

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.6.35

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.6.35

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.6.35

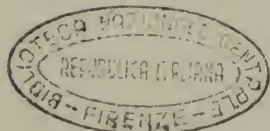

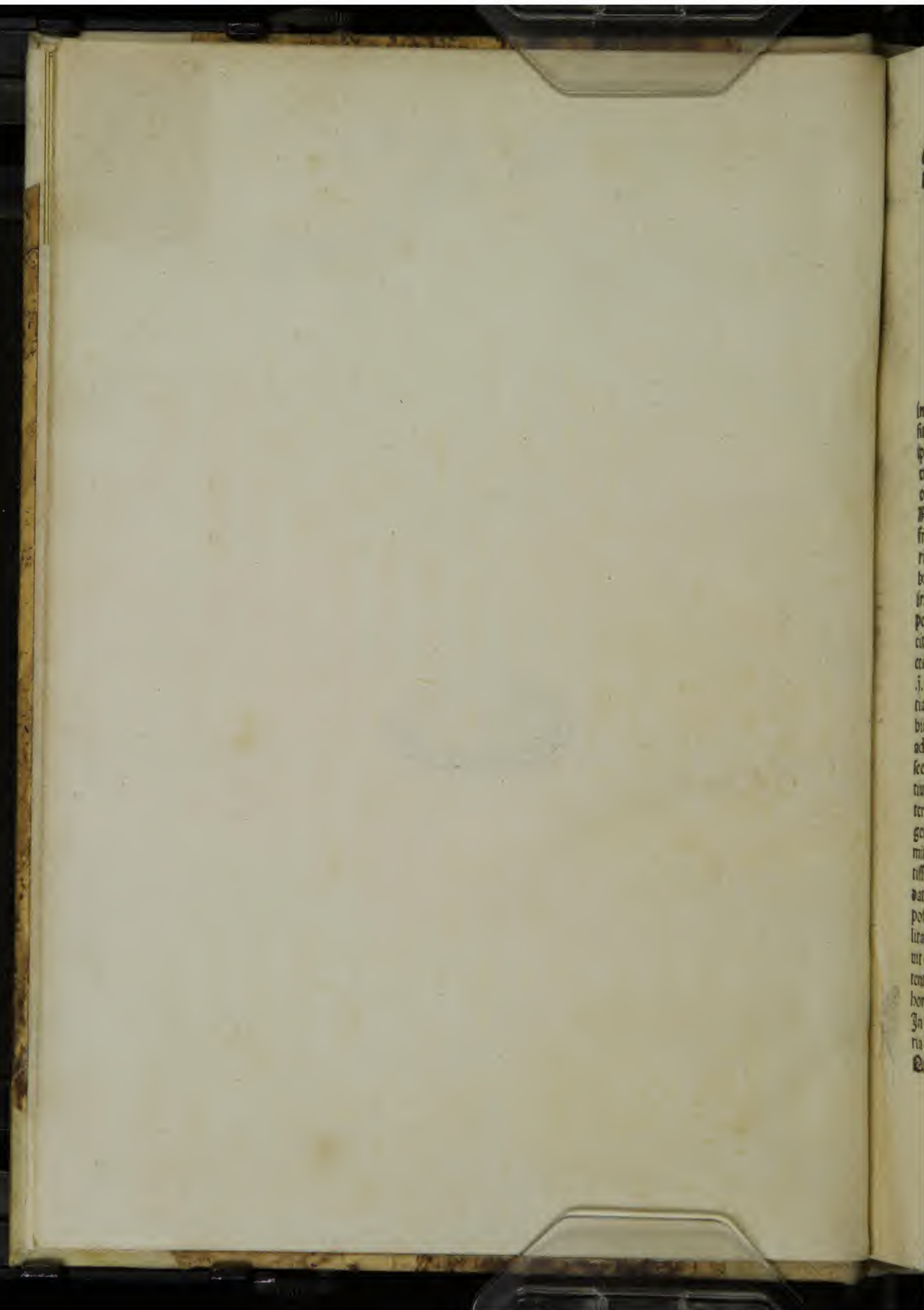
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.6.35

P
6
35
BIBLIOTECA NAZIONALE
CENTRALE - FIRENZE

Philippus de Monacho Caleris

P. 6. 35

In
fit
ip
ca
on
fr
ri
be
tra
pe
cit
ca
i.
na
bia
ad
fec
tum
ter
ger
m
rifi
an
pos
lura
mit
rege
h
In
ria
Qu

Incipit quadragesimale Fratris Fili
pi de monte Calerio. ordinis minorum.

Eum ieiunatis. Nolite
fieri sicut ypocrite tri
stes. **Ad** Math. 6. Ratio
naturalis nos docet: et
huic ars medicine co
cordat quod infirmitates
per eis prout curantur:
sicut igitur est in natu
ralibus: sic est suo mo

In spiritualibus. **E**um igitur in anima
fit spiritualis infirmitas. peccatum mortale
ipsius curatio per suum oppositum dicitur esse:
cuius inie concordans Grego. **I**n quodam
omel. ubi sic ait in omelia de vno martir.
Nam sicut arte medicine calida frigidis:
frigida calidis curantur. ita dominus noster
prout opposuit medicamenta peccatis. ut lu
briis continentiam: tenacibus largitatem:
iracundiis mansuetudinem: ellatis perci
peret humilitatem: et aut peccata multipli
citer distinguant. tamen quantum ad prout spe
ctat. generaliter reducunt ad tria. id quibus
j. Jo. 2. Omne quod est in mundo: concupiscentia
carnis est. et concupiscentia oculorum et sup
bia vite. **P**er quorum primum homo inclinat
ad quascumque delectationes carnales. **P**er
secundum ad mundanas diuitias. **P**er ter
tium erigitur ad alta. **S**ancta igitur ma
ter ecclesia que de suis spiritualibus filiis cura
gerit sollicita videns aliquos peccatorum infir
mitatibus languidos volens hoc sacra
tissimo quadragesimali tempore mederi: prout
dat tria remedia dictis tribus vitijs op
posita. **N**am prout superbiam docet humi
litem: dum super hominum capita ordina
uit cineres poni. ut sic se mortuuras cogi
tent sibi dicendo illud Gen. 3. **A**dmeto
homo quod cinis es et in cinerem reuerteris
In cuius recordationem dicitur Job. 13. **A**d eo
ria nostra compabitur cineri. Et Ecclesi. 10.
Quid superbis terra et cinis. **C**ontra

luxuriam docet austeritatem: dum ad ieiunandum inducit. **C**ontra vero avaritiam do
cet paupertatem: dum prohibet in mundo
thesaurizare. de quibus duobus ultimis
spiritualiter fit mentio in euangelio hodierno
in quo Christus tria tangit. scilicet.

Carnis macerationem: vitia comprimem.
Aundi despectionem: superflua abdicatem.
Auentis locutionem: dilecta persequem.

Et primum probat deliciarum subtractio. **S**e
cundum diuitiarum desertio. **T**ertium distantiarum
situatio. **P**rimum in primo. 2. ibi nolite thesauri
3. ibi. ubi est thesaurus tuus etc.

Prima pars.

Tantum ad primum. ubi tangit etc.

Quod probat etc. dicit. **E**um ieiunatis
etc. **U**bi sciendum. quod quod sicut dictum

est. avaritia pertrahit libertatem. quod cognoscit
per elysarum largitudinem: superbie humilitas
que cognoscit per deuotam orationem. luxurie
vero castitas. quod nutritur per corporis mace
rationem. iuxta quod Raphael angelus. docuit
tob. d. Tob. 12. **B**ona est oratio cum ieiunio. et
elemosina magis quam thesauros auri perdere.
ideo Christus prout verus magister et pius con
tra predictam avaritiam dicit **Ad** Math. **E**stote
misericordes sicut et pater vester misericors est. et
Ambrosius **D**is autem summa discipline
christiane in misericordia et pietate est. **C**on
tra superbiam dicit **Ad** Math. **D**iscite a me quod mi
tis sum et humilis corde. **C**ontra vero luxu
riam dicit in euangelio hodierno. **E**um ieiunatis
nolite fieri sicut ypocrite tristes vultus **E**t
super **Ad** Math. **Q**uia oratio illa fortis est que
fit in spiritu humili et corde contrito. qui aut
delitijs fruitur. spiritum humilem et cor contritum
habere non potest. **M**anifestum est quod oratio si
ne ieiunio gratiliter est infirma. et ideo quicunque
sancti pro aliqua necessitate voluerunt ora
re ieiunium cum oratione miscuerunt. vultus con
uenienter dominus post doctrinam de oratione
subiunxit doctrinam de ieiunio. d. **E**um ieiuna
tis etc. **S**ciendum est autem quod aliqui sunt opera
de seipso mala quod nullo modo possunt bene fieri

ri. sicut blasphemare deū. inhonorare pa-
rentes adulteriū ꝛc. ꝛ talia n̄ indigēt nisi
phibitione ne fiant. ¶ Aliqua sunt q̄ nō
possunt male fieri sicut diligerē deū ꝛ pxi-
mū ꝛc. ꝛ talia nō indigent nisi admonitōe
vel mādato vt fiant. ¶ Aliqua x̄o sunt d̄
genere bonorū q̄ possunt bene ꝛ male fieri
sicut dare elymosinā. orare. ieiunare. ꝛ h̄i
que q̄uis de se sint bona. tñ possunt bōa
ꝛ mala intentōe fieri. ꝛ talia indigēt regu-
latiōe qualiter hēant fieri. vt sint merito-
ria. h̄ igitur ieiunium sit de se bōm. tamē
q̄ deprauari pōt per malā intentiōem. iō
x̄p̄s d̄ vtroq; modo ieiunādo nos reddit
attentos scdm̄ h̄ igitur hic duo possum⁹
psiderare secundum q̄ x̄p̄s tangit dupli-
cem ieiunādi modū. s.

Hereticosum ꝛ detestandū.

Fructuosū. ꝛ assequēdum.

¶ Quātū ad p^m dicit. Cum ieiunatis ꝛc.
In h̄ enī p̄nitioso ieiunādi modo q̄tuor
possumus cōsiderare. s.

Actum simulatum.

Abodum ostentatum.

Affectum deprauatū.

Fructum denegatū.

¶ Quātū ad p^m dicit. Nolite fieri sicut
ypocrite tristes. h̄ enī ieiuniū minuat i
hoīe tēporalem letitiā. tñ hoc nō d̄ aliq̄
in suo iei^o querere vt per ip̄ius iei^m ostē-
datur. iuxta q̄ d̄ quol; d̄r̄ Jh̄. 42. Nō erit
tristitia in tribulētus. ꝛ ideo signāter x̄p̄s
dicit. nolite fieri tristes. nō aut̄ dixit noli-
te esse tristes. h̄ scdm̄ Criso^m. sup̄ ab̄at.

¶ Quātū ad m^o ostentatū dicit exter-
minant enim facies suas. i. extra terminos
hūane conditiōis ponunt nam extra com-
munez m^o hominū facies suas diuersi-
ficant cū plura barba. cum colore palido.
ꝛ facie dimissa cum gestibus simulate de-
uotionis. Nam scdm̄ Greg. 8. mōr. Ora-
palescūt corp⁹ debilitate q̄tis pectus iter-
rumpētibz suspirijs vrget. nihilq; tan-
to labore aliud nisi extimatio humana co-

gitat vt sic verificet de ip̄s illd̄ Sap. 3.
Ab itinē iusto abierūt i exterminū. i. iu-
stum iei^m mutauerūt ad vanā gloriā. vñ
Leo papa i sermone de iei^o nō sunt iquit
casta ieiunia que nō de ratione veniūt
cōtinentie sed de arte salatie. ¶ Quātū
ad affectū deprauatū dicit vt appareant ho-
minibus ieiunantes. Abodus enī yprocri-
tarū est hoīum gloriā q̄rere. ꝛ ideo iuxta
illud ab̄at. 33. Dia opera sua faciunt vt
videant ab hoibus. videri aut̄ ab hoibus
nō est malum qñ homo sic vult videri vt
laudet deus ꝛ edificet proximus. iuxta
q̄ x̄p̄s dixit discipulis ab̄at. 5. Sic luceat
lux v̄ra coram homibus vt videant v̄ra
bona opera. ꝛ glōrificet patrem v̄rm qui i
celis est. Sed tūc est malum qñ sic aliq̄
vult videri vt ab hoib⁹ laudet vñ Aug.
de sermone dñi in mōre. Non at̄ ab hoib⁹
videri nephax est. sed ideo h̄ agere vt ab
hoibus videaris. ¶ Quātū ad fructum
denegatū dicit. amen dico vob̄ recepunt
mercedem suā. vñ qdem opus non d̄
habere nisi vñ stipendiū. Cum igit̄ iei^m
ypocritarū habeat remuneratiōem vñam.
q̄ laudem hoīum querūt ergo non debet
vltius remunerari a deo vñ Cri. super
ab̄at. Quid aut̄ a dō recipies q̄ adeo n̄
hil dedisti. q. d. nihil. ¶ Q^m ad secundū
s. m^o ieiunādi fructuosum ꝛ assequēdū
dicit tu aut̄ cum ieiunas ꝛc. In h̄ enī fru-
ctuoso modo ieiunādi quattuor possum⁹
cōsiderare. s.

Actum tēperatum.

Abodum ordinatum.

Affectum regulatum.

Fructum condonatū.

¶ Quātū ad primū dicit tu autem cum
ieiunas. ieiuniū qdem quātū est de se est
qdam actus tēperantie. vt aut̄ sit merito-
rium d̄ esse opibus mie fuleitū debij cir-
pstantijs regulatū. Nā fm̄ Greg. i omel.
Illd̄ enī iei^m. d̄s approbat q̄ añ oculos
ei⁹ man⁹ elyarū leuat. h̄ ergo q̄ tibi s̄tra

his alteri largire ut vñ tua caro affligit
inde egētis pñmi caro repet. **H**oc at
iei^m meritoriu quibz debz assumere singu
lariter hoc qdrageſſimali tpe. ab h spali
ter ab ecclā instituto cōsiderans q iuxta
illud **Ber.** sermone. 38. bo^m a salubē iei^m
quo euadunt eterna supplicia dum redi
munt peccata nō solū ablutio est peccato
rum s; extirpatio vitioz nō obtinet veniā
sed meret gloriā nō solū peccā pterita
que cōmissimus s; repellit futura q cōmit
tere poteram⁹ ut merito fēdre possit il
lud **Aec.** i. Cū audissem verba testimonij
hui⁹ sedi. fleui. a luxi. dieb⁹ multis a ieiū
nabā a orabā ante faciem dñi ce^l. **M**az
re vera qñ homo audit bona q secunt ad
iei^m. multum d; anari ad meritorie opan
dum vel ieiunādum. ad q nos orat dñs.
Joel. Cōuertimini ad me i toto cordē vřo
i iei^o. a fletu a plāctu. a scindite corda vřa.
a nō vestimēta vřa sic enim ieiunādo effi
citur fructuosum iei^m vřm a dño mere
tur recipe veniā de offensio. **H**oc aut
fuit figuratū **Jone.** 3. vbi de niniuij snialr
dr. Quod cuz pp peccata eoz deus misit
s; ionā propham ad pdicandū subuersiōez
ciuitatj niniue. qñ h audierat niniuite pre
dicauerūt ieiuniū. a surrexit rex de solio
suo. a abiecit vestimentū suū a se a vestit⁹
est sacco. a sedit in cinerē a pcepit q absti
nerent hoies a iumēta. a q oēs clamaret
ad deū in fortitudine sua misericordiā po
stulando. a cōuerterent⁹ d vijs suis malis
qñ a fecerūt a vidit deus q cōuerſi sunt de
via sua mala a misertus est eis. **A**bi
sciendum q per niniuitas qui deuz offen
derant intelligi possunt peccatores hui⁹
mundi per **Jonā** vero propham intelligi
potest quibz predicator annūtiā verita
tem. **I**ste annuntians peccatoribus ciuita
tis. i. mundi excidium quando eis labili
tatem mundi denūtiat. a penā eis pro pec
catō debitam q quidem audiens pecca
tor: miserrimus multum debet timere. a

instar niniuitarū predicare. i. in semetipso
ieiunium verum assumere. a ab omnibus
illicitis abstinendo quia secundum **Ber.**
sermone. 38. Ab omnibus in quibus aliq
sti in omnibus membris debes ab omni
bus abstinere ut verum ieiunium cōpro
bes. **I**nstas autem regio debet d solio
suo surgere a ad yma descendere per pro
fundam humilitatem a vestimētum a se
abicere per mundi despectiōem. a indui
sacco per carnis maceratiōez. a sedere in
cinere per mortis meditationem. a homi
nes a iumēta. i. tam aia signata p homines
qñ corpus designatū per iumēta abstinere
per vitioz celationem clamare ad dñm p
misericordie postulationem a deuotā ora
tionem a sic dū a via sua mala. a opera vir
tuosa cōuertitur meretur de pgruo a do
mino exaudiri ut sic dñe possit cū ps. **A**id
dñm cum tribularer cla. a exaudi. me. a in
star niniuitaz deus penitis hominis mi
seretur. **M**ā iuxta illud ecclī. 12. Altissim⁹
odio habet peccatores a misertus est: pe
nitentibus. **Q**uantum ad modum or
dinatum dicit unge caput tuum a fa. tuaz
laua. in palestina mox erat q homines in
festiuitatibus ungebant capita sua aliqui
bus ynguentis in signum festiuitatis. a
gaudij. a ad pcurandum refrigerium cō
tra solis ardorem. iuxta qñ consuetudinez
hic xpo loquitur de capitis vnctione.

Absoliter autem loquendo dicere
possumus homo qui vult ordinate a me
ritorie ieiunare debet inter alia habere
retria. s. -

Purgatiōem inficiētis culpe.

Diffusiōem redolētis fame.

Subuentiōem reficiētis mie.

Primum vero in lotionem faciei. Se
cundum a tertium in vnctionem ynguen
ti. **P**rimo ergo debet homo lauare fa
ciem suam. i. conscientiaz per purgationez
inficientis macule. a h est q nos admo
net dominus **Jf.** Lauamini mūdi estote.

auferte malū cogita^m vestraz ab ocul' ve
 stris . gescite peruerse agere . discite bñfa
 cere . **T** Ad q̄z vero q̄z q̄s d̄z se lauare est
 fluuius lachrimarum de quo dīc p̄a . La
 borauī in gemitu meo : lauabo per sin . no .
 lectū meū lacrimis meis strā . m . rigabo .
T Ad igitur q̄ sic p̄scientiam p̄i⁹ isectaz
 lūat pōt figurari per filiam pharaonis
 regis egypti . de qua snialt dī Exo . 2 . Ad
 descendebat filia pharaonis regis egypti
 vt lauaret in fluuiū vbi inuenit **Aboy** . i .
 phystella stipea limita bitumine ⁊ pice po
 sitū in carepto fluminis vagiētē . **T** Ubi
 sciendum q̄ p pharaonem q̄ interpretat
 denudauit viz : intell'r dyabolus q̄ virum
 denudare dī quādo suis malis suggestio
 nibus decipiēs hoīem facit q̄ labat i pec
 catū mortale : pp q̄ nudari dī : q̄ amittit
 grām aīas vestientem : qui signanter dī
 rex egypti . que interpretatur tenebra . quia
 dī rex inferni . qui iuxta illud Job . Est ter
 ra tenebrosa ⁊ operta mortis caligine : ter
 ra miserie ⁊ tenebrarum . **T** Per filiā aut
 h⁹ intell'r q̄libz aīa peccatrix non p crea
 tōem sed q̄ obediuit peccādo . Nam fm
 Ambrosium in quodā sermone . Cui⁹ opa
 q̄s q̄ facit eius ⁊ filius vocat . **T** Cogitās
 miser peccator : vilitatem q̄z per peccatū
 intrauit : q̄ ipsius aīa que p̄ius erat filia
 dei scā est filia dyaboli . d̄z ad cor suū p cō
 punctōem pueri ad animā suam alloqui
 o . Jere . 2 . Quam vilis scā es nimis itine
 rās vias tuas malas . ⁊ ab egypto . i . a dya
 bolo rege inferni si in peccatis persevera
 ueris p̄funderis . h̄ aut considerādo pecca
 tor d̄z peccata dīmittere . ⁊ instar filia pha
 raonis ad fluuiū descendere vt ibidem
 lauet . **T** Ubi sciēdum q̄ illō fluuiū in
 telligitur lachrimaz p̄fluxus in quo qui
 p̄ius p supbiām peccauerat d̄z se humili
 ando descēdere ⁊ aīam a peccato lauare .
 iuxta admonitōem sibi a dño scām . Jere .
 4 . d . Lava a macula cor tuum ier^m vt sal
 ua sis . **T** Quid aut ad fluuiū descēden

do inuēiat audi qd seqtur . nā dī q̄ repit
Aboy . i . phystella stipea vagiētē . **T** Ubi
 sciēdū q̄ per **Aboy** . vno mō interpretatur
 dei filius . p phystellā vero stipeā limitam
 bitumie ⁊ pice intell'r hūanitas q̄z dī fili⁹
 assūpsit in q̄ fuit velud i fistella q̄ signātez
 stipea siue vincea dī . q̄ sic vinc⁹ nō h̄z no
 dus : sic assumpta hūanitas a dei filio nul
 lum h̄z oīo peccatū . vt dīe potuerit illud
 Jere . 2 . Absq̄ peccato ⁊ innocēs ego suz .
T Dicitur at phystella ista limita bitūine
 ⁊ pice . q̄ ipsam quantū ad corpulētaz sbaz
 que accepit de adam qui d̄formatus q̄ si
 gnatur i bitumine terra tenaci ⁊ subiectā
 humanis passionibz ⁊ mortalez . q̄ signat
 i pice coloris nigri . vt dīe potuerit illud
 sap . 7 . Sum quidem ⁊ ego mortal' homo
 simul hoibus ex genere terreno illius q̄
 p̄io : fact⁹ ⁊ in vētre m̄ris fact⁹ suz caro .
T Inuenit aut xpm ylm istar **Aboy** . po
 situs in carepto ripe fluminis vagiētē .
T Ubi sciēdū q̄ per careptū qui ē loc⁹
 vbi nascunt herbe acute ⁊ aspere ⁊ sindē
 tes . intelligi pōt penalitas ⁊ mortalitas
 vl' austeritas . quas p nob xps assumpsit
 puta exurire sitire ⁊ fatigari ⁊c . ⁊ ideo va
 giens dī . quia i signū istaz penalitatū vt
 ceteri pueri voluit nascēdo plorā vt dīe
 potuerit illud sap . 7 . Primā vocem filiez
 hoibus emisit plorans vel p istam phistel
 lam factā loco nauiclē intelligi pōt crux
 xpi in qua volens de mūdo trāsfetare ad
 p̄rem fuit pro nob redimēdis positus in
 qua dedit mirabile vagitū q̄n sicut habet
Abat . 27 . Clamās voce magna emisit spi
 ritum . **T** Secundo homo d̄z vngere cap
 per diffusionē redolētis fame . ⁊ subuētio
 nem reficiētis misericordie vt p ipm pos
 sit sibi ab alijs dīci illō Cant . i . Oleū effu
 sum nosm t^m . ideo adolescētule dilexerūt
 te . trahē me p⁹ te i odorem vnguentorū
 tuorū . **T** In sig^m vero si dicitur d̄ discipu
 lis . quos misit xps **Abat** . Ad exētes p
 dicabant vt penitentiā agerēt . ⁊ d̄monia

eleiebant. ⁊ ungebat oleo multos ⁊ sana-
bant. **¶** Per cap vero intelligi pot xps
de quo Eph. i. De^o p^r dedit ipm cap sup
omnem eccliam que est corp⁹ ipsius. Ist^o
igitur cap. i. xps ungit quado pro amore
ipsius pauperib⁹ subuenit. de qbus dictu
rui ē in finali examine. vt habet **Mat.**
29. **Am** dico vob⁹ q^odiu fecistis vni ex his
fratribus meis minimis mihi fecistis.

¶ Vel p cap intelligit anima que instar
capitis d³ p^reminere ⁊ dominari in hoie
que tunc vnguet⁹ vngit quado virtutib⁹
deo redolentibus adornat. **¶** Vel p istam
vinctiōem sciend⁹ in capite intell^r spūalis
letitia q³ homo d³ habet in anima q³ fac
aliqua opa deo grata vt dici possit de ipo
illud ps. **An**xit te d³ deus tu⁹ oleo leni⁹.

¶ Ad lotiōem ⁊ vinctiōem p^rdi: tam quib⁹
admonet **Ruth**. 3. **L**auat ⁊ unget ⁊ indue
re delictib⁹ veritatis q³ si qdem homo
fecerit meritoriu⁹ est suū ieiuniū ⁊ poterit
de dyabolo. ⁊ vitijs triumphare. **¶** Idē at
fuit figuratū **Judith**. x. vbi sententiali^r d^r
Quod cum **Olophernes** cū suo exercitu
obsideret ciuitatē betulie **Judith** exiit se
vestimētis viduitatis ⁊ lauit corp⁹ suū ⁊
vnxit se mirto optimo ⁊ discrinauit crinē
capitis sui ⁊ iposuit capiti suo mirram. ⁊
induit se vestimētis tocūditatis ⁊ sic oma-
ta iuit ad **Olofernem** inimicū obsidētē
ciuitatem betulie. ⁊ abscedit sibi cap⁹ ⁊ vni-
uersū exercitū eius fugauit. **¶** **U**bi sciē-
dum per **Judith** q³ interpretat^r confitens
sive glorificans intelligi pot^r quelibet ani-
ma que p^rcipue isto quadragesimali tem-
pore debet sua p^riteri peccata ⁊ deū glori-
ficare iuxta illud eccl. 17. **A**uius ⁊ sanus
confiteberis ⁊ laudab⁹ dominum ⁊ glori-
cab⁹ in miserationibus illius que signanter
dicitur vidua. quia quando labitur in pec-
catum mortale amittit xpm sponsam suū
spirituale vt lamentādo dicere possit ill⁹
2. **Ro**. 14. **N**eu mulier vidua ego sum.

¶ Per holophernē autem cū suo exerci-

tu qui interpretat^r infirm⁹ vitulū sagina-
tum intell^r dyabolus cū vniuersitate pec-
catoz qui pro tanto d^r infirm⁹ vitulum
saginatū quia hoie s se ipos p^r d^ritias cor-
poris ipinguātes infirmat dum eos aliē
ad peccādum vt cōquerendo d^re possit il-
lud peccato: 2. **Esdre**. 1°. **E**go enī infirma-
tus sum valde. **¶** Per betuliā aut ciuita-
tem intelligi p^r totus hō qui istar ciuita-
tis habētis multos hitatores h³ multas
potentias in qbus esse vnitas. ⁊ alie potē-
tie ratōi d³ obedire: q³ sō⁹ d³. **¶** Signā-
ter aut dicitur h³ betulia q³ interpretat^r vir-
go d^rni siue casta q³ totus homo debz esse
purus ⁊ mundus ⁊ continens vt sit acce-
ptus d³. Istam aut ciuitatem d^r obside^r
holophernes cū suo exercitu. q³ dyabol⁹
cum vitioz multitudine nō cessat hoīem
ipugnare vñ p^r pe. s. **Ald** v^rari⁹ v^r dyabo-
lus tanq³ leo ru. circuit querēs quem de-
uoret. cognoscēs at^r **Judith**. i. anima obsi-
dionem tam validam d³ vires assumet ⁊
ornata modo debito d³ p^rstanter accedere
cōtra dyabolū ⁊ peccata ⁊ sic cum diuio
auxilio obtinebit victoriā vt sic dices p^r of-
fit deo regatādo illud **Lo**. 15. **D**eo autē
gratias. qui dedit nob⁹ victoriā per d^rz
nostrum yhm xpm. **¶** Qualiter autēz ho-
mo ornatus debeat accedere audi quid d^r
Judith d^r. **N**am p^rmo d^r q³ exiit se vesti-
mentis viduitatis: sic aīa volēs pugnare
contra dyabolū ⁊ vitia d³ se vestimētis vi-
duitis exuere ⁊ p^r peccatoz abdicatōez
iuxta q³ sibi dicit^r **Baruch**. 5. **T**er^o exue
te stolla luctus. i. peccō parans homini lu-
ctum ⁊ penam eternā. **¶** Secūdo dicitur
q³ lauit corp⁹ suū per q³ intelligo puritas
mentis ⁊ corpo: i⁹ q³ qdēz homo d³ habe-
re. iuxta q³ nob⁹ dicitur **Gen**. 18. **L**audentur
pedes v^ri ⁊ quiescite sub arbore. i. s³ xpi
passione ipsam iugiter meditādo. **¶** Ter-
tio d^r q³ vnxit se mirto optimo: p^r mirtoz
enim q³ erat vnguentū i quo ponebat mi-
ram rōne vnguentū i⁹ intell^r puritas
a iū

et misericordia quod penitentia debet haberi si ult
 a deo misericordia inuenire. quod **Abat. 5.**
Beati misericordes quoniam ipsi misericordias
 consequuntur ratione vero mire amarum intel
 ligitur correctio et amaritudo quod penitentia
 debet haberi de offensa iuxta quod sibi dicit **Iere.**
6. Luctum virginum fac tibi plactum amara
 ut sibi dicit possit dominus illud tenebris. 2. ma
 gna est velud mare correctio tua. **4. dicit**
 quod discriminat crinem capitis sui. per capillos
 enim quod ex superfluitate hominibus generan
 tur intelligunt res temporales quas homo per
 ter necessitate que instat capilloz dicunt
 discriminari. i. ordinate proprii. quando paup
 bus indigentibus largiunt ut sic iuxta illud
Luc. 7. Exemplo marie **Abat. 8.** capill' suis
 tergit pedes iesu. **5. dicitur** quod ipse
 mitram capiti suo per quod intelligit diuina
 gratia animam adornare. instat corone cap
 adornatis quod quidem homo debet imponere ca
 piti. i. anime sui principali per bonis opib
 insistendo. **6. dicit** quod induit se vestimentis
 iocunditatis: per vestimenta enim cor: per ador
 nantia et exterius apparatu intelligit pul
 chritudinem et honesta puerlatio quod debet habere vir
 tuose viuendo. **7.** Si igitur dictis modis homo
 instat **Judith** se ornauerit secure poterit
 accedere contra **Holophernem**. i. dyabolus et
 suum exercitum. i. aggregationem vitioz. quod
 ipsius victoria obtinebit qua habita possit
 dicere illud quod dixit **Judith** **Holopherne**
 deuicto ill' de ciuitatez berulie **Judith. 13.**
 Quia dominus deus noster quoniam custodiuit me
 angelum eius. et hinc euntem et ibi como
 rantem. et inde huc reuertentem. et non permi
 sit me dominus ancillam coquinari: sed sine
 pollutione peccati reuocauit me vobis gauden
 tem in victoria sua non dicit sua non mea
 quia proprijs viribus non potest resistere.
Quantum ad effectum regulatum dicit
 ne videaris ab hominibus i. sed patri
 tuo qui est in abscondito re. ubi homo quod
 deus in suis bonis operibus non debet que
 rere laudem humanam sed diuinam ut a deo

promietur. **vn. Glo.** patri tuo celesti ieiuna
 qui est inuisibilis vel qui habitat in corde per
 fidem tale debet esse tuum ieiunium ut tibi sit meri
 torium et quoniam **Glo.** Deo autem ieiunat quod pro
 amore eius se macerat. et quod sibi subtrahit
 alteri largitur. **Quantum ad fructum** podo
 natum dicit et per tuos qui est in abscondito
 re. tibi quod igitur secundum **Aug.** Nullum malum
 impunitum et nullum bonum remuneratum.
 deus quod magis vult misereri quam vlcisci de bonis
 que facimus nos promeretur vltra pignum **vn**
 dicit ipse **Apoc. 15.** Da altissimo secundum datum
 eius et in bono oculo ad inuentioem facito
 magnam tuarum quoniam retribuens est et septies
 tanto reddet tibi.

Secunda pars.

Equi nolite thare vobis. vbi
 tangit mundi despectioem superflua
 abdicatem. quod probat diuitiarum de
 sertio. vbi sciendum quod duplex est thauriza
 tio. vna terrena. et alia celestis. prima pernitio
 sa et exposita metis periculis. ha fructuosa
 et collocata cum angelis secundum hoc igitur dupli
 cem tangit modum thaurizandi vbi.

Pernitiosum et inutilem.

Viruosum et fertilem.

Quantum ad primum dicit nolite thauri. **7c.**
 in ista quidem pericula intedit talem rationem
 de re vili transitoria et amissibili non debet homo
 esse sollicitus sed res mundane sunt huius.
 ergo maior pars. **Abino:** probatur quod res mun
 dane vel consumuntur rubigine vel erugine
 ut dicit in textu. ergo dicit nolite vobis thauri.
 quod iuxta illud **Cor. 4.** **Non habemus** hic ciui
 tatem manentem sed futuram inquam hoc autem sic de
 beret esse tam multi faciunt oppo: cor suum
 dantes terrenis quibus dicit **Jacobi. 5.** Thauri
 zatis vobis iram in nouissimis diebus. eplari
 estis super terram in luxuria enutriti cor: pa
 vris. **Tales** possunt figurari per **Noe**: de quo
 dicit **Gen. 9.** **Noe** cepit noe vir agrico
 la exercere terram et plantauit vineam. b. b. scilicet
 vinum inebriat et nudatus in tabernaculo
 suo. **Ubi sciendum.** quod per noe exercetes fra

Intelligit quilibet deditus terrenis. q. tunc dicitur plantare vineam quando congregat multitudines diuitiarum tunc autem dicitur vinum bibere quoniam acquisitis diuitiis ad voluptates vtilis sensualitatem ad que quidem vsum tunc ebrietates sequitur. quoniam dimisso rationis iudicio sensualitas dominatur non aduertens mis. quod sic fuit Noe post ebrietatem nudatus corporali sic ipse sensualitatem sequendo spoliatus diuina gratia. et sic spiritualiter remanet totus nudus de quolibet tali dicit psalmista. thaurizat et ignorat cui congregabit ea. re. ha sic est vnde salomon ecclesiastes. 4. Reperta vanitatem sub sole vna est et homo non habet filium non fratrem et non laborare non cessat non satiantur oculi eius diuitiis non cogitat. d. cui laboro et fraudo animam meam bonis in his ergo vanitas et afflictio pessima. vnde d. talibus perquiris dominum. Baruch. 5. d. vbi sunt principes gentium et qui dominant super bestias terre que sunt super terram qui in volucribus celi ludunt. qui argentum thaurizat et aurum in quo confidunt homines et non est finis acquisitionis eorum. et respondet ibidem exterminati sunt. et ad inferos descenderunt et alij loco eorum surrexerunt. Sciendum est quod moria liter loquendo dicitur tinea et erugine quod per eruginem presumptam metalla et segetes intelligi possunt peccata auaritie. quod habet homines consumere. et ideo dicitur ecclesiastes. 10. Avaro nihil est sceleratius quam amare pecuniam per tinea vero que de veste nascitur et ipsam consumit intelligi possunt peccata luxurie quod dicitur carne nascitur. et habet homines enervare. vnde beatus Hieronimus. Et multi secum eorum luxurias per quos via veritatis blasphematur Per fures autem intelliguntur demones qui homines temptantes per inanem gloriam et superbiam ipsos furari dicunt ut verificetur d. dyabolus illud Job. 4. Fur non venit nisi ut furetur et mactet et perdat ut de ipso dicatur si guratiue illud Job. 24. Adane prius confurget cum homicida interfecit egenum et pauperem per noctem vero est quasi fur. Ubi sciendum quod per istum homicidam intelligitur dyabolus de quo Job. 8. Ille ho-

micide erat ab initio et in veritate non stetit. Iste mane surgere dicitur quando primo temptat hominem et in ista temptatione interficit egenum. et pauperem. quia hominem non firmum in diuina gratia trahit ad suas blanditias qui sic tractus mori dicitur quia amittit gratiam animam viuificationem signant autem dicitur per noctem esse quasi fur. quod dum in star noctis tenebre excecatur hominem ne regatur recto iudicio rationis furatur ipsius animam dum labitur in peccatum. Quantum ad 2. scilicet modum thaurizandi virtuosus. et fertilis dicitur thesaurus. vbi Christus inuit talem rationem de re preterita eterna et inamissibili congregandi dicitur homo multum esse sollicitus sed thesauros congregare in celo per opera misericordie et alia virtuosa sunt huiusmodi. ergo re. maior pars. Adhuc probatur quia thesaurus in celo nec per eruginem nec per tineam amittitur ergo re. et tob. admonere filium suum Tob. 4 d. Si multum tibi fuerit habundantiam tribue si exiguum tibi fuerit et exiguum libenter optare stude. primum enim homo tibi thaurizas in die necessitatis quoniam elymosina ab omni peccato et a morte liberat et non patitur animam ire in tenebras exteriores.

Tertia pars.

Equum. vbi est enim thesaurus tuus re. vbi tangit mentis locationem dilecta sequentem. quod probatur diuersarum situatio: anima enim ibi esse dicitur vbi amat. vnde Augustinus. confess. 15. ponderibus suis augentur omnia. et loca sua pondus meum amor meus. ego fero: quocumque fero: secundum igitur diuersitatem oborum dilectorum est diuersitas situationis cordis et animi: et hoc est quod Chrysostomus dicit vbi est thesaurus tuus ibi est et cor: tuus si igitur thaurizas in terra cor tuum erit terrenum. si vero in celo cor tuum erit celeste et mundum. Cum igitur melius sit habere cor celeste quam terrenum. quod cor celeste coniungitur deo terrenum vero dyabolus igitur thauriza in celo. et non in terra ut dicitur

possis cum pa. In toto corde meo exquirit
te ne repellas me a madata tuis. et d te
dicat illud eccli. 4. De omni corde suo lau
dauit dñs. et dilexit deū q fecit i. Scie
duz est aut quādo dñs vbi est thaurus tuus
ibi est et cor tuū q nō solum scdm Jero.
h dicitur pp diuitias s; pp omnia alia ad
q aliquid inclinā sciendum ē etiam scdm
Criso. q ex h q dñs vbi est thaurus tuus ibi
est et cor tuū dat nob intelligi qñt fructus
sic elya quia hō qui fac elymosinā non cu
rans thare in terra pōt hē spes vt sibi re
tribuat in ce. et h est q dixit tob angelus
Raphael Tob. 12. Elya a morte liberat et
ipsa ē que purgat peccā et facit inuenire vi
tam eternā. Ad qñ vitā etc.

¶ Feria quinta cluierum.

¶ Am introiit yhus caphar
naū accessit ad eū centurio
rogans eū etc. Abat. 8. Actus
prudentie cognoscit i hoīe
q qñ sentit se desolatū et in

argentem alterius auxilio sollicite recurrit
ad i. quem sentit potentem suis indigē
tiis subuēire. in accedēdo aut ad ipum dñs
hīe cōuenienter modū vt. s. accedat eū re
uerētia et fiducia obtinēdi q petit q si ac
cesserit ad deū debito mō. q postulat ipe
trahit liberaliter et h est documentū bti
Jaco. in canonica sua. d. Si qñ autē vrm
indiget sapi. postulet a deo q dat oibus
affluenter et nō ipso operat et dabitur ei: po
stulet autē in fide nihil hesitā. ¶ Offi
ciū aut hoīs misericordis ē si pōt indigē
tib⁹ subuenire vñ tob. filio suo tob. 4. Quo
modo poteris ita esto misericors. q igitur
ppter peccata cōmissa tēpore pterito
indiget subleuari diuio auxili. ideo ad ipū
misericordē et pium dñs accedē vt spūalē
p̄solonez accipiat et medelā. nā sic dñs eccli.
2. Quis inuocauit i. et dñs sperit eum. q. d.
nullus cuius cām assignans subdit ibidē

qm pius et misericors ē et remittit i tribu
latione peccata. et p̄tecto: est oibus iniqui
rentibus eum in veritate vñ Jf. 18. Tunc
inuocab et dñs exaudiet clamab et dicet ec
ce adsum q: misericors sum dñs dñs tuus:
secūdū h igit beatus Abat. in isto euan.
6. tangit. s.

Calamitatē penaliter affligētem.
Benignitatē misericorditer inclinātem.
Humilitatem virtuali pmerētem.
Fidelitatem singulariter roborantem.
Diuerſitatem localiter distinguētem.
Potestatem ipreceptibiliter operātem.
¶ Primum probat p̄dictio infirmitatū. 2.
p̄descēſio bonitatū. 3. p̄uipensio dignitatū.
4. adhesio fraternitatū. 5. diuisio capaci
tatis. 6. p̄secratio sanitatū. p. i pñ. 2. ibi
et ait illi yhs etc. 3. ibi et respōdens ceterū
rio etc. 4. ibi audres yhs etc. 5. ibi amen
d. vob. etc. 6. ibi et dixit yhs ceterū dñi etc.

¶ Prima pars.

¶ Tantu ad p̄mū vbi tangit etc.
q q pbat etc. dñs. Lū introiit yhs
etc. post qñ enī xps iſtruxit disci
pulos exiit i monte et post monē descēſus
sanauit leproſus q erat d gēte iudayca ve
nit i caphar. vt ibi ē in gentib⁹ scd Cris.
miracula faceret. q vtrosqz erat saluatur.
h aut. 3. possumus p̄siderare. s.

Continētia scutum.

Postulantia actum.

Infirmantis modum.

¶ Q. ad p. dicit. Lū introiit yhs etc.
Caphar. at erat ciuitas cui⁹ habitatores
erant multum reuerentes xpo. et ad fidez
recipiendam dispositi. Ideo xps i ea mul
ta miracula fecit: iuxta illd Luc. 4. Quā
ta audiuius scā i caphar. fac et h in pa
tria tua. ¶ Q. ad 2. dicit accessit ad eū
centurio etc. Centurio qdem fm remigiū
dñs q centū militibus pesti: qz vero illa ter
ra tūc erat subiecta romanis. Jf erat fm
Augu. Jste centurio p romanis q et ipse
erat gentilis. ¶ Scēdū ē s; Aug. q ipse

centurio non accessit ad yhm corporalit :
sed tantum mentaliter: et per nuncios: vel
fm aliquos. Primo vt habetur Luc. 7.
Premisit seniores iudeorum. postea aut
sequutus fuit eos. et sic saluatur qd hic dñ
q accessit. ¶ Q^m ad 3^m dñc puer meus
ia. in do. para. et ma^s. 101. centurio ei istuz
infirmum lz essz seruus ipm nō vocat ser
uum: sed puez vel rōne humilitatis fm
Criso. vel rōne itime dilectōis. Sciēdum
est et qd centurio de misericordia xpi nō
petit fm Criso. qd seruum suum sanat: sed
tm infirmitatem insinuat credēs si miter
qd diuina misericordia nulli ipam humilit
petenti denegatur. ¶ Sciēdum ē aut cir
ca istā ptem loquēdo moralr qd per istuz i
firmū paralyticum intllr qlbz pccōr: circa
quē q^m ad pñs spectat. 6. possum⁹ pside
rare .s.

Calamitatē captiuantem.

Infirmitatē affligētem.

Locū continētem.

Donum impetrantem.

Bodū pmerentem.

¶ Primo circa pccōrem possumus cōsi
derare calamitatem captiuantem. qd ser
uus. lz enim deus fecerit hoīem rectum
et libez vt viuat fm rectum iudiciū ratio
nis. tm se multis inuiscuit vāitatibus sen
sualitatē sequēdo: ex quo d libero seruus
efficit et miserabilr captiuat. Itā iuxta il
lud xpi Jo. 8. Dis q fac pccm: seru⁹ ē pec
cati: et p pñs dyaboliz: qd ista captiuatio
in q hō icidit seruit per pccm a sensuali
tate pncipalr trahit originē. iō applican
do spāl⁹ dicere possumus qd per istū suū
intllr corpus hoīs siue sensualitas: quē d
beret instar serui rōni subici et ei vt pside
ti in omnib⁹ obedire: iuxta qd rōni dñr geh.
4. sctus te appetit⁹ ei⁹. s. sensualitaz et do
minaberis eius. Itā at d sensualitas dñā
ri rōni. qd iuxta illud puer. 19. Itā dcent
stultum delitit: nec suum dñari pncipib⁹.

¶ Si at ecōtrario pmitteret hō sensualit
tatē rōni dñari foret res mōstruosa: et or
do puerlus et multū piculosus sicut figura
tiue dñc Salōn. puer. 10. Vbi inqt p tria
mouet terra et qrtū qd nō pōt sūstinere p
seruum cū regnauerit: per stultū cū satura
tus fuerit cibo. p odiosam mlierem cū in
mrimoniū fuerit assumpta: et p ancillā cū
fuerit hñs dñe sue. ¶ Vbi sciē. qd i hoīe
sunt pncipalr due ptes .s. corpus siue sen
sualitas et aīa siue ratio. p seruū qdem q
d esse obediens dñō suo intelligit sensua
litas qd esse obediens rationi et etiam p
stultum et mulierē quē iō odiosa dñr quia
ecōtrariat in suis actibus ratiōi. iuxta illd
Ro. 7. video aliā legem i membris meis
repugnātem legi mentis mee: et captiuā
tem me in lege peccati qd est in membris
meis. ¶ Designat p ancillam. ¶ Con
tigit aut aliqñ qd sensualitas dñat rōni: si
cut pz in deo: dinato appetitu bonoz: et tē
seru⁹ regnat: aliqñ sensualitas delectatur
in illicitis degustatōibus. et tunc stult⁹ sa
turatur cibo. aliqñ delectat in illicitis tacti
bus. et tunc mīr odiosa est in mrimonium.
et ista faciūt cōmotōem in terra .i. deo: dī
natōem in hoīe sensualitatem sequentem.
¶ Sed quartum qd ancillam sit hñs dñe
sue. i. qd sensualitas hēat hñditatem vite
eternę: quē debēt pncipalr rōni hē ēē nō
pōt. qd impossibile est sequentē sensualita
tem et carnem vitam eternam possideri
possit qm hñ apl^m. i. cor. 15. Caro et sūguis
possidere nō possūt regnū dei. s. tales po
tius acgrunt mortem. qd Ro. 8. Si hñ car
nem vixeritis moriemini. ¶ 2° psideare
possumus infirmitatem affligētem: quia
paralyticus. paralyticus quidem ē lesio hūa
ni corporis cum diminutōe sensus vl⁹ mo
tus vel vtriusqz: per quā qdem infirmita
tem intllr peccator quantum ad corpus
et sensualitatem: et specialiter accidiosus
qui in actibus spūalibus vel deuotionem
non sentit vel vtroqz priuatur. ¶ Sciēdū

est aut q̄ paralisis ex diuersis casib⁹ cau-
sat in hoīe p̄ quas intellr diuersitas vicio-
rum. **¶** Ubi sciēdum q̄ alr causatur ex
nimio humore in homie ex cibo ⁊ potu ni-
mio generat ex quibus necessario sequitur
oppilatō neruoz ⁊ in hoc intellr gula ⁊ lu-
xuria. q̄ gula h̄ luxuriā puocare. **¶** Alii
quādo causatur ex nimio calore consumē-
te neruos sensibiles coniugāte. ⁊ in hoc i-
tellr auaritia. q̄ auarus semper ardet vt
ignis. **¶** Aliquādo catur ex frigiditate.
neruos astringēte. ⁊ in hoc intellr inuidia
in qua est carentia amoris ⁊ caritatis sed
semper frigida. **¶** Aliquādo causatur ex
vulnere incidente vel diuidēte. in hoc itel-
ligitur superbia que fuit p̄mū peccm̄ diui-
dēs a deo creaturā intellectualem sic p̄
de angelis apostaticis. **¶** Aliqñ extermi-
nus alterius morbi. puta polisie que ē op̄i-
latō neruoz cerebrum vniuersalr. ⁊ sic im-
pedit rōnem. ⁊ in hoc designat irā: que q̄-
dam oritur ex motu sanguinis circa cor.
⁊ ē rōnis impeditiua. iuxta illud poeticū.
Ira impedit aiū ne possit cernere verū.
⁊ sic p̄ q̄ ad causandū peccm̄ accidie signa-
rum p̄ncipalr p̄ palisim: cetera peccata cō-
currunt ex q̄b⁹ hō fit piger ad degustādū
diuina. **¶** Unde talis paralyticus pōt si-
gurari p̄ Alchimiū. de quo finaliter p̄mo
Abacha. 9. Qd̄ cum esset in malis opibus
faciēdo destrui domos sancte interioris ⁊
opa. pphetaz p̄cussus est a dño ⁊ impedi-
ta sunt opa eius ⁊ clusum ē os eius ⁊ dis-
solutus ē palis: nec vltra potuit loq̄ x̄dū
nec mādare d̄ domo sua: sed mortuus est
in tpe i° cū tormēto magno. **¶** Ubi sciē-
dū q̄ p̄ Alchimiū q̄ interpretatur fermētū
vani p̄cilij. intellr peccō: sequēs sensuali-
tatē. vanū cōsiliū. fremētare d̄. ex eo qd̄
sequēs carnis desideria q̄ vident dulcia.
ad accidia tñ admiscet p̄eaz aggritudine
iuxta illud puer. 14. Extrema gaudij lu-
ctuos occupat. Iste at̄ mal' opibus insistere
d̄ destruēs ⁊c. q̄ peccō: dū laxat se ad illi-
cita apiendo fenestras exterioroz sensuum

q̄bus valaf aia ip̄os destruit. ⁊ ad aiaz fra-
ctis muris moris s̄intrat. vt v̄ificet illud
Iere. 9. Ascēdit moris per fenestras n̄ras
⁊ ingressa ē dom⁹ n̄ra. p̄phaz quoq̄ d̄
destruere opa. dū nec p̄ceptj nec consilijs
ad q̄ seruāda nos iducunt suis p̄phetijs.
vt d̄ ip̄o dicat illud p̄a. Verba oris ei⁹ ini-
qtas ⁊ dolus noluit intelligere vt bñ age-
ret. **¶** D̄ at̄ q̄ hui⁹ Alchimi impedita
sunt opa ⁊ os ei⁹ cōclusum est ⁊c. q̄ pecca-
to: p̄ peccata sua ipedit i opibus virtuo-
sis. nec pōt debite dum laudare ⁊ fit isen-
sibilis ad dīa. Signāter at̄ d̄ q̄ vltra loqui
nō potuit nec ⁊c. q̄ peccō: dū vixit ⁊ perse-
uerauit in vitijs in fine qñ moris nō pōt
vel saltem d̄ facili aiam suā digne dispōe-
rē. **¶** Aug. i smōe inoē. hac aiaduersione per-
curit peccō: vt moris obliuiscat sui: q̄ dū
viueret oblitus est dei. vñ sequit̄ d̄ Alchimi
mo q̄ mortuus ē tormēto magno. sic re-
verā ē de peccō: vt d̄ ip̄o significetur illud
Luc. 16. Abortuus ē diues ⁊ sepultus est
i inferno. **¶** 3° p̄sidera p̄ditōez aggrauātez
q̄: puer ⁊c. vbi tangit duas malas p̄ditio-
nes. s.

¶ Fatuitatē excecātē respectu intellectus.
¶ Derueritatē obliquātem: respectū affectus.
¶ 1° ad p̄m̄ dicit puer. Ubi sciēdū q̄
pueri vt plimū p̄ defectū etaz p̄sueuerūt
ē fatui cōmutātes p̄iosa p̄ vilib⁹. ⁊ hoc
faciūt peccō: es sensualitatē sequētes. quod
cognoscēs apl's nos admonet. 1. cor. 14. d.
Fr̄es nolite fieri pueri sensibus: s̄ malitia
puuli estote: sensibus at̄ p̄fecti. **¶** 2° ad
2m̄ dīc. Jacet i domo. tūc eim hō iacet d̄
qñ nō h̄ affectū directum in deum: s̄ ad
terrā p̄clinū. vt de ip̄o dicat illud. 4. R.
4. Ecce puer mortu⁹ iacebat in lectulo. s.
p̄gritie. Uñ tal' pōt figurari p̄ Moē. de q̄
finalr d̄ gen. 9. Qd̄ cepit Moē vir agri-
cola exerceat terrā ⁊ plantauit vineam bi-
bensq̄ vinū iebriatus ē. ⁊ nudus iacebat i
tabnaculo in q̄ denudatōe discopuit sua
pudēda. **¶** Ubi sciē. q̄ p̄ Moē inquitum
agricola ⁊ plātano vineā intellr hō d̄ditus

auaritie ⁊ reb⁹ mūdātis: inquitū xō vidēs
 vinū iebriatus itellr hō deditus gule i cen
 tia luxurie. qbus deditus tacere dī: quia
 affectū ad celestia deberet hīe rectuz ad
 caduca recurrat. **T** Signant autem dicif
 nudatus pp pēcā peccā expoliat diuina grā
 aīa vestiente. ex qbus oñdit pudenda. q:
 in die iudicij peccata q ppetrat nō erubu
 it: erūt oibus manifesta. **T** 2^m ad 3^m di
 cit. ⁊ male tor. hō quidē deditus terrenis
 ⁊ anxietate tor: quē inferius ⁊ exterius p
 diuersos labores. q: sap. ij. Per q peccat
 homo per si ⁊ tormētāt. ⁊ h temporāl ⁊
 eternalr. **T** 4° cōsidera locū primēre quia
 Laphar. Laphar. iterprat ager piguedis
 vel villa pfolatōis. Signant at dī iste pa
 ralitic⁹. i. peccōi Laphar. eē dī: q: i cōsola
 tōib⁹ mūdātis ⁊ carnalib⁹ hō morit spūalr
 ⁊ sepi⁹ ifirmat. vñ. a. th. y. s. Vidua q i dī
 tīo ē: viuēs mor: tua ē. An tali sic infirmā
 ti figuratiue dī. Hāu p. Infirmat⁹ ē bassā
 ⁊ carmel⁹ ⁊ flor libāi elanguit. **T** Tbi sci
 endū q p bassā qui interpretat pinguedo: ⁊
 carmelū qui interpretat molis: itellr hō qui
 se dat dīitio corpi. ⁊ sequit molitiē car
 nis: Ex quibus dī p peccā spūalr infirma
 ri. p florē vō intellr humana pspitas q elā
 quere dī: q: paz durat: iuxta illd Jacobi
 p. Exortus ē sol cū ardore ⁊ arefecit fenū
 ⁊ flor ei⁹ decidit ⁊ decō: vult⁹ ei⁹ deperijt.
 ita dīues in itineribus suis marcessit. **T** 5°
 cōsidera donū impetratē. q: cēturio. Per
 cēturiōnē quidē qui pncipabat militib⁹ in
 tellr in hoīe aīa siue rō: qui dī corpi pnci
 pari. vt dī ipo dicat illd act. 10. vir at quidē
 erat i Cesarea noīe Corneli⁹ cēturio cho
 tis q dī Italia religiosus ⁊ timēs deū cū
 oī familia sua faciēs elyas multas. ⁊ dēp
 cauit dñz semp. **T** 6° cōsidera modū pme
 rētē q: accessit rogā: vbi cōsiderat possu
 m⁹ q: tuos: q iste fecit: q quilibz facit dī: qui
 vult grām ab aliq impetrare. i.
 Hā pmo iuit psonalr.
 Secō reuerēter petijt.
 Tercio pātē cognouit.

Quarto necessitatē expōsit.
T 2^m ad p^m dī q accessit. Hā qui vult
 aliqz grām a dño obtinere dī psonalr ad
 ipm accedere. vel si nō reputat se dignum
 pp trāsgressiōē dī saltē p factos ⁊ bonos
 hoīes tāqz p ipso mediatores ⁊ digniores
 eo accedere vt possint facili⁹ grām impe
 trare. vñ pō. Accedite ad eū ⁊ illuminamī
 ni ⁊ facies vīe non cōfundentur. **T** 2^m
 ad 2^m dī q rogauit. Hā qui vult grām
 obtinere qz petit dī ipam cum reuerētia
 postulare: q: ecclei. 22. Pō reuerentia ac
 cedit tibi bona grā. **T** 2^m ad 3^m dī q
 pātē cognouit: ⁊ iō vocauit eū dñz. Hā
 iste dñs de q pō. Scitote q: dñs ipe dñs.
T 4° necessitatē expōsit. ⁊ iō infirmīta
 tem exposuit. vñ in psona infirmantis po
 terat dīe cum pō. Miserere mei dō qm i
 firmus sum. **P** Sumaparo.
 Eqf. Et ait illi yhs vēiā te. vbi
 tagit bēignitatē mīsericordiē ieli
 nātē: q pbat pdesceō bōitaj.
 yhs at vidēs fidē cēturiōis ⁊ infirmāz ne
 cessitatē ex sua bēignitate hī Jero. se pō
 mittit ituz ⁊ ipz sanatur. vñ seqf. ego vēi
 a ⁊ curabo eū. Scien. ē at circa pte istam:
 loqndo moralr q xps yhs ex sua bēigni
 tate peccōi signato p illū suū ⁊ infirmū.
T Pō vēit ad ipm p grām pūciētē: qz q
 libz dber peter. d. cū pō. Acciat sup me mī
 sericordia tua dñe. Cui libāl rñdet exo.
 10. vēiā ad te ⁊ bñdicāt tibi. **T** 2° curat ipz
 p grāz bñeqntē qz curatōez qlibz dber pe
 ter. d. illd Jer. 17. Sana me dñe ⁊ sanabor:
 Saluū me fac ⁊ salu⁹ ero qm laus mea tu
 es. ad qd faciēdū admōet ecclei. 28. vbi dī
 Filij in tua infirmitate me dīspes te ipsum
 sed ora dñm ⁊ curabit te. vñ pōt xps figu
 rar i p Rachelē āgelū q fuit missus ad cu
 radū rob. a cecitate qz icurrerat dixit sibi
 rob. Misit me dō vt curē te. **T** Tbi sciē.
 q p rob. cecū ⁊ infirmū itellr peccō: p malit ā
 excecatur: q: sap. 5. Excecavit. n. illos mali
 tia eoz. Per raphaēl at āgelū q iterprat
 sanāo dño: vel medicina dei itellr xps yhs

q̄ est efficacissima medicina oīum sanati-
ua. Nam ps. Ip̄e est q̄ sanat oēs infir-
mitates n̄ras. hunc at̄ misit d̄s p̄r in mūdū
vt sanaret infirmos. s. peccōes a suis lāgo-
ribus. iuxta illud ps. Misit x̄bū suū
sanavit eos ⁊ eripuit eos de interitōib⁹
eorū. ¶ De aduētū aut̄ huius medici dīc
Ber. venit medicus ad egrotos: redem-
ptor: ad veditos. ad errantes vias: ad mor-
tuos vita. ⁊ h̄ ē q̄ ip̄e dīc Jo. 10. Ego v̄l
vt vīta h̄eant. ¶ Ad d̄m q̄ curat peccōes
fuit figurat⁹. 4. Re. 20. in Ezechia rege: de
quo snialr dī. Qd̄ cū isfirmaret ad mortē:
⁊ d̄s p̄r peccā sua cominat⁹ sibi fuissz mor-
tē. puer sus ad seipm̄ fletit d̄ peccis ei⁹. cu-
ius p̄ritōem d̄s acceptās misit Isaias p̄
ph̄az vt curaret eū. q̄ iussit sibi afferri mas-
sam ficoy: ⁊ faciēs emplastrū posuit sup
vlce. eius ⁊ curat⁹ ē. ¶ Ubi sciē. q̄ p̄ eze-
chia isfirmū intllr q̄libz peccō: q̄ p̄ tāto rex
dī. q̄ fact⁹ ē a deo vt habeat regnū eter-
nū nisi se p̄net eo p̄ opa mala. q̄ qdem fa-
cīt peccādo. ⁊ isti cominari d̄s dī mortem
q̄ q̄ fac peccm̄ dign⁹ ē morte eterna: iuxta
illd̄ Ro. 6. stipēdia peccī mortis. ¶ Videns
igit̄ miser peccō: imminere sibi piculum: d̄
ad p̄sciētiā suā puerit cogitādo peccī ma-
gnitudinē ⁊ offensam diuinā ⁊ tūc flet. d.
cū ps. Iniquitatē meā ego cognosco ⁊ pec-
catū meū p̄ me ē semp. cui⁹ p̄ritōem d̄s
p̄r acceptās: mittit sibi medicū sapiētissi-
mū Isaiā. p̄phetā. Per Isaias eim̄ q̄ iter
p̄rat dñi saluo: intllr ȳho x̄ps q̄ saluator: i
terptatur: vt dicere possit illd̄ gen. 45. p̄
salute v̄ra misit me d̄s. ¶ Qualr d̄s facit
peccatorem audi qd̄ sequitur. nā dicit q̄
Isaias fecit sibi d̄ ficubus emplastrum
⁊ c. p̄ fletus eim̄ dulces ad comedēdum in-
tellr diuina gr̄a q̄ d̄z eē peccōi dulcissima:
q̄ posita sup vlce. peccī hō recipit sanitatē
q̄ cognoscēs apl̄a dicebat ad Tymoth. 3.
Appuit benignitas ⁊ hūanitas saluatoris
n̄ri dei non ex opibus iusticie q̄ fecimus
nos: sed fm̄ suam misericordiā saluos nos

fecit. p̄ lauacrum regeneratōis ⁊ renoua-
tionis sp̄itus sancti quē effudit in nos
h̄ndū p̄ ȳhm x̄pm̄ saluatōrē n̄rm: vt insti-
tuti gr̄a ipsius h̄r d̄s simus fm̄ sp̄em vi-
te eterne in x̄po.

Tertia pars.

Egitur. Et rīdens centurio ⁊ c.
vbi tangit humilitatem virtua-
liter p̄merentem. q̄ pbat pulpē
suo dignitatis. tūc ei in hoīe est h̄a humili-
tas p̄merēs ap̄ deū cūse vilē cognoscit ⁊
diuinā maiestātē rōnabilr p̄stet. Scdm̄
hoc igitur hic tria possumus p̄siderā. 1.
Proprie vilitatis p̄fessionē.
Diuine potestatis p̄testatōem.
Conducte exemplaritat⁹ deductōem.
¶ Ad m̄ ad p̄m dicit. ⁊ rīdēs centurio ⁊ c.
in isto. n. cēturtone nō fuit solū fides q̄ cre-
didit seruū suū posse a x̄po sanari: s; ⁊ p̄o
funda hūilitas fm̄ Jero. q̄ vt x̄ps domū
intrare nō reputauit se dignum. Abolalr
at̄ loquendo exēplo huius cēturionis: gl̄i-
bz homo suam p̄stinā p̄uersatōem confide-
rās: si fuit aliqui i peccat⁹ d̄z se humiliare:
⁊ q̄ x̄ps i domū suā. i. in aiām suā itret p̄
grām: d̄z se putat̄ idignū: istar filij p̄digi
q̄ recessit a p̄re: ad quē reuertēs humili-
tē dixit Luc. 18. p̄r peccaui in celū ⁊ coraz te
iā nō sū dign⁹ vocari fili⁹ tuus. ⁊ sic instar
huius quē p̄r recepit ad osculū poterit i
uētre misericordiā: q̄ ip̄e dīc Apoc. 3. Ecce
sto ad ostiū ⁊ pulso: si q̄ audierit voces
meā ⁊ aperit ianuam intrabo ad illū ⁊ ce-
nabo cū illo ⁊ ip̄e mecū. ¶ Et talis se sic
humilians pōt figurari per Dauid: de q̄
snialr dī. 1. Re. 18. Qd̄ cū rex Saul veller si
bi dare filiā suā in vxorem nō reputāa
se dignū: q̄uis ip̄az appeteret dixit Saul
Quis ego sum: aut q̄ est vīta mea: aut co-
gnatio patris mei in Israel vt siam ge-
ner regis. quam tamen habuit in vxorē.
¶ Ubi sciendum q̄ per Saulē regem q̄
iterpretat̄ postulat⁹ a dñō intllr x̄ps ȳho
q̄ ab at̄igo p̄rib⁹ postulat⁹. Per Dauid

aut q interpretat manu fortis vel decoris
 aspectu intelligitur quilibet christiatus q
 debz esse decorus aspectu per honestat con
 uersationem: et manu fortis per virtuosam
 operationem. Per filiam vero Saulis intel
 ligitur diuina gratia que solum hoibus p
 yesum a deo procedit. de quo Ro. i. Per
 quem accepimus gram et aplatu: ad obe
 diendum fidei in omnibus gentibus p no
 mine eius in quibus estis et vos vocati
 yhu xpi dñi nostri. Cum enim Saul. i.
 xps filiam. i. gram suam offert dñ. i. hñi d
 bet homo instar dñi cognoscendo suam mi
 seriam reputare indignum. et dicere quis
 ego sum et. q. d. a dñe yesu q offero gram
 tuam. i. ipam cordaliter appetam: tñ con
 fitendo qd in me sum: et quid in vita mea
 q: tibi non seruiui. et quid a parentib⁹ me
 is habeam: q: in peccatis conceptus sum:
 non reputo me tue grē dignum. tamē me
 tue bonitati cōmitto. Cuius humilitatez
 respiciēs dñs sibi pfert gram suā. q: Iaco.
 supbis dñs resistit humilib⁹ dat gram su
 am. **¶** 2^m adsecūduz. s. diuine ptatis pte
 statōez dicit. s. tñ dic xbo et sanabit puer
 meus. i. n. cēturio xpm videret hominem:
 tñ ipm deū vey et dñz intellexit fm Iero.
 In q ipius fides et sapiētia nob potuit i
 timari. et id fm Criso. credidit ipm posse
 oia opari. fide igit hui⁹ pmedat Beda. d.
 Magna fides q dei dñe credit ee facere.
 Mā iuxta illd ps. Ipe dixit et facta sunt: ipe
 mādauit et creata sunt. **¶** Sciēdū ē at hic
 vbi fit mentio d xbo q iuēio istud xbu.
 Creatiuum non empi^m.

Sanatiuū languentium.
 Saluatiuū peuntium.

¶ 1° ē creatiuū nō ēpti^m. Mā oia cū ni
 hil eēt dñs p ipz creauit: iuxta illd gen. i.
 In pn^o creauit dñs celū et terrā et. et Jo. i.
 Oia p ipz facta sunt et sine spō scñi ē nihil.
¶ 2° ē sanatiuū languentiū: iuxta qd dñs sap.
 16. et ei neqz herba neqz malagma. i. ēplau
 strū sanauit eos: s. tu⁹ dñe hō q sanat oia.

¶ Tertiū est saluatiuū peuntium. nāz ext
 stentes in tribulatōe et periclis ipm iuo
 cātes saluat. iuxta illud ps. Iste paup cla
 mauit. et dñs exaudiuit eum. et de oib⁹ tri
 bulatōibus saluabit eum. vnde dñs Iaco. i.
 Abicientes oēm imundiciā et habūdā
 tiā malitiē in mansuetudine suscipite i
 scitum xbu q pōt saluā animas vestras.

¶ Abi cōsidera conuenientem modum
 informationis apostoli. ad recipiendum
 hoc verbum q si volumus ipsum in cordi
 bus nostris recipere. o. q pñus amouēā
 ur pñia. vt sic de nra anima abiciamus vi
 tia et peccata. et ideo dicit. abiciam⁹ oēm
 imundiciā et habundantiā malitiē.

¶ Quantum ad tertium. s. adducte exē
 plaritatis deductōem dicit. Nam et ego
 homo sum et. vbi sciendum q ista littera
 potest dupliciter exponi. **¶** 1° vti ista
 deductio centurionis sit similitudinarie:
 sic deducendo suum exemplum. sic et ego
 homo sub potestate Cesaris constitut⁹:
 hñs non a me sed ab alio potestatem mi
 litum sub me. et dico huic vade et vadit et
 mihi obediunt omnes: sic tu in quantum
 homo es sibi ptate pñis. i. quātū vō dñs ha
 bes a te sibi te et oīs alias creaturas tibi
 ad nutū pñis. multo magis pñt pñcipere
 et scñi erit. **¶** 2ª deductio fm Aug. est
 compatiua a minoris: sic deducēdo. si ego
 i. sim sub ptate solo impio xbi q dico sibi
 dñtis meis hoc faciūt: quātō magis tu q
 sibi nullius ptate es et oia tibi subsunt po
 tes impare. q. d. multo magis. q: d te scñi
 bis in ps. Oia subiecisti sibi pedibus eius.

¶ Moraliter at loquēdo p suos cēturiōis
 intllntur hoīs bōc vel male cogitatōes
 vnde Aymo. possunt per subiectos centu
 rionis bone vl male cogitatōes. malis at
 dicamus vt recedant et recedent. sed bo
 nas vocemus vt veniant et venient. et ser
 uo quoqz nostro: hoc est corpus: vt subi
 ciatur voluntari diuine.

Quarta pars.

a?

Equitur audiens aut yesus 7c.
¶ Ubi tangit felicitatē singulr ro
borantē. q̄ probat adhesio fr̄ni
tatis. Christus enim fuit admiratus. i. se
cundum Aug. sup gen. 5. māicheos p̄ mo
dum admirantis se habuit. vel q̄ fecit ali
um admirari. ¶ Sciendum est aut q̄ qñ
xps dicit q̄ non inuenit tantam fidem in
israel: sicut fuit fides centurionis q̄ h̄ pōt
intelligi multipl̄. ¶ Primo de p̄fectiōe
fidei. vt sit sensus fm̄ Jero. q̄ non inuenit
ita perfectam fidem in israel: 7 h̄ loq̄ndo
de p̄sitis non de p̄teritis. ¶ Secun
do mō pōt intelligi de facilitate credēdi.
vt sit sensus q̄ non inuenit tantā fidē. i. tā
tā facilitatem ad credēdum in israel.

Quinta pars.

Egitur. dico aut vobis q̄ 7c. vbi
¶ tangit diuersitatem localiter di
stinguentem. q̄ pbat diuisio ca
pacitatis. Iudei q̄dem q̄ fuerunt xpo in
creduli q̄ gentiles dignum fuit vt eorū
demeritis exigētibus priuarentur celesti
patria. 7 deputarentur eternis supplicijs
q̄ 7o gentiles ad credendum xpo facilio
res fuerunt: diuina pudentia loco iudeo
rum sunt celesti p̄ria subrogati. Scdm̄ h̄
igitur hic tria possumus p̄siderare. s.
Adhesionem alienorū.

Abiectiōem domesticorū.

Expressionē suppliciorū.

¶ Q̄m̄ ad primū dicit. dico aut vobis 7c.
p̄ orietem enim 7 occidētē que sūt due
ptes p̄ncipaliores mundi totius intellr. 8
quo fm̄ Aug. de verbis dñi: h̄ non omnes
tamē multi alij iudei sicut fuerūt gētiles
erant ad fidem venturi. ¶ Bicut̄ autez
recumbere cum Abraham. ysaac 7 Jacob
in regno celorū fm̄ Aug. Quia ibi requie
scēt feliciter epulaturi cum xpo vt verifi
cetur illud saluatoris. Luc. 21. Beati serui
quos cū venerit dñs inuenerit vigilātes.
Tmē dico vob q̄ p̄cīget se 7 faciet illos
discūbere. 7 trāsiens ministrabit illis.

¶ Scledū ē at q̄ iter alios noiauit istos
tres patriarchas: q̄ eis sp̄aliter facta est
repromissio de dei filio incarnando. Naz
de Abraham dñ gen. 21. In te benedicentē
cognatōes vniuerse terre. De ysaac autē
dicit dñs Abrahę gen. 21. In ysaac vocabi
tur tibi nomē vel semē. De Jacob 7o le
gitur ip̄s nunciassē p̄phetice de stirpe sua
xpm̄ nasciturum: qñ in benedictiōe Jude
filij sui dixit gen. 28. Non auferet sceptrū
de Juda 7 dux de femore eius donec vēi
at q̄ mittēdus est. 7 ip̄e erit expectatō gē
tium. i. expectatus a gentibus. ¶ Q̄m̄ ad
2m̄ dicit. filij aut re' eici. in re. ex. p̄ filios q̄
dem fm̄ Criso. intelligunt iudei. Ubi dñ
Jero. filij re' dñ iudeos: q̄ in eis 8s ante
regnavit. vel q̄ ad regnum dei primitus
sunt vocati: iuxta illud Ro. i. B̄ia 7 par
omni operanti bonum iudeo primū 7 gre
co. h̄ autem iudei prius filij re' fuerint tñ
eorū demeritis exigētibus ip̄o priuati fue
runt. Et iō dñ q̄ in tenebras exteriores.
¶ Q̄m̄ ad tertiū dicit. erit 7 stridor den
tium: vbi datur nobis intelligi duplex ge
hēna vel pena q̄z hēbunt reprobi i inferno
s. caloris intensissimi. 7 algoris acerbissi
mi. Unde Job. 24. Ab aquis niuium ad
calorem nimum. 7 vsqz ad inferos p̄ccas
tum illius.

Sexta pars.

Equitur. Et dixit yesus cēturio

¶ ni 7c. vbi tangit potestatem ip̄e
ceptibiliter operantem: q̄ pbat
p̄secutō sanitatis: tūc eim̄ aliq̄ cōsolatur
qñ petit aliq̄ gr̄am. si ille a quo petit ip̄s
verb̄ confortauit: 7 hñs acceptus q̄ petit
p̄fert q̄ postulabat. Scdm̄ hoc igitur hic
tria possumus p̄siderare. s.

Ex pte p̄sidentis: actū cōfortatiuū.

Ex parte postulantis: modū impetratiuū.

Ex pte infirmatis: effectū rigidituum.

¶ Q̄m̄ ad p̄m̄ dicit. yhs cēturiōi vade. xps
eim̄ cēturioni petēti sanitatē p̄ puero nō
rñdet supbe h̄ alacriter cū p̄posito facien

Si audieris inq[ui]t vocē eius ⁊ feceris oīa que loquor inimicis tuis inimic⁹ ero. ⁊ affligentes te affligā. ⁊ infra nō inibis ē eis fedus nec cū dñs eorū. 2. Deutero. 7. dñ. Cū introduxerit te dñs deus tu⁹ i terra q̄ possessorus ingredieris ⁊ deleuerit gētes multas corā te. nō inibis cū eis fedus nec misereberis earū sed sociab[eris] cum eis iurgia. **L**icet autē ecōtrario sensu iudei arguerēt. tamen scđm veritate illatio q̄ inferūt non inuenit expressa in scriptura diuina. s. q̄ odiendus sit inimicus. ⁊ ideo signanter in textu ponit audistis q̄ dñm est. ne per h̄ intelligat vtraq[ue] pars a deo fuisse tradita tanq̄ p̄ceptū p̄ribus veteris testamēti. vñ scđm Aug. de sermone dñi i monte. h̄ vox nō est accipiēda vt iuben- tis iusto sed vt pmittentis ifirmo. vñ glō. in toto legitur. nā est scriptum odio habeb[is] inimicū. sed h̄ dñr quantū ad traditionē scribāz quib⁹ visum ē h̄ addendū. quia dñs p̄cepit filijs Isrl̄ p̄seq[ui] inimicos ⁊ delere Amalech de sb̄ ce. **S**ciendū est autē moraliter loquēdo q̄ in hoīe duo possumus p̄siderare. s. naturā ⁊ vitū. s. naturā secundū Aug. de doctrina xp̄iana nullus ē odiendus. sed quib⁹ diligēdus vt frater. nā teste xp̄o. Mat. 23. Omnes vos fratres estis. s. m̄ x̄o vitū aliquis pōt odi- ri. ita q̄ odium nō cadat sup hoīez inquā- tum hō. sed sup vitūz suū ⁊ h̄ est cōclusio Aug. huius q̄stionis cōtra faustū. **V**el per istum inimicū qui dñr odiri pōt intelli- gi dyabol⁹ hūani generis inimicus quez qdem odire debemus ip̄m fugiēdo ⁊ ad- herendo deo. iuxta sentētiā apli. d. Ro. 3. Odiētes malū adherētes bono. **Q**uā- tum ad h̄z dic ego autē dico ⁊c. xp̄s quidez vo'ens p̄ficere legem moysaycā per legem euāgelicā h̄ talem ratōem intēdit. bon⁹ discipulus dñr perfectōem ⁊ bonitatem di- scere a magistro ⁊ fili⁹ ad h̄ q̄ veraciter sit filius. h̄ idem a p̄re vt igit scitis verū filij dei p̄ bona opa. cuius estis filij p̄ natu-

ram. o. q̄ adiscatis ab ip̄o p̄fectionē esto- te p̄fecti sicut ⁊ p̄r v̄r celestis p̄fectus ē. **S**ed p̄fectio dilectōis que ē act⁹ iterior p̄tinentis ad affectū non ē solūmodo i di- ligendo p̄p̄inuos ⁊ amicos. q̄ h̄ faciunt ethnici ⁊ publicani q̄ sunt imp̄fecti. s. ma- gis cōstitit in diligēdo inimicos p̄sequen- tes nos ⁊ calūniātes: igitur vt scitis p̄fci o. vos inimicos diligere. **I**n ista ratio- ne xp̄s sic p̄cedit q̄ ponit. **P**rimo actū virtuosum. **S**ecdo fructum gratiosum. **T**ertio exp̄sionem exēplarem. **Q**uarto deductōem rationalem. **Q**uinto cōclusionem salutarem. **Q**uantū ad p̄m. dicit ego autē dico v̄s ⁊c. vbi quātū ad p̄sens spectat q̄ aliquis p̄r nob̄ inimicari tripliciter. **P**rimo i affectū. ⁊ sic dicit nos odire. **S**ecdo in ore i affatu. ⁊ sic dñr nos calūniare. **T**ertio in effectu. ⁊ sic dñr nos p̄sequi. omnes autē istos si volu- mus eē p̄fecti debemus diligere. vñ dici- tur q̄ debemus diligere quantū ad odiē- tes in cor. q̄ debem⁹ orare quantū ad ca- lūniātes in ore. q̄ debem⁹ b̄nfacere quā- tum ad p̄sequētes in ope vt sic reddatur singla singlis. ⁊ h̄ ē q̄ dicit ego autē dico. **S**ciendū est autē ad euidentiā huius p̄- cepti s̄ diligēdis inimicis. q̄ diligēdo ini- micos loquēdo generalr pōt esse duplici- ter vel affectu inocētie sibi nocē nōlēdo vel affectu beniuolētie sibi bonū optādo. **P**rimo modo tenet q̄z a^m diliget. q̄ nullus dñr velle alteri nocē. **S**ecdo mō pōt esse duplr vel optando sibi bonū spūa- le sicut grām ⁊ gloriā ⁊ sic quib⁹ tenetur diligere a^m. vel optādo sibi bonū tēporale ⁊ h̄ pōt esse dupliciter. q̄ vel est p̄sonalis vel cōis sic non tenet hō optare sibi bonū tēporale: nisi in articulo necessitatis. opta- re enī sibi bonū tēporale est bonū per- fectum non necessarium: nisi autē sit ecclesie inimicus non tenetur sibi bonum tempo- rale nisi sciret ex hoc ip̄m meliorari. **S**ilr

in effectu pōt esse dupliciter .s. innocentie
nō sibi nocendo: et ad hoc oēs tenentur:
vel beniuolentie: et tunc aut est inimicus
personalis. et tunc homo non tenet ipsum
diligere nisi in articulo necessitatis: si autē
facit hē est perfectio non necessitatis: nisi
crederet ex hoc ipsum conuerti. **¶** **Q**uod ad
fructum gratiosum dicit. ut scitis filij patris
vri qui est in celis: quanto. n. precepto est
perfectius tanto debet obseruans ipsum am
plius premiari. quia igitur preceptum de dilige
dis inimicis secundum Crisostomum. in omni. est magni
meriti obseruantibus. id est secundum ipsum magnū
denunciat premiū: quia filiatio. **¶** Et quia quan
do alicui actui virtuoso permittit aliquid pre
miū magnū: homo citius inducitur ad illum
exercendū. id est ut homo citius ad diligendū
tam amicos quā inimicos inclinetur. Christus
enim magnum premium ostendit. d. Et
scitis filij patris vestri qui est in celis.
¶ Quantum ad expressionem exempla
rem dicit. qui solē suum etc. In isto enim
exemplo Christus intendit sic nos inducere ad
omnes diligendum vos debetis in vris
operibus exemplum accipere ab opibus
dei qui dicitur principaliter pater noster:
sed deus omnia beneficia cōcat omnib⁹.
qui solē suū facit oriri super. igitur vos de
betis opera vestra et actus omnibus com
municare. et sic diligere tam amicos quā ini
micos. **¶** Spiritualiter loquendo de his
exempli solē et pluuia. per solē mundus
illuminantem intelligi potest illustratio
sapientie et veritatis. de qua Sap. 7. Est
enim huiusmodi speciosior solē et super omnem stel
lam dispositionem luci comparata inuēit
prior. et hanc deus non cōmunicat malis.
iuxta quod legitur impios dixisse. Sap. 11.
Errauimus a via veritatis et iusticie. lu
men non illuxit nobis. et sol intelligentie
non est ortus nobis. **¶** Per pluuiam ve
ro terram fecundantem intelligi potest
collocatio gratie et bonitatis. et hanc non
dat terrenis deditis. Unde Augustinus. in ser

mone domini in monte dicit. Iniqui in li
bro sapientie plangunt sol non est ortus
nobis. et de pluuiā spiritali dicit. manda
bo nubibus meis ne pluuant super eam.
Vel per solē intelligit Christus Christus et
pluuia doctrine veritatis quā mundum.
Unde Augustinus. de sermone domini in mon
te. Potest autem per solē intelligi nō
iste visibilis: sed ille de quo dicitur vobis: qui
timetis nomen meum orietur sol iusticie:
et per pluuiā irrigatio doctrine veritatis
quā et bonis et malis appuit. et euangeliza
tus est Christus. **¶** Quantum ad dedu
ctionem rationalem dicit. si enim diligitis
eos qui vos diligunt. etc. In ista quidem parti
cula talem rationem intendit. Conueniens
est quod homines qui debent esse perfecti i
actibus suis excedant imperfectos si vo
lunt a domino premiari. Sed imperfecti
sunt ethnici et publicani eos ipsos diligen
tes: et ex hoc non debentur a domino pre
miari: quia hoc faciunt solum naturali dile
ctione moti. igitur perfecti non solum debent
amicos diligere et proximos salutare: sed
et inimicos et extraneos ut mereantur a
domino premiari. Ethnici secundum Rabanum
sunt gentiles. Nam ethnici grece latine di
citur gens. **¶** Quantum ad conclusionem
salutarem dicit. Estote ergo vos perfecti
etc. quia enim vltimus gradus in dilectio
ne meritoria quantum ad proximum: est
inimicos diligere. Ideo secundum Remigium.
postquam dominus precepit inimicos dilige
re. Subiungit. estote igitur perfecti sicut
et pater vester celestis perfectus est. Ista
autem similitudo perfectionis nostre ad
deum non est intelligenda secundum Remigi
um secundum equalitatem: sed secundum
imitationem. **¶** Sciendum est autē cir
ca istam partem principalem in qua fit
mentio de dilectione quod homo inter alia
principaliter debet diligere tria. scilicet. deum se
ipsum et proximum. Quia vero homo se
ipsum naturaliter diligit: non fuit datum
b

fibi preceptum de sui dilectione. q: No circa dilectionem dei et proximi e multoties teptus. ideo circa istoz dilectionem dantur si bi duo mandata. iuxta illud Math. 22. diliges dñm deum tuū ex toto corde tuo. et ex tota mente tua. et ex tota anima tua. si est maximum et pimum mandatum. Secū dum aut filē est hūc. diliges pximū tuū sicut teipsum. ¶ In dilectione autem istoz trium est ordo. q: homo dz pmo deum diligere. secūdo seipm. tertio pximum. vt se ipm. i. ad illud ad qd seipm dz diligere. s. grām et glām. et de tali dilectione sic ordiata dīc apl's Ro. 13. plenitudo ergo legis ē dilectō. ¶ Primo igitur debemus super omnia deum diligere. iuxta q dixit moy. pplo Isrl. deuter. 6. Diliges dñm deum tuum ex toto corde tuo: et ex tota anima tua. et ex tota fortitudine tua. q exponēs Ber. super cant. dicit. Non abduci blanditijs nec seduci fallatijs. nec iniurijs frāgi. toto corde: tota aia: tota virtute diligere est. ¶ Sciēdum est aut q ad dilectionez dei quattuor inter alia nos inducunt. s. Natura dilectōis reciproca. Receptio bñficiōz magnifica. Institutō antiquoz saluifica. Conditō natural' intriseca. ¶ Primo natura dilectōis reciproca. nā de natura vere dilectionis est vt diligat diligentem. iuxta q dicit sapientia d se ipsa prouer. 8. Ego diligentes me diligo. Quia igitur deus propter suam bonitatem nos dilexit et lauit a peccatis nostris in sanguine suo Apoc. primo. Ideo debemus ipz diligere. vnde. 1. Jo. 4. Nos ergo diligamus deum quoniam ipse prior dilexit nos. ¶ Secundo receptio beneficiōz magnifica. Nam per ipsum habemus eē nature. esse gratie. esse glorie. Et ideo ipsum super omnia debemus diligere tan qz creatorem potentissimum. Unde Aug. de spiritu et anima. Misere ego quantum deberem diligere deum meum. fecit cum

non essem. redemit cum perieram. Non enim eram et de nihilo fecit me. non lapidem. non arbozem. non aliquod de animalibus: sed hominem me esse. et dedit mihi vivere. sentire et discernere. reduxit me de exilio. redemit me d seruitio. vocavit me nomine suo. et vt memoriale suum super esset apud me. vnxit me oleo leticie: quo erat ipse vnctus. vt ab vncto essem vnct⁹ et a Christo dicerem christianus. ¶ Tercio ad dilectionem dei nos inducit institutio antiquozum. Nam antiqui patres cognoscentes iquantum deo obligabantur. instruebant eos ad eius dilectionem: iuxta q de Job. legitur. 23. 32. Confortans populum dīc. Bonus deus noster pro nob ipse pugnabit sicut pollicitus est. hoc tantum diligentissime precavete vt diligat domum deum vestrum. Unde Augu. d laude caritatis. Breue preceptum tibi p cipitur dilige et fac q vis. siue taceas dilectōe taceas. siue clames: dilectōe clames: siue emendes dilectōe emēdes. siue pceas dilectōne parcas. Radix sit itus dilectio nis: non potest de ista radice nisi bonum exire. ¶ Quarto ad dilectionem dei nos iducit conditō natural' intriseca. Nam si cut videmus i rebus omnibus vnaqueqz res bonum appetit et suum sbitum finē. homo igitur appetitu rationali peditus: debet deum a quo precessit in esse. et i quē debet requiescere vt in proprium finem. Nam iuxta illud apostoli. Ro. ij. Ex ipo et per ipsum et in ipso sunt omnia. quod cognoscens ps. dicit. Diligaz te domine fortitudo mea. dominus firmamentum meum et refugium meum. ¶ Sciendum est autem secundum Augustinum q in hoc mundo deum perfecte diligere non possumus ipsum perfecte cognoscere. et nihil amatur nisi cognituz. sed in futuro in gloria. quam perfectam dilectionem futuraz habere nō possumus. nisi hic exerceamur

in operibus bonis. Nam sicut dicitur act. 14. Propter multas tribulationes oportet nos intrare regnum celorum. et hoc est quod Christus inuit Matthei. ij. Et diebus Joannis Baptiste usque nunc: regnum celorum vim patitur: et violenti rapiunt illud. ubi Jeronimus. Grandis violentia est generatos in terra celum querere et possidere per virtutem. Ad quod non devenimus per naturam. Et hoc autem fuit figuratum gen. 2. Ubi sententialiter dicitur quod Laban habuit duas filias: unam que vocabatur Rachel que erat speciosissima quam dilexit Jacob: et ut sibi copularetur coniugio: servivit pro ea. 7. annis. Aliam vero que vocabatur Lia que erat lymphis oculis. et erat prior: tempore Rachel. Cum igitur Jacob vellent coniungi Racheli: non nisi prius coniungeret Lye. quia sic mox erat religiosis: ut priores: nuptui traderentur. servivit igitur per Lya alius. 7. annis. et sic post copulationem Lye coniunctus est Racheli. Et ubi sciendum quod per Laban qui interpretatur candidus: intelligitur deus qui iuxta illud sap. 7. est candelus et lucis eterne: et speculum sine macula. Iste dicitur habere duas filias. unam que significat vitam activam in hoc mundo. aliam que significat vitam contemplativam in gloria paradisi. Et prima igitur significatur per Lyan que erat lymphis oculis et interpretatur laboriosa: quia dum in hoc mundo vivimus deum clare videre non possumus et sumus in continuo labore. quia Job. 7. Abilitia est vita hominis super terram. Et secunda vero vita designatur per Rachel pulcherrimam que interpretatur videns: quia in illa celesti patria erit omnino deco: pulchritudinis: et divina visio facialis: ut ibi quilibet possit dicere illud gen. 32. Vidi dominum facie ad faciem et salva facta est anima mea. Et per Jacob autem qui interpretatur luctator: vel si

plantator: intelligitur quilibet homo quod dum hic vivit habet luctari cum mundo et carne et dyabolo: quos debet subplantare et vincere ut sit de numero illorum: de quibus dicitur hebr. ij. Sancti per fidem vincerunt regna: operati sunt iusticias: adepti sunt re. Iste dicitur dilexisse Rachel quia omnes vitam eternam diligunt: quia secundum Augustinum. Omnes volunt esse beati. Sed diligenter adverte quod instar Jacob qui septem annis ut copularetur Racheli servivit Laban: omnem hominem antequam coniungatur illi vite beate oportet septem annis servire: per numerum quidem septem annorum qui unitatem et perfectionem significat: intelligitur perfectum servitium quod homo debet facere si vult celestem patriam adipisci. et sicut Jacob coniungi Racheli non potuit nisi prius copularetur Lye. Sic homo ad celestem patriam non potest ingredi: nisi prius in vita activa se perfecte exercitauerit: quia meritum debet precedere premium. Unde. 1. Tymoth. 2. Non coronabitur nisi qui legitime certaverit. Et quantum sunt qui deum non diligunt sed odium. Receptis tamen tantis beneficiis: de quibus conqueritur per psalmistam. Posuerunt adversum me mala pro bonis: et odium pro dilectione mea. Et secundo homo debet diligere seipsum quia enim secundum apostolum Ephe. 5. Nemo unquam carnem suam odio habuit. patet quod suimet dilectio est naturalis: vera autem dilectio est ut homo magis sibi utilia. et quia huius sunt virtutes et bona opera per que de congruo gratiam meretur et gloriam. Ideo quantum ad illa maxime se debet diligere ut sit virtuosus et deo gratus. Unde Augustinus octavo de trinitate. Seipsum homo debet amare aut quia iustus est. aut quia iustus fuit. Qui enim aliter se diligit iniuste diligit.

b ij

Sed sic deberet esse. tamen multi se carnaliter diligentes faciunt oppositum. de quibus. 2. tymoth. 3. In nouissimis diebus erunt homines seipsos amantes. cupidi. elati. superbi. blasphemii. parentibus non obediētes. ingrati. scelerati. sine affectu sine pace. criminatores. incontinentes. imitantes sine benignitate. perditores. proterui. timidi. voluptatum amatores magis quam dei. Re vera si discutiamus de omnibus istis: sic est hodie de hominibus huius mundi.

Tertio homo debet diligere proximum. Ad quod nos admonet Jo. in canonica sua 4. d. Karissimi diligamus inuicem: quoniam caritas ex deo est. ad quam dilectionem debet inducere quattuor. scilicet.

- Auctoritas principalis.
- Conformitas naturalis.
- Utilitas singularis.
- Unanimitas generalis.

Primo auctoritas principalis. Ad istam enim dilectionem habendam ille qui princeps est omnium Christus deus et homo assignat nos suo mandato. d. Jo. 15. Hoc mando vobis ut diligatis inuicem. **S**ecundo conformitas naturalis. nam similitudo est causa dilectionis. et ideo videmus communiter quod iter quod est maior assimilatio ut plurimum maior est dilectio. **T**unc igitur inter quolibet homines et suum primum sit maxima similitudo quod sunt eiusdem nature. id est quilibet debet proximum diligere et hoc est quod dicitur Eccli. 13. Deus animal diligit sibi simile. et sic omnis homo primum sibi. **T**ercio utilitas singularis. nam per dilectionem seruamus legem dei. iuxta illud 1. Ro. 5. Qui diligit proximum legem impleuit. et ideo ex hac deus in nobis habitat. si per gratiam et in futuro per gloriam. iuxta illud 1. Jo. 4. Si diligamus nos inuicem deus in nobis manet. et caritas in nobis perfecta est.

Quarto unanimitas generalis. Nam videmus generaliter quod in rebus animatis quod inanimatis: tam in sensibilibus quam in insensibilibus et intellectualibus est amor et dilectio suo modo. ergo non debet homo de gloriari a suo primo. nec ab alijs rebus creatis:

imo vnus alteri debet per dilectionem coniungi. Cuius eius dilectionis signum in semetipso potest auertere. quia tanta est ad inuicem membrorum dilectio quod per defensionem capitis manus periculo se exponit. et hoc est quod nos admonet beatus Jo. 1. canonica sua. 4. d. Sicut deus dilexit nos et nos debemus alter alterum diligere. si quilibet audi. 1. Jo. 3. Filio mei non diligamus verbo neque lingua sed ope et veritate. unde Gregorius super ezechielem. Amorem nostrum circa proximum plus bonis operibus loquatur quam lingua.

Secunda pars.

Ergo attendite ne iusticiam vestram et cetera. Vbi dirigit intentionem spiritualiter promerentem. quod probat affectio fructuosa. homo enim in suis virtuosius operibus non debet querere gloriam propriam nec aliorum laudem sed tantum gloriam dei ut dicere possit illud Jo. 8. Ego gloriam meam non quero. exemplo apostoli. d. gallat. 1. In quo hominibus placere. quod d. non. cuius causam assignans subiungit. si adhuc hominibus placerem Christi seruus non essem. et ideo 1. cor. 10. Quia dei gloria facite. **I**n ista igitur preceptum Christi intendit talem rationem. homo quod facit aliquod opus de genere bonorum debet ipse facere tali modo quod de ipso remunere a deo. igitur illud per laudem humanam non debet facere sed per diuinam. Adhuc probatur sic. vnum opus non debet habere nisi vnum primum: sed opus sanctum per laudem humanam. habita tali laude: habuit suum primum. ergo. **2**o sic ab illo debet quod premiari cui seruiuit. sed quod facit opus bonum ut videatur ab hominibus: non seruiuit deo sed hominibus. ergo non debet premiari a deo sed ab ipsis. Item si igitur si duo possumus considerare. scilicet. Documentum obseruandum.

Detrimendum metuendum.

Quod ad primum dicitur. Attendite et cetera. Inter alia enim vitia que solent impugnare sanctos homines est peccatum vanaglorie cuius ratio est. quod quasi naturaliter insertum est homini saltim per lapsum ut per placetiam habeat cum laudibus. et quando inter alios gradum aliquem obtinet eminentem. iuxta quod dixit Ioseph fratribus suis. gen. 29. Plurima

te patri meo vniuersam gl'iam meam. & p'cta que vidistis in egypto. & ideo sicut p'pter naturam coruptas quasi naturaliter homines laudes appetunt: sic fuit necessarium. vt ad euitandā mundi gl'iam instruerentur s'm Criso. ¶ Sciēdum est autem q' facere opera coram hoibus pōt esse dupliciter. vno modo vt ipse videat & laudet & hoc est hic phibitū. Alio mō q' non ipse sed opa videant: nec ipse p'ncipal'r laudet sed d's: & hoc non est phibitū: s' acceptū iuxta illō Math. 5. Sic luceat lux v'ra coram hoibus vt videat v'ra bona opa & gl'ificent p'cem v'rm q' in celis est. ¶ 2^a ad 2^m dīc. Alioq'n mercedem nō re. q' enim sic d'cū est faciens opera pp laudez hoīuz non remunerat a deo. quia iuxta illō eccl. 9. Nō h'ebūt vltra mercedē. magnū detrimētum est eis. & iō fuit necessarium. vt d' hoc instruerentur a xpo s'm Augu. de sermone dñi in monte. vt igitur hoies remunerentur a deo debent opa bona pp ipsoz laudez facere & non hoīuz: vt de ipsoz possit dici illud sap. 5. Iusti autem in perpetuum viuunt: & apud dñm est merces eoz & cogitatio eoz apud altissimū: iō accipiet regnū decoris d' manu dñi.

Tertia pars.

Egitur. Luz facis el ymofinā re. vbi tangit. Subuentōnez temporaliter subleuantez. q' pbat elargitio copiosa. postq' enim Christus generaliter ostendit q' opera nostra non debemus facere propter laudem hominum. Nunc descendit secundum Augusti. de sermone domini in monte ad opera specialiter: vt documentum melius capiatur. ¶ Quia at i quolibz actu duo iter alia re grunt. s. act' & mod'. & a mō act' de se bonus reddit meritorius vel d'emeritorius. Ideo xps vtrūq' modū oñdit. vt ex hoc cognoscamus opera nostra facere debito modo vt acceptentur a deo. Scōz hoc igitur hic duo possumus cōsiderare. s.

Abodi idebiti phibitōez.

Abodi debiti persuationē.

¶ 2^a ad p^m dīc. Lū facis elymofinam re. q'n ei aliq's act' ē d' se melior: tāto pl'is hō d'z cauet ne p' aliqd frementef: vt ipsi uis meritū amittat. q' vō elyam dare est act' d' se notabiliter bon': pp q' xps dixit Luc. 11. Date elyam & oia mūda sunt vob'. iō d'z hō multū cauere ne pp modū idebitū amittat tñ bonū. vbi Ambro. Ois autē sūma discipline xpiane in mīa & pietate ē & ideo ab elya incipit. d. Luz ergo facis re. actus enim idebite factus ē itentione nō recta. l'z de se fit bonus: tam non est dign' a dō premiari. & h'z hoc igit h' duo tāgit. s. Condictōez actus indebiti.

Exclusionē fructus premiū.

¶ 2^a ad p^m dīc cū facis ergo el' yāz re. vbi tangit triplicē p'ditōez indebitā. s.

2^a ad nom diuulgatū.

2^a ad locū designatū.

2^a ad finē peroptatū.

¶ 2^a ad p^m dīc. Lū ergo fa. re. h'z ypocrite q'n volebant facere aliq's el' yāz: tunc p'p'is: tunc faciebāt forte. p'clamare illud cū tuba vt plures conuenirēt & eoz el' yāz foret pluribus manifestata. ¶ Sciēdū est q' ypocrisis est clausio vicioz cuz filatione virtutū. & ideo dicitur ab ypo q' est super. & crisis q' aurū: quasi superauratus exterius: quia in superficie & exteri' videtur bonus cuz sit interius malus. An a Christo cōparantur sepulchris dealbat's Math. 23. Ne vob' scribe & pharisey ypocrite qui similes estis sepulchris dealbat's que afforis parent hominibus spetiosa. intus autem plena sunt ossibus mortuorum. ¶ Quātuq' ad locū designatū dīc In synagogis & vicis. ypocrite quando elymofinam faciebant cupientes videri ipsaz faciebant in synagogis vbi conueniebant simplices & parui: vt sic ab hominibus viderentur. ¶ Quātuq' ad finē p'optatū dicit. vt honorificentur ab hominibus

mibus: tota enim intentio et finis quem intendunt ypocrite in operibus suis est ut ab hominibus honorentur. iuxta illud math. 23. Omnia autem opera sua faciunt ut videantur ab hominibus. **Quantum** ad exclusionem fructus premij dicit. Amen dico vobis: receperunt mercedem suam. ubi Hieronymus. Receperunt non dei mercedem sed suam. Laudati ab hominibus sunt et quorum causa exercuerunt virtutes. **Quantum** ad secundum. scilicet modi debiti persuasionem dicit. te autem faciente et. quando enim aliquis de suis operibus magnam remunerationem expectat si ipsa debito modo faciat. Si vero indebite nullam. multum debet conari ipsa modo debito ut possit a deo premiari. Secundum hoc igitur si duo tangit. scilicet.

Modi debiti meritoria persuasionem.
Conferendi premij satisfactoria remunerationem
Quantum ad primum dicit. te autem faciente et. Homo enim qui vult quod opus suum sit deo acceptum non debet cum laude diuina significata per dexteram que potenti or est. propter quod debet illud principaliter facere. miscere humanam per sinistram dei signatam. quia prover. 4. Vias que a deo xtris sunt novit dominus. peruersae vero que a sinistris sunt. **Quantum** ad secundum dicit. et pater tuus qui est et. multum enim debet mouere hominem ad non petendum laudem humanam sed dei. Ex hoc quod Christus omnia que sunt in laudem ipsius premiat habundanter. iuxta quod de ipso dicitur sap. 10. Reddet deus mercedem laborum suorum et deducet eos in viam mirabilem: fuit illis in velamento diei et in luce stellarum nocte. **Sciendum** est autem circa istam partem in qua fit mentio de elemosina: quod elemosina debito modo facta habet hominem a peccatis purgare. iuxta illud ecclesiastici. 3. Ignem ardentem aqua: et elemosina reficit peccatum. facit et fugat mortem et perducit ad vitam. iuxta illud Tob. 12.

Elemosina a morte liberat. ipsa est quae purgat peccata et facit inuicere vitam eternam. et ideo ecclesiastici. 29. Include elemosinam in sinu pauperis. et hoc pro te erabit ab omni malo. vnde quod elemosina facit tot bona dedit Daniel propheta psilium Nabuc. regi: ut sibi inuiceret deum propter meritum de elemosina faciendam. **Ubi** finaliter dicitur in figura quod Nabuc. vidit quandam arborem in medio terre altam nimis attingentem usque ad celum. et erat arbor fortis. cuius aspectus erat usque ad terminos vniuersae terre. et habebat folia pulcherrima et fructum nimium. super quos habitabant animalia et bestiae. et in ramis eius quiescebant volucres caeli. et post hanc visionem mirabile audiuit vocem vigili. descendentem de celo et clamantem succidite arborem et praecidite ramos eius. et excutite folia eius. et dispergite fructus eius. fugiant bestiae quae super ea sunt. et volucres de ramis eius. verumtamen germen radicem in terra finite. et alligetur vinculo ferreo. et cum feris sit pars eius. cor eius ab humano murete. et cor fere deficiat. et septem tempora mutantur super eum. **Cum** quod Nabuc. quereretur expositorum huius visionis a Daniele propheta. et Daniel exposuisset ei: quod per istam arborem intelligebat ipse Nabuc. quod hoc esset magnus et potens: tamen propter peccata sua esset a domino puniendus: sed iunxit. d. quod obrem rex consilium meum placeat tibi peccata tua elemosinis redime. et iniquitates tuas misericordibus pauperum forsitam ignoscet deus delictis tuis. **Ubi** sciendum quod hoc quantum ad litteram per istam arborem intelligatur Nabuc. rex. tamen loquendo spiritualiter intelligi potest quilibet homo in magnis dignitatibus constitutus. Secundum eum psalm. Homo igitur dicitur arbor. versa. iste ita potens signatus per arborem dicitur esse in medio terre propter dignitatem excellentie quae sit in situ medio designari ut possit dicere illud. 4. Regum. 4. In medio mei ego habito. **Ubi** et habet magnam altitudinem. attingentem usque ad celum propter superbiam digni

fatibus exaltatē contra consiliū apostoli
d. Ro. ij. Noli in altū sapere sed time. dicif
ēt eē forij pp potētiam alios opprimētez .
iuxta q impij dicūt Sap .2. Opprimam⁹
inquiunt paupem iustū ⁊ non parcam⁹ vi
due : nec reueremur canes multi tempo
ris. sit autem fortitudo nostra lex iusticie
C Dicif autem q aspectus eius est vsqz
ad terminos vniuerse terre: vel qz vult vi
deri ab omnibus. vel qz vult omnia aple
xari. **C** Dicif aut hñe folia pulcherrima
pp iactantiā quā habz d rebus mūdatis :
parētibz: pulchritudinē corporis ⁊c.
C Dicif etiā hñe fructū nimū propf ba
bundantiā rez tēporaliū ⁊ delitiaz. Non
aduertēs illud prouer. 15. In fructib⁹ im
pij conturbatio . Dicif etiā q animalia ⁊
bestie stant sub arbore : quia homo prepo
rens vult q omnes sint sibi subiecti : ⁊ q
volucres conuersant i ramis : qz habz ali
quos magnatos sibi complices qui puer
santur cum ipso: vt dicatur illud ps. Sup
ea volucres celi habitabunt. **C** Licet aut
homo instar arboris habeat conditōes p
dictas: consideret tamen quid sequit in fi
gura. Nam dñs q audita fuit vox ⁊c. Ubi
sciēdum q per istū vigilē itellr deus qui
semper vigilat. iuxta illud Jere. 1. Vigila
bo ego super verbo meo vt faciam illud.
C Iste dicif clamare q succidatur arbor
quando cominatur homini superbo mor
tem. vt verificet illud Jh. 10. Excelsū sta
tura succidentē ⁊ humiliabunt. **C** Q qz
validus est iste clamor: mortis sententia .
cui pot entia non potest resistere. quam di
uitie non possunt redimere. quam blandi
tie non possunt allicere : nec aliquē mine
terrere : quam etas non potest euadare :
nec conditio quecunqz vitare. hñm Ver.
vnde addit q in rebus mundanis certū⁹
morte: ⁊ quid incertius hora mortis iuei
tur. **C** Cum autem iste clamor aduenerit
audi quid sequitur. Nam pcingūtur ra

mi ⁊c. qz post mortem auferetur ab homi
ne omnis potentia quam volebat omnia
amplecti omnis inanis iactantia qua glo
riabatur inaniter : omnes eius diuitie q
bus superflue habundabat . hac fugiunt
omnes ab ipso tanqz a re putrida ⁊ feten
ti. **C** Sed aduerte qz germin radicū di
mittitur in terra .i. anima hominis que
dat vitam corpori sicut radix. quia ⁊ si cor
pus corumpatur. Anima tamen remanet
in corruptibilis: receptura post mortē sti
pendium de suis operibus penam vl' glo
riam : que signanter dicitur alligari vin
culo ferreo . qz in mortali peccato descen
dens in inferno crucianda perpetuo spū
tetur. **C** Ubi pars eius cum feris erit. qz
habebit demones socios per feras crude
lissimas designatos: super quem dicunt
septem tempora mutari .i. duratio perpe
tua. vt autem Ababuc .i. peccator euadat
tam durum supplicium: dat Daniel consi
lium: qz peccata elymosinis redimat. quia
enim diuitibus est difficile ieiunare ⁊c. qz
delicati : saltem debent elymosinas face
re vt possint misericordiam inuenire : ⁊ pe
nas eternas fugere : quia Tob .14. Ely
mosina ab omni peccato ⁊ a morte liberat
⁊ nō patit aiaz ire in tenebras.

Quarta pars.

Equitur . Et cum ieiunatio non
eritis ⁊c. Ubi tangit deuotionez
mentaliter erigentem. quod pro
bat deprecatio gratiosa : quan
to enim actus est proximo : tanto in
diget maiori dispositione in homine fa
ciente . Et quia oratio est actus elleuās
mentem in deum . Ideo debes orare de
bite . debet quantum ad seipsum esse dis
positus per desertionem omnium vicio
rum : quia sicut Ecclesiastici . 15. Non
est speciosa laus in ore peccatoris . Et
b ii ij

ideo dicit ibidem an orationem ppara ant
maj tuam et noli esse quasi ho qui reptat
deu. huius aut pparatio inter alia fit per
opera pietatis. sedm h igitur hic duo possu
mus considerare. s.
Adoi debiti oradi phibitoz attredenda.
Adodi debiti psuasionem exercenda.
¶ Quantu ad p^m dicit et cu oratio no eri
tis et. vbi duo tagit. s.
Loditoez act⁹ idebiti vt caueat.
Exclutoez fruct⁹ pmij vt timeat.
¶ Quantu ad primu dicit. Cu oratio et.
vbi tagit triplice pdictoez indebita. s.
¶ 1^a ad sby pdictoez simulata.
¶ 2^a ad situ onitatioem ppalata.
¶ 3^a ad effectu intentioem deprauata.
¶ Quantu ad pdictionem silatam dic et
cum oratio et. ypocrita enim aliud e quia
bonus. et aliud simulat quia se bo^m vbi Au
gu. de sermone domini in monte. Non au
tem hic monet nos vt oremus sicut nec
superius vt faciamus elymosina sed quo
animo faciamus. ¶ Quantu ad ostenta
tionem ppalatam dicit. et qui amant in sy
nagogis et anglis platearuz sta. orare vbi
Criso. In angulis plateaz orabant vt vi
derent absconse orare. et sic dupliciter lau
darentur. et quia orant et quia absconse sic
orant vel secundum Criso^m. super Bar.
per synagogas et angulos platearum in
telligi potest omnis deordinata intentio
que potest in oratione haberi quantu ad
intentionem orantis. ¶ Quantu ad inte
tionem deprauataz dicit vt videantur ab
hominibus: tunc enim intentio est praua
quando in suis actibus bonis non inten
dit principaliter laudez dei: sed humanaz.
¶ Quantu ad exclusionem fructus pre
mij vt timeatur dicit. amen dico vob rece
perunt mercedem suam vt cuilibet dici
possit illud Luc. 16. Recepisti bona in vi
ta tua. ¶ Quantu ad secundum. s. modi
orandi debiti psuasionem exercendam di
cit tu autem cum oraueris et. vbi duo tan

git. s.

Adodi debiti orandi psuasionem meri
toriam.

Conferendi premij remuneracionem satisfactoriam.

¶ Quantu ad primu tu autem cu oraue
ris et. vbi 3^a tagit.

Couersionem sce meditatiois.

Exclusionem prauae intentiois.

Regulatioem supne deuotiois.

¶ Quantu ad primu die tu at cum oraue
ris: p introitu ei cubili loci secreti illi po
test couertio hominis ad interiora menti
sue: vir dz se recoligere cum ceteris suis
potentijs exntibus inquirere. vnde Aug.
De oratione dominica. In habitis enim
locis orare magis couenit fidei vt sciam⁹
do^m vbiqz esse presentes. et maiestatis sue
pulchritudine occulta penetrare. ¶ Quis
tum ad exclusioem prauae intentiois dicit
et clauso hostio. per clausuram quidem ho
stij intelligit exclusio cuiusqz laudis hua
ne qz debet homo vitare vnde Iero. hic
simpliciter in te^m erudit auditores et va
nam orandi glam fugiat. ¶ Quantu ad
regulatioem superne intentiois dicit ora
patrem in abscondito: ad h enim qz oratio
nostra sit regulata debet ad patrem diri
gi qui est prin^m ad q omnia intrinseca re
ducuntur. et ideo Christus Bar. 6. Cum
ergo vos orabitis dicite pater noster qui
es in celis sanctifi. nome tuu. ¶ Quantu
ad conferendi premij remuneratioem sa
tisfactoriam dicit et pater tuus qui est in
abscondito re. tibi. Deo enim bo^m quantu
cuqz fiat occultum quantum ad homines
cut omnia patent est publicu pro quo cui
libet reddet mercedem suam signanter
autem secundum Criso^m. in ol. dicit red
det tibi et non dabit tibi. vt homines ad
bene operandum magis alliciat. qz obli
gans ad retributionem condignam.
¶ Sciendum est autem circa partes istaz
vbi fit mentio de oratione qz quantu ad

psens spectat oratio .est

Remissiva peccat op inficientiu.

Debellatiua inimicoy inuadentiu.

Procuratiua beneficior dotantium.

Curatiua infirmoy languentiu.

Primo oratio e remissiva peccatoz inficientium . Nam si homo infectus aliqua peccati macula debet se ad deum conuertere per orationem deuotam q si deuote orauerit merebitur exaudiri a domino . **H**oc autem fuit figuratum in manasse rege de quo sententialiter dicitur .2. Paral. 33. Quod cum fecisset malum coram domino et uinctus ductus fuisset in Babil. in angustia positus orauit ad dominum deus suum et egit penitentia. et exaudiuit dominus orationem suam et misertus est eius reduxit eum in iherusalem in regnum suum . **A**bi sciendum q per manasse regem qui interpretat obliuiosus qui fecit malum coram domino intelligitur peccator qui oblitus sue salutis dat se vitioz et peccatis. ex quo sequitur q sit uinctus in babil. i. in peccato ipsuz confusibiliter ad infernum ducentem . **C**ognoscens igitur miser peccator sic se uinculatum debet pre angustia tremere. et de commissis conteri et postea istar manasse orat ad dominum veniam postulando. et ut ipsum facilius inclinet debet agere penitentiam dicendo illud Job. 42. Auditu auris audiui te. id circo me reprobando et ago penitentiam in fauilla et cinere. et merebitur a domino exaudiri ut dicere possit illud ps. Ad dñm cuz tribularer cla. et exau. me. **S**ecundo oratio est debellatiua inimicorum inuadentium. Nam quia spiritaliter impugnatur ab hostibus debet ne succumbat in orationibus vigilare iuxta illud Christi. Mat. 16. Vigilate et orate ut non intret in temptationem. et sic victoria obtinebit . **H**oc autem fuit figuratum primi Machi. 4. in iuda machabeo de quo sententialiter dicitur q cum

lyfias cum exercitu magno uenisset contra populum domini orauit ad dominum iudas et oratione facta processit ad prelium et victoriam obtinuit triumphalem.

Abi sciendum q per lyfiam cum suo exercitu impugnante pplz domini intelligitur dyabolus impugnans homines cum exercitu uitiorum . **P**er iudam qui interpretatur confitens siue glorificans intelligitur quilibet Christianus fidelis qui debet deum conteri et in suis actibus collaudare. d. illud ps. Confitebor tibi domine in toto corde meo: narrabo omnia mirabilia tua . Cum igitur aliquis fidelis impugnatur a dyabolo debet instar iude ad orationem conuertere. et sic de ipso victoriam obtinebit . **T**ertio oratio est procuratiua beneficiorum dotantium iuxta illud xpi Mat. 17. Dico omnia quecumqz orantes petieritis credite. quia accipietis et euient uob. **H**oc autem fuit figuratum primo. x. primo. ubi dicitur sententialiter q cum anna non haberet filios orauit ad dominum stens largiter et postulauit a domino filium qz deus exaudiuit que concepit filium samuelem . **A**bi sciendum q per annam que non habebat filium qz tam habere desiderabat intelligitur qui libet carens aliquo dono q uellet habere si uero deuote dominum exorauerit istar anne merebitur obtinere illud. **Q**uarto est curatiua infirmorum languentium. Nam si aliquis infirmatur corporaliter vel spiritaliter debet per orationem sanitatem a domino postulare. iuxta illud ecclesiastici. 38. d. Fili in infirmitate tua ne desperes te ipsum sed ora dominum. et curabit te. Nam iuxta illud Jacobi. 5. Oratio fidei saluabit infirmum et alleviabit eum dominus. et si in peccatis fuerit dimittentur ei . **H**oc autem fuit figuratum in ezechia d quo sententialiter dicitur. 4. x. 20. Quod cum egrotasset usqz ad mortem et nuntiatum fuisset sibi per 36. prophetam q

Sabbato cinerum.

debebat mori. cōuertit faciem suā ad pa-
rietem ⁊ orauit dominū fleuitq; fletu ma-
gno cui⁹ misert⁹ dñs dixit ei audiui ora-
tionem tuam ⁊ lacrimā tuā ecce sanauit
te. ⁊ die 3° ascendens tēplū ⁊ addāz dieb⁹
tuis. is. annos cuius signum fuit. q; vñ
bra que dscēderat per. x. gradus in horo-
logio achaz totidē reuerſa est. ¶ Ubi sciē-
dū q; per ezechia vsq; ad mortē egrotan-
tem intelligit quilibz existens in peccato
mortali q; dispōit hoiez vt in inferno eter-
nalr moriat. Sic at peccatori existenti in
infirmirate tā graui. alii mittitur nūti⁹
i. aliqua bona interior inspiratio. vel exte-
rior admonitio vt a peccō resurgat. ⁊ tunc
hō instar Ezechie o; se puertere p oratio-
nem ad dñz. ⁊ sua peccata deslere. vt dici
possit d ipso illud Gen. 29. Elleuata voce
fleit: sic aut flenti pait misericors d; ⁊ sa-
nat infirmitatē eius. q; iuxta illd ps. Ipe
ē q sanat cōtrictos cord. ⁊ alligat p̄ricio-
nes eoz cui d; non so^m confert grāz sed
etiam p̄mittit q; die 3° tēplūz ascendet. i.
q; in grā p̄seuerauerit qñ moriet. q; mori
diez 3^m signat. q; prius est ingressus. secū-
dus p̄gressus tertius egressus pueniet
ad celestem gloriā per tēplūz deū designa-
tam. cōsidera tam huius sanationis sig^m
cōueniens: quia o; q; vñbra q; per. x. gra-
dus descenderat supius reuertat. ¶ Ubi
sciendū q; vñbra est modice stabilitatis
⁊ cutitatis intelligit quilibet hō qui pro-
pter peccā factus est instabil ⁊ multis pe-
nis subiectus. Nam Job. 13. Hō natus d;
muliere breui viuēs tēpore repletus mul-
tis miserijs. ⁊ quasi flox egredit ⁊ cōteri-
tur ⁊ fugit velud vñbra ⁊ nūq; in eodez
statu pmanet. ¶ Per. x. autem gradus
intelliguntur. x. p̄cepta: igitur qui trans-
gressus ea que trāsgressio intelligit per
descensum gradūz. d̄bet per totidem gra-
dus ascendere ipsa inuisolabilr obseruan-
do quia Mat. 19. Si vis ad vitam ingre-
di tua mandata. Ald q̄.

Sabbato cinerum.

¶ Um sero factū esset ⁊ ysaia
l^o in terra etc. Mat. 6. Nos
videmus p̄ exp̄ientia. q; hō
in labore aliq; posit⁹ si sibi
videat p̄p̄inquūz p̄sidiūz le-
uius portat laborem. si vñ in timore posi-
tus videat sibi p̄fortatiōem ad esse forti⁹
animel si etiam d labore videt futurūz p̄e-
miū libentius sustinet. ¶ Quia igit i sta-
tu p̄nie inuenimus laborem indigem⁹ ad
iuuātē ⁊ ideo debemus ipm petere. d. cū
ps. Deus i adiutoriū meū intēde. dñe ad
adiuādū me festina. ¶ Quia hō iuēim⁹
timorem. indigem⁹ confortatē ⁊ iō o; q;
libet ad ipm recurrere. d. illud. Ps. 4.
Dia possum i eo q; me cōfortat. Quia hō
sumus stipēdiarij indigem⁹ p̄mianē. ⁊ iō
ipm petere debemus. d. cū ps. Retribue
suo tuo vi. me ⁊ cu. sermōes tuos. ¶ Quia
igitur his indigem⁹ ad p̄solatiōē nrām
inuenim⁹ vigorosum dñm in adiuuando.
Nam ipe dic ne timeas q; ego adiuui te
in cōfortando. q; ipse dic. Is. 41. Cōforta-
ui te ⁊ auxiliatus sum tui. In p̄mian-
do quia de ipso dicitur illud. i. ps. 16. Domi-
nus retribuit vnicuiq; secundū iusticiam
suā ⁊ fidem. quia habemus dominū in
p̄dictis adiuuante ideo iugum peniten-
tie licet videatur difficile debemus liben-
tius sup̄portare. si autem omnia beatus
Mat. ostendit in euangelio hodierno in
quo. 6. tangit. s.
Statū laboriosi piculi.
Solatiū amorosi cōfortij.
Inditiū timorosi animi.
Suffragiū virtuosi p̄sidiij.
P̄miū glōsi stipendij.
Fastidiū vigorosi dñij.
¶ Primūz probat exercitatio tempesta-
tis. Secundūz exhibitio maiestatis. Ter-
tium excitatio veritatis. Quartum con-
fortatio pietatis. Quintum asssecutio felī

citatis. Sextus operatio p[er]tinet. Primum in p[ri]mo. Secundum ibi. et circa quartam vigiliam et. Tertium ibi: at illi ut viderunt eum et. Quartum ibi et statim est eis et. Quintum ibi et cum transerassent et. Sextum ibi: et cum egressi essent et.

Prima pars.

Quantum ap[ud] primum ubi tangit et.

q[ui]a p[ro]bat et. dicit. Luz ho[m]o et. x[ristus] enim exiit in quodam loco deserto

et volens ire bethsaida cum discipulis iussit eos nauez ascendere et ipsum p[re]cedere in quo quidem transitu x[ristus] p[er]mittente discipuli fuerunt in magno periculo multis casibus occurrentibus que hic tangunt. unde hic s. possumus p[ro]fiteri. s.

Temporis obtineb[er]e: atdem.

Locis indispositioem.

Auxilij destinatioem.

Corporis fatigatioem.

Flatus oppositioem.

Quantum ad primum dicit. Cum ho[m]o scilicet et. tempus enim serotinum quia inchoant tenebre et ineptum ad laborandum. unde ps. Exhibuit ho[m]o ad opus suum et ad operationem suam usque ad vesp[er]am. Quantum ad secundum dicit erat navis in medio maris: mare enim est locus magni periculi. iuxta illud. Eccli. 43. Qui navigant mare enarrant pericula eius. quia igitur discipuli erant cum tempestate in mari multum poterant timere.

Et istud autem mare non erat mare salinum sed quedam congregatio aquarum dulcium. Quantum ad tertium dicit et ylis solus in terra et. causa enim magni timoris est quando aliquis est in periculo et videt adiutores absentem. quia igitur Christi solus erat in terra et discipuli sine ipso in navis cum tempestate multum poterant timere et dicere illud ps. Tribulatio proxima est et non est qui adiuvet. Quantum ad quartum dicit. et videns eos laborare in remigando. discipuli existentes in loco. p[er] celoso volentes periculum evitare fortiter

remigabant ad quod sequebatur fatigatio corporalis. Quantum ad quintum dicit erat enim eis ventus contrarius: causa enim timoris navigationibus est quoniam habent ventum contrarium quod ex hiis imminet eis periculum. permisit autem secundum Theodorem x[ristus] in mari periclitari discipulos ut p[ro]baret patientiam quam magis probat in aduersitatibus quam in prosperitatibus iuxta illud Ro. 5. Tribulatio patientiam operatur. patientia autem probationem. probatio vero sp[iritus]. Sciendum est autem circa partes istam loquendo moraliter quod per istum transitum quem navigando fecerunt discipuli. ut de loco deserto venirent bethsaida intelligi potest transitus quem debemus facere de mundo ad gloriam unde hic. et possumus considerare. Primo terminum in quo sumus qui derelinq[ui]tur. s. desertum. i. mundus quia iuxta illud Co. 13. Non habemus hic civitates manentes sed futuram inquirimus. Secundo terminum ad quem qui acquiritur. quia bethsaida. que interpretatur domus frugum. et signat celestem patriam in qua est omnium bonorum habundantia quam quidem debemus appetere. tanquam nostrum habitaculum sempiternum exemplo ps. d. Ena[m] petij a domino hanc requiram ut inhabitem in domo domini. omnibus diebus vite mee. Tertio modum per quem terminus p[er]cipitur quia per nauez per quam intelligitur penitentia cuius ratio est quod sicut sine navis ho[m]o non potest transire per mare nec ad portum venire sic ho[m]o vivens in hiis mundo non potest tutum venire ad portum salutis. nec ad celestem patriam nisi cum navis penitentie. et ideo Mat. 3. Penitentia[m] agite appropinquabit regnum celorum. 4. locum. ista navis cernitur quod in mari per quod mundus intelligitur quod sicut in mari sunt multa pericula et multi submerguntur sic in mundo isto in quo multi submerguntur in culpa et pena. unde Ambrosius. In huius itaque mundi pelago voluptatibus valde pertimescendum est. ne navem nostram aut procella tempestatis abrupiat aut

fluctus at sorbeat aut in eternā predā; p-
rata crudelis abducatur aduersus hui⁹ m-
tiformis seculi mala castigatio. ⁊ castis
actibus restamus. ¶ Signanter autē dici-
tur q̄ existentib⁹ discipulis in mari solus
ysus erat in terra. q̄ sicut terra est firma
⁊ solida. mare x̄o instabil⁹ sic x̄p̄s in h̄mū
do sol⁹ firmus ⁊ stabil⁹ fuit. ⁊ in omni vir-
tute solidus q̄ non potuit peccare nec ab
aliquo peccari. nā iuxta illud. i. Tyti. 6. Ipse
est q̄ solus h̄z immortalit̄atē ⁊ lucez. ¶ 5°
p̄siderare possumus tēpus quo nauis du-
citur q̄ de sero. p̄ q̄ quia in eo nō p̄fecta
claritas nec total⁹ obscuratio intelligit̄ tē-
pus quo sumus in mūdo q̄ hic nō clare
videmus dominū nec sumus totaliter in
obscurō. sed h̄emus lumen fidei. sic etiam
de s̄o incipit obscuritas. cui de mane suc-
cedat claritas. ¶ Sic licet dum sumus
viatores obscuritatem aliquam habemus
tamen succedet claritas visionis dum eri-
mus comprehensores. quia p̄ima cor. 13.
Videmus nunc per speculum in enigma-
te: tunc autem facie ad faciem. ¶ Istud
igitur tēpus est aptū ad nauigandū. i. ad
penitentia; faciendū. ⁊ ideo apostol⁹ Gal.
6. Nūc tēpus habemus operemur bonum
⁊ maxime in hoc sacratissimo tēpore qua-
dragesimali. quia ecce nunc tempus acce-
ptabile: ecce nunc dies salutis. 2. cor. 6.

¶ Sexto considerare possumus grauedi-
nem que in penitentia conspicitur. quia la-
borabant in remigando: per quem laborē
intelligitur difficultas que multoties sen-
titur in statu penitentie. Nam laboriosus
est homini ieiunare: vigilare orare ⁊c. vn-
de dicit apostolus. 2. cor. 11. q̄ erat in labo-
re ⁊ erumna in vigilis multis. in fame ⁊
firi ⁊c. licet autē status penitentie videatur
laboriosus: tamen propter fructū qui
sequitur. s. superna felicitas debet facilius
tollebari. ⁊ hoc est q̄ considerans sapiens
ecclesiasticus dicit ecclesiastici. 31. Abodi-
cum laborauit ⁊ inuicem multaz requie: que

quidē est p̄miū eternū. de quo Christus
Matth. 11. Venite ad me omnes qui la-
boratis ⁊ onerati estis. ⁊ ego reficiam vos.
¶ Septimo considerare possumus vnde
grauedo penitentie oritur: quia erat con-
trarius ventus: per quaz intelligi possunt
diuerse temptatōes existentes in penitē-
tia impugnantes. Unde talis ventus po-
test figurari per ventū de quo dicit Job
1. Filijs tuis ⁊ filiabus vescentibus ⁊ bibē-
tibus vinum in domo fratris sui p̄mogēi
ti repente ventus vehemens irruit a re-
gione deserti ⁊ concussit quattuor āgulos
domus que conuens oppressit liberos tu-
os ⁊ morui sunt. ¶ Abi sciendū q̄ p̄ Job
qui interpretat̄ patiens: intelligitur deus
qui in multā patientiā suā ostendit. de quo
ps. Miserator ⁊ misericors dominus pa-
tiens ⁊ multū misericors. ¶ Per p̄moge-
nitū autē intelligi potest Christus ysus q̄
est p̄mogēitus in multis fratribus. Ro.
8. ⁊ d̄ quo dñs in ps. Primogēitū ponam
illū excelsū p̄ regibus terre. ¶ Per fili-
os at ⁊ filias Job. intelligunt̄ oēs fideles.
¶ Per domus huius primogeniti. i. x̄pi in-
tellr̄ fides catholica in qua istar domus
hōz habitare p̄tegi ⁊ defendi. ¶ Per q̄t
tuos āgulos itelligi p̄nt illa ex q̄b⁹ fides
catholica itegrat̄ quoz aliq̄ ad dinitatē p̄-
tinēt aliq̄ ad hūanitatē ⁊ loquēdo ḡnāl̄
p̄mi tres āguli trinitatē p̄sonaz respiciūt
q̄rtus x̄o filiū incarnatū. In ista domo co-
medet ⁊ bibere cū x̄p̄o p̄mogēito oēs fi-
deles x̄i. dū corp⁹ suū ⁊ prius sanguinē
sumūt in sacro altaris. ¶ Attēdēdum est
at ⁊ diligenter p̄cauēdū q̄ sequit̄. Nā dñs
q̄ filijs ⁊ filiabus vescentibus ⁊c. Abi sciē-
dum q̄ per regionē deserti intelligi p̄t
infernus. vbi est desertio omnis boni: ab
illa igitur regione in qua habitant spiri-
tes reprobi vēit vētus vehemens. i. tēptatio
nes fortes q̄s imittūt hoīb⁹. ¶ Aliquā
ei ē ita for̄ tēptatō q̄ angulos domus cō-
cutit quando homo tēptatōi consentit: ⁊

a bonis opibus desistit p que fides i hoie
cōseruatur. q: fides sine opibus mortua ē
Jacobi. s. Sic aut pculsis angulis i domo
destructa amittit grām vitā anime spūalē
vt de ipso dici possit illud. i. pal. 10. **A**hor
tu⁹ est Saul. i. abutens grā ppter iniqui
tes suas eo q: pvaricatus sit pceptū dñi.
¶ Sciendū est aut q: in scriptura reperit
multiplex ventus. s.

Vehemens sup⁹ extollēti⁹.

Arens inuidie descicāti⁹.

Turbino ire pmoventi⁹.

Aquilonari⁹ pigritie ppefcenti⁹.

Pestilens aua⁹ ingetanti⁹.

Austral⁹ gule dissoluenti⁹.

Calidus luxurie eneruati⁹.

¶ Primo vehemens sup⁹ extollēti⁹ sup
bia quidem instar vehemēti⁹ vēti fac ho
minē de magna psumere et ultra sua me
rita sup quos exaltari iuxta illd q: sibi dñ
Abdie. i. Sup⁹ cordis tui extolit te habitā
tem in sifuris petraz qui dicis in cordē rō
quis detrahet me in terra. **¶** Mā sup⁹
extollit se arrogāter in altū qui p tātō dñ
habitare in sifuris petraz q: in suis mali
tiji in qb⁹ latere desiderat instar lapidis
indurat et despici alios tanq: nihil. d. quis
detrahet me in terra. q. d. quis ē filis qui
possit mihi nocere. **¶** Secūdo reperit vē
tus inuidie descicāti⁹. inuidia instar vēti
vrenti⁹. q: semp facit hominem tristē
ideo h: ipm descicare q: Prover. 17. Spi
ritus tristis exsiccat ossa et ideo fac eum
putridū ad omne opus bo^m pp q: Pro
uer. 14. Putredo ossū inuidia. **¶** Tertō
reperit ventus turbinis ire cōmoventi⁹.
Nam ira hominem ad omne opus bonū
perturbatur vnde ps. Conturbatus est
in ira oculus meus anima mea et venter
meus. **¶** Quarto reperitur ventus aqi
lonari⁹ qui est frigidus et siccus. facit ho
minem pigrum ad omnia opera bona vn
de accidia ab acceto dicitur quia sicut ac
cetum non est dulcis gustui sed asperum

sic accidiōs spiritualia nullum delectabi
lem habent saporem vnde Ber. in episto
lio. Accidia est animi quidam languor euz
legere nō libet orare nō delectat medita
tiones sancte sollicite nō sentiunt. **¶** Quin
to reperit ventus pestilens avaritie inge
tanti⁹. Nam avarus nunq: cōtentatur d
habitiis h: anelat ad alia et sic anxius sem
per est inquietus vnde recte de ipso pōt
dici illud Prover. 15. Cōturbat domum
suam qui sectatur avaritiā. **¶** Sexto re
peritur ventus austral⁹ gule dissoluenti⁹.
gula enim instar venti australis calidi et
humidi dissoluit hominem ad nimium cibū
et potū cui vitio in tantum aliqui sunt de
diti q: ventrem faciunt deuz suū quorum
miserāz vitam deplorans apostolus dicit
Phy. 3. Multi ambulant quos sepe dice
bam vob. nunc aut et flens dico inimicos
crucis xpi quorū finis interitus est quo
rum deus venter est et gla in confusione
ipsorum qui terrena sapiunt. **¶** Septimo
reperit vent⁹ calidus luxurie eneruati⁹.
luxuria enim instar venti calidi eneruat
et consumit hominem et fac ipsum effemī
natum et vilem vnde Augu. de doctrina
xpiana. Luxuria est inimica deo. inimica
virtutibus perdit omnem sbam. **¶** Hō
igitur deditus supradictis septem vitij⁹
per uētos designatis potest figurari per
hominem de quo loquitur xps Mat. 7.
Omnia qui audit verba mea h: et non fa
cit similis est viro stulto qui edificauit
domum suam supra arenam. et descendit
pluvia et venerunt flumina et flauerūt vē
ti et irruerunt domum illam. et cecidit et
fuit ruina eius magna. **¶** Ubi sciendum
q: tunc hō dñ edificare domum suam su
pra arenam quando spem suam ponit in
temporalibus et non in deo cui cōminan
do dicitur Je. 17. **¶** Maledictus homo qui
confidit in homine et ponit carnē brachiū
suum et a domino recedit cor eius sic au
tem domū supra arenam posita. quia nec

habet stabile fundamentū veniūt pluuiā flumina ⁊ venti. i. temptationū diuersitas ipsum impugnantium. ¶ Vel per carnalem cōcupiscentiam per pluuiam designatam vel per temporalem avaritiam signatam per flumina quia sicut flumina suo īpetu terram rodent. ⁊ sic auarus vult omnes spoliare vel per superbiam per vētū designatam quia sicut ventus elleuatur in aere sic superbus semper appetit exaltari sic autem occurrentibus diuersis temptationibus quia male fundatus est homo peccatis non resistit sed ipse consentit ⁊ sic de vno peccato ruit in aliud donec fit in eo magna ruina quando suis demeritis exigentibus profundatur in inferno cruciandus vnde Sophonie. i. ruine impiorum erunt. ⁊ disperdam homines a facie terre dicit dominus vel vt ait Beada. Adhuc autem labor discipulorum in remigando ⁊ ventus contrarius labores sancte ecclesie designat quo inter vndas seculi aduersantes immundorum status spirituum ad quietem patrie celestis peruenire conantur.

Secunda pars.

Equitur ⁊ circa quartam vigiliam noctis ⁊c. vbi tangit solatium amorosi consortii quod probat exhibitio maiestatis. Adhuc enim solatium est indigenti quando conspici si bi confortantem ad esse: videntes igitur discipuli qui erant in periculo Christi venientem vt eos erueret multum poterat confortari. Secundū hī igitur hic tria possumus considerare. s. Temporis cōgruentiam. Itineris efficaciam. Flammis differētiā. ¶ Quantum ad primum dicit ⁊ circa quartam vigiliam noctis venit ad eos. per quartam enim vigiliam intelligitur

hora matutinalis. Nam Christus nō statim quando discipuli fuerunt in periculo succurrit eis sed permisit laborare diutius quia non in principio noctis sed in fine die illuscente ad eos venit ex quo secundum Glo. patet eos tota nocte laborasse ⁊ diluclō appropinquante auxilium habuisse vt discipulorum patientiam comprobaret. ⁊ isto modo multociens deus probat amicos suos sicut patet in tob. cui dixit angelus Tob. 21. quia acceptus eras deo necesse fuit vt temptatio probaret te: ⁊ de sic temptato dicitur Jacobi. i. Beatus vir qui suffert temptationem quoniam cum probatus fuerit accipiet coronam vite quā reprobus non habet deus diligentibus se. ¶ Sciendum est autem loquendo spiritualiter quod prima vigilia potest dici cōtemptus rerum temporalium. ⁊ ista habet tres horas. s. contemptum diuitiarum. delectationum. ⁊ honorum. ¶ Secunda vigilia dici potest mortificatio vitiorum carnalium ⁊ ista habet tres horas. s. victus tenuitatem: vestium asperitatem: ⁊ laboris assiduitatem ad quem nos admonet apostolus Cor. 5. mortificate ergo membra vestra que sunt super terram: fornicationē: immunditiam: libidinem: cōcupiscentias. ¶ Tertia vigilia potest dici appetitus donorum ⁊ virtutum. ⁊ ista habet tres horas. s. elargitōem elyarum: effusionē lacrimarum ⁊ instantiā orationum. quod Tob. 22. Bona ē oratio cum elya magis quā theuros auri perdere. ¶ 4ª vigilia potest dici desiderium eternorum celestium. ⁊ ista habet tres horas. s. desiderium visiois clare: intentionis firme. ⁊ fructus summus. vñ teste xpo Jo. 17. Hec est vita eterna vt cognoscāt te solum deū verū ⁊ quē misisti ysim xpm. ¶ 2^a ad 2^m dicit abulā s. mare vñ illud Eccli. 24. In fluctibus maris abulaui quod admirāō dicit apostolus Ro. 1. Magnitudo ditiarum sapientie ⁊ scie dei. quā incomprehensibilis sit iudiciis eius. ⁊ inuestigabiles vię eius. ¶ 2^a ad 3^m dicit ⁊ volebat p̄teriri

re eos: xps aut appropinquans discipulis naufragantibus visus fuit velle pretere eos non quod pretere vellet et derelinquere in periculo sed hic ostendebat ut ipsos ad invocandum ipsum adiutorium fortius aiaret et sic ad modum volentis se habuit apparere ut secundum Glossam liberato eorum gratior appareret. unde cuius eorum poterat deus illud Job. 34. Ad punctum in modice derelinque te. et in miserantibus magis congregavi ad te in momento indignationis abscondi faciem meam parum. et in misericordia semper terrena misertus sum tui.

Tertia pars.

Equif at illi viderunt eum et. vbi tangit inditum timorosi aut quod perbat esitatio veritatis: discipuli enim videntes christum super mare ambulantes nudum perfecte cognoscetes ipsius deitatis potentiam dubitaverunt quod esset. et non credentes quod christus cum vero corpore humano posset super aquas ambulare crediderunt illud esse fantasma ex quo in ipsis generabatur timor ex quo timore perterriti clamare cepunt: nam iuxta illud psalmi. Ipsi videntes admirati conturbati sunt commoti sunt timor: apprehendit eos. Sciendum est autem hic loquendo moraliter quod homo quando se videt in angustia positum debet ad deum clamare auxilium misericorditer postulando quod si debite petierit merebitur exaudiri. Nam ipse dicit psalmi. Clamavit ad me et exaudiam eum cum ipso sum in tribulatione. et cum gloria eum. Hoc autem fuit figuratum in Iosaphat rege iuda de quo sententialiter dicitur. Paral. 18. Quod cum esset in bello et rex syrie pugnaret contra eum circumdederunt eum principes regis syrie ut caperent eum. at ille clamavit ad dominum qui auxiliatus est ei et auertit illos ab eo. et liberatus fuit. Tunc sciendum quod per Iosaphat regem iuda que interpretatur confessio vel glorificatio intelligitur quilibet Christianus si delictis qui debet deum firmiter confiteri et glorificare dicendo cum psalmi. Confitebor do-

mino nimis in ore meo. et in meo multum laudabo eum. Ille dicit fuisse in bello quod dum homo vivit in mundo est in continua pugna quod Job. 7. Militia est vita hominis super terram. Per regem autem syrie qui interpretatur sublimitas et signat superbiam intelligit dyabolus de quo dicit Job. 41. Quis est rex super omnes filios superbie: principes autem eius intelligunt diversa genera inimicorum a quibus homo multipliciter ipugnat de quibus psalmi. Sepe expugnaverunt me a iuventute mea. Nam a iuventute usque ad senectutem homo ipugnat contra invem a dyabolo. et a peccato. cum homo autem sic ipugnat debet per devota orationem clamare ad dominum. et ab ipso exaudiri unde psalmi. Ad te clamaverunt et salvi facti sunt in te speraverunt et non sunt confusi.

Quarta pars.

Equif et statim locutus est eis et. vbi tangit suffragium virtuosum presidium quod perbat confortatio pietatis: deus enim sua pietate quantum videat suos fideles alii ad tempore deserere finaliter ipsos non desit. si spiritus in ipsum ponat corde non ficto. unde psalmi. Speret in te qui novit nomen tuum quoniam non dereliquisti creaturas te domine. unde cum christus vidisset eos. scilicet discipulos timentes statim confortavit eos non solum verbis sed operibus vigorosis huiusmodi. scilicet possumus presidiis. Confortationem amoremque. Liberatorem vigorosam. Admiratorem timorosam. Quantum ad primum dicit. et statim locutus est et. christus enim statim ut vidit discipulos pre timore clamantes eis assistit confortando nam iuxta illud psalmi. iuxta est dominus his qui tribulatio sunt corde et humilis spiritu salvabit non solum autem personaliter assistit sed in signum amoris familiariter locutus est eis. unde quilibet eorum poterat dicere illud Cant. 5. Anima mea liquida facta est ut dilectus locutus est: quid autem ad eorum consolationem dixit subiungit. confidite nolite timere ego sum ubi presert solatium. Ausert dispendium. Offert presidium.

Primo confert solatiū. d. Confidite. Nam hō in picul' positus dō spem suā in dño ponere. d. cū ps. In te dñe speravi nō confundar in eternū in iustitia tua libera me ⁊ eripe me. vñ cuilibet dñr eccl. ij. Cō fide in dño ⁊ mane i loco tuo. i. in humili tate qz bñdicit' vir q cōfidit in dño ⁊ erit dñs fiducia ei⁹. **S**ecūdo offert pñdiciū d. ego sum. vñ quilibet corū poterat dñe illd ps. Nam si ambulauero in medio vmbre mortis nō timebo mala qm tu mecum es. **T**ertio aufert dispēdiū. d. nolite timere xps enim discipulis aufert timores vt fortius animent' vñd pōt figurari p Joseph de quo snialr dicitur Gen. 50. Quod cum fratres eius pp offēsas qz fecerāt sibi qz vendiderāt ipm timuerūt. venerūt ad euz humillr petentes veniā. ⁊ offerētes se sibi d. serui tui sum⁹ qbus respondit Joseph d. nolite timere ego pascā vos ⁊ puulos vestros p solatusqz ē eos ⁊ blande locut⁹ ē. **A**bi sciēdū qz p Joseph qui interpretat' accrescēs intellr xps yhs. qui ideo accrescēs dñr. quia in ipso circuit nra hūanitas euz fuit deitati p iuncta. p fratres autē Joseph. i. xpi intelligunt discipuli ⁊ oēs homines huius mundi qui fratres ei⁹ dici possūt. pp cōformitate nature vt dñe pos sit illud Gen. 37. Frater enim ⁊ caro nra est. vel pp cōformitatē voluntatis. qz dñs habere cū eo vñ ipse dicit Mat. 21. Qui cūqz fecerit volūtatem pñs mei qui in celis est ipse meus frater ⁊ soror ⁊ mī est. **S**i igitur alñ cōtingat qz hō iniuriā deo faciat istar fratrem Joseph. debet ad ipm hūiliter culpā cognoscēdo accedere ⁊ veniā petere. d. cū ps. Fac cū seruo tō scdm misericordiā tuā. cui sic se hūilian ti dicit p Jf. seru⁹ meus es tu. elegi te ⁊ non abiecti te ne timeas ego tecū sum confortauī te. ⁊ auxiliatus sum tui. ⁊ suscepit te dextera mea quid autē post pfortatio nem addat audi quid sequit' dixit Joseph fratribus suis. ego inquit pascā ⁊ puulos

vros. **N**am xps hoies volētes ad ipz cōverti pascet in pñsenti donis gratuitis ⁊ in futuro gloriosis pñijs. **Q**uātum ad fm. s. liberatōez vigorosaz dic. ⁊ ascēdit ad illos in nauī ⁊ cessauit ventus p ventū enim ipugnātes discipulos trāseuntes mare intelligunt tribulatiōes impugnātes hoies dum in hī mūdo viuunt que alñ sunt ita valide qz quasi nō possunt vel cū diffi cultate portari. ⁊ ideo in talibus dñs petere diuinū auxiliū ⁊ adiuuabunt. vñ Beda. In quocūqz enim corde p grām suā ad ē. mox vniuersa vitioz ⁊ aduersitatis mū di siue spūm malignoz bella ppressa qe scūt. **Q**uātū ad 3m. s. admiratiōez timorosz dic. ⁊ pñs magis intra se stupebāt ⁊ c. qz igitur discipuli viderūt qz statī quā do xps ascēdit in nauī cessauit ventus q erat eis cōtrari⁹ merito poterāt admira ri. ⁊ ideo dñr qz stupebāt sicut autē stupebāt discipuli de sbita cessatiōe venti sic dñs hoies spūaliter admirari qñ vident qz dñs p suā potentia in ipso mitigat ipugnātes tēptatiōes ⁊ tribulatiōib⁹ dat eis fortitudinē.

Quinta pars.

Equit. ⁊ euz trāsfetassent ⁊ c. vbi tangit pñiū gloriosi stipēdiij. qz pbat affectio felicitat' qm vñ quisqz a dō pñiaturus est fm opa sua. iuxta illud. 1. cor. 3. vnusqzsqz autē ppriaz mercedem accipiet. fm suū laborem hinc ē secundum Glo. qz signāter dñr. qz discipulis multos labores quos in mari sustinuerūt venerūt in terrā genefaret q vno modo i terpretat' initiū natiuitat' ⁊ signat celestē pñiam in q hoies qñ ad ipsam de isto mū do trāseunt incipiūt veraciter nasci i cui⁹ signū trāsitus sanctorū de hī mundo ad patriam natiuitas appellat' secundū raba^m genefar interpretat' ortus pñi^m tunc autē plene tribuet tranquillitas nob quādo padidit per xpm nob restituetur hereditas. **U**n qz talis pōt figurari p Jacob d q snialr dñr Gen. 31. Quod euz diu laborassz

in aliena terra sollicitè custodiēdo oues. Laban dicit qd angelus domini apparuit. d. Surge et egredere de terra hac: reuertere in terram natiuitatis tue. Tibi sciendum qd per Jacob existentem in terra aliena: i. tellus quilibet viator: qui est in mundo in aliena terra dicitur esse: quia iuxta illud Heb. 13. Non habemus hic ciuitatem manentem sed futuram inquirimus. per Laban autem qui interpretatur candidatio: intelligitur deus qui est candor et lucis eterne. sap. 7. p. oues vero ipsius intelligunt potentie: quas sensitue qd intellectiue quas dedit homini qui instar ouium debet esse fructificare per opera bona: vt de ipsis dici possit illud gen. 31. Oues tue et capre steriles non fuerunt. post qd autem homo significatus per Jacob sollicitè laborauit: instar oues custodiendo si non offensa diuina et cum operibus apparet angelus domini: qui dicit qd surgat ab isto mundo labili. et vadat in terram natiuitatis sue. i. in gloria paradisi. De peccatore autem moriente eccontrario dicit Jer. 22. plangite eum qui egreditur: qd non reuertetur ultra: nec videbit terram natiuitatis sue.

Sexta pars.

Equi cum egressi et. vbi tangit fastigium vigorosi dñij. qd pbat operatio pietatis quando fuit notum hominibus Genesaret qd Christus illuc venerat cognoscere eius potentiam in miraculis faciendis: portabant ad eum infirmos: quos Christus sua potestate sanabat. Scdm h. igitur h. duo possumus considerare. s. Populi sedulitate in accedendo. Christi virtuositate in sanando.

Ad primam dicit. Cum egressi essent et. Hic ostenditur magna fides illorum de Genesaret: qd non solum personaliter ipsi accedebant ad Christum: sed alios adducebant. qd Math. clari⁹ exprimit. d. qd miserunt per vniuersam regionem illam et obrulerunt ei oves male habentes. En potuerunt dicere eis il

lud Osee. 6. Venite et reuertamur ad dominum. qd ipse cepit et sanabit nos. Ad 2^m dicit. et quotquot tangebant salui fiebant. vbi datur intelligi virtus Christi in sanando infirmos. Spualiter autem loquendo per regionem istam ad quam venit Christus potest intelligi iste mundus: h. dñi sit superius qd per ipsam intelligit celestis patria: qd vt dñi est Genesaret initium natiuitatis interpretatur. et in hoc mundo homo habet initium sue prime natiuitatis. In istum igitur mundum dei filius veniens multos infirmos reperit: qd totum genus humanum propter peccatum primorum parentum. vt dicere potuerit illud. i. cor. 4. Inter vos sunt multi infirmi et imbecilles et dormiunt multi. licet autem sic fuerint infirmi: tamen ad tactum fimbrie vestimenti Christi recipiunt sanitatem. Per fimbriam quidem vestimenti Christi intelligitur eius humanitas: qd tunc aliquis tangit dicitur quando credit veraciter dei filium incarnatum. et quotquot ipsum tangunt sanantur per eius collatam gratiam. et efficiuntur eius filij adoptiui: iuxta illud Jo. primo. Quotquot autem receperunt eum dedit eis potestatem filios dei fieri. vnde Beda. Absit tibi autem fimbriam vestimenti Christi intellige assumptionem carnis. per quam venimus ad verbum dei. et illi fruamur postea maiestate. Ad quam maiestatem ille et.

Feria. 2^a. dominice prime in quadagesima.

Am venerit filius hominis in maiestate sua et oēs angeli eius cum eo et. Math. 25. Non videmus per experientiam qd sunt iter alia tria qd in

ducunt hominem ad bonum et ipsum retrahunt a malo. s.

Exemplum alliciens.

Almo: inclinans.

Almo: humilians.

Adñ eim aliquis videt alium bonum operantem.

maxime si sit p^{er}sona notabil^{is} ad filie allicie
citi^{us} q^{uam} si nulli sibi p^{ro}deret. **E**xemplu^m si
mil^{iter}. cu^m aliq^{ui}s aliu^m diligit ad faciendu^m pla
cibile facili^{us} icliat. **C**u^m et q^{ui}s timet ali
um. s^{ed} ip^{se}m sup^{er}bire n^{on} aude^t: s^{ed} magis hui^{us}
liter suis b^{en}iplaci^{is} coaptat. **S**cⁱa igitur
m^{ag}is eccl^{esi}a cui est diligens cura s^{ed} filijs suis:
videt^{ur} eos ex fragilitate nature pigros
ad opa p^{ro}pie b^{on}a. tanq^{uam} m^{ag}is pia ip^{so}s ad pe
nitentia^m nunc allicet ex^{tra} nunc amore icliat nunc
timore hui^{us}ilitat^{is}. **M**a in eu^{an}gelio eterno
ex^{tra}m^{us} notabile fuit nob^{is} p^{ro}positu^m. s^{ed} x^{ristu}s y^{esu}s
q^{ui} desertu^m p^{ro}pie est ingressus. In ista at. xl^a.
s^{ed} passioe sepe fit metio. q^{ui} fuit signu^m maxi
mi amoris ad hoies. In hodierno at eu^{an}
gelio nob^{is} timore^m s^{ed} hui^{us}ilitatem incutit p^{ro}
ponendo die iudicij r^{ati}onabl^{iter} nos terrerem^{us}
vt sic salt^{im} timore ad p^{ro}pie h^{ab}o p^{ro}ducetur.
Induc^{it} etia^m p^{ri}mu^m bono^{rum} vt facilius in
clinent in isto igit eu^{an}g^{elium}. q^{ui}tuor tangit. s^{ed}.
Christi p^{re}sencia admirada.
P^{ro}p^{ri}i assistentia intuenda.
Distructa merito^{rum} examinatio.
Diuersa stipendio^{rum} retributio.

Primu^m p^{ro}bat regal^{is} accessus. Secundu^m
generalis p^{ro}cursus. 3us iudicialis p^{ro}cessus.
4us final^{is} successus. p^{ri}m^{us} in p^{ri}mo. 2us ibi. s^{ed} p^{ro}
gregabunt ante eu^m 7c. 3us ibi. tunc dicet rex
7c. 4us ibi: s^{ed} hi ibunt 7c.
Prima pars.
Tantu^m ad p^{ri}m^{us} vbi tagit 7c. q^{ui} p^{ro}
bat 7c. dic. Cu^m venerit fili^{us} hois
7c. h^{ab}et x^{ristu}s i p^{ri}mo suo aduentu^m i
mudu^m venerit cu^m hui^{us}ilitate magna s^{ed} hui^{us}ani
tate passibili: t^um i s^{ed} aduentu^m ad iudiciu^m ve
niet cu^m hui^{us}anitate glificata s^{ed} i passibili: s^{ed} si
cut rex pot^{est} dñs. vñ Greg. in ol. In po
testate ei s^{ed} maiestate visuri s^{un}t que i hui^{us}
litate positu^m audif^{er} noluerunt. s^{ed} virtute ei^{us}
tato tunc districti^{us} sentiunt: quato nunc cerui
est cordis ad patietia^m n^{on} iclinat. h^{ab}et igit trita
possum^{us} p^{ro}siderare. s^{ed}.
Dignitatem generosam.
Societate gratiosam.

Potestate vigorosam.
Cu^m ad p^{ri}m^{us} dicit. Cum venerit fili^{us} ho
minis in maiestate sua: per fili^{um} q^{ui}d^{am} hois
intell^{igit} x^{ristu}s y^{esu}s: q^{ui} io fili^{us} hois d^{icit}. q^{ui} vacit
fuit fili^{us} beate v^{ir}ginis q^{ui}m ad hui^{us}anitatem
assumpta: q^{ui} io magne dignitat^{is} d^{icit}. q^{ui} ei^{us}
humanitas fuit deitati p^{ro}iuncta. Iste dicit
venire in maiestate sua: q^{ui} v^{er}iet cu^m huma
nitate glificata. **C**u^m ad 2us dic. s^{ed} o^{mn}es
angeli ei^{us} cu^m eo. x^{ristu}s ei n^{on} v^{er}iet ad iudican
du^m mudu^m sol^{us}: s^{ed} g^{ra}ta s^{ed} magna comitua
spu^{um} beato^{rum}. Ma sic in p^{ri}mo aduentu^m m^{ag}
is discipulos ad vocadu^m hoies ad v^{er}itatem
fidei. sic i s^{ed} mittet angelos suos vt o^{mn}es ho
mies p^{ro}greget vt s^{ed} p^{ro}p^{ri}is fact^{is} reddant s^{ed}
bita r^{ati}on^{em}. iuxta ill^{ud} q^{ui} d^{icit} Mat. 24. Abit
ter angelos suos cu^m tuba s^{ed} voce magna. s^{ed}
p^{ro}gregabunt electos ei^{us} a q^{ui}tuor: veni^{et} a su
mis celoz vsq^{ue} ad terminos eoz. **C**u^m ad
3us dic. tunc sedebit super sede^m maiestatis
sue. sicut videmus iu humao iudicio q^{ui} in
dex fer^{ens} sniam sedet. vt ex h^{ab}et snia on^{de}at
firmior: sic x^{ristu}s q^{ui}n v^{er}iet ad iudiciu^m: sede
bit sup^{er} nub^{em} candida^m: cuius snia ita firma
erit q^{ui} non poterit reuocari: de qua sede
Apoc. 4. Ecce sedes erat in celo s^{ed} sup^{er} a se
dem sedens. **I**ste aut^{em} aduentus ad iu
diciu^m fuit figuratu^m Apoc. 14. vbi dicit. Vi
di s^{ed} ecce nub^{em} candidam s^{ed} super nub^{em} se
dentem similem filio hois habentem in ca
pite suo coronam auream: s^{ed} in manu sua
falcem acutam. **E**bi sciendum q^{ui} ista
filia. **P**rimo tangit p^{ro}sonam v^{er}ientem
cui dic^{it} filio hois. Nam p^{ro} similem filio ho
minis intell^{igit} x^{ristu}s filius v^{ir}ginis q^{ui} veniet
iudicare mudu^m. s^{ed} io ip^{se}met dic^{it} Luc. 21.
Estote s^{ed} vos parati q^{ui} qua hora non puta
tis filius hois veniet. **C**u^m tagit thronu^m
sustentatum: cum dicit nub^{em} candidam.
Nam filius hominis vt iustus s^{ed} potens
iudex in die iudicij ad istam sedebit super
nub^{em} candidam. q^{ui} superius in altitudi
ne aeris erit sedes eius ad modum thron^{is}
nubei eminens super o^{mn}es. **T**ertio tan

voce meam audiuit ⁊ ego agnosco eas ⁊ te
 quoniam me ⁊ ego vitam agnosco de eis ⁊ non
 peribunt in eternum ⁊ non rapiet quisquam de
 manu mea. ¶ Per edos autem intelliguntur
 mali: tum pro velocitatem: quia sicut edus est
 velox ad currendum: sic mali effrenate cur
 runt ad malum ⁊ festinant ut effundant san
 guinem. puer. i. tum pro stolliditatem: quia
 sicut edus stollidus ascendit cacumina mon
 tium ad pascendum non considerat imminere sibi pe
 culum si inferius caderet: sic peccator ut di
 derum satiet plibus periculis se expenit
 ⁊ tamen ignorat quod ad vincula stultus trahatur.
 puer. 7. tum pro feditate: quia sicut edus ⁊ yr
 chus est fetidus sic peccator: feret quatuor
 duanos in monumento. Jo. ij. tum pro ste
 rilitem: quia edus est infructuosus. sic pec
 cator non facit acceptabilem deo. ¶ Quan
 tum ad tertium dicitur ⁊ statuit oves ⁊ c. p
 dexteram vero intelligi potest eterna bea
 titudo per sinistram eterna miseria. secun
 dum igitur Glo. statuit oves. i. iustos a dex
 tris. i. in eterna beatitudine edos. i. ma
 los a sinistris. i. in damnatione ⁊ miseria sem
 piterna. ¶ Ista congregatio hominum ante
 christi fiendam quantum ad locum ⁊ quantum
 ad multitudinem in die iudicii fuit propheta
 Joel. 3. ubi dicitur ⁊ potest esse verbum
 christi. d. in tempore illo congregabo gentes
 ⁊ deducam eas in valle Josaphat ⁊ dispu
 tabo ibi cum eis. ⁊ hic est quod cognoscens apo
 stolus. 2. Cor. 5. Omnes enim vos oportet ma
 nifestari ante tribunal christi ut referat
 unusquisque propria corporis sui pro ut ges
 sit siue bonum siue malum quid igitur facies
 o miser peccator quando iudex qui omnia
 novit disputabit tecum. d. illud Luc. 16. Red
 de rationem villicationis tue ubi non solum
 de operibus sed de locutionibus oportebit
 te reddere. quia omne verbum otiosum
 quod locuti fuerint homines reddent deo in
 die iudicii. Mat. Quam igitur rationes pore
 runt reddere superbi invidiosi iracundi accidiosi
 avari. gulosi luxuriosi. re vera non bonam

et ideo poterit dicere illud **Abath. 22.** Ligat pedibus et manibus mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor dentium. **Q**uoniam miser quia in ista iudicia et generalis assistentia hominum fuit figuratus **Apo. 20.** ubi dicitur: vidi thronum magnum candidum et sedentem super eum cuius aspectus fugit terram et celum. et locus non est inuentus ab eis. et vidi mortuos magnos et pusillos stantes in conspectu throni: et libri aperti sunt. et alius apertus est qui est vite. et iudicati sunt mortui ex his que scripta in libris secundum opera eorum. **U**bi sciendum quod beatus Iohannes in ista visio ne figuratus. scilicet tangit quod in finali iudicio poterunt repiri. **P**rimo presentiam domini rationis: quia vidit iudicem sedentem super thronum. **N**am tunc Christus sicut iudex dominans super nubem candidam sicut in throno sedebat: et tunc verificabit illud per. Fecisti iudicium meum et causam meam. sedisti super thronum qui iudicas iustitiam. increpasti gentes et perit impius nomen eorum delecti in eternum et in seculum seculi. **S**ecundo tangit carentiam absconditionis. quia celum et terram fugient et non inuenient locum. **N**am per celum intelligunt boni qui hic vivendo fuerunt celestes. per terram vero mali: terreni dedit. et omnes isti timebunt quando videbunt iudicem venientem: sed diuersimode. quia boni timebunt timore reuerentie et admirationis. mali vero timore pene et afflictionis. et ideo vellent fugere sed non poterunt. ut verificetur illud tironum 2. Et non fuit qui effugiet in die furoris domini. **T**ertio tangit assistentia congregationis cum dicit quod mortui pusilli et magni stabant ante thronum. Nam tunc resurgent omnes homines qui prius erant mortui. ante Christum iudicem presentabuntur: ipsius sententiam audituri. **E**nde **Ro. 14.** Omnes stabunt ante tribunal Christi. **Q**uarto tangit diligentiam: quia libri aperti sunt. Nam tunc Christus aperit librum suum qui dicitur liber vite in

quo cognoscet omnia sancta hominum. et omnes cogitationes: et omnes homines libros suos aperient in quibus omnia que cogitauerunt locuti fuerunt et operati apparebunt et omnia discutientur a Christo ut verificetur illud **San. 1.** Iudicium stetit et libri aperti sunt. **Q**uod ibi inuenient et qui reddet domini rationem. **T**ertio tangit sententiam damnationis cuius dicit quod ex his que scripta erant in libris eorum iudicati sunt mortui secundum opera eorum. Nam **Eze. 7.** Iudicabo te secundum vias tuas et imponam tibi omnia scelera tua. et non parceret oculus meus et non misereberis. et ideo dabit eis mors que debet peccatis. quia stipendia peccati mors est. **Ro. 6.** vnde recte poterunt dici illud per. Collocavit me in obscuro sicut mortuos seculi: anxius est in me spiritus meus in me turbatum est cor meum. et ideo quilibet illud iudicium deberet timere et dicere illud **Ieronimi** super **Abath.** Quoties illum dicit commemorare toto corpore premitto: siue enim comedo siue bibo: siue aliquid aliud facio semper vult illa tuba terribilis sonare in auribus meis. **Surgite mortui venite ad iudicium.**

Tertia pars.

Sequitur. Tunc dicit rex etc. ubi tangit districta meritorum examinatio quod probat iudiciali peccatus. Christus ei opera bonorum iustorum discutiet ut eos premiet. et opera mala iniquorum ut ipsos puniat. vnde dicit **Apo. 22.** Ecce venio cito et merces mea mecum est reddere unicuique secundum opera sua. Sed hoc si igitur hic duo possumus considerare. scilicet. **D**isceptationem prelatam: quoniam ad electos. **D**isceptationem severitatem: quoniam ad reprobos. **Q**uoniam apud primum dicit. tunc dicit rex etc. quia cum iusti aliquid in se habuerunt vult debeat a Christo premiari de congruo tamen spiritus premiari ultra prodignus: cum ex hoc cadere possit in hominibus admiratio ipsos illuiat ut iudicant vitare. sed hoc 4. pos. p. s. **E**xpressionem premij quietantis. **A**llegationem meriti premerentis. **A**dmiratorem prodigij excellentis. **D**electatorem elloquentis excitantis.

Quantum ad pñm diē. tūc dicit rex
1c. in premio eiz q̄ dat ab aliquo tria pos
sumus p̄siderare. s.

Dantem.

Recipientem.

Bonus.

Secūdum h̄ igitur i collarōe pñm bea
torum tria possumus p̄siderare. s. Bonuz
sublimitatis magne. Collegium capacita
tis digne. Pñm suauitatis mire.

Quantum ad dantez sublimitatis ma
gne diē. tūc dicit rex. ad perfectōem eiz
domini regitur q̄ dñs subditos gubnet
legē: dicit pñm obseruatores. pñm
transgressores. 7 fm hoc sortitur tria no
mia. **In** quantum subditos gubernet
dñ rex. **In** quantum leges ordiat fm q̄s
dñ viuere dñ legifer. **In** quantum vero ob
seruatores legis pñm 7 transgressores
punit dñ iudex. **Quia** igitur xp̄s i die
iudicij pñmiabit legis obseruatores 7 pu
niet transgressores pōt dici rex 7 iudex.

Quantum ad collegium capacitat̄ di
gne diē. h̄i q̄ a dextris eius erunt. **Ad**
per dexteram xp̄i q̄ est pars corporis for
tio: dat̄ intelligi opera virtuosa. de q̄ dñe
ra diē pñs. **Secūdum** nom̄ tuum dñs sic 7 la
us tua in fines terre: iusticia plena ē dñe
ra tua. **O**portet exñtes ad eius dñterā
esse virtuosos 7 iustos. sic aut̄ ad dñterā
eius exñtes xp̄s saluat 7 remunerat per
suam potētiā. ad q̄ non sufficerēt vires
hoīs naturales. vñ pñs. Nec enī in gladio
suo possederunt terrā: 7 brachium eorum
non saluabit eos: sed dñterā tua 7 brachi
um tuum: 7 illuminatio vultus tui q̄m cō
placuiisti in eis. **Q**uā ad pñm suauitatis
mire diē. Venite bñdicti 1c. **In** isto
q̄dem pñm. **P**ñmo tangit munificen
tiam inuitantem cum diē. Venite istis est
iuitarozium suauissimum q̄ xp̄s nos vo
cat ad refectōez eternā: iuxta q̄ diē matth.
ij. vñte ad me omnes q̄ laborat̄ 7 onerati
estis 7 ego re. vos. **2º** tangit grām deco

ratē cum diē. bñdicti pñs mei. Nam p
ista bñdictōem itellr diuina grā: q̄ dñs hōi
se ad ip̄am recipiēdā disponēti. 8 qua pñs
uer. ij. Benedictō dñi super caput iusti.
vñ Rabanus. Vocantur bñdicti q̄bus
bonis operib⁹ debetur eterna beatitudo.

3º tangit gloriā quiescentem cum diē
possidete regnum. istud regnum est cele
stis patris q̄ iusti eternaliter possidebūt
7 hoc est q̄ xp̄s predixit Matth. 13. tunc
iusti fulgebunt sicut soli i regno pñs eoz.
Signanter aut̄ diē. possidete non accipite
vt p hoc fm Criso. in om̄l. detur itelligi
q̄ regnū celoz iustis ex h̄ditate dñetur.
Tyt. vt iustificati grā ip̄i h̄des scimus
fm sp̄e vite eterne. **4º** tangit sapientiā
presidentem cū diē. paratum vobis a con
stitutōe mundi. Deus q̄dem a constitutō
ne mundi h̄ ē ab eterno cognoscit omnes
quos elegit vt h̄erent vitam eternā. Mat
Ro. 8. quos predestinauit hos vocauit. 7
quos vocauit: hos 7 iustificauit 7 hos 7
magnificauit. **5º** ad allegatōem me
riti pmerentis dicit. 7 exuriui 1c. opera
enī bona que facit homo dum viuit me
rentur de congruo pñm remuneratōis
eterne. Nam vnusq̄q̄ ppriā mercedē ac
cipiet h̄: suū laborē. 1. cor. 3. Et igit̄ xp̄s
fm Criso. in om̄l. ondat q̄liter iustos pñ
miabit. tā magno pñm sic est regnum ce
loz allegat opa misericordie q̄ fecerunt ū
mūdo q̄ p̄tinent i his vñbus. vñstro. potō.
cibo. redimo. recūdo. colligo. eando. sed de
septimo nō fac̄ mēdēz h̄. q̄: h̄ ei ponitur
fm Augu. Opa misericordie nisi q̄ suscipi
entib⁹ poterūt p̄ficere 7 ex sepultura que
est 7º sepultus nō recipit. **S**ciēduz ē
at̄ ad euidētiā. 6. opum misericordie 8 quā
b⁹ sit h̄ mēto q̄ mīa loquēdo gnālī p̄stite
i reuelatōe mīe. **R**epiunt at̄. 6. mīe
hoīs corporalē. nā aliq̄ sunt naturales: alē
que accidētales. Adīa nālis pōt ēē duo
b⁹ mōis. vel a corruptōe interiori. 7 sic est
exuriēs 7 sitis. vel ab exteriori. 7 sic ē isti

gētia vestiu et hospitij. **C**onversio vero ac
cidētal ē duplex: q; vel est ex corruptōne
nature sicut ē infirmitas vel ex violentia
et sic est carcer. xps igit in die iudicij: com
mēdando iustos d opibus misericordie q
fecerūt. pp q dabit eis regnū celoz. allan
do cām tāti beneficij. dicit eis. Exuriui
et. excutiēdo de singulis. **C**onsequenter ad mise
ratōem. p digij excellentis dicit. tūc rīde
bunt et. Iusti enim q in mundo xpm non
viderūt psonalr indigētem obsequijs a q
bus se tū dicit recepisse multa beneficia
mirabunt. vñ dñ. tunc rīdebūt iusti. d. et.
Cel ista admiratō sūm Rabanū p sur
get i electis ex sublimitate maiestatis xpi
et ex magnitudie premij ex parvis opib; i
pparatōe remuneratōis eterne sūm illud
apostoli. Non sunt cōdigne passiones hu
ius temporis ad futuram glia; que reue
labitur i nobis. **C**onsequenter ad declarationem
eloquij ex citantis dñ. et respondens rex
dicit illi et. Licet enim iusti tanq; reuerē
tes se nesciūt qñ ista obsequia exhibuerūt
xpo: s; cognoscēt se opera illa fecisse. xps
tū declarat q̄liter xba q dixerat sunt itelli
genda. d. q vñ ex minimis et. **C**Sciēdū
est aut ista. 6. opa misericordie pp que iu
stī exaltabuntur in celesti p̄ria possunt fi
gurari per. 6. gradus qbus ascendebatur
ad solium Salomonis. de quo dñ. 3. R. 10.
Dñ fecit rex Salomon de eboze grandem
thronum et vestiuit eum auro fluo nimis:
que habebat. 6. gradus. **C**ubi sciendum
q per regem Salomonez intellr xps ma
gnus domin; et rex magnus sup omnes
deos vel super omnes terram in ps. Per
thronuz que fecit intelligitur ce^m empi
reus: q principalr dicitur sedes dei. iuxta
illd q dicit 36. 66. Celū mibi sedes mea
est et terra scabellum pedū meoz. **C**Iste
thronus grandis dñ. quia ibi est habita
tio oium beatorū: que signāter dñ d eboze
et vestitus de auro fluo. ad designādū pu
ritatē q ē ibi designata p ebur. q ē cādīdū;

et caritatē perfectissimā in auro dsignatā
ad istum thronū ascēdit per. 6. gradibus
q; 6. opib; misericordie supradict. **C**onsequenter
ad 2^m. s. disceptatōez severitatis qm ad re
probos dñ. tunc dicit rex his q a sinistro
eius erunt. xps enim dāns sniam contra
reprobos cām illius snie assignans: et quia
ipam nō intellexisse fatentur cām in ter
minis eis declarat. Scdm hoc igit h quat
tuo: possum; p̄siderare. s.

Sentētiā affligentem.

Culpā exigentem.

Excusatōis allonem.

Locutōis expositōem.

CQuantum ad p̄mum dicit. tunc dicit
re x et. sicut enim xps iustos ad se voca
bit. d. venite benedicti. sic reprobos a se
repellet. d. discedite a me maledicti et. in
ista autem snia erit dura afflictō peccato
ribus propter duo. **C**Primo pp violen
tam sepatōem. Nam homo naturaliter di
ligit bonum. et quanto magis bonum. tan
to plus diligit. et per psequens i adeptōe
illius est maxima delectatio. q; igit tunc
peccatores in illa snia sepabunt a deo sum
mo bono. ideo erit afflictō maxima. **C**2^a
erit afflictiva pp maledictōem: q; erunt i
maledictōe: et az culpe inficient; q; pene af
fligentis. vnde ps. Increpasti superbos
maledicti qui declinant a mandatis tuis.
CTertio pp perpetuam duratōem: quia
ibunt in ignem eternū. vnde 36. 66. Ver
mis eoz non morietur et ignis non extin
guetur. **C**4^a pp perversam dñatōem. q
hēbunt dyabolum regē. Nam ipse est rex
sup oēs filios supbie. Job. 41. **C**Quinto
pp malignā societate: q; poterunt dicere
illud Job. 30. Frater fui draconū et socius
structōum. **C**Consequenter ad culpā exigētē dñ.
Exuriui et. Carētia qdē opum misericor
die erit cā qre reprobi dñabunt nec res
hēdunt sūm Criso. i. omī. q; in vno pecca
uerūt s; q generalr i misericordia fuerūt
CConsequenter ad excusatōis allonē dñ. tūc rīde

dñt ipsi &c. vbi sciēdū fm **O**rg. q̄ repro-
bi oīa opa misericordie simul colligūt se
excusantes volētes eoz malitias abscon-
dere. **Q**u^m ad locutiōis exp̄ssionē dicit.
& tūc rñdēt ill' &c. q̄ reprobi dū vixerunt i
mūdo nō fecerūt misericordiā indigētib⁹
reputat xp̄s q̄ sibi misericordiā non fece-
runt. & q̄ i misericordia fuerunt est cōuē-
iens vt misericordiam a xp̄o non iueniāt.
Nam Jacobi. 2. Iudicium sine misericor-
dia fiet ei qui non fecit misericordiam.
Considera igit̄ miser peccato: snia: tā
duram & tamē eā fugere nō pōt. vnde An-
selm⁹ de similitudine diē. A dextris erunt
peccata aculeatīa: a sinistris infinita de-
monia. subtus horēduz chaos inferni. de
super iudex iratus. foris mundus ardēs:
intus p̄sciētia vrens. ibi vix iustus salua-
bitur. heu miser peccō: sic sp̄rehēsus vbi
fugiet latere est impossibile. appere itol-
lerabile.

Quarta p̄s.

Egredur. Et ibunt hi in supplitiū
eternum &c. **A**bi tangit diuersa
stipēdiū retributiō. q̄ pbat
finalis successus: vbi duo possumus consi-
derare. f.

Stipēdiū afflictōis dolorose.

Premiū glificatiōis gaudiose.

Qu^m ad p^m diē. & ibunt hi in supplitiū
eternū. cōpleto qdē iudicio ibunt omnes
hoies ad loca que meruerunt. & q̄ repro-
bi pp eoz mala opa meruerunt eternale
iudiciū vel supplitiū. ideo ad ipm dñē
detur. vnde tales possunt figurari per da-
tam & abirō cum familijs suis de quibus
snialiter dñs Numeri. 16. q̄ cū contēpissēt
Aboy. dirupta est terra sub pedib⁹ eozū
& aperuit os suum & deglutit eos cum ta-
bernaculis suis & vniuersa substantia sua
descēderuntqz vniū in infernum opti hyr-
mo & pierūt d medio multitudie. **A**bi
sciēdū q̄ p datā & abirō cū familijs suis p
tēnētes pceptū **A**boy. illnt oēs hoies cō-
tēnētes dia pcepta. dñs q̄ dñs Judith. Lō

tēpserūt impiū meū. & q̄ sic p̄tēpserūt duz
vixerūt i mūdo. tō in die iudicij apiet ter-
ra sibi pedib⁹ eoz: data snia: dñēdent in p-
fundum inferni & sepabunt a cōsōtō bea-
toz: vt dñs quolibz impleatur illa snia dñi.
dicētis Numeri. 15. Anima que per super-
biam aliquid cōmiserit: siue seru⁹ sit ille
siue peregrin⁹ quando aduersus dominū
rebell' fuerit peribit de populo suo. & vbi
enim domini contēpserit & pceptum illi
us fecit irritum. ideo delebitur & portabit
iniquitatem suam. **Q**uantum ad secū-
dum diē. Iusti vero in vitam eternam. si-
cut enim reprobi pp eoz mala opera
damnabuntur: ita iusti pp eoz bōa ope-
ra percipere gaudium eternum. **N**ā gall.
6. Que seminauerit homo h' & metet. & q̄
seminat in carne sua de carne & metet cor-
ruptionem. q̄ autem seminat in spiritu de
spiritu & metet vitam eternam. **A**d sa-
ciendum autem vt hanc habeam⁹ vt ad-
monet quilibz figura tue deuterio. 30. vbi
dñs q̄ **A**boy. dixit populo israelitico. elige
vitam vt viuas & semen tuum & diligas
dominum deum tuum. atqz obedias voci
ei⁹. & illi adheres: ipse enim est vita tua
& lōgītudo diēz tuoz vt habites in terra
p qua iurauit domin⁹ p̄tib⁹ tuis **A**brahā
Isaac & **J**acob. **A**bi sciēdum q̄ p pplz
israeliticum q̄ tunc erat popul⁹ domini. i
tellr popul⁹ xp̄ianus q̄ inter alios oēs po-
pulos est xp̄i ppl'a sp̄alis quē allegf bñs
Petr⁹ p̄ma ca. sua. d. Vos at gen⁹ ellec-
tum. regale sacerdotium. gens sancta: po-
pul⁹ acq̄sitiōis vt virtutes anunticij eius
q̄ de tenebris vos vocauit in admirabile
lumen suum. q̄ aliqui nō ppl's. nunc antez
popul⁹ domini. huic autem dat p̄siliū a
Aboy. i. ab aliqua inspiratiōe interna vel
eruditōe externa q̄ eligat vitā vt vivat &
deum diligat: vt dicat cum p̄s. Diligā te
domine fortitudo mea. debet inluper
obedire voci eius: vt dicere possit illud
deuterio. vigesimo sexto. **O**bediui voci
c iij

dñi mei feci oia que p̄cepisti mihi dñe etiā
sibi adherere. vt dicat illud ps. Adhesit
ania mea post te me suscepit dextera tua
et si dicta feceris dabit tibi dñs terraz san
ctis patribus repromissaz d qua ps. Por
tio mea dñe sit in terra viuentiū.

C Feria .3. dñice p̄me in .xl^a.

Am intrassz yhs ierosolimā
cōmota ē vnuerſa ciuitas
c. Hos videmus p̄ expien
tiā. q̄ qñ aliq̄s hō de cuius
aduentu ad ciuitatez aliq̄s

p̄us non erat mentio venit ad ip̄az cū ma
xima cōtiua q̄ eius fama. 1° in pp̄lo cū
admiratione ciuiū diuulgat. 2° si post ei⁹
ingressuz aliq̄s nouū faciat q̄ videat p̄e
tendere in ip̄so magnū dominiū. tunc ip̄i⁹
fama prius habita celeriter p̄firmat. 3° si
aliquos em̄los in ciuitate hēat qui sibi i
uideant qñ vident eū magis famosum tā
to ip̄orum inuidia malignius stimulat.

C Cum igit̄ x̄ps quadā vice venissz in ie
r^m. et occurrissz sibi maxima mltitudo ppli.
cū qua ciuitatē intrauit eius aduentus diuul
gatus fuit in pp̄lo. et q̄ in ipsa fec̄ multa
mira p̄tēdētia ipsius dominiū. ex h̄ fuit
ei⁹ fama celebrius p̄firmata. **C** Quia ve
ro p̄phē et scribe cū summis sacerdotib⁹ i
uidebant x̄po et eius opib⁹. ex h̄ ip̄orum
inuidia conuulabāt. q̄ autem h̄m sniaz scō
rum oīs x̄pi actio ē n̄ra instructio. iō scā
m̄ eccl̄a i hodierno eu^o. de x̄po aliqua fa
cta nob̄ narrat vt ad filiā faciēda nos ad
monet. In isto igit̄ eu^o beat⁹ abbat. quat
tuor tangit. s.

Officiū pietatis inducentis.

Fastigiū dignitatis excellēz.

Prodigiū p̄tatis p̄sidentis.

Inditiū prauitatis inuidentis.

C Primū p̄bat generosa cōmendatio.
2^m gratiosa purgatio. 3^m vigorosa curatō
4^m vitiosa emlatio. 1° in p̄n°. 2^m ibi in
trauit yhs in tēp^m. 3^m ibi. et accesserūt ad
eū cecī .7c. 4^m ibi vidētes aut̄ p̄ncipes .7c.

1^aima pars.

Quantū ad primū. vbi tangit .7c.

q̄ p̄bat .7c. dic̄. Cū intrassz yhs
7c. Cū enim x̄ps post suscitatio

nem Lazari. q̄ fuit factū valde famosum
in pp̄lo veniret ierosolimā hoies ciuita
tis ierūt sibi obuiā cum ramis palmar⁹ p̄
sternētes vestimēta sua i via et cū magnis
laudibus eū regem isrl̄ appellabāt. hic
2° possumus p̄siderare. s.

Admiratiōez maiestaz honorate.

Expressionem sanctitaz dedicate.

C Quantū ad primū dicit. Cum intrassz
yhs .7c. ciues enim ier^m. vidētes x̄pm cū
multitudine hoium ciuitatē intrare q̄ añ
cū tanta solēnitare nō viderant ignorātes
hui⁹ facti misterii merito cōmoti et mira
ti fuerūt. d. q̄s est hic. q. d. iste q̄ sic intrat
magnifice q̄ rex ab hoib⁹ nominat quis
ē. **C** Quantū ad 2^m dicit ppli at dicebāt
hic ē yhs .7c. 1° enim scribe et p̄phē inui
derent x̄po. tñ ppl̄s simplex vidēs mira
bilīa q̄ faciebat i doctria et miracul⁹ ip̄s ve
nerabant. d. hic est yhs p̄ph̄a a Nazaret
gallilee. hic inq̄z. q̄ pp̄ eius singularez ex
cellentiā. quia nō est filius sibi. 1ª Baruc
3. 1ª dic̄ ē d̄s n̄r et nō extimabit alius ad eū.
est yhs pp̄ eius pietatē et miaz yhs salua
tor: interpretat. et ip̄e h̄m miam suā saluos
nos fec̄ tyt. 3. p̄ph̄a pp̄ eius claritatē. et sa
pientiā. q̄ ip̄e oia nouit vñ p̄ph̄a magn⁹
surrex. i nob̄ Luc. A nazaret galilee q̄ iter
pretat floz. pp̄ eius puritatē et innocentiaz.
vt ipletū sit q̄ dcm̄ fuit p̄ p̄ph̄as qñ Na
zareus vocabit. **C** Sciendū est circa istaz
ptem in qua sit mentio de aduentu x̄pi in
ier^m. q̄ p̄ istam ciuitatez intelligit iste mū
dus qui p̄t dici ciuitas ier^m q̄ visio pacis
interpretat. quia in ip̄so d̄s esse pax et con
cordia per amorem vt sit in terra pax ho
minibus bone voluntatis Luc. 4. ad istaz
ciuitatem venit yhs vnde dicit Jo. 15. Exi
ui a patre et veni in mundū. tunc vidit. et
cōmota ē terra. i ps. Quia tūc magna co

motio et admiratio potuit esse ubi factus
est deus hō. et homo dō. ubi ēt visus fuit
panis exuriens fons sitiens gaudium va
giens. et vita moriens. ¶ Iste mundus si
gnatus p istam ciuitatem p figurari p ci
uitatez quam de q loquit Salō Eccli. 9.
d. Hanc quoqz vidi sō sole sapientiā. et pu
taui prudentiā maximā. ciuitas pua et pau
ci in ea viri. venit cōtra eam rex magn⁹
et valauit eam. et extruxit monitiones p
gyrū et pfecta est obsidio. inuērus est aut
in ea vir paup et sapiēs et liberat vrbez p
sapientiā suā. et nll⁹ deinceps recordat⁹
est hoīs illius paupis. ¶ Abi sciendū q
p istam ciuitatem intellr mundus qui p
tanto ciuitas pua dicitur et pauci i ea viri
q: mundus cum suis habitatoribus. pua
ciuitas ē respectu citatis supne. ¶ Per
regem aut magnū cum suo exercitu qui
venit cōtra ciuitatez istam intelligit dya
bolus cum multitudine vitiōrū. qui ideo
magnus et potens dicit q: iuxta illd Job.
41. Non est sup terram potestas que com
paret ei. qui factus est vt nllm timeret.
omne sublime vi. ipse ē rex sup omnes si
lios supbie. ¶ Iste igitur tanqz rex ma
gnus et potens hanc ciuitatem valauit p
gyrum mūitiones extruxit. q: ante xpī
aduentū ex omni pte nūc obtinens vitiūz
oculorū. nunc auriz. et sic de singulis mē
bris homines ipugnabat pfecta vero fuis
se obsidio dicitur. q: sugerēte dyabolo ad
tantum fuerat mundus deduct⁹ q sequē
tes homines tēptationes ipsius eis ppin
quū excidium iminebat. Nam sicut dicit
tur Gen. 6. Omnis qppe caro corrupit
viā suā. Sic autem mundo existente i
tam magno piculo subuenire voluit diuī
na clementia ne periret misit filium suū
quem voluit pro liberatiōe hominum in
carnari vnde Gal. 4. At ubi venit pleni
tudo tēporis in quo misit deus filium suū
factum ex muliere factū sub lege vt eos
qui sub lege erant et adoptionem filiorum

recipemus. et tunc in hac ciuitate inuērus
est vir paup et sapiens. i. xps p̄s q dī vir
a virtute. ipse ē enim dei virtus et sapien
tia xps. i. i. Cor. 2. et ideo etiam sapiens dicit
tur. etia paup quia ipse dicit Mat. 4. Cul
pes foueas habent et volucres celi nidos
filius autem hominis nō habet ubi caput
suū reclinet. ¶ Iste igitur p sapientiam
suā liberauit hanc vrbe qn in ligno cru
cis triūphans d dyabolo a seruitute ipi⁹
mund⁹ eripuit. et tradidit libertati sed tñ
auerte ingratitudinem. tātī beneficij. Nā
dī q nullus dinceps recordatus ē hoīb⁹
illius paupis. ¶ Nam re vera sic est quia
licet hoīs a xpo tantū beneficiū recepe
rint. tñ sic ingrati nō recordant⁹ d ipso qn
potius sequētes mundi et carnis dīderia
se ipsos subiciūt seruituti dyaboli. et eter
naliter cōfundunt quorū miserā vitam de
plorans apl⁹ Iohy. 3. Multi ambulant
quos sepe dicebam vob. nunc aut et flens
dico inimicos crucis xpī quorū finis inte
ritus est quorū deus venter est et gloria in
p̄fusione eorum q terrena sapiunt o qz m
dicum recordant⁹ lasciuī auari et.

Secunda pars.

Equi et intrauit xps in tēplum
et ubi tangit officium pietatis
inducētis q pbat purgatio gra
tiosa sacerdotes enim legis tempore mo
sayce in qua offerebant dō animalū sacri
ficia ducti aua. vt plēs possent hēre hosti
as ne aliquis possz se excusare de offeren
do sacrificio iuxta exigentiā sui status or
dinauerūt secundum Zero. q in primo
atrio templi animalia que apta erant ad
sacrificia venderent. et vt si possent facere
comodius ordinauerūt q essent cāpores
sive numularij qui non habētibus presta
rent pecuniā vel cābirent. ¶ Christus
igitur intrans tēplum et videns secundū
Zero in ipso fieri negociatiōem indebi

tam expulit ea de templo rationabilez su
per hoc assignans causam secundū h̄ igit
hic tria possumus p̄siderare. s.

Ingressum inimitabilem.

Effectū admirabilem.

Processū rationabilem.

Quantū ad primū dicit et intravit yhs
in tēplum dei. Cōsuetudo quidez xpi erat
quando ibat ier^m intrare tēplum domini
et ibi populum instruebat vbi Criso. Hoc
erat proprium boni filij vt ad dominū cur
reret patris et illi honorem redderet. et in
h̄ secundum Criso^m. dedit nob exemplū
vt libenter ecclāz visitemus. **Q**uantū
ad secundum dicit et eiciebat omnes et. in
h̄ enim qd xps tria genera hominūz eiecit
de templo dat nob intelligere qd templūz
non debet esse locum emptionis nec vēdi
tionis sed orationis et deuotionis. et ideo
causam assignans subdit. d. Nolite facere
et. **Q**uantū ad tertium dicit scriptum
est domus mea et. ex h̄ enim qd domus dī
domus orationis nō autem negociatōis
ostendit xps in expellendo negociatores
de tēplo dñi rationabl^r processisse. qd scri
ptum sit domū dei esse domus orationis
audi Is. 56. 6. Domus mea dom⁹ oratio
nis est p̄ctis populis. ait dominus deus.
et h̄ est qd xps reduc̄ scripturaz ad memo
riam. d. scriptum est et. dicuntur autem se
cisse domū orationis spelūcam latronum
quia sicut latrones habitant in cauernis
et spelūchijs vt depredent alios et pecuniā
auferant sic isti tam sacerdotes qui illud
sustinebant in tēplo fieri q̄z seculares qui
talīa faciebāt vt tēporaliter lucraretur in
quo secundum Origenem nō debent ven
dere et emere sed orationibus tantū vaca
re. qui congregant quasi in domo oratio
nis. **S**ciendū est aut circa istam prem
loquēdo moral^r. qd p̄ illud tēplūz qd dom⁹
oratiois dī: intellig^r q̄z hō. qd per inhabitā
tem diuinā grām dī esse tēplum et dom⁹
dei iuxta apli. i. Cor. 3. vos estis tēplū dī

viui. **Q**uero istud tēplum dom⁹ oratio
nis dī. ideo dī hō insistere diuinis laudi
b⁹ et oratōi dicēdo cū aplō. i. Cor. 14. **O**ra
bo spū orabo et mēte. **E**t licet at istud tē
plū sic sanctū deberet esse tñ ipm mltōc.
poluūt per peccā vñ. 2. Esdre. i. **P**oluerunt
tēplūz dñi qd sanctum erat i ier^m. **M**az sic
dī. 2. **E**zech. 6. tēplūz luxuria et p̄mesatiōi
b⁹ plenū erat. et ideo dī qd yhs inuenit in
tēplo et. quos p̄s eiecit d tēplo. vbi sciē
dū p̄ emētes et vendētes intelligi possunt
peccm̄ nimie sollicitudinis tēporal^r p̄ numu
larios aut siue cāpores intelligi p̄t peccm̄
istorū qui p̄ tēporalibus eterna cōmutant
sp̄cial^r viri ecclesiastici de quibus **R**o. 1.
Qui cōmutant veritatem dei i mendaciū
et colluerūt et seruiuerunt creature potius
q̄z creatori. **P**er vendētes aut colum
bas intelli potest peccm̄ symonie que ven
dunt spūalia pro tēporalibus. et istud ē
peccatūz tam ex pte vendentiū q̄z ex pte
ementiū displicibile deo. vendentes autēz
pprie dicunt giezite a giezī famlō helysei.
qui pro sanitate Naama quez eliseus vir
tute diuina curauerat voluit h̄re tēporalez
mercedem vt pz. 4. 18. 4. ppter qd factus
fuit leprosus vt pz ibidem. **E**mētes au
tez pprie dicunt symoniaci a symone ma
go dicti qd a petro et ab alijs apostolis vo
luit emere grām spiritus sancti. vt habet
Act. 8. **C**ui petrus dixit pecunia tua tecū
sit in p̄ditione qm̄ donū dei extimasti pe
cunia possideri istos aut omnes expellit
xps de templo per qd datur nob intellige
re qd de nob ip̄s qui debemus esse tem
plum dei expellamus omnia vicia. iuxta
illud Augu. in sermone d̄ dedicatōe ecclē
d. **Q**uantū possumus cuz dei adiutorio la
boremus ne deus noster in templo suo h̄
est in nob ip̄s inueniat q̄ocls sue ma
iestatis offendat. sed habitaculum cordis
nostri euacuet vitijs et virtutibus replea
tur claudatur dyabolo. et aperiatur xpo.
Qualiter autem debeat ornari vt sit

dignus templū dñi fuit signatum. 4. R. 4.
 Ubi dicitur sententia. q. cu3 elyseus fre
 quenter trāsiret per quādam regionem q̄
 vocabat suna diuertit ad domū cuiusdam
 mulieris sunamitis vt comederet panem
 que videns istuz pphiam ad se frequēter
 venire dixit ad viruz suū animaduerto q̄
 vir dei sanctus ē iste qui trāsiret frequēter
 per nos faciamus ergo ei cenaculum puū
 ⁊ ponamus enim in eo lectulū ⁊ mensam
 ⁊ sellam ⁊ candelabru3. vt cum venerit ad
 nos maneat ibi. q. ⁊ factum est vt mulier
 illa dixit. ¶ Ubi sciendum q. p. muliere3
 sunamitem qui interpretat mi'era vel ca
 ptiua seu mortificas vel mortificata intel
 ligi potest peccator: qui primo miser dici
 tur quia caret diuina gratia d. quo Apoc.
 3. B. c. q. diues es ⁊ locupletatus ⁊ nul
 lus egeo. ⁊ nescio quia tu es miser ⁊ mise
 rab. l. pauper cecus ⁊ nudus. ¶ Secūdo
 dicitur captiu⁹ quia per peccatū ligatus
 a dyabolo captiuas. ¶ Tertio dicit mortifi
 cans seu mortificatus. quia in se mortifi
 cat diuinam gratiam vitam hominis spi
 ritualē ⁊ ideo est etia3 mortificatus vn
 de tali cominando dicit dominus Apoc.
 3. Scio opera tua quia nomen habes q.
 viuas ⁊ mortuus es. ¶ Per heliseum q.
 deus meus saluator: interpretat intelligi
 tur Christus x̄p̄s qui verus de⁹ ⁊ homo
 ⁊ noster saluator: scimus quia hic est vere
 saluator: mundi Jo. 4. Iste venire frequē
 ter dicitur ad hominem peccatorem quan
 do sibi bonas inspiratiōes immitit vt cō
 uertatur ad statuz gratie. si igitur sentiēs
 ⁊ cognoscens Christus ad se tam benigne
 ⁊ misericorditer venientem debet instar
 mulieris huius alloqui virum suū: per vi
 rum enim in homine intelligitur ratio q.
 sicut vir do num regit sic ratio in homi
 ne debet ipsum in suis actibus regulare
 quando vero proponit vt Christo fiat ha
 bitaculum non debet resistere sed vt x̄p̄s
 in eius anima habitet parū habita

culum cōsentire in quo debem⁹ quattuor
 ponere instar illo3 quattuor: q. in cenaclo
 eliseo p̄parato fuerūt posita. s.

Lectulū puritat⁹ ⁊ munditiē.

Excelsa pietatis ⁊ mie.

Sellam hūilitatis ⁊ obediētie.

Candelabru3 rectitudinis ⁊ eui.

¶ Primo lectulum puritatis ⁊ mundi.

Nam homo deb3 purgare animā suā ab
 omni peccato vt possit dñe illud Cant. 2.

Ecce tu pulcer es dilecte mi ⁊ decorus. le
 ctulus n̄r floridus. i. ab omni peccato mū
 dus ⁊ purus. ¶ Secūdo debemus pone

re mensaz pietatē ⁊ misericordie ad q. nos
 faciendum d3 mouere illud x̄p̄s. Beati

misericores qm̄ ipsi misericordia cōsequē
 tur vnde x̄p̄s Luc. 6. Estote misericordes

sicut ⁊ p̄r vester misericors est. ¶ Ter
 tio debemus ibi ponere sellam siue scānū

hūilitatis ⁊ obediētie. Nam hō debet se
 dere sup virtutem hūilitatis que ē alio3

fundamentū virtutū ⁊ inde respicere qd
 sibi p hūilitate3 eveniat q. exaltatio i glā

padisi. quia q. se hūiliat exaltabit Luc. 14.
 vñ Ambrosius. Quisq. cupit deitaz eter

ne fastigia hūilitatis. yma sectef. Nam se
 cunduz Aug. sup. Iohānez. Excelsa ē p̄ria

humil' est via ergo q. querit p̄riam qd re
 cusat viā. q. d. n̄ d3 hūilitatē renuer' q. vult

p̄riam obtrahere. ¶ 4° debem⁹ ibi ponere
 cādelabru3 rectitudinis ⁊ eui. Nā p. cādelā

bri inq̄tū est rectū intell' intērio recta. i.
 q̄tū hō sup eū ponit lum̄ intell' eui. puer

latōis honestate vt sic sit cādelabru3 d. q. d̄r
 zach. 4. Vidi inq̄ ⁊ ecce cādelabru3 aureū

⁊ rectū ⁊ lāpax est sup cap̄ ei⁹. ⁊ septe3 lu
 cerne. sup illud rectū inq̄ p. rectitudinē i

tentōis lāpax sup cap̄ p. honestatē pueria
 tiōis. ⁊ 7. Lucerne. i. virtutes quas hō d3

in se h̄re.

Tertia pars.

Equitur ⁊ accesserūt ad eum ce
 ci ⁊ claudi ⁊ c. Ubi tangit prodi

gium potestatis presidentis. q.
 probat curatio vigorosa. Christus enim

Istos in templo ut se vex deum et regē
oñderet sicut turba clamauerat in ipsius
introitu in civitatem sua ppria virtute se
cit multa miracula inter q̄ cecos illumina
uit et claudos erexit. **E** Sciendū ē autem
loquendo moraliter q̄ homo per peccatū
excecatur in intellectu. et sic cecus dicitur
iuxta illud sap. 2. Excecauit enī illos ma
litia eorum. Recutatur in affectu et effi
citur claudus. unde de ipso conqueritur
dñs. d. per p̄. Filij alieni mentiti sunt mi
hi. filij alieni inueterati sunt et claudicaue
runt a semitis suis. **I**sti sic cecū et clau
di in introitu regni celoz p̄uuantur q̄ su
it figuratum. 2. p̄. ij. vbi dī q̄ cecū et clau
dus non intrabit in templum dñi. p̄ istud
igitur templū intellr regnum celoz. d. quo
p̄. Dñs in templo scō suo: dñs in celo se
des eius. ad istud templū cecū et claudi. i.
peccatores intrare non possunt nisi p̄i vi
sum recipiant aut i celū. Illuminationem
aut et gressum recipit peccator: p̄ aduētū
xpi yhu in cuius signum dī q̄ in templo
sacrauit cecos et claudos.

Quarta pars.

Equitur Et videntes at p̄nci
pes sacerdotum et. **E**bi tangit
indictūz pratitatio: q̄ pbat emu
latio virtiosa. Valde q̄dez rōnabile est. ut
qñ aliq̄s bonus doctor et magnus stat cuz
aliquibus et ipm nolunt audire s̄ ipm dīpi
ciūt: q̄ ipos tanq̄ indignos eius p̄sentia
deserat et ad alios se transferat ei⁹ doctri
na cum reuerentia libētius audientes.
E Quia igit p̄ncipes sacerdotum et scri
be invidentes xpo non libenter ipm au
diebant conuētens fuit ut ip̄s relictis
ad alios se transiret. **E**m hoc igitur hic
duo possumus considerare. s.
Collegij persequentiis p̄turbatōem.
Epi patientis absenratōem.
E Quantum ad primum dicit. Vidētes
autem principes et. vbi duo tangit. s.
Collegij malignitatem in increpādo.

Christi sagacitatem in rñdendo.
E Quantum ad primum dicit. videntes autem
principes et. vbi ip̄oz malignitas i duo
bus exprimit. s.
In cogitatōe cordis puerla.
In expressione oris indebita.
E Quantum ad primum dicit. Vidētes
autem et. **P**̄ncipes autē sacerdotum et
scribe qui principaliores erant non solum
viso illo facto mirabili. s. q̄ **C**hristus de
templo sine contradictione tantam expu
lerat multitudinem hominum non credi
derunt in ipsum sicut fecerunt cecū et clau
di qui venerunt ut curarentur ab ipso: sed
nec etiam videntes alia que fecit mirabi
lia: cecos illuminando: claudos erigendo:
nec etiam cantus puerorum innocentium
audiendo conuersi fuerunt ad **C**hristum:
sed contra ipsum ex inuidia fortius indi
gnati ut de ip̄s dici potnerit illud. 4. p̄.
3. Facta est indignatio magna in. **E** Quantum
ad expressionem oris indebitam dīc. Et di
xerunt audis quid isti dicunt. **R**es q̄dez
vehementer in corde concepta vix potest
retineri quin verbo exprimat. **E**t ideo
quia principes sacerdotum et scribe forti
ter in corde conceperant contra **C**hristus
tanq̄ magis accēsi inuidia ex ip̄s ope
ribus verbis exprimebant eorum malignū
conceptum. et ideo indignati quia lauda
batur a pueris: dicunt non audis qd̄ isti
dicunt. q. d. ex quo audis quid isti dicunt
non deberes sustinere h̄. cum tu sis homo
et te laudant ut deum. **E** Quantum ad
Christi sagacitatem in respondendo dī
cit. yhs autēz dīcit eis et. q. d. audio quid
dīcīt et intelligo. s̄ h̄ non reprehēdo q̄: h̄
p̄phetatum erat d̄ me. et iō dīcit nunq̄ le
gistis et. In quantum autem dīc p̄phetia
ex ore infantium et lactentūz p̄fecisti lau
dem. nō est intelligēdum ad l̄rām s̄ **C**ri
so. sup. **A**th. cum tales non possint loq̄:
sed est intelligēdum spiritaliter p̄ pue
ris simplicibus delectationez sentientibz

in mirabilib⁹ xpi vnde hic scdm Criso.
Iac pro suauitate mirabiliu xpi accipitur.

Quantu ad secundum. s. xpi patientis
absentatōem dic. et relictis ill' abijt et. vbi
duo possumus cōsiderare. s.

Desertiōem psequentiū.

Instructiōem adherentiū.

Quantu ad primū dicit et relictis illis
quia scdm Criso^m. sup. Abat. malū hoīem
melius locū dādo pōt aliquis vincere q̄
respondēdo q: malitia non instruit sermo
nibus sed excecāt. et ideo xps recedendo
cōpescere studuit quos respondendo nō
cōpescuit. **Sciendū** est aut q: xps
erat pauperrimus et paupes sapi^{er} ad nuti
bus despiciunt non inuenit in ier^m qui re
ciperet eū ad hospitiiū. et ideo scōz Jerō^m.
iuit bethaniā vbi fuit reuerēter recept⁹.

Quantu ad instructiōem adherentiū
dicit et docebat eos de reg^o di. xps enim
licet magnos suis imeritis exigentibus
debat tñ bonos et humil's instruit qualr
possint ad celestem patriā puenire quos
inuitat ad se p p̄s. d. Ecce filij audite me
timorem dñi docebo vos q̄s est homo q
vult vitam et. **Aboraliter** aut loquen
do per p̄ncipes sacerdotū et scribas quos
xps religit intelligunt avari superbi et.
per illos autez qui erant in bethania qui
interpretat domus obie intelligunt obe
dientes et humil's de quibus dñs Abat. 19.
Sinite puulos venire ad me et nolite pro
hibere eos talium enim est re^m celoꝝ ad
q̄ nos et.

Feria q̄rta dñice p̄me i q̄dragesima.

Accesserunt ad ybm quidaz
de scribis et pharis. d. magi
ster volumus a te signum
videre Abat. 12. Bonus do
ctor et pastor debet sollicitaz
uram habere de discipulis suis. et subdig
it eos ad viā veritatis instruat et ad me

ritorie operādum inducat. si aut quantū
ad presens spectat quadrupliciter debet
esse.

Primo ipsoꝝ nimiam p̄sumptio
nem et audaciam reprehēdendo.

Secū
do peccati penā et ignominia intimando.

Tertio bonoꝝ operum p̄seuerantiā ad
monendo. et recidiuatiōis periculū osten
dendo.

Quarto p̄missionis premij ma
gnitudinem pponendo.

Xps igitur bo
nus pastor et docto: in eua^o hodierno oia
predicta fac et per p̄sequens nos perfecte
ad bo^m induc. et secundū si beat⁹ Abat⁹.

in hoc eua^o quattuor tangit. s.

Teptantium reprehensiuū inditiū.

Recidiuantiū periculosum flagitiū.

Peccantiū ignominiosum iudi^m.

Adherentiū amoro^m consortiū.

Primū probat mortal' figuratio. Secū
dum finalis condēnatio. Tertium culpā
cumulatio. Quartum cōsanguineal' con
iunctio. Primū in p̄in^o. Secundū ibi ni
miute et. Tertiu ibi cū immund⁹ spūs et.

Quartū ibi adhuc eo loquēte et.

Prima pars.

Quantu ad primū. vbi tangit et.

q̄ probat et. dicit. Accesserunt
ad ybm et. scribe quidez et pha

rysei tanq̄ inter alios magis inuidentes
xpo et eius operibus videntes q̄ in cura
tione infirmoꝝ et resuscitatiōe mortuoꝝ
operabat sup̄a naturam humanā non co
gnoscentes deitatem ipsius. cum tamen
admirari debuissent et ipsuz deum cogno
scere secundū.

experiētia volue
runt ab eo vnde ista mirabilia faciebat et
ideo quidā ex ipsis accesserūt ad eum vt

sup̄ his q̄ faciebat daret aliq̄d sig^m. scdm
si igit hic duo possumus p̄siderare.

Collegij teptantes malitiosaz interroga
tionem.

Christi reprehendētiū sniosaz solutiōem.

Quantu ad primū dicit accesserūt et.

vbi sciendum q̄ scribe et phary tanq̄ simi
latores credētes ex verb adulatoꝝ xpi

facilius inclinare ipm vocant magistrum cum tn nolebant esse discipuli. 7 q simula-
toie ipsum magistrum vocauerint pz quia
paulo ante h eodem cap^o secundu Abar.
dixerut q ipse eiciebat demones in virtu-
te belzabub pncipe demonioz. **E** Licet at
scribe 7 phei vidissent xpm mltia mirabi-
lia facientez tn secundu illa mira-
bilis no reputabnt. 7 ideo sig^m de ce^o que-
rebant. s. q helyas fec ad cuius inuocatio-
ne sicut habet primo. 18. Cecidit ignis
de ce^o vel tonitrua 7 fulgura 7 pluuia p-
tra morem pñe sicut fec vt habetur. 1. 12.
12. vel q mana d celo descenderet sicut fuit
factum tēpoze Abar. vt habet Exo. 16.
Quantu ad scōz dicit. Qui respondēs
ait ill^o 7c. quādo aliquis bon^o 7 sapiēs ab
aliquibus mal^o temptat vt ipso:um detestel
malitia d3 ipsoz rephendere 7 ad qstione
factaz fm eoz exigentiā respondere quia
igif scribe 7 phei nō erant digni signū di-
tatis xpi videre nisi i suis miraculosis ef-
fectibus. ideo rephēdit ipsoz audatiā. re-
spondens quale sig^m malitiose petētibz
ē daturus. 7 secunduz h hic qtuor: possu-
mus cōsiderare. s.
Austeritatem obiurgatōis.
Curiositatem postulatōis.
Veritatem determinatōis.
Claritatem solutionis.
Quantu ad p^m dicit generatio mala
7 adultera 7c. q: enim fm Criso^m. isti cuz
adulatōe loquebant xpo vocātes ipz ma-
gistrū. ideo d3 eos vehemēter arguit. 7 i-
uocat eos generatōez malam 7 adulterā:
malam ppter eozum mala opera: genera-
tionez quia cū recepiissent a xpo secundu
Criso^m. mltia beneficia erant ingrati: adul-
teraz vero quia cū d3 generatōez 7 gentē
iudeoz eligissz sibi i speciale pplz eis mul-
tas grās faciendo puta legē ipsoz pseruā-
do. 7 de ipsis nascendo pp q ipm i spālēz
do^m hñe debuissent scdm Jerom^m. Ip̄m de
spexerūt h est generatō d q dñ. **V**enturo.

32. Generatō eiz puerla ē 7 infidels filij. q3
describit salōn. 1. Prover. 30. d. Gnatio q
patri suo maledic. 7 mri sue non benedic.
ecce blasphemij. generatō cui⁹ excelsi sunt
oculi 7 palpebre eius i altū surrecte. ecce
supbi generatō q. p dētib⁹ gladios habēt
7 cōedit molarib⁹ suis vt comedat de ter-
ra inopes 7 paupes ex oibz ecce auari.
Quantu ad curiositatē postulatōis di-
cit sig^m querit vt sic dicat illd Judith. 6.
Da mibi signū q tu vis glōrio ad me.
Quantu ad veritatem determinatōis
dicit 7 signum nō dabit ei nisi 7c. scribis
7 pheyas petētib⁹ sig^m a xpo de ce^o deita-
tis sue tanq3 idignos fm rabanū dare no-
luit sic dedit aplis sed so^m dat eis signuz
mortalitatz. 7 sepulture sue cuius signuz p-
cesserat in iona. **Q**uantu ad claritatez
solutionis dicit sicut enim fuit ionas 7c. In
h enim dicto d iona figuratiuo xps scdm
Rabanū dat eis sig^m sue mortalitatis qz
pro nob fuit mortu⁹ 7 postu⁹ i sepulchro
inde postmodū resurrexit instar ione. q
piet⁹ in mari 7 receptus a pisce postmo-
dum viu⁹ ad aridā est pietus. **A**d ex-
ponēdaz aut istaz figurā sciendū est q quā-
tuz ad pñe spectat ad nrm propositū. qz
per mare in quo erat tēpestas valida irel-
ligitur iste mūdus in quo est tēpestas ma-
gna 7 sicut in mari multi pcelitantur ita
mlti in pñe vitioz succubunt qz cogno-
scens ps. dicit. h mare magnuz 7 spatio^m
manib⁹ illic reptilia quozū non est nume-
rus. anima pusila cū magnis per quem se-
cunduz Ambro. intelligit diuersa genera
inimicozū que secundum nostrarū virum
quātitatem cōpensato nobiscuz agone lu-
ctantur. 7 ideo nos cautos reddens subiū-
git in huius itaqz mundi pelago volup-
tibus nob valde pñescendum est ne na-
nem nostraz. aut procella tēpestatis abri-
piat. aut fluctus absorbeat aut in eternaz
predam pirata crudel abducatur. 7 nob dñs
consiliū addit aduersus h ergo multi for-

ma seculi mala castigatio. et castis actib⁹ resistamus. et sic illic naues pertrāsibunt in p̃s. **L**icet autem in isto mundo etiā nunc sit grandis tēpestas. tamen ante aduentum xp̃i in mūdum tanto maior erat q̃to fortius sub iugo strinebatur peccati. **P**er ionā autem qui interpretat^r colūba siue dolēs intelligit^r xp̃s yho. sup quez spiritus sanctus in colūbe sp̃e apparuerit quādo fuit a Iohāne in iordane baptizat⁹ qui ē pro nob⁹ moriens in cruce dolores nostros p̃tulit. **I**ste igit^r ex̃is eternaliter in solio diuinitat⁹ tēporal^r est. et cunctus quādo in mundum veniens in vtero virginis voluit incarnari. tunc aut⁹ fuit in ṽtre ceti receptus q̃n post mortem suā fuit positus in sepulchro in quo iacuit tribus diebus et tribus noctibus instar ioue tūc vero fuit viū⁹ prolectus in aridā. quādo sue diuitat⁹ potētia se die tertia suscitauit piecto igitur i mundū dei filio. et in sepulchro posito facta fuit in mūdo magna trāquilitas q^z per mortem suā nos recōciliauit deo iuxta illd. i. Ro. 5. Cū inimici essemus deo recōciliati sumus p̃p mortem fili⁹ eius. **I**sta aut⁹ recōciliatio. et trāquilitas p̃ xp̃i facta fuit nob⁹ figurata Gen. 19. vbi finaliter dicitur. Quod cum d̃s p̃pter peccata hominū iratus fuiss⁹ generi humano. et misiss⁹ diluiū in quo omnes ex cepto Noe et vxor⁹ eius cum tribus filiis et vxoribus eoz submersi fuerunt volens postmodū cum hoibus pacē facere dedit signū. d. archū meum p̃daz in nubibus celi et erit sig^m federis inter me et inter terram. **U**bi sciendū q^z per iraz q̃z habuit deus p̃pter peccata hoium contra genus humanū intelligit^r ira q̃z habuit cōtra ip̃s p̃pter peccata p̃mōrū parentū. p̃pter q̃z omnes submersi vt nullus ce^m ascēderet sed quib⁹ descendebat ad limbū volens at d̃s ex sua benignitate pacē facere cu⁹ ho minibus dedit eis signū mirablē. s. archū in nubib⁹. per archū enim q̃ est armatura

belica cōuenienter intelligit^r dei fili⁹. quia sicut pugil venit in mundū et sup lignum crucis cōtra dyab^m pugnans viriliter ip̃s deuicit. iuxta visionem mirificā q̃z vidit. Iohes Apoc. 6. **E**ndi inq^r et ecce equ⁹ albus et q̃ sedebat sup eum hēbat archū et data ē ei corōa et exiuit vincēs vt vince ret. **I**ste archus. i. dī filius tūc positus fuit i nubibus q̃n pro nob⁹ fuit eleuat⁹ in cruce. et tūc fuit signū veruz. et efficax n̄re redemptōis vel reconciliatōis cum deo. **I**stud igitur est signum q^z dat nob⁹ xp̃s sue mortalitat⁹. **Q**uale signum ē istud. quis eim vnq̃z audiret simile. s. q^z xp̃s moriendo nos viuificaret a seruitute dyaboli nos liberaret et deo p̃ri reconciliaret. istud est de numero signoz d̃ quo dixit d̃s Exo. 24. Signa faciam q̃ vnq̃z visa sunt super terrā. **I**stud signū pōt figurari per vnum de signis de quib⁹ sentential^r d̃s Jere. 32. Eduxisti pplm tuum israel de terra egypti i signis et prodigiis et in manu robusta. et dedisti eis terraz flūentem lacte et melle et possederunt eam. **U**bi sciendum q^z per egyptum intelligitur status hois in peccato mortali facientem tenebrosū de quo nos eduxit. q^z nos per mortem suam redemit: p̃ q̃z etiā nobis iāua paradisi aperuit vt possideamus terram illam delectabilem. de q̃ p̃s. Portio mea d̃ne sit in terra viuentium. dicat igitur quilib⁹ fidelis xp̃ianus illud Dan. 3. Signa et mirabilia fecit apud me deus excelsus. **S**cda pars.

Egitur viri Ninuite et. vbi tangit peccantiū ignominiosum in dicitū. q^z pbat finalis p̃dēnatio. peccm qdē p̃ p̃nias delect^r: p̃ sapiētia euitat. **I**udei igit^r reprehēdunt a xp̃o s⁹ Rōbanū. et ip̃ropabit eis in finali iudicio. q^z ad p̃dicatōem noluerūt facere p̃uam sic fecerūt ninuite ad p̃dicatōem Jone: nec eius sapiētiam audire vt peccata vitarent sicut fecit regina Sabba que venit

audire sapientiā saloni. ¶ Sciendū est autē hic ubi fit mentio de p̄nia et cōuersio ne niniuitarū: q̄ Zena p̄dicante subuersio nem ciuitatis inter alia niniuite tria fece runt. ¶ Nam ieiunauerūt cōtra carnis d̄ litias. vestiti sunt sacco: cōtra mūdi blā ditias. clamauerūt se hūiliādo: cōtra sup biam excellētias. vt sic p̄m fuerint casti. per fm̄ paupes. per 3^m humilis ad q̄ con uersionem nos admonet beatus Petrus 3. d. penitimini igit̄ et p̄uertimini vt deleā tur peccā v̄ra. Nam Eccli. 12. Altissim⁹ odio h̄ peccatores et misertus ē penitentibus. et h̄ q̄ ipse dicit Ezechil. 18. si autē ipius ege rit penitentiā de omnib⁹ peccatis suis q̄ operatus ē et custodierit oīa p̄cepta mea vita uiuet et nō moriet̄. ¶ Hoc autē fuit si guratum. 2. Paral. 33. in manasse rege de quo inialr̄ dicitur. Quod cum ipse fuit ma lus et etiam seduxit habitatores ier^m vt facerent malum qui nolens audire cor rectionē dñi captus fuit a p̄ncipibus exerci tus assirioz aduersantes pplō dñi quez iū ctus catheenis et cōpedibus duxerūt in ba bil. ubi exñs in afflictōe et angustia ora uit ad dñm deū suū. et egit penitentiā valdē coram deo quez tandē exaudiens dñs re duxit in ier^m. in re^m suū. ¶ Ubi sciendū q̄ p̄ manassem regē q̄ interpretat̄ obliuio sus qui fuit malus et ēt alios induxit ad malū qui correctōez dñi audire noluit in telligit̄ peccatores q̄ multoē. nō so^m fac ma lum sed ēt alios fac peccare nec vlt corre ctionem alicui⁹ audire de quo. et suis simi libus dicit. Is. 29. Peccare faciebāt hoīes in verbo et arguentē in porta supplābāt et declinauerūt frustra a iusto. ¶ Per p̄n cipes vero r̄gis assirioz inimicātes pplō dñi intelligunt̄ demones q̄ sunt p̄ncipes exercitus siue multitudinis vitioz hūani generis inimici. dō igit̄ exigētibus meri tis p̄mittit q̄ dyabolus ipm̄ ligent cathe nis et cōpedibus et ducant in babil. q̄ iter pretat̄ confusio q̄ peccatores ligatus dicit̄

quia nō potest in deū placibilit̄ affectu suū dirigere nec meritorie operari. et in p̄ fusione dī quia nō uiuit fm̄ rectum ordi nem quo sensualitas d̄ subici rōi. ¶ Cō siderans autē miser peccator sic exñs i mi seria et angustia q̄ pp̄ sua peccā. deus p̄mit tit cum aff ligi. debet instar regis manas se de peccatis cōteri et p̄ orationem miam petere dicendo cū ps. Misere mei dñe qm̄ tribulor. et vt oratio sit dō magis gra tior de peccis debet p̄niam agere vt dicit̄ possit illud Iere. 31. Postq̄ p̄uertisti me egi p̄niam. et signanter dicit̄. postq̄ cōuer ti si me quia pp̄ijs viribus nō possz resur gere a peccō. ¶ Si autē sic ad deū humilr̄ se cōuerterit dō pius absolūdo a peccatores bus vinculis liberabit eū a seruitute dya boli. et sibi restituet re^m suū. quia i p̄senti dat sibi gr̄am. et si p̄seuerauerit in futuro dabit gl̄am. et h̄ est q̄ dicit nob̄ xps̄ Mat. 13. Tūc iusti fulgebūt sicut sol in regno pa tris eoz. ¶ Quātū ad exēplum regine sabba. dicit̄ Iero. eodē modo cōdēnabit reginam austri pplōs iudeoz quo condē nabūt viri niniuite Isralc̄ incredulum. Nam multa hic tanguntur cōmendantia istam reginā et aggrauātia pplō iudeoz. s. Sexū fragilitas: q̄ erat mlt̄. Cultus dissipitas. q̄ non s̄ lege. Vie. plixitas. q̄ venit a finib⁹ terre. Personaz diuersitas: quia ad salomonez puz hominem. Finis pluralitas. quia vt audiret sapien tiam mundanā. ¶ Iudei autē erant viri legē habebant p̄ ping erant xps̄ erat dō loquebat̄ eis xps̄ de celestibus et de misterijs scripturarū. et ideo subdit et ecce plusq̄ Salōn hic. Nam xps̄ plusq̄ Salōn. q̄ Salōn fuit rex tē poral xps̄ autez eternalis vñ Bañ. 3. Re gnū est re^m sempiternū. et p̄tās ei⁹ a ḡia tōe i ge. ¶ Fuit xps̄ illo sapiētior: q̄ ipse virtus et sapi^m xps̄ vl̄ dī. i. Cor. 1. ¶ Fuit etiam ditior: q̄ Ro. 10. Idem dñs d. 13. d

Ne in omnes qui inuocant illum. fuit enim fortior. q. Job. 9. Si fortitudo queris robustissim⁹ est. fuit etiam pulcherrim⁹ q. ipse speciosus forma p filijs hominū in ps. Fuit etiam pi⁹. Nam Salomon fratrem suū adonia fecit interfici. vt habetur. 3. re. 2. xps autem p peccatorib⁹ mortem sustinuit iuxta illud pma Pe. 3. Christus seip⁹ pro peccatis nostris mortu⁹ est: iustus p iniustus: vt nos offerret deo. mortificatos quidem carne viuificatos autem spiritu.

Tertia paro.

Equitur cum imund⁹ spirit⁹ re. ubi tangit reciduantium piculolum flagitium. q. probat culpam cumulatō. Et ista qdem parabola primo introductiue pōt exponi allegorice d⁹ populo gentili et populo iudeor⁹ ad h⁹ fuit spāliter a xpo introducta fm Jero. Ad vt qdam volunt dicit ad hereticos luterahiter applicanda q. sag pōt parere ex sequentibus in quib⁹ xps eam applicat ad pplm iudeor⁹. Scdm hoc igitur hic duo possum⁹ considerare. s.

Parabole ppositōem generalem. Ipsi⁹ applicatōem spālem.

Exponendo pmo allegorice d⁹ populo gentili et iudeor⁹ simul. Et sciendū q. pmo dyabol⁹ habitauit in iudeis tempore legis nāe s. postmodū post circōcisionem et legis susceptōem recessit ab eis et venit ad gentiles. sed quia postmodū gentiles receperunt fidē xpī et iudei ipm spreuerunt recessit ab eis et reuersus est ad iudeos et nūc in eis d⁹ habitare. et sic intelligēdus ē iste passus. Et ad 2^m dīc. sic erit generatō hui⁹ re. xps eim pabolice loqns iudeis crudelib⁹ et ipsuz despicientib⁹ applicat ad ipsos dictā parabolā vocis eos gēratōem peximā. vt sic sit generatō illa q. ps. Generatō praua et exasperano. generatō q. nō direxit cor suū et nō ē credit⁹ cū dō sps ei⁹. Et sciendū ē aut moralr loqndo vl⁹ exponēdo istā pte d⁹ lib⁹ peccōre

a q. recesserit dyabol⁹ p bapti^m: vl⁹ p pēitētiā et ad ipm vult redire q. h⁹ quib⁹ possum⁹ pñiderat. s.

Demōis egressuz appetēdum.

Progressum vagabūdū.

Egressum attēdendum.

Ingressum metuēdum.

Succesum detestandum.

Et ad p^m dīc. Cū imūd⁹ sps exi. ab hoīe re. dyabol⁹ quidē d⁹ imūd⁹ sps: vel formalr q. ipse i se h⁹ pēi macula. vl⁹ effe ctue q. sibi assentiēte p culpā d⁹ format. Iste aliqñ d⁹ exire ab hoīe qñ p pñiā vl⁹ p bapti^m virtute diuina absoluit a peccatoz iuxta q. d⁹ pmitit Zach. 13. d. spiritū imū dū auferā d⁹ terra. i. d⁹ hoīe terrēo. Et ad 2^m dīc. ambulat per loca arida re. per loca qdem arida. itelligunt corda fideliz in quib⁹ desicatus est humor: carnalis lasciuie q. resistit dyabolo et mētes suas seruāt in temptatōibus dñi castas. et in istis fm Rabanum nō pōt dyabolus inueni⁹ regē. Et ad 3^m dīc. re. dīc. re. rari domū meam re. dyabol⁹ ei versutus videns q. bonos et iustos tēptare nō pōt: pp eoz fortitudinem et cōstantiam in tria se cogit rat tu aliqñ temptasti talem peccatorem a quo existi per pñiam ex quo nō potest in istis fortiorib⁹ pñicere reuertaris ad illum: alio debilem inuenisti. Si forsitan ipsum itez possis decipe vt i peccm labatur. veniens autem contigit aliqñ q. iuēit hominem ociosum et per pñiam pñinaz a vl⁹ cīs mundatum. et aliqua simulata virtute ornatum. sic de ipso secunduz Rabanū Victoriam sperat habere. Nam iuxta illd⁹ ecclesiastici. 33. Mulam malitiam docuit ociositas. et ideo ad ipsam vitandam nos admonet Hieronymus. d. Semper aliqd operto boni facito vt dyabolus te occupatum inueniat. Et quantum ad quartū dīc. tunc vadit et assumit re. per illos quib⁹ dem septem spiritus intelligitur vniuersas vitioz. dicunt d⁹ ista septē vitia negō

ra dyabolo. q: plus nocent hōi q̄ dyabo.
q: omnes dyaboli non possunt viam ani
mam sine peccato mortali in inferno dam
nari: qd̄ tamen fac peccatum mortale: quā
tūcūq; sit. 7 sic pccm̄ nequius dyabolo di
ci potest. unde eeclesiastici. 17. Quid nequi⁹
q̄z q: cogitat caro 7 sanguis. q. d. nihil est
nequius q̄z peccata procedentia a cogita
tōne hōis quoz originale dī caro 7 sāguis
q: per sensualitatem ad peccatum anima
inclinatur. ¶ Quātum ad 5^m dicit: 7 sūt
nouissima hōis illius peiora prioribus.
Nam sicut videm⁹ in infirmitate corporali
q: recidiuātō est peior: p^a infirmitate: sic i
spūalibus ex tali recidiuātōe homo assue
fit peccatj 7 p̄ior: fit ad peccādum. ¶ 2°
q: in p^a transgressione homo forte pecca
uerat vno pccō in recidiuātōe xō in mul
tis: q: pccō q: cōmisit 7 pccō ingratitudis
quo peccat. ¶ Dyabolus autem cum sep
tem vitijs capitalibus potest figurari p
draconē rufum quē vidit Iohes Apoc. 21.
habentem capita septem 7 cornua. 10. 7 in
capitib⁹. 7. dyademata: qui cauda sua tra
hebat tertiam partem stellaz celi 7 dimi
sit eas. ¶ Ubi sciendum q: per 1^m rufum
itellr dyabol⁹ venenosus 7 iracūdi⁹ hu
mano generi vt hoies ad peccādum indu
cat. per. 7. autem capita itelligūtur. 7. vi
tia capitalia. per. x. cornua. x. transgressio
nes p̄ceptoz de quibus homines tēptat.
qui signanter dī habere in capitibus dya
demata: q: sicut dyadema caput ornat: sic
dyabolus qñ vult temptare hoiem de ali
quo vicio ipm̄ decorat ostendendo in ipō
aliquam delectatōem vt melius ipm̄ alli
ciat. ¶ Per caudam xō p q̄z cōes aliqn̄
hominibus solent applaudare: intelligit
suggestio: que dyabolus blanditur homi
ni vt sibi consentiat. sed tamen sicut canis
aliqn̄ blandit 7 postea mordet. sic dyabo
lus lz applaudat hōi tñ ipm̄ mordet 7 in
fine p pccm̄. ¶ Per stellaz at itllnt hoies
q̄ istar stellaz d̄z eē puri 7 lucidi vt ex ip

sio instar stellaz orietur celestis patria 1
sed tñ suis suggestiōibus dyabolus velō
cauda eos alliciens pcutit ad terram ter
tiam prem trahit dum dimissis celestib⁹
in quibus deberent animum hīc fixum in
curuantur ad mūdum s̄m desideria car
nis viuere quos postea secuz trahit in p
fundum inferni. 7 vtinam nisi tertiā p̄ez.
¶ Ista xō septem vitia d̄ quibus tēptat
hoies possunt per septem funes figurari
quibus Sanson fuit ligatus. de quib⁹ dī
finalr Judic. 16. Qd̄ Valida alligauit Sā
sonem septem crinibus neruiceis adhuc
humectētibus nundum perfecte siccis.
¶ Ubi sciendum q: per Validam qui in
terptatur paupercula itellr dyabolus q
pauperculus dī: q: caret diuina grā: 7 vt
dicat illud ps. Ego sum pauper 7 dolens.
¶ Per Sanson autē qui interpretat sol for
tis intelligitur quilib; homo qui instar
solis d̄z esse in se lucidus per claritatem
sapientie vt alijs illustretur per honesta
tem vite. deb; etiam esse fortis per firmi
tatem 7 constantiam vt possit dicere cum
ps. Fortitudinem meam ad te custodiam
q: d̄us susceptor meus es. vbi sibi dicitur
illud p̄mo. ps. 18. Ego vir fortis 7 p̄liare
bella dñi. Valida igit. i. dyabolus septem
funibus ligat Sāsonē. i. hoiem qñ fac ipz
cadere in. 7. vitijs p̄dictj. vñ ps. Abscon
derūt supbi laqueū mihi 7 funes extende
rūt in laqueū iuxta iter scādalum posue
rūt mihi. ¶ Signanter isti. 7. funes dicū
tur neruiceis 7 humectētes q sunt tractabi
les: q: dyabol⁹ volēs hoiem tēptare d̄ p
dictj vitijs oñdit eis tractabilitatē 7 moli
tiē vt eū ad pccm̄ facili⁹ inducat.

Quarta para.

Egitur adhuc eo loquēte 7c. vbi
tangit adherētium amorosum 7
fortiū. q. pbat p̄sanguineal' p̄iū
cōd. vbi q^m ad qōnem tēptatiue xpo ppo
sitam tria possumus considerare. s.

De occasione appentem.

Relatōem inclinātem.

Responſionem exp̄mētē.

C 2^m ad p̄mum dicit adhuc eo loquen
te &c. Lū xps in ſynagoga predicaret po
pulo & eſſ; ibi maxima multitudo. mater
eius & fratres venientes vt ſibi loqueren
tur. non potuerunt pp multitudinem in
trare ſynagogam: ſed expectabant foris.
ex hoc aut accepta fuit occasio initiandi
xpo. de matre & fratribus ſuis ipm q̄ren
tibus. vt exp̄merentur modum pp pen
tes dimittere opus predicatōis vel non:
vt ſi dimittat poſſint eum arguere q̄ ni
mis eſſet carnalis & parentes p̄poneret
deo. ſi vero non dimittat poſſint eum ar
guere tanq̄ impium & transgreſſorem le
gis cum mandatum ſit a deo. Exo. 20. ho
nora patrem tuum & m̄rem tuam. nota q̄
per fratres xpi intelligitur eius germa
ni. Nam ſcriptura conſanguineos germa
nos & nepotes conſuevit vocare fratres.

C 2^m ad 2^m dīc. dixit at ei qdaz &c. vbi
Hieronymus v̄r mihi iſte q̄ nūciat ſi for
tuitu & ſimplr incitare: ſed inſidias tēdē
vtram op̄i carnē & ſanguinē p̄ferat. tres
aut p̄ditōes exp̄mit ad iclinādū xps ad
hoc citi⁹ faciēdū. P̄mo gradū p̄pingta
tis. q̄ m̄ tua & fr̄es tui. Scdo ſtatū p̄ali
tatis. q̄ foris ſtāt. 3° ſedulitatis: q̄ q̄ren
tes &c. **C** 2^m ad 3^m dīc. at ipe r̄ndēs &c.
xps eim p̄ ſuā r̄nſionē reprimit audaciam
& malitiā hui⁹ denunciātōis ſibi facte de
m̄re & fr̄ibus. **C** P̄mo p̄ modū q̄onis
reprehēdētis. 2° p̄ modū determinationis
exp̄licantis. **C** 2^m ad p̄m dīc. At ipe re
ſpōdens &c. Nam xps ſm Hieronymum. l3
p̄ q̄onem q̄ fecit incitanti implicite ipm
reprehēdit vtpote q̄ volebāt ip̄s a bono
ſp̄uali pp cognatōem carnalem auertere:
nō tñ m̄rem & fr̄es nō deſpexit: ſ; ddit no
bis ex^m v̄r pp cognatōem carnalē nō dī
mittam⁹ ſp̄ualē bonū: iuxta q̄ dixit math.
10. Qui amat p̄rem aut m̄rem pluſq̄ me

nō ē me dignus **C** 2^m ad modū ſterni
natōis exp̄licant dicit. Et extendēs manū
&c. vbi tangit duplicē exp̄icatōem. ſ. ſp̄ri
tualem q̄m ad diſcipulum. **C** 2^m ad p̄i
mam dicit. Et extendens manum &c. Nam
diſcipuli xpi & ſucceſſores eorum p̄dicā
tes & conuertentes homines ad fidē xpi
& oſtēdentes eis viāz ſalutis eterne poſſūt
dici mater eorū quāſi eos ſpiritualiter ge
nerantes: iuxta q̄ apoſtol⁹ ſcribit ad cor.
2. cor. 4. d. In xpo yhu per euangelii ego
vos genui. fratres aut dicuntur dum ipſi
us fidem firmiter conſitent. vñ apoſtolus
ad i. ebr. 1. Aut non confunditur fr̄es eius
vocare. d. nunciabo nomen tuum fratrib⁹
meis in medio ecclē laudabo te. **C** 2^m
ad exp̄icatōem iuſtorū oīum dīc. quicunq̄
eim fecerit voluntatem p̄ris mei &c. Nam
xps iō de fratre & ſoreze fac mentōem vt
intelligatur q̄ omnes vtriuſq̄ ſexus poſ
ſunt conſanguineitatem habere ſpiritua
lem cum ip̄o. Nam ſicut dicitur act. 17.
Ipius enim & genus ſumus. **C** Sciēduz
eſt autem quantum ad p̄ſens ſpectat q̄
ſm triplicem adimplētionem diu ne vo
luntatis per humilitatem & obedientiam
contra ſuperbiam ſortitur nomen fratris
adimplētionem voluntatis diuine p̄ mun
ditiam & caſtatem ſortitur nomen ſoro
ris adimplētionem voluntatis diuine p̄
miſericordiam: & pietatem contra avariti
am ſortimur nomen matris. **C** P̄mo p̄i
mo dī de xpo. humiliavit ſemetipſum fa
ctus obediens vſq̄ ad mortem: mortē au
tem crucis. phi. 2. vt ideo vt ſim⁹ aſſimi
latione fratres eius dicit Aſſathi. 5. Diſci
te a me quia mitis ſum & humilis corde.
o quanti faciunt totūz contrarium. & ideo
2. cor. 11. Periculis in falſis fratribus.

C P̄mo ſecūdo dicit apoſtolus Thy. ſuo
diſcipulo. p̄mo Thy. 5. Obſecro iuuenē
las vt ſorezes in omni caſtitate. hanc au
tem ſorezem ſic caſtam alloquitur Chri
ſtus vt ſibi aperiat cordis habitaculū de
d ij

ipso meditando et ipsum recipiendo. Cant. s.
d. api mihi soror mea: colu. mea ima. mea:
q^{ui} inuitatorem d^{omi}nⁱ animari deuotius: et cu^m
p^{ro}ptitudine dicere q^{uod} sequitur. surrexi ut
aspirem dilecto meo. Q^{uanti} tamen sunt
qui faciunt contrarium. de quibus figura
tunc d^{icitur} Jer. 3. Deuariatix soror eius
non timuit s^{ed} abiit et fornicata est et meca
ta cum ligno et lapide. Nam homo q^{ui} per
puritatem deberet esse soror xpi ihu. for
nicatur cum ligno et lapide quando sperio
xpo fratre suo dat se vanitatibus. cum li
gno autem arido et lapide duro. q^{ui} fit ari
du^s a gratia et induratur in peccatis.
Tertio ut sit mater xpi debet esse pi^a
et misericors quoniam ipsi misericordiam
consequuntur. ut sic sit mater pulchre dile
ctonis et timoris et agnitiois et sancte spei
et sic sit mater. tunc misericordiam p^{ro}seque
tur in presenti per gratiam et in futuro p^{er}
gloriam. Ad q^{uod} 7c.

Feria quinta dominice p^{ri}me in .xl^a.

Egressus yhs secessit i
partes Tyri et sidonis
7c. Abath. s. Nos vide
mus p^{er} experientiam q^{uod}
aliquis infirmus esset re
prehensibilis si haberet me
dicum sapiere et pi^um. et t^{em}p^{us} esset oportunum et
haberet modum accedendi ad eum: si forte negli
genter sua salute crederet. ad h^{oc} igitur q^{uod} homo
externus infirmus in anima possit sanitatem recipere.
Sancta igitur m^{ater} ecclesie in hodierno euange
lio ostendit nobis pi^um medicum. s. xps. t^{em}p^{us} con
gruum: q^{ui} dei fili^{us} naturam assumpsit hu
manam. Abodum debitum: q^{ui} p^{ro} offensionem duorum.
ad q^{uod} q^{uod}de ut melius nos alliciat inducit
exemplum mulieris fragilis cananee: ut
sic nullum excusare possit: sed fortius ani
metur. Scdm h^{oc} igitur beat^{us} Abath, tria
tangit in hoc euangelio. s.

Redemptoris dignatorem mirabile.
Peccatoris reductorem amabilem et
Saluatoris miseratorem appetibilem.
T^{er}ti^{us} p^{ro}bat p^{ro}digi^{um} amorsum. 2um desi
derium viscerosum. 3um beneficium copiosum.
p^{ri}m^{us} in p^{ri}mo. 2um ibi. et ecce m^{ater} 7c. 3um ibi. tunc
r^{ati}onando yhs 7c.

Prima pars.

Quantum ad p^{ri}m^{us} ubi tangit 7c.

q^{ui} p^{ro}bat 7c. d^{icitur}. egressus yhs 7c.
Tyros enim et sidon fm Remi
gium fuerunt ciuitates gentilium. Nam
Tyros metropol^{is}. fuit cananeorum. sidon
termin^{us} cananeorum respiciens ad aquilonem.
xps igitur ex^{tra} in genesar q^{ui} erat regio
iudeorum venit ide in partes Tyri et Sido
nis ciuitatum gentilium. ubi Remigius.
p^{er} h^{oc} eim d^{omi}n^{us} reliq^{ui} scrib^{is} et p^{ro}phetis venit in
p^{ar}tes Tyri et Sydonis p^{ro}figurabatur q^{uod} reli
ctur^{us} erat iudeos et transiret^{us} ad gentes.
Sciendum est at loquedo sp^{iritu}aliter q^{ui} isto
egressu xpi de genesar in partes Tyri et si
donis. cognoscere possum^{us} dignatorem re
demptoris admirabilem: q^{ui} dei fili^{us} p^{ro} no
bis incarnari voluit. et signat sanctam tri
nitatem in qua eternaliter est natiuitatis
initium: quia ab ipsa procedit filius a pa
tre ex qua omnis paternitas et filiatio na
tiuitatis nomen sumpsit: iuxta illud apo
stoli Ephe. 3. Flecto genua mea ad p^{re}z
domini mei ihu xpi. ex quo omnis p^{ri}ni
tas in celis et in terra nominatur. Ty
rus vero interpretatur plasmatio siue an
gustia. Sydon vero interpretatur veatio
Christus igitur de Genesar. i. de solio tri
nitatis venit in partes Tyri et Sydonis.
quando venit in mundum: ut sic in Tyru
inquantum est q^{uod} plasmatio venerit quan
do descendens in vterum virginis fuit vir
tute spiritus sancti factus homo. inquan
tum vero q^{uod} angustia quando in corpore
suo nostras penalitates assumpsit volens
exurire et sitire: fatigari et finaliter mori
pro nobis: ut sic merito dicere potuerit

Illud sap. 7. Sum quidem et ego mortalis
homo similis hominibus. venit etiam in
sidonem que interpretatur venatio. quia
Christus ut redemptor humani generis
fuit nostre salutis venator sollicitus: dum
nos per peccatum primorum parentum peditos
ad viam salutis reduxit et diligenter
quesiuit. Iste egressus filij dei fuit figura
tum per egressum fluij d loco voluptatis
de quo dicitur gen. 3. Fluius egrediebatur de
loco voluptatis ad irrigandum paradysum
qui inde diuiditur in quattuor capita: quo
rum nomen primi Physon. nomen secundum
Byon. nomen tertium tigris. Fluius autem
quartus ipse eufrates. Tunc sciendum quod
per locum voluptatis intelligitur sancta
trinitas in qua est omnis delectatio et perfecta
spiritualis voluptas: ut sic iuxta illud
Joel. 2. Sit quasi ortus voluptatis.
Nam ibi instat ortus in quo nascuntur vi
rentia. gloriosa trinitas est origo omnium
gratiarum. Tunc per paradisum autem ter
restrem intelligitur ecclesia militans: si
ue congregatio verorum fidelium: qui digne
deo viuunt dum militant. hunc corporaliter
sunt in terra: sunt tamen spe et desiderio in
celo. Unde Phys. 3. nostra conuersatio in
celis est. Tunc per fluium autem de loco
voluptatis egressum paradisum. i. sanctam
matrem ecclesiam irrigantem intelligitur
Christus qui propter plenitudinem quam in
se continet donis et gratijs nos irrigat et
fecundat. Unde Johan. 1. Vidimus glori
am eius gloriam quasi vnigeniti a patre
ple. gratie et veritatis. de cuius plenitudi
ne nos omnes accepimus gratiam per gra
tia. Tunc iste igitur de paradiso celesti exi
ens irrigauit sanctam matrem ecclesiam
operibus gratijs et doctrina: ut iuxta illud
ps. fuerit irrigatis montes de superioribus
fuis. Tunc dicitur autem hunc fluium in quattuor
or. capita diuidi. quia ad vniuersitates om
nium hominum se extendit irrigatio eius. vnde
sciendum quod humani generis generaliter

sumpti sunt due orie. Nam aliqui sunt qui
gratiam nullo modo possunt recipere sicut donati
in inferno. et isti dimittunt. Aliqui sunt qui
hanc gratiam habent. hunc possunt ipsam recipere
et isti sunt in quadruplici oria. Tunc Nam qui
dam sunt peccatores tunc viatores: et isti hanc
non habeant gratiam: tamen ipsam possunt
recipere. Tunc Quidam autem sunt iusti via
tores actiui. qui se exercent in operibus
pietatis. quidam vero iusti viatores con
templatiui. qui quasi terrenorum obliti ce
lestia contemplantur. et omnes isti sunt in
gratia per quam spiritualiter deo viuunt.
Tunc Quidam autem boni et comprehensores.
et isti sunt in gratia consumata que dicitur
gloria sempiterna. Tunc Ad omnia autem ista
quattuor genera hominum irriganda ve
nit iste fluius christus ysaia gratia plenus.
Signanter autem dicitur iste fluius qui
diuiditur in quattuor capita sortitur quat
tuor nomina istis quattuor generibus ho
minum adaptanda. Tunc Nam physon qui in
terpretatur ortus imutatio vadit ad pecca
tores quos tunc imutare debet. dum de pec
catis conterunt commissis: et ad penitentiam
conuertuntur: ut sic dicat peccator penitens.
Ecce nunc cepi hanc mutationem dextere excelsi.
Byon autem interpretatur luctatio. vadit ad ius
tos actiuos quorum est luctari et preliari. S
vicia et ipsa diuincere istar patriarche Ya
cob. de quo dicitur gen. 32. quod vir luctabatur cum
eo usque mane: quod cum videret quod eum supe
rare non posset tetigit neruum femoris eius:
et statim emarcuit. Sic re vera homo impugna
tus ab hoste viriliter se debet defendere. et sic
vincens neruum seioris debet emarcere ut. s. ha
bite victoria non amplius sentiat delectationem
peccati. Tunc Tigris qui interpretatur
velox vadit ad iustos contemplatores. quia
est ex assuetudine continua per contemplationem in
dum faciliter eleuari. quibus ecclesi. 31. In
omnibus operibus tuis esto velox et non occur
ret tibi dies infirmitas. Tunc Eufrates autem qui in
terpretatur accrescere siue frugifer vadit ad
d. iij

beatos quos crescētes facit ⁊ frugiferos.
q: adepti sunt eternam glām in qua diui
nitatē fructu suauissime recreatur: vt gli
bet eoz dicat illud cant. 3. Sub vmbra illi
us qz desideraueram sedē ⁊ fructus eius
dulcis gutturi meo. p: igitur qualiter iste
fluuius. i. dei filius de trinitate exiens pa
radisum. i. sanctam mēm ecclesiam irriga
uit.

Secūda pars.

Equif. Et ecce mlti cananea ⁊c.

⁊ ubi tangit pccōis reductōnem
cōmendabilem. q: probat dñide
rium viscerosum. Ista quidem mulier ca
nanca h: gentilis esset: tamen indigens di
uino auxilio cū magna fide venit ad xp̄:
desiderans sibi in necessitatibus subueni
re in qua sūm Orig. in om̄l. designabat cō
uersio gentilis ppli ad fidem xp̄i: queq: in
dei pp̄ eorum malitiam deserebant: i ista
autem muliere venientē ad xp̄m tria pos
sumus considerare. s.

Fidem pfectissimam in p̄tendo.

Patientiā pstantissimam i p̄suerādo.

Humilitatē p̄fundissimā i r̄ndendo.

¶ 1^a ad p^m dic. Ecce mlti ⁊c. ad fidē q
dem pfectam nō solū requiritur credulitas
cordis sed ⁊ cōfessio oris iuxta illud Ro.
4. Corde enim credis ad iusticiam: ore at
cōfessio fit ad salutem. In fide igit ista
mulieris duo possumus considerare. s.

¶ Primo sedulitatem actōis pcedētes
ex cordis credulitate.

¶ Secūdo integritatem locutiōis proce
dentē ex oris vacitate.

¶ 1^a ad p^m dic. Et ecce mulier ⁊c. ex h
eīm cōmēdāda ē fides hui⁹ mulieris: q: cū
sexū esset fragil: q: mlti. ⁊ esset gētilis nō in
structa in lege: tñ cū tāta p̄mptitudine ad
xp̄m accessit vt sic illa pph̄ia Is. 43. Is. 55.
Ecce gētes q̄s nesciebas vocabis. ⁊ gētes
q̄ nō nouerūt te ad te currēt. ¶ 2^a ad i
tegritatē locutiōis pcedēte ex oris vacita
te dic. clamauit. d. ⁊c. in xp̄o eīm erat va
citas ⁊ h: hūanitas q̄ duo hūiliter p̄fite

tur. ¶ 3^a ad deitātē p̄fite cū dic dñe. Nam
iuxta illd po. Ip̄e ē dñs magn⁹ ⁊ rex ma
gn⁹ sup oēs dōs hūanitatē p̄fite: cum di
cit fili dñs. Nam iuxta illud Ro. 1. Factus est
ex semine dñs sūm carnē. hui⁹ dei ⁊ hominis
misericordiam petit p filia sua sū nomine
tñ pp̄io. d. miserere mei. ⁊ vt tu dñe ad
miserendum facili⁹ inclineris eam tibi la
crimabili⁹ explico: q: filia mea a dñmōio
verax ⁊ tu dñe potes eā mundāre. ¶ 4^a
ad 2^m dic q nō r̄ndet ei ⁊c. xp̄s enī appa
renter nō v̄ curare de ista muliere: quia
noluit sibi r̄ndere. ⁊ q̄ nō r̄ndet pōt eē
triplex cā. ¶ 1^a p̄ma vt ipsius fidem pro
barer. ¶ 2^a vt ad rogādū p ip̄a discipulos
induceret ostēdens sūm Glo. esse necessariū
p̄ces sanctorū ad aliqd impetrandum.

¶ 3^a cā ē doctrinā qz dederit discipulis
obseruare qbus dixerat Math. 10. in vi
am gētiū ne abieritis. ⁊ in ciuitates sama
ritanorū ne intraueritis: s: potius ite ad
oues que perierunt domus Isrl. ¶ 4ª igit
h mulier gentilis erat cum qbus nō com
municabant iudei: ideo xp̄s tunc sibi non
r̄ndet. Scdm h igit h quattuor possumus
considerare. s.

Dissimulatōem appentem.

Intercessionē inducentem.

Excusatōem euidētem.

Deprecatōem reuerentem.

¶ 1^a ad 2^m q: d p̄mo dñi ē. dic. q: acce
dētes discipuli ei⁹ ⁊c. vbi Hiero. discipuli
adhuc illo tpe misteria dñi nesciētes: vel
mia cōmōti rogabāt p mlti⁹ chana. vltim
portuitatē ei⁹ carere cupiētes. ¶ 2^a ad
excusatōem euidētē dic. ip̄e at r̄ndēs ait:
nō sūz missus nisi ⁊c. p q̄ qdem intelli p̄nt
oēs hoīes hui⁹ mūdi q oues dicunt: iuxta
illd po. Ip̄e ē dñs dñs n̄r nos at ppl⁹ ei⁹
oues pascue ei⁹. ¶ 3^a at oēs homines sūnt
oues dñi spāl̄r ppl⁹ isrl oues ei⁹ dicunt
q: legē eis dederat ⁊ circōcisiōnē p q̄ di
stinguebant a cetis pplis: iuxta q eis dñs
dixerit moy. d. utero. 14. ppl⁹ sanctus es

dñs deo tuo ⁊ te elegit vt sis ei pplm pe
culiare d cūctis gētib⁹ q̄ sunt sup ter
ram. q̄ igit oēs oves iste pierūt: iō dñs fili
um suū misit in mundū. **Q**uod ad dñe
rōem reuerētē dīc. at illa vēit ⁊ adorauit
⁊c. **I**sta. n. mlier vidēs q̄ n̄ d lōge clamās
nec ē ad intercessionē discipulōz exaudi
ta fuit. tūc pxim⁹ vēit adorās ⁊ dīcēs dñe
adiuua me: vbi tria possum⁹ p̄siderare. s.
Diligētiam in accedēdo.

Reuerētiam in collendo.

Sapiētiam in postulando.

Quod ad p^m dīc. at illa venit. Venit qui
dem ad xpm vt ad fontem mīe sciēs illd
Dīc. 6. Veni ⁊ reuertamur ad dñm: q̄ ip
se cepit ⁊ saluabit nos. **Q**uod ad reuerē
tiam in collendo dīc. ⁊ adorauit eū. **I**sta
enim mlier iā facta ē fidelis: cognoscēs
xpm dñm esse: obrulit cultum cum reuerē
tia eū adorādo vt impleret illud deuterō.
10. Dñm deū tuū adorabis ⁊ illi soli serui
es. **Q**uod ad sapiētiam i postulando dīc.
Dñe adiuua me. **I**sta mlier sciēs xps dñs
nō dixit roga p me: s̄ sic hñs potentiam
adiuua me: vt sic dicat illud ps. Adiutor
me⁹ es tu ne drelinquo me neq̄ despici
as me dñs salutaris meus. **Q**uod ad 3^m
s. hūilitatē p̄fūdissimā i rñdēdo dīc. Qui
rñdēs ait. nō ē bonū ⁊c. magna qdē hūili
tas fuit hui⁹ mlieris qñ se sic vidit a xpo
dspectā q̄ pparauit eā cāibus q̄ in nullo
fuit cōmota: s̄ apli⁹ se despexit. vñ h̄ duo
possum⁹ p̄siderare. s.

Xpi obiurgatōem despectuam.

Mlieris rñsionē placatiuā.

Quod ad p^m dīc. nō ē bonū ⁊c. p panem
ei illi pōt sacra scriptura: q̄ sic p̄s ē om
nib⁹ alijs cibis cōior ⁊ sāior ita sacra scri
ptura ē cetis sciētis cōior dēoz vilitate
sapidior supnoy suauitate ⁊ sanior: p̄pto
rū xitate. 2° mō p panem illi p̄ dia grā
aiāz nutriēs ⁊ p̄fo: tās. p filios isrl' illi iū
dei q̄ iter alios pplōs filij dī singl'r voca
bant. p cāes vō illi gētiles q̄ tūc erant

cāes imūdi p luxuriā latrōes p ydolatri
am: ⁊ furibūdi p p̄secutōis scuitā. ⁊ iō tē
erāt extra p̄fortiū gregis dī. vult igit xps
dñe q̄ n̄ erat bonū sūer panē. s. sacra scrip
tura: vñ dīnā grām vñ p̄litudinē miraclo
rū q̄ p̄ncipal'r dōebat iudeis ⁊ daf ea gēti
lib⁹. **Q**uod ad mlieris rñsionē placatiuā
dīc. at illa dñe ⁊c. **I**sta qdē mlier tanq̄ con
stās ⁊ hūil' ⁊ prudēs nō d̄spans d̄ dia mīa
multiplicat p̄ces hūil'r. ex^m d cāib⁹ q̄bus
ppata fuerat adducēdo. ⁊ iō dñe. q. d. vey
ē q̄ dīcō q̄ cāis sū. ⁊ nō solū cāis: s̄ min⁹
ē catell⁹. s̄ tu dñe. ⁊ si p̄s iteger n̄ daf ca
nib⁹ catelli tñ cōedūt d mīcis q̄ cadūt de
mēsa dñoz suoz. si igit mibi mīser tanq̄
idigne nō vis itegrū panē porriget facien
do mibi mīta miracula: tu tñ mibi p tuā
miam aliq̄z puā michā tribue mee filie sa
nitatē dādo q̄ michā dīci p̄r: respectu mī
raculōz mīltitudis q̄ opat⁹ es iudeis: ⁊ sic
ista mlier istar Lazari cupiebat satīat d mī
cis q̄ cadebāt d mēsa diuī. **Q**uod dñe
loq̄ndo circa istā p̄tē. sciēs ē q̄ p istā mlierē
hñtē filiā dñmōiacā: itll'r q̄libz exñs i pcc⁹
mortali. **Q**ui p̄ pōt dīci mlier a molitie.
molitiē carnis ⁊ delitiās seq̄ndo: d q̄ d̄p
uer. 18. **Q**ui molis ⁊ dissolut⁹ ē i ope suo
fr ē sua opa dissipant. **Q**uod p̄r dīci chana
ne⁹ q̄ interpretat negotiator. q̄ igit d̄ditus
terrēis p avaritiā n̄ curās de celestib⁹. iō
p̄r dīci canane⁹: vt d ip̄o possit dīci illud
gn. 12. Canane⁹ tē erat i terra. **Q**uod 3° pccōz
p̄r dīci hñe filiā dñmōiacā. **N**ā p filiā itell'r
ei⁹ aīa q̄z tenet dberet diliget sic mī filiā
⁊ i grā p̄seuerat: s̄ h̄ sic deberet eē: tñ mul
toc. accidit q̄ efficit dñmōiacā. qñ. s. h̄ cō
mittit pccm mortale: q̄ tē daf i p̄tate a q̄
multipl'r vexatur male. **Q**uod illi p supbiā
tumoz dñandī: alii tumoz luxuriādi: alii
amore dñandi p avaritiā: ⁊ sic de alijs.
Cōsiderādo igit pccō: miser d̄z istar mu
lieris cananee ab ip̄omet p veram pñiam
egredi: ⁊ ad Christum accedere qui vēit
in mūdum peccatores saluos facere. ad

d iij

quem accessum dulciter euz inuitat. Gen. 27. d. Accede ad me ⁊ da mihi osculū fili mi tunc enim xps osculat peccatōre quando ipm recipit in gratiam. ¶ Hoc autē debz dupliciter a peccatis egredi. ¶ Primo eis non p^{re}sentiendo sed ea fugiēdo iuxta illd Eccli. 21. quasi a facie colubini fuge peccata hoc autē fuit figuratū in Ioseph de quo sententia^r dicitur Gen. 39. Quod cum qdam mulier ipm duceret ad peccādum ⁊ ipm apprehendissz per vestimentuz suū nullo mō cōsentire voluit sed relicto in manu eius palio fugit. ⁊ egressus est foras. ¶ Ubi sciendum qz p Ioseph qui i terpretat filius accrescēs ⁊ decorus aspectu intell^r anima intellectiua in hoīe euz suis potētijs qz dñs decorā creauit. qz ad ymaginem suā que dberet in h mūdo creācere p opera virtuosa p mulierem intelligitur corpus siue sensualitas cū potētijs suis que multo^c. allie^r rationem vt ipsius sequatur blāditias instar mulieris allictē ris ad cōcupiscentias iuxta illud Eccli. 35. A muliere initium factū est peccati ⁊ p illaz omnes morimur. qz sensualitas si in se homo pmittat dominari puerit totuz ordinem ideo homo debet esse valde sollicitus ne decipiat ab ipsa ⁊ instar Ioseph foras egredi. palio derelicto. p palium qdem corpus ornans intelligi potest aliq apparen^s delectatio sic sensualitas ornat suas cōcupiscentias vt ad ipsas sectādas homo fortius animes quas tamen vt vir fortis debet derelinquere ⁊ non assentire iuxta illud Cor. 6. Fugite fornicatōem. ¶ Secundo homo debet egredi a peccatis in eis non pseuerando sed ipsa dimitrendo. iuxta cōsilium Eccli. d. Eccli. 21. Si li si peccasti ne aditias iterum. sed d pri^{or}is cogitare vt tibi dimittant ad h autem figuratiue admonet dominus quem libz peccatōre Gen. 42. d. Egredere de terra tua ⁊ de cognatione tua ⁊ de domo patris tui. ⁊ veni in terram qz monstrauero

tibi faciāqz te in gentem magnā. ⁊ bene dicam tibi ⁊ magnificabo nomen tuū eris que benedict⁹. ¶ Ubi sciendum qz peccatō quantū ad p^{re}sens spectat tripliciter pōt deordinari quantū ad effectū. s. ¶ Primo ad affcū tēporalē respectu nūdi. ¶ Secundo ad affcū pētele respectu primi. ¶ Tertio ad affcū corporalē respectu sui. ¶ Primo datur intelligi p terram. secū dus per cognatōez. tertius per domū ab istis autē tribus homo debet egredi si vlt ipm⁹ animā a deo diligi. ppter qz dicit ps. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aurem tuam. ⁊ obliuiscere populū tuū ⁊ domū patris tui ⁊ cōcupiscet rex decorem tuū. quoniam ipse est dominus deus tu⁹ talem autē sic egredientem deus remūerat benedicēdo per donorum colationez multiplicādo per meritorum cumulatōem magnificādo per p^{re}riorum exaltatiōem de primo Prover. 10. Benedictō dñi super cap^u iusti. De secūdo. Deutero. 10. Ecce non multiplicauit te dñs deus tu⁹ sic astra celi. de tertio Job. 4. In illa die magnificauit dñs Job. 1. hominem iustum coram omni Isrl. 1. coram omnibus sanctis qui sunt in p^{re}ia. ¶ Sciē dum est autē qz homo volēs egredi vt dictum est de statu culpe ⁊ venire ad statuz gratie debet inter alia exēplo huius mulieris chananimitis tria facē que ipsa dicitur fecisse. s. Deū p operatōez suote inuocare. Alioz oratōes in suū auxi^um pcurare. In petendo assidue pseuerare. ¶ Quantū ad primum dicit qz clamauit miserere mei ⁊c. instar huius peccatōis in sua oratione debz. Extollere diuinā potētiā oibz p^{re}sidentē. Cognoscere Christi clementiaz omnibus assistentem. Inspicere propriāz miseriā letaliter affligentem. ¶ Et tunc inuocare liberali^r indulgentiā. nam de ipsius potētia dicit in ps. Dñs

ipſe eſt dñs in cuius dictione cuncta ſunt poſita ⁊ non eſt q poſſit reſiſtere volūtatī ſue beſter. 13. De ſecūdo **Jb. 55.** Seria vob cū pactum ſempiternū miſericordias dñs fidel. **De** tertio dicere debet illud pō. **Abſerere** mei deus ſecundū magnā miſericordiam tuam. ⁊ ſecundū multitudinez miſerationū tuarum dele iniquitatem meā. **Secūdo** debet inſtar hui⁹ mulieris aliorum orationes in ſuū auxilium prouocare. **Nam** peccator pſiderans q non meretur a dño exaudiri. quia non eſt ſpetioſa laus in ore peccatoris **Eclli. 15.** ideo debz ad dñm recurrere vt pro ipſo ap dñm intercedant. vnde quibz admonet **Job. 5.** vbi dicitur voca ſi eſt q te reſpondeat. ⁊ ad aliquem ſanctorū cōuertere. **Doc** aut fuit figuratum. 2. **R. 14.** vbi ſententialr dicitur q cum abſalon ppter offeſam patri ſuo interficiēti propitiū fratrem amodo nō auderet ire ante faciēz dñs. cognoscēs q per ſeipſum nō poterat recōciliari voluit ſi per intermediū impetrare. ⁊ ideo dñs q miſit **Joab** militem dñs amicū regis. qui loqretur pro ipſo cū rege ⁊ pro ipſo grām impetraret q qdem **Joab** fideliter faciēs iuenit gratiam. ⁊ ipſum recōciliauit cum patre. **Abi** ſciendūz q p abſalon q fuit pulcherrim⁹ de q. 2. **R. 14.** **Pro** ſicut abſalon vir nō erat pulcer in omni **Iſrl** ⁊ de corus nimis a veſtigio pedis vſqz ad verticem in eo nō erat vlla macula. intelligit quibz homo quē dñs quantū ad animā creauit nobiliſſimū. ⁊ pulcerrimū q ad ſuam ymaginez ſine cōtagione peccati. **Per** **Almon** aut q interpretat donās vel donat⁹ vel nutriēs aut mīſis fet⁹ itellr xps yſis nob a pſe donat⁹ q quantū ad hūanitatez vīrginitis mīſis fet⁹ ⁊ fili⁹ nos nutrit ſpūa liter ſuā grām nob donāo. nā **Jo. 1.** **Ipe** ē plen⁹ grā. ⁊ dñtate dñi plenitudine oēs nos accepim⁹ grāz p grā iſte fr dñs **Abſalon. 1.** cui⁹z hoīz quātū ad hūanitatē vt de ipſo dñe poſſum⁹ illd **Gen. 37.** **Fr** nſ ⁊ ca

ro nſa eſt. **Per** dñs autēz regem qui d corus aspectu ⁊ manu fortis dñs intelligit deus pſ qui rex eſt omnū in quo eſt oīa pulchritudo q fortisſimus eſt ⁊ potens d quo pmo. **R. 3.** **Non** ē fortis ſicut dñs nſ iſte igif licet multos filios adoptiuos habeat q omnes pdeſtinatos ad vitam. tñ habet vnum filiū primogenitū amō. i. xps quem ab eterno ſibi genuit in ſua coequalem. l. autem **Almon. 1.** xps frater fuerit **Abſalon. 1.** hoīz tamen cōgigit multos. q homo xpm fratrem ſuū interfic q qdem tunc fac qñ peccat mortaliter. ppter q in dignationem dñs. i. dei incurrit ⁊ exul ab aspectu eius efficitur timens coram eo pſentialiter apparere nō audet in cuius figura dixit adam deo **Gen. 2.** vocez tuam audiui in pad⁹. ⁊ timui eo q nud⁹ eſſem. q vero homo pro peccato nō debz deſperare. ſi nō ſit p ſeipſum ſufficiēs vt inueniat indulgentiā debet aliquoz alioz auxiliū implorare vt ſaltem dñs multiplicatis interceſſorib⁹ indulgentiā largiat. vnde p **Joab** militem dñs intelligit quibz miles xpi probus in aggrediendo ardua ſtrenu⁹ i ſuſtinēdo aduerſa ad quē dñs peccator recurrēt ⁊ ſic inſtar huius merebif obtinere.

Tertia pars

Equif tunc reſpondens yſis ait
o mſr ⁊c. vbi tangit ſaluatoria miſerationem appetibilē q pbat beneficiū copio⁹ deus alii permittit qd hoīes aliqua patiātur diſpendia ſi deuote cum pſeuerantia reuertāt ad ipſum tāqz pius paternalr eos conſolat. ⁊ ſi eſt q cognoscēs illa dñota ⁊ patiens ſarra dicebat **Job. 3.** **Nō** enī dñs delectaris in pditioni b⁹ nſis q post tēpeſtatē tranquillū facis. ⁊ p⁹ lachrimatiōez ⁊ fletū exultatiōez inſundis xps igif l. iſtam in tribulatōe ppter filie infirmitatem aliqz tulū dimiſerat tam poſtea miſertus filiam liberauit. l. l. igif hic. 3. poſſum⁹ pſiderare. ſ. **Lōmendationem** laudabilem.

De descensionem affabilem.

De ascensionem mirabilem.

Tercio ad p̄m diē tūc r̄is yho 2c. h̄z enīz apo^m ebr̄. sine f̄id̄ ip̄ossibile ē placet dō iō q̄z q̄t^r q̄ vlt a deo exaudiri h̄eat veraz f̄idē. q̄z igit ista mlt̄ magnā f̄idē h̄uit ideo xpm p̄ueniēter potuit rogare vñ potuit sibi d̄re xps illud Treno^z. 3. Noui diluculo magna ē f̄ides t̄. **T**ercio ad 2^m diē fiat tibi sic vis. **T**ercio ad 3^m diē q̄ sanata ē filia ei⁹ ex 1ª hora vt d̄ ip̄o dicat illd̄ Sap̄. 16. 7 ei neqz herba neqz malagma sanauit illos s̄z tu⁹ dō^r f̄mo q̄ sanat oia. **S**ciēdum ē aut̄ circa istā p̄tēz loquēdo moral̄ q̄ sic h̄ mlt̄ cū deuotōe ad xpm veniēs. 7 rogās xpm p̄ infirmā s̄ meruit exaudiri sic h̄o p̄ pccm̄ infirm⁹ si h̄uūliter 7 deuote p̄seueranter deū rogauerit merebit̄ exaudiri. **H**oc at̄ fuit figuratū p̄. 25. vbi sentential̄ d̄r q̄ cū quidā vir noie Abal desperis̄ regem dō. 7 suos nūtios iratus p̄tra ip̄m dō cū determinauerat interficere q̄ audiēs Abygail vxor eius mulier p̄udentissima occurrit regi dō cum mūerib⁹ 7 p̄cidit coraz eo in faciem suā 7 adorauit sup̄ terram 7 cecidit ad pedes eius roga uitqz illum ne respiceret ad fatuitatez nabal sed ad benignitatē suam 7 q̄ nō interficeret euz. qui videns hui⁹ mulieris p̄udentiam acceptans munera ipsius 7 reuerentiam pepercit Abal 7 ipsuz nō interfecit 7 postmodum Abygail in cōuiuium coplauit. **U**bi sciendū q̄ per Abal. q̄ stultus est dictus intelligit homo : stult⁹ dicitur quādo sequit̄ sensualitatē dimisso recto iudi⁹ rationis. de quo ps̄. Homo cū in honore esset non intellexit cōparatus est iumētis insipientib⁹ 7 similit̄ fact⁹ est illis. vt dicatur Prover. 30. Stultissimus viroz 7 sapi⁹ hoium nō est mecū. **P**er regē at̄ dō intell̄r dō de quo ps̄. Quā rex ois terre dō psalite sapiēter. p̄ abyigail dō q̄ erat mlt̄ p̄leha. 7 sapiētissima intell̄r rō in hoie. q̄ pulchra ē. q̄ spūal̄ sba 7 sapien

tissima. q̄z ad ip̄az p̄ncipal̄r p̄tinet sapiētiā 7 cognitōem h̄re. que ideo vxor ho minis dici pōt. quia sic inter virū 7 vxorē est iuge cōtubernium sic rō natural̄r homini copulat̄ contigit sibi aln̄ q̄ homo se quens sensualitatē deum offendit 7 suos nūtios. i. bonas inspiratōes internas vel eruditōes externas despiciēs p̄opter q̄ cōtra ipsum iuste irascit̄ 7 ei morte cominatur eternā. q̄ cognoscēs ratio que debz hominem in actibus suis dirigere d̄z ad dō. i. ad deum accedere 7 sibi offerre mūera oratōis deuote. 7 ip̄m cognoscēdo dō^m ad pedes ipsius h̄uūliter se p̄icere veniāz postulido. d. deo cū reuerētia. q̄ nō attendat ad hoiem q̄ tanq̄z fatu⁹ sensualitatem fuit secut⁹. sed attēdat suā mīaz 7 p̄cat mīsero peccatori. q̄ si dō in ratiōe hominis viderit ipsius peccatoris miserebit̄ 7 sibi animā eius in spūalem cōiugium per gratiā copulabit in p̄senti 7 postmodum. si p̄seuerauerit eam sibi copulabit p̄ gloriā. Ad q̄z gloriā 2c.

Tercio. 6. dñice p̄mē in quadragesima.

Rat dies fest⁹ iudeoz asce dit yho Ierosolimā 2c. Jo. 5. q̄tuor sunt inter a⁹ q̄z tuz ad p̄sens spectat q̄ p̄tinent ad bo^m medic. vt possit co

mēdant. **P**rimū est q̄ h̄eat scientiāz vt cognoscat infirmitatē. Scdm̄ ē q̄ sicut pius cōpatiatur infirmo. Tertiū est q̄ p̄tra infirmatez sciat dare remedia sanitaz. Quar tuz ē q̄ reddat infirm⁹ cautū postq̄z remedia adhibuerit ne vtrā nocti⁹ p̄p̄ recidiuationis piculūz. **X**ps igit n̄r spūalis medic⁹ vt sapiēs n̄r infirmitates cognoscit 7 nob̄ vt pi⁹ p̄patit̄ 7 vt exp̄tus remedia sanitaz appōit 7 vt p̄uido ne recidiuem⁹ i posterū nos esse cautos admonet 7 attētos. 7 h̄ ē q̄ beat⁹ Iohānes i eua⁹ hodie nō nob̄ inuit in quo q̄tuor tangit. s.

Curatiua cōgruentia peccatoris.

Portatiua efficacis saluatoris.

Detractiua malitiarū rephensoris.

Instructiua diligētiā redēptoris.

¶ 1° p^{ro}bat. 2° volūtag^{is} adimpletio.

3° mental' excecatio. 4° exēplaris info:

matio. **¶** 1° in p^{ri}mo. 2° ibi erat aut hō q

dā 7c. 3° ibi erat aut sabbz 7c. 4° ibi yhs

aut declinauit 7c.

Prima pars.

Tantū ad p^{ri}mū. vbi tangit 7c.

¶ q^u p^{ro}bat 7c. dicit erat at dies 7c.

Cum enim hō p^{ro}stet duplici sba
f. **C**orporali 7 spūali 7 in vtraq^{ue} pōt pati
defectū hinc est q^{uod} dñs instar sapientis pa
tris familie sic p^{ro}videt i necessarijs circa
defectus cōtingentes tam ex pte corpis
q^{uam} ex pte anime remedia semp^{er} adhibuit
suis fidelibus. **¶** **M**ax qualiter defectus
corporis subuenerit i filijs Isrl' quos exi
stentes in vasta solitudine quantū ad vi
tam corporis p^{ro}uit māna de ce^{lo} p^{ro}stiro. 7
potauit aqua fluēte d^{omi} petra. **¶** **Q**ualiter
etiā subuenerit d^{omi} defectus anie p^{ro}z. q^{uod} nūq^{uam}
i aliqua lege siue nature siue scripture vl'
gratie dimisit humanū genus sine reme
dio ablutiōis peccati q^{uod} in lege nature sa
crificia in lege scripture circōcisionem in
lege gratie bapt^{is} cui^{us} filia p^{ro}cessit i mul
tis locis veteris testamenti. 7 ē in nouo
in piscina p^{ro}batica in qua loti sanabant in
firmi vt d^{omi} in hac pte in qua quattuor pos
sumus p^{ro}siderare. f.

Actum imitabilem.

Locum admirabilem.

Letum miserabilem.

Effectum appetibilem.

¶ **Q**uā ad p^{ri}mū dīc. **E**rat dies 7c. vbi scien
dū q^{uod} x^ps duplici de cā in die festo voluit
ascēdere ier^{osolimis} h^{oc} nō teneret q^{uod} sup^{er} a lege
erat. **¶** 1° p^{ro} p^{ro} legis approbatōez nā q^{uod} i
lege p^{ro}ceptū erat vt in trib^{us} festib^{us} hoies
se p^{ro}sentarēt i ier^{osolimis} x^ps q^{uod} nō vēit legē sol
uere s^{ed} adimplē. ier^{osolimis} cū ceteris ascēdebat.

¶ 2° p^{ro} sue doctrine maiorē māifestatio
nē. **N**am q^{uod} in die festo p^{ro}les p^{ro}currebāt in
ier^{osolimis} q^{uod} i alijs dieb^{us} poterat iuā doctrinā
meli^{us} publicare. **¶** **Q**uā ad 2° dīc erat ie
rosolimis piscina 7c. vbi circa istū loc^{um} duo
possumus p^{ro}siderare. f.

Dominatiōem p^{ro}gruentē.

Dispositiōem euidentem.

¶ **Q**uā ad p^{ri}mū dīc erat at Ierosolimis
in ier^{osolimis} p^{ro}pe tēplū erat q^{uod}dam p^{ro}gregatio
aquarū pluuiālū 7 ibi lauabant carnes aia
lum q^{uod} offerebant deo 7 vocabat loc^{um} iste
trib^{us} noibus. **¶** 1° noiabat piscina p^{ro} cō
trariū q^{uod} nullos p^{ro}scos hēbat. **¶** 2° voca
bat piscina p^{ro}batica. nā p^{ro}baton grece idez
ē q^{uod} ouis latic. q^{uod} igit^{ur} sacerdotes ibi laua
bantur carnes animalū q^{uod} offerebant inter
q^{uod} maxie erāt oues ideo p^{ro}batica dicebat.

¶ 3° i lingua ebraica dicebat **B**etfaida i
latio dom^{us} pecude vl' dom^{us} peculial' q^{uod} i
lauabant carnes p^{ro}dcē. **¶** **Q**uā ad disposi
tiōez euidentem dīc. s. portic^{us} h^{oc} nā. nā illa
piscina hēbat. s. portic^{us} cui^{us} rō p^{ro} ē vt sa
cerdotes ibi starēt comodi^{us} ad lauādum
corpa bestiarū q^{uod} i sacrifici^{is} ponebant. 7 forte
vna portic^{us} deputabat aliquas aialib^{us} 7
alia alijs. s. m^{ul}tiuerfitatē animalū. **¶** **Q**uā
ad 3° d^{omi} i his iacebat m^{ul}titudo 7c. aq^{uod} ei
hui^{us} piscine aliquo tpe talē virtutē hēbat
q^{uod} ille q^{uod} tē iacebat si erat infirm^{us} sanabat
p^{ro}fcē 7 iō m^{ul}ti p^{ro} h^{oc} d^{omi} diuersis locis p^{ro}flue
bāt infirmi. circa istū igit^{ur} cerū duo possu
mus cōsiderare. f.

Cōgregationem societatis.

Postulatiōem sanitatis.

¶ **Q**uā ad p^{ri}mū dīc i his 7c. vt d^{omi} eis dicat
illō **J**udith. 9. **E**cce de montib^{us} m^{ul}titudo
ascēdit. **¶** **Q**uā ad postulatiōez sanitat^{is} dīc
expectatiū aq^{uod} motū vt sic potuerūt dīc il
lud **R**o. 8. **Q**uod nō videm^{us} sp^{iritu}m p^{ro} paciā
expectam^{us}. **¶** **Q**uā ad 4° dīc angel^{us} aut
dñi 7c. aq^{uod} q^{uod} dē h^{oc} piscine h^{oc} f^{uit} virtutē p^{ro}
mationem angli oēm ifirmitatē curadi in
aliquo nō tam in oibus fil^{ijs}. sed so^{lo} in illo

q^{ui} p^{ri}or: post mot^{um} intrabat. ¶ Sciē
dum est at circa partē istā loquēdo spīri
tualiter q^{uod} per istā piscinā sanatiuā ifir
mitates corporaliū ill^{ius} remediū ifirmita
tum spūaliū hoībus datum. ¶ Ubi sciē
dum q^{uod} loquēdo general^{iter} duplex spūalis
infirmas in hoīe reperit: s^{ci}m q^{uod} generali
ter est duplex gen^{us} pecc^{ati}. ¶ P^{ri}ma queddam
est pecc^{atum} originale q^{uod} h^{ab}emus a p^{ri}mis pen
tibus: aliud est pecc^{atum} actuale q^{uod} p^{ro}bitur a
n^{ost}ris actibus malis. ad medelam autem
istorum duorum defectuum datum est ho
minibus duplex remedium. s. sacramētuz
baptismi ⁊ sacramētum p^{ri}nie: quoz quili
bet suam uirtutem h^{ab}et a passiōe xpi. Scōz
h^{ic} igitur per istā piscinā ista tria intelli
gi p^{oss}ūt. s. baptismus p^{ri}nia ⁊ passio xpi
¶ P^{ri}mo p^{er} istā piscinā intell^{igitur} baptism^{us}
q^{uod} sicut in illa piscina sanabatur homo cor
poral^{iter} sic in baptismo sanat homo spūal^{iter}
a pecc^{ato}. hui^{us} aut^{em} piscine sunt. s. portic^{us}. qua
ru^m p^{ri}ma est minister p^{re}ferens. s. hō susci
piens. tertia materia p^{re}dicans. quarta ver
bum exp^{re}ssum. q^{uod}nta regulans.
¶ Ad istum baptismū si q^{ui}s per peccatuz
spūaliter infirmus conuenient^{er} accesserit
recipiet sanitatem. Nam iuxta ill^{ud} matth.
16. Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit sal
uus erit. sine ipso vero saluari non potest.
iuxta sniam Christi. d. Jo. 3. Nisi quis re
nat^{us} fuerit ex aq^{ua} ⁊ spū scō non pōt introi
re in regnū dei. ¶ 1° p^{er} istā piscinā itell^{igitur}
p^{ri}nia: q^{uod} sic in piscia naturali lauabant ani
malia q^{uod} offerebant deo: sic pecc^{ator}: q^{uod} uult se
offerre dō dignū sacrificiū d^{icitur} seipm lauā
in piscia p^{ri}nie corp^{is} suū p^{er} austeritatem ⁊
ieiunia macerādo. ¶ Quātr at p^{er} p^{ri}niā
d^{icitur} effici holocaustū dō fuit figuratum Le
uit. p^{ri}mo. Ubi snial^{iter} d^{icitur} q^{uod} q^{ui}s aliquo aiali
debebat fieri sacrificiū dō. P^{ri}mo interficie
bat. Scōdo exco^{mmu}nicabat ⁊ dabat pell^{em} sacer
dotti. 3° diuidebat mēbrati i frustra. 4° la
uabatur i piscina. 5° offerebatur. 6° igne
cremabatur ⁊ sic erat holocaustū placibile

deo. ¶ Ubi sciendū q^{uod} pecc^{ator} sequēdo sen
sualitatem vixit bestialiter si effici dō ac
ceptum sacrificiū. ¶ Debet p^{ri}mo seipm
interficere mortificando in se vicia p^{er} ama
ram p^{er}itōem: iuxta illud. 1. pe. 2. Peccat^{us}
mortui iusticie viuamus. vnde apl^{us} coll.
mortificate membra vestra que sūt super
terram: fornicatōem. imunditiam. libidiez
concupiscentiam malam: ⁊ auaricia que ē
ydolorum seruitus: p^{ro}p^{ter} que venit ira dei i
filios incredulitatis in q^{ui}b^{us} ⁊ vos ābula
tis aliq^{ui} cum uiueritis in illis. ¶ 2° d^{ebet}
exco^{mmu}nicari p^{er} apertam confessionem. Nam
sicut tracta pelle caro que subtus latebat
appareret. sic per confessionem peccata q^{uod}
latebant in anima debēt manifestari p^{ro}
p^{ri}o sacerdoti. ¶ 3° d^{icitur} diuidi mēbrati
per frustra: p^{er} peccat^{us}: um districtam arti
culatōem singulatim ea cum eoz circō
stantijs exp^{re}ssimendo. ¶ 4° d^{icitur} lauari i pi
scinā p^{er} lachrymaz effusione dicēdo cū ps.
Lauabo p^{er} singulas noctes lec. meum la
crimis meis stratum meum rigabo. vñ
Trenoz. 3. Deduc q^{ui}s torrentē lachrymaz
p^{er} diem ⁊ noctem non des requiez tibi: ne
q^{uod} taceat pupilla oculi tui. ¶ 5° deb^{et} offer
ri deo p^{er} pfundam humilitatem. Nam
q^{ui}s peccator cū contritōe ⁊ p^{ri}nia coraz deo
se humiliat tale sacrificium est acceptabi
le deo. Unde psalmista. Sacrificium deo
spiritus contribulatus cor contritum ⁊
humiliatum deus nō d^{is}piciet. ¶ Sexto
debet igne cremari p^{er} ardentem dilectō
nem. Nam peccator: sic ex p^{re}missis con
uersus ad dominum d^{icitur} ipsum ex toto cor
de diligere: que dilectio designatur per
igne^m: iuxta illud Christi Luc. 12. d. Ignē
veni mittere in terram: ⁊ quid volo nisi
ut ardeat. q. d. Caritas in homine semp
deb^{et} ardere. ¶ Istius piscine. s. peniten
tie quinq^{ue} porticus sunt. i. quinq^{ue} conside
rationes per quas homo d^{icitur} allici ad p^{en}
tentiam faciendam.

Consideratio reatus pp:ij.

Seueritatis iudicij.

Oportunitatis tēporis.

Incertitudinis mortis dei.

Incertitudinis status pp:ij.

Primo cōside° est reatus pp:ij. Nam peccator d3 conscientia suā examinare peccatum suū aggrauare nō supbe se excusaf s3 in timore se hūiliare cōsiderando que3 offendit q3 deum q3 amisit quia glām paradisi quid acq̄siuit q3 penaz eternā inferni 7 ppter quid ista fecit q3 ex dilectione vili vñ cui3 anime peccatrici dñ Jere. 3. Qūo dicis nō sum cōtaminata. i. poluta post balaym nō ambulauī vide vias tuas in conuale scito qd feceris. q. d. S aia peccatrix noli te excusare de tuis malitijs 7 cognoſce te infectam 7 deturpatā totaliter propter carentiā gratie deformatā nec dicas nō ambulauī post balaym. i. post tēptatio nes demo^m sed potius cognoſce te deliq̄ſe factorem tuū. 7 pete ab eo veniam 7 iō vide vias tuas in cōuale humiliatiōis p funde cōsiderādo facta tua. 7 scito quid feceris. i. cognoſce reatum tuū. 7 sic ipum deplora p amaram cōtrictionem reuella per apertam cōfessionem. 7 emenda p debitam satisfactōem. **S**ecūda cōside° est seueri iudicij. Nam peccator debet cōsiderare q3 sicut secundū viam iusticie nulluz bo^m irremuneratū nullum malum impunitum remanet. Nam xps omnes hoies iudicabit. 7 oibus retribuet secunduz ope ra sua. cōsidera igitur o miser peccator q3 nullam delectatiōem cōtra voluntate3 diuina habueris. de qua in inferno nō tormenteris. 7 iuxta cōsiliū ps. Declina a malo 7 fac bo^m. **T**ertia cōside° est oportunitatis tēporis 7 loci. Nam peccator debet cōsiderare dum in hoc mundo viuīt est locus 7 tempus penitentie post mortem autem retributiōis 7 pene vel premij 7 sic de ppetratōis malitijs penitere vnde i. Cor. 6. Ecce nunc tempus accepta^e. ecce

nunc dies salutis nemint dante vllam of fensionem vt non vituperet ministerium nostrum sed in omnibus exhibeam⁹ nos sicut dei ministros in multa pati⁹ in vigilijs in ieiunijs in castitate in caritate non ficta in verbo virtutis. **Q**uarta cōsi° est incertitudinis mortalitaz diei. Nam ho mo debet cōsiderare q3 inuitabil^r ē moriturus. 7 tamen ignorat diem 7 horam vñ **B**er. Quid certius morte 7 incertius hora mortis. quia igitur hora mortis sic est incerta hoibus. ideo semp debent esse parati **B**er. certū est q3 morieris sed nescis quādo aut vbi mors enī3 semp 7 vbiq3 te expectat tu quoq3 si sapiens fueris vbiq3 eam expectabis. iuxta admonitiōem xpi d. Mat. x. Vigilate itaq3 q3 nescitis diē neq3 horam. vt ergo illud piculuz mortis eterne fugiamus vigilemus in operibus penitētie. nam iuxta illud eccli. 2. si penitētiā nō egerimus incidemus in manus dei q3 quidē ē eternal^r cruciari. **Q**uinta cōside° est incertitudinis status pp:ij nam status hois sic est incertus 7 occult⁹ q3 homo nescit certitudinal^r vtrum sit acceptus deo vel non nisi hoc sibi voluerit ds reuelare. Nam iuxta illud Eccli. Nescit homo vtrum odio an amore dignus sit s3 omnia in futurum seruant incerta. q3 igitur non habet certitudinē status sui deb3 quantū in se est facere que ipsuz disponūt de congruo ad recipendam diuinam gratiā inter que singulariter est opus penitentie per q3 delent peccata vnde Act. 3. Penitimini igitur 7 conuertimini vt deleā tur nostra peccata. **H**oc autē fuit figuratum Apoc. 2. vbi sentential^r dicitur q3 dñs dixit Jo. q3 scriberet ex parte ipsius angelo ephesi. i. epō. d. habeo aduersuz te q3 caritate3 reliquisti. memor esto itaq3 vnde excideris 7 age penitētiā 7 prima opera fac. si aute3 venio tibi 7 mouebo cā delabrum de loco suo nisi penitentiā egeris. **U**bi sciendum q3 per istum epum

desum angeluz intelligi pōt quīl; homo
quantū ad intellectuā animā q̄z deus in
star angeli creauit intellectuā: et beatu
dimo sic capacez hūc de^o in bap^o confert
suam grām et caritatem. q̄z tunc amittit
quādo peccat mortāl; et tunc horribiliter
cadit. quia p caritatem erat cōiunctus cū
deo q; iuxta illud ps. est altissimus super
omnem terram. ¶ Per peccāi vero cadit
ad infima q; penis infernalibus deputa
tur sic igitur misero ad infima dephenso
mittit sibi deus ppatiēdo Johāis. i. ali
quā bonā ispiratōez internā vel eruditōez
externā. d. q; memor sit sui casus taz flebil
et datur sibi cōsiliū q; agat penitentiā s; si
facere voluerit ipm iterum recipiet in
gratiam. si autē non sibi penaz cominatur
d. q; candelabruz amouebit de loco suo in
quo debebat manere p istud enim cādela
brium cui supponit lumen et q; est ereciuz
in altum totus homo intelligitur quem
deus fecit vt in se recipiat lumen gratie.
et per contēplationem celestium elleuetur
in altum locus autēz huius candelabzi ē:
quantū est ex bonitate diuina est celū em
pireum in quo ē homo si bona fecerit col
locandus. de isto igitur loco amouet do
minus si penitentiā non egerit et in infer
no collocat dicat igitur peccator cui sic co
minatur a domino illud Job. 42. Auditu
auris audiui te. nunc oculus meus videt
te. idcirco me ipsuz reprehendo et ago pe
nitentiam in faula et cinere. ¶ Predicta
quintuplex consideratio q̄z debet habere
peccator: pñtes fuit figurata Exo. 38. vbi
dicitur q; Aro. fecit altare holocausti
de lignis seti. s. cubitorum per quadrum.
¶ Ubi sciendum q; per Aro. qui inter
pretatur assumptus s; aquis intelligitur
homo qui prius existens peccator: et per
inspirationem diuinā eleuatus a mun
dialibus signatis per aquas labilis incip
autem de celestibus contēplari. vt autem
digne contēplari possit celestia debet se

ipsum holocausti altare facere per mortifi
cationem vitiōum. et offerre se deo holo
caustum purum quantum ad corpus et
animam. ¶ Istud autem altare d; esse li
gnis seti. q; quidem dicitur esse lignuz le
uissimum et putribile instar cuius homo
debz esse leuis. i. exoneratus a vitijs vt
per contēplationem celestium ascendere
possit in altum. debet etiam esse imputri
bilis vt non corumpatur per peccatum.
amittendo gratiaz animā integrantem et
conseruantem. ¶ Istud autem altare. s.
cubitos per quadrum dicitur habere. vt
sic derelictis vitijs in statu gratie perse
ueret. ¶ Ad istam piscinam penitentie
si quis spiritualiter accesserit. infirmus
sanitatem recipiet. et instar istozum infir
morum iacentium iuxta illam piscinam q
dicuntur fuisse in quadruplici differētia.
Nam quidam erant languidi quidam ce
ci. quidam claudi. quidam aridi. ¶ Ubi
sciendum q; peccatum mortale fac homi
nem languidum ad operandum vtilia. ce
cum ad cognoscendum salubria. claudum
ad diligendum celestia. aridum ad de
gustandum suauia. ¶ Vel aliter sic secun
dum sanctos homo potest peccare qua
drupliciter. scilicet passione ex ignorantia. et
certa malicia. et dupliciter vel ad tēpus
vel perseuerāter. consuetudinarie per lan
guidos designati qui peccant ex passione
per cecos qui peccant ex ignorantia. per
claudos qui peccant ex certa malitia. ad
tempus per aridos ex certa malicia con
suetudinarie. ¶ Licet autem homines
sint sic diuersimode peccatis irretiti. tam
quia dum in h; mundo sunt eis non clau
ditur via salutis id. o deus ordinauit pi
scinam penitentie de qua Augusti. dicit.
Langores sanat leprosos curat mortuos
suscitat sanitatem auget gratiam conser
uat claudis gressum aridis copiam cecis
restituit v. sum vitia fugat virtutes exor
nat mentem munis et roborat. ¶ Tercio

per piscinam intelligitur passio Christi
a qua baptizamus et penitentia habet virtu-
tem. Nam sicut in piscina materiali laua-
bantur animalia sic Christus dilexit nos
et lauit nos a peccatis nostris in sangui-
ne suo Apoc. 3. Et hoc autem fuit figu-
ratum exo. 47. ubi dicitur sententialiter
quod de latere dextro templi egrediebatur
aqua que tante virtutis erat quod omnia que
tangebatur uiuificabat et sanabat que aqua
visa fuit attingere propheta usque ad talos
secundo usque ad genua. tertio usque ad re-
nes quarto factus est torrens que non po-
tuit trasuadari. Et ubi sciendum quod per il-
lud templum intelligitur humanitas Christi
que dicitur templus deitatis. de latere au-
tem eius egressa fuit aqua. quando tempo-
re sue passionis aperto eius latere dex-
tro exiit sanguis et aqua. sanguis ut no-
stre redemptionis pretium. aqua vero ani-
marum nostrarum lauacrum. Et ista aqua
de eo egrediens significans habundantem
gratiam tante virtutis dignoscuntur quod si
sit infirmus per peccatum mortale vel
mortuus. et ista tangatur aqua. id est recipiet
in se diuinam gratiam statim vitam spiri-
tualem recipit. et sanitatem. Nam. 1. Cor.
15. Sicut in adam omnes moriuntur ita et in
Christo omnes uiuificabuntur. Et considera
igitur mirabiles effectus huius aque. id est
gratie. Nam primo irrigat pedes. secundo
genua et cetera. gratia quam habemus per Christum.
Primo irrigat pedes per desiderium eter-
norum contra avaritiam. Secundo genua
per humilitatem contra superbiam. Ter-
tio renes per castitatem contra luxuriam.
Quarto factus est torrens qui non potuit
trasuadari. quia postquam fecerit hominem
perfectum in virtutibus irrigando ut su-
pra dicit illum ad gloriam. que dicitur gra-
tia consummata quam nullus vadebit. id est a qua
nullus exibat. quod cognoscens per. Dicit.
Inebriabuntur ab ubertate domus tue. et tor-
rente voluptatis tue potabis eos huius pi-

scine sunt. s. porticus. id est vulnera Christi ad istam
piscinam si quis spiritualiter accesserit per-
fecte sanabitur unde Ebr. 13. propter quod et Christus
ut sanctificaret per suum sanguinem extra por-
tam passus est.

Secunda pars.

Equi erat autem quidam homo et c.
ubi tangit potestatiuam efficaciam
saluatoris. quod probat voluntatem ad
impletio per opera quidem in hi dignoscitur quod
ad nutum suum omnia disponit. nam per. Ipse
dixit et facta sunt. hic igitur quattuor possumus
considerare. s.

Calamitatem affligentem.

Pietatem miserantem.

Potestatem imperantem.

Sanitatem roborantem.

Quantum ad primum dicitur erat et c. infirmi-
tas quanto plixio: tanto grauior est infirmo
sed alijs habentibus curam de ipso vñ Eccli.
x. Langor: plixio: aggrauat medicum. quia
igitur iste languidus longum tempore fuerat infirmus
toto magis affligebatur. vñ poterat dñe illud
per. Infirmata est in paupertate virtus mea et
ossa mea perturbata sunt. Et ad 2^m dicit
hunc cum vidisset et c. Christus enim passus est isti lan-
guido quod fuit ab ipso si vellet sanari ut ex i
interrogatione magis ipse familiariter faceret et
sic fiducialiter secundum Crisostomum. respondere. et secundum
hic igitur hic tria possumus considerare. s.

Compassionem inclinantem.

Interrogationem excitantem.

Responsionem euidentem.

Et ad primum dicit hunc cum vidisset et c. ista quod
de visio designat affectionem passionum que per Christum
ad istum languidum habuit ut de ipso dici possit il-
lud. id est Paral. 21. Vidit dominus et misertus est.
Et ad interrogantem excitantem dicit. dicit
ei vis sanus fieri Christus ei non tamquam ignorans secundum
Crisostomum. interrogat sed ut ex ratione sua co-
gnoscat ei passum. quod tot annis steterat ad
piscinam et ut manifestaret liberationis gratie de-
fiderium. Quantum ad rationem euidentem dicit
respondit ei languidus et c. quia enim iste lan-

d

gvidus nō habebat ipm ponēte; i piscinā
 ⁊ erat deſtitutus viribus iō. 30. annis ibi
 fuit in infirmitate. ¶ Quantū ad quartū
 dicit ⁊ ſtatim ſanus ſanctus eſt ⁊c. Iſte q
 dem languidus audiens q xps iperane
 rat q ſurgeret nō deriſit nec fecit queſtio
 nez qualiter ſi poſſet eſſe ſed ſtatim ſanita
 tem ſentienſ fecit q ſibi fuerat impatū.
 ¶ Sciendū eſt aut q circa iſtam ptem lo
 quēdo moralit̃ q p iſtum hoīem longo tē
 pore languidū intelligi poteſt quibz peccōz
 inueteratus i malitijs in illis ſentis ipudi
 ci cui dixit Bañ. 13. Inueterate dierū ma
 lorū nūc venerūt peccata i que opaba
 ris prius iudicando iudi i iuſta inocētes
 opprimēs ⁊ dimittens nexios dn̄e dño i
 nocentem ⁊ iuſtum nō interficēs. quem q
 dem peccatorem rephēdit dñs Baruc. 3.
 d. Quid ē Iſrl q in terra inimicōz eo in
 ueteraſti in terra aliēa coingnatus eo cū
 mortuis deputatus eo cū deſcēdentibus
 i infernū. q. d. o miſer peccator q debereſ
 eſſe Iſrl. i. videns deum in h mundo p ſi
 dem ⁊ deuorā contēplationem. vt poſtea
 videreſ cum in p̄ia per clarā viſionem.
 quid ē q te video in terra inimicōz. i. in
 mundo mundialit̃ viuendo ſub p̄tate dya
 boli princeps mūdi cōſtitutū qui eo mor
 tu⁹ per peccn̄ coingnatus p culpaz. ppter
 q eo cum iſtis hīs qui deſcēdunt i infer
 num depuratus tñs demeritis exigenti
 bus. ⁊ q ſi reſpondet ibidem. qz dereliq
 ſti fontem ſapi. Nam ſi in via dei ambu
 laſſes habitafſes vtiqz in pace. ¶ 2ª aut
 ſic hō inueterat⁹ in vitijs qz tamen iuxta
 illud Ezechiel. Deus nō vlt̄ mortem pec
 catoris: ſed vt magis cōuertatur ⁊ viuat.
 ideo ſua cōſueſta miſericordia quantū eſt
 in ſe vlt̄ ipſuz ad ſtatū gratie reducere vt
 ſibi ſanitatez cōferret. vbi nō. q hō in pec
 cato exiit. ¶ Primo dñs iacere ſic homo
 iacet verſus terrā proſternit ſic peccator i
 clinat ſe ad iſta tēporalia. ¶ Secūdo xps
 interrogat ſi vlt̄ ſan⁹ fieri. i. ſi de ſtatu cul

pe vult redire ad grām p q̄ recipit ſanī
 tatez ſic aut̄ interrogatus. homo nō debz
 pigreſcere ſed ſtatim dimiſſa puerſatiōe
 priſtina oꝝ ad xpm accedere. ⁊ lumē grē
 humiliter poſtulare. ¶ Sed nō. q iſte lā
 guidus interrogatus a xpo reſpōdit dn̄e
 hoīem nō habeo vt cuꝝ turbata fuerit aq̄
 mittat me in piſcinā. dum vlt̄o enim ego
 alius ante me deſcēdit. vbi ſciendū q hō
 ponens hoīem in piſcinā penitente p̄ci
 paliter eſt cōtrictio de peccis qz quidē cō
 trictionez aliq nullo modo hnt ⁊ ſunt ob
 ſtinati totalit̃ aliqui aut̄ ſunt qui hnt ipaz
 difficuliter ſicut ſunt inueterati ⁊ in vitijs
 enutriti. Nam tñs qz peccat⁹ eſt eis quaſi
 in naturam cōuerſum cōteri non poſſunt
 de ſacili ſed cū magna difficultate. ¶ Aliq
 vtro cōtrictionem hnt ſaciliter ſicut qui
 nō peccant cōſuetudinarie ſed alii vel ex
 infirmitate vel ex ignorantia ⁊ tñs veniēdo
 ad piſcinā penitētie pueniunt obſtinatos
 inueteratos ſi igitur inueterati debeāt in
 trare piſcinā ſaluatoris. cum h ſit eis diffi
 cile maxime indigēt diuina grā. ⁊ po. vñ
 ſignanter dñs q xps dixit iſti infirmo ſur
 ge tolle lectum tuū. ⁊ ambula. ¶ 3^a p̄c
 cator oꝝ ſurget vitia dſerēdo tollere gra
 batū. i. cor ſuū p abſtinentiā macerare.
 ⁊ ambulare ſe in bonis operibus exerceſ
 vñ ſibi dicitur Ephe. 5. ſurge q dormis ⁊
 exurge a mortuis ⁊ illūinabit te xps.

Tertia paro.

Equiſ erat at̄ ſabbatū ⁊c. vbi tñ
 • Equiſ erat at̄ ſabbatū ⁊c. vbi tñ
 git detractiua malitiā rephēſo
 riſ. qz pbat mental̄ excecatio.
 qñ enim aliq vlt̄ rephēdere aliqez oꝝ
 ipm habere aliquā cauſam iuſtam vel ſal
 tem apparētem. ille aut̄ qui rephēditur
 pōt eſſe actor negotij tanqz miniſter alte
 rius vel ſic principal̄ in rephēſione quā
 ſum ad h q languidus a xpo de mādato
 ſuo tollebat grabatūz hic tria poſſumus
 conſiderare. ſ.

Causam apparentem.

Ministrum exequentem.

Domini iparantem.

Quantum ad p^m dicit erat aut sabbatum i die 1^a sabbatum enim secundum legem mosaicam erat dies sanctificatus iuxta illud Exo. 15. Septimus dies erit nobis sanctus. et ideo secundum iudeos illo die nullum opus licebat facere sed quod operabatur aliquid debebat puri iuxta quod precepit dominus Exo. 35. Custodite sabbatum meum est enim nobis sanctum qui poluerit illud morte morietur qui fecerit in eo opus prohibita illius. **Q**uia igitur iste portabat lectum suum in sabbato causa apparentem hoc non veram habebat ipsam reprehendendi et illum cuius impio faciebat. **S**ciendum est autem quantum ad presens spectat quod inuenio triplex sabbatum. scilicet.

Anterior et illud est detestandum.

Medius et illud est imitandum.

Posterior et illud est appetendum.

Primo vitiorum detestandum nam quidam sunt qui querentes regem corporis vacant delictis carnis et alijs voluptatibus mundi quibus increpando dicit dominus Eze. 22. Sanctuarium meum spoliastis. et sabbatum meum poluistis: nam talia sabbata deo non placet. **2°** est sabbatum meritorum imitandum. nam quidam sunt qui in hoc mundo habent contemplanando celestia regem mentis. tamen ut melius possint vacare contemplationi affligunt carnem rebellis spiritus per abstinentiam de quo sabbato dicit dominus veris viatoribus Levit. 16. Sabbatum enim requiescitio est et affligetis animas vestras religione perpetua. **3°** est primorum appetendum. Nam qui in hoc mundo celebraverunt 2^m sabbatum postmodum premiantur magnitudine primorum de quo dicit Isai. 66. Sic celi novi et terra nova que ego facio statim coram me dicit dominus sic stabit sanctum vestrum. et novum vestrum et erit mensis ex mense. et sabbatum ex sabbato. et veniet ovis caro ut adoret coram facie mea dicit dominus. **Q**uod ad secundum dicit dicebat ergo iudei et. ubi duo possumus considerare. scilicet.

Iudeorum increpationem.

Portantia excusationem.

Quod ad p^m dicit dicebat ergo et. Nam iudei intelligentes observationem sabbati specialiter quod ad litteram. videntes quod iste lectus portabat illo die increpabat eum. **Q**uod ad portantia excusationem dicit respondit eis quod me et. quod dicit non recipem visitationem a quo recepi sanitatem. **Q**uod ad 3^m dicit interrogaverunt ergo eum et. ubi duo possumus considerare. scilicet.

Abignam diligentiam in inquirendo.

Obscuram ignorantiam in cognoscendo.

Quod ad p^m dicit et interrogaverunt ergo et. Nam Christus duo fecerat in sabbato. quod p^o de derat sanitatem infirmo. 2° quod dixerat quod tolleretur grabatum iudei tanquam sibi soli non interrogat quod sanaverat eum quod de sanatione infirmorum in sabbato fuerat ab ipso rationabiliter suspicari ut patet Luc. 13. 63. Crisostomus interrogat quod precepit grabatum tollere ut ex hoc Christus per opus tantum in die sabbati possent evidenter increpare.

Quarta pars.

Equit Christus autem declinavit a turba et. ubi tangit instructivam diligentiam redemptoris quod perbat exemplaria informatio redemptoris. quod enim Christus per bonum magister nos instruit verbo et exemplo. iuxta quod dixit discipulis Jo. 13. Ex me enim de di vobis ut quemadmodum ego feci ita et vos facietis. nos ab ipso instructi debemus ipsam benedicere et laudare hic. 3. possumus persequi. scilicet.

Et in bonis nostris actibus gloriamus humanam vitam.

Et peccata declinemus.

Et deum de receptis beneficiis collaudemus.

Quod ad p^m dicit Christus autem declinavit a turba constituta in loco. Christus quidem fecit miraculo a turba declinavit. **P**ro ut ex hoc accipiamus exemplum vitandi vanagloriam si volumus a domino de nostris bonis operibus premiari. iuxta quod ipse dicit Mat. 5. Attendite ne iusticiam vestram faciat coram hominibus ut videamini ab eis alioquin mercedem non habebitis a patre vestrum. quod est in celis. **2°** secundum Crisostomum. ut nos instruat quod in bonis factis nostris vitam. oculo iudeorum

ne ex hoc demus eis mā apli⁹ iudendi.
¶ 2^m ad 2^m dicit. postea inuēit eū y^ho
 7c. Nam postq³ x^ps se a turba abstraxe
 rat 7 languidus sanus effectus a piscina
 recesserat. x^ps inuenit eum in templo : 7
 dedit sibi salutarem doctrinā . d. Ecce sa
 nus factus es iā 7c. Nam postq³ d^s fecit
 tantam grām hominī q³ de statu culpe re
 duxit eū ad statum grē. homo debet esse
 valde sollicitus ne itē reciduer. q³ iuxta
 sniaz x^pi Luc. 9. Nemo mittens mā^m ad
 aratru^m 7 aspiciens retro ap^us est re^o dei.
¶ Sciendum est autē q³ in illo documēto
 dato infirmo sanato x^ps primo remēorat
 beneficiū grē secūdo interdīc recidiū cul
 pe 3° cominat suppliciu^m pene . **¶** Primo
 rememorat beneficiū grē . cū dīc. ecce sa
 nus factus es 7c. Circa sanitatem quidē
 spūalem p^siderare possumus medicinam
 preparatiuam. purgatiuam. conseruatiuam.
¶ Primo preparatiuam. 7 ista est contritō
 cordis. nam q³ pccōr⁹ conterit disponit se
 vt deus sanat eum: iuxta q³ d pccōribus p
 tritis i^pe dicit **¶** 2° dicit. 14. Sanabo inquit p
 tritōes eoz diligam eos spontaneē. quia
 aduersus est furor meus ab eis . **¶** 2° cō
 siderare possumus medicinam purgati
 uam. 7 ista est grā diuina. q³ aia non pōt
 esse simul cum culpa 7 grā q³ cōfert grāz
 aīe tunc ipam purgat a culpa: 7 sic spūalr
 sanat. vñ dicit i^pe Jere. 30. A vulneribus
 tuis sanabo te. **¶** 3° considerare possum⁹
 medicinam conseruatiuā. 7 ista est obser
 uantia mandatorum 7 exercitatio in ope
 ribus bonis. vñ d istis d^r puer. 4. Ne re
 cedāt ab oculis tuis custodi ea in medio cor
 dis. vita sunt iuēiētibz ea vniuerse car
 nis sanitas. **¶** 2° x^ps interdicit recidiū
 culpe cū dīc. iā noli peccare s^m auctorem
 de fide 7 legibus pccōi h³. 6. malas p^sitō
 nes pp quas homo d³ vitare ne ipm faci
 ar: vñ ne i ipz apli⁹ reciduer. **¶** 3° mā p^s pcc³
 ē qdā spūal^r vulneratō d³ilitas hoīem in
 naturalib⁹ 7 expoliō ipz gratiū domi⁹.

¶ 2° ē qdā spūalis excecato. vñ sap. 2. Ex
 cecauit eiz illos malitia eoz 7 sophōie i.
 ambulant vt ceci q³ domino peccauerūt .
¶ 3° ē qdā spūalis cāus. vñ de lucifero
 Ezech. 28. peccaui 7 cecidi d monte sancto
 dei. **¶** 4° est quoddam vinculu^m ne homo
 possit meritorie opari. vñ Jere. 5. Pecca
 ta phibuerunt bonum a vobis . **¶** 5° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 6° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 7° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 8° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 9° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 10° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 11° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 12° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 13° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 14° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 15° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 16° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 17° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 18° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 19° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 20° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 21° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 22° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 23° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 24° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 25° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 26° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 27° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 28° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 29° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 30° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 31° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 32° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 33° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 34° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 35° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 36° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 37° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 38° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 39° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 40° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 41° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 42° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 43° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 44° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 45° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 46° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 47° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 48° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 49° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 50° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 51° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 52° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 53° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 54° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 55° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 56° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 57° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 58° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 59° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 60° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 61° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 62° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 63° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 64° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 65° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 66° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 67° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 68° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 69° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 70° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 71° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 72° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 73° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 74° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 75° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 76° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 77° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 78° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 79° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 80° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 81° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 82° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 83° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 84° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 85° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 86° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 87° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 88° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 89° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 90° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 91° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 92° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 93° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 94° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 95° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 96° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 97° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 98° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 99° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 100° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 101° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 102° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 103° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 104° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 105° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 106° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 107° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 108° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 109° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 110° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 111° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 112° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 113° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 114° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 115° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 116° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 117° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 118° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 119° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 120° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 121° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 122° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 123° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 124° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 125° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 126° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 127° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 128° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 129° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 130° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 131° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 132° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 133° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 134° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 135° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 136° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 137° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 138° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 139° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 140° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 141° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 142° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 143° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 144° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 145° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 146° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 147° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 148° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 149° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 150° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 151° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 152° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 153° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 154° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 155° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 156° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 157° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 158° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 159° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 160° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 161° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 162° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 163° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 164° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 165° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 166° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 167° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 168° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 169° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 170° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 171° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 172° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 173° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 174° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 175° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 176° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 177° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 178° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 179° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 180° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 181° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 182° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 183° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 184° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 185° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 186° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 187° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 188° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 189° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 190° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 191° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 192° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 193° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 194° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 195° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 196° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 197° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 198° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 199° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 200° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 201° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 202° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 203° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 204° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 205° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 206° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 207° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 208° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 209° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 210° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 211° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 212° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 213° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 214° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 215° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 216° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 217° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 218° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 219° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 220° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 221° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 222° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 223° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 224° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 225° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 226° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 227° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 228° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 229° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 230° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 231° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 232° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 233° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 234° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 235° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 236° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 237° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 238° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 239° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 240° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 241° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 242° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 243° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 244° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 245° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 246° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 247° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 248° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 249° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 250° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 251° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 252° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 253° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 254° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 255° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 256° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 257° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 258° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 259° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 260° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 261° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 262° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 263° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 264° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 265° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 266° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 267° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 268° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 269° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 270° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 271° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 272° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 273° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 274° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 275° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 276° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 277° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 278° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 279° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 280° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 281° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 282° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 283° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 284° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 285° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 286° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 287° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 288° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 289° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 290° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 291° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 292° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 293° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 294° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 295° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 296° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 297° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 298° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 299° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 300° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 301° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 302° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 303° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 304° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 305° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 306° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 307° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 308° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 309° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 310° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 311° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 312° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 313° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 314° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 315° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 316° est
 quoddā furtū spūale. Unde **¶** 317° est
 quoddā furtū

2

Bo vado 7 queritis me 7 i peccato vestro moriemini 7c. Jo. 8. Nos videmus per experientiam qd homo pp timorem retrahit multoc.

a malo ope. 7 si dupl' x. vel pp mias sibi faetas. vel pp periculum qd sibi onditur imminere: vt si latroni minet aliqs 7 ipm reprehēdat de suis malis opibus: vel ostendat sibi imminere suspensionis periculum si furtum faciat. C Similr amore inducitur ad aliquod bonum operandum opus 7 si dupliciter. vel q: res est pretiosa 7 excellens in se: vel q: ab alio amatur. 7 natura veri amoris est reciproca vt qui diligit diligatur. C Quia igitur xps in se est bonus 7 excellens. q: verus deus 7 homo. 7 q: nos dilexit intensissime merito ipm debemus diligere toto corde 7 ipm iquantum possumus sequi per opera sibi placibilia. C Sancta igitur mater eccl'a cui ē cura de filijs suis in h' sacratissimo qdra gestimali tempore volēs nos a malo retrahē 7 incliat ad bonū 7 timore nos dupl'r trahit. 7 amor nos induc 7 spāl'r i euāgelio hodierno in q xps qrtuo: tangit. f. Austeritate iuste rephēisionis. Sublimitatē dic p'ditōis. Seueritatē future discussiōis. Veritatē dñice passionis.

C P^m pbat infernalis cominatō. 2^m eternalis pccatio. 3^m finalis exaiatio. 4^m penalis crucifixio. p^m in prin. 2^m ibi. Dicebant ergo. tu qs es 7c. 3^m ibi mlt'a hēo d vob 7c. 4^m ibi. dic ergo eis si exaltatus 7c.

Prima pars.

Quantū ad p^m vbi tāgit 7c. qd pbat 7c dic. Ego vado 7c. hō qdē pōt corrigere aliquando de suis defectibus triplr. f.

Promissionibus allicientibus.

Rōnibus inducentibus.

Cominatōibus deterrentibus.

C Quia vero malī 7 obstinati vt plimuz

retrahuntur a suis malis operibus cōinationibus magis q̄s promissionibus ideo xps cognoscens phariseos obstinatos in malitijs suis: q: nolebant promissionib⁹ allici: nec rōnibus assentire eos terret coisatōibus vt malitijs desistāt h' tria possum⁹ considerare. f.

Indebitam inquisitionem.

Consortij priuatōem.

Periculofam cominationem.

C Quantum ad p^m dicit. Ego vado 7 q̄ritis me 7c. Christus qdem iturus ad patrem per passionem suam: cognoscens iudeos in sua infidelitate mansuros nec ipsum debite quesituros: h' ipsis denunciat penam etiam cominando. fm h' igitur h' tria possumus p̄siderare. f.

Absentationem saluificam.

Inquisitionem maliuolam.

Denunciatōem pestiferam.

C Quantum ad p^m dicit. Ego vado 7c. xps enim inuens se voluntarie passurum p redemptionē humani generis 7 itur⁹ ad patrem vt nob viā paderet intrandi celum dic. ego vado non vocatus sed voluntarie vñ Jb. 53. Oblatus est q: ipse veluit: 7 nō apuit os suum. C 2^m ad inq̄sitiōem maliuolam dicit. 7 q̄ritis me 7c. vbi Aug. Queritis me inq̄t ergo nō desiderio sed odio. Mā 7 illum postea q̄s abscēssit ab oculis hoium inquisierunt 7 qui cederūt 7 q̄ amabāt. Illi p̄cāndo. illi h' ē cupiēdo. C 3^m ad denunciatiōem pestiferā dicit. 7 i pccō v̄ro mouemini. iudei qdē q: xps male q̄sierūt: nec ad fidē p̄ueri voluerūt: s; p̄māserunt i suis errorib⁹: iō in pccis suis morituri dicunt fm Aug. vñ de ip̄s dicit potuit illd Jb. 36. Adoriet i tēpestate aia eoz: 7 vita eoz inf effemiatos. C Sciē. ē h' vbi fit mētō d q̄ret xpm qd loquēdo moral' qd aliqui sunt q nō q̄rūt dñm: nec ipm iuēunt. Aliq sūt q q̄rūt ipm sed nō sic debēt: 7 isti ēt nō inuēiunt. Aliq q̄rūt ipm sic debent 7 ipm inuēiunt. C P̄tio aliq nō q̄rūt

e j

dominum nec inueniunt sicut confidentes i
temporalibus et in ipsis spem suam ponē
tes et deum obliuiscētes quoz cuilibz dñ
deutero.32. Deum qui te genuit dereliqui
sti et obliuiscens domini creatoris tui. An
tales possunt figurari per regem Alsa. de
quo dñ. 2. paral. 16. Egrotauit Alsa dolore
pedum uehementissime. nec in infirmita
te sua quesituit dñm: sed magis in medico
rum arte phisus est: de quo in ibidem dñ:
q̄ non obstante medicoruz auxilio mortu
us est. ¶ Abi sciendum q̄ per regē Alsa
q̄ interpretatur factura itelligi potest hō
qui est factura dei: iuxta q̄ ipse dixit gen.
1. Faciamus hominem ad ymaginem et si
militudinem nostram: q̄ dñ rex qui in ce
lesti patria regnare debz: h̄ autem sic ho
mo creatus fuerit ut regnet in celo. tamē
instar Alsa infirmatur dolore pedum gra
uissime. per pedes enim intellr fm Aug.
Desiderium hoīs: q̄ sicut corpus mouet
localiter pedibz: sic anima mentaliter mo
uet affectibus: isti autem pedes. i. affect⁹
infirmari dicuntur quando derelicto deo
qui deberet super omnia diligere homo ad
beret mundanis: q̄ vero multi taliter in
firmantur. ideo dicit apls prima cor. ij. In
ter vos multi sunt infirmi et imbecilles. i.
debilitati q̄ ad spiritualia pp amorez tē
poralium. et dormiunt multi. i. nihil senti
unt de dulcedine dñi. et ideo de ip̄is pque
ritur dñs. Jere. 2. Abi dereliquerunt fon
tē aque viue. merito ergo dñ q̄ Alsa mor
tuus est: q̄ conueniēs est ut mortem iuēi
at qui vitaz dereliquit. et iō Ro. 1. Qui ta
lia agunt digni sunt morte. Et ideo Jere.
17. Maldictus homo q̄ confidit i hoīe et
ponit carnem brachium suum. et a dño re
cedit cor eius. ¶ 2° aliqui querunt xpm:
s; non sicut debent: et isti q̄ querunt in deli
tijs corporalibus et in peccatibz ubi xps non
est non inueniunt: ut de quolibz tali verifi
cetur illud puer. 17. Qui peruersi cordis
est non inueniet bonum. vñ tales possunt si

gurari p aiam q̄rētē sp̄sum suum. i. xpm
q̄ dñ s seipsa cant. 3. In lectulo meo q̄siui
p noctes quē diligit aia mea: q̄siui eū et nō
inēi. surgā circumibo ciuitatē p vicos et pla
teas q̄rā quē diligit aia mea: q̄siui eum et
non inuēi. inuenerunt me vigiles q̄ custo
diunt ciuitatem: non quē diligit aia mea
vidistis et ibi supple non inuenit: et cū pau
lulum pertransissem eos siuēi quē diligit
aia mea: tenui eum: nec dimittam. vbi tria
possumus p̄siderare. sc.
Inuestigatōem sollicitam.
Adeptōem saluificam.
Possessionē p̄tinuam.

¶ Primo inuestigatōem sollicitā cū dñ i
lectulo meo et. ut dñ ē: sponsa est aia:
sponsus est xps. Alsa at aia dñ multū solici
te xpm sp̄sum q̄rēt: ut sit generatō q̄rē
tiū dñm: q̄rētū faciē dei Jacob in ps. sed
tñ aduerte q̄ i trib⁹ locis dñ sp̄sa spon
sum quesisse. et in illis ip̄m non inuenisse
s. in lectulo in circuitu ciuitatis et inter vi
giles. ¶ Abi sciē. q̄ p lectulū q̄ ē loc⁹ cō
solonis corpis: illiñt oēs delectatōes car
nales. In illi igitur o aia peccatrix xpm n̄
inuenies: sed scis quid in lecto miserie car
nalitatis inuenies: re vera malitiam i co
gitando praua desideria in appetendo im
pudica verba et opa in exercendo: et sic in
talibus carebis p̄ntia sp̄si tui q̄ tibi da
ret vitam per gratiam: in illis at existēs
mortem incurreris per culpam. ut de te
dificetur illud. 4. Re. 4. Ecce puer mortu
us iacebat in lectulo. ¶ Per circuitū at
ciuitatē itllr pccñ vanaglie et supbie pp ap
petitū idebitū dñandi mlti circuit: et pp
vanaglam mltres sp̄alr circuit ut videat
ab hoīb⁹. ¶ 2° aia peccatrix i talib⁹ n̄ inuēit
xps: sed scis qd inuenies. certe q̄ ad pccñ
vanaglie. Colli p̄tensionē oculorū mutatio
nē: vāos icesus. curiosos applausus: alluci
entes gest⁹. Indumētū p̄iosum: ornātū cu
riosū et. q̄ hoīes ad vāitatē iducit: s; ad v
tat misera aia: inia: q̄ sibi dñs cōinat Jb.

3. d. p eo qd eleuante sūt filie syon. 7 abula
uerūt extēto collo: 7 nutib⁹ oculoz ibāt. 7
pedib⁹ suis pposito gradu iccedebāt. decal
uabit dñs verticē filiaz syon 7 crinē earū
denudabit: vbi aduerse cōfessionē. **¶** **M**as
p caluatōem capilloz caput ornatiū: intel
ligit denudatō die grē. aīam ornātis qua
puaberis: p crie q accipiunt h p alienis
capillis. qbus aliqñ solent mulieres ado
nare: itllñ scōz suffragia qbus aīa exñs
in grā adornat. qb⁹ pnceps fit oīz bonoz
q dā p scōs hoīes opaf. s; pdicta scqñs oī
bus puaf: cui cominādo dīc dñs **M**as. 3.
Reuelabo pudēda tua in facie tua. 7 ostē
dam gentibus nuditatez tuā 7 regia igno
miniā tuā 7 prociā sup te abhominatōes
7 ptumelijs te afficiā 7 pōam te in exem
plū. **¶** **Q**uādo ad peccñ supbie iuēies pētio
nes. emulatōes. odia. rixas 7 discordias.
vñ de talibus dīc ps. In circuitu ipij am
bulant. **¶** **P**er vigiles q̄t illñ peccatuz
auaritie 7 detractōis: q: auari sp vigilāt
quō pñt cumulare pecūiā 7 dractores inf
pgregatōes hoīum semp pponūt mala x
ba. nō aduertētes miseri illud q dī puer.
24. Cogitatō stulti peccñ est 7 abhmina
tio hoīum detractoz. **¶** In istis igitur o
aīa peccat: x: si qras sponsum nō iuēies:
sed si qd qm ad peccñ auaritie repies exa
ctōes indebitas. vsuras iniustas. rapinas
violentas 7 furta. **¶** **Q**uādo ad peccatum d
tractōis reperies falsas adinventiones
oculto:um publicationes bonoz:um mur
murationes: malo:um augmentationes.
In istis igitur omnibus non inuēitur xp̄s
¶ 2º p̄siderare possumus adepriōem sal
uificam: cum dī paululum 7c. **M**as postq̄
homo transiuit carnis delicias p purita
tem mundi excellentias per humilitatez
7 mundi diuitias per paupertatez. tunc
Chr̄stum sponsum reperit vt possit sic cō
solatorie sibi dici illud eccl̄i. ij. Post mul
ta tempora inuēies illum. **¶** **T**ertio con
siderare possumus possessionē p̄tinuam.

cum dī. tenui euz nec dimittā. **M**as postq̄
hō dimissis vitijs ad statum grē venit. in
q xp̄m sponsum suum inuenit: dī ipsum te
nere firmiter. q quidem fac qñ p̄seuerat i
bōis opib⁹ nec reuertitur ad peccata. vñ
sibi dī **A**poē. 5. tene q habes. dicat igitur
illud **I**ob. non dimittā te neq; dereliquā
¶ 3º alij querunt xp̄s debito modo. 7 itē
inueniunt. 7 qualiter reperitur audi **B**er.
sermone. 24. Si nolum⁹ non frustra que
rere dñm. queram⁹ veraciter. queram⁹ fre
quenter. queram⁹ p̄seueranter. vt nec que
ram⁹ p illo aliquid. sed ab illo alqd con
uertantur. facili⁹ est enim celū 7 terrā trā
sire. q̄ vt sic querens nō inueniat: sic petēs
nō accipiat. 7 sic pulsanti non apiatur. vt
igitur dñm solícite qram⁹ dī **I**h. ss. Que
rite dñm dum inueniri pōt. inuocate cum
dum ppe est. **¶** **Q**uādo ad consortij puatōez
dīc. q ego vado 7c. vbi tria possum⁹ p̄si. s.
Xp̄i. ppositoem sepantem.

Collegij hesitatōem p̄turbantem
Dicti declaratōem euidentem.

¶ **Q**uantū ad p̄m dīc. quo ego vado vos
non potestis venire. **M**as p istā potētiā
q̄ xp̄s dixit iudeis incredul⁹ daf. nob itel
ligi ppetua sepatō q̄ sepabuntur a xp̄o. 7
hoc est qd dīc **I**o. q̄rit me 7 non inuēietis
vbi sum ego vos non potestis venire.

¶ **Q**uantum ad collegij hesitationem p
turbantem dicit. Dicebant ergo iudei
7c. **I**udei enim fm **A**ugu. tanq̄ carnales
non intelligentes spiritualiter q dictum
erat a **C**hr̄sto inter se quesierunt. si xp̄s
seipsum vellet interficere. quia dixerat q
ipsi non poterant ire quo ipse ibat. q̄uia
fatua esset ista cogitatio. cum 7 ipsi essent
mouituri. ex quo datur intelligi q ipse lo
quebatur de regno celozum ad quod erat
iturus post mortem. **¶** **Q**uantum ad dī
cti d̄clarationem euidentem dicit. 7 dice
bat eis. vos deo: sum 7c. xp̄s quidem de
clarando dictum suum intendit talem ra
tionem res habentes p̄rias p̄p̄etates n̄

pñt ire ad eundem locū. sicut p3 de graui
bus et leuibz: sed ego et vos hēmus pñi
as pprietates. ergo pbo maiorem: q vos
p peccata vřa grauiati estis deorsum. et de
hoc mundo. ego autem sum de superius et
non d hoc mundo: q mundane sicut vos
non viuo. **¶** **Q**uod ad 3^m dicit. Dixi ergo
vobis et c. vbi duo possum⁹ pñderare. s.
Cominatōem aggrauātem.

¶ **R**ōnem sufficientem.
¶ **Q**uod ad p^m dicit. dixi ergo et c. **¶** **M**ā xps
fm Aug. non cominat iudeis q peccatuz
hērent: q istud est cōe omnibus. vñ pñ.
¶ **A**m ego in iniquitatibus concept⁹ sum.
et in peccat⁹ concepit me mater mea: s; q;
morituri erant in peccat⁹ eoruz. **¶** **Q**uod ad
rōne sufficientem dicit. si enim non credi
deritis et c. **¶** **N**am illud q xps dixerat iu
deis. s. mouemini in peccatis vestris. hoc
evidenter pbat. s. si enim non credideris
q; ego sum: mouemini in peccō vestro. ex
quo pōt rō talis formari. qui caret vita
aptum natum hēre vitam est mortu⁹ sicut
p3 de carente anima. sed vos caretis vita
gratie. ergo estis morturi. qd autem ca
retis vita grē p3: q; vita aie ē fides cū ca
ritate. iuxta illd Abacuch. 2. Ecce q incre
dul⁹ est non erit recta aia ei⁹ in semetipso
iust⁹ at in fide sua viuit. sed vos caretis fīd
q; n credidistis. q; ego sum ille q pmissus
suz in lege vētur⁹ nec credidistis me deū
esse nec creditis mee doctrine. igitur ca
retis vita aie. et per pñs eris morturi: et
q; i infidelitate vřa pseuerabis mortemini
in peccō. **¶** **M**ā iuxta illd xpi **A**bar. Qui n
crediderit pñenabit.

Secūda pars.

Egitur. Dicebāt ergo ei tu quis
es et c. vbi tangit sblimitatez di
uie pñitōis. q; pbat eternal pro
cessio. q; oēs hoies nā scire dñderāt p me
thaphi. hic ē q qñ aliq videt vel audit
aliq magna d aliq: ignorās vñ pcedit. d ip
sū certificari dñderat vt ei⁹ aim⁹ qetef.

¶ **Q**uia igit xps potestatiue iudeos re
phendit q; nō credebāt ip3: nō dicē xps
se q ipm interrogāt q; sit vt clari⁹ ip3
cognoscāt: q; xps quis sit rñdet. s; hoc
igit hic duo possum⁹ pñderare. s.
Iudeoz anxiam interrogatiōem.

¶ **X**pi lucidam rñsonem.
¶ **Q**uod ad p^m dicit. dicebant ergo tu q;
es. **¶** **N**am qñ aliquis de seipso psumēs re
prehenditur aliquo quez ignorat multoē.
indignatur. et ideo qñunt ab ipso cur ista
faciat. et quis sit ipse. q; igitur xps iudeos
acriter reprehendit. d. q; morientur i pec
cato suo indignati q; eos reprehenderat
fm Augu. **¶** **D**ixerant ei tu q; es. **¶** **Q**uod
ad 2^m dicit. Dixit eis yhs pñm et c. **¶** **X**ps ei
interrogatus a iudeis quis esset. cum dñs
ver⁹ et hō esset; pñdit eis aliqua p deuz et
hoiem se demonstrauit. **¶** **N**am. d. se prin
cipium oñdit se fore deum. d. at se loqui
se verum hoiem indicauit. **¶** **S**ciēdum ē
at q; principiu duob⁹ modis accipit. vno
modo psonalr. eo modo q; dicim⁹ est pñ
cipium toti⁹ deitatz. et isto modo non dicit
fil⁹ se fore principiu cum habeat natiuitatz
sue principium pñem. **¶** **A**lio modo pñcipiu
accipitur essentialr. Et isto modo filius se
dicē principium. et de isto pñcipio possumus
exponere illud coll. 1. **¶** **D**ia per ipm et in
ipso creata sunt. et ipse añ omnes et oia i ip
so constant. et ipse cap co: poris ecclē qñ ē
pñcipiu pñmogēitus ex mortuis. vt sic in
oibus ipse pñcipatū tenēs. q; in ipso cōpla
cuit oēs plēitudinē habitatz. et p eū recōci
liare oia siue q; i terriis sunt. vbi inter alia
qñtuor possum⁹ pñderare. s.

¶ **P**rimitatē in essendo.

¶ **A**uctoritatē i pñdēdo.

¶ **F**ormalitatē in influendo.

¶ **P**ietatē in cōcordando.

¶ **P**rimitatē i essendo: cū dñt q; ipse ē ante
oēs. **¶** **N**ā ipse tā oium creaturaz pñm exñs
añ oia h3 duratōez eternā. vt sic dñe potue
rit illd **I**h. 43. **¶** **N**ū me nō ē format⁹ dñs et

pōt me non erit : ego sum dñs ⁊ non est
absq; me saluator. ¶ 2° pñderat possum⁹
auctoritatē i pñsidendo: cum dñc. ⁊ ipse ca
put corporis ecclē. oēs qdē fideles cū xpō
faciūt vñū corpus. cui⁹ caput ē xpō : ⁊ q
lib; fidelis est mēbrū hui⁹ corporis. iuxta
q; d ipō loquens apl's dñc Ep̄l. 1. Ip̄suz. s.
xp̄m dedit. s. de⁹ caput sup oēm ecclām q
est corp⁹ ip̄s⁹. ¶ 3° pñderare possum⁹ fō
talitatē in influendo: cuz dñc q; in ipō com
placuit oēs pñtudinē grē. ⁊ q; ipse caput
ecclē. ⁊ d natura capis ē influere in cetera
mēbra. iō xpō vt cap suoz fidelium i ipōs
vt in ip̄s⁹ mēbra spūalia grā ifluit habū
dātē: iuxta illud Jo. 5. Vidim⁹ glia; ei⁹
glia; qñ vñgēit a pñe plenū grē ⁊ xi
tatis. ⁊ infra . d cui⁹ plenitudine nos oēs
accepim⁹ grām pro grā. ¶ 4° pñderare
possum⁹ pietatē in pñcordando cum dñc pa
cificas oia p sanguinem ⁊c. ante aduētum
qdem xp̄i in mundū magna guerra erat
pp peccā pñoz parentum inter deū ⁊ hu
manum genus. sed xpō per suum pñosuz
sanguinem pacem inter eos pñcurauit . in
xta illud Ep̄l. 2. Nūc aut in xpō xhu vos
q eratō aliqñ longe: fci estis prope i san
guine xp̄i. ipse enī est pax nra q fec vtra
q; vñū.

Tertia pars .

Egitur multa hēo d vob log ⁊c.

¶ vbi tangit seueritatē future
discussiois. q; pbat finalis exa
minatō. Ille enim qui d; aliū iudicare :
d; eē iust⁹ ⁊ verax vt suū iudiciū pp ali
quē nō puertat: iuxta q; dñc Exo. 23. Nō se
queris turbā ad faciēdū malū: nec i iudi
ciū plimoz acqesces snie vt a xō dñc .
xp̄s igit q; vax ē cū rectitudie iudicabit. in
xta illd p̄a. Iust⁹ eo dñc ⁊ rectū iudiciū.
fm h igit h tria possum⁹ pñderare. s.
Discutiēti exaiatōem.
Sentētiā rectificatōem .
Iudeoz excecātōem .
¶ 2^a ad p^m dñc. multa hēo de vobis

⁊c. q; eim xpō venit in mūdū vt saluator:
hūani generis: nō aut vt iudex: iuxta illd
Jo. 5. Nō enim misit dñs filiū suū i mū
dum vt iudicet mūdū s; vt saluet mund⁹
p ip̄m. In fine vō mundi vt iudex veniet
⁊ distincte discutiēs merita ⁊ dmerita sin
gulozum. hinc est q; iudeis nō dixit mul
ta de vobis iudico in pñe: s; hēo iudicare
in futurū. ¶ 2^a ad 2^m dñc: sed q me mi
sit ⁊c. tunc qdem snia alicui⁹ d; ratificari
qñ est plata veraciter ⁊ nullam pñnet fal
siratē: vt ergo xpō oñdat suam sniam esse
ratam ⁊ firmam oñdit q; in sua snia nulla
falsitas pōt esse. Nam cum ipse nō loquat
nisi q; audiuit a pñe: ⁊ suū loq ⁊ audire
sunt idem q; a patre pñcedere fm Alciui
um . ⁊ ipse pñcedit a patre qui est veri
tas per essentiam non potest cadere falsi
tas. pñsequens ē q; snia data per Christū
sit totaliter vera. ⁊ sic possumus dicere il
lud Jo. 17. sermo tu⁹ veritas est. ¶ 2^a
ad 3^m dñc. ⁊ non cognouerunt q; patrem
eis dicebat deum. Christus enim mentio
nem faciens de illo qui misit eum. d. q me
misit verax est. dabat intelligere patrem
qui misit eum in mundum : sed iudei ve
lud ceci hoc non intellexerunt . Nam iu
xta illud Sap. 2. Excecauit autē illos ma
litia eozum. ¶ Sciendum est autem hic
vbi fit mentio de Christo mandum iudi
caturo. q; in extremo habebit mltā d pec
cato: ib⁹ iudicare. s.
Cogitatōes cordium.
Locutōes ozum.
Abalignitates operum .
¶ Primo cogitationes cordium : iuxta
illud p̄a. Ip̄e scrutans corda ⁊ renes de
us. non erit enim aliqua cogitatio q; ha
buerit homo contra volūtatem diuinā
quā ipse non iudicat ⁊ clare intueatur. ⁊ iu
sto iudicio iudicet . Quid igitur pecca
to: miserrime respondere vel dicere po
tueris dñō: cum tutum cor intuebitur in q
nō inuēiet suam ymaginem. s. grām : nec
e iij

supscriptiōem suam. i. bonas cogitatiōes
 ⁊ virtutes insertas ⁊ interrogabit. cuius
 est ymago h⁷ supscriptō **Abat. 22.** Re ue
 ra nō restabit aliqua rñsio nisi que sequit
 ibi. s. q⁷ te a veritate coactuz oportebit re
 spondere. q⁷ h⁷ ymago. i. ania tua ē cesaris
 i. dyaboli cui⁹ es secutus in instinctu. q⁷
 responsione vellis nollis sic facta qd aliō
 restabit miser peccator. nisi vt cōtra te. p
 feratur sententia qz dñs dedit ibidem. s.
 reddite ergo q sunt cesaris cesari. i. te pec
 catorē q fuisti dyaboli dyabolo ppetuo
 cruciādū. ⁊ q⁷ q⁷ **Eccl. 3.** Cor neqz graua
 bis doloib⁹ vbi sedit cor duz male hēbit
 i nouissimo. cor igitur tuū o peccator ipe
 nitens. q⁷ fuit neqz p malas cogitationes
 ⁊ durum p obstinatiōem in nouissimo. i.
 in die iuditij malū habebit. q⁷ penis eter
 nis cruciabit. **¶** Secundo iudicabit locu
 tiones eoz. Nam nihil erit locutum ptra
 volūtatem diuinā de qua nō oporteat ho
 mines reddere ratiōez. ⁊ h⁷ est q⁷ ipe dicit
Abat. 12. Dico at vob⁹ q⁷ de oi verbo ocio
 so q⁷ locuti fuerint hoies reddent ratiōez
 in die iuditij ex verb⁹ tuis iustificaberis ⁊
 ex verb⁹ tuis condēnaberis. **¶** Cōsidera
 igit o miser pccōr: qualē ratiōem reddere
 poteris. de piurijs. de detractōibus ⁊ dif
 famatiōibus. cui tibi dicat ps. Tota die i
 iusticiā cogitauit lingua tua sic nouacula
 acuta fecisti dolū dilexisti malitiā sup be
 nignitatem iniquitatez magis qz loq equi
 tatē dilexisti oia verba pcpitationis lin
 gua dolosa re Na istis sic tibi obiect⁹ ma
 le poteris respōdere. ⁊ iō cōtra te pferet
 illa snia q ibidē seq⁷. ppterea dō destruct
 te in finem euellet te. ⁊ emigrabit te d ta
 bernaculo tuo. ⁊ radicē tuā de terra viue
 tiū. **¶** 3° iudicabit malignitates opez. d.
 euil⁹ illud **Luc. 16.** Redde ratiōem vilica
 tiōis tue. qz ratiōez reddere poteris o mi
 ser peccator: qñ angelus q dat⁹ erat ad iu
 sticiā loquet⁹ ptra te testimoniū. d. xpo iu
 dici illō **Jo. 7.** Ego testimo^m phibeo de il

lo q⁷ opa eius mala sunt q audito o miser
 pccōr: cōtra te iudex dabit sniam. d. illud
Abat. 22. Ligatis maib⁹ eius ⁊ pedibus
 mittite eū i tenebras exteriores ibi erit
 fletus ⁊ strido: dentiū. **¶** Iste iudex fuit
 figuratus **Apoc. 19.** vbi d^r vidi ce^m aper
 tū. ⁊ ecce equ⁹ albus ⁊ q sedebat sup eum
 vocabat⁹ fidelis ⁊ verax. ⁊ i iust^a iudicat
 ⁊ pugnat oculi at ei⁹ sic flāma ignis ⁊ in
 capite eius dyademata multa hñs nomē
 nonū scriptū q nemo nouit nisi ipse. ⁊ ve
 stitus ē veste aspsa sanguie. ⁊ vocabat⁹ no
 men eius verbū dei. ⁊ exercitus q sunt in
 celo sequebant⁹ in eqs albis vestimēti bys
 sum albū ⁊ mundum. ⁊ ex ore eius pcedit
 gladius acutus vt in ipso pcuteret gētes
 ⁊ h⁷ in vestimentū ⁊ in femore suo scriptū
 rex regnū ⁊ dñs dominantū vbi. s. possu
 mus cōsiderare. s.
 Situatōez purissimā.
 Nominatiōez mirificā.
 Gloriosum ornatum.
 Generosum principatū.
 Gratosum comitatū.
¶ Primo situatōez purissimā cum d^r q⁷
 sedebat sup equū albū. Nam p equū albū
 intelli pōt vno modo. illa nubes candida
 sup qz xps ad iudicādum sedebit alio mō
 per equū albū itelligi pōt xpi hūanitas to
 ta mēda ⁊ purissima in q deitas dici pōt
 sedere. **¶** 2° psiderare possum⁹ noiatiōem
 mirificā cum d^r q⁷ vno mō vocabat⁹ fidel⁹
 ⁊ verax ⁊ alio noie verbū dei. ⁊ q⁷ hēbat
 nom⁹ q nemo nouit nisi ipse. **¶** Tbi scien
 dū. q⁷ in xpo ē duplex natura: diuina. s. ⁊ hu
 mana scdm naturā diuinā vocabat⁹ verbū
 dei fm aut humanā vocabat⁹ fidelis ⁊ ve
 rax tot⁹ aut fm q xps cōplectit⁹ naturaz
 diuinā ⁊ humanā d^r hñe nom⁹ q nō scit⁹
 nisi ipse vel q⁷ p naturā nō est nobis inue
 stigabil⁹ tā mirabil⁹ vnio vl⁹ q⁷ ab infidelib⁹
 xps nō cognoscit⁹. s. tm ab iph⁹ fidez
 hñtibus q dicunt vnū cū ipso vt sic potue
 rit sibi dici dō p^r illud. **Rx.** Feci tibi nom⁹

grāde iuxta nomen magnorū qui sunt in
terra. **T**ertio p̄siderare possum⁹ oīa
tum glōsum q̄ fuit multiplex p̄mo dī q̄
oculi eius sunt sicut flāma ignis p̄ quos
intellī eius clara ⁊ ifallibilis cognitio. p̄
q̄z scit omnia generalr tam bona q̄z mala
vñ Ecclī. 25. **S**ia videt ocl's ei⁹. **S**cdo
dī q̄ habebat in capite dyademata mltā
p̄ que intelligunt diuerfa p̄mia. que scdm
diuerfū meritorū iusti retribuet vñ sic pos
sumus dīe de quolz illud Cor. x. **P**osui
stī domine sup cap⁹ eius coronā de lapide
p̄tioso. **T**ertio dī q̄ erat vestit⁹ veste
aspsa sanguine. p̄ q̄z intellī cor⁹ xpi yhu
pro nob vulneratus in cruce. q̄ fuit suo p̄
p̄io sanguine rubricat⁹. **Q**uarto dī q̄
ex ore eius p̄cedebat gladius acutus. p̄
quē intellī seuera sīa de qua p̄cutiet pec
catores. ⁊ iō dī q̄ in ip̄o p̄cutiebat gētes
⁊ gentiliter ⁊ sine lege vinētes. **Q**uar
to possum⁹ cōsiderare generosum p̄ncipa
tū cum dī q̄ habebat in vestimēto ⁊c. **N**ā
p̄ vestimentū corpus cooprensū intellī ei⁹
hūanitas xpi nob deitātē occultans. q̄ in
xpo sōm videbat hūanitas sub q̄ latebat
deitas p̄ femur vero corp⁹ subsistens hu
manitatem xps igit in vestimēto. i. in hu
manitate habebat scriptū rex regum. q̄
de stirpe regia. i. dauidica fuit natus in fe
more etīaz in deitate scriptū hēbat reguz
⁊ domin⁹ dominantū quia s̄m naturā di
uinam ipse d̄s magnus ⁊ rex magn⁹: ma
gnus sup omnes deos. **Q**uinto possum⁹
p̄siderare gratiosum cōstatum. cuz di
citur q̄ exercitus sequebat eum in albis.
Nam p̄ istuz exercitū albatōrū sequentiū
xpm intelligit multitudo iustoz qui post
finale iudicū ibunt in paradysū cū xpo. de
quo admiratīne querit Apoc. 7. **N**ij qui
amicti sunt stoll' albis. q̄ sunt ⁊ vnde vene
runt cui questioni respondet ibidem cum
subdis hij sunt qui venerūt de tribulatiōe
magna ⁊ lauerūt stollas suas ⁊ dealbaue
runt eas i sanguine agni.

Quartapars.

Equif. Dixit ergo eis yhus ⁊c.

Cū exaltat⁹ fuero. vbi tangit vī
tatez dñice passionis q̄ pbat p̄

nalis crucifixio vbi tria possum⁹ p̄fide. s.

Absortitatē hūanitatis assumpte.

Sublimitatē deitaz excelsē.

Utilitatem pluralitatis cōuerse.

Quantū ad p̄mū dīc. Dixit ergo eis

yhs ⁊c. **N**āz tunc exaltari dici potuit xps

qñ pro nob fuit ellectus in cruce vñ **A**u

gu. exaltat⁹ est qñ p̄debat in ligno. **I**sta

aut exaltatō xpi fuit causa nre saluatōis.

Nam xps p̄ passionē nos redimēs de in

finis vbi eram⁹ p̄pter pecm̄ p̄ostrati tra

xit nos ad supna. qñ nos sibi per fidem ⁊

grām copulat. iuxta q̄ ipse p̄dixerat Jo.

12. **E**go si exaltatus fuero oīa trahā ad me

ipsum ⁊ h̄ est q̄ significatiue loquēs dixit

Jo. 3. **S**ic **A**boy. exaltauit serpētem in d̄

serto ita exaltari oī filium hoīs. vt omnis

qui credit in ip̄o non peat sed hēat vitaz

eternā. de h̄ autem serpēte dicitur snialr

Numeri. 21. q̄ qñ **A**boy. ducebat pplz do

mini per desertū vt irēt in terrā p̄missio

nis murmurauē ex itieris longitudine

cōtra dñm. q̄z obrem misit dñs ignitos s̄

pentes in pplō ip̄os mordētes aculeis ⁊

grauiter affligētes q̄ veniētes ad **A**boy.

dixit erūt peccauimus. q̄ locuti sumus p̄

tra dñm ⁊ te: ora vt tollat a nob serpētes

orauit igitur **A**boy. pro pplō cui dñs di

xit fac serpentem eneam ⁊ pone eū pro si

gno sup colūnam lignēā. quem aspiciētes

p̄cussi ab ignitisq̄ serpentibus sanabant.

Ubi scēdum q̄ p̄ pplm̄ domini intelli

gitur totum genus humanū. qui dei po

pulus dici potest. iuxta illud ps. **I**pse est

domin⁹ deus noster nos autem populus

eius ⁊ oues pascue eius per desertum igit

tur intelligitur iste mūdus. quia instar de

serti ab hominib⁹ per mortem deseritur

per terraz vero p̄missionis intellī celestj

patriā d̄ q̄ ps. **P**ortio mea dñe sit i terra

viuentiu. homines igitur in h^o m^odo peregrinantes vt vadant ad terram pmissio-
nis. i. ad patriam celestem murmurare di-
cuntur dum nō cognoscētes diuina bene-
ficia sibi regrariari pigrescūt quos deus
videns sic pigros d^r sibi mittere serpen-
tes ignitos quādo pmittit q^d demones s^u
pentes venenati eos tēptant isti serpētes
i. demones habēt aculeos 7 vene^m cōiun-
ctum cū aculeo est p^{er}sensus cōiunctus sug-
gestionem ex quo deliberare cōsensu quādo
homo d^r aliquo peccato mortali p^{er}sensit in-
star veneni inficiētis corpus inficit p^{er} pec-
catum 7 sicut venenati ab ill^{is} serpentibus
grauiter affligebant in corp^{or}e sic multo ma-
gis venenati p^{er} peccatum in aⁿima tāto pl^us
deberēt affligi. q^uia aⁿima nobilior est q^uā cor-
p^{or}e sic aut^{em} affligi peccatores debent ad
deū recurrere sperātes in eius misericordia 7 cul-
pam sue ingratiitudinis cognoscētes 7 d^re
peccauimus. q^uia locuti sumus cōtra d^{eu}m
non regratiādo sibi d^r beneficijs suis. 7 vt
melius exaudiat a domino debent habere
recursum ad A^gost^{um}. i. ad aliquē mediatorez
b^{on}ū. 7 deo acceptū vt pro ipso debeat ora-
re cui orati respondet a domino qualiter
possit curari. cuius infirmitatis medicina
est serpēs ene^m positus sup^{er} lignū. ¶ Nam
per serpentem eneū positum sup^{er} lig^{am} in-
telligitur x^pus y^hesus pro nob^{is} ellevatus in
cruce. Nam serpēs eneus habet formā ser-
pentis. sed nō habet vene^m serpētem au-
tem de sua natura videt^{ur} signare pruden-
tiam. iuxta q^{uod} dixit x^pus discipulis A^gbat.
10. Estote prudentes sicut serpentes. pruden-
tia vero 7 astu^s serpentis quātum ad pre-
sens spectat cognoscit iⁿ duob^{us}. ¶ Primo
dum audit vocem incantatoris vnā au-
rem ponit in terrā. 7 aliam claudit cauda
ne possit vocem incantantis audire. cuius
exemplo dum homo audire incipit incan-
tantis. i. sentire tēptationes dyaboli vna
aurem debet ad terram ponere 7 sic eam
claudere cōsiderando propriā vilitatem

quia de terra est in terram debet reuer-
ti. Aliam vero debet cum cauda claudere p^{er}
siderando q^{uod} in h^o m^odo finem habet vi-
uendi per finis datur intelligi p^{er} caudam
que est vltima pars animalis 7 sic non p^{er}
sentire dyaboli suggestiōibus. ¶ Secun-
do cognoscit serpent^{is} prudentia. quia quā-
do sentit grauatum pelle vetusta molli-
cat ipa per aq^uas. mollicata intrat p^{er} artū fo-
ramen aliquod lapidis 7 sic pelle vetusta
dimissa eggredit^{ur} cum alia renouata 7 sic
efficitur ab illo: ad reptādū. ¶ Qui⁹ exē-
plo peccator habens vetustam vitiorum
ipsum grauatum debet se mollicare per
aq^uas lachrimar^{um} sua d^rplorādo peccata. 7 sic
foramen angustū austeritatis intrare peni-
tentie. 7 ibi vetustā pellem. i. peccata dimit-
tere per integrā confessionē. 7 sic accepta
noua pelle g^{ra}te efficit^{ur} habil^{is} ad exercēdū
se in operibus virtuosis. ¶ Gene^m autē
signat peccatū quia igitur p^{er} serpentem fi-
gnatur prudentia. per venenū autem pec-
catum serpens eneus qui est sine veneno
signat prudentiā x^pi qui fuit sine peccō q^{uod}
igitur scdm^{us} Apo^{stolum}. i. 1. Cor. 1. x^pus ē dei vir-
tus 7 sapi^{entia} qui iuxta ill^{ud}. i. Petri. 2. Pec-
catum nō fecit nec inuentus ē dolus in ore
eius p^{er} serpentem eneum cōuenienter p^{er}
designari. ¶ Sic autem serpens eneus
i. y^hesus tunc in deserto fuit sup^{er} palum in si-
gnum positus q^{uoniam} in isto m^odo fuit elle-
uatus in cruce sicut igit^{ur} tunc a mori erat
a uenenatis serpētibus. aspiciētes serpen-
tem eneū sup^{er} palum positū curabant sic
nunc quicūq^{ue} propter peccatū se venena-
tū senserit. si x^pm ellevatū in cruce respe-
xerit passiōē eius meditādo in corde re-
cipiet sanitatem quis enim peccator tam
miser 7 plenus sceleribus cogitans pre-
tium redēptionis sue q^{uod} quidem fuit pre-
ciosum sanguinem x^pi y^hesu non conuer-
tatur d^r via sua mala 7 reuertat^{ur} ad dominū
vt sui misereat. 7 animā suā seruet mun-
dam. re vera nullus nisi fit insipientis.

Quantū ad secundū dicit tē cognosce
tis quia ego &c. Nam quia xps non soluz
erat homo sed ds. & essentialr idem cū pa
tre ideo eius sublimitas est excellētie ma
gne vñ quantū ad eius sublimitatem .s^e
possumus p̄siderare. s.

Sublimitatem in essendo.

Veritatem in docendo.

Natiuitatem i. pcedendo.

Societatem in adherēdo.

Cōfortantem in volendo.

Quantū ad primū dic tunc cognosce
q: ego sum entitas xpi nō fuit entitas pri
cipata sed p essentia iuxta q dixit Aboꝝ.
exo. 2. Sic dices filijs Isrl. qui ē misit me
ad vos. **Q**uantū ad veritatē in docen
do dic sicut docuit me p̄r si loquor. Nam
q: fili⁹ q docuit h̄z a patre &c. p̄r cum sit
veritas non possit nisi vera d̄re ideo xpi
doctrina vera fuit. **Q**uantū ad natiui
tatem in pcedendo dic. a me ipso facio ni
hil in diuinis enim p̄r solus ē a se ipso. q:
est prin^m nō de prin^o. & ideo dicitur toti⁹
prin^m vnde Aug. A me ipso nō sum. fili⁹
enim est de patre ds. **Q**uantū ad socie
tatem in adherēdo dicit & q me misit me
cum est & nō relinqt me so^m propter veri
tatem qdem essentie p̄ris cum filio semp
p̄r est cū ipso & ipse cū patre. iuxta illd q
Jo. d. 10. 4. Si iudico ego iudi^m meū vcz
est q: solus nō suz h̄z ego & q misit me p̄r.

Quantū ad p̄fomitatez in volendo di
cit. q: ego que placita sunt ei facio semp. &
h̄ est q dic Jo. 8. A deus cuius ē vt faciaz
volūtatem eius q misit me vt p̄ficiaz op⁹
eius. **Q**uantuz ad tertium dicit h̄ illo
loquente multi crediderunt in eum ma
gna quidem vtilitas fuit audientibus p
dicationem xpi ad viam veritatis cōuer
ti. Nam sicut ipsemet saluator dicit Jo. 3.
Pater diligit filiu & omnia dedit in ma
nu eius. qui credit in filium habet vitam
eternam. Ad qz &c.

Feria tertia dñice scde in. xl^o.

Unc locutus ē xps ad tur
bas & ad discipulos. d. super
cathedra Aboꝝ. sederunt
scribe & phisey oia ergo que
cūqz dixerint vob̄ seruare
& facite &c. Aboꝝ. 23. Ratio

naturalis nos docet officiū esse boni agri
cole tēporalis bonas herbas & plātas in
orto suo seminare plātare & fouer & malas
aut euellere & extirpar. sic suo mō officiū
spūalis agricole. s. doctoria & spūalis pa
storis ē in grege sibi subdito vel cōmisso
virtutes inserere & vitia extirpar. **Q**u
igitur xps est spūalis agricola cuius ort⁹
ania nostra instar bonoruz operum vel se
minū nititur seminare virtutes & grām.
& instar malorū vitia extirpare. & aln per
se ipsum nos edocens aln per suos predi
catores ministros licet aut ipse cum nos
docet verbo doceat & exēplo. tamen cum
docemur per ministeriū hominū aln ver
bo docemur licet non exēplari cōuersatio
ne vel vita multi multa dicunt & faciunt
valde pauca in quibus vitam malam non
debemus respicere sed doctrinam. & ideo
xps in presenti euāgelio instruit q q̄suis
predicator vel pastor sit malus si tamen
bonum loquit verba sequi debemus non
vitam in quo. s. t̄git. s.

Defectum bone exercitantis per negli
gentiam.

Excessum debite correctiōis per inimiz.

Aspectū vane intentiōis p inanē glāz.

Affectū ellate ambitiōis p supbiām.

Defectum virtuose cōdictionis per obe
dientiam.

Primū probat carentia operis. Se
cundū penitentia ipotabil. Tertū ap
parentia faminis. Quartū excellētia cul
minis. s^m existētia humil. p^m in prin^o. 2^m
ibi alligāt eniz onera &c. 3^m ibi oia vero
opera sua &c. Quartū ibi amant enim pri
mos acubitus &c. Quintū ibi vos eniz no
lite vocari rabi &c.

Prima pars.

Quantum ad p^m ubi tangit 7c. q^d
pbat 7c. dñe tñc locut⁹ ē yhs 7c.
ubi q̄rtuo: possum⁹ p̄siderare. s.

Collectōem familiarē i audiēdo.

Edictōem pastorem i p̄fidēdo.

Admōem salutarem in obsequēdo.

Rōnem morālē in cōfirmādo.

Cum ad p^m dicitur: tunc loquutus est 7c.
Izēnim scribe 7 phēi insidiarent x̄po. tamē
turba 7 discipulī eius tanq̄ magis familia
res libenter audiebant eum. **C**um ad se
cundum dicit. super cathedram Moys. 7c.
scribe q̄dem vocabantur qui legē sciebāt.
phēy x̄o q̄ interpretant diuini erant q̄dez
hoies qui tanq̄ habitu erant cōitate di
uini oñdētes se int̄ alios h̄re vitaz religio
sam 7 sanctam. ad ista x̄o duo genera ho
minum. pertinebant inter alios instruere
pplm simplicem de lege Moys. 7 diuinis
mandatis. 7 iō dñr a x̄po sedere super ca
thedram Moys. dum doctrinam 7 legem
Moys. docebant populum q̄ per sessionē
designatur. Itaq̄ s̄m Jeronimū per cathe
dram doctrinam intelligimus. **Q**uan
tum ad 3^m dicit. oia ergo q̄cumq̄ 7c. q̄ eiz
lex illo tpe bōa erat. 7 scribe 7 phēi istruē
bant de lege illa debebant in lege seruār.
7 operibus exercere. sed q̄ si nō faciebāt.
ideo Ch̄istus admonebat turbas 7 disci
pulos vt eorum doctrinam audirent. non
tamen eis in operibus cōicarent. Unde
origē. 7 ideo ne existiment q̄ q̄ debent
eos audire non in operibus imitari: sub
dit s̄m vero opera illorum nolite facere.
Quantum ad quartum dicit. dicunt
enim 7 non faciunt. sufficiens quidem ra
tio ad hoc q̄ scribe 7 pharisey l̄z debeant
audire docendo. non autem imitari in
operando: quia ipsi non faciebant quod
alios docebant. **N**am bona docebant
7 mala faciebant. de quibus reprehēdē
do dicit Augu. bona loqui 7 mala facere.
non aliud est q̄ seipsum iudicare. **I**sti

tales solum habentes v̄ba 7 non opera
possunt figurari per illam arborē cui ma
ledixit dominus. de qua sententialiter dī
citur Mat. 21. Quod cum Ch̄istus se
mel veniret ad ciuitatem Ierusalem 7 exu
raret: videns arborē ficū secus viam ve
nit ad eam: 7 nihil inuenit in ea nisi folia
tantum: cui maledixit ait nunq̄ ex te na
scantur fructus in sempiternum: 7 arefa
cta est continuo ficulnea: 7 videntes disci
puli mirati sunt dicentes quomodo conti
nuo arefacta est. **U**bi sciendum est q̄
per ciuitatem Ierusalem intelligitur mū
dus in quo instar ciuitatis deberet esse ci
uium vnitas. 7 instar Ierusalem pax 7 cō
cordia animorum: sed l̄z sic deberet esse. ta
men est totum oppositū. vt sic loquendo
de mundo 7 ipsius conditōibus possit dī
cere dominus qm̄ multa narrauerit illud
Ezech. 7. Fac conculcationem qm̄ terra ple
na est iudicio sanguinum 7 ciuitas plena
est iniquitate. **P**er exuriem x̄o Ch̄i
sti illr̄ desiderium q̄ x̄ps quantum in se
est h̄z vt oēs hoies saluentur: iuxta illud
p̄ma Th̄y. 2. Ipse vlt̄ oēs hoies saluos fie
ri 7 ad agnitōem veritatis venire. in isto
igitur mundo quilibz instar arboris debz
fructificare cui⁹ fructum sunt opera bōa.
S̄z l̄z sic dberet esse: tamen multo cō. accidit
q̄ Ch̄istus inuenit arborē. i. hominem
iuxta viam habentem soluz folia sine fru
ctu. **U**bi sciendum q̄ per arborē sec⁹
viāz intelligi potest homo. cuius cor: istar
vie patētis ābulantibus est apertuz 7 pa
ratum omnibus cogitationibus occurrē
tibus omnes vitioz cogitationes vl̄ tem
ptationes recipiens ante missas. **P**er
folia vero decorantiam arborēz intelligū
tur fallerata verba que multo cō. habet mī
ser peccator. se simulando bonum 7 sala
citer commendando. **A**d istam au
tem foliatam idest hominem Ch̄istus
veniens 7 salutem eius querens: fru
ctus non inuenit bonorum operū s̄z inuenit

totalr sterilem. s. multo. de sanctitate se
iactet in aduertat se miser. q. sibi istar ar
boris maledic dñs. d. nunq. ex te fructus
nascat. et sic statim arefcit. ¶ Nam p. istaz
maledictōem q. xps dat peccatori qñ mo
ritur et ex tunc nō potest amplius in sem
piternū fructus boni facere. et statim are
fcit et efficit ignem inferni pabulū sempi
ternū videntes autē angeli et sancti q. sunt
in pñia cōtra peccatorem datam diuinam
sententiam admirātes simul et comēdantē diui
nam iusticiāz instar aplōrum possunt dñe
ecce quō cito aruit. vt sic de ipso et de suis
similibus dici possit illud Treno. 4. Ad
hesit cutis eorū ossibus aruit et facta est
quasi lignū ne igitur istam tam durā sen
tentiam maledictōis xpi et penalitatz in
ferni incurrant hoies ex defectu bono. u.
operum admonent Luc. 3. vbi dicit facite
ergo fructus dignos penitētie. et ne cepe
ritis dices patrem habemus habet. q. d.
q. nulli demeritis celo. et virtuosos ope
ribus debz gloriari inaniter sicut sanctita
te patriarche habet. aam gloriabant iudei
nec eorum vita debet esse soluz in verbis
falleratis et pulchris s. et in opibus bōis.

Secunda pars.

Equi alligant enim honera et.
o vbi tangit excessus debire corre
ctionis. q. pbat penitētia ipota
bil. Nam scribe et phisei volentes se iustifi
care coram populo imponebant simplici
bus hominibus onera graua cogebant
eos ad eorum obseruantia. et sic secundum
Criso. dupliciter erant reprehensibiles
s. q. nimis erant austeri subditis. et sibi ni
mis remissi. ¶ De talibus pñdentibus et
subditis indebite pñpientib. et ipos gra
uis oneribus aggrauantibus loquitur
pulcerrime Criso. super Mat. d. Tales
autem sunt qui graua pondus venienti
bus ad penitentiam imponunt. et sic dum
pena pñsens fugitur contēntur pena su
tura. et ponit exemplum subdens. si enim

passum super humeros adolescentis que
non potest baiulare posueris necesse ha
bet aut ipsum reiciat aut sub pondere con
fringantur. ¶ Sic et in hominigræue pñ
dus penitētie ponis necesse est vt aut pe
nitentiam reiciat aut suspiciens dum face
re non potest scādalizat. amplius peccet
et inducens nos ad misericordiam magis
q. ad austeritatez subdit deinde si eram
modicam penitentiā imponentes. noime
melius est propter misericordiā reddere
rationem q. propter crudelitatem. et ad si
addit rationem subdens. vbi pater fami
lias largus est dispensator non debet esse
tenax. si deus benignus vt quid sacerdos
eius austerus. et subdit optimū documen
tum. d. vis apparere sanctus circa tuam
vitam esto austerus: circa alio. benignus
audiant te homines pauca mandantem et
grandia facientem. ¶ Nam nimis aggra
uantes suos subditos possunt figurari per
roboam de quo sentētaliter dicitur. 3. R.
12. Quod omnis multitudo Isrl. vēit ad
ipsum vt alleuiaret eos a iugo et onere
imposito eis per patrem suū regem Sa
lomonem. d. pater tuus durissimū iugum
imposuit nob. tu itaq. paululū minue de
impio patris tui durissimo qui imposuit
et seruicem tibi qui habito consilio senio
rū qui magis experti erant consuluerunt
q. pñscēderet petitioni populi et loquere
tur ad eos verba leuia vt sic possz eos in
amore sibi retinere ipse vero tanq. fatu
relieto consilio seniorum habuit consiliuz
iuuenū qui fuerant cum eo nutriti et erāt
inexpertī qui consuluerūt sibi. d. sic loque
re poplo huic. et locupletatisūt ad te. d. pñ
tuus aggrauauit iugum nostrum turele
ua nos: minimus digitus me. grossior ē
patris mei et nunc pater meus posuit su
per vos iugum graue. ego autem addam
super iugum vestrum pater meus cedit
vos flagell. ego autem cedam vos scōr
pionibus. cumq. populus audisset respon

tionem tam duram turbati fuerunt. et sic a suo dominio recesserunt. **¶** Ubi sciendū q̄ per regem roboam qui dure respondit poplō sibi subito ipso oneribus volens aggravare intelligitur quilibet dominus temporalis q̄ spiritualis qui aggravat i debite populum sibi subiectum temporalis per talias et spiritualis per excommunicationes unde signāter hic rex dictus est roboam qui interpretat dissipans populum. quia multo. per talia indebita gravantia desolatus populus considera tam cur rex roboam fuit passus. quia derelinquendo consilium seniorum. i. iudicij rationis adhefit consilio iuvenū. i. affectiōi sensuali et crudelitati.

Tertia pars.

Equitur omnia vero opera sua faciunt et ubi tangit aspectum vane intentiōis q̄ probat appetentia; faminis. ubi Criso. supra dominus arguerat scribas et phiseos crudelitatis. et negligentie psequenter arguit inanis glorie q̄ facit eos a deo recedere h̄z h̄z hic duo possumus p̄siderare. s.

Reprehensionem generaliter factam.
Reprehensionem spāliter explicatā.

¶ Quantū ad primum dicit omnia opera et. Nam scribe et phisei opera que faciebant l̄ aliqua de se essent bona. tamen ea inficiebāt inane gl̄am admiscendo. q̄ illa faciebāt ut viderent ab hoib⁹ ideo p̄mo in generali rephēdunt a xpo. **¶** Quantū ad scdm dicit dilatant phylateria sua et. Nam scribe et phisei tanq̄ ypocrite erant reprehensibilis q̄ in duobus p̄ncipaliter ostēdebāt poplō sanctitatē. s. i. mandatorū apri observatōe. q̄ dicit in phylateriorū dilatōne et in ipsorum iugī recordatōe q̄ ostendit in symbriz magnificatōe xps igitur ne instar scribarū simus ypocrite adinonet nos **¶** Mat. 6. d. Cum ieiunatis nolite fieri sic ypocrite tristes extermināt enī facies suas ut appareant hoibus ieiunantes.

tes. quib⁹ tamen cominal ne dñationis eterne. d. **¶** Mat. 23. Ne vob̄ scribe et phisei ypocrite qui filis estis sepulchris dealbatis que afforis apparent hoibus speciosus intus vero plena sunt omni spurcicia et ossibus mortuorum.

Quarta pars.

Equit amant et p̄mos acubitus et ubi tangit affectū ellate ambitiōis per superbiam q̄ pbat excellentia culminis ubi quattuor possum⁹ cōsiderare sed scribe et phisei honoris indubiti quadruplicem inordinatū appetitum habebant. s.

In cōiūgijs corpora reficiendo.

In eccl̄ijs alijs p̄dicando.

In locis publicis iusticiā simulādo.

Ubiq̄ sapientiā generaliter p̄tendendo.

¶ Quantū ad p̄m dñc amant at p̄mos acubitus in cenis. Nam i cenis et in cōiūgijs tractant illa que p̄tinet ad corpus. et in talibus cōveniunt scribe et phisei. volebāt collocari in locis p̄ncipalioribus. tū ut melius serviret eis. tū ut pre ceteris videretur digniores. contra tamen doctrinā xpi **¶** Luc. 18. Dñtes cum invitatus fueris ad nuptias nō discubas in p̄mo loco. **¶** Q^m ad sm dicit p̄mas chatedras in synagogis. Nam in synagogis p̄veniebāt hoies quantū ad spūalia. quia ibi docebant in lege et ibi erant multe chatedre quorū p̄mas et p̄ncipaliores appetebant scribe et phisei. ut sic quilibet eorum fuerit ille supbus princeps tyri de quo dī **¶** Ezechiel. 28. Ad eleuatū est cor suū et dixit deus ego sum et in cathedra dei sedeo. in corde maris.

¶ Quantū ad tertiū dicit et salutatiōes i foro scribe q̄dem et phisei tanq̄ se magnos et dignos reputantes volebāt sm Criso. p̄veniri ab alijs in salutatiōibus nō solum quantū ad tps et in loco cōi. s̄ et cū signis exteriorib⁹ puta ut euidēti sig⁹ vocali ut ad aliorū p̄veniret notitiā et cū depositiōe capij. et inclinatiōe capij. et alijs reuerētijs

signis. ut quilibet diceret eis illud. quod cusi abfalon. 2. Regum. 16. Salve rex. **Quantum** ad 4^m dicitur et vocari ab hominibus rabi. Nam ipsi tamque superbi ubicumque essent nolebant vocari nominibus propriis sed nominibus significatibus dignitate. unde Crisostomus. super. **Abbat.** Vocari volunt si esse appetunt officium negligunt.

Quinta pars.

Equi vos aut nolite vocari rabi et. ubi tangit perfectum virtuosum perfectionis. quod probat eximia humilitatis. aliquis autem volens a malo retrahere et ad bonum inducere de sibi proponere donum que sequitur male faciendo. et utilitate quam se quis bonum faciendo Christus igitur volens turbas et discipulos quibus loquebatur assimilari scribis et pharisaeis superbis idcirco eos ad humilitatis virtutem ostendens defectum qui sequitur ad superbiam et perfectum sequentem humilitatem secundum hunc igitur h. 3. possumus considerare. s.

Dissuasionem vanitatis extollentis.

Persuasionem humilitatis decorantis.

Expositionem diuersitatis prout.

Quantum ad primum dicit nolite et. quantum ad presens spectat homo potest propter tria inaniter exaltari. s.

Propter sapientiam in cognoscendo.

Propter potentiam in persidendo.

Propter sanctimoniam in conuersando.

Et secundum hic triplicem dissuasionem perscrutare possumus. quod Christus discipulis facit ne inaniter extollantur. s. preminencie veritatis quantum ad cognitionem. preminencie potestatis quantum ad plationem. preminencie bonitatis quantum ad persuasionem. **Quantum** ad primum dicit vos autem nolite et. Nam rabi idem est quod magister de ratione autem magistri est habere scientiam et veritatis cognitionem de qua nullus secundum Crisostomum. super. **Abbat.** debet extollere nec inaniter gloriari cuius rationem assignat Christus. d. vnus est enim magister vestrum. Nam quia proprie in deo est sapientia ideo scribit Crisostomus.

super. **Abbat.** Ipse solus deus notari magister de quo Iherosolymis. 50. Dominus mihi erigit aurem. et audiam eum quasi magistrum. **Quantum** ad secundam dissuasionem dicit omnes autem fratres estis. Nam presens est nomen honoris. et persidentie. quia presens filius preest. Nam autem persidentiam nullus deus appetere respectu alterius. et si alius presens vel prelatum inter alios ordinem. extolli non debet. iuxta illud Ecclesiastici. 32. Rectores te posuerunt. noli extolli esio in illis quasi vnus ex illis. cuius rationem assignat Christus. d. vnus est enim presens vestrum qui in celis est. de quo. Deuteronomij. 33. Nunquid non ipse est presens tuus qui possedit fecem et creauit te. q. d. imo veraciter ipse est presens tuus. non autem patres temporales. **Licet** autem sic deus sit humani generis presens et dominus tamen de filiis queritur dominus. **Abalach.** 1. Filius honorat patrem et seruus dominum. si ergo presens ego sum ubi est honor meus et si dominus ego sum ubi est timor meus. q. d. filius ex amore debet honorare patrem. et seruus ex timore dominum sed vos nec amore ut filij me honoratis ut patres nec ex timore serui me timetis. ut dominum. sed magis sicuti degenere filij et proditores serui exhibetis et in reuerentiam dum mala committere non desistitis. non aduertentes miseri quod scribitur Deuteronomio. 27. maledictus qui non honorat patrem suum. **Quantum** ad tertiam dissuasionem dicit nec vocemini magister. Nam ad magistrum pertinet alios docere tam verbo veritatis quam exemplo humilitatis vel bonitatis superioris igitur suadet discipulis ne vocarentur rabi quod idem est quod magister. **Quantum** ad magistram pertinet docere verbo. si autem in quantum magistram pertinet docere exemplo. in quo dissuadet eis ne alii quis arrogetur preminenciam bonitatis quantum ad conuersationem cuius rationem assignat. d. quia magister vestrum vnus est Christus de quo Luca vigesimo secundo. **Abagister** scimus quia verax es

et vitam dei in veritate docere. ¶ Quātūz ad secundū dīc. igit qui maior est vīm: erit minister vester: ad perfectōem enim moralem hominis non sufficit q̄ solūz ex turpent vicia nisi iſerant virtutes. et iō fm Criso. in omel. post q̄z xp̄s dissuasit discipulis superbiam et inanem gl̄iam. nūc eis suadet humilitatē virtutē. d. igit q̄ maior est et. Nam fm Remigium. Quicunqz vult fratrem puenire regnando: necesse ē vt illum pueniat obsequēdo. ¶ Quēntūz ad 3^m dīc. q̄ autem se exaltauerit et. Nam stipēdium q̄ sequit per superbiam et ella tōem erit humiliatō et defectō in inferno. iuxta illud 36.2. Dies dñi sup omnē supbum et excelsū et humiliabitur et arrogātem stipēdium q̄ consequit ex humiliatōne per obediētiam et ministratōnem erit exaltatō cum angelis in celo. iuxta illud Job. Qui humiliatus fuerit erit in gl̄ia. et q̄ inclinauerit oculos suos saluabitur. ¶ Sciēdum est aut q̄ istud x̄bū q̄ se exaltat humiliabit et. ter ponit in euangelio. p̄ h. 2° Luc. 24. 3° Luc. 28. ad designandum q̄ hō d̄z triplicem h̄re humilitatem. s. cor. dīc. ois. et operis. De p̄ia dīc xp̄s math. 21. Discite a me q̄ mitis sum et humil' corde. et h̄ est humilitas q̄ persuadebat illa p̄bissima Judith hominibus Betulie. De secunda humilitate Judith. 9. humilium et mansuetorū semper tibi placuit deprecatio. De tertia dīc eccl̄i. 25. Dīo humilian tis se nubes penetrat. et Judith. 8. Humiliemus illi. s. deo aīas nostras. et in spiritu p̄rito et humiliato seruientes illi dicam⁹ flectentes dñe vt fm voluntatem suāz faciat nobis misericordiam suāz. ¶ De humilitate opis dicit David. 2. 2. 6. Gladaz et villior fiam plusq̄z factus sum et ero hūi lis in oculis meis. h̄ humilitas est achab pp q̄z sibi pepercit dñs. de quo 36. dixit 3. 2. 21. Nōne vides Achab humiliatum eorū me: q̄ igit humiliatus est mecum non dueam malum in diebus eius: h̄ sup

borū humiliatio: et humilium exaltatio de qua sit hic mentō fuit figurata Dan. 4. in Nabuc. rege. Require in dominicali postilla. s. euāgeliopte. 4. ¶ Ad hanc deāz triplicem humilitatem nos hortat apl's Eph. 4. d. Obsecro itaqz f̄res ego iūctus in dño vt digne ambuletis vocatōe q̄ vocati estis cum omni humilitate et mansuetudine. solliciti seruire vnitatem spiritus in vinculo pacis vt ip̄e nobis tribuat pacem i p̄nti p̄ grām: et in futuro p̄ gl̄iam.

¶ Feria. 4^a. dominice secūde in. xl^a

Scēdēs x̄hs ierosolimam assumptis. 12. discipulos suos secreto. et ait illis. Ecce ascendimus ierosolimam et. Math. 20. Officium boni

pastoris suū p̄clati est suos subditos ad monere ne timeant futura pericula reprimere et corrigere ip̄orum p̄sumptionem et audaciam. et ip̄os instruere qualiter iter se debeant moralr conuersari. pericula aut minus timent si anteq̄z cūeniant nūnciantur: iuxta illud Grego. i om̄l. Vinus eiz iacula fertunt que p̄eident et nos tollerabilius mundi mala suscepimus si p̄ p̄uidētie clipeū monimur: p̄sumptō x̄o et audacia reprimitur quando audaci et p̄sumptuoso sua conditio intumatur. ¶ Nam ex hoc q̄ aliq̄ sunt qui cognoscunt seip̄os in p̄sumptōnem et audaciam: multoē. eriguntur. de q̄bus gall. 6. Si quis existiat aliqd esse cum nihil sit ip̄e seducit. Etia vō moralis et socialis cōsistit in mutuo obsego. et humilitatē exercitatō vt sic sint iuxta illud Ro. 12. Caritatem inuicem s̄nitatis diligentes. honorem inuicem puenientes. ¶ X̄ps igitur bonus pastor: cuius est futura cognoscere. errores corrigere. et mores ordiare sciens suis discipulis ex passione sua futura imminere periculum et timorē: ip̄am eis p̄nūnciat vt min⁹ ti

meant. eos arrogantes et indiscretos in postulationibus reprehendit et corrigit ne permanent in errore. sciens etiam eos adhuc inter se inuidios. ipsos ad conuersationem humilem et caritativam inducit. hoc autem facit in euangelio hodierno i quo tangunt quattuor. s.

Predicis occasio periculi iminentis.

Inducit petitio beneficii excellens.

Corrigit presumptio animi arrogantis.

Innuit petitio collegii puiuentis.

Primo probat mortis expressio dolorosa secundum muneris postulatio viscerosa.

Tertium christi responsio luminosa. Quartum gregis informatio virtutis. Primum in primo. secundum ibi. tunc accessit ad eum et tertium ibi. respondens illis et. 4^m ibi. et audientes qui dupliciter indignati.

Prima pars.

Tantum ad primum ubi tangit et.

quod probat et. dicit. Ascendens ihesus et. christus enim sua benignitate non solum passionem suam iminentem discipulis annunciat. sed qua non modicum turbantur: sed ad eorum consolationem predicit eis suam resurrectionem futuram: ut sic eis dicere posuerit illud Jo. 16. Vos quidem tristitia habebitis. Iterum autem videbo vos et gaudebit cor vestrum. Unde hic quattuor possumus considerare. s.

Obssequium virtuosum et imitabile. Collegium gratiosum et amicabile. Supplicium ignominiosum et compassibile. Solacium gaudiosum et delectabile.

Primo ad primum dicit. Ascendens ihesus et. Nam christus exiens in iudea ultra iordanem qui respectu iherosolymorum est in infimo situ: volens inde ascendere iherosolymum. suam eis predicat passionem.

Secundum est. Scire est. at loquendo spiritualiter quod per iherosolymum qui interpretatur visio pacis intelligitur ciuitas beatorum: qui omnis pax et tranquillitas reperitur. si autem ad eam volumus ire oportet nos non immergi per peccata. sed ascendere per opera bona. **A**postolus autem ascendendi ad illam ciuitatem signa fuit figuratus. 4. Re. 2. In ascen-

sione Elie in celum. ubi dicit finaliter quod cum domino vellet eleuare Eliam et ipsum ducere in partem suam terrestrem quod ipse iter alia iuit ad tria loca. s. in bethel. in Jerico. et ad iordanem: et inde ascendit in celum. i. in paradysum terrestrem. **U**bi sciendum quod si homo vult in celum ascendere. **P**rimo debet ire in bethel. Nam per bethel qui interpretatur domus dei intelligitur anima cuiuslibet hominis qui debet domus dei et templum spirituale per gratiam. ad istam domum debet quilibet venire. i. animam et conscientiam inuestigare. si in ipsa sit aliquam macula peccati. vel aliter quod displiceat deo. et omnia talia ab ipso expellere per amarum contritionem. integram confessionem. et debitam satisfactionem. **2°** debet ire in iericho: que vno modo interpretatur odor: quod postquam expulit vitia quod designatur per iter in bethel: debet ire in iericho. i. facere animam suam odoriferam deo per sanctas cogitationes et ornamentum. **3°** debet ire ad iordanem qui interpretatur riuus siue fluius illius qui debet iudicare mundum. s. christi ihesu qui dicit de seipso Jo. 5. Quod de dicit potestatem ei pater iudicium facere. quod filius hominis est. **F**luius igitur siue riuus eius est pretiosus sanguis ipsius. qui pro redemptione humani generis effudit: qui dicit de seipso ecclesiastici. 24. Ego quasi fluius domus que interpretatur medicamentum. et sanguis eius fuit medicina humani generis. postquam igitur homo peccata dimiserit et animam odoriferam fecerit: ut supra debet iordanem. i. ad fluium sanguinis christi accedere passionem eius iugiter meditando. ut sic meditando animam suam lauet et purificet dum in hoc mundo viuunt. ut postmodum instar Elie qui de iordane ascendisse in celum de contemplatione passionis Christi transferatur ad celestem patriam: ut sit de numero illorum de quibus dicitur Apocalypsis. 7. Multi sunt qui venerunt de tribulatione magna. et lauerunt stollas suas in sanguine agni. et dealbauerunt eas. ideo sunt ante thronum dei. et seruiunt ei

die ac nocte in templo eius. **Quantum** ad secundum dicit. Assumpsit. 12. discipulos suos secreto. Nam Christus non assumpsit multitudinem ad predicandum eis suam passionem futuram. sed solū. 12. apostolos tanq̃ sibi intimiores et firmiores animo. si enim passionem suam h̃m Criso. super Math. nuntiasset infirmis et debilibus forsitan scandalizati fuissent. **Vel** ideo assumpsit solum. 12. apostolos quando ascendit ierosolimā et passionem predictit. ad designandum q̃ non omnes ascendant ad celestem patriam. significatam per ierosolimam. nec oibus annuntiat xpi passio. effective aperiens paradisi ianuam. s̃ solum. 12. apostolos. i. sequentibus more apostolorum p̃ posse vitam Christi. si vis igitur passionem Christi tibi fore proficuum et in celū ascendere: xpo et apostolis possibilibus te conforma. dñ autē xpo assumptis. quia que pretiosa sunt non debent publice reuelare. **Quantum** ad tertium dicit et ait illi ecce ascē. ierosolimā et c. Nam tunc aliqd ignominiosus dñ quādo circa ipsum cōtigit plēs aggravātes circūstantias reperiri. q̃ igitur in passioe xpi x̃hu multa fuerūt ipsam aggravātia ideo pōt ignominiosum supplitium appellari. hic igitur. 6. possumus considerare que passionem Christi quantum ad ignominiam aggravabant. s̃.

Loci sublimitatem.

Subiecti sanctitatem.

Modi malignitatem.

Collegij dignitatem.

Iudicij crudelitatem.

Scrutinij diversitatem.

Quantum ad primum dicit. Et ait illi. Ecce ascen. Ierosolimā. Nam quando iniuria facta alicui. sit in loco sublimiori et notabiliore tunc est maioris vituperij. quia igitur ciuitas Ierusalem erat inter omnes alias insignis. Ideo cum Christus ibi passus fuerit: sua passio ex loco fuit

obprobriosa. et tunc impletum est illud dñi cum Luc. 13. Non capit prophetam p̃ire extra Ierusalem. **Quantum** ad s̃bri sanctitatem dicit. Et filius hominis. Nam qñ persona cui sit iniuria est sanctior tanto plus debz iniuria ponderari. Quia igitur Christus erat sanctitatis eximie q̃ erat filius dei: iuxta illud Math. 15. Vere filius dei erat iste. Ideo h̃m Criso. sup math. sua passio propter sanctitatem ipsius fuit magis ignominiosa. **Quantum** ad modi malignitatem dicit tradetur. Nam qñ aliqs traditur alicui p̃ditioe sp̃aliter a suo domestico: maior sit sibi iniuria: q̃ si aliter et ab alio traderetur. Quia igitur xps a suo discipulo iuda traditus fuit proditorie. Luc. 22. Siculo filij hominis tradis. ideo fuit magis detestabilis. **Quantum** ad collegij dignitatem dicit. Principibz sacerdotum et scribis. Nam quando persona maioris est dignitatis et gradus. et facit iniuriam alteri. tunc est magis reprehensibile: q̃ abstinere deberet a faciendo iniuriam propter dignitatem et gradum. Cum igitur principes sacerdotum et scribe inter alios maiorem dignitatis gradum tenerent: quia presidebant alijs et erant in lege periti. ideo Christi passio ex parte collegij tāto magis est aggravāda. **Quantum** ad iudicij crudelitatem dicit. Et condemnabunt eum morte. Nam quanto pena grauior et vitupabilior: tanto maior est verecundia patienti. Cum igitur principes sacerdotum et scribe condemnauerūt Christum ad mortem que est grauissima: et ad mortem que erat latronum supplitium. ut sic dicere potuerit illud Sap. 10. Morte turpissima condemnemus eum. Ideo passio Christi ex crudelitate iudicij magis ponderatur. **Quantum** ad scrutinij diuersitatem dicit. et tradent eum gēti. ad illudendum et flagellandum et crucigendum. Nam quando alicuius negotium a pluribus discutitur specialiter alicui.

Genio. tanto fit maior verecundia illi qui examinatur ab ipso. Cum igitur Christus examinationi Pillati post examinationem sacerdotum traditus qui non erat de populo iudeorum. Ideo Christi passio quantum etiam ad hoc fuit magis dura.

Traditus fuit autem Christus Pillato ad deludendum in preiudicium sapientie. Nam ipse erat dei virtus et sapientia prima cor. i. ut sit pillatus draco ille quem formasti ad illudendum ei. in ps. Ad flagellandum in preiudicium innocentis. Nam ipse erat agnus sine macula. Exo. 12. Et si est quod dicitur Jo. 59. Quod apprehendit Pillatus ysum et flagellauit: ut potuerit Christus dicere illud ps. Fui flagellatus tota die. Ad crucifigendum in preiudicium sanctimonie. Nam ipse est sanctus sanctorum. Dan. 9. et hoc est quod dicitur Math. 15. Ad erat hora tertia et crucifixerunt eum. Et ad deludendum verbis et contumeliis. flagellandum verberibus et percussionibus: et crucifigendum cum clauis ferreis: et ad illudendum in capite cum arundine percutiendo. calumniando. et conspuendo: et flagellandum in toto corpore verberando. et crucifigendum in patibulo extremitates corporis perforando. et lancea latus aperiendo. Dicat igitur contemplator suus stans ad arborem crucis et plorans. O bone ihu saluator. misericors et omnipotens deus. cur domineris tua potentia: deridetur tua sapientia. flagellatur et percutitur tua innocentia. pulchritudo conspuitur. sanctitas crucifigitur. et vita moritur. Cur inquam ista inaudita et mira sunt in te domine ihu. nisi ut me faceres potentem in operando. sapientem in cognoscendo. patientem in sustinendo me decorares per veniam. sanctificares per gratiam. viuificares per gloriam. Per me igitur o domine Iesu non pro te passus es hoc obprobria. quia tu es agnus sine macula. ego autem in iniquitatibus conceptus

sum: et in peccatis concepit me mater mea in psalmo. Cur igitur o miser peccator: dum ista audis non frangitur cor tuum sanguine quia tua virtuosa passio est nobis remedium in omnibus singulare. unde Ber. super cant. sermone. 22. passio tua domine ihu Christe vltimum refugium. singulare remedium. deficientes sapientia. iusticia non sufficientem succumbentibus meritis illa succurrit. cum tamen defecerit virtus mea non conturbabor: non desido: scio quid faciam: calicem salutaris accipiam: et nomen domini inuocabo.

Quantum ad quartum dicitur. et tertia die resurget. Nam si Christus predixisset discipulis: solum mortem suam et non resurrectionem cum ipsum multum diligerent. et absentia rei dilecte causas et tristitia. maxime si non speratur habenda. hinc est quod discipuli magnam tristitiam habuissent. quia vero predixit eis resurrectionem suam futuram in breui potuerunt passionem suam et mortem facilius sustinere. et sic aliquo modo consolari.

Secunda pars.

Equitur. Tunc accessit ad eum mater filiorum zebedei et ubi tangit petitio beneficii excellentis. quod probat matris postulatio viscerosa. Quia enim duos fratres Jacobum et Iohannem filios zebedei. audierant yhesum moriturum et resurrecturum tertia die. credentes quod post resurrectionem suam deberet regnare temporaliter ambierunt regnum temporale: mundum enim erant confirmati quin possent peccare. et ideo miserunt matrem suam ad Christum. ut per ipsam peteret quod optabant. venit igitur mater ut peteret Christum pro filijs intimaret. Scendum est autem quod in petitione aliqua a quo possumus considerare. f. Aliqua ex parte temporis in quo petitur. Aliqua ex parte persone a qua petitur. Aliqua ex parte persone petentis. Et

aliqua ex parte rei petite. fm hoc igitur hic
quatuor possum⁹ considerare. s.

Ex pte sps i q petis. aduēdi opoztūtatē.

Ex pte psonē a q petis. largiēdi pātē.

Ex pte psonē petētis. accedēdi pgruitatē

Ex pte rei petite. aduēdi rōnabilitatē.

Quantum ad primum dicit: tunc acces-

sit. Non enim omne tempus est apertū ad

petēdum aliquid: sed oportet cadere tēp⁹ oportu-

tunum. nam iuxta illud ecclēi. 1. Omnia

tempus habēt et suis spatijs transeunt vni-

uersa. ista igitur mater audita morte xpi

et resurrectōe ipsius futura. credens ipm

regnare in mundo accessit vt grām p fili-

is impetraret. vnde Iero. Quia post oia

dixerat dñs. et tertia die resurget: putauit

post resurrectōem illico regnaturū. et audi-

ditate femineā pntiam capimemo: futu-

rorum. **Q^m** ad secundum dicit. ad eum

s. xpm yhm. Non enim a quocunqz debet

homo aliquid petere: sed solum ab illo qui

potest dare qd petit. Ista igitur mater nō

uit ad quēcunqz sed ad xpm qui poterat

donare qd petebat. nam iuxta illud Ephe.

3. Ipse enim ē qui pōt omnia facere supha-

bundanter qd petimus aut intelligimus.

Quantum ad 3^m dicit. **Ab** filiis ze-

bedei incongruite psonē petētis quatuor

possumus pūderat. s.

Conuētiā psonalē.

Prēsentiam corporalē.

Reuerētiā singularē.

Innotescētiā vocalem.

Q^m ad 4^m dicit. **Ab** filiis zebedei enī si-

lijs suis. non eim quilibz est pueniens ad

aliquid petēdū p aliquos: s; o; qd aliquid sūit

q petat. inter alias eim personas ad ma-

trē pūit rogat. p filijs. maxime qñ pntes

sunt filij et appet necessitas. Nam mī tenet

diligat filios et eis cōpatit qñ idigēt et eis

necessaria et honorifica. pcurat pp qd dicit

36. 49. Nunquid potest obliuisci mater i-

fantem suū et vt non misereatur filio vte-

ri sui. q. d. non. q; mīris ad filium ē natura-

lis amor. **Quantum** ad prēsentia; cor-

poralem dicit. accessit homo enī existēs

in pntia sollicit⁹ petit illud qd vult qz face-

ret si foret absens. ista igitur mater vt exp-

meret qd petebat pēsoali accessit ad xpm.

Quantum ad reuerētiā singularē dicit. Adorans et. homo enī qui vult cap-

tare beniuolentiam alterius et ipsū ad se

inclinare. debz sibi facere reuerētiā. ista

igitur mater vt xpm ad pntionem faci-

lius inclinaret ipsū reuerenter adorauit.

Quantum ad innotescētiā vocalē di-

cit. petens aliquid ab eo. Ista igitur mī sciēs

xpm dixisse **Ab** Athi. 7. Petite et dabitur

vobis. audacter cum affectu et cum reue-

rentia petijt a xpo. **Q^m** ad quartū di-

cit qd dixit ei quid vis et. Ista quarta con-

ditō. s. ratōabilitas rei petite defuit i ista

petitōe. Nam ista mulier persuadere vo-

lebat xpo. dñe cum credam te regnaturū

post tuam resurrectōem magnifice. et isti

duo filij mei sint consanguinei tui germāi

et conueniens sit qd pte ceteris debeas ho-

norare tuos qz extraneos: rogo dic. q; tu

um dicere est facere. vt sedeant in regno

tuo. vnus ad dexteram tuam. et alius ad

sinistram tuam. i. vt ipsos pte ceteris fa-

cias magnos et excellentes in regno tuo.

vbi tria petit. Primo qetem: q; vt sede-

ant. Secdo honorem. q; vnus ad dexteraz

et alius ad sinistrā. Tercio diuitias: q; i re-

gno tuo. ex his pz qd i^a petitio non fuit ra-

tionalis nec iusta. q; fuit in ordine puerfi-

tas. petebat enim premium ante meritū

quia fuit in intentione carnalitatis. q; pe-

tit vt eis melius faciat: quia consanguinei:

quia fuit ibi magna vanitas: q; petebat re-

gnum temporale. **Sciendum** est autē

q; circa istam partem loquendo moralit

q; per istam matrem intelligi potest qui

libet homo fidelis bonus. Nam iuxta il-

lud Christi **Ab** Athi. 13. Quicunqz fecerit

voluntatem patris mei qui in celis est.

Ipse meus frater et soror et mater est.

Et istos autem duos filios intelligunt
duo principalia in homine. scilicet corpus et anima. si-
cut et filius est pater matri: sicut et mater
diligit filios sic homo diligit corpus et animam.
vnde isti filii sunt de quibus dicitur. 2. Regum. 2. Co-
fortent manus vestre et estote filii fortitu-
dinis. Nam manus. id est opera debent confor-
tari in seruitio diuino. et corpus et anima debent
esse filii fortitudinis in aggrediendo dif-
ficilia et sustinendo aduersa. **D**ebz igitur
homo istar mulieris huius ad christum acce-
dere et ab ipso petere quod duo filii. id est corpus
et anima sedent in regno suo. id est requiescant
in paradiso. vnus ad dexteram et alius ad
sinistram. scilicet anima a dextera contemplan-
do diuinitatem. et corpus ad sinistram con-
templando humanitatem in christo glorifica-
tam. quia ibi consistit beatitudo nostra.
Et autem securius accedamus ad eum et
petamus necessaria. ipse nos pforat. Io-
hannis. 15. Si manseritis in me et verba mea in
vobis manserint: quodcumque volueritis pe-
tere et fiet vobis. Nam teste Criso. super
Matth. petentis negligenteria reprehenditur
vbi de dantis misericordia non dubitatur
Signanter autem euangelista nomina-
uit tempus quo ista mulier accessit ad
Christum: vt ab ipso aliquid peteret cum
dicit. tunc ad designandum nobis tempus
congruum in quo debemus celestem pa-
triam postulare. Nam ante passionem et
mortem Christi quia nondum erat solutum
debitum nec satisfactum pro peccatis pri-
morum parentum nullus quantuncumque iu-
stus poterat illo regno habere. **Q**uia vero
christus in cruce moriens satisfecit pro nobis.
et aperuit paradisi ianuam. tunc deinceps fuit ipsa
pergrua petendi. Nam tunc incepit latro pedena-
ri in cruce petens quoniam dixit. memeto mei domi-
ne dum veneris in regnum tuum. cui fuit responsu
amē dico tibi hodie mecum eris in paradiso.
Luc. 23. quod quidem verum fuit quoniam ad clarā visio-
nem trinitatis deificæ: localiter nobis quoniam in die
ascensionis domini. anima ipsius in celum ascendit cum christo

Sedū ē at quod huiusmodi tempore post passio-
nem et mortem christi possumus secure regnum
eternum petere. quia ipse nobis acquirit san-
guine suo pretioso. Signanter autem istud sacra-
mentum ipsum. xl. spiritualiter ad hoc est ordinatum
vt per pacem faciendo pacem cum deo: sic
petitiones nostras deuotissime porrigamus: de
quo tempore apostolus. 2. cor. 6. Ecce nunc
tempus acceptabile. Ecce nunc dies salu-
tis. Istud est ipsum de quo figuratiue dicitur
Cant. 2. Tempus putationis aduenit. vox turtu-
ris audita est in terra nostra. sicut protu-
lit grossos suos. **E**bi sciendum quod per
vocem turturis gemebunda intellitur amara
contritio. per putationem vero per quam palmi-
tes superflui absiduntur intellitur confessio in
quo homo falce lingue de omnibus peccatis
que dicuntur superflui in anima integra-
liter confitendo amputare. **P**er sicut
vero intellitur digna satisfactio qui debz fieri
in opere secundum exigentiam delictorum. **S**ci-
endum est autem quod verus petens in ista alia debet
petere tria. scilicet.

Remissionem culpe inefficientis.

Infusionem gratie decorantis.

Collationem glorie querantis.

1° remissionem culpe inefficientis. exem-
plum illius deuotissime Sarre. d. Tob. 3. peto
domine vt de viculo impropij huius absoluas me.

2° infusionem gratie decorantis. nam secundum apostolum. 2. cor. 9. potestas est deus omnibus gratiam habundare
et facere in nobis. **3°** collationem glorie querantis

Nam per. Gratiam et gloriam dabit dominus. vñ per.
Vitam petijt a te. tribuisti ei longitudi-
nem dierum in seculum seculi. **Q**ui autem
sic postulat meretur a domino exaudiri.
vnde quilibet talis potest figurari per Sa-
lomonem. de quo specialiter dicitur. 2. pal.
Quod cum dominus dixisset Salomoni
postula quod vis vt dem tibi. postulauit sapi-
entiam et intelligentiam ad regendum po-
pulum sibi commissum. cuius petitionem ac-
ceptans dominus dixit ad eum: quia non
postulasti diuitias et substantiam et gloriam

f. iij

nec aias eorum q te oderunt. Sed neq; di
es in te plimoo. petisti at sapiētiā & sciē
tiā ad regēdū pplm. Ecce q sapientia
& scientia data sunt tibi. diuitias at sbam
& glām dabo tibi vt nullus in regib⁹ nec
ante te. nec post te fuerit filius tui. **¶** Ubi
sciēdū q per regem Salomonem quem
ds posuerat sup pplm suum vt ipm rege
refuntill^r quilibet homo q^m ad aiam ratō
nalem q est factus a dño vt regat sensua
litate cū potētis suis : p populum desi
gnatam. hūc at ds inuitat sua bēignitate
& misericordia. d. q petat q optat. q sic in
uitatus a dño instat Solōnis non d; pe
tere diuitias vt auar⁹ q^m ad mobilia nec
sbam q^m ad imobilia: nec vt superbus d;
petere mundanam glām. nec vt crudelis
de inimicis vindictam: nec vt luxuriosus
vel epicurus. qui non credunt aliam vitā
nec longam vitam. Sed instat Solōnis
petere sapientiam a dño. vt rō sensualita
tem regat ne inducat homo ad aliq inho
nesta. si aut deus viderit hoīem sic dispo
situm. & sic iuxta suum beneplacitū postu
lare non solum sibi tribuet sapiētiā s; alia
bona tēporalia. vt sic impleat xbum q di
xit saluator. **¶** Math. 6. Querite ergo p
mū regnum dei & iustitiam eius. & h oia
adicient vobis.

Tertia pars.

Egitur. Rñdens at yhs 7c. vbi
tangit psumptō animi arrogan
tia. q pbat xpi rñsio luminosa.
vbi qttuo: possum⁹ pñderat. s.
Rephēsiōē idebite petitiōis.
Requitiōem tollerāde passiōis.
Assertōem imittāde afflictōis.
Determinatiōem apposite qōnis.
¶ 1^a ad p^m dic. Rñdēs at yhs dixit.
Nescit qd petat. & h ē q xps rñdet duo
b⁹ sribus possum⁹ aduertere sm Jero^m.
q mīr ad ipoz ist. itā scē petitiōez. **¶** Sci
endū ē at q aliq d aliq petitiōē qz fac p^t
q^m ad pñs spectat t ripl^r argus. s.

Quā petit q nō d; petere.

Quā assignat cām qz assignare nō d;.

Quā nō obseruat ordinatum modū.

¶ Xps igit rēphēdit istos duos fces: qz
nō petebāt q petere dēbāt. **¶** Mā res qñ
qz nō h; pmanētiā: qz ē hitaz nescit hō
q^m dēbeat possidere. rōnabil^r peti non d;
nulla aut res tēporalis est pmanēs. q. i.
Jo. 1. transit mundus & concupiscētia ei⁹.

¶ Quia igit isti duo fces petebant res
temporales. Jo xps rñdet. nescitis quid
petatis. vnde Criso. h aut dic dominus.
qz nihil spūale petebant. **¶** 2° rēphēdit
eos: qz assignabant cām qz assignare non
debebant. **¶** Nam isti duo fratres qz erant
consanguinei germani xpi. rōne consāguī
neitatis petebant regnā cū ipso. Si ergo
ista petitiō intelligatur de regno celoz. tūc
rñdet. nescit qd petat. qz regnū celoz
nō pōt dari per humanitatē solam. ex q
estis mei consanguinei. sed p deitātē. & h
est q dic Jo. 5. Non possum a meipso fa
cere qcqz. **¶** 3° rēphēdit ipos q non
obseruabant ordinatum modū petendi. or
dinatus eim modus petendi quantū ad
pñs spectat requirit duo. **¶** 1° Primum ē
q hō prius petat directiōem vie qz ad ep
tōem terminī. **¶** Scdm q prius faciat opa
meritoria qz petat remuneratiōem pñij. &
qz in his duobus deficiebant. igitur Chri
stus dicit. Nescitis quid 7c. **¶** 2^a ad se
cundum dicit. potestis bibere 7c. Christ
quidem h per calicem intelligit passiōez
vnde Jero. Calicem in scripturis passio
nem intelligimus. vnde in ps. Calicez sa
lutaris accipiam & nomen dñi inuocabo:
& statim insert q sit iste calix pretiosa in
conspectu domini mors sanctorum eius.
¶ Quantum ad tertium dicit. dicunt ei
possumus. Nam multotiens accidit q il
li qui non sunt experti aliquas tribulati
ones minus eas reputant. Et ideo quando
interrogantur de ipsis respondent secun
dum Criso. Fludatius ignorantes accep

bitatem pene. ¶ Quantum ad quartum dicit. At illis. Calicem quidem meum etc. ubi duo Christus terminat. Primo ipso rum predicat passionem. Secundo ostendit quorum sit regnum celorum. ¶ Quartum ad primum dicit. Calicem quidem meum bibetis. Isti duo fratres dicuntur bibisse calicem domini. i. passionem pro ipso potasse. quia Jacobus ad litteram pro Christo fuit occisus. Nam sicut act. 12. Absit Herodes rex magnus ut affligeret quosdam de ecclesia. occidit autem Jacobum fratrem Johannis gladio. Johannes vero licet vitam suam per martirium non finiret. tamen dici potest bibisse calicem domini. dum a Domitiano positus fuit in dolium feruentis olei. a quo illesus exiit.

¶ Quantum ad hoc quod dicit: quorum sunt regnum celorum dicit. sedere autem ad dexteram meam etc. In Christo quidem erant due nature. deitas et humanitas. ratione autem humanitatis secundum quod erat consanguineus illorum: regnum eternum dare non poterat. sed ratione deitatis secundum quod est essentialiter idem cum patre. Secundum hoc igitur dicit quod sedere ad dexteram suam vel sinistram non est suum dare quantum ad humanitatem: ratione cuius petebat: sed quibus paratum est a patre meo. quia ipse potest hoc dare. Nam omne datum optimum. et omne donum perfectum de filio est descendens a patre luminum apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio. Iaco. 1. Cur autem Christus talis rationem dedit duobus fratribus et non simpliciter affirmativam vel negativam. d. sedebitis vel non sedebitis. audi Iero. dicentes Ideo tamen non dixit neque non sedebitis. ne duos confunderet: neque sedebitis ne alio modo irritaret. **Quarta pars.**

¶ Equi. Et audientes decem indignati sunt. ubi innuitur predictio collegii legii primum. quod probat gregis informatio virtuosa. Nam in finali collegio debet esse ad servandam pacem uniformis mo-

dos vivendi. quoniam si aliquis voluit preponi alii est materia discensionis in collegio. et ostendit multoties iter eos indignatos. ¶ Quia igitur in collegio apostolorum isti duo fratres inter alios petebant preponi ecclesia sunt aliorum corda ut ipsi fuerunt humanitus indignati: Christus autem sicut bonus et pius pastor et dominus eos paternaliter reconciliat et ostendit eis formam virtutis vivendi. Secundum hoc igitur si duo possumus considerare. s.

Discipulorum perturbatorem ruinosam.

Pastoris reductorem amorosam.

¶ **Q^u ad p^m dic.** Et audientes. x. indignati sunt de duobus discipulis. discipuli enim qui nondum confirmati erant in gratia. errare poterant et peccare. Unde Crisostomus super Math. sicut autem duo carnaliter petierunt. et x. carnaliter indignati sunt. Nam velle quidem esse super omnes comparabile est. sustinere autem alterum super se est nimis gloriosum. ¶ Quantum ad secundum dicit. Iesus autem vocavit eos etc. Iesus quidem respectu discipulorum suorum erat magister et pastor. habebat divinos congregare. in quantum vero magister habebat infirmos informare. et secundum hoc igitur hic duo possumus considerare. s.

Gregis dispersi congregatorem.

Gregis infirmi informatorem.

¶ **Q^u ad p^m dicit.** Iesus vocavit eos ad se etc. Christus quidem videns gregem suum per ambitorem iurisdiam: et indignatorem dispersum ipsum recolligit. et ad se ne dissipetur reducit: ut dicere possit illud Ezechiel. 34. quod perierat requiram. et quod abiectum erat reducam. ¶ Considera igitur huius pastoris Christi christi pietatem sollicitam et benignam: sic dispersos revocat et adunat. ¶ Nam nisi ipse per suam pervenientem gratiam vocaret. nullus ad ipsum venire posset. Ipse vero vocante fiducialiter adire possunt. ¶ Quia igitur miser peccator: si vocem vocantis audierit non convertatur ad

f. iij

ipsum re vera nullus nisi in memorie sue salutis dicat sibi quilibet domino illud Job. 13. Voca me et respondebo tibi. Sed multi obstinati qui ad ipsum nolunt venire quibus coquerendo loquitur. Prover. primo. Vocavi et non nuntiasti. extendi manum meam et non fuit qui aspiceret. si audiant non audientes christum comminationem eis factam a domino deuter. 18. ubi dicit. Qui autem verba eius quae loquitur in nomine meo audire noluerit ego ultor existam. **Quantum** ad gregis in seculum informatorem dicit. et ait scilicet quod principes et tunc enim perfecte aliquis informat aliquem quoniam docet et doctrina eius est vera. ideo christus dicit act. 1. quod cepit ysaia facere et docere. **Haec** docere solummodo verbo et non exemplo bono est reprehensibile in doctore. nam teste Greg. in quodam oratione. Cuius vita despicitur restat ut eius predicatio contineatur. **Christus** igitur volens informare discipulos eos instruit verbo et exemplo. et primo eos regni temporalis et eterni dissimilitudinem adducendo. secundum seipsos humilitatis exemplum probando. **Quantum** ad primum dicit et ait illi. et potest esse ratio talis re tempore et eternum sunt contraria ergo modo contrarius habere debet homo in uno regno. et in quo sed quia in temporali regno maiores dominantur. et eis servit ab alijs. igitur per contrarium in regnum eternum. qui vult esse maior: et primus debet esse servus et humiliter ministrare. et hoc est quod dicit discipulis principes gentium et. **Quantum** ad exemplum humilitatis quod in seipso proponit dicit sic filius hominis non venit ministrari et. ubi christus inducit duplex exemplum. scilicet humilitatis dum alijs ministravit. Secundo caritatis dum pro redemptione humani generis totius voluit crucifigi. **Quantum** igitur ad humilitatem intendit talem rationem super exemplum fundatam bonus discipulus debet a bono magistro adiscere vos estis discipuli mei. et ego magister vestri igitur debetis a me adiscere. sed ego sum hu-

milis non superbus. quod veni ministrare et non ministrari. igitur et vos humiles esse debetis. non autem superbi ad quos eos admonet. **Abat. s.** Discite a me quod mitis sum et humilis corde. **Quantum** ad caritatem intendit talem rationem. ego ex dilectione et caritate sum concitatus. quia veni animam meam dare in redemptionem pro multis iuxta illud Jere. 13. Dedit dilectam animam meam in manus inimicorum. igitur et vos debetis esse caritativi. et non ad invicem invidere et sic caritate media veniamus ad regnum celorum. **Ad quod re. et.**

Feria. s. dominice secunde in. xl.

Omo quidam erat dives et induebatur purpura et bysso et. Luc. 16. secundum sententiam Aug. Nullum malum ipsum nitum. et nullum bonum irremun-

eratum. unde apostolus sub metaphora seminantis dicit. Gal. 6. Que enim seminaverit homo et metet. quoniam qui seminat in carne sua. id est facit opera carnalia. de carne et metet corruptorem. id est penam eternam. Qui autem in spiritu. id est facit opera spiritualia de spiritu metet. id est accipiet vitam eternam. **Et** igitur homo ad memoriam predictam reducat christus in hunc eum proponit pabulam divinitus ephecurij et remuneratorem Lazari pauperis et indici. ubi christus tangit quatuor. scilicet Statum virtuosum et culpabilem.

Statum virtuosum. et commendabilem.

Statum gloriosum et appetibilem.

Statum ruinosum et detestabilem.

Primum probat humilitatem mali. 2. indigentiam patientiam. 3. quiescentiam letitiam. 4. servientiam tristitiam. primum in primo. 2. ibi et erat quidam medicus et. 3. ibi scilicet est autem ut moreretur et. 4. ibi mortuus est autem et dives et.

Prima pars.

Quantum ad primum. ubi tangit et. quod probat et. dicit homo quidam. ubi dicitur isto in notato homine quatuor tangit. scilicet. **Primum**

erat diues. Ad induebat purpura et bysso. Quod epulebat splendide. et cottidie. **P**er q̄ quattuor cōsiderare possumus p̄mo pecm̄ cupiditatis et auar. Secdo pecm̄ ostentatiōis et vanaglie. Tertio pecm̄ gule et intēperantie. Quarto moduz p̄tinuatiōnis et pseuerantie. **Q**uantū ad primūz dīc q̄ erat diues. Nā diuites mūdani vt plurimū sunt cupidi et auari. ad q̄z qdem sequit̄ ipietas et multiplex cullatio vitioz sicut p̄z in isto diuite q̄ in tñ fuit ipius q̄ nō sō^m largas elyas facere noluit paup̄i Lazaro. S; nec ē d̄ micis sibi supfluis dare voluit quas canes comedebāt vt verifi catū de ip̄o fuerit illud Eccl̄i. 11. Si diues fueris nō eris imūnis a delicto vñ Aug. in sermone. 29. Difficile ē vt nō sit supb⁹ qui diues ē. **Q**uantū ad 2^m dīc. et induebat purpura et bysso. purpura enī ē vestis regalīs et p̄tiosa. byssus vero ē genus lini cādīdissimī et molīssimī. q̄z igitur iste diues induebat talib⁹ vestib⁹ daf̄ intelligi q̄ p̄ vanam glām peccabat vñ Grego. in ol. Nemo autē eximet in fluxu absq̄z dubio p̄tiosarum vestium peccatum deesse. q̄z si hec culpa non esset nullo modo dñs Johānem de vestimēti sui asperitate laudass̄. **Q**uantū ad tertium dicit et epulebat splendide. Nam p̄ epulatiōem splē didaz̄ intelligit̄ non sō^m sumptio cibi ad sustentatiōem nature que qdem ē licitum sed supfluitas tam in quāritate q̄z i qualitate ciboz. Nam mlti sunt qui nō ad necessitatem sed ad supfluitatem comedunt vt possint lasciuire. qbus ip̄os reprehendēdo dicit beatus Iacobus in Cant. sua. 5. epulati estis super terram et in luxurijs enutriti estis corda vestra deberent tamen aduertere isti miseri epycurij. quantū duret delectatio gule quā modicē vnde. 1. Cor. 6. Esca venter ventri. et venter escis. deus autem et hunc et has destruet penīs infernalibus deputandum. **D**eberent autēz aduertere quantū dānum sequat̄. Nam In

nocenti⁹ de utilitatis humane cōdictiōis dicit Gula padisum clausit p̄mogenita vēdit suspēdit pistorem decolauit Baptista ex quibus p̄z q̄ pecm̄ gule est homini cā mortis hoc aut fuit figuratuz Iudicū. 16. Ubi sentētiat̄ dicitur q̄ cūz p̄ncipes phylistinoy cōuenerunt in vnū vt epularent̄ letantes sed et ludentes p̄ p̄uicia sumptio iam eplis p̄ceperunt vt vocaret̄ Sanson et ante eos luderet. qui cum fuisset adductus apprehēdit duas colūnas quibus innitebatur domus cum ambabus manib⁹. et cōcutiens eas domus fortiter dirruit. et sic interfecit circa tria millia hominū. et mulierum. cum qbus etiam ip̄e fuit mortu⁹. **U**bi sciendum q̄ phylisteos interpretantur cadentes potitōe. intelligunt̄ dediti gule p̄pter q̄z cadunt multoties. in pecm̄ isti dicunt̄ cōuenire ad cōuiuia. q̄z quādo possunt delitiose epulant̄ vt de ip̄is dicit possit illud eccl̄i. x. In risum faciūt panes et vinum vt epulent̄ bibentes. signa autēz dicitur q̄ per cōuiuia ludebant et letabantur. quia ad peccatum gulle secūtur laxi uia et dissolutio vana quibus multoties. per peccatum se laxant vnde Exo. 32. Sedit populus comedere et bibere et surrexerūt ludere. Nā autem vacat q̄ sequit̄ q̄ sumptis epulis illudebant Sansoni corā ip̄is ludentibus. **N**am p̄ Sanson qui interpretatur sol fortis intelligitur xp̄s yhus qui iuxta illud Eccl̄i. 42. Est illuminatiō q̄ p̄ omnia respexit de quo Job. 12. Ap̄ ip̄m est sapientia. et fortitudo duz igitur carnalibus dediti epulis vt animalia bruta pasci sunt et potati. tunc xp̄m deridere dicuntur. taz verbū quam operib⁹. quia multoties. ex ebrietate nimia se laxāt ad blasphemias et iniurias et ad opera inhonestā. s; aduertant qd phylisteis accidit et timeāt seueritatem punitionis diuine nam sicut Sanson apprehensis colūnis eas cōcutiēdo manibus domus corruit ex cuius cāu omnes interēpti fuerunt sic xp̄s yhs ho

minibus se delitijs corporis inmergentib⁹
pmissiue duas colūnas qbus homo debe
ret sustentari corruit vel cōcutit dum. s. p
imitur eos ifatuari vt bestias. q nec amo
rem dei habēt nec timorē. que qdem sunt
due colūne que deberent hoīem sustentā
stabiliter in operibus bonis. sic aut istis
cōcussis domus corruit ⁊ moriunt hoīes.
quia tunc in hoībus dissipatur totū spūale
hereditium vt quantū ad animā moriatur
spiritualiter vt tandem si pseuerauerint i
suis malitijs eternaliter puniant vt quilibet
tal' sit lucifer cui insultādo dicitur **Is. 14.**
Corruisti in terram qui vulnerabas gen
tes non vacat etiam q Sanson epulanti
h'mori voluit. quia dñs noster xps
licet peccator nō habuerit tamen pro pec
catoribus mori dignatus iuxta illd Ro.
5. Cum adhuc peccatores essemus xps p
nob mortuus est. ¶ Quantū ad quartū
dicit cottidie assiduitas enī in aliquo pec
cato fortit' ipsū aggrauat ⁊ reddit homi
nem magis exosum. q igitur iste diues
i suis eplis erat assidu⁹ ideo poterat ma
gis reprehēdi non aduertens miser epu
losus illud Prover. 21. Qui diligit eplās
in egestate erit. ⁊ q amat pinguis ⁊ vinū
m indicabit. q ad lram potuit de isto diui
te dici. cui fuit aque gutta vt patebit in se
rius denegata.

Secunda pars.

Ed erat qdam languēs Lazar⁹
s vbi tangit statū virtuosum ⁊ cō
mendabilem. q probat indigen
tis pati⁹. Nam paup⁹ ⁊ indigētia cum
voluntarie ⁊ patienter portat. cum nō sub
leuetur p aliquos ē virtuosus. ⁊ meritoria.
ap deuz iuxta illud **Mat. 5. Beati paupe**
res spiritu. i. voluntarie quorū ipsorū est
regnū celorū. ¶ Quia igitur iste Lazarus
pauper fuit qz paupertatem patienter por
tabat. licet epulosus ipam non subleuaue
rit tanqz impius. adeo fuit acceptus deo
tanqz virtuosus ⁊ bonus hic autem duo

possumus p'siderare. s.

Diuis paupis necessitatem.

Illius diuitis crudelitatem.

¶ Quantū ad primum dicit ⁊ erat qdaz
⁊c. vbi de isto paupere Lazaro tria tangū
tur meritoria opposita tribus vitijs q erāt
in diuite reddentibus ipsum culpabilez ⁊
deo displicibilem. s.

Paupiem euidentem.

Insaniam deturpātem.

Exuriem affligētem.

¶ Quantū ad pauperiem opposita cupi
ditati dicit q erat quidam mendic⁹ no
mine Lazarus licet enim auari ⁊ cupidi
deo displiceāt tamen pauperes rebus tē
poralibus dūmodo sint diuites virtutib⁹
deo placent iuxta illud **Jacobi. 2. Non**
ne diues pauperes elegit in h'mundo. diui
tes autem in fide. ⁊ heredes regni q pro
misit diligētibus se. q. d. de numero autē
istorum erat iste Lazarus cuius paup⁹
ostenditur euidentē inquātum est mendi
cus. vt dicere potuerit illud ps. Ego autē
mendicus ⁊ pauper sum ⁊ dominus solici
tus est mei. ¶ Sciendum est autē q hic
exprimit nomen huius pauperis. licet su
perius non fuerit expressum nomen diui
tis qzuis quantū ad mundanos homines
sit cōtrarium. quia diuites nominant non
pauperes ad designādum h'z Greg. q nul
lus proprie nomen habet qui non est scri
ptus in libro vite. ¶ Quantū ad insaniez
deturpātem oppositaz vanaglorie dicit q
iacebat ad ianuam eius vlcibus plen⁹.
Nam pauper Lazarus vt diues non ha
bebat vestimenta purpurea nec bissina.
quia tunc apparuit i publicum sed sicut
nudus ⁊ vacuus vlcera ipsum deforman
tia ostendebat. vt sic saltem ex ostensione
vlcerū crudelitate diuitis ad misericor
dā inclinaret. ne sūt ipsi diuiti. h'z Cris. pa
teret de miserando paup⁹ excusatio. dñ q
an ianuā eius iacebat. ¶ Qm ad exuriēz
ptra peccm gule dñ cupiēs saturari dñ

eis que ea. de mensa diuitis. in quo apparet qd non comedebat cottidie splendide sicut diues sed ppter paupertatem sustinebat famem et sitim ex quo pz eius pena et miseria vñ Criso. Egrotatio habet aliqd solatium si opes habet. qz ergo in illo pena est in quo inter tanta vulnera non meruit plagaru dolores sed famez. ¶ Quia vero iste pauper de his remuneratiōem expectabat a dño et omnia patienter portabat qz qdem remuneratiōem xps ostendit Luc. 6. d. Beati qui nūc exuritis quia saturabimini. ¶ Quantū ad scdm dicit et nemo illi dabat et. vbi quantū ad crudelitatem huius diuitis duo possumus psi. s. Benegatiōem teporalium beneficiorum.

¶ Comparatiōe animalium brutorum. ¶ Quantū ad primū dicit. et nemo illi dabat et. an h enī cognoscit maxima crudelitas huius diuitis. qz cum Lazarus esset in tanta paupertate nec eius ope appeteret sed sōm micas panis. Ipse vero cuz esset in tantis diuitijs et delictijs. tamen indigēti paupri nō subuenit faciens cōtra documētum tob. Tob. 4. d. Quis poteris ita esto misericors. si multū tibi fuerit habūdāter tribue. si exiguum tibi. etiam exigū libenter impartiri stude. nō aduertens tamen qd dñ Jacobi. 2. Iudm enī sine misericordia fiet illi qui nō fecit misericordiā. ¶ Qm ad cōparatiōem animalium brutorū dicit sed et canes veniebāt et lingebant vlcera et. Nā animalia bruta maiora signa misericordie ostendēnt isti paupculo qz diues ille ipsoz canes lingēdo ipsius vlcera remouēdo putredinem. cuius exuriam diues noluit releuare.

Tertia pars.

¶ Equif factum est aut vt moreretur medicus et. vbi agit statuz glōsum et appetibilez qd probat gescētia leti. ¶ Nam spūaliter loquēdo p sinū habrae intellr celestis pñia in q ē habraa cum oibus alijs iustis. vñ Criso.

sinus habrae paradisus ē. per Lazarū vero paupculum reb⁹ sed virtutibus diues intelligit quilibz viato: virtuosus et bonus. q signāter dñ Lazarus. qui interpretat adiuuus a dō qz nullus est q suis virtutibus pro prijs possit hñe gratiā nec puenire ad gloriā paradisi nisi cū diuino adiutorio spālī. iuxta qd dñ Jo. 6. Nemo pōt vñre ad me nisi pñ qui misit me traxerit eū. q cognoscēs ps. d. Adiuua me et salu⁹ ero et meditabor: in iustificatiōibus tuis semp. iustis autē cum diuino auxili⁹ liberaliter datur regm celoz vñ Greg. in ol. Solis iustis debent celestis patrie pñia. et humil⁹ casti misericordes ad gaudia eterua pueniāt. ¶ Cōsideret autem fidelis quilibet circa genus humanū. angelorum magnifica beneficia. et ad ipsos reuerentiā habeant singularē. Nam sicut hic dicitur animā Lazari in sinu habrae portauerūt Criso. quia licet despectum iaceret nō blasphemauit nec desperauit. d. hic diues in nequitia uiuens gaudet et tribulationes non patitur ego vero non optinere valeo necessariaz escam. et q dicantur fuisse plures angeli et non vnus audi eundem Criso. ppterea plures angeli veniunt vt chorū letitie faciant. ¶ Sciendum est autem q circa genus humanū inter alia inuento qtuor beneficia angeloz.

Nam nos a peccatis retrahūt.

Nos ab inimicijs defendunt.

Deo nras oratiōes offerunt.

Animas nras i paradisū pducunt.

¶ Nam Iero. sup. dñat. Magna dignitas animaz vt queqz hēat ab ortu sue natiuitatē in custodia sui angelū. ¶ P⁹ igit angeli nos a peccis retrahūt. nam qz hō ppter naturā corruptā magis ē ad malū pñus qz ad bonū. iō dñ sibi deputauit vnū angelū. qz quātū ē in se ptine eū a malo retrahit. et ad bonū iducit. iō Ber. in smōe d angli. d. Quotiēs aut grauissima cernitur surgere tēptatio et tribulatio vehemens

invenire. iuoca angelum custodem tuum. dire
ctorem tuum. adiutorem tuum. in oportu
tatibus tuis: in tribulatione vero neque dor
mitat neque dormiet. si quando ad tempus diffi
mular. **¶** 2° ab inimicis defendunt. Nam
quod diu vivimus sumus in continuo bello. iux
ta illud Job. 7. **¶** Multa est vita hominis su
per terram. Nam habemus pugnare cum car
ne. mundo. et dyabolo. quibus non possumus
resistere nisi diuino auxilio mediante qui
nobis mittit angelum suum defensorem.
iuxta illud ps. **¶** Immittit angelus domini in
circuito timentium eum et eripiet eos. **¶** 3°
orones nostras deo offerunt. iuxta illud
quod Tob. dixit angelus Raphael. Tob. 12.
Quando orabas cum lachrimis et sepelie
bas mortuos ego obtuli oronem tuam do
mino. **¶** 4° animas nostras in paradysum pdu
cunt: iuxta quod habet de Lazaro quod angeli por
tauerunt eum in sinum Abrahæ. et hoc est
quod dominus dixit Abraham. Gen. 23. Ecce ego mit
tam angelum meum qui precedet te et cu
stodiat in via et introducat in locum quem
preparavi id est paradysum.

Quarta pars.

¶ Equitur. **¶** Mortuus est autem di
ues etc. ubi tangit statum ruino
sum et detestabilem. quod probat. si
cientis tristitia. ubi tria possumus conside
re. **¶** Privationem termini inquantum.
Passionem supplicij affligentem.
Frustrationem desiderij appetentem.
¶ 1° ad primum dicit. **¶** Mortuus est autem dives:
quato est quod plures penas patitur tanto plus
cruciat. ut autem vehementer cruciat. ostendatur
huius diuitum. id est ipsius nobis pena multiplex de
monstrat. habet igitur. s. possumus considerare. **¶**
Habitationem tenebrosi loci.
Inspectionem alterius boni.
Insinuationem petiti beneficii.
Expressionem divi supplicij.
Allonem diversis stipendij.
¶ 2° ad primum dicit. **¶** Mortuus est autem dives etc.
Infernus ei est locus tenebrosus et obscurus. d.

Job. x. est terra tenebrosa terra misere et
tenebrarum ubi umbra mortis et nullus ordo
sed sempiternus horrox inhabitat. ubi iste di
ues mortuus collocatus fuit. d. quod. et suis simili
bus dicit ps. Sic oves in inferno positi sunt
mortis depascet eos. unde Aug. de questio
nibus. Sepultura autem inferni penas profunditas
est. quod et superius et misericorditer deus per hanc
vitam vocant vel vocat. **¶** 3° ad inspe
ctionem alterius boni. dicitur ellevans autem
oculos etc. Nam quando aliquis videt alium in
statu solomnis et solatii. seipsum autem videt in
pena et miseria cum habet sciat per sua demerita
tantum amisisse bonum et tantam miseria comen
ditum talis visio secundum Greg. 5. mortuus est si
bi augmentum calamitatis et pene. quod igitur
tur dives iste vidit Lazaro in loco quietis
seipsum existens in pena. talis visio suam
penam augmentavit. unde Crisostomus. Sic autem
pauper dum viveret graviores penas reddebatur
tacere ante ianuam divitis. et aliena bona per
spicere. sic diviti mortuo augebat exterminij
acubitus in pena et prospectus delectationis
Lazari ne sola tormentorum. sed et collatione
honoris illius intollerabilius sentiret sup
placium. **¶** 4° ad insinuationem petiti be
neficii dicit. et ipse clamabat. d. per Abraham
etc. Nam quando aliquis ex his in petito clamat signum
est desiderij vehementis quod habet de habendo
remedio gravitatis penas. ex hoc igitur
quod iste dives clamavit. datur intelligi quod
desiderabat suffragium et cruciabatur ama
re ut dicere potuerit illud Osee 5. Ad te
domine clamabo quod ignis comedit speciosa de
serti. flamma succedit ligna regionis. Nam
tunc in isto divite ignis comedit speciosa
sa: quando existens in igne fuit defica
tus. et pulchris vestibus denudatus. flamma
vero ligna regionis succendisse di
citur quando existens in flamma fuit
omni sustentatione divitiarum suarum
privatus. **¶** Iste autem dives existens
in tormentis recursus habuit ad Abrah
am nominans ipsum et patrem appel

lano vt sic eum magis alliceret ad miseri
cordiā faciendum. tñ non fuit su⁹ filius q³
nō fuit secutus eum in opibus bonis. q³ q
dem veraciter fac filiū alicui⁹ teste xpo
dñte Jo. 8. Si filij estis habite opera ha
bitae facite et qd petijt audi. naz dixit mit
te Lazarū vt intingat te. vbi considera o
pccōr ipenitens illud Greg. in ol. Quid
nimirū diues eum cuius in hac vita mise
reri nō voluit in suo iam supplitio posu
patronū querit. et q vulnērato papi mēse
sue minime dare voluit in inferno posu
vsqz ad minima querēda peruenit. Nam
gutam aque petijt q micās Lazaro nega
uit. Qualis ē ista mutatio q eum conti
nuesplendide viuebat non petijt situlam
aque sed soluz gutā: petebat aut aqz ad re
frigeriū lingue. q: iligua maxime torque
batur secundum Criso. et Greg. in ol. Q³
ipse in lingua peccauerat quātū ad gustū
epulando continue splendide. et quātū
ad loquellā quia vt plurimū post eplās se
quitur vana loquacitas. Quātū ad ex
pressionem dñi supplitij dicit quia crucior
in hac flama. Nam p istam flama intellr
penā ignis qz in inferno habebat. et qz ha
bent oēs dñati de q flama dicit Grego.
9. mor. Illa vltix flama vitioz cōcrema
tionē hz et lumen nō hz. q: quo illos flama
gehēne deuorat et amissione veri luminis
cecat. vt ēt foras eos dolo: cōbustiois. et i
tus pēa cecitaj obūbret quaten⁹ q aucto
ri suo corpe et corde dereliquerūt. fil et cor
de et corpe puniant et vtrobiz penas sen
tiant q dum hic viuerent prius suis ole
stationib⁹ ex vtroqz seruiebant. Quā
tum ad allegatiōem diuersi stipendij dic
et dicit illi habraā. Nam dō cui nota sunt
omnia. et oēs remunerat scdm opera sua.
diuitem et Lazaz q: diuersimode vixerūt
in h mūdo. q: vnus i mundanis delitijs i
qbus deū offendit et sibi demeruit: alius
in multis penurijs in qbus deo placuit. et
sibi meruit diuersimode pmiā. Duplicē

aut diuersitatem inter diuitem et Lazarū
possumus pñderat. primā dum fuerūt in
statu acquirēdi. secundā dum fuerunt in
statu recipiēdi. h totum p3 in lra. Sed
pñdera o miser peccator: qualem respon
sionem hic diues hūit et fuge vīta ne cuz
ipso similr crucieris. naz qzuis ad habraā
multū clamauerit tñ exaudit⁹ nō fuit. vt
potuerit dñe illud pñ. Lamabo p diem et
nō exaudies cuius ratōez assignās Aug.
in ol. de diuite dicit ideo rogās diues nō
exaudis in tormētis. quia rogātez paupe
rem nō exauduit in teris. Quāntū
ad hñ dicit. et in his oibus inter vos et.
per illō enim chaos firmatū inter bonos
et malos hñ Magistrū sententiarū lib: o
quarto intellr ex pte iustoz diuina iusti
cia. et ex parte reproboz iniquitas q nullo
modo possunt sotari. et ideo semp rema
nent sepata. Quāntū ad tertium dicit
et ait rogo te pñ et. Nam erit dñatio q
nunqz habebūt desiderij quietatū nec ali
quid poterūt petere pñlationis et gaudiij
q possint aliqñr obtinere iuxta q de ipis
dñr Abiche. 3. Tunc clamabūt ad dñm et nñ
exaudiet eos. et abscondet faciem suā ab eis
in tēpore illo sicut nequit egerūt ad inuē
tionibus suis. vt quibz illorum possit dice
re illud Job. 19. Ecce clamabo vñ facies
et nō exaudiet vociferabor: et nō est q iudi
cet semitā meā circūsepi et trāsire nō pos
suz. et in cale meo tenebras posuit. et spolia
uit me gloria mea. et abstulit coronā de ca
pite meo destruxit me vndiqz et pco. et q
si ense arbori abstulit spēm iratus contra
furoz eius. et sic me hūit quasi hostem suū
hic at duo possumus pñdere. s.

Diuitis postulatiōem.

Patriarche responsiones.

Ad p^m dñc rogo et. Iste ei diues
in tormētis pñtus duct⁹ quodā naturali
amore frib⁹ pñtis ne patiant filia tormē
ta et iō petit vt eis anūciat p Lazaz qzuis
non fuerit exaudit⁹. Ad p^m ad pñarche

ratione dicit et ait illi habere. nam secundum
 Greg. i. o. neq. si q. ex mortuis surrexe-
 rit credent ei. q. verba legis despiciunt re-
 deptoris. q. ex mortuis surrexerit subitio
 ra q. sunt tanto h. difficilius implebunt.
¶ Iste diues q. fuit avarus et ipse pot.
 figurari p. illam miseram et ipsam mulierem sta-
 re i. medio amphorae d. qua Zach. s. ubi sen-
 tentia l. d. quod ipse vidit q. dam ampho-
 ram. et i. medio sedebat q. dam m. l. cui nom.
 impietas et talentum publi. missus e. in os ei.
 et due mulieres habebant allas quasi mil-
 ui leuauerunt amphoram inter terrar. et ce.
 et interrogauit quo dferet illam amphoram
 cum muliere cu. fuit rsum q. portabat ea
 in terram senar vt edificaret ibi sibi domu
 ad habitadu. **¶** Ubi sciendu scdm Greg.
 q. p. illar. amphora intelligit peccatu aua-
 ritie ista amphora h. os patulum p. q. in-
 telligitur sitis auari. quia avarus semp
 sitit pecunia et nunq. saturatur. iuxta illud
 Eccl. i. s. Avarus no implebit pecunia. Ista
 amphora h. duas alas. q. aua. p. cipalr
 consistit in duobus. s. in aliena indebite ra-
 pere. et i. p. p. ia tenaciter retinere. **¶** Per
 mulierem vero sedet i. medio amphore
 intelligit avarus retentus et sedens in pec-
 cato auaritie que mulier signat dicitur
 impietas q. ois avarus vt plurimu est i.
 pius et crudelis et spaliter hic diues. q. vi-
 dens Lazaru paupculum taliter q. cupie-
 bat saturari de micis q. de mensa ei. ca-
 debat ipse crudelis vna sibi puam elymo-
 sinam no porrexit. **¶** Per plubum autez
 ponderosum et terrenu in os mulieris im-
 positum intelligit pondus peccati aggra-
 uans et ad aliud inclinans. Nam teste Greg.
 peccatu q. p. p. entia no deluit mox suo
 pondere ad aliud trahit p. duas aut mlie-
 res portates ista mulier cu. aphora intel-
 ligunt duo genera vitioz portata auari-
 tia. s. supbia. et luxuria. Nam qda sunt aua-
 ri vt alijs possint dñari et tunc supbia aua-
 ritiam portat. qda h. faciunt vt carnaliter

delectent. tunc luxuria auaritia portat de
 qbus dicitur Eccl. 2. ve manibus male fa-
 cientes et peccatori terram ingerenti duab.
 vjs. **¶** Nam manus male faciens e. aua-
 rus expolians paupes. qui duabus vjs i.
 gredit q. vel p. superbia vel per luxuria
 fit avarus et tali cominat deus. ve dñato-
 nis eterne. **¶** Signat aut auaritia hui.
 diuitis portata fuit p. duas mulieres p. di-
 ctas. q. sicut de ipso d. purpura vestieba-
 bat et bisso. vt se absenteret supbe p. alijs
 et epulebas cotidie splende. per q. facili-
 ter homo ad luxuriam inclinat. **¶** Dicunt
 aut iste due mulieres duas alas h. e. Nam
 supbia duas alas h. s. inflationem p. indi-
 gnationem et elenationem ppter exhibitam
 reuerentiam: luxuria etiam h. duas alas. s.
 ipudicum aspectu. et inhonestu affatu.
¶ Signat autem dicunt allas h. e. mil-
 ui. q. p. dicte sunt alle dyaboli p. milu d.
 signati. q. sicut milu est auis circūvolans
 pulos rapiens et q. rulse clamans sic dy-
 bolus semp circuit teptare homines vt in
 pccm labant dicitur aut q. iste due mulie-
 res. s. supbia. et luxuria leuauerunt mulierem
 cum amphora. i. auaru inter terram et ce.
 quia ratione supbie se exaltat ad alta ra-
 tione vero luxurie se inclinat ad fetida s.
 tamen considera. et expauesce o miser pec-
 cator quia iste mulieres deferunt mulierem
 cum amphora in terram senar. nam p. senar
 que interpretat fetor siue excussio dentiū
 intelligit infernus qui locus e. fetidus. iux-
 ta illud Is. 3. Erat pro suauī odore fetor
 ubi etiam iuxta illud Mat. 8. Erat fletus
 et stridor dentiū in infernu igitur instar se-
 nar duce avarus impius vt ibi. q. supb.
 fuit: fit fetidus vt merito de ipso dicat il-
 lud Joel. Ascendet fetor eius et ascen-
 det putredo eius quia supbe egit. q. vero
 luxuriosus fuit ibi dentibus strideat qui
 ipsos occupant epistol. ex quib. luxuria
 nutritur vnde de isto diuite et suis simili-
 bus dicit Greg. illud Mat. 8. Eicietur in

tenebras exteriores eleient inquit Greg. in tenebras exteriores vt illic dentes stri deant qui hic de edacitate gaudebant.

Dicitur aut q ibi hedificat sibi domū ppter mansionem ppetuam qz habebunt reprobi in inferno iuxta illud xpi **D**at. 23. Discedite a me maledicti in ignē eter num qui paratus est dyabolo. ⁊ angelis eius non aut vos karissimi assumilemur huic diuiti misero qui fuit i inferno sepul tus sed magis paupculo Lazaro cui⁹ ani ma fuit p sanctos angelos in sanctorū glā collocata. Ad qz glā ⁊c.

Feria. 6. dñice secūde in xl^a.

Homo erat p̄familias qui plantauit vineas ⁊ sepe cir cundedit eam ⁊c. **D**at. 21. Nos videm⁹ p expientiaz q in ista politia mundana.

inter hoies sunt grad⁹ distincti. Nam aliq sunt principātes. aliqui seruiētes. ex pte principantiū dz esse q ipsi sua bona tā mo bilia qz imobilia cōmittant suis subditis vt d his lucrentur suis dñis ⁊ etiam sibi ipso. Ex parte vero seruiētiū debet esse q ipsi sint fideles suis dominis ⁊ ecōtra illo nō machinari malum nec ei iniuriam facere nec sibi cōmissas in aliorū vel suū propiū trāsferre dñiū sed debitā redde re rationem. q si ecōtrarium facerent cō ueniēs essz si se nollet corrigere q ab eis auferentur iam tradita ⁊ grauiter puni rentur. **S**ic suo modo ē i politia diuina in qua deus est dñs p̄s fidens nos vero debemus hūiliter obsequētes. **D**eus aut propter suā liberalitatez nob sua bona cō municauit largissime multa bona gratui ta pdonando. de ipsis ⁊ sicut serui solliciti debemus lucrari dū viuimus ne possim⁹ vt serui inutiles de ignauia vel ingrati tudine reprehendi. ⁊ quanto plura recepi mus tanto plqs obligamur. Nam teste

Grego. in quodam ol. Quanto augentur dona rationes etiam crescunt donorum.

Et igitur xps tanqz sollicitus p̄ nos ad fructificādum de donis receptis indu cat attentius penam ingratorū nob in li euāgelio inuit cum ab eis auferri regnū celoz denūciat ⁊ fructificātibus cōdonari in quo qdem xps quattuor t̄git.

Cōdonantis benignitatez cōmendabilē. Recipientis malignitatez detestabilē.

Discrectis sagacitatez admirabilē.

Aduersantis pueritatez dānabilē.

Primū probat exhibitio beneficij. **S**ecundum ppetratio maleficij. **T**ertiū regis tio p̄siliij. **Q**uartū p̄secutio collegij. **P**ri mū in p̄in^o. **S**ecundū ibi cum autem tem pus fructuū ⁊c. **T**ertium ibi cum ergo ve nerit dñs vinee ⁊c. **Q**uartū ibi ⁊ cum au dissent p̄ncipes ⁊c.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit ⁊c.

q q probat ⁊c. dñc homo erat p̄.

Nam quādo aliquis dat alicui donū magis ppletum ⁊ magis p̄iosum si gnū est q d ipso cōfidit. ⁊ ipse largiēs est cōmendand⁹. **Q**uia igit iste p̄familias locauit agricolis vineam bene plantataz ⁊ completam. vltra h q visus est confide re d eis fuit nihilomin⁹ p̄mendādus. **S**im h igit hic duo possumus p̄siderare. s.

Presidētis sapientiā in cōstruendo.

Exhibētis p̄sidentia in cōmittendo.

Quantū ad p^m dicit hō erat p̄. **Q**ui ei vlt prudēter ⁊ sufficiēter aliquā vineā facere dz ipaz plātare ad fructuū pductio nem dz eā circūdare sepē ad eius p̄recio nem fodere torcular ad vini exp̄sionē he dificar turrem ad ei⁹ defensionē. ⁊ q iste p̄fa. de quo xps hic loquit pabolice ista seruauit. iō sapienter p̄struxit vt sic fuerit: noe de quo dicit **Gen. 9.** Quod cepit noe vir agricola exercere terras ⁊ plātant vi neam. **Q**uantū ad scōm dicit. ⁊ locauit eam ⁊c. **N**am sicut bonitati alicuius a

statutur qñ bōa sua cōicat alijs. ita attestat cōfidentie qñ in absentia sua bona in manibus alterius dereligit. qñ igitur iste p̄fami. nō solum vineā locavit agricol. sed etiam in eius absentia ipsam eis dimisit nō solum bonitatem in ipso possumus arguere sed et cōfidentiam ut fuerit hō ille de quo dñs **Abat. 15.** Demo qdam p̄gre pficiscens vocavit suos suos et tradidit illis bona sua. **Sciendū** est autē circa istā prem̄ loquēdo spūaliter. qñ p̄ istam vineā intelligi pōt anima cuiuslibz hōis qz de^o loquēdo realiter plātavit in terra quādo ipsam in corpore terreno infudit et sicut i vinea sunt multe vites ipsam mirabiliter adornātes. **Quēdo** vero spiritualiter tunc dñs plantat hanc vineam. qñ de statu peccati cū quo. ppter p̄varicatiōem p̄morum parentū nascimur educē eam ad statū gr̄e. ut merito possum⁹ sibi dñe illud ps. Vineā de egypto. i. de statu peccati transtulisti eiciisti gentes. i. demones et plantasti eam grām ipsam vivificatē conferendo. **Per** sepē vero circūdantem istaz vineā intellr angeloz custodia a domino sibi data vñ **Iero. sup. Abat. Abagua** dignitas animarū ut vnaqueqz ab oītu sue natiuitatis in custodia sui angelum deputatum. **Vel** p̄ istam sepē intelligi pōt timor dñi per quem hō custodit se ne in peccatū labat. iuxta illud **Prover. 15.** Propter timorē dñi omnis hō declinat a malo. **Vel** p̄ istam sepē intelligi pōt intellectus vñ ratio cuius ē bona vel mala cognoscere. et sic debet hōiem custodire. vñ dicit per ps. **Inte^m** tibi dabo et instrua te. **Per** torclār etiam in quo cōprimūtur vñ intelligi pōt synderesis siue cōscientia qñ qñ homo peccat ipm̄ remordet et torquet. ut sic peccator examinās cōscientiam suā et p̄tinescens diuini iudicij dicat dñō illud **Iob.** Cōmuto faciem meā et dolore torquear verebor oīa opa mea sciēs qñ nō parciō delinquentibus. cui sic exami-

nanti p̄scientiam suā apparet angelus domini ipm̄ dirigēs et p̄fortans hoc autē fuit figuratū **Judic. 6.** Ubi sentētiāl^r dñs qñ cū Gedeō purgaret frumentū in torculari ut fugeret madianitas apparuit ei angelus cōfortans ipm̄ de victoria. **Ubi** sciēdū qñ p̄ gedēonez cui inimicabant madianite intellr quilibet hō cui madianite qui interpretant iniqui. i. demones inimicant per frumentū vero qñ ē granū excellenti⁹ inter alia intellr anima qz dñs excellentē creauit. qñ ad sui ymaginem et sociā angelorum. hanc igitur animā instar gedēonis dñs purgare in torculari sue cōscientie ipm̄ examinādo. et sic fugere dya^m humani generis inimicū cui sic purgati assit angelus dñi ipsum p̄fortans qñ de inimiciis victoriam obtinebit. **Per** turrem autē qñ est locus fortitudinis et p̄sidij intellr liberrum arbitriū siue voluntas in hōie qñ ita fortis ē qñ nō potest cogi per aliquā creaturam ad peccādum nisi velit. nam scdm̄ **Aug.** Peccatū adeo est voluntariū qñ nō sit voluntariū non ē peccatū. **Istā** autē vineā. i. animā suam debet quilibet instar vinee materialis.

Fodere suā cōscientiā p̄scrutando.

Putare dignā penitentiā assumēdo.

Extēdere verā amicitia exhibendo.

Ligare puram p̄nentiā p̄seruando.

Primo ipsaz fodere p̄scientiam p̄scrutando. Nam hō non sōm̄ superficialiter sed p̄funde dñs suaz p̄scrutari cōscientiā examinando omnia mala qñ fecit cum oībus circūstantijs aggrauatib⁹ iuxta qñ sibi dñs **Iere. 2.** Vide vias tuas in cōuale. i. p̄fundē scito quid feceris. **Secundo** dñs ipm̄ putare dignā penitentiā assumēdo. Nam postqz homo mala cōsiderauit dñs ipsa per penitentiā abicere istar putatō. qui abscidit sup̄fluos palmiteas ut vinea fruct⁹ afferat ampliores. **Adod⁹** autē putandū istam vineā nob̄ figuratiue spūs s. oñdit **Can. 2.** Flores apparuerūt i terra n̄ra ip̄s

Putatōis aduenit. vox turturis audita ē
in terra nostra. ficus ptulit grossos suos
vinee florentes dederunt odorem suum.
¶ Ubi sciendum qd q vult appere flos ⁊
redolens cor: a3 deo d3 inter alia quattuor
hñe que ad pñs spectat q tangunt in hoc
deo figuratiue. s.

Amaram contritōem.

Integram confessionem.

Persectam satisfactōem.

Honestam conuersatōem.

¶ Nam p turturē auem gemebundam i
tellr amara contritio. p vocem q3 aliquid
q est in corde foris exprimit intellr inte
gra confessio. **¶** Per ficum dñ pferērem
grossos suos intellr perfecta satisfactō:
sed per vineas florentes qui dederūt odo
rem suū intellr honesta cōuersatō. **¶** S3
h3 sic homo deberet putare vineam suam
vt deo faceret fruct⁹ suaves. honesta. s. co
gitando ⁊ virtuosa opando. tamen multi
faciunt lambuscas per malas cogitatio
nes ⁊ peruersas operatōes: de quib⁹ ipse
conqueritur **¶** **¶** Quid est q debui fa
cere vinee mee ⁊ non feci. q. d. nihil ⁊ ex
pectaui vnas vt supra ⁊ fecit lambuscas.
¶ Sed tamē aduertat miser peccator: qd
de ista vinea pminando dicat dñs **¶** **¶** s.
d. Ostendam quid faciam vinee mee au
feram sepē eius ⁊ erit in direptionem dir
ruam maceriem eius ⁊ erit in conculcatō
nem ⁊ ponam eam desertam non putabit
⁊ non fodietur. ⁊ ascendent super eam ve
pres ⁊ spine ⁊ nubibus ne pluuiat. **¶** Ubi
sciendum qd quando homo non vult se da
re bonis operibus sed peccatis: tunc de
us suis meritis exigētib⁹ aufert ab eo
sepem ⁊ dirruit maceriam: quia permittit
q sancti angeli qui sibi dati erant ad cu
stodiam instar sepis ⁊ maceriei conseruā
tium vineam ab ipso recedāt ⁊ permittāt
eam solitariam. ⁊ sic miser peccator rema
nens sine custodia in direptionem omni
um virtutum remanet. ⁊ in conculcatōez

omnium vitiorum. vt sic deserta scā nec
putata per vitiorū ablatōem: nec fossa p
sui consideratōem super eū ascendunt ve
pres ⁊ spine. i. cogitatōes male ad quas
sequunt opera praua: ⁊ q omnib⁹ istis ter
ribil⁹ dñs mandat nubib⁹ ⁊ c. q: non vult
sancti qui sunt in patria significati per nu
bes eleuatas in altum sibi procurent ab
ipso gratiam per quā possit anima misera
instar vinee irrigari. **¶** Deus igitur hōi
locavit hanc vineaz. vt solcite eam custo
diat. vt sic fructus bonos ⁊ sibi acceptibi
les faciat. tamen multo cō. intantum est pi
ger q nullum facit fructuz: q3 iubet absci
di ⁊ ignib⁹ infernalibus tradi. **¶** Hoc ac
tū figuratum in dicto parabolico. qd dī
xit dominus Luc. 13. vbi sententialiter dī
citur qd dixit talem parabolam: quidam
homo habuit arborē ficū plantatam in
vineam suam ⁊ tribus annis consequent
querens fructum in ficulnea ⁊ non inueni
ens dixit cultori vinee. ecce tres anni sunt
ex quo venio querens fructū in ficulnea:
⁊ non inuenio: succide ergo illam vt quid
terram occupat. ⁊ dixit cultor vinee. domi
ne dimitte illam hoc anno vsq3 dum fodiā
circa illam ⁊ mittam stercora: ⁊ siquidem
fecerit fructum dimitte illam. sin autem i
futurum succides eam. **¶** Ubi sciendum
qd per vineam istam vt dictum est intel
ligitur anima cuiuslib⁹ hominis. per arbo
rem autem positam in vinea intelligitur
voluntas respectu cuius dñs bōus vel ma
lus vel nullus. per cultorem vero intellr i
tellectus vel ratio. que h3 hominem soli
cite gubernare. per dñm at vinee dñs ani
mam ipam pducens q3 productam dimit
tit eam in potestate sua. d. rōni vt hanc
gubernet ⁊ regat ⁊ faciat qd arbor. i. volū
tas afferat bonos fructus: contigit tamē
multo cō. qd dñs veniens inuenit qd trib⁹ an
nis ficulnea. i. voluntas nullum bonuz fru
ctum attulit elicium vel exterius impa
tum. **¶** Nam per istos tres annos intelli

guntur tres principales etates hominis in hoc mundo. scilicet iuuentus. virilitas et senectus. de⁹ igitur querit in arboze. i. in voluntate p⁹ a⁹no. i. in iuuentute fructum et nullum inuenit bonum sed potius oppositum. quia totam suam iuuentutem expendit in luxurijs et delictijs carnis. Querit etiam in secundo anno. scilicet in etate virili. et tunc et non inuenit sed oppositum. quia in tota etate virili si cogitauit nisi quomodo possit promoueri ad dignitates mundanas per superbiam. Querit nihilominus 3° anno. scilicet in etate senili. et tunc et non inuenit nullum bonum fructum sed oppositum. quia tunc homo senescit. Sic naturaliter corpus ad terram deiecit. sic anima ad terrena per auaritiam inclinatur. nam recte Iero. Cum cetera vicia cum homine senescente seuefiant: sola auaritia iuuenescit. Sic igitur inuenta infructuosa tribus annis arboze ista precipit dominus cultori vice intellectui quod si arbor succidatur et mittatur in ignem. quod tunc facit quando intellectum hominis excitat ut consideret diem mortis. quod qui deum considerat et cognita peccata per peccata aie debitam. rogat dilatoem. permittens adhibere remedium ut arbor afferat fructum. scilicet quod si dicitur. Nam per illud remedium quod dicitur se positurum intellectus ut arbor fructificet. scilicet quod fodiet circa eam et poneret stercorea. Per fissionem intelligi potest consideratio mortis: quod intellectus apponit volenti ut a terrenis delectationibus et delictijs et diuitijs elongetur. more fodientium quod a radice arboris terram amouent quando ipsam fodiunt. Per stercorea vero fimum qui utilis est: intelligi potest vilitatis consideratio perditio hominis: quod terra est et in terra debet reuerti: quod intellectus voluntati propoñit. et si his remedijs adhibitis homo vult dolere de perpetra vitijs et ad penam peruenire: tunc euadit perbustio finiam. si vero vult in malitijs perseverare nullatenus poterit finire divina euadere quod abscondat per mortem et tradat ignibus in fernalibus. nam iuxta illud Mathe. 22. Beati.

de⁹ dicit ministris. i. angelis exequantibus iusticiam divina. ligant pedibus eius et manibus mittit eum in tenebras exteriores ibi erit fletus et stridor dentium.

Secunda pars.

Equit. Cum autem ipse 2c. ubi tam

git recipiens malignitatem electabilem. quod probat perperatorem malefici.

cum. tanto enim quis est reprehensibilis magis quanto ab aliquo plura beneficia recepit et cum male cognoscit. Cum igitur deus multa beneficia protulerit populo iudeo qui male cognouerunt. id valde reprehensibile reddebant. hic autem tria possumus considerare scilicet quod malitia iudeorum respectu personarum quibus fecerunt iniuriam tripliciter ostenditur aggravando. scilicet.

Propter sanctitudinem virtuosam.

Propter multitudinem numerosam.

Propter magnitudinem generosam.

Quantum ad primum dicitur. Cum autem ipse fructuum 2c. ubi tangit benignitatem in visitando. iudeorum perversitatem in persequendo.

Quantum ad primum dicitur. cum autem tempus 2c. per istos enim agricolas intelligi possunt iudei quibus vineam suam. i. populum suum locavit. per servos autem suos primos quos misit intelligi possunt omnes prophete veteris testamenti: qui fuerunt eximie sanctitatis. istos deus misit ad erudiendum suum populum: et ad increpandum suis transgressoribus: ad quid autem misit eos expressit d. ut acciperent eius fructum quod fecisset. scilicet vinea eius locata. ut sic potuerint dicere isti servi prophete illud Lame. 7. Videamus si floruit vinea. si flores fructus parturiunt. quod non bis si duntur missi. Sciendum est quod per primos missos quod pauci fuerunt intelliguntur Moyses et Aaron quos per misit ut rectores populi de quo dicitur per. Misit Moyses. servum suum et Aaron quem elegit ipsum. Illis modo illi possunt principaliores prophetas. quod et deus misit. Quantum ad iudeorum perversitatem in persequendo.

do dñe. et agricole apphēsis ill' et ex li eim
aggrauatur iudeoz malitia : q' cū dñs sua
benignitate misisset suos nuntios. s. pphē
tas scōs eos tñ diuersimode afflixerunt .
q' sicut Ahoj. et Aaron intelligatur audi
quid dicit ps. Exercebauerunt Ahoj. in
castris Aarō sēz dñi. si vero principales
intelligantur audi Jero. d. Ceciderūt q
dem vt Jeremiā. occiderunt vt Ilayam.
lapidauerunt vt Aaboth. et Zach. quem i
terfecerūt inter templū et altare. **¶** 2^m
ad 2^m dicit. Itēz misit alios et. vbi tñgit
dei benignitatem in visitando et iudeoz
peruersitatem. **¶** Quantum ad 3^m dicit .
Itēz misit alios et. Nam benignitas dei
fuit q' nō obstāte q' iudeis suis p'mis nū
tīs iniuriati fuissent. voluit tamē plures
priorib' destinare per quos intell' f'z Ra
banum. Chorus oium ppharum. **¶** 4^m
ad iudeoz peruersitatem dicit. et fecerunt
illis siliiter. Ex hoc enim aggrauat iudeo
rum malitia. q' multos occiderunt. vt sic
merito potuerit eis dicere illud Adat.
Ecce ego mitto ad vos prophetas sapiē
tes et scribas et eis occidetis et crucifigetis
et flagellabitis in synagogis vestris et per
sequimini de ciuitate in ciuitatem. vt vñ
at super vos omnis sanguis iust' q' effu
sus est super terram a sanguine Abel iu
sti vsqz ad sanguinem zacharie filij Bara
chie quem occidistis inter templum et al
tare. **¶** Quantum ad 5^m dñe. nouissime
autem misit et. vbi tangit Dei benignita
tem in visitando iudeozum peruersitatē
in persequendo. **¶** Quantum ad primū
dicit. Nouissime autem et. Nam magna
benignitas dei fuit q' non solum iudeis
ad eorum profectum misit seruos suos p
phetas sed etiam suum filium predilectū
Jesum Christum. Unde Iulius. In fi
lio autem misso domini mei aduentus fi
guratur. **¶** Quantum ad iudeozum per
uersitatem in persequendo dicit. agricole
autem videntes filium et. Nam omnis

actus culpabilis est voluntatis ellicitus
vel impatus quem duplicem culpalez ha
buerunt iudeorum erga xpm .s. In affectū
appetēdo. In effectū psequendo. **¶** 1^m
ad p^m dñe. Agricole at videntes et. Iudei
at ducti tam cupiditate q' inuidia xpm i
terficere cogitabant. et hoc est q' sequitur et
nra erit hēditas. Nam hēditas xpi i hoc
mundo fuit gen⁹ humanū q' acquisit suo
sanguine p'ioso. de qua hēditate dixit si
bi p ps. Postula a me et dabo tibi gētes
in hēditatem tuam et possideam tuas ter
minos terre: q' qdem cogitantes fm Je
ro. Principes sacerdotum timuerunt ne
afferret eis pplm quem q' si hereditarium
reputabant. **¶** 2^m ad actum culpabilez
in effectū psequendo dñe. Et apprehensū
et. vbi triplex act⁹ culpabilis iudeorum
tangit xpm. **¶** 1° dñe apprehēderunt
eum. de q' Luc. 22. Apprehēdētes eū addu
xerunt in domum pncipis sacerdotum.
¶ Secundo dicitur q' eiecerunt eum ex
tra vineam. de quo Hebr. 13. Iesus vt san
ctificaret populum extra portam passus
est. **¶** Tertio dicitur q' occiderunt eum : s
quo act. 4. Occiderunt eum suspendentes
in ligno. **¶** Vel loquendo moraliter dñe
possumus q' p illos agricolas intelligen
tur homines huius mundi quos de⁹ po
suit in mundo isto vt instar bonozum agri
colarum laborent fideliter in operib' bo
nis. per nuncios at missos ad agricolas i
telligantur sancte inspirationes quas de
us imittit hominibus vt operentur bonū
¶ Istos autem nuncios. i. bonas inspira
tiones imissas debz homo audire et sequi
eorum instinctu. exemplo Abygail. de
qua figuratiue dicitur sententialiter. 1.
Re. 25. Quod cum Rex David misisset
sibi nuncios quod volebat eam accipere
in vxorem. quod surgens festinanter
Abygail : et ascendit super Asinum et
quinqz puellę serunt cum ea pedice
che : cuius est sequuta nuncios David et
g ii

scia est illi vxor. **¶** Ubi sciendum q^d per
 Abygail que interpretat p^ris mei exulta
 tio: intell^r quelibz anima fidelis que debet
 esse talis q^d de ipsa deus qui est p^r eius p^r
 creatōem possit exultare. **¶** Per dñm autē
 regem qui manu for^tz & dcoris aspectu dñi
 intell^r deus apud quem est omnis dcor &
 insuperabilis. & fortitudo. p^r nuncios autē
 intelliguntur bone inspiratōes: quas in
 star nunciozum mittit ad animam volēs
 eas sibi spiritali cōiugio copulare. quod
 quidem cognoscens fidelis anima debz in
 star Abygail cito surgere & sequi diuinuz
 instinctum. & nuncios sibi missos .d. illud
 Cant. 3. Surgam & circuibo ciuitatem p^r
 vicos & plateas: queram quem diligit aia
 mea. & qual^r debeat sequi sequit^r q^d ascen
 dit super asinum &c. Nam per asinum in
 telligit sensualitas super q^d dñs sedet ipaz
 sibi sibiugādo. per .s. autem pedisecbas in
 telligunt^r .s. sensus corporis quem sequi dñs
 iudicium rōtis. **¶** Si igit anima sic obe
 diens fuerit diuinis inspiratōibus. tunc
 David. i. de⁹ ipsam sibi sponsaz karissimā
 per caritatem & grāz copulabit. **¶** Mā Olee
 2. Sponsabo te mihi in fide & scies q^d ego
 domin⁹. **¶** Per filium autē missum ad
 agricolas intelligit xps yhs dei filius &
 virgⁿis. q^d tunc misit ad agricolas quā
 do pro redemptōe humani generis ipsuz
 misit in mundum. Nam sic dñs Jo. 3. Sic
 de⁹ dilexit mundum vt filium suum vni
 genitum daret. vt omnis qui credit i euz
 nō peat s; hēat vitā eternā. vñ pōt figura
 ri p^r Raphaelē āgelū dñi q^d inial^r dñs Tob. 3.
 Qd cū ess; i miseria magna q^d cec⁹ effcūs
 & Sarra q^d demō. 6. viros suos occiderat
 orauerunt ambo ad dñm. quoz cū p^rcees
 eoz dñs exaudiss; missus est āgel⁹ dñi san
 ctus Raphael vt curaret ābos. Ubi sciē
 dū q^d per Tob. virum. & Sarram seminā
 i afflictōe posito intell^r totū gen⁹ hūanū
 q^d ante aduentum Christi multum erat
 afflictuz. q^d cognoscentes p^res veteris te

stamenti orabant ad dñm: misericordiam
 postulantes. quoz vota de⁹ ex alto pro
 spiriens misit eis raphaelē qui interpre
 tat medicina dei. i. filium suum qui cura
 uit a vitia tam viros q^d mulieres vt de
 ipo dicatur illud Ecclⁱ. 30. Curauit gen
 tem suā & liberauit eam a perditōe. **¶** Sz
 sunt multi q^d xpm ad se vēiētes despiciūt
 d. illud Luc. 19. Nolumus hunc regem su
 per nos sed deter⁹ est. ipsum quantum ē
 in eis occidunt. Unde Rabā. Heredē qñ
 tum ad se occidunt q^d filium dei conculea
 uerunt & spūi grē contumeliam fecerunt.

Tertia pars.

Equitur. Cum ergo venerit do
 minus vñce &c. Ubi tangit dis
 cutient^r sagacitatem admirabilē
 q^d pbat requisitō consiliij. xps enim non
 tanq^d ignorans interrogat iudeis quid sit
 faciendum de malis agricolis. sed secun
 dum Orige. vt ex eorum dictis prop^ria
 pferant sniam p^r ipsos. Scd⁹ hoc igit hic
 q^d tuor⁹ possum⁹ p^rsiderare. s.
 Responsonem euidentem.
 Declaratōem explicantē.
 Applicatōem congruentem.
 Conminatōem p^rterrentem.
¶ Quantum ad primum dicit. Cum autē
 venerit dñs &c. vbi ponit xpi interrogatō.
 2⁹. iudeoz rñsio. **¶** Quantum ad p^m dñ.
 Cum autem veuerit dñs &c. Nam quia
 malum impunitum remanere non debz. &
 diuersis offensis distincte debentur & pe
 ne propter q^d dicit Deutero. 25. Pro mē
 sura pccⁱ erit plagarum modus. hinc est
 q^d Christus postq^d diuersos modos pec
 candi agricolarum malarum iudeis pro
 posuerat querit vt ipoz sniam audiat q^d
 les sunt pene cōplectēde. **¶** Q^m ad iude
 ozum responsonē dñ. aiunt ill^r malos ma
 le &c. Mā l; hōi multoē. displiceat rñdere
 vitatē ad interrogata. maxime qñ cogitat
 q^d rñsio sit p^r ipz. tñ ab ipsa vitate coactus
 rñdet vitatē. vñ Criso. q^d at vex rñderet

us ē illoz q iuste iudicauerūt s; iph^o veri-
tas cui iph^o violētā fac. **E**n hac autez
rñsōe lz inscū pphauerūt de seiphs a qui
b^o erat tollēda diuīa elloga tanq; a repro-
bis z ad alios tanq; ad digniores transse-
renda. **S**ciē. ē at loqndo moralr q per
istos malos agricolas intelliguntur mali
xpīant q bōas inspirādes eis a dño mis-
sas interficiunt: dū eas nec corde pcipere
volunt: nec ope adimplere. quos tñ dñs dī
pdes dū eos dñabit eternalr cruciādos:
de qbus ps. **D**isti oēs q opant iniquita-
tem: z perdes oēs q loquunt mendaciū:
sic at malis pūitis locatur vinea agricol
alio. de ipa fructuz reddētib^o. s. bōis opi-
bus se exercētib^o. **M**ā puer. 2. Qui recti
sunt habitabunt in terra z simplices pma-
nebunt i ea. impij vō de terra pdenf z inī
qui iniqua auferent ex ea. **E**n ad 2^m
dic. dic ill yhs nunq; leg. zc. qz eim xps
indeis adduxerat pabolam d vīea z agri-
col. q; forte iudei se dicerēt nō intelligē:
nec p pñs fidē darēt. iō fm Criso. Dictuz
pabolicū explicat p scripturā. qz at i locu
tōib^o pabolicis multoc. accidit qz vna res
varijs pabolis designat. iō h; Criso. licet
supi^o iudei dei sunt agricole. nūc at z mer-
carijs eos vocat. **P**er lapidē at istuz
d quo fit h mentio sexus intllī voluit fm
Criso. quē reprobauerūt z despererūt iu-
dei p duos pplōs instar duoz pietuz. s. iu-
deos z gentiles adunauit ad veritatem fi-
dei: vt sic iuxta illd Eph. 2. Vos condit i
semetipm in vnum nouum hoīem faciēs
pacē. vnde Rabā. Loquēs de iudeis xps
reprobantib^o ait. Sed illis nolētib^o. **I**ō
lapis caput angulī firmavit. qz de vtroq;
pplō qz ipse sua fide coniunxit. **E**l alr
p lapidē fortem z firmuz q vt sustēret he-
dificiū in fundamēto pōit: intllr xps qui
ē fidē xpīane. de quo p Cor. 3. Fundamen-
tū eiz aliud nēo pōt pōere preter illud qz
positu ē qz ē xps yhs. **I**ste scūs ē i cap
angulī: qz ē cap oīum veroz fidelīū. qz ē i

oculis valde mirabil fuit. Nam h; Ber.
tria sunt inter alia mirabilia. s. qz dñs icar-
nari voluit. qz virgo peperit. qz hō credidit
En ad 3^m dic. iō dico vobis zc. qz au-
feret a vob zc. p regnū qdē dei vno mō i-
tellr intelligētia psona scripturaz sacraz
z pdicatō xitaz. vel p regnū dei itllr xps
yhs siue dia grā p qz regnat in nob. de q
Luc. 17. Regnū dei inf vos ē. vl p regnū
dei. itllr regnū celoz. d quo. 2. thy. 2. z thy.
4. **L**ibavit me dñs ab oi ope malo z saluū
faciet iū regnum suum celeste. **R**egnū
igif dei inquantū signat diuinā grām vel
celestē pfiaz. auferet a malis agricolis. s.
peccatorib^o q fructū nullū volūt facere z
dabitur iustis z bonis opib^o se exercen-
tibus: vt verificet illud Luc. 19. **N**abent i
dabitur z habūdabit. ei at qui non h; z qz
vī hīe auferet ab eo. **I**sta translatō re-
gni pōt figurari p translationem sacerdo-
tij ab Hely in Samuelē. de quo dī p. **R**e.
2. qz dñs cominatus fuit Hely: qz non incre-
pauit filios suos q faciebant mala qz au-
feretur a domo sua sūmum sacerdotium z
daret Samueli qui erat iustus z bonus.
vnde ibidem dī qz veniēs ad Hely. dixit
ex parte dñi. **E**cce dies veniunt z pcidam
brachium tuum. z brachium domus pñs
tui vt non sit senex in domo tua. z suscita-
bo mihi sacerdotē fidelē q iuxta cor meū
z aiām meāz faciet. **A**bi sciēdū qz p he-
ly z filijs suis intllr hō cū potētījs a dño
sibi dat. contigit igif multoc. qz potentie
instar filiorum Hely male faciunt. s. quan-
do ad illicita inclinānt. vtpote vīsus ad
videndum vana zc. z tamen homo ipsas
non corripit. z a tali regnum auferetur: qz
iuxta illud Ro. 14. **N**on est regnum dei
esca z potus. q. d. qz homini fm carnem vi-
uenti non dabitur. **P**er Samuelē at
de quo dī p. **R**e. 2. Samuel autem mīstra-
bat ante faciem domini puer accinctus
ephor lineis: intelligitur quilibz homo pu-
rus z inocens dans se in operibus virtus

fiat: talis datur regnū celorum: iuxta q̄ dixit x̄ps **Matth. 19.** Sinite paruulos venire ad me talis ē regnū celoz. ⁊ sic ablat⁹ a peccōibus datur hominibus iustia.

¶ **Q^{ua}m** ad 4^m. dic. Et q̄ ceciderit sup ꝛc. super lapidem enim iustum. i. x̄pm ȳbm. Aliq̄ dicunt cadere. sup aliquos dō cadit. q̄ at cadunt super lapidem dicunt frangi. sup quos dō lapis cadit penitus p̄terunt. Nam s̄m Crisō. super **Matth.** Aliud est confringi aliud ē cominui. de eo eim q̄ p̄ frangitur aliquid remanet. q̄ at cominuitur q̄si in puluerem cōuertit. **¶** Sciēduz ē at s̄m Glo. q̄ ille qui credit ⁊ tam peccat cadit super lapidem. ⁊ talis non p̄teritur sed p̄fringitur. q̄ pōt adhuc resurgere per verā p̄niam. **¶** Ille autem qui nō credit ⁊ super quem lapis cadit. ⁊ iste conteritur. q̄ nullo modo sine fide pōt resurgere ad statum p̄nie. q̄ iuxta illud **Hebr. 2.** Sine fide impossibile est placere deo.

¶ Vel ille dī cadere super lapidem qui peccat mortalr. non tñ obstinatus in peccatis. ⁊ tal' dī frangi. super 1^m s̄o lapidez cadit qui est in peccatis finaliter obstinatus: ⁊ talis totaliter conteri dicitur. q̄ de ipsis penitentia totaliter desperatur.

¶ Iste lapis potest figurari per lapidez de quo sentēcialiter dī **Basī. 3.** q̄ Habuc donosor vidit quandam statuam: cui⁹ caput de auro. brachia ⁊ pectus de argēto. venter ⁊ femora de ere. tibie ferree. pars pedum ferrea ⁊ pars fictilis: viditq̄ q̄ lapis abscisus est de monte sine manibus ⁊ percussit statuam ēt pedibus suis cominuit eos. ⁊ tunc conterita sunt p̄ter ferruz ⁊ resta eo argentum ⁊ aurum. **¶** Ubi sciendum q̄ per istam statuam monstruosam. ex diuersis rebus compositam intelligit peccator: in quo regnat diuersitas vitioz. quia multoē. habet caput aureum per superbiam. pectus ⁊ brachia de argēto per auaritiā. ventrem ⁊ femur de ere. per gulam ⁊ luxuriā. tibias ferreas p̄ cru-

delitatem quos affligentem. vel per obstinationem in peccatis hominem detinētem. Sed tamen miser peccator sic irretitus consideret pedes suos. q̄ pars fictil'. Nam sicut ex ferro ⁊ terra non fit stabil' neq̄ firma compositō. sic q̄uis multoē. homo gloriatur in peccatis predictis tñ tantum est sua complexio fragilis q̄ ne scitur q̄m in istis mundanis consolōib⁹ sibi placibilibus vel falsis p̄sistat. **¶** X̄ps igitur instar lapidis abscisi de monte sine manibus. q̄ de solio trinitatis descendit ⁊ in vterū virginis sine semine hō factus. istam monstruosam statuam. i. peccatorem percutiet sua dura snia ⁊ ip̄s cominuet fūditus ⁊ a se abiciet. vñ dicit p̄ ps. Cominui eos vt puluerem ante faciem venti vt lutum plateaz delebo eos.

Quarta pars.

Equitur. et cum audissent p̄ncipes ꝛc. Ubi tangit aduersarij puerilitatem damnabilem. q̄ probat persecutio collegij. Nam iuxta illud **Jo.** Quātus duro corde iudei propter incredulitatem essent tamen intelligebant contra se domini snias. non tamē sicut dociles discipuli susceperunt doctrinam sed vt peruersi statim exarscerunt in irā nolentes eorum correctionem ⁊ increpatōez x̄pi p̄nam audire. quia iuxta illud **prover. 13.** Qui illusem non audit euz arguitur. Scdm hoc igitur hic quattuor possumus considerare. s.

¶ Inspectōem vitāz clare.

¶ Increpatōem puerilitatis dure.

¶ Rñsionē malignitatj magne.

¶ Allegatōem p̄laritatj sume.

¶ **Q^{ua}m** ad primum dicit. Cum audissent ꝛc. Nam p̄ncipes sacerdotum ⁊ pharisey licet publice forte ostenderent se Ch̄istu non intelligere veraciter cognouerunt q̄ loquebatur de ip̄so. ⁊ ideo reprehensibiles erant ⁊ inexcusabiles. quia nec x̄pm laudauerunt. nec sunt ad eius doctrinam

conuersi. vnde de ip[s]is p[ot]t dici illud Ro.
1. Cum cognouissent non sicut deum gl[ori]a
cauerunt aut gr[ati]as egerunt: sed euauerunt
in cogitat[i]o[n]ibus suis et excecati sunt in sci
piens cor eor[um] dicentes. n[on] se sapientes e[ss]e
stulti facti sunt. ¶ Quantum ad secundu[m]
dic[ti]o[n]em querentes eum tenere et d[omi]nia enim
est inter bonos et malos s[ecundu]m Criso. super
Matth. q[ui] boni q[ui] reprehendunt d[omi]n[u]m aliquo
peccato dolent et cogitant de emenda et il
lum diligunt qui reprehendit eos: iuxta il
lud puer. s. Argue sapientem et diligit te
Matth. v[er]o quado reprehendunt exardescunt
in iram et odiunt increpantem. vnde d[icitu]r p[ro]
uer. ij. Noli arguere derisorem ne oderit
te. et q[ui] isti erant mali ideo querebant eum
tenere. ¶ Q[uo]d ad 3^m dic[ti]o[n]em. timuerunt tur
bas. Nam h[ic] principes et ph[ar]isei x[p]m odio
habebant. q[ui] simplices t[ame]n deuotio[n]em habebant
ad ip[su]m multo. timebant q[uod] gerebant in
corde operib[us] adimplere. ¶ Quantum ad
quartum dic[ti]o[n]em. q[ui] sicut prophetam eum ha
bebant. Nam turba x[p]m sapientissimum
reputabant. et ideo ip[su]m sicut prophetam ha
bebant. iuxta q[uod] post resurrectionem filij
mulieris vidue d[icitu]r Luc. 7. Accepit o[mn]is ti
mo: et magnificabant d[omi]n[u]m. d[icitu]r q[uod] p[ro]ph[eta] ma
gnus surrexit in nobis: et q[ui] de[us] visitauit
plebem suam: q[ui] vult ig[itu]r salu[us] fieri o[mn]es q[uod]
de x[p]o firmiter credat q[uod] ip[s]e sit fili[us] dei
ad q[uod] nos inducit scriptura. Jo. 20. vbi d[icitu]r
hec autem scripta sunt vt credat[is] q[uod] x[p]s
yhs est filius dei vt credentes vitam ha
beant in nomine eius. Ad q[ui] vitam et.

¶ Sabbato dominice se in .xl^o.

Homo quidam habuit duos
filios et dixit adolescentior
ex ill[is] p[ar]te da mihi portione[m]
s[ecundu]m que me p[er]tingit et. Luc.
15. Inter alia mirabilia que
deus operatur in mundo excellentissimu[m]
opus et mirabile est misericordia: per qua[m]

peccatorem reuertentem ad ip[su]m h[ic] ip[su]m
offenderit sibi reconciliat in filium adop
tium. Nam et si opus fuerit creatio gene
ris humani redemptio. infirmorum cura
tio. mortuorum resuscitatio. t[ame]n h[ic] omnia ex
cedit misericordia. per qua[m] iustificat pec
catorem. vnde ps. Suauis domin[us] vniuer
sis et miserat[i]o[n]es eius super o[mn]ia opera ei[us]
¶ Quia vero s[ecundu]m Criso. petentis negli
gentia reprehendit vbi de dantis miseri
cordia non dubitat. hinc est q[uod] h[ic] homo se
sentiat inuolutum diuersis peccatis. t[ame]n co
siderando diuinam misericordiam despa
re non debet: sed humiliter ad ip[su]m acce
dere: misericordiam implorando: nec tam
si h[ic] displiceat alicui. p[ro]p[ter] h[oc] a misericordia
postulanda desistere: sed potius ipsam hu
militer inuocare. et hoc est q[uod] nobis inu[en]it i
isto euangelio in quo beatus Luc. quattu
or tangit. s.

Statum relinquent[em] p[en]itiosum.

Modu[m] penitent[is] congruentissimum.

Actum miserant[is] benignissimum.

Excessum inuidie idignatissimu[m].

¶ Primum probat calamitatis conditio.
Secundu[m] viscerosa compunctio. Terti[u]m gau
diosus receptio. Quartu[m] q[ui]rulosa p[er]questio.
Primu[m] in prin[ci]p[io]. Secundu[m] ibi. i se at reuer
sus et. 3^m ibi. Cum at adhuc longe esset et.
Quartu[m] ibi. Erat at filius eius senior i
agro et.

¶ Prima pars.

Quantum ad p[ri]m[u]m vbi tangit et. q[uod]

¶ probat et. dic[ti]o[n]em. o[mn]i q[uod]da[m]. Nam h[ic] pec
cato: videat delectari du[m] peccat
t[ame]n seq[ue]la peccati p[er]na est et miseria. v[er]u[m] Aug. p[er]
p[er]fess[us]. visitasti d[omi]n[e] et sic est vt pena sit sibi
omnis inordinatus animus. Sec[un]d[u]m h[oc] ig[itu]r
quantum ad istum filium. p[er]digu[m] duo pos
sumus p[er]siderare. s.

Insolentia culpali euagantem.

Indigentiam realiter affligentem.

¶ Q[uo]d ad primu[m] dicit. h[oc] q[uod]da[m] et. Nam h[ic]
Augu. peccat[us] adeo est voluntarium q[uod] h[ic]
g iij

non est voluntariū non est peccatū depēdet
ex libro arbitrio p q homo psumit aliq
facere q sunt cōtra volūtate diuinā. pro
pter q amittit diuinā grām si habebat.
scdm h igitur quātū ad insolentia huius
filij. pdigi quattuor possum⁹ p̄siderare. s.
Presumptōem animi arrogātiō.
Collatiōem arbitrij dominātiō.
Perpetratōem flagitij separatiō.
Destructōem bñficij decoratiō.

Quantū ad primū dicit hō qdam rē.
Nam p istum hoīem intellr deus q: sicut
homo d; esse pius naturalr. ⁊ benign⁹ cuz
sit animal mansuetū a natura. ideo dā qui
circa genus humanū multipliciter suam
pietate ostēdit hō merito dici p̄t p duos
aut filios. fm aliquos intelligunt angeli
⁊ hoīes. ita q p antiquoz filium intelligā
tur q prius fuerūt creati p iuniorēz at ho
mineo post angeloz producti. **Moraliter**
autem loquēdo dicere possum⁹ q per
istos duos filios itelligunt generalr oēs
hoīes huius mūdi qui in duo genera diui
dunt. quia qdam sunt boni significati p fi
lium antiquoz. nam iuxta illud Job. 12.
In antiquo est sapi⁹. ⁊ in multo tpe prudē
tia. qdam aut sunt mali signati p filiu iu
niorē. Nam q: in iuueibus regnāt sensua
les motus ipedientes trāquilitem men
tis que requirit ad sapientia ideo constat
eos nō esse sapientes de qb⁹ Baruc. 3. Iu
uēnes viderūt lumen ⁊ habitauerūt super
terram viam aut sapientie. vel discipline
ignorauerūt. neqz itellexerūt semitas ei⁹
a facie ipoz facta ē longe. ppter aut carē
tia sapi⁹ multoē. in pditionem labunt. vt
merito d ipso dici possit illd baruc. 3. Eo
q nō dserunt sapientia p̄cerunt pp suam
insipientia. **Signatē** aut d; q adole
scentior fili⁹ petiuit ptem sbe sue q: peccō
d se ipō psumens vlt regi arbitrio p̄prio
suo nolēo sūcere volūtati die. Nam fm Be
dā. sba est oē q agim⁹ viuim⁹ q sapim⁹
⁊ cogitam⁹ ⁊ loqmur. hō q vlt agē. viue

re sapere cogitare ⁊ loq. ⁊ sic de singulis
actibus fm sue volūtatis iperiu nō subī
ciendo se voluntati diuine nec ratio iudi
cationis petit portōem sbe. **Tales** aut
insolēter petēs pōt figurari p filios Isrl
de qb⁹ sententialr dicit. pmo. p. 8. Quod
postulātes dixerūt Samueli cōstitue nob
regē vt iudicet nos sicut vniuerse hnt na
tiones. qui sedo nō tam displicuit Samue
li sed ē deo q dixit Samueli non te enim
abiecerūt sed me ne regnare sup eos. ⁊ tñ
h nō obstare pmissit q daret Samuel eis
regem l; in maluz ipsoz. Sic re vera mul
toē. accidit q homo petit aliqua q deo di
splicent q: sunt mala. tñ pmittit alh q as
sequatur q desideret licet in dānum suū.

Quantū ad collatiōez arbitrij dominā
tiō dicit ⁊ distit ill' sbam. Nam scdm theo^m
in homīne sba rationalitas est qz cōitatur
libertas. q: arbitrij. ⁊ simpliciter quēcūqz
det dñs nob pro sba nostra putabit vt ce
lum. ⁊ terrā vniuersa creata. lex ⁊ prophe
ex h autē nō potest deus rephendi tanqz
dans homini peccādī materiā. quia ex li
bertate arbitrij pcedit. vñd possit homo
meritorie operari ap̄ deum. ⁊ ideo nulluz
vlt cogere nec ad bo^m nec ad malum sed
vtroqz sibi proposito q sibi pl⁹ placet eli
gat nō coactus. nam iuxta illud Eccli. 15.
Ante hoīez vita ⁊ mors bo^m ⁊ malum q
placuerit ei dabit illi. **Quantū** ad ppe
trationem flagitij separantiā dicit ⁊ non
post multos dies rē. Nam peccator signa
tus per filium pdigum ire d; in regiōem
longinqz scdm Criso. Non qdem q rece
dere poss; a deo localiter qui ē vbqz sed
culpāliter diuinū beneplacitū deserendo
nam qsto quis pl⁹ in prauo opere deligt
tāto pl⁹ a diuina gratia. ⁊ p̄sentia elonga
tur. nam iuxta illud Prover. 15. Longe ē
dñs ab ipso. ⁊ oratiōes iustoz exaudiet
⁊ p̄o. Longe a peccōibus salus q: iustifica
tiones tuas non exquisierūt. **Quantū**
ad destructiōem beneficij decoranti dicit ⁊

ibi diffi. Nam suā vīuendo luxuriose. Nam;
p vitam luxuriosam nō intelligit specialr
peccū luxurie. sed omne peccatū generalr
per quez homo grām diuinā relinquit
que sibi esse deberet sba interior: ad exte
riora bōa se laxat ex quo psequitur vt ei⁹
sba destruat. na; sicut dicitur Psou. 18.
Qui molis et dissolut⁹ ē in opere suo fra
ter est opera sua dissipāta. Et sic bo
na sua dissipāo viuēdo luxuriose pōt figu
rari per i^m vecordez iuuenem de quo Sa
lomon loquit Psou. 7. Abi sententialr
dicitur qd vidit iuuenes vecordem trāseun
tem iuxta domū mulieris meretricis ad
uesperascēte die i noctis tenebris et caligi
ne q sibi occurrens ornatu meretricis sibi
plaudet. d. veni iebuiemur vberib⁹ et frua
mur capitis amplexibus allegans virum
in domo nō esse qbus verbis statim eam se
quit quasi bos ductus ad uictimā et quasi
agnus laxiuens et ignorās qd ad vincula
stultus trahat donec trāsfugat sagita gu
tur eius. Et abi sciendū qd per illuz iue
nem vecordez intellr quilibz homo vag⁹
erusus ad illicita. nō sequens recta iudi
cationis. sed dāns se mundanis astutijs et
carnis illecebris. vt viuat voluptuose. de
quo. et suis similib⁹ cōquerendo dicit do.
Jere. 4. Stultus ppl⁹ me nō cognouit fi
lij ispiētes sunt et vecordes sapiētes sunt
vt faciant mala. bene aut facere nesciūt.
Et per mulierem aut meretricem et blā
dam vno modo intelligit sensualitas que
rationi blandit. vt hoiem trahat ad illici
ta carnis delectabilia sugerēdo. cuius mul
toe. affectus blāditijs instar iuuenis mlie
rem meretricē sequentem vadit post ipāz
licet ad mortem velud bos ductus ad vi
ctimā et vt lasciuies agnus qz quidez mor
tem nō cōsiderat misera et obcecata ratō.
donec sagita sentētie diuine percutitur p qz
eternis supplitijs deputat. Et alio mō p
mulierē intellr ois illicita delecta⁹ spēalr
luxuria. q multoē. suis illecebris blāditur

homini et ipz captiuauit. cui⁹ suggestiōes
sequēs homo miser vt agn⁹ laxiuēs. et vt
bos ad victimā duct⁹ interficit qz mortē
nescire dī oblitus sue salutis donec in infer
no penaliter cruciat. Et Quantū ad scdm
dicit et postqz omnia psumat⁹ et. nā vīres
tam aie qz corporis qz et res alie homini
a deo pcesse vt ipis vīat arbitrij suo libo
regulam habuit et mo^m qualiter ab hoie
vī debeant. s. ipsas laudabiliter ordinan
do quas sibi mō debito in deuz direxerit
satiatur i ipis. si vero ipsas ad vanitates
retraxerit egestatez in ipis patiet. hic igitur
s. possumus psiderare. s.

Paupertatem edulij.

Pravtatem cōfortij.

Vilitatem officij.

Vuiditatez desiderij.

Varietatem subsidij.

Quantū ad primū dicit et postqz cōsu
mat⁹ omnia et. Nam p istaz psumationez
bonorum tēporalium signātem psumatio
nem gratuitoz donoz intelligit cōpleta
et cōsumata mali⁹ in peccato per qz homo
efficitur dignus morte. Nam Jacobi. s.
vnusqzqz tēptatur a cōcupiscentia sua ab
stractus et illectus deinde pcupiscentia cū
cōceperit pit peccatum. peccū vero euz cō
sumatū fuerit generat mortē. Et per fa
mem aut factam in regie intelligit caren
tia die grē. p qz hō psumat⁹ domo gratui
tis p peccū elongat a dō et et xbi dī. qd nec
audire vlt nec ope adimplere. Et Q^m ad p
uitatē pfortij dīc abiit et adhesit et. Nam p
ciues regidōs famelice significanij statum
peccū dicunt illi q se in malitijo suis stabi
liūt. Et Int istos ē vn⁹ pncipal⁹. s. dyabo
l⁹ vñ glo. vn⁹ ciuū ē q cōcupiscentijs ter
reīs merito prauitatz sue pposit⁹ pnceps
mūdi vocat. Et Signāter at dī qd adhesit
ad designādus qd dyabl⁹ nō hz pntēz i hoie
nisi quantū ex ppria voluntate dat se sibi.
Et Q^m ad vilitatē officij dīc et misit illuz
i villā et. Nam p porcos intelligunt demōes.

q: sic pōre ē aīal imūdum sic dyabol⁹ in mund⁹ dñ pp peci maculā dformātez. 7 q: hoies induc ad oēs imūditā vitioz. istos aut demones pascere dicunt ois peccōr. q: ipsoz cib⁹ ē 7 cōplacentia ois imūdi vi cōz. q: in oibus tlib⁹ vt imūdus spūs d lectat vñ Aug. d pcorā euāgelistaz por ci sunt imūdi spūs: cui⁹ villa ē prāris ipsi⁹. **T**el p istos porcos intelligunt hoies in imūditijz viuētes in qb⁹ regnat ruditas intell⁹ carnalitas pcupi⁹. 7 cupiditas auar⁹. hos porcos fm tehophy⁹. pascit q alijs pcelit i vicio vt sunt leōes archipdo nes 7 archipublici. **T**al p porcos quos pascit intell⁹ fm Criso. imūde cogitatio nes quas peccatores i sua aīa nutriūt de qbus ps. Dñs scit cogitatōes hoīuz qm vane sunt. **Q**uantū ad audiatē dñe rij dicit 7 cupiebat iplere vētrem 7c. **M**az siliqua fm aliquos ē fruct⁹ arboris so⁹ faciens dū comedit vl fm Augdē siliq est gen⁹ legūinis q porci i affrica cōdūt de quo dicit Grego. siliqua ē genus legu minis sonoris folijs 7 vacuis. q vētrem magis onerant q̄ reficiāt vñ siliquas in telliguntur delectatōes quas homo sen tit peccādo quelz aliquid videat esse tam in veritate mīl sunt sed potius amaritu dies hīs igitur siliq que sunt cib⁹ porco rum. i. demonuz cupiunt ventrem iplere peccatores miseri. quia **P**rouer. i. Letan tur cū male fecerint 7 exultāt in reb⁹ pes sinis quorum vitā miserā deplorās apo stol⁹ dicit **P**hy. 3. **A**mbulāt quos sepe dicebāz vob. nunc aut 7 flēs dico mi micos crucis xpī quoz sinis interit⁹ quo rum dñ vētē ē 7 glā in pfusione ipsoz q terrēa sapiūt. **Q**u ad varietatē sibi dñ dīc 7 nemo illi dabat. **M**ā si peccator i pso lationibus tēpo: alibus querat resectiōez nō inuēiet. s. poti⁹ defraudat. 7 dñ fm Au gu. libo pfect. aln ipsas subtrahit vt p af fectiōes hoiez ad se reducat. **M**ā hō ml toē. exñs in pso lationibus deū obliuiscit i

tribulatiōibus vero de ipso recordat. nam sicut dicitur **36. 18.** Tantūmodo so⁹ vexa tio in ce⁹ dabit auditū.

Secunda pars.

Equif. **I**n se at reuersus vbi tā git mo⁹ penitētiā pgruētissimuz q pbat viscero⁹ cōpunctio mo dus aut cōueniens peccōis volētis redi ad deum est p̄siderare miserā q̄ incurrit peccādo. 7 sic se de p̄teritis vicijs castiga re instar hui⁹ ad veraz at penitētā tria principalr reguntur. **L**ordis cōrictio. **O**is cōfessio. **O**peris satisfactō fm h igit quantū ad mo⁹ penitēdi peccōis tria pos sumus considerare. s.

Cōrictiois amaritudinē dolorosam.

Cōfessiois plenitudinē puderosam.

Satisfactōis p̄p̄titudinē operosam.

Quantū ad p⁹ dicit i se aut reuersus 7c. naz qdem se cognoscēdo peccasse: dolē debet d peccatis cōmiss. 7 inter a⁹ d̄ cōsi derare tria q hic tangunt.

Internam p̄scientiam.

Felicitatem amissam.

Calamitatem p̄p̄sam.

Quantū ad p⁹ dicit. **I**n se aut reuer sus hō enim qui peccādo a seipso. 7 a deo recefferat d̄ penitendo ad seipz. 7 ad deū reuerti cui dñ **36. 55.** Berelinquat ipius viā suā. 7 vir iniqu⁹ cogitatōes suas. 7 re uertat ad dñ. 7 miserebit eius 7 ad deū nrm qm mltus ē ad ignoscēdum. **Q**u ad p̄sideratōem felicitat̄ amisse dīc dixit q̄ti mercenarij 7c. **M**ā qm peccōr p̄siderat q in celesti p̄ria mlti cū dō delectant. q se licitate suis demerit̄ se cognoscit esse pua tū multū dolere d̄. d. cū ps. **C**ircūde dēf me dolores mort̄. 7 torrētes iniquat̄ p̄tur bauerūt me. **S**ciendū est aut q differē tia ē inter filiuz 7 seruū. **M**am fili⁹ fuit ex amore cui dñ **Ecc̄. 4.** **E**ris velō fili⁹ altis simi obediēs su⁹ aut fuit ex timore qb⁹ dñ. i. **P**etri. 2. serui s̄iecti estote l omni ti more dñs non tm bonis 7 modestis s̄ ē

disculis mercēari⁹ at fuit ex ipse recipiēde
mercedis de q̄ dñ Job. 7. Sic coru⁹ dñide
rat vmbra: 3. 7 sic mercenari⁹ postulat fr̄ez
opis sui. sic ego hūi mēses vacuos. 7 no
ctes laboriosas enumeravi mihi. ¶ Quā
tū ad p̄sideratiōez calāitatē. pprie dic ego
aūt hic fame peo. Nā pccō: q̄ caret diuina
grā. 7 sapi⁹. 7 doctrina q̄ sunt cib⁹ spūalis
aīe merito dñ fame p̄ire. de q̄ 7 suis filib⁹
dicit t̄renozum. 4. Alius fuit occisus q̄z
interfcis fame. Nam re vera meli⁹ ē cum
diuina grā mori gladio q̄z sine ipsa inter
fici fame spūali vñ deus cōpatiēdo pccō
rib⁹ dic̄ Ezechiel. 18. Nolo mortē pccōis
s; vt magis cōuertat 7 viuat. ¶ 2^m ad
2^m dic̄ surgā 7c. nam multociēs accidit q̄
peccatores exñtes in tpalib⁹ hñdantijs n̄
cōuertunt ad lām̄ta p̄nie q̄ si tāgant a dō
p aliquas tribulatōes pmissas icipiūt pe
nitere vñ p̄a. Alff lictus sum 7 hūiliat⁹ suz
nimis rugiebā a gemitu cordis mei i cui⁹
signū fm̄ Breg. hic dñ de fi⁹ p̄digo. q̄ qñ
vidit se fame p̄ir pposuit ad patrē rediī.
¶ Sciendū est aut q̄ in vera confessione
peccato: iam pcepto bono pposito accusa
re d; quia ipius deus offendendo indign⁹
diuino cōsortio ipm̄ derelinquēdo ad deū
n̄ recurrē d; humiliter mīaz cognoscēdo
fm̄ h̄ igit̄ hic quattuor possum⁹ cōfide. s.
Volūtatē inductiuā.
Equitatē offensiuā.
Indignitatē repulsiuā.
Humilitatē placatiuā.
¶ Quātū ad p^m dic̄ h̄gā 7c. vbi p̄sidera
quātū ad pcc̄i desertōez dic̄ surgā. Nam
in pccō exñs iacere dñ qñ ad terrena cur
uatum. huic rephendēdo dic̄ dñs Job. 7.
Surge cur iaces. p̄nus in terra. q̄ sic rep̄
hensus a dño d; ad se rediens dñe illud
Lant. 3. Surgā 7 circuibō ciuitatē p vt
eos 7 plateas querā quē diligēt aīa mea.
¶ 2^m ad ppositi executiōem dic̄ 7c. ibo.
Nā postq̄z pccō: pccā deseruit p verā con
fritōez 7 aliquāl̄r p p̄tēplatiōez ascēdit in

deū adiutus a dño exercitare se d; in op̄i
bus bōis. vt d̄ ip̄o dici possit illd̄ ps. Alce
siones suas disposuit i valle lachrimaz in
loco quē posuit 7 enīz bñdictiōez dabit le
gislator: ibūt d̄ virtute in virtutē videbit̄
dñs deoz in sion. ¶ 2^m ad obi cōdictiōez
dic̄ ad p̄rem meū. q̄: enim d̄ natura p̄ris
ē diligere filiū. de ratōe vero diligētis est
misereri dilecto. Be⁹ aut p̄r n̄r ē 7 nos ca
re diligit. q̄: ip̄e p̄r amat nos Jo. 16. N̄dic
ē q̄ ad p̄nīaz redire volētibus miseret vñ
Eccli. 12. Altissim⁹ odio h; pccōres 7 mis
tus ē penitentib⁹. ¶ 2^m ad eq̄ratē offē
siuā dic̄ 7 dicaz illi p̄r peccaui 7c. Nam q̄:
iuxta illud Jo. 8. Qis q̄ fac pccm̄ seru⁹ est
peccati. 7 q̄ iniquitatez fac. 7 pccm̄ ē iniqui
tas. 7 dñ dic̄ p̄ ps. Iniquitatem odio hūi 7
abhoiatus sum. iō qui fac pccm̄ fac̄ illud
q̄ dñ odit. 7 sic illū offendit. 7 p̄ p̄nā eter
na hereditate p̄uat. ¶ 3^m ad igit̄ q̄ sic deus
offendit d; suā culpam cognoscere dicēdo
peccaui signāter at dñ peccaui. q̄ peccādo
offendit est dñs oīuz taz celestiu⁹ q̄z ter
restium q̄ dicit de se ip̄so Jh. 66. Celus se
des mea ē 7 terra scabellū pedum meoz
vel p pccm̄ in ce^m intellr̄ fm̄ Criso. pccm̄
in p̄xi^m per pccm̄ vero p̄re intellr̄ deum
7 in his peccat qui nō diligit deum super
omnia. 7 p̄xi^m sic se ip̄m. ¶ Quātū ad
indignatiōez repulsiuā dic̄ iam nō sum dñ
gnus vo. filius tu⁹. Nā q̄: fm̄ apo^m 1 Ro.
8. Quicūq; spū dī agunt hi filij dī sunt cō
sequēs est vt h̄ noīe oīs peccato: indign⁹
sed magis iuxta illd̄. 2. Thy. 2. est hō pcc̄i.
7 filius pditionis. ¶ Quātū ad hūilita
tē placatiuā dic̄ fac me sic vñū d̄ merce
narijs tuīs iter alias enī virtutes deū pla
cātes ē virt⁹ hūilitatē p quā verus humil̄
exaudiri meret̄. Nā iuxta illud Eccli. 35.
Dñs hūiliat̄ se nubes penetrat pccō: igit̄
istat hūi⁹ corā deo hūiliari se d; vt mīaz i
ueniet. ¶ 2^m ad 3^m dic̄ 7 surgēs vēit ad
p̄rem suū. Nam q̄: so^m ppositus bñfacien
di ad salutē non suffic̄ nisi ponat in opere.

suxta q̄ x̄ps int̄it. **Mat̄. 7. d.** Non ois qui dicit mibi Dñe domine: intrabit i regnum celoꝝ: sed q̄ facit voluntatem p̄ris mei qui in celis est. hic est q̄ postq̄ positum fuit p̄positum filij p̄odigi d̄ reddēdo ad patrem nūc p̄oif eius effectus. iō d̄r q̄ surgens &c. Nam per istā surrectio nem s̄m Aug. in li. soliloꝝy: illi actual' peccati desertio que est satisfactōis initium pro peccō. sed q̄ s̄m Grego. **Abinus** ē mala non agere nisi quisq̄ suadeat & bonis operib⁹ iudare. p̄tinus addit. & venit ad p̄rem suū. vt d̄ ip̄o & suis filibus possit dici illud **Is. 60.** Venient ad te q̄ d̄trahēbāt tibi & adorabūt vestigia pedū tuoz. Sciendū ē at̄ q̄ inter alia p̄ q̄ recedit peccōr a deo sunt septem. **1^a** est obliuio. **Mā** qñ peccōr deum non h̄z p̄ oculis & ip̄i obliuiscit. facili⁹ labitur in peccm q̄ est valde rōnabile. q̄ cū tūc non hēat sustentatōem ex p̄p̄ijs naturalib⁹ p̄ lapsum inclinet ad vitia p̄ns ē vt in peccm labat. **2^a** est incuruatō desiderij. Nam post lapsum sic h̄z desiderij ad temporalia curuatum. q̄ est nimio glutio colligatus. q̄ cognoscens p̄s. dic. **Humiliatus est in terra vent n̄r.** **3^a** est dispersio animi. **Mā** peccōr postq̄ est diuisus a deo in quo deberet velud in folio fundato firmari. vagatur multipl̄ per illicita caduca. temporalia pcurando vt de ip̄o & suis similib⁹ dici possit illud **Exo. 5.** Dispersus est populus super terrā oēm egypti ad colligendas pallean. **4^a** est ingratitudo diuini beneficij. Nam peccator cui d̄s cōfert multa beneficia: cum de ipsis deberet deum laudare potius ex ipsis erigitur in superbiam d̄ quo & suis similib⁹ dic̄ **Ap̄l̄. 2.** **Thy. 3.** Erunt homines seip̄os amantes. cupidi. ellati. superbi. blasphem̄i. parentibus nō obediētes ingrati scelesti. sine affectōe sine pace. **5^a** est delectatō seculi. Nam peccator nesciens contemplari celestia: sed magis mūdānis deducit i ipsis

vt i placibilib⁹ delectatur. **6^a** est p̄pe trātō peccati. nam q̄ peccōr non formidat diuinam sententiam q̄z inmediate cum peccauit fluminare nō sentit. ideo laxatur ad vicia ideo **Ecc̄l̄. 8.** Et enim quia non profertur cito contra malos sententia absq̄ nullo timore filij hominū perpetrāt mala. **7^a** Septimū est inconsideratio sui. Nam peccator suam vilitatem non cōsiderās p̄ sumit de se grandia: & tñ inimiciā vallat⁹ vndique ignorat suum piculum. **8^a** Quia vero videm⁹ in motu naturali q̄ vbi motus rect⁹ finitur ibidem reflexus incipit. sic d̄ esse in regressu peccatoris ad deum vt vbi finiuir recedendo ab ip̄o ibidem incipiat in re. **9^a** Primo igitur debet peccator seipsum cognoscere q̄ vilis est. Nam **gen̄. 3.** puluis es & in puluere reuerteris. debet et̄ p̄siderare qd̄ amisit: q̄ celestem p̄riam. quid acquisit: q̄ penam eternam. t̄ps q̄ deficit & mortem q̄ sibi cominatur. **10^a** Secūdo d̄ peccm dimittere. Nam peccator p̄siderans q̄ p̄ peccm offendit deūz amittit gl̄iam acq̄rit penā d̄z dissiet a peccator: iuxta illd̄ **ecc̄l̄. d. ecc̄l̄.** Fili peccasti ne aditias itez: sed d̄ p̄stinis p̄cafi vt tibi remittant. **11^a** d̄ delectatione seculi sperner. **Mā** peccōr p̄siderās q̄ iuxta illd̄ **Jo. 2.** **Abūdu** transibit & cōcupiscētia ei⁹: nō d̄ i t̄palib⁹ d̄lectari. **vñ. 1. Jo. 2.** Nolite diligere mūdū neq̄ ea q̄ i mundo sunt. **12^a** d̄ de bñficijs receptis a deo gr̄as reddere. **Mā** peccōr vidēs q̄ d̄s creauit ip̄z redemit. oia bōa tēporalia sibi tradidit & ad sempiternam gl̄iam ordinauit. d̄z sibi in oibus regratiari. **13^a** d̄ animū suum in vnum colligere dispersum per illicita. **Unde Eph̄. 3.** Solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. vnus corpus & vnus spiritus. sicut & vocati estis i vna spe vocatōis nostre. **14^a** debet desiderij suum in deum dirigere. per contēplationem deuotam. d̄ illud. **1. Tob. 3.** Ad te domine faciem conuerto. Ad te domine

oculos meos erigo. **S**eptimo dicit eum
meoriter portare ut possit dñe illi. **I**on.
3. Cum angustiares in me anima mea dñi
recordatus sum ut veniat ad te orō mea.

Terna pars.

Equit. Cum autē longe esset etc.
vbi tangit actū miserantis beni
gnissimū. q̄ probat gaudiosa re
ceptō vbi. 3. quantū ad misericordiā p̄rem
filium recipiētem possumus p̄siderare. s.
Benignitatē in suscipiēdo indig^m.

Pietatē in vestiēdo nudū.

Liberalitatē in reficiēdo fameliū.

Quantū ad p̄mū dicit. Lū adhuc etc.
Nam peccator qui vlt a deo in gratia su
scipi non dicitur ad ipsum arroganter accede
re. sed humiliter et deuote. q̄ superbis dñs
resistit hūilibus dat grām. **I**acobi. 4. hic
autē duo possumus cōsiderare. s.

Clementiā patri s̄m suscipiētis.

Reuerentiā filij se ip̄s accusantis.

Quantū ad p̄mū dicit cum autē etc.
signū magne clemētie fuit q̄ p̄ filij prodi
gij ab ipso elongati sibi dicitur occurrisse
et signa pacis dedisse. per q̄ patrem intel
ligitur dñs. et per filij homo reus p̄ q̄ da
tur intelligi maxima dei clemētia q̄ h̄z
ad peccatores actus autē mirabil' dei circa
peccatorem elongatū ab ipso grām requi
rit triformē. s. puenientem p̄mittentem. et
subsequētem secundū h̄z igitur hic. s. possu
mus cōsiderare. s.

Culpam separātem.

Gratiam puenientem.

Clementiā inclinātem.

Gratiam cōmittentem.

Gratiam subsequētem.

Quā ad p̄mū dicit cū at lōge etc. Nā dīpa
elongat a dō et p̄ p̄ns a sua salute vñ p̄s.
Lōge a peccatib' sal' q̄ iustificatōes tuas
nō exarserūt. **Q**uā ad grām pueniētem
dicit vidit illū p̄ ip̄s etc. Nā p̄ istā visiōē
intell' dia grā q̄ puenit peccōres ut ad pe
nitentiā puerant. iuxta q̄ ip̄e dicit de filijs

Irl' Exo. 15. Audi afflictōēz ppli mei q̄ est
in egypto. et descendi ut liberare eū. **A**nd
Aug. de questiōibus euāgelistay loquens d
filio p̄digo dicit. Lū iam p̄ie querit vidit
illum p̄ ip̄s. et subdit ip̄os enim et sup
bos nō conueniēter videre dicit. tanq̄z añ
oculos nō h̄ns. añ enim h̄rī nō nisi q̄ dili
gunt dici solent. **Q**uantū ad clemētiā
inclinātem dicit et mia motus ē. Nam dñs
pius vidēs peccatōrē ad se velle cōuer ti
miseret eius iuxta illud **E**ccli. 2. **P**ius et
misericors est dñs et remittet t̄pe tribula
tionis peccā hominib' exgrentib' se in ve
ritate. **Q**uantū ad grām cōitantes dicit
et occurrit et cecidit sup collum ei' etc. vbi
Ambrosi' Sup filijs cecidit dñs leue iugū
dilectōis ip̄osuit qd autē et qualiter dñs
occurrat peccatori audi **C**riso. d. Quid ei
est aliud q̄ occurrit nisi q̄ peccat' ipediē
tib' nostra virtute ad deum puenire non
possum'. **Q**uantū ad gratiam subsequē
tem dicit. et osculat' est eum. Nam p̄ oscu
lum in quo est cōiunctio labiorū et q̄ est si
gnum pacis. intell' p̄fecta pacificatio cuz
deo p̄ q̄z sibi peccator cōuersus cōiungit
per gratiam subsequētem. **Q**uod aut fuit
figuratus in recōciliatione absalon. q̄ in
terfecerat fratrem suū amō. de quo sentē
tialiter dicit. 2. **R**e. 14. Quod cū absalon q̄
interfecerat fratrem suū amō nō possz fa
ciem p̄ris sui dñs cōspicere. tandem recur
sum habēs ad **I**oab. p̄bist imū militez dñs
ip̄so pcurante meruit pacificari cum p̄re
de quo dicit q̄ vocat' absalon et intrauit
ad regem et adorauit sup faciem in terraz
osculatusq̄ ē rex absalon. **U**bi sciendū
q̄ p̄ Absalon qui fratres suū interfecit. in
telligitur peccator que quādo peccat mor
taliter xpm fratrem suū interficere dicit.
quia facit quantū est in se ut iterum xps
crucifigat p̄pter q̄ iram dñs regio. i. dī pa
tris incurrit. et quia ad pcurandam pacez
se nō sentit dig^m. quia iuxta illud **E**ccli. 15.
Non est sperio⁹ laus in ore peccatoris. d̄z

ad aliquem sanctū in ce^o vel ad aliquem iu-
stum in terra instar Iob pbum recurre
re. vt p^{ro} ipso ad dō^m intercedat iuxta
illd Iob. 5. Voca inqt si est q tibi rñdeat
et ad aliquem sanctorū cōuētere. Isti⁹ aut
mediatoris interueniētibz p^{re}cibus mul-
to. accidit q de⁹ peccatorū placat. et tunc
vocat peccator per puenientem grām in-
trat ad regem p cōmittantem cui d^z face-
re reuerentiā qua exhibita dō ipsum oscu-
latur benigne. et sic perfecte pacificat per
gratiam subsequētez. **Quantū** ad fm
dic. dicit ei filius et. qñ enim peccator
peccat offendit totaliter totā trinitatem
quia contēnit. Patris potestatem oibus
p^{re}sidentem Filij veritatem oia speculātez.
Spiritus sancti benignitatē oibus influē-
tem. **Hoc** autēz debet se peccator: peni-
tens cognosce^r cōmisse instar huius re-
uertentis ad patrem et dicentis p^{re} pecca-
ui et. **Quantū** igitur ad contēptum pote-
statis omnibus p^{re}sidentēz dicit dixitq^z ei
filius p^{re} peccaui in ce^m et. Nam per ce^m
regens omnia intell^r diuina potestas ap-
plicata p^{re}i que habz omnia pducere et gu-
bernare. in h^o autēz q dicit peccaui iam inci-
pit actu sua cōfiteri peccata. **Quantū**
ad contēptum veritat^{is} filij omnia speculā-
tis dicit et corā te. quia enim illa q coram
aliquo sunt sibi māifesta dicuntur p veri-
tatem autē et sapientiā que applicat h^o res
o^{mn}es sunt ei māifeste. ideo in h^o q d^r coram
deo peccasse intelligit contēptus veritat^{is}
et sapientie filij. **Quantū** ad contēptuz
honitatis spūs sancti oibus influētem dic
iam nō sum dignus vocari filius tu⁹. q q
dem dicit fm Augu. Quia filius p grām
que se dignuz p merita fatef. **Quantū**
ad scōni p^{re}ncipale dicit et dixit autem p^{re}
ad seruos et. Nam peccator duplicem nu-
ditatem dicitur h^{re}. s. interiorē q accidit
pp carentiā grē eui⁹ honestat^{is}. iō indiget
duplici vestimēto grē salutaris. et eui⁹ exē-
plario. et scōz h^o duo possum⁹ p^{re}sideraf.

iuxta duplex indumentū filio reuertēti. s.
Amicū interioris puritatis.
Ornatū exterioris honestatis.
Quantū ad p^m dic. dixit p^{re} et. **Nā**
p stollaz primā intelligit interior puritas
qz homo d^z habere cū qua prim⁹ hō fuit
creatus a deo vñ Beda. Stolla p^{ma} ve-
stis est innocentie in qua prim⁹ homo p^{re}i-
tus ē. sed post culpā nudum se nouit et pe-
lizū. i. mortale sumpsit indumentū. **Q^m**
ad ornatū exterioris honestatis dic. et da-
te illi anulū. Nam p anulū q dat in sig^m
fidelitatis spōsio intell^r fides qz quilz d^z
h^{re}. quia iuxta illud Eb^r. ij. Impossibile
est sine fide placere deo. q signanter dicit
poni in manu p quem signat operatio. qz
sicut dicit Jac. 2. Fides sine operib⁹ mor-
tua est vñ Beda. Date anulū in manu
eius. i. in operatōe per opa fides clarescit
et p fidem opera p^{re}firmantur. **Per** cal-
ciamenta vero q dantur i pedibus intell^r
obediētis p^{re}mitudo vel p calciatos pe-
des. intelligit firmitas in bonis operib⁹
p virtuosos gressus ne. s. homo labatur i
vitijs animā deturpādo instar calciamen-
ti cōseruantis pedem ne fedetur in luto.
dirige gressus meos in semitis tuis vt nō
moueant vestigia mea in p^o. **Quantū**
ad tertium dicit et adducite vitulum et.
Nam ordo pueniens est vt post remissio-
nem culpe et ornatum gratie sequat spiri-
tualis refectio deuotiōis interne que in
duob⁹ consistit. s. in p^{re}sideratōe diuini amo-
ris q p^{ro} nob^{is} mori voluit. et in redēptiōe
hūani generis p sanguinez xpi saluat. se-
cundū h^o igit h^{ic} duo possum⁹ p^{re}sideraf. s.
Mortē et passionē xpi p^{re}positam.
Redēptionē hūani generis i effcū pōitā.
Q^m ad p^m dic et adducite vitulū et.
vbi duo cōsidera. s.
Passionis meditatiōem.
Cōsolationis resurrectiōem.
Q^m ad p^m dic. et adducite et. p istū ei
vitulū saginatū intell^r xps. qz sic carne o

vituli hoib⁹ dant in cibū. vitulus ē erat
animal ymolat⁹ deo sic xps cottidie dat
nob in refectiūū pabulum i sacramēto al
taris quo spūaliter reficimur. ⁊ nutrimur
⁊ ē pro salute totius hūani generis fuit
ymolatus in cruce. vñ Criso. Adducit illi
vitulum saginatū ad iugulādū cōuiuij ex
hibitiōe. i. in do^m nrm yhm xpm quē vitu
lum nomiat pp hostiā corporis imaculat⁹
saginatū autē dixit q: pinguis ⁊ optim⁹
in tñ est vt p totius mdi salute sufficiat.
⁊ subdit non aut ipse pater sed alijs ymo
landum tradidit. pmittente pte pntiēs
filius ab hoib⁹ crucifixus ē istum at vitu
lum fm Aug. de q̄stionibus euāgelistarū
Iubet adduci vt ipsius passiōe homo d
uotius meditet ⁊ p̄dicet. ¶ Quantū ad p
solationis refectiōem dicit. ⁊ māducem⁹ ⁊
epulemur. Mā iste vitulus yhs xps ad cō
solationem nrām nob proponit vt māduce
mus nō qdem carnalr. sed spūaliter oib⁹
abiectis vitijs. ⁊ virtutib⁹ introductis. d
q māducatōe. i. cor. s. P̄asca nrm ymolat⁹ ē
xps itaq̄ eplēmur nō i fremēto veti neq̄
i fremito malitie ⁊ neq̄ie sed i azimis sin
ceritatis ⁊ veritatis. ¶ Quantū ad redē
ptiōem hūani generis in effectu iā positā
dic q: hic fili⁹ me⁹ ⁊c. vbi duo p̄sidera. s.
Redēptiōis adimpletionem.

Refectiōis p̄olationem.

¶ Quantū ad p^m dicit. q: hic fili⁹ ⁊c. Mā
p totum gen⁹ humanū generalr loquēdo
mortuū dici potuit pp peccatū ade. q: tam
xps moriens viuificauit vñ. i. cor. 15. Sic
in adā oēs moriunt ita ⁊ i xpo oēs viuifi
cabunt q̄libet ē hō mortu⁹ dñ qñ ē i pccō
mortali. quē ēt xps viuificat gr̄az p̄feren
do. ⁊ hī ē qd se ipso dic Jo. s. Sic ei p̄r su
scitat mortuos ⁊ viuificat sic ⁊ fili⁹ quos
vlr viuificat. ¶ Q^m ad refectiōis cōsola
tōē dic ⁊ cepit oēs eplari p istas ei epl̄as
intellr ei gaudiū. q: dñ oib⁹ d peccōe puer
so. iuxta illud q: dic xps Luc. 15. Dñ gau
diū est corā angelis dī sup vno peccōe p̄ci
sentiaꝝ agente vt sic dici possit illud tob.

ij. q: epulātes oēs cuꝝ gaudio magno ga
uisi sunt.

Quarta pars.

Equif. erat aut filius ei⁹ senior i
agro ⁊c. vbi tangit excessum in
uidētis indignatissimū q: pbat
querulosa p̄questio. Mā mortali loquē
do p istos duos filios intelli possunt duo
genera hominū. s. iustoz qui significatur
p seniore. ⁊ peccatoꝝ qui signatur p iunio
rem filiū. vbi sciendū q: secundum aliquos
q: ista indignatio nō accipit pro indigna
tione dicta proprie vt sonat i viciū. sed p
quadam admiratōe diuine misericordie
que tanta ē q: nullū ad se respuit venien
tem sed omniū miseref. ¶ Vel si accipiat
pro indignatōe dicta. pp̄ie nō est itelligē
dum fm Criso. sup. Abat. q: boni inuidē
tur de misericordia magna scā peccatoꝝ
penitētibus nec q: bonis ipsoꝝ inuideant
sed q: tāta ē circa ipsoꝝ diuina mīa q: si fo
ret possibile q: i eis esset indignatio vel
inuidia. poss; i eis merito grauari nec oꝝ
fm Criso. q: oīa que dicunt i paral. intelli
gant ad litteram sed accipiat intētio pro
pter q̄z fuit parabola cōpilata. ¶ Scien
dum ē q: quando aliquis prudens homo
facit aliquod bonū opus q: aliū est alicuius
non intelligētis idignatōis occasio debet
ipsius indignatōem blande reprimere. q:
si nolit acquiescere verbis dulcibus debz
ostendere ratioabiliter qualiter indignat⁹
iniuste suū factum cōfirmando. fm hī igit
hic. 6. possumus p̄siderare. s.

Occasionem inducētē.

Turbatiōem incitātē.

Inuitatiōem demiscētē.

Excusationem arrogātē.

Deductiōem euidentē.

Cōfirmationem p̄firmantē.

¶ Q^m ad p^m dic erat filius ei⁹ senior in
agro ⁊c. vbi sciē. q: iter aⁿ q: dāt occōnē in
uidis vt f̄bēt p^m ē qñ se reputāt meruisse
mīta d qd nō p̄miat vt v̄ellet. 2^m ē qñ au
dit famā alteri⁹ quē nō tñ q̄rū se reputat
diulgari. 3^m ē quādo videt aliquem p̄le

gratias psecutus scdm h' igitur in occasio
ne huius indignatiōis tria p'siderare. s.

Lebonoluz obsequiū in operādo.

Gaudiosum p'cōium in exultādo.

Copio^m beneficiū in p'miando.

Quantū ad primū dicit erat aut filius
eius in agro p' istum aut filium seniozem
qui d' esse sapientior. q' ceteris p'ibus sa
pientiores sunt antiquiores iunioribus in
telligit homo qui moribus ē maturior pa
tri cōformior: et obediētor. Iste aut filius
d' fuisse in agro. i. in exercitio meritorie
operatiōis cui d' Prover. 29. Prepara
forte opus t'ū. et diligenter exerce agrum
t'ū. **Q**uantū ad gaudiosū p'cōiū i exul
tando dicit. et cū veniret. Nam p' istam
domū ad q's d' appropinquare iste intelli
gitur sancta m' eccl'a. cui⁹ cap' est xps. p'
symphoniā que resonat in cōcordia diuer
sarum cordaz intell'r vniuersalis animoz
p'cordia que d' esse inter omnes fidel's ut
sic virificet de ipsis illud Act. 4. Multi
tudinis aut credentiū erat cor vnū et anima
vna: p' chorū aut qui est collectio vocum
que proferant exterioris intell'r exterioris
cordia omniū fidelium q' debz esse tam cō
formiter viuēdo q's in verbum dei p'dicā
do. q's etiam i ipm laudando vñ ps. Lau
date eum in tymphano et choro. Laudate
eum in cordis et organo. **S**ignāter aut
dicitur q' cū filius senior appropinquaret
domi audiuit symphoniā et chorū. q' in
domū sancte m'is eccl'e debent supradcā
duplex cōformitas reperiri. vt dicant euz
ps. In domū dei ambulauimus cū consen
su. **Q**uantū ad copiosū beneficiū i pre
miando dicit. et vocauit vnū. et senior enim
filius videns q' erga fratres suū reuertē
tem ad p'fem fuit tantus honor exhibi⁹
interrogauit vnū de seruis suis causaz tā
ti collati beneficij. **N**am p' istum seruū
interrogatū a fratre intelligit quāz p'dica
tor euāgelicus qui d' diuinam cognoscere
misericordiā et requisit⁹ oibus nūciare in

terrogat⁹ autem respondit. d. frater tu⁹
venit. et. Nam inter alia que nūciare debz
p'dicator euāgelicus et q' cōtinet sacra scri
ptura sunt vt hoies cōuertantur ad peni
tentiam. et in p'senti recipiāt gratiam et in
futuro gl'az. d. igitur frater tu⁹ venit dat
intelliget remissionē culpe. p' sacramentū
penitentie. vt de ipso et suis similib⁹ dicat
dño illud Jh. 6. Filij tui de longe veniēt
et filie tue de latere surgent. d. aut q' occi
dit vitulū dat intelligere collatiōem gra
tie. p' pabulum eucharistie. d. vero q' illuz
sanum recepit dant intelligere p'missionē
glorie per restitutionē iusticie. q' ill' qui
saluant per iusticiā repromittit gloriā.

Quantū ad s'm dicit et indignat⁹ est
et nolebat introire. Nam hoies de suis me
ritis p'sumentes et se iustos reputantes et
dignos magnis honorib⁹ dedignant mul
tū. q'n vident alios honorare. videns igit
tur filius se iustum reputatū filium redeū
tem ad p'fem multipliciter honoratū quē
respuebat fuit mirabil' indignat⁹. **Q**uā
tum ad tertiū dicit p' igitur ill⁹ et. ma
gna q'dem clementia huius p'ris q'n iuit
obuiam filio. vt reconciliaret ipm verb⁹ d'
mulentib⁹ indignatiōez illius paternal'r
mittigādo ad cui⁹ similitudinez d's p' ad
hoies egreditur. q'n per exteriorēz effcū
in mūdum mittens filium suū genus hūa
num saluauit aut cū se offerret ad recipiē
dum peccatorem. **Q**uantū ad quartū
dicit at ille respondens et. vbi duo con
sidera. s.

Senioris filij arrogātem cōmendatōez.

Filij p'digij maculatē rephensiōez.

Quantū ad primū dicit at ille et. vbi
ostendit suam iusticiā patris duritiā.

Quantū ad suam iusticiā dicit. at ille
et. veritate iustificat se dupliciter. **P**^o
quia q' d'vuit. d. ecce tot ānis seruiui tibi.
secūdo quia nō feci q' nō debuit. d. et nunqz
mandata tua. nō preterui. **Q**uantū ad
patris duritiā dicit et nunqz dediisti mihi

edum 2c. Nam in h^o q^d dicit pfem nō dñif
se et rem modica sicut dat intelligere q^d li
ter circa ipsum fuerit in dōto gratuito
durus vt sibi dñe potuerit illud Job. 30.
Adutatus ē mibi in crudelē 7 in duritiā
manus tue aduersariis mibi. **Quantū**
ad filij pdigij maculatē respēdēdō dñe
sed postq^d filius 2c. vbi istuz filij prodigū
ostēdit dupliciter maculatū quantū ad p
dgalitatez dispēntem q^d deuorauit sbaz
suam. 2° quantū ad luxuriā enervātem q^d
dicit cū meretricibus ex hīs aut patrem
reprehēdit q^d occidit sibi vitulum sagina
tum. **Quantū** ad 3^m dicit at ille dixit
sibi tu semp 2c. Nam qñ aliqua bona sunt
cōtraria inter aliquos 7 assiduita cōuersa
tio nullus ratiōabiliter pōt queri si vn⁹
alteri nō dat aliquid specia^l vt igitur p^r
ostendat q^d filius senior iuste non poterat
cōqueri q^d sibi edum nō dederit euidēter
veduē cum dicit oia fore sua filij cōquerē
tis. 7 ipm semp fuisse sec. **Quantū** ad
sexum dicit epulari aut 2c. h enim q^d p^r
supius dixerat qñ fec cōuiuuium si^o reuer
renti nunc cōfirmatur postq^d ratiōabilr
respondit filio pquerenti. Nam sic tristat
homo d re pdita sic de recupera letatur.
q^d igitur homo peccante sibi ppati qñ vero
redit ad penitentiā debet quily cōgaude^r
Nam sicut. 1. Cor. 13. Caritas patiens est
benigna est caritas non emulat non fac p
peram nō inflatur nō est ambitiosa non q
rit que sua sunt nō irritatur nō cogitat ma
lum non gaudet super iniquitatez cōgau
det autem veritati homo igitur peccator
signatus per filium prodigū mortu⁹ dici
potest quia recedit a xpo qui est vita ve
ritas 7 via Jo. 14. Potest etiam dici per
ditus quia recessit a grege cōgregatōis
fidelium cuius pastor est xps. Ego suz pa
stor bonus Jo. 10. **Sic** autem inuē
tus quādo pueniente diuina gratia. cō
uertitur de via sua mala. de quo loquitur

dñs Ezechiel. 34. d. Quod pierat regram
7 q^d abiectū erat reducā. vt ipso inuento.
possit dñs dicit illud ps. Inuēi dñs seruū
meum oleo sancto meo unxi eum. s. in pre
senti per graz vt tandē in futuro pueniaz
ad glām. Ad q^d 2c.

Seria scda dñice tertie in. xl^a.

Alanta audiui⁹ facta i co
pharnau fac 7 hic in pfia
tua Luc. 4. Nos videmus
p experientiā. q^d l3 sit aliq^d
agēs. q^d quantū ē d se semp

effcū suū produc. tñ multoē. ipeditur effe
ctus p defectū recipiētis. v^l loci. nā l3 plā
eta vel stella quantū ē d natura sua virtu
tem hēat pducendi plantā v^l herbā h tñ
nō fac in quacūq³ materia s3 so^m disposita
7 i loco pueniēti vñ Aristoteles. 2. de aia
dic act⁹ actiuoz sunt i patiente disposito. 7
iō si nō semp sequat effect⁹ nō ē attribuē
dū agente s3 in disposito susceptiuo. sic enī
videm⁹ in naturalib⁹ effectib⁹ sic suo mō
ē in supnaturalib⁹. s. i miracis q^d xps fa
ciebat. Nam si aliqb⁹ faciebat miracula sibi
nō ponebat obstaculū. s3 cū reuerētia pete
bāt sic p3 d centuriōe. q^d dixit xpo. **At.**
8. Dñe nō suz dignus 2c. si vō nō faciebat
aliqb⁹ h erat pp eoz malitiā q^d se redebāt
idignos. **Q^d** igit illi d caphar. reuere
bant xpo. 7 se disponebāt p fidē iō recipie
bāt ei⁹ bñficia. q^d vero illi d Nazareth d
spiciebāt xpm. iō inter eos nō mltā facie
bat miracia vidētes igit cōpat: tote xpi
h causam se fingētes nescire dixerūt ei in
euāgelio hodierno qñta audiui⁹ 2c. in q^d
euāgelista quattuor tangit. s.

Expōsionem inuidie cōcitantis.
Discretōez prudentie dissoluētis.
Persecutōez malitie psequētis.
Ostensionem potētie supantis.
P^rbat petitiō aniosa. 2^m Rñsio lūi
nosa. 3^m expulsio ipetuo^a. 4^m euasio vigo
rosa. **P^r** i pñ. 2^m ibi ait at Amē d^o vel
2c. 3^m ibi 7 repleti sunt omnes 2c. 4^m ibi.

h

ipse at transiens etc.

Prima pars.

Utum ad p^m ubi tangit etc. q^d pbat etc. dic. quanta audiui⁹ facta etc. q^d enim illi de nazareth ubi xps fuit nunciatus pcept⁹ et nutritus et cōuersatus ipm nō diligebant s; magis despiciēbāt et inuidebant: ipm non honorabant. in ipm fidem non habebant: s; magis sibi non credebāt: et iō inter ipso non fecit multa miracula. Quia autē mltā magna videbant in xpo. quibus ipm tanq̃ vilem reputabāt indignum. Ipsi vō carebant illis tanq̃ nobiliores reputabant se dignos aduersus ipm p inuidiam mouebantur. Sciēdum est at q^d loquēdo spiritaliter. q^d p illas duas ciuitates s. Laphar. et nazareth. intell^r duplex status hominū. s. peccōz et iustoz. Itā p Lapharnaū qui interpretatur ager pinguedinis v^l villa consolationis intell^r status peccatorum q^d in mundi delectatōibus et carnis cōcupiscētijs. vt plurimum hoies spūaliter infirmantur. Vber Nazareth at qui iter prestat flos siue floridus intell^r status iustorum q^d floridi dici pnt. q^d instar floris hntis puritatem in essentia. venustatem in appentia et suauitatē in redolentia. Sunt puri p nitore pudicitie mental. pulchri p de core exēplaris euidentie. odoriferi p vapore noialio fame. vt d ipsi dici possit illd Cant. 2. Flores appuerunt in terra nra. Signatē at xps fec mltā miracula in Laphar q̃z i Nazareth: q^d peccatores plus idigēt oio auxilio q̃z iusti. naz iuxta illd Mat. 9. Non ē opus valentī vno medico s; male habētibus.

Secunda pars.

Egitur at. Alimē dico vob etc. ubi tangit discretōez prudentie dissoluentij. q^d pbat x^o lūmōsa. volēs et xps suis cōpatriotis perētib⁹ satisfacē sue rñsioni vt sit euidentior supaddit ex^a. Itē h igit. si duo possum⁹ p̃siderare. s.

Rñsionē generalem.

Confirmatōem exemplarē.

Ad p^m dic. ait at etc. Itā pphe int alios hoies duplicē excellētiā obtebāt. s. vite et doctrie. Q^d igit xps istā duplicē excellētiā i sūme iō pprijsime dici pōt p pheta d q^d pphauit Aboy. deuter. 18. p pheta d gēte tua et frīb⁹ tuis sic me suscitabit tibi dñs dñs tu⁹ ipm audies: q^d vni Ambro. solet gnāri ex assiduitate p̃cept⁹. et xps nutrit⁹ fuerat cū ill⁹ d nazareth. iō se ponēs in nūero. dic nēo ppha accept⁹ est in p̃ria sua. Ad 2^m dic. In vitate dico vob etc. q^d ei xps. d. nēo ppha etc. duo iplicaat. s. q^d bōi magis honorant ab extrāis q̃z a ppatriotij. et q^d extrāci ab oio recipiunt plura bñficia. iō xps duo adducit ex^a veteris testi. p^m ē q^m ad honorē exhibitiū. 2^m q^m ad bñficia ipēsa. Ad p^m dic in vitate dico vob etc. ad itllētiā hui⁹ ystorie. sciē ē q^d sic habet. 3. Reg. 17. Qd cū multiplicata essent peccā Regio Acab psequēz Belyas. et orassz Belyas q^d nō plueret sup terrā. exaudiuit eū dñs et trib⁹ anis et sex mētib⁹ clausuz fuit celū et nō fuit pluuia sup terrā ad q^d scñ ē verbum dñi q^d inde recederet et irret ad torētē postq̃z at scicatus ē torēs. dixit itez dñs Belye q^d irret i sareptam sydonie vbi precipat mulieri vidue q^d pasceret eū: q^d surgens abiit illuc: et cum peruenisset ad portā ciuitatij appuit ei mulier vidua colligēs ligna: cui dixit Belyas q^d daret sibi aquā ad bibēdū qui pgenz vt afferret dixit sibi q^d paret ei bucellā panis: q^d rñdēs q^d nō hēbat nisi modicū de farina et modicum d oleo. dixit sibi Belyas q^d faceret ei panes pūlū sberitū et q^d nō timeret: q^d deus multiplicaret farinā et oleū: ita q^d non deficeret dñs plueret sup terrā q^d fec vt sibi dixit. d quo comedit Belyas mulier et domus ei⁹ tota. x q^d p q^d lter Belyas a suis ppatriotij explius fuit ab extrāis honorifice et reuerēt recept⁹. Adic at xps

ñā xps i exēplū. adducēs dīc. in xitate di
co vobis. **¶** Spūalr aut loquendo dīcēr
possum⁹ q per istam mulierem viduam i
telligitur qlibz aīa exñs in peccō mortali.
¶ Nam qlibz aīa exñs in dīvina grā: vocat
sponsa xpi. sed qñ peccat mortaliter amit
tit dīvinam grām. 7 per pñs ipm sponsuz
7 iō dī vidua. hanc at aīam sic viduatam.
figuratiue deplorat Iere. d. deuterō. i.
¶ Quō sedet sola ciuitas plena pplō scā
est qñ vidua dñā gentium pñceps. puicia
rum scā est sub tributo. **¶** Ebi sciendum
q per istam ciuitatem intllr quelibz aīa.
q: sicut ciuitas constat ex multis ciuibz
inter quos dī esse ciuium vnitas: siue dile
ctionis 7 pacis: ita in aīa multe sunt potē
tie intellectiue 7 sensitiue: inter quas dībz
esse pax 7 concordia: vt. sensualitas i om
nibus obediat rōni. sed licet sic esse debe
ret. tamen multoē. in ipsa peruersum dñi
um. q: rō subicitur 7 sensualitas dominaf
7 sic fit ciuitas. de qua dīc dñs Jh. i. Quō
facta est meretrix ciuitas fidelis plēa in
dīcio. iusticia habitat in ea. nunc autēz ho
micide. i. peccata mortalia. Ista igitur aīa
instar ciuitatis ier^m. aliqñ dī plena pplō
quādo. s. exñs in grā. ornatur diuersa vir
tutibus 7 consortio angeloz vt dici possit
illud Exo. p. Ecce ppl's filiorum isrl' mul
t⁹ 7 fortio: nob est. Sed qñ peccat morta
liter effici solitaria. q: grām 7 virtutes
amittit 7 remanet ab angelis dīrelicta: vt
dicere possit illud Jh. 49. Ego sum desol
tuta 7 desolata. dī ē exñs in grā dñā: q:
tūc erat xps vt spōsa sua cōiuncta qui est
dñs oīuz. 7 per pñs ipa dñā. sed istō amit
tit dum ipō peccādo dimisso efficitur vi
dua. **¶** Dī ē exñs i grā pñceps 7 libera
q: grā tribuit hōi pñcipatum 7 libtatem.
vt fit Ioseph pñceps egypti. i. sensualitag
gñ. 42. tñ effici serua 7 tributaria dū dya
bol⁹ hūcō ei⁹ impio sbiugat. plorās igit
Jeremias statū mīse⁹ aīe peccatrici que
rit. d. Dñe quō ciuitas. i. aīa q solebat ēē

plena pplō per virtutē 7 grām 7 ab āge
lis sociata. sedet sola his oībus spoliata.
¶ Quō ē illa que solebat esse dñā tī
bi coniuncta vt spōsa per grām scā est vi
dua: Quō ē dñe illa q esse pñceps 7 liba
scā est serua. Nam egressus est a filia sy
on oīs decor ei⁹. **¶** Sic at querenti respō
det dñs Dīce. 2. d. Quia dixit iadām p⁹
amatores meos qui dant panem mībi: 7
aquas meas. 7 linum meū 7 lanam meaz.
7 potum meum 7 oleum meū. Ecce ego re
spondeo q: me suum sponsum dereliquit:
7 secuta ē vicia 7 peccata tanqz suos ama
fios. **¶** Sciendum est q isti ofidentes se
diligēt aīam peccatricē sunt tres. **¶** Pri
mus est caro laxiuiens. dat panem 7 potū
i. delicias corpis. **¶** Scds ē mundus allū
tiens dat lanam 7 linum. i. res tēporales.
¶ Terti⁹ est dyabolus dat sibi oleum. i.
excellētiā mūdīalem. **¶** Primus igit
dīc aīe dimitte spōsum tuum xpm q vult
vt pñiam facias 7 pserues cordis 7 corpo
ris puritatem que sunt nimis difficilia:
q: difficile est ieiunare vigilare corp⁹ di
uersis austeritatibus macerare &c. S; ve
ni post me dabo tibi panē 7 potum. i. oēs
consolones corporis quas tuus anim⁹ cō
cupiscit. **¶** Q qz falsus est iste sic blādīens.
Nam anima proponit dīitias. cum tamē
in eis mors sit abscondita. quia Ro. 8. Si
enim secundum carnem vixeritis morie
mini. **¶** Secundus autēz dīc anime pec
catrici dimitte sponsum tuum xpm qui tī
bi precipit mundum despicere. diuitias p
temnere. paupertatem eligere. quia talia
sunt nimis graua. Sed veni post me. qd
dabo tibi lanam 7 linum. i. omnes mun
danas diuitias aurum 7 argentum &c. vt
in his gloriēris. **¶** Quam falsus est iste.
Nam ista promittit quasi certa 7 firma: cū
tamen oppositum reperiatur. quia mūd⁹
transibit 7 cupiscētia eius. Jo. 2. **¶** Ter
tius at dīc aīe dimitte spōsū tuū xpm dīcīt
Matth. ij. Discite a me q mittis sū 7 hūil
b ij

co:de. q: ista difficilia. sed vñ post me da
bo tibi oleũ. i. oēs supbie excellēcias quia
honores mundi &c. vt nulli sñs. sed pñs
oibz. Qñ falsus ē iste. te sic extollēs. q:
sub ista exaltatōe falaci constat cōfusiōis
hūiliatio. & pene. nā sic dñr **Is. 2.** Dies dñi
exercitū sup oēm supbum & excelsum. &
sup oēm arrogāte & humiliabit. **Ista**
vidua. i. ania peccatrix dñi i sarepta sydo
nie. nā fm **Bedā** sydonia interpretat ve
natio inutilis. sarepta vero incēdium vel
angustia panis. fm igit **Bedā.** Ille q ser
uit lucris & negotijs mūdāis ē inutili ve
natiōi deditus. & sic ē in sydonia q aut pa
titur incēdium carnaliū cupiditatū angu
stiaq: spūalis pñs esse dicitur in sarepta
ex qbus pñs q anima exñs in peccato mor
tali. & sequēs predictos amarios habz ca
rentia diuine cōsolationis & gratie. iuxta
illud **Jaco. 10.** superbis dñs resistit humi
libus dat gratia. **Dicitur** autem q ad
viduam hanc missus fuit helyas. **Naam** p
Helyam ad hanc missum intellr aliqua
bōa inspiratio interna vel eruditio exter
na qz deus sua pñueta misericordia mittit
anime peccatrici vt dimissis vicijs cōuer
tatur ad spō^m suūz xpm qñ igitur anima
sic peccatrix nisi sit sue salutis oblita tam
dulcem inuitatiōem audiens & videns q
amatores sui ipsam decipiunt nō dicatur
illud **Osee. 2.** **Adā** & reuertar ad virūz
meum priorem. quia mihi bene erat tunc
melius qñ nūc & re vera sic est. **Sic** igit
tur illa vidua honorifice suscepit helyā
afferens aqz & subcineritiū panem sic aia
vidua quando ad ipsam aliqua bona inte
rior inspiratio vel exterior eruditio. debz
ipsam deuote suscipere. subcineritiū panē
& aqz offerendo. **Naam** per panem quo nu
truntur homines datur intelligi q ani
ma vidua quādo recipit diuinam inspira
tionem vel eruditōem humanam debet
ipsam enutrire vt de ipsa dici possit illud
Is. 51. Non sñciat panis eius. i. diuina in

spiratio vel eruditio humana p aqz vero
qua terra irrigat datur intelligi q ania
irrigare dñs diuinam inspiratiōem. vel hūa
nam eruditōem per lachrymarū infusiōez.
Quantū ad benef^m ipensūz dñr & mul
ti leprosi erant in **Isrl'** &c. vbi sciendūz q
ad inte^m huius lre q sicut habet. **4. Re. 5.**
Cum naamā princeps regio syrie esset le
prosus & nūciatū sibi fuisset q si iret ad he
liseum. pphiam curaret ipm a lepra. statim
ueniens ad eum hūit ab ipso cōsiliū vt
lauaret septies in iordane q qdēz factūs
curatus est. Cum aut multi alij leprosi es
sent i **Isrl'** nullus mīdatus ē nisi **Naamā**
qui nō erat de illo populo sed syrus. ex q
pñs q pla beneficia recipiunt ab extraneis
qz a cōpatriotis. **Hanc** igit hystoriam
xps reducens ad memoriā dicit multi le
prosi erant &c. **Spūaliter** autem loquē
do dñe q per **Naamā** qui interpretat de
corus intelligit quibz homo quem deus d
corem creauit. quia ad ymaginem suam. s;
tam instar **Naamā** leprosus efficit quan
do peccat mortali vt verificet de ipso illd
Jaco. 1. Flos eius deidit & deco: vltus ei⁹
deperit qui signāter dicitur princeps re
gio syrie qui interpretat sublimitas. i. oya
bolus significatus p regem syrie. & signat
peccatum superbie per quem homo subli
mis vult effici huic igit sic leproso instar
Naamā dicitur per inspiratiōem vel pre
dicationē q helyseus qui interpretat de⁹
meus saluator. i. xps xps hūmāi generis
saluator potest ipsum mundare cui anun
ciationi sue salutis instar **Naaman** debet
statim assentire & ad ipsum sollicite ire sine
mora si autez ad xpm sic recursum habue
rit dabit sibi cōsiliū. q si vult purgari
a vitijs lauet se in iordane qui interpreta
tur riuus iudicij vel fluius iudicantis p
quem intelligitur riu⁹ vel fluius q xps
xps fecit suo sanguine pretioso quem pro
nob effudit qui nos mūdāt ab omni pec
cato. **Signāter** autem dicitur q lauet

septies p septem vicia capitalia a q⁹ se
debet lauare in sanguine xpi. in cui⁹
signum xps septies in hoc mundo sparsit
sanguinem suum p⁹iosum. **P**rimo in
circuncisiõe p⁹ccm luxurie. Secundo in
ofone p⁹ccm gule. 3° in flagellatiõe ad co
lunam p⁹ccm inuidie. 4° in coronatiõe p⁹
p⁹ccm supbie. 5° in manuum p⁹foratiõe con
tra p⁹ccm auaritie. 6° in pedum affixiõe
p⁹ccm accidie. 7° in cordis aptiõe p⁹ pec
catum ire. **I**sta septē lotio fuit figura
ta **Leuit. 14.** vbi snial^r d^r q⁹ qñ aliquis le
prosus debebat mundari q⁹ sacerdos asp
gebat illum septies sanguine paseris ymo
lati. **A**bi sciendum q⁹ p illum leprosum
intell^r quilibz pccō: per passerem at ymo
latum intell^r xps xps qui dicit per ps. **Si
gilau^r 7 factus sum sicut passer solitarius
in tecto.** q⁹ tpe passidiōis sue derelictus a
discipul^r suis solus remansit. qui d^r passer
ymolatus. q⁹ p nobis voluit ymolari. Si
cut igitur leprosus mundandus sanguie
ymolati passeris aspgebatur septies. Sic
pccō: infectus septem vitijs capitalibus.
d^r vt mundetur lauari septies in sanguie
xpi xpi q⁹ si fecerit instar Naaman reci
piet sanitatem.

Tertia pars.

Equitur. Et repleti 7c. vbi tangit
persecutiōem malitiē persequen
tis. q⁹ pbat expulsio impetuosa.

vbi tria possumus p⁹siderare.

Concitatiōem mentis.

Alignitatem operis.

Peruersitatem finis.

Qu^m ad p^m dic^r 7 repleti 7c. oēs in Sy
ria h⁹ audientes p⁹suetudo q⁹dem maloz ē
vt odiāt illos q⁹ corrigunt eos. q⁹ igit ex
odio pcedit ira. iō dicunt oēs ira repleti.

Qu^m ad 2^m dic^r 7 surrexerūt 7 eiecerūt
eū extra. In lege ei mādatur erat q⁹ hō
blasphem⁹ debebat d^r castris eicē 7 lapida
ri. **I**git p⁹ vba q⁹ xps dicebat q⁹ nō in
telligebāt iudei reputabāt ipz blasphemū

iō ipm eiecerūt extra ciuitatē. ex q⁹ pueni
ens fuit h⁹ Ambro. q⁹ iudei salutē pderēt
q⁹ saluatore xpm vitupabil^r expellerūt.
Ista igit eicetō fuit figurata **Judic. 5.** vbi
snial^r d^r q⁹ p⁹res Zepte eiecerūt eū de do
mo 7 terra sua: q⁹ eicetō amōite pugnaue
runt p⁹ ipos 7 ita valida pugna q⁹ d^r fēder
nō valebant: tunc habito p⁹silio miserunt
ad Zepte vt veniret in auxilium eorum.
q⁹bus ille respondit: nōne vos estis q⁹ odi
stis me 7 eiecistis de domo p⁹ris mei. 7 ve
nistis ad me necessitate cōpuls^r. qui dix
erunt illi qui venerant ad eum vt ipz face
rent p⁹ncipem suum 7 dñm. quo sic acq⁹ie
scente fuit factus dñs 7 pugnavit p⁹ amōi
tas hñs de ip⁹is victoriā. 7 sic suos qui
prius ipm expulerant de inimicōz mani
bus liberauit. **A**bi sciēdū q⁹ per Zepte
q⁹ interpretat apiena vel aptus: intelligit
xps qui pro nobis fuit apert⁹ 7 laccatus.
q⁹ ē per passionem suā nobis aperuit ia
nuam paradisi. per f⁹res aut eius intelligū
tur oēs hoies huius mundi qui sunt f⁹res
xpi per similitudinē 7 humana natura.
per amōitas at qui interpretant ppl⁹s ini
quos ipugnantes f⁹res Zepte intell^r dñm
neopugnantes totū gen⁹ hūanū. **E**o
tigit ergo aliqñ q⁹ hoies xpm expellunt
a seipsis peccādo mortāl^r. 7 tunc ab amo
nitas. i. a demonibus multipl^r 7 grauit^r
impugnant. ita q⁹ nō pñt hoies resistē p⁹
p⁹is virib⁹ nisi adiuuentur a Christo. q⁹
q⁹dem cognoscentes debent ad ipm recur
rere. si autem contingat q⁹ reprehendant
a Christo. q⁹ ipsum eiecerunt dicente ill^r
illud **Job. 6.** Quare detraxistis sermoni
bus veritatis. non debent p⁹ hoc a peti
tione desistere sed amplius ipsius adiuro
rium petē. ipm solū dñm 7 p⁹ncipem sta
tuēdo. q⁹ qdē si voluerint facere dimitte
do dyabolum: 7 ipm in dñm recipiendor:
pugnabit p⁹ ip⁹is d^r dyabolū 7 victoriā ob
tiebit. **Q**u^m ad 3^m dic^r 7 duxerūt eū vsq⁹
7c. **N**ā finis quē intēdebāt illi d^r nazareth
h⁹ iij

erat peruersissimus: qz volebant xpm p̄ci-
pitio interficere violenter in quo h̄m Be-
dam. Fuerūt peiores dyabolo q xpm vio-
lenter precipitare noluit: s̄ solū p̄suasit.

Quarta pars.

Equitur. Ipse at̄ transiēs p me
diū illoz ꝛc. vbi tangit. ofensionē
potētie supantis. qz pbat euasio
vigorosa. Nam tāta erat potētia xpi quod
triplex violentia possumus h̄ p̄siderat: q
p̄t hōi fieri. sc̄tentionis. expulsiōis: 7 inie-
ctōis. nō potuit xpo inferri nisi qñ voluit
qz triplicē violentia possumus h̄ p̄sidera-
re q in xpo nō potuit inferri. ¶ 2^a m̄ 12
tur ad p̄mam dicit. Ipse at̄ transiens. Nam
h̄ iudei essent q xpm turbati: turba non
non poterant ipsi potētia qñ haberet li-
berum transitum impedire: vt de ipso di-
ci potuerit illud. 3. Reg. 19. Ecce dñs transit
7 sp̄s grandis 7 fortis subuertens mōtes
7 cōterēs petras. ¶ 2^a m̄ ad 6am dicit. per
mediū illoz. xps eim trāsienso p̄ medium
iudeoz ab ip̄s ipelli nō potuit qñ transi-
ret vt d̄ iudeis ignorātibz ei⁹ potētiā
dici potuerit illud Jo. 8. In medio v̄rum
stetit quem vos nesciū. ¶ 2^a m̄ ad tertiā
dicit. Ibat. Nam iudei nō potuerunt xps
tenere qñ irat q̄cunqz vellet. instar illoz
aialū de qbus d̄r Ezech. 1. Animalia ibāt
7 reuertebant in similitudinē fulgoris conu-
lscantis ꝛc.

¶ Feria tertia dñice tertie in. xl^a.

¶ Peccauerit in te fr̄ tuus:
vade 7 corripe eū int̄ te 7 ip-
sum solū ꝛc. Math. 18. Inf̄
alia dīa p̄cepta. vnū ē d̄ p̄xi-
mi dilectōe. iuxta qz xps di-
xit Jo. 15. Hoc ē p̄ceptū meū vt diligatis
inice sic dilexi vos. cui⁹ eā assignāto apl̄s
dicit. Qui diligit p̄ximū legē impleuit: hui⁹
at̄ dilectō maxie d̄z ofēdi p̄xiō qm̄ ad alaz
suā. vñ si aliqz videret peccatē p̄ximū: qz

peccādo p̄dit aīam d̄z amicabit̄ ip̄m cont-
gere 7 a peccāo retrahet. ne at̄ hō offensus
ab alio re⁹ sit ap̄s deū: d̄z offensam libera-
liter indulget. 7 h̄ qz xps nob̄ inuit i euā-
gelio hodierno i quo quattuor tangunt. sc̄.

Proximi caritatiua monitio.

¶ Relati diffinitiva iurisdicctō.

¶ Xpi confortatiua p̄descensio.

¶ Relicti cōpletina remissio.

¶ 1^a m̄ pbat familiaritas amorosa. 2^a au-
ctōitas vigorosa. 3^a benignitas gratio-
sa. 4^a vniuersitas glōsa. ¶ 1^a m̄ in p̄cipio.
2^a m̄ ibi: Amen dico vobis ꝛc. 3^a m̄ ibi. Iterū
dico vobis ꝛc. 4^a m̄ ibi. tunc accedēs Pe-
trus.

¶ Prima pars.

¶ Tantū ad p^m vbi tangit ꝛc. qz p
bat ꝛc. dicit. Si peccauerit in te
ꝛc. Inf̄ alia cetera bona. magnū
ē elymosina: iuxta qz dixit Tob. Raphael
angelus Tob. 12. Bona est oīo cum ieiū-
nio 7 elymosina magis thāuros auri con-
dere. qm̄ elymosina a morte liberat. 7 ip̄a
est que purgat peccā. 7 facit inuenire vitā
eternā: hec aut̄ elymosina p̄t ēē triplex.
Nam quedam ē pure sp̄ualis q̄ solū ē affectū
vt si aliqz alteri p̄patit̄ in necessitatibus
suis: quedam est pure corporal̄ que solū
est in effectu vt qñ aliqz de rebus suis si-
ne cōpassiōe tñ in interiori aliqd tribuit i
digeni. qdā hō ē corporal̄ 7 sp̄ualis: vt cñ
aliqz cōpatitur alteri. 7 affectu 7 libuit
in effectu: sicut in sanis p̄silijs 7 monitijs
salutaribus: in qbus quasi aliqd corpora-
le est vox prolata. 7 quasi quid spirituale
est interior affectus. de qua quidem ely-
mosina h̄. tertio modo de qua fit h̄ mētiō
vbi quis instruitur proximum corrigere
delinquentem. ¶ Duplex autem est cor-
rectio. vna que est ad correctionem pec-
cantis propter iustitie cōseruationem. 7
illa non semper ordinatur ad emendatio-
nem delinquentis: quia aliquando p̄ cul-

pam sibi infligitur pena mortis et tal' correctio non ad singulares personas sed ad iudicem ad quem pertinet inter homines iusticiam conservare. **¶** Illa est correctio que ordiatur ad delinquentis emendationem et illa est actus caritatis pertinet ad omnes. q: sic dicitur Ecclesi. 7. Deus unicuique mandavit de proximo suo. quid autem mandaverit dicitur ibidem. 29. Corripe proximum tuum ne forte non dixerit. et si dixerit ne forte iteret. et de hac correctione loquitur hic Christus.

¶ Sunt autem quedam peccata publica et illa debent argui publice iuxta illud. 1. Thym. 5. peccatorem coram hominibus arguet ceteri timorem habeant. **¶** Aliqua vero sunt privata et illa non debent argui coram hominibus sed formam habent datam: ut sic prius corrigat ipsum inter se et ipsum. **¶** Si autem peccatum occultum fratris verteretur in preiudicium alicuius civitatis ut si aliquis tractaret secreto cum aliquibus civibus qualiter civitas in manibus inimicorum esset tradenda. vel si aliquis hereticus in secreto conumperet fideles vel heresi: tunc secreto correctio non esset expectanda sed statim esset denunciandum superiori quod possit periculum precavere. **¶** His visis sciendum est quod actu transgressionis de quo debet aliquis corrigi concurrant duo. scilicet unus iniuriarum et alius corrigens. Secundum hoc habent duo possumus considerare. scilicet.

Transgressionem offensivam.

Increpationem reductivam.

¶ 1^a ad primum dicitur. si peccaverit in te frater tuus etc. peccatum enim quod fit in fratrem potest esse iniuria quam vis facit alteri: iuxta illud puer. 14. Qui despici proximum peccat.

¶ 2^a ad secundum dicitur. vade et corripe eum etc. ubi tria possumus considerare. scilicet.

Increpationis actum.

Obtemperantis fructum.

Despicientis modum.

¶ 1^a ad primum dicitur. vade etc. actus. n. dilectus est caritatis frater corrigere delinquentem: id quod

correctio dicitur per. Corripiet me iustus in misericordia et increpabit me. oleum autem peccatoris non impinguet caput meum. **¶** Illa melius est a iusto corrigi quam ab iniusto liniri. iuxta illud puer. 27. **¶** Aliqua sunt vulnera diligenter quam fraudulencia odientis oscula. **¶** Istam autem correctionem debet homo facere in secreto. unde Crisostomus. Non autem dicit accusa nec increpa. nec vindictas expete. sed argue. id est. remedia sibi peccati. dic ei qui ab eo passus es. ipse tibi ira et iracundia deficiet. ebrius factus quasi gravi somno. unde debet te qui sanus es ad illum qui egrotat adire vel ideo secreto corrigendum est secundum Hieronymum. **¶** Alii autem audientes scandalizentur in ipsum: vel ne diffamatus in publico et amissa bona fama efficiat inexcusatus: et per prius prius ad peccandum. **¶** 2^a ad obtemperantis fructus dicitur. si te audierit lucratus eris frater tuum. **¶** Nam quando delinquens secrete correctus emendatur de suis vitiis: tunc inter alia duo bona sequuntur. Primum est quod sua fama conservatur illi. 2^a est quod reductitur ad salutem ut dicere possit cum apostolo prima cor. 9. Factus sum iudeis tanquam iudeus ut iudeos lucrifaciam. **¶** Quantum ad despicientis modum dicitur. si te audierit. **¶** Nam in correctione fraterna est procedendum sicut procedit medicus volens infirmum curare. **¶** Nam medicus corporis pro salute corporis. **¶** Primum dat quendam medicinam preservativam que purgat dispositiones morborum antequam generentur. postquam autem generati sunt vititur primo unguentis linitis. pulveribus corosis. Deinde sagittis apertius et si non valeat illa precidit membrum putridum ne pereat totum corpus. **¶** Sic suo modo procedendum est in correctione pro salute anime obtinenda. **¶** Nam si certa signa delinquendi appareant frater delinquentis primo debet caritative moneri ut a peccato recedat. post peccatum deo prelo liniri debet: nam si sueta correctio inter se et ipsum solus. postea

h. u. g.

dura adhibēdo vnū vl' duos testes deins
dicendo plati eccle. q. si sic corrigi nolue
rit ab alijs fidelibus tanq̃ mēbrum putri
dum ne alios inficiat separet. ¶ Igit
ordo ⁊ modus correctiōis. Corrigens d̃
Primo vti amore q. inter se ⁊ ipsuz so^m.
Secundo cautela. q. debet adhibere vnū
vel duos. Tercio timore ⁊ verecūdia quia
debz dñe eccle. Quarto detestatiōe. ⁊ pena
quia d̃z haberi sic ethnicus ⁊ publicanus.
ethnicus enim grece. latine dñ gens gēti
lium. i. exigentiū vectigalia ⁊ facientium
opera q. vix possint fieri sine peccato vel
nunq̃. ¶ Homo aut debz primo a seipo
exemplo apli illud. i. Cor. 9. Castigo cor
pus meū ⁊ in seruitutem redigo. ne forte
cum alijs p̃dicauerim ipse reprobus effi
ciar. ¶ Secundo pōt homo corripī a pro
pio iuxta illd Apli. d. i. Thes. 5. Rogam⁹
autem vos fratres corripite inquietos cō
solamini pusillanimes suscipite infirmi pa
tientes estote ad oēs ⁊ de hac correctiōe
loquit hic xps. ¶ Tercio pōt homo corri
pi a deo de q. correctiōe dicit Job. 5. Bea
tus hō. qui corripit a deo.

Secunda pars.

Equif. amen dico vob̃ ⁊c. vbi tā
s gis plati diffinitiva iurisdicō
q. probat auctoritas vigorosa.
Quia igitur xps in parte p̃cedente dix
rat q. contra incorrigibls debet proferri
sententia excommunicationis. d. q. fiat sicut
ethnicus ⁊c. ne talis sententia vilipendat
ab aliquo. h. secundum Criso. ostendit quā
ta sit platorū auctoritas q̃z ab ipso fuisse
contra peccatores cōtumaces p̃olatā ipe
confirmat in ce^o. ¶ Sciendum est autem
q. secundum doctores due sunt clauēs in
eccle. s. scie ad discernēdum ⁊ potentie ad
sententiādum. Clauis sententie acquirif
per studij exercitatiōem. Clauis autez po
tentie datur in sacerdotij suscepiōne. ⁊
ista presupponit scientiam discernendi. q.
iuxta sententiā xpi: cecus si ceco p̃estet

ducatū ambo i foueam cadunt. ¶ Quid
igitur p̃elati eccle sententiant in mundo
de ligatione vel solutione peccatoz clauē
nō errante deus confirmat in ce^o. si vero
sententiaret de aliquo clauē errate vel sen
tentia excommunicationis proferet ex odio
vel ex iniusta causa vel iuris ordine non
seruato quia nullus debet excommunicari
nisi prius monitus ⁊ citatus ita q. contu
max iudicetur talis lata sententia nō ap
proberetur a deo. ¶ Ista autem iurisdicō
iudicandi data platis eccle. fuit figurata
Leuit. 13. vbi sententia dicitur. Quod
quando aliquis homo suspectus habebat
de lepra adducebat ad aarō vel ad aliquē
filiorum eius q. diligenter examinabat si
erat lepra icurabil. vel poterat aliquo mo
do curari. qui si videbatur lepram incur
abilem separabat illū a consortio aliorum.
si vero lepra erat curabilis. tunc lotis ve
stibus. ⁊ rasis pillis corporis. ⁊ oblati mul
tis sacrificijs mūdus iudicatus per sacer
dotem reducebat ad castra. ¶ Vbi scien
dum. q. lepra intelligitur peccatum quia
sic lepra infic. ita peccatū animā deturpat
ad istam autem lepram discernendā. i. pec
catum sentiendū. debet primo homo
sacerdotem adire qui debet habere scien
tiam vt possit quale peccatum sit veraci
ter iudicare cuius sententie firmiter ⁊ stā
dum. si igitur sacerdos cognouerit q. pec
catum instar lepre curabile est. debet istd
homini iudicare. ⁊ tunc homo. s. peccator
debet vestimēta lauare ⁊c. Nam p. lotiōez
vestimentoz intelligi debet peccatoz cō
tritio per q. peccator lauare suam cōscien
tiam lachrimis irrigādo vt possit dicere
cum ps. Laboravi in gemitu meo lauabo
p. singulas noctes lec. m. lachry. meis stra
tum meū rigabo. ¶ Per pillos autez cor
poris qui ex supfluitate nascunt intelligū
tur peccata que sunt i anima supflua que
peccator debet radere. per integrā confes
sionem per hostias vero quas offerebat

mundatus intelligit cōpleta satisfactio. q̄z peccator d̄z facere vt dicat cum ps. Viru pisti dñe vincula mea tibi sacrificabo ho stiam. his autem tribus phibitis dicitur peccator: ad castra reduci. q̄: qui pri⁹ erat p̄uatus iustorum cōfortio. sancte confor tio fidelium adunatur.

Tertia pars.

Equit. Iterum dico vob̄ zc. vbi tangit xpi cōfortatiua cōdescen sio. q̄ probat benignitas gr̄osa.

Nam multum debet cōfortari fidelis quā do sentiunt a dño d̄ suis exaudire petitiō nibus. z xps in ip̄sis habitare per gr̄am. secundū h̄ igit hic duo possum⁹ confide. s. Liberalitatem munificā.

Familiaritatem deificā.

Quantū ad primū dicit itez dico vob̄ zc. Nō enim sōm xps dedit potestatem p̄ lat̄is eccl̄e sententiādi malos sed et oēs fideles confortat dum se dicit in suis peti tiōib⁹ licit̄ ipsos exaudturos vñ Glo. Non sōm in excomunicatiōe sed etiam i omni petitiōe. que sit a cōsentientibus in veritate eccl̄e dat cōfirmatiōem. Ad h̄ q̄ oratio exaudiat debet inter alias tres h̄re p̄dictiones p̄ma ē q̄ sit pia. i. de p̄tinē tiōe ad salutē. 2ª est q̄ sit p̄seuerans. i. nō interrupta per p̄ccm̄ mortale vel aliqd aliud oratiōi cōtrariū sed semp vt cō tinua p̄ opus bonū. q̄ scdm̄ Aug. Non cessat orare q̄ n̄ cessat bñ facere. 3^a ē q̄ p se oret. q̄ si q̄s p̄seuerat̄ oraret pro q̄ poss̄ impediri oratiōis effect⁹ pp̄ p̄auitatez illius trib⁹ aut p̄dictis p̄dictiōib⁹ p̄cur rentib⁹ semp oratio exaudit. q̄ dedit xps intelligere Luc. ij. illis petite. s. pie z dabit vob̄ q̄rite. s. p̄seuerantes z inuenietis pul sate. s. p vob̄ ip̄sis z aperiet vob̄. Sciē duz ē aut loquēdo moraliter q̄ p istud p̄ sensuz q̄ d̄ esse inter aliqd petēs vt exau diat a dño. intell̄r p̄sensuz q̄ d̄ esse i hoie q̄ d̄ esse iter ratioz z sensualitatē vt. s. sen sualitas obediat ratiōi d̄ quo p̄sensu dicit̄

Eccl̄. 25. In tribus bñ placitū est spūi meo que sunt p̄bata coram deo z hoibus. p̄coz dia fratrum. z amor p̄rimoz. z vir z mulr bene p̄sentientes vbi virū bñ Jero^m intel ligitur ratio p mulierem. Nō sensualitas.

Quantū ad 2^m dicit vbi duo vel tres sunt zc. magna enim ē benignitas z fami liaritas xpi quādo dignat̄ per gratiam in ter hoies habitare. signat̄ aut dicitur p̄ gregati in noie meo. quia q̄ vult xpm̄ ha bere secum d̄z esse p̄ amorem inuicē p̄gre gati: que q̄dem congregatio debet esse in nomine xhu vñ Criso. Nam aut dicit sim pliciter vbi cōgregati fuerint. s. addit in nomine meo. q. d. si quis p̄pter me p̄inci palem causam amicitie ad p̄oxi^m habue rit cuz eo ero etiā si i alijs virtuosus erit xps autem esse i medio multipliciter dici potest. s. instar.

Cordis in corpore ad viuificādum.

Lucerne i tabernaculo ad illustrādum.

Colūne in hedif^o ad sustinēdum.

Pugil in p̄lio ad defendēdū.

Primo ē i medio instar cordis in cor pore ad viuificādum. Nam sic vita corpo ralis primo viget in corde. z inde cetera mēbra fluit. sic xps vita dicitur p̄ essentia qui dicit d̄ seip̄o Jo. 14. Ego inqt veni vt vitam habeāt z habundantius habeāt.

Unde pōt figurari per lig^m vite i me dio paradisi d̄ quo sententia^r dicit̄ Gen. 2. Quod cum dñs feciss̄ paradysum terre strem. z de terra p̄duxiss̄ omne lig^m pul chru visu z ad v̄scendū suauē. q̄ etiam p̄ duxiss̄ lig^m vite in medio padisi. Abi sciēdū q̄ p paradysuz terrestrē quē d̄s in prin^o mūdi fec̄ intell̄r cōgregatio verozū fidelīū. quīz corporalr̄ sunt in terra tñ mē taliter sunt i ce^o. pp̄ q̄ padisus terrestris merito dici p̄t in isto padiso quīz fidelis signatus p arbores siue lig^a q̄ d̄s d̄ terra p̄duxit. q̄ in isto mūdo terrēo quēz hoiez posuit vt istar ligni padisi sit pulcer visu per honestā p̄uersationem z ad v̄scendū

fluitio. p bonam operatōem vt dñi possit
 de ipso illud ps. Erit tanq̃ lig^m q̃ plāra
 sum secus decursus aquarū q̃ fructus suū
 dabit in tēpore suo. ¶ Per lig^m autem
 vite in medio paradisi etiam d̃ terra produ
 ctum intell^r xp̃s qui quantū ad corpulen
 tam substantiā dici pōt de terra. pductus
 q̃ veraciter natus de virgine sumpfit car
 nem humanā vnde pōt dicere illud Sap.
 7. Sum qdem et ego mortal' homo fil' hoī
 bus ex gener' terreno illius q̃ prior fact⁹
 est et in vētre mris figuratus sum caro. q̃
 ideo lig^m vite dī. quia sic fructus illi⁹ li
 gni p esum suū cōseruabat vitam in hoīe
 ppter q̃ erat lig^m vite vocatū sic xp̃s gu
 status mentalr in ania vitam spūalem cō
 seruat. nam sic dī Deutero. 30. Ipse enim
 est vita tua. ¶ Secūdo xp̃s dī esse i medio
 instar lucerne in taber. ad illustrandum.
 Nam sic lucerna in tabernaculo ponit vt
 ipsum illuminet sic positus ē xp̃s vt illu
 minet mundū. Nam iuxta illud Jo. i. Ipse
 est lux vera q̃ illūinat omnem hominem
 veni. in hunc mundum figuratus per lu
 cernam de qua Exo. 27. Ardebat lucerna
 semper in tabernaculo testimonij. Nam in
 tabernaculo testimonij. i. in sancta matre
 ecclesia sicut lucerna ardens et lucens sic
 xp̃s semper est illuminans ipsam radijs
 veritatis et inflammas incendijs caritatis.
 ¶ Tercio xp̃s dicitur esse i medio instar
 colūne in edificio ad sustinendū quia sic
 colūna ponitur in edificio vt ipsū susti
 neat sic xp̃s positus est in ecclesia sancta
 vt sustentamentū omnium fidelium viato
 rum vt sic iuxta illud Tyr. Sit colūna et
 firmamentū veritatis. ¶ Quarto xp̃s di
 citur esse in medio instar pugil in prelio
 ad defendendū. Nam sic pugil pugnat for
 titer vt suos ab inimicis d̃fendat sic xp̃s
 pro nob̃ pugnat viriliter et nostros supat
 inimicos de quo Exo. 15. Dominus quasi
 vir pugnat: op̃s nom̃ ei⁹ curr⁹ phionio
 et exercituz eius proiecit in mare. currus

phionio. i. potentias dyaboli hoc aut̃ fuit
 figuratuz Job. 10. Ubi sententialr dicitur
 q̃ cum Job. cum populo isrlitico pugna
 ret contra inimicos suos in suū auxiliū.
 et p̃sidium stetit sol in medio celi. et nō fe
 stinauit occubare spacio diei vni⁹ obediē
 do dño voce hominis i pugna pro Isrl'.
 ¶ Ubi sciendū q̃ per Job. et populo isrl'
 pugnante cōtra hostes intelligunt homi
 nes huius mundi qui habent pugnare cō
 tra vicia et demones velud contra hostes
 viriliter dimicare. et licet h̃ sit difficile tā
 tis et talibus resistere proprijs viribus ta
 men possunt cum adiutorio dī vt possint
 dicere illud Exo. 14. Domin⁹ deus pugna
 bit pro nob̃. ¶ Per solem autē intelligi
 tur yhs xp̃s de quo prophatum fuit ad
 cōsolatōez et omnium dimicantiū Malach.
 3. Ubi dicitur vob̃ autem timentibus no
 men meū orietur sol iusticie. Ipse igitur
 sol xp̃s yhs in medio celi stetisse dicitur
 in nostruz auxilium quia in sancta matre
 ecclesia in qua sunt multi fide'is diuersis
 virtutibus adornati instar celi stell' orna
 ti diuersam habentes claritatem stat fir
 mus et fixus vt ipsius solatio possimus d̃
 nostris hostibus victoriāz obtinere quos
 confortando de suo solatio dicit Mat. 23.
 Ecce ego vobiscū sum oibz diebus vsq̃
 ad consumatiōem seculi vnde confortan
 do omnes homines in pugna defensores
 tam validum dicitur paral. 20. O iudea et
 ier^m nolite timere nec paueat gras eggre
 dimini contra eos et dñs erit vobiscū.

Quarta pars.

Equitur. tunc accedens Petr⁹
 ad eum et. vbi tangitur delicti
 completiua remissio q̃ probat
 vniuersas copiosa. licet enim aliquaz in
 iuriā alteri dimittere sit actus pietatis
 et misericordie dimittere omnem iniuriā
 adhuc est maioris pietatis. q̃s qdem actū
 Christus vult nos habere vt hic pz ent
 denter. vbi duo possumus considerare. 1.

Seria 4ª dñice tertie.

Petrì interrogatōem singulare.

Epì respōsionem generalem.

Quantū ad primū dicit tunc accedens Petrus. Nam petrus tanq̃ principaliter alios apostolos interrogabat p̃ om̃ibus quotiens sit fratri delinquēti iniuriā dimittenda secundum **Iero^m**. Credens fore satis et multum septies iniuria parceretur. **Quantū ad secundum dicit.** dic ei yhs non tibi septies et. Christus enim volens ostēdere q̃ actus remissionis nō terminatur ad aliquem certum numerū sicut Petrus existimabat ostendit generaliter fore peccantibus dimittendū nec per numerum determinatū q̃ etiam pos sit Christus. d. s. vsq̃ septuagies septies intelligitur q̃ solummodo totiens sit dimittendum. sed more scripture ponitur d̃ terminatum numerum p̃o indeterminato sicut **Baⁿ**. 7. **Abillia** milliu⁹ ministra bāt ei. **Sciendū est** q̃ potest triplex assignari ratio. q̃ in isto mundo potest tanta remissionis liberalitas recipi. **Prima** sumitur ex libertate arbitrii. Nam homo quia est liberi arbitrii potest dum viuit in mundo dato q̃ peccauerit si sibi remittitur iterū ad bonum redire post mortem vero non potest homo redire si mortuus in peccato ad opera bona. **Secunda** ratio sumitur ex magna misericordia dei. Nam ex quo deus misericors est. non frām fragilitate cognoscens de quo ps. Quomodo miseretur p̃ filiorum miser⁹ est dominus timentibus s̃ quoniam ipse cognouit figmentū nostrum. et debemus nos alijs misereri iuxta dictum xpi **Luc. 6.** Estote misericordes sicut et pater vester misericors est. **Tertiata** ratio sumitur ex p̃te thauri. s. passionis xpi qui ei iste thaurus p̃ciosus vult vti p̃siderando passionem eius. qui se ipsū to^m dedit liberalis erit ad indulgendum alijs generalr. et sic amicitie dei efficitur p̃ceps in p̃senti p̃grām et in futuro p̃ gloriam et.

Seria 4ª dñice tertie in. xi^m.

Accessit ad yhm ab ierosolimis scribe et phisei dñtes q̃ discipuli tui transgrediūtur traditōes seniorum et.
Abat. 15. Q. sicut d̃r **Sap.**

7. Rex sapiens populi stabilimentū ē. ex h̃ cognoscere possumus q̃ rex vt populū suū conseruet firmū et stabile q̃ fit p̃ sapiētiam suā. d̃z inter alia quattuor h̃e vlt̃ facere vt re^m vnanimiter p̃seruetur. **Ma** p̃mo d̃z iudices si quos h̃z in regno intro ducētes p̃suetudines vlt̃ leges indebitas acriter increpare. 2° debz ipso⁹ iniustam institutā vel p̃batam suam reprobare. 3° debz veritatem certā et deo placibilem modūq̃ viuēdi meritorū subdito declarare 4° debet fm̃ suā sapiētiam simplices illustrare. **Quia** igit̃ xps rex magnus et sapiens q̃ iuxta illō **Apo^c. 19.** Ipse ē rex regū et dñs dominantū. et dei virt⁹ et sapi^a i. **Cor. 1.** hinc ē traditōes iniquas sub vela mine sanctitatis statuerāt ipso⁹ redarguēdo infringere debuit. et verā doctrinā inse rere deuotos et simplices illustrādo. q̃ q̃ de⁹ facit i euāgelio hodierno i quo iuxta p̃dicta quattuor inuitur. s. Sanctitatis simulatio vitiosa. P̃auitatis platio puderosa. Veritatis declaratio luminosa. Respondentis eruditio amorosa. **Primū** p̃bat iudeo⁹ sup̃stitio. 2^m isti tutōis anulatio. 3^m salutaris eruditō. 4^m spūal̃ expōitio. **P^m** i p̃n°. 2^m ibi ipse at̃ re spondēs et. 3^m ibi et puocatis ad se et. 4^m ibi. et respondens aut̃ petrus.

Prima pars.

Quantū ad p^m. vbi t̃git et. q̃ p̃bat et. dic̃ accessit ad yhm et. tpe ei **Abay. 8.** volūtate d̃i con stituti fuerunt septuaginta senes etate et moribus maturi et scia p̃diti ad regimen toti⁹ ppli sup̃ q̃s erat **Abay.** p̃ncipal̃ ita q̃ i vniuerso erāt. 71. vt habetur numeri.

Ex illo at tēpore statutum fuit q tot el
sent ad regīmen totius populi. 7 isti dice
bantur iudices ordinarij. q sicut habetur
in multis glosis ebraicis. isti per imposi
tōem manus instituebantur rectores. isti
autem stabant in Jer^m tanqz in ciuitate
dignissima que ciuitas erat sacrificij 7 iu
dicij 7 ad eos vt habetur d. utero. 17. re
currebant oēs homines i ambiguis 7 dif
ficilibus quorum determinationi stabant
intm q nullus audebat eorum sniam pre
terire. isti igitur iudices statuebant aliq
que pertinebant ad regīmen populi inter
que erant aliqua cadentia sub precepto
tanqz necessaria. aliqua vero sub monitio
ne tanqz decentia 7 honesta de quibus ho
nestis 7 decentibus erat illud q h tangit
s. q euntes ad mensam vt comederent d
bebant manus lavare. 7 sm aliquos nō so
lum semel. s. i pñ. sed sepius sm multitu
dinem ferculoz. **¶** Hāc igit lotōem pha
risey 7 scribe volebant ad talem intellectu
traher. dicētes q p h acqrebat mūdicia.
q^m ad aiam mouebant ad istud dicēdum
ex eo sic habet in leuitico sm legē mosay
cam aliq imūdicie dicebant p ablutōem
corpo: alem mūdari. **¶** Q^d sō discipuli
xpī talia non necessitat sed magis cuius
dam supstitōis inquātū sic intellectu tra
hebatur ad fallum: minime obseruabant:
xpī 7 suis discipulis icrepabant: vt sic tā
qz pteptorem doctrine senioz pplō redde
rent odiosum. h igit tria possum⁹ pñde. s.
Adunatōem socialem.
Questionē generalem.
Explicatōem singularem.
¶ Q^d ad p^m dic. Accesserūt 7c. quanto
enim sunt d nobiliori ciuitate vel loco. 7 tā
vita qz scia aplius reputari tāto sunt ma
gis repñsibiles si malitiose associāt vt
aliquē de leui repñdant. qz igit scribe sa
piētes reputabāt in lege. pñci at sāctiores
i vita. hic ē q erāt valde repñsibiles s; 7
remigiū qñ xpī 7 suos discipulos malitio

se reprehēdere nitebantur. **¶** Q^d ad 2^m
dicit. dñtes q discipuli tui 7c. vbi ex inter
rogatione ista appet q multas ordinatio
nes fecerant seniores: quas non ordinaue
rat Moys. cum tamen ipse dixerit Butero.
4. Non addetis verbuz q loquor neqz au
feret ex eo ex quo sm Criso. Isti xpī re
prehēdentes reprehēdibiles erant.
¶ Q^d ad 3^m dicit. Non enim lauant 7c.
vbi Beda. Verba enim ppharum carna
liter accipiētes q dñm erat. s. per Jh. La
uamini mūdī estote de corpo: solū lauā
do seruabant. 7 ideo statuerant. non nisi
lotis manibus manducandum. **¶** Quali
ter autem intelligenda sunt ista lotio Je
ro. Expūmit. d. Abanus at. s. opera non
corpo: sed aie lauand sunt vt fiat in ill
verbum dei. **¶** Sciendum est autem cir
ca istam prem in qua fit mentio de lotōe
q loquendo moraliter ista lotio d; intelli
gi de spūali lotōe anime. Hāc hō d; se laua
re quadruplī si vult esse acceptum deo 7
animam suam saluare. s.
Aq humectante culpā suā dplorando.
Lacte nitefcere puritatē pseruando.
Vino iocūdante caritatē possidendo.
Sanguine rubicante mortem Christi
meditando.
¶ P^o hō se d; latrare aq humectāte cul
pā suā dplorādo. Hāc hō imūdius se senti
ens p clpā d; lachrimis effunder vt laue
tur cū ps. Lauabo p singulas noctes lec
meum. la. me. strātū meū rigabo. **¶** 2° d;
se lauare lacte nitefcēte puritatem cōser
uando. Hāc homo si habet puritatem 7
non peccauit non debet ipsam peccando
amittere. si vero post peccatum recupera
uerit ipsam debet eam conseruare: vt di
ci possit de ipso illud Cant. quinto. Ocu
li tui sicut columbe super riuos aqua
rum que lacte sunt lote 7 resident iu
xta fluentia plenissima. **¶** Tercio de
bet se lauare vino iocūdante carita
tem possidendo. **¶** Hāc homo de

debet erga deum et proximum caritate habere. q: caritas opit multitudinem peccatorum. i. petri. 4. Que ideo signat per vinum: quia iuxta illud psalmum. Vinum letificat cor hominis. sic caritas facit hominem spiritualiter letibundum. ¶ 4° dicitur se lauare sanguine rubricante mortem christi meditando: ut sit de numero illorum de quibus dicitur Apocalypsis. 7. Hi sunt qui venerunt de tribulatione magna et lauerunt stollas suas et balbauerunt eas in sanguine agni. Ideo sunt ante thronum dei. et seruiunt ei die ac nocte in templo eius. Qui igitur vult esse dignus minister christi debet se lauare supradictis modis. ¶ Hoc autem fuit figuratum Exo. 40. Ubi sententia dicitur. Ad dominum dixit Moyse. quod ad hunc quod Aaron et filij eius essent in sacerdotium sempiternum domino debebant adduci ad fontem tabernaculi in quo erat archa continentens tabulas testimonij in quibus erant scripta precepta decalogi et virga Aaron que fronderat et manna in vasa aurea. et debebant lauari aqua et indui sanctis vestibus et sic loti et sanctis vestibus induti domino ministrabant. unde ibidem dicitur dominum dixisse Moyse. Applicabis Aaron et filijs eius ad fores tabernaculi testimonij et lotos aqua indues sanctis vestibus ut ministraret michi. ¶ Ubi sciendum quod per illud tabernaculum intelligitur celum empireum quod est tabernaculum beatorum: de quo dicitur Apocalypsis. 21. Ecce tabernaculum dei cum hominibus et habitabit cum eis. et ipsi populi eius erunt. et ipse deus cum eis erit eorum deus. In isto autem tabernaculo dicitur fuisse archa testimonij cum continens in ipsa. Nam per archam intelligitur deitas que videtur omnes beati: in ista dicuntur fuisse tria per que intelliguntur tres persone in diuinitate. Nam per virga que signum est potestatis regiminis. unde patet in manibus portat virginis: intelligitur per cui applicat potestas. per tablas autem scriptas: quia scriptura preter sapientia: intelligitur dei filius qui est sapientia dei patris. ¶ Per manna vero dulce et sapidum: intelligitur spiritus sanctus cui applicatur

clatur boitatio. ¶ Per fores autem tabernaculi per que intrabat tabernaculum intelligitur fides catholica: per que intrat in hunc mundum in congregatorem fidelium et in futuro in portum beatorum ad istas igitur fores catholice fidei debet adduci quilibet qui vult esse dei minister: quia sine fide impossibile est placere deo. Cor. 12. Sic autem adductus debet lauari purificando se ab omnibus vitijs et amplius non coinquari in ipsis: debet et vestibus sanctis indui per ornamenta virtutum: iuxta psalmum sibi datus a domino Apocalypsis. 3. Suadeo tibi emere aurum ignitum et probatum ut locuplex fias. et vestimentis albis induaris: sic autem lotus et vestibus indutus poterit domino digne ministrare. unde cor. 6. In omnibus exhibeamus nos metipsos sicut dei ministros in multa patientia.

Secunda pars.

Equitur. Ipse autem ridentem et. ubi tangitur puritas per palatium pudentis. quod probat instantiam annullatio. phetia ei sub nomine cuiusdam filie pietatis docebat homines facere impietatem. Nam auaritia moti dicebat quod filij mei faciebant deuotionem et dedicatio res suas deo que penitus in eorum necessitatibus subuenire. si vero iustarent a penitus ostendebat eis quod liter ridenter debebant. ne precepti diuini possent argui transgressores. Item hunc igitur hunc quatuor possumus considerare. scilicet. Inrepatorem male instantis. Explicatorem bene obseruatoris. Applicatorem et inique expositorem. Obiurgatorem false simulatorem. ¶ 2° ad 3um dicitur. ipse autem ridentem et. per quod de facit ille qui transgreditur diuinum preceptum que facies de quocumque institutorem humanam. nam iuxta illud ecclesiastici. 79. Melior est homo qui deficit sapientia et deficiens sensu in timore: quam qui habundat sensu et transgreditur legem altissimi. igitur discipuli si manus simpliciter non laudant male faceret quod ad honestatem curiliter et ciuilem. igitur bene facerent si crebro non laudant vitando superstitionem populi. phetia tamen per quod faciebant diuinum mandatum suis superstitionibus

postponendo n̄ aduertētes q̄ reprehenden-
do dñi. 2. Paral. 23. N̄ trāsgredimini p̄ce-
ptum dñi. q̄ vob nō proderit 7 dereliqui-
stis dñi vt derelinquat vos. ¶ Quātum
ad scđm dicit. Nam dñs dixit honora p̄ez
tuū 7c. Nam sic qñ q̄ d̄z obseruat ē dign⁹
pmio q̄ iuxta illud xpi Luc. x. Sign⁹ est
mercenari⁹ mercede sua sic qñ q̄ d̄z non
obseruat dign⁹ ē pena. Nā qui talia agūt
digni sunt morte Ro. 1. fm̄ h̄ igit̄ hic duo
possum⁹ cōsiderare. s.

Exhibitōez reuerētie cōgruentis.

Cominatōez pene affligētis.

¶ Quātū ad primū dicit. Nāz dñs dixit
7c. pueniens qdem ē 7 debitū vt hō suos
pentes honoret. nā filius iter alia tria h̄z
a p̄e. s. esse nutrimentū 7 documentū. N̄
igitur habet ab ip̄is esse debz reuerētiā vñ
dicitur Eccli. 3. Qui timet deum honorat
parentes. 7 quasi dñs serui. 7 h̄is qui se
genuerūt i opere 7 sermone 7 omni patie-
tia. Quia habet nutrimentū ab ip̄is debz
eis beneficia. Nam d̄z eis in necessitatib⁹
eorum subuenire posse suo. vnde euilz dicitur
Eccli. 3. Filij suscipe senectaz p̄ris tui
7 non cōtristes eum in vita sua. ¶ Quia
vero habet documentū ab eis debet eis
obiam iuxta illud Eph. 6. Filij obedite pa-
rentibus v̄s domino. h̄ enim iustū est. 7
h̄ est q̄ dominus p̄cipit Exo. 30. Honora
patrem tuū. 7 matrem tuā vt sis longeu⁹
super terram. q̄z dñs deus tu⁹ dabit tibi.
¶ Quātū ad cominatōem pene affligē-
tis. dixit 7 qui maledixerit patri 7c. Nāz
inhonoratib⁹ parentes deus pmittit sup-
plicia. quia sicut dicitur Leuit. 20. Qui
maledixerit patri suo aut matri moriatur
hic autem scđm Criso. hic non fac mētio-
nem de pmio sed de supplitio vt timorem
pl̄eys incuteret alios ad honorādūz pen-
tes fortius animaret. ¶ Sciendū est aut̄
hic vbi fit mentio de honore parentū q̄ ē
primum p̄ceptum secūde tabule. Nam q̄z
lex oīs non mādāt nisi iusticiāz alias lex

p̄prie dici nō possz iusti⁹ autē fm̄ Hby. 5.
Ethicoz est virtus q̄ ad alterum. iō sunt
data p̄cepta. vt homo bñ ad altez ordi-
tur homo at loquēdo generalr dupliciter
ordinari. s. ad deū 7 ad proxi. 7 fm̄ h̄ de-
bet habere duplicem iusticiā vnā ad deū
7 alia ad proxi. 7 iō date fuerūt due ta-
bule Moy. in quaz prima erāt p̄cepta or-
dinātia hoīem ad deum. 7 2a ad proxi. ¶
Quātū ad p̄ceptūz p̄me tabule scien-
dū q̄ q̄z trinitas ē p̄r filius 7 spūs sanct⁹.
patri aut attribuit maiestas 7 potētia. Fi-
lius sapi⁹. 7 veritas spūs sancto bonitas 7
clemētia iō in prima tabula sunt tria p̄ce-
pta. Primum est nō habebis deos alienos
in quo p̄cipitur humilis adoratio diuine
maiestatis. Secundū est nō assumes nom̄
dei tui in vanū in quo p̄cipitur fidelis as-
sctio diuine veritatis. Tertiū memēto vt diē
sabbī sanctifices i quo p̄cipitur sincera di-
lectio bonitatis. ¶ Quātū ad p̄cepta se-
cūde tabule sciendū est q̄ quātū ad p̄xi^m
ē duplex iusti⁹. s. beneficētie 7 innocentie q̄
fundatur sup secūdo p̄cepto nō. q̄ sunt fa-
cias alteri q̄ tibi vis fieri. 7 nō facias alte-
ri q̄ tibi n̄ vis fieri. 7 scđm h̄ in scda tabu-
la sunt septem p̄cepta quorū recipis respe-
ctu bñficētie. s. honora p̄rem tuū 7 m̄rem
tuā 7c. 6. alia respectu innocentie q̄ consistūt
in h̄ vt caueat offensa proxi q̄ necesse ha-
bent multiplicari fm̄ q̄ offensa proxi mul-
tipliciter pōt admitti. ¶ Nam loquendo
generalr primus pōt tripliciter offendi
s. in aio verbo 7 facto. ¶ Offensa in facto
ē triplex. q̄z vñ in p̄sona p̄pria vel i p̄sona
p̄iuncta vel in possessiōe. 7 fm̄ h̄ sunt tria
p̄cepta. s. nō occides quātū ad p̄sonā pro-
priā. Non meclhaberis quātū ad p̄sonā
cōiunctam nō furtū facies quātū ad pos-
sessionē. ¶ Quātū ad offensam i v̄bo ē
vnū. s. nō loquaris p̄tra p̄xi^m tuū falsum
testiō. ¶ Quātū ad offensā in corde sunt
duo. s. q̄ i corde ē duplex p̄cupi⁹. carnis 7
oculoz. p̄tra p̄cupiscētiā carnis. ē nō cō-

cupisceo uxorem pxi tui. ptra concupiscen-
tiam oculorū est nō concupisceo agrorū nec
aliquā rem. **Quantū** ad tertiu dīc vos
aut dicitur 7c. vbi duo possum⁹ p̄siderat. s.
Pheorū cruditiōez iniustaz.

Ipsorum reprehensionem iustam.

Quantū ad p^m dicit vos aut 7c. Nam
phiei inducētes hoies vt sua offerent dō.
cuius oblationis ipsi erant p̄cipes q: in
vltim ipsoz cedebat 7 nō subuēire parēti-
bus docebat filios qualr debebant paren-
tibus p̄querentib⁹ respōdere. 7 h triplici-
ter. **Primo** sic p̄s teneb homo deo q:
est p̄ spūalis q̄z parentib⁹ carnalib⁹ illd
igitur q̄ vouet deo non d̄dari parentib⁹
7 h scdm Glo. sic legi littera vos aut dicit
tis instruēdo filios qualiter habeāt respō-
dere parentibus q̄ quicūq; dixerit patri
vel matri cōquerenti munus quodcūq; ē
ex me ideo deo voui 7 obtuli tibi p̄derit
q. d. certe h velle nō debes ne sic sis sacri
legij reus. **Secūdo** sic illud q̄ tñ tibi
p̄dest oblatū dō quantū 7 mihi nō debes
petere tibi tēporaliter dari sed munus q̄
deo tibi p̄dest 7 mihi ideo nō debes pete-
re q̄ detur tibi. 7 secundum h sic debet le-
gi remissive scdm Glo. mun⁹ quodcūq; ē
ex me. i. oblatum deo tibi proderit sicut 7
mihi. **Tertio** modo sic quādo i aliquo
actu implet diuinum mandatū nullus de-
bet impedire. sed in offerēdo res tēpora-
les deo. 7 ad te subtrahere ipso diuinum
mandatū. igitur nō debes impedire 7 sic o:
q̄ littera suppleat vnde Cris. vel potest
legi per defectuz h modo. quicūq; dixerit
patri 7c. subaudi faciet dei mandatū vel
cōplebit legem vel erit dignus vita eter-
na. **Licet** autē sic docerent filios respō-
dere tamen p̄ceptum domini de honore
exhibendo parentibus nō obseruabant.
7 ideo subditur. 7 qnō honorificat patrē
suū aut matrem suam. q. d. secunduz Glo.
Hos filijs illa pessima suasisse 7 propter
filios patrez 7 matrem nō honorificabat.

Quantū ad pheorum reprehensionē iu-
stam dicit. 7 irritū fecistis 7c. vbi Glo. Et
in mādatis dei d̄ sublinēdis pentibus se-
cistis irritum p̄pter traditiōem vestram
s. aua^r v̄re seruientes vt culz eorum dice-
re potuerit illd Ezechiel. 16. Despexistis
iuramentū vt irritū faceres pactū meū.

Quantū ad quartū dicit **ypocrite**. be-
ne prophauit d̄ vob⁹ **Is.** 7c. Nam phiei san-
ctitatem simulātes in exteriorib⁹ tam in
doctrina q̄z in naturalibus laudibus vole-
bant inter alios apparere. sed in interiori-
bus erant inordinati quorum in persona
dicit **Is.** 29. Populus iste ore suo 7 la-
bijs suis glorificabat me cor autē eius
est longe a me. cuius prophie sententiam
Christus nunc adducit vbi. 3. possumus
considerare. s.

Vanitatem laudationis.

Vacuitatem retributionis.

Prauitatem eruditōis.

Quantuz ad primum dicit o ypocrite
bene prophauit 7c. isti vnde ypocrite dī-
cuntur quia sub honore dei terrena lucra
sibi cūlare cupiebāt quibus cominat x̄ps
ve dānationis eterne **Mat.** 23. d. **Ve** vob⁹
scribe 7 ph̄y qui comedig domos vidua-
rum orationes longas orantes. propter
hoc amplius accipietis iudiciū. **Quantū**
ad vacuitatem retributionis dicit si
ne causa autem collunt me. Nam ille sine
causa dicitur collere qui aliqua faciēs d̄
genere bonorum ipsa facit propter laudē
humanam non propter honorem dī. ideo
admonebat discipulos suos. d. **Mat.** 5. **At-**
tendite ne iusticiam vestram faciatis co-
ram hoibus vt videamini ab eis alioq;
mercedem nō habebitis ap̄ patrem v̄m
q̄ in celis est. **Quantū** ad prauitatē eru-
ditionis dīc docentes doctrinā 7 mādara
hominuz phiei tanq̄z prauī magistri doce-
bant hoies seruare traditiōes hoium. q̄
h cedebat i eoz comode tēporale 7 dimit-
tere leges diuinā vñ de talibus doctorib⁹

dicat Rabanus. Non habebūt mercedem cum veris cultorib⁹. docētes doctrinam ⁊ mandata hominum. p̄emptio p̄ceptū dñiis.

Tertia para.

Equit. Et vocatio ad se turbis

⁊c. vbi tangit veritatis declaratio luminosa. q̄ pbat salutaris eruditō. q̄ pharisey h̄ sanctitatem p̄tendērent erāt veraciter mali. ideo doctrinā xpi veracem non poterant audire: s̄ potius turbabant. vt de ip̄s dicit potuerit illud Dan. 9. c. m̄nes p̄uaricati sunt lege tuam. Scdm̄ h̄ igitur h̄ duo possumus cōsiderare. s̄.

Xpi eruditōem viridicam.

Ph̄eoz turbatōem maleficam.

Q^m ad primū dīc. Et cū vocat⁹ ⁊c. xps qdem sciens ph̄eos incorrigibiles ip̄os n̄ vocat vt audiant suam doctrinam s̄ Crisost. sed solum turbam simplicem discipline capacem. Scilendum ē autē q̄ cib⁹ corporalī quātum est de se spūaliter hominē non coinquinat nisi in quantum hō per delectatōem inordinate afficitur ad cibum: sed verba que sunt significantia male itētionis vel malitiē interioris illa possunt hominē coinquinare. q̄ sap. 1. Os q̄ mētitur occidit animam. Q^m ad 2^m dicit tunc accedentes discipuli ⁊c. Discipuli qdem xpi q̄ ip̄m diligebant hēbant displicentiam quando audiebant q̄ aliq̄ obloq̄bantur de ip̄o: ⁊ ideo vidētes q̄ ph̄ey turbati erant de verbis que dixerat xps h̄ sibi notificant vt possit remedia adhiberē h̄ igitur duo possumus p̄siderare. s̄.

Discipulorum sinceram insinuatōem.

Xpi austeram rñsionē.

Quantum ad p^m dicit. Tunc accedentes ⁊c. Nam pharisey vidētes p̄ doctrinam xpi reprobata corum simulatōem ⁊ doctrinam non valentes ei resistere per rōnem ⁊ scripturam scandalizabantur fm̄ Criso. in ip̄m ⁊ seductōem in populo pro

curabant. Q^m ad Christi responsionē austeram dicit. At ille rñdens ait. Dia plantatō ⁊c. Vbi Christus de phariseis tria tangit. s̄.

In stabilitatem: in nō durando.

Obscuritatem: in cognoscendo.

Calamitatem: in patiēdo.

Q^m ad p^m dicit. At ille ⁊c. Nam plantatio pōt tripl^r accipi. Primo p̄ncipaliter ⁊ auctoritative ⁊ isto modo p̄ celestis dicitur plantare. q̄ a nullo alio accipit suum esse. p̄sequens potentia op̄erandi. 2° modo p̄ncipaliter ⁊ s̄ auctoritative. ⁊ isto modo dī plantare filius. q̄a enim filius dī est. Ideo p̄ncipaliter dī op̄ari s̄ auctoritative. ⁊ hoc ē q̄ ip̄e dīc. Jo. 14. Verba que ego loquor vobis a meip̄o non loquor. 3° modo ministerialiter ⁊ executiue: ⁊ isto modo q̄libz bōn⁹ ⁊ iust⁹ fructificā in eccl̄a dī plantare. Aliquid autē plantare pōt intelligi dupl^r. vno mō quātum ad suū esse. ⁊ hoc modo q̄qd plantatur a deo plantatur: q̄ oia p̄ ip̄m facta sunt ⁊ sine ip̄o facti est nihil. Jo. 1. Alio modo quantum ad tale esse. ⁊ hoc modo potest esse plantatio aliqua que non est a deo. ⁊ hoc modo loquitur hic xps. d. Omnis plantatio q̄z. i. quales ⁊c. Quia igitur pharisey erant mali ⁊ falsam doctrinam docebāt. h̄ quantum ad esse simpl^r eos dī plantauerit. tamen quantum ad tale esse sc̄ culpale non dicuntur a deo plantati. ⁊ idē tam mali q̄z eoz doctrinam: q̄ falsa dicuntur eradicari. Q^m ad obscuritatem in cognoscendo dīc. Sinite illos ceci sunt ⁊ duces cecoz ⁊c. licet at pharisey se sapientes reputarent. ⁊ esse vellent alioz doctores: tñ in sciētes erant ⁊ stulti. vnde Raban. loquens de phariseis cecis dīc. Ceci quidem sunt. i. luce mandatorū dei p̄uari. ⁊ sicut duces cecoz. q̄ alios in p̄cipitum trahunt errantes ⁊ in errorem mittentes

Quod ad calamitatem in patiendo dicitur. cecus ac si ceco etc. Nam pharisei per suam doctrinam non solum ducebant alios in precipitium: sed ipsi per precipitabantur cum ipso. ut de quolibet illorum dicitur potuerit illud Eccl. 27. Qui foueam fodit in eam incidet. et 10 dicitur Ber. Ridiculosa res est imo magis periculosa. Speculator cecus doctor inscius. securus claudus. pco mutus

Quarta pars.

Equitur. Respondens autem Petrus etc. ubi tangit ruditate eruditio amorosa. quod probat spiritualis expositio. huius enim ruditatis signum sit in homine non intelligere que dicuntur. studio tamen signum est sapientis interrogare igitur ut sibi veritas delectetur. quia igitur discipuli non intellexerant que dixerat Christus: quia adhuc rudi erant. ideo ipsum Petrus interrogat ut veritatem cognoscat. secundum hoc igitur hic tria considera. s.

Discipuli interrogatorem.

Christi redargutorem.

Dicere manifestatorem.

Quod ad primum dicitur. dixit autem Petrus etc. Petrus enim tanquam vertex apolorum sepe per oibis loquebatur. quia igitur Christus presueverat loqui parabolice. ideo secundum Rabanum. Credebat ipsum sic nunc fuisse locutum. cum dixit quod illud quod intrat per os etc. et ideo tanquam adhuc rudis petit quod sibi parabola exponatur. **Q**uod ad secundum dicitur. Ille autem dixit adhuc etc. Nam non solum Petrus non intellexerat quod dixerat: sed nec alij discipuli et ideo secundum Irenaeum. quia Christus oibus respondet.

Quod ad tertium dicitur. Non intelligitis quia omne etc. ubi Christus tangit tristitia.

Ad cibum corporalium non habet hominem coniungat.

Que sunt illa que habet hominem maculare.

Ad non debuerunt discipuli traditiones hominum observare.

Quod ad primum dicitur. non intelligitis etc. Cum ei anima sit sensualem non potest per aliquod corporale per se coniungi: sed potest esse per accedens

inquantum homo male utitur corporalibus rebus et ideo secundum Crisostomum. Christus respondet. d. non intelligitis etc. **Q**uod ad illa que habet hominem maculare dicitur. quia autem procedunt de ore etc. ad intellectum huius dei Christi. sciendum est quod in anima rationali est duplex virtus. scilicet cognitiva et affectiva et ex utroque procedunt boni vel mali: sed habet initium sunt cognitiva secundum complementum verborum ex affectiva. anima habet ergo sedem in cerebro quantum ad virtutem cognitivam. in corde vero quantum ad effectivam. et quia secundum affectum actus isti sunt in complemento et ex ipso dicuntur morales boni vel mali. ideo Christus dixit quia illa que de corde exeunt coinquinant hominem quia non ex cogitationibus malis perveniunt et mala facta. scilicet homicidia quibus in personis proximorum nocuum inferunt adulteria que in violatione alieni thori consistunt fornicationes que sunt illicita coitus per sonam a matrimonio solutam. furta quibus res subtrahunt. **Q**uod ad mala verba facta testimonia quibus fama leditur proximorum blasphemie que sunt iniurie in deum attribuedo. scilicet proprium est dei attribui aliquid creature: vel quod deo non competat sibi attribueri. **Q**uod ad hoc quod non debuerunt discipuli traditiones hominum observare dicitur non lotis manibus etc. quia cum in psalmo. huius eius gelyphie reprehenderunt discipulos Christus quia non lavabant manus et erant traditiones hominum transgressores divini precepti quod petrus erat: et que sunt illa que inquinant hominem nunc in fine preceptum eorum concludit quod manducare non lotis manibus non habet hominem coniungat. **Ex** supradictis autem patet quod Christus homines instruit ut se puros et mundos custodiant et non inquinent a vitijs et peccatis ut sint cum Christo per gratiam in presenti. et in futuro per gloriam. ad quod etc.

Feria. s. dñice tertiæ in. xl.

Argens ysaie de synagoga introivit in domum Symonis etc. Luc. 4. Nos videmus per experientiam tam in agentibus naturalibus quam in ar-

artificialibus habentibus intellectum et voluntatem quod omnis ei efficiens diligit effectum suum. Nam in agentibus artificialibus patet quod artifex diligit opus suum et si bi complacet in ipso. sicut edificator in edificio et c. In naturalibus autem patet diligit filium. christus igitur dei filius per quem facta sunt omnia diligit creaturas singulariter autem diligit hominem quem ad ymaginem et similitudinem suam produxit de ratione autem dilectionis est quod diligens compatiatur dilecto in suis aduersitatibus et sibi per posse subueniat si sit capax. **¶** Quia igitur homo triplicem defectum incurrat. scilicet vulneratōem in naturalibus per quod erat debilitatus: expoliatōem in gratuitis per quod erat deformatus. et obfuscatōem intellectus per quod erat excecatus. idō dei filius ex dilectōe sibi compatiens de sinu patris discedit in utrumque virginis. ut contra debilitatem restitueret fortitudinem. contra deformitatem pulchritudinem. Contra cecitatem claritatem: et hoc est quod in patenti euangelio continetur in beato Lucā. christum dei filium tripliciter nobis iducit.

Ut vigorem roborantē nram debilitatez.
Ut decorem adornantē nram deformitatez.
Ut doctorē illustrantē nram cecitatem.

¶ Primum probat restō sanitatis. 2^m expulsio febris. 3^m eruditō vitas per in patenti. 2^m ibi eū et sol ad occasum et c. 3^m ibi facta autē die.

Prima pars.

Tantum ad primum ubi tangit et c.

¶ quod probat et c. dicitur surgens ysa et c. Nam per febrem redderet hominem debilem intelligitur debilitas in viribus naturalibus que homo per peccatum incurrit. quod quidem christus per nos inuiscuratōe mulieris infirme quod a febribus liberavit. hoc autem duo considerat.

Christi benignitatem in ouerlando.

Christi pietatem in liberando.

¶ Quod ad primum dicit. Surgens ysa et c. postquam enim christus curauerat hominem a demonio exiit in synagoga. idē surrexit ut per eum

fusus discipulis ut eos ad bonum induceret crebrius habitabat. unde Crisostomus. Quia debet ei apud discipulos honorari eos et ut ab hominibus animosiores redderet. **¶** Signatiter autem dicitur intrasse in domum qui pauper fuerat ad dandum nobis exemplum quod non debet quod verecundat statim cum pauperibus. hoc Crisostomus. vñ ecdcl. 4. Congregatōi pauperum affabilem te facito. **¶** Quod ad 2^m dicit. Socrus autem Symonis et c. in sanatiōem quod huius mulieris quattuor possumus considerare. scilicet.

Infirmi tamen incommode.

Intercessionis adiutorium.

Curatiōis remedium.

Liberatiōis refugium.

¶ Quod ad primum dicit. Socrus autem et c. Nam Symon Petrus uxorem huius legitimum filiam huius mulieris infirme. de qua habuit unam filiam nomine Petronilā: nūc cathologo sanctorum ascriptam. et idō hec mulier dicitur socrus esse que hic dicitur magnis febribus detineri. ut ex hoc factum miraculum euidentius ostendatur. **¶** Quod ad secundum dicit. rogauerunt illum per ea. Nam discipuli et alij circumstantes cognoscentes christi isti potētia et mulieris miseria rogabant per illam: ut dici potuerit de ipso illud ecdcl. 30. Rogauit populus dñm excessum in peccata usque dum perfectus esset hora dñi. **¶** Quod ad curatiōis remediū dicit. et stans super eam et c. ubi tria possumus considerare. scilicet.

Christi benignitatem succurrētē.

Christi dignitatem eminētē.

Facti veritatem euidentem.

¶ Quod ad primum dicit. et stans et c. Nam stans christi super eam infirmā nihil aliud significat nisi ipsius benignitas que succurrit debili mulieri. **¶** Quod ad christi dignitatem eminētē dicit. impauit se bini. Impar est officium dignitatis. In hoc ergo quod impauit febri appetit eius dignitas: ut de ipso dicitur illud ecdcl. 5. Uniuerse terre rex impati seruiēti. **¶** Quod ad facti veritatem euidentē dicit. et dimisit illā. Nam statim ad christi ipsam febrem dimisit mulierem infirmā: ut de ipso

deant illud Luc. 14. Scñ est vt impasti.
Tam ad liberatio inditū dñe. Et con
 tinuo surgens ministrabat illi in q nobis
 ostenditur q subita surrectōe et sedula mi
 nistratōe fuerunt iditū euidentē curatōis
 mulieris pmituo infirmam. **S**ciendū
 est et circa istam prem loquendo morali
 ter q duo sunt genera peccatorum. Nam
 quedam sunt peccata spiritalia: sicut sup
 bia: vanagloria: inuidia et. que respiciunt
 animam. quedam carnalia: sicut gula: lu
 xuria et hñ: que respiciūt corpus que duo
 genera infirmitatum. s. per homines demo
 niacum. de quo Luc. immediate ante istud
 euangelium: fecerat mētionem: et per mu
 lierem febricitantem de qua hic spāliter
 fit mentio. **N**am per hominem demo
 niacum intelliguntur homines irretiti pec
 cati spūalibus. q: demon est spūalis sub
 stantia. per mulierem febricitantem intel
 liguntur homines infecti peccatis carna
 libus. cuius ratio est q: sicut febricitanti
 dulcia videntur amara et insipida: nociva
 multo. placēt. Sic hominibus carnalib⁹
 displicēt spūalia bōa et in suis carnalitati
 bus delectantur quibus cominando dicit
 1^a 3. Et qui dicit is malum bonum. et bo
 num malum. ponentes tenebras in luce:
 et lucem in tenebras. ponentes amarum i
 dulce: et dulce in amarum. et sic re vera isti
 faciunt. **I**sti possunt figurari p prem
 pbi: s. febr: et disenteria iacere. d. q. act. 18.
Ubi sciendum q per peccatum loquē
 do generaliter oritur ex duob⁹. s. ex amo
 re male accedēte. et ex timore male humi
 liante q datur intelligi in duabus infir
 mitatibus quas dicitur pater pbi: habu
 isse. s. in febre et disenteria. **N**am per
 febrem que contingit ex imoderato calo
 re in humoribus existente. intelligit pec
 catum ex amore male accedente procedit
 ex disenteria: cuius principium dicitur es
 se fluxus intelligitur peccatum ex timore
 male humiliante procedens. **X**pō igit

redemptor humani generis. et virum de
 moniacum: et mulierem febricitantem cu
 rare voluit vt se medicum oīum generalit
 ter peccatorū ostenderet: per quorū curatio
 nem corporis et aie sanitas designatur: de
 quo p cor. 15. Et sicut in Adam oēs mortu
 tur ita et in xpo oēs viuificabunt. **Q**ua
 liter autem xps sanat peccōem. audi qua
 liter hanc mulierem curauit. q: rogatus
 stans et imperans febricitantem. **U**bi sciendum
 q peccator q: non est dignus vt exaudiat
 a dño. Scimus enim qm peccatores non
 audit. 1^a 9. id indiget intercedente p ip
 so. q cognoscēs Job. dicebat Job. 5. Ecce
 si est q tibi rñdeat et ad aliquē sanctorū
 convertere. **U**bi q stans curauit q: p
 prius fuit xps stare qui nunq cecidit nec
 cadere potuit per peccatum. ceteri autē
 vel ceciderunt vel cadere potuerunt. sic
 autem stans nos inducit vt recipiamus p
 gratiam dñi Apoc. 3. Ecce sto ad ostium et
 pulso. si quis audierit vocem meam et ape
 ruerit ianuam intrabo ad illum et cenabo
 cum illo et ipse mecum. **D**icitur etiam
 q imperans curauit ad designandum di
 gnitatem ipsius. cuius velut regio et do
 mini est omnibus imperare. De quo 1^a 3.
 27. Rex vnus erit imperans. **U**nde
 potest figurari per Joseph. De quo dicit
 tur gen. 41. Ad pho dixit ei absq tuo im
 perio non mouebit quisq manum aut pe
 dem in omni terra egypti: quem vocauit
 saluatorem mundi. **U**bi sciendum q
 per Joseph qui in benedictionibus pa
 tris. Gen. 49. dictus filius accrescens et
 decorus aspectu quem Phō saluatorem
 mundi vocauit intelligitur Ch: filius Je
 sue: qui pro tanto creuisse dicitur. vt quis
 in Christo humanitas nostra fuit divini
 tati vnita. Vel quia pro nobis fuit elle
 uatus in cruce quia etiam decorus aspectū
 dicitur: q: inter homines cōuersationē ha
 buit exēplare: q et puenit saluator nū
 di dñi. q: p salute mundi fuit incarnatus.

iuxta q^d dixit angelus Ioseph. **B**arli .i.
Loquens de virgine **M**aria. **P**aries in
quit filium 7 vo. nomen eius xpm .ipe. n.
saluum faciet pplm suum a peccatj eorum
in omni igit terra egypti. i. in vni^o mū
do non d^z q^dq^z mouere manum vel pedē
nam p^r pedē q^d q^d mouet corporalr : intllr
affectus hoīs quo mouet homo mentalr.
Per manū x^o q^d q^d opat^r exteri⁹ itelli
git opa q^d fac^r hō. tūc igit pedē sine impio
xpi nō mouet qn suū affectū nō pōit i mū
danis. Sed ipe sibi cum gēitu patefac^r de
voto dicēdo cū p^o. **D**ne añ te omne dⁱde
riū meū. 7 gemit⁹ me⁹ ad te non est absco
ditus. **M**anuz ēt sine imperio ipsius
mouere non d^r q^d se non laxat ad illicita:
sed exerceatur in operibus virtuosis. cui
dicitur ecclēi. 9. Quotcunq^z pōt man⁹ tua
instanter operare q^d nec opus nec rō nec
scientia nec sapientia erunt apud inferos
quo tu properas. **C**urat autē ista mu
lier. i. peccō: in domo Symonis qui inter
pretatur obediens. q^d qui vult curari a
Christo debet esse obediens: cui dicitur
ecclēi. 4. Eris tu velud fili⁹ altissimi obe
diens 7 miserebitur tibi magis q^d mater
Homo autē sic instar hui⁹ mlieris cu
ratus a x^o d^z statim surgere 7 x^o mini
strare. surgere inq^z totaliter vicia dⁱseren
do 7 cito triplici dⁱ cā. **P**rimo quia pō
tus peccati habet tantam grauedinē āne
xam q^d nisi cito peccator surrexerit statū
ad peccā aliud trahit 7 inclinat. **M**ā teste
Grego. **P**ecā q^d per penitentiam nō de
luitur mox suo pondere ad aliud trahit.
Secō q^d peccā habz animam excecāre
iuxta illud sap. 2. Excecavit eim illos ma
litia eoz. **T**ercio q^d vix pōt vnum perseue
rare sine alio. **U**nde prouer. 13. Inter sup
bos semper iurgia sunt. **T**ercitur etia^z
instar mlieris hui⁹ x^o ministrat se exer
cēdo in opibus bonis. tal^r autē sic deo mi
nistrā p^r figurari p^r Samuelē: dⁱ quo d^r. 1.
R. 3. Samuel at ministrabat añ faciē dⁱi

puer accinctus ephor lineo. **T**ibi scien
dum q^d per Samuelē q^d interpretat postu
latus a d^o intllr pōt peccō: puerus ad
pniam p^rebus sanctorum a d^o postulat⁹.
qualis at sic conuersus debeat esse dicat^r.
q^d hic erat puer 7c. **M**ā in nomine pue
ri in quo viger inocentia. **I**dat^r intelligi
puritas mentis 7 corporis. l^z sit etate gran
deus: ad q^d puritatē nos iducit .i. Cor.
14. Fratres nolite effici pueri sensibus: s^z
malitiā paruuli estote. in ephor x^o lineo
alba veste 7 cādida intllr honesta puer sa
tio. ad q^d hūda nos admōt b^r petrus
in cāonica sua. 2. d. Conuersatōem n^ram i
ter g^r hōites bonā.

Secūda pars.

Eqtur. **C**ū sol at occidisset 7c.
vbi inducit xpm vt deco^rē ador
nātem n^ram dⁱformitatē. q^d p^ro
bat expulsio seditaz: vbi q^dtuor: possum⁹
p^riderat. f.
Diuersitat^z mltitudinē idigentis.
Facultat^z pmpititudinē succurrētis.
Veritat^z certitudinem exñtis.
Patris magnitudinē colubent^z.
Tercio ad p^m dicit. **C**um autem sol 7c.
Mā non solum x^o saluato: humani gene
ris existens aliquos sanare voluit. singu
lariter in omnibus solum beneficium ipaz
tiri. **M**ā iuxta illud. 1. Thy. 2. **I**pe vult
omnes homines saluos fieri. in quantum
autem d^r. cum sol occidisset ducebant in
firmos dāf intllr fm **T**heo^m. deuotio p^re
sentantiū q^d nec incompetēs hora tenebat.
Spūalr at loquēdo triplici dⁱ cā x^o
voluit p^r solis occasum curare. **P**rimo vt
nob^r suā diligētā circa materiā salu^r dⁱno
straret. 7 iō nō solū dⁱ die: s^z et dⁱ nocte ifir
mos curabat. vñd potest figurari per **I**a
cob patriarcham custodiens oues **L**abā.
7 volens ostendere sollicitudinem magnā
quam habuit dixit sibi gen. 31. **D**e nocte
que estu vrgebat 7 gelu. fugiebatq^z som
num ab oculis meis. **T**ibi sciendum q^d

per Jacob qui luctator vel supplantator
dicitur: intelligitur xps qui pro nobis lu
et in cruce sumens dyabolum ipm viri
liter supplantavit. ¶ Per Labā vero qui
candidus dicitur. intelligitur deus pater.
in quo fūtaliter est ois candor pulchritu
dinis. per oues vero intelligitur totū ge
nus humanū. vnde ps. Ipe est dominus
deus voster: nos autem populus eius ⁊
oues pascue eius. ¶ Christus igit velud
pastor sollicitus de ouibus suis istis dili
gentissimam curam habuit vt ipas ad oue
ie fidei adunaret. Nam de nocte ⁊ die ip
sis imptiebatur doctrine ⁊ curatōis bene
ficia sustinendo frigus ⁊ estū ⁊ noctes in
sones deducens. ⁊ q̄ amplius est p̄ ip̄sis
vitam corporalem exponēs. vñ sibi regra
tando possumus dicere illud Sap. vltio.
In oibus ei dñe magnificasti populum tu
um ⁊ honorasti ⁊ non desperisti in omni
tempore ⁊ in omni loco assistens ei. ¶ 2°
voluit post solis occasum curare. vt nob
operandi regulam indicaret: vt. s. opera q̄
facimus vt soli. deo placeant faciamus.
vnde dicit Ap. ath. s. Attendite ne faciag
iusticiam vestram coram hominibus vt
videamini ab eis. alioquin mercedem nō
habebitis apud patrem vestrum qui in
celis est. ¶ Tertio voluit curare post sol
occasum. vt sic sue passionis efficaciam
erakaret. vnde Beda. Sol ocubitus ē pas
sio xpi per ipsum plures sanantur demo
niaci. ¶ Quantum ad secundum dicit. at
ille singulis manus imponens curabat
omnes ⁊c. licet enim Christus suo velle
vel verbo potuisset omnes infirmos cura
re. tamen tangendo voluit eos curare. vt
per hoc nobis ostenderet quantam virtu
tem secuta fuit humanitas ex coniunctio
ne diuina secundum Cyrillum. ¶ Loquē
do autem spiritualiter per illam manum
qua Christus infirmos corporaliter tēti
git ⁊ curauit intelligitur diuina gratia q̄
si tetigerit peccato: em statim curabitur.

hec est manus de qua Ezech. 5. Aban^o dñi
erat mecum confortans me. hec est man^o
de qua figuratiue dicit Ap. oy. filio Israel
Exo. 15. Ad mentore diei huius i q̄ egres
si estis de egypto: ⁊ de domo seruitutis: qm̄
in manu forti eduxit nos domus vt non
comedatis frementatum panem. ¶ Vbi
sciendum q̄ per filios Israel existentes i
egypto. intelliguntur existentes in tene
bris peccato: um. qui ideo in seruitutem
dicuntur. quia iuxta sententiam Christi
Jo. 8. Omnis qui facit peccatum seruus
est peccati. de statu isto misero ⁊ tenebro
so nos educit dominus de manu forti. i. p
suam gratiam. omne peccatu: mortale to
taliter expellentem vt dicere possit illud
Exo. 10. Ego sum dominus deus tuus q̄
eduxi te de terra egypti ⁊ de domo serui
tutis. ⁊ ideo dixit Ap. oy. Ad mentore
⁊c. Nam per panem frementatum: quia
frementum est aliquantulum accidū. intelli
gitur peccati delectatio que h̄ carnem delectet:
tamen est anime accidiosa. peccato: igit
qui de statu peccati reductus est ad gr̄am
debet diem illum portare memoriter: nec
debet ad pristina reuerti de cetero vt pa
nem frementatum comedat. Nam sicut dī
citur Exo. 12. Qui comedert frementatū
peribit anima ipsius de cetū Israel.
¶ Quantum ad tertium dicit. Exhibat at
demonia ⁊c. vbi Beda. Demonia filiū dei
confitentur. ⁊ sicut postea dicitur. sciebant
ipm esse Christum: q̄ cum ieiunio fatiga
tum cum dyabolus videret purum homi
nem intellexit. sed q̄ temptando non pre
ualuit vtrū filius dei esset: dubitabat: mune
at p̄ signorū potētiā vel itellerit vñ poti
us suspicatur ē eē filiū dei. ¶ 2° ad 4^m ci
cit. ⁊ increpans non sinebat ea loqui ⁊c. In
hoc enim q̄ xps increpans spiritus repro
bos non sinebant loq̄ q̄uis veritatem di
cerent signu: in Christo magne potestatis.

Tertia pars.

i iij

Equitur. Facta at die 7c. vbi in
ducit xpm vt doctorem illustra
tem nram cecitate. q pbat eru
ditio vitas. ad h ei q aliq doctria accepta
sit audietib⁹ oz q imūto sit a qtuor. 1. ab
ōntatōe. ab ābitōe. ab adulatōe. 7 a psona
rum acceptatōe. Mā istis qtuor modis p
fuevit doctria opauari. vt igif xpi doctri
na auditoib⁹ sit accepta. circa ipaz h q
tuor possum⁹ piderat. 1.
Qd non fuit inaniter oñtata.
Qd nō fuit arroganter postulata.
Qd nō fuit facill^r simulata.
Qd nō fuit general^r pmulgata.
Cad ad p^m dic. scā at die 7c. Nam eiz
inaniter gliantiū. ē i deis suis 7 factis co
rā se iactare. xps at nō sic vanagloriosus
sed sic virtuosus magister 7 solidus in su
is dicij 7 factj oñtatōem vel ppriā gliam
non querebat. iuxta q ipse dic 3o. 8. Ego
gloriam meam non quero: ē qui qrat 7 iu
dicet. 7 iō multis miraculis ppetraij ad d
sertum se trāstulit locū. **C**Adoral^r aut
loquēdo p egressum d ciuitate: que sic pz
Luc. 4. fuit Laphar. 7 iter suum in dsertū
intell^r egressus peccōis de statu culpabi
li ad statum pñie. Nam per Laphar. qui
interpretat^r ager pinguedinis vel villa p
solōnio. intell^r status peccōrum curantiuz
solum de delictijs corporis 7 consolationi
bus mundi. quoz deus venter est 7 glia i
pufione iporum q terrena sapiunt. phy.
3. **C**Licz at hō exñs in Laphar. diuersis
fuerit vitijs irretitus: tñ aliqn puer⁹ dia
gfa: vicia dserit. 7 sic de Laphar. egredi
pōt. **C**Ad 2^m dic. 7 turbe regrebant
eū 7c. Mā d natura supboz 7 arrogatiū ē
in dicij suis 7 factj se surget: 7 vltra qz ppe
tit appet 7 ābre: iuxta q cuilibz supbo d^r
Abdie. 1. Supbia cordis tui extulit te. 7 tñ
d^r 3b. 2. Dies dñi exercitū sup oēm sup
bū 7 arrogatē 7 hūliabif. xps at non sicut
supbus s; hūil. nō se ābitiose igessit s; ma
gis respuit honorē pñatum. Mā sicut d^r

3o. 6. Cum fecisset miraculū de pāib⁹ vo
luerunt eum constituere regem suuz. yhs
ergo cum cognouiss⁹ q venturi essent vt
eum regem facerent. tñ turba cum deu
tōe eum querebat. **C**Sciendum est autē
hic quātum ad turbas 7 ad nram eruditō
nem moralem q xps d^r.
Querī diligenter.
Adipisci gratulant.
Possideri perseueranter.
C3^o xps d^r queri diligenter 7 q^m ad h
d^r q turbe regrebant eum. Nam xpm d
bet querere cum cordis deuotōe. dicendo
cum ps. Tibi dixit cor meuz exquisiui te.
facies mea. faciem tuam dñe requiram.
qualiter autem inueniri possit. audi quid
dicitur Sap. 1. Sentite de dño in simplici
tate 7 bonitate cordis querite illum. qñ i
uenitur ab his qui non temptant illum.
apparet autem his qui fidem habent in
illum. **C**Secundo xps d^r adipisci gratu
lanter. 7 quantuz ad h dicitur quod vene
runt vsqz ad ipsum. Nam homo d^r xpm
adipisci cum cordis dilectione. 7 hoc est
q d^r 3b. 6. Ego sum panis vite: q vēit ad
me non exuriet: 7 q credit in me non sirit
et vnqz. **C**3° Chastus d^r possideri perse
ueranter. 7 quantum ad h d^r q tenuerūt
eum ne discederet ab eis. Nam homo d^r
xpm possidere sine temporis intermissio
ne: vt sic ipo inuento dicat illud. Cant. 3.
Inueni quem diligit anima mea: tenui eū
nec dimittam. **C**Quantum ad terciuz di
cit quibus ille ait 7c. natura enim simula
torum est complacere verbis suis homini
bus diuitibus 7 adulationibus suis dmul
centibus aures quibus multa falsa pmi
scent. propter q dicitur puer. i. Simlato
re decipit amicum suum. xps autem nō
fuit simlato: falsidicus sed docto: virt
dicus. 7 ideo dicit q oportebat euz alijs
ciuitatibus euangelizār: qz ad h missus
erat: vt dñe potuerit illud Luc. 4. sūptum
de 3b. Sp̄s dñi super me. pp q duxit me

euangelizare pauperibus misit me. ¶ 2^m
ad 4^m dic. Et p̄dicans in synagogis gal
ilee: qñ enim docto: non auderet predicar̃
in publico talis doctrina est suspecta. xp̄s
at̃ p̄dicans doctrinam sanam ⁊ veram
eam publice ⁊ generaliter docebat. ¶ Ex
predicij igitur p̄ q̄ bonus predicator: ⁊ ac
ceptus hominibus ad hoc q̄ sit acceptus
deo debet esse immunis a predictis: q̄ isti g
bus dicit dñs. ¶ Barth. vltimo. Eūtes i mu
dum vniuersum predicate euangeliū om
ni creature. qui crediderit ⁊ baptizat⁹ fue
rit saluus erit. Quā nobis pcedat ⁊c.

¶ Feria. 6. dñice tertie in. xl^o.

Enit Iesus in ciuitatem sa
marie que dicitur Sychar &c. Jo.

4. In aliquo enim prehēdē
te vlt̄ rege ad h̄ q̄ sit cōmē
dabilis. 6. inter alta regnū
tū. s. q̄ sit familiaritate benignus. vnde
ecclesi. 23. Rectorē te posuerūt noli extolli
esto in illis q̄si vn̄ ex ill̄. Qd̄ sit nobilitas
te p̄dicitus. q̄. ecclesi. 10. Beata terra cui⁹
rex nobil̄ est. Qd̄ sit liberalitate munific⁹
iuxta qd̄ assuero d̄r Mester. 2. q̄ in nup
tīs Mester dona largit⁹ ē iuxta magnifi
cētiā p̄ncipalē. Qd̄ sit claritate p̄spicius.
q̄. Sap. 6. Rex sapiēs ppli stabilimētum
est. Qd̄ sit caritate serenus ⁊ ylaris. Maz
puer. 16. In ylaritate vultus regis v̄stra p̄
elemētia ei⁹. q̄i ymb̄ serotin⁹. Qd̄ sit vni
uersitate p̄fici⁹. s. i. augmētādo regnum ⁊
ppl̄. q̄. puer. In mltitudine ppli digni
tas regis i paucitate pleb̄ ignominia p̄n
cipis. Et igit̄ x̄ps ȳhs rex dux p̄nceps
n̄s oīdas nob̄ p̄mēdabil̄. b̄s Jo. i. h̄ eua⁹.
iuxta p̄dēcā. 6. tangit. f.
Veritatē hūanitatis assumpte,
Dignitatē deitatis exēlle.
Largitatē libalitat̄ imēse.
Claritatē dubitatis ofise.
Sedulitatē caritatis intēse.
Vniuersalitatē ciuitatis conuerse.

0^m Primum pbat fatigatio corporalis.
 2^m dñatio principalis. 3^m exhibitio curialis.
 4^m eruditio spūalis. 5^m affectio singularis.
 6^m deuotio pplaris. ¶ In pñ. 2^m ibi ve
 nit mlr ꝛc. 3^m ibi dixit ad eū mlr ꝛc. 4^m
 ibi. diē ei mlr vt video ꝛc. 5^m ibi ⁊ primo
 ven erūt discipuli ꝛc. 6^m ibi. ex ciuitate āt
 illa ꝛc. Prima pars.

Prima pars.

Quantum ad p^m ubi tangit &c.

q q̄p:obat ⁊c. dicit. venit yhs ⁊c.

¶ Nam Christus existens in iudea ⁊ volens in gallileam ire regionis necessario habuerit transire per Samariam
h autem quantum ad iter Christi tria possumus considerare. s.

Situs commoditatem spatiosam.

Bois crûnosam qualitatem.

Tépois quâritatê numerosam.

T2^m ad primum dic. venit yhs 2c. ubi
quantum ad istum situm describendam
tria tangunt. s.

Habitatio spatialis.

Possessio singularis.

Emanatō equalis.

T ^Q ^m ad p^m sciēdū ē s^m Bedā. Sama-
ria ē insignis palestie puincie ciuitas a do-
vr tota regio ei sociata samaria dicatur.
T ^Q ^m ad habitatōem spacialē q̄ fuit in-
ficar. Sciēdū q̄ sycar d^r corrupto vocabu-
lo. q̄ pprio noie d^r Sichē ⁊ ē loc^s iuxta
quē Jacob dū rediret de mesopotāia fixit
tēptoria. ⁊ pp defloratōem Sine filie sue
a filio regis Sichē, duo filij Jacob Sy-
meon ⁊ Leui occiderunt ⁊ omnes homi-
nes huius regionis vel ciuitatis. vt ha-
betur gen. 34. **Q**uantum ad possessio-
nem singularem sciendum est q̄ sicut ha-
betur gen. 48. Jacob appropinquans ad
mortem ⁊ diuidens filijs. vnā singula-
rem possessionem dedit filio suo Jo-
seph vltra partem hereditatis cōmunis
d^r. tibi dabo partem meam extra fres tu-
os quam tuli de manu Amorei in gladio
⁊ archu meo. ⁊ h̄ secundum Theodorum
i iij

fuit illa possessio. **¶** Quātū ad emanatio-
nem aqualē. sciendū ē q̄ ille fons vt infe-
rius dī est pute⁹. **¶** Quātū ad secūduz.
dicit yhs fatigatus &c. Nam dei filius ve-
ram hūanitatē assumens passiones & erū-
nas sine peccō assumpsit & ideo sicut i nob̄
accidit poterat ex itinere fatigari. fatiga-
tio autem xp̄i.

Insinuat verā hūanitatē.

Roborat n̄ram infirmitatem.

Informat n̄ram actuitatem.

¶ Primo insinuat verā hūanitatē. Nā
cū de⁹ esset & hō. fatigari dō nō potuit s̄
sō^m humanitas q̄z assumpsit. **¶** Secūdo ro-
borat n̄ram infirmitatem vñ Aug. super
Iohānem xp̄s foris q̄ omnia p̄ ip̄m scā
sunt xp̄s igit̄ infirm⁹ q̄ verbuz caro scā
ē. & habitauit i nob̄ foritudo xp̄i te crea-
uit & infirmitas xp̄i nos fortes fec̄. **¶** 3°
informat n̄ram actuitatē. Nam cū ip̄e sit
n̄r dñs & magister & p̄ nob̄ voluit fatiga-
ri. nam ip̄e dixit discip̄is Jo. 13. Si ergo
laui pedes vob̄ dñs & magister. & vos de-
betis alterius lauare pedes exēplū enim
dedi vob̄ vt quemadmodū ego feci ita &
vos faciatis xp̄s autem hic dedit dupl^x
exemplum. s.

Austeritatis & p̄nie.

Paupertatis & indigētie.

¶ Nā ex h̄ q̄ fatigat⁹ ex itinere fuit p̄bz
ex^m austeritatis vt nō scimus nimis dlica-
ti si p̄ximo laborēm⁹. In h̄ aut̄ q̄ sup̄ fon-
tem sedebat. dat nob̄ ex^m iopie & paup̄ta-
tis. nā ip̄e dicit p̄ ps. Paup̄ sum ego & in
laboribus a iuuetute mea vñ Cris. Sede-
bat sic sup̄ fontē. q̄ d. nō throno aut i pul-
vinari sed simpliciter & vt p̄tingebat sup̄
terrā. **¶** Quātū ad 3^m dīc. & hora erat q̄si
6. Nā circa sextā horā existit in altū sol &
estus maxim⁹. & p̄ magna diei trāsiit. ad
h̄ lascitudo debilitas fames & existuatio
cōsecunt. q̄ signāter xp̄s p̄ nob̄ tūc pati
voluit q̄ hora p̄ n̄r voluit postmodū cru-
cifigi. **¶** Aborali aut̄ exponēdo hāc par-

tez. sciendū est q̄ gallilea vno modo inter-
pretat̄ trāsmigratio & signat vitāz eternāz
p̄pter q̄z facti sum⁹ vt illuc trāsmigrem⁹
nō habemus hic ciuitatem manētem sed
futurā inquirim⁹ Lb̄. 13. **¶** Per iudeam
aut̄ qui vno modo interpretat̄ cōfessio in-
telligit̄ status fidei catholice q̄ in quo de-
bemus fideliter deum p̄fiteri corde credē-
do. ore p̄dicando ope exercēdo. Nāz Ro.
10. Corde enim credit̄ ad iusticiā ore aut̄
cōfessio fit ad salutem. s̄m aut̄ Iaco. in ca-
no. sua. 2. Fides sine operibus mortua ē.
ideo necessariū est. vt q̄ vlt̄ ad vitam eter-
nāz significatā p̄ gallileam trāfire in iudeā
exēplo xp̄i existeret p̄ veram fidē vt veri-
ficetur illud ps. Notus i iudea dō. i. i sta-
tu fidei dū in h̄ mundo viuimus p̄ fidem
est notus dō quem p̄stremur p̄stāter. sed
in Isrl̄. i. celesti p̄ria vbi videt̄ apte ma-
gnū nomen eius. q̄ tunc eius cognosce-
tur magnitudo. **¶** Per sychar aut̄ q̄ vno
modo interpretat̄ penitētia intelligit̄ sta-
tus penitētie ad quem oīz quēlibz fidel^{es}
venire p̄ cōtricionem cordis cōfessione-
zis & satisfactōez op̄is. q̄ Ezechie. 18. Im-
pius si egerit p̄niaz ab oib⁹ peccatis suis
que operatus ē. & custodierit oīa p̄cepta
mea. & fecerit iudi^m. & iusticiā vita viuet &
nō moriet̄. **¶** Per samariā qui interpretat̄
custodiens dō^m vel cōiuncta dñō in qua
erat ciuitas sychar. datur̄ itelligi q̄ exñs
in penitētia oīz diuina p̄cepta inuolabi-
liter custodire sic autem exñs in peniten-
tia & custodiens diuina p̄cepta p̄iungitur
domino in h̄ mundo p̄ gratiā. & in futuro
per gloriā. **¶** Per pdium isue posses-
sionem q̄z iacob dedit Ioseph filio suo in-
telligitur regnūz celozū q̄ deus p̄r dedit
xp̄o filio suo vt det ipsum veris penitēti-
bus q̄ eis acquisiuit suo sanguine p̄ioso.
& h̄ est q̄ dixit angel⁹ Luc. 1. Dabit ei do-
minus deus sedem dō patrio sui & regna-
bit in domo Iacob in eternum & re^l eius
on erit finis. **¶** Per fonte m̄ aut̄ habē

tem aq̃z p̃ennē intell^r habūdantia bono
ruz omniū que i celesti p̃ria veris penitē
tibus largiunt. Nam iuxta illud. i. Co. 2.
Oculus n̄ vidit nec auris audiuit nec in
cor hois ascendit q̃ p̃parauit d̃s hois qui
diligūt eum. sup fonte; igit̃ plenitudinis
eternoz bonoz: sedere xp̃s dicit̃ pat̃s
dare ea oibz fidelibz suis. 7 h̄ est q̃ ipse
dicit̃ Mat. 5. Venite ad me oēs qui labo
ratis 7 onerati estis 7 ego reficiam vos.
¶ Per sextaz aut̃ horam in q̃ xp̃s sedet
sup fontem dat̃ intelligi diez mortis. Nam
dū in h̄ mundo viuim⁹ eterna bona p̃fici
pare p̃fecte nō possumus. q̃ non possum⁹
deum clare videre. nam dñs dicit̃ Exo. 33.
Nemo videbit me hō 7 viuet.

Secunda pars.

Equis. venit mulier samaritana
7c. vbi tāgit dignitatē deitatis
excelsę q̃ pbat duratio p̃ncipa
lio. Quia enim xp̃s hic se ostendit datorē
gr̃e spiritus sancti signate p̃ aq̃z hinc est
q̃ se verum deū demonstrat habēte; digni
tatem 7 dominiū p̃ncipale in suscep̃tōe at̃
spūs sci inter alia aut̃ tria regunt. s.
Quod homo disponatur per gratiaz per
uentem.

Qd̃ instruat p̃ faciūdiam inducētē
Qd̃ alliciat p̃ sufficientiā excellētē.

¶ Secundum h̄ h̄c tria p̃sidera. s.

Excitatiōem gratiosam.

Instructionem amorosam.

Comendatōez virtuosam.

¶ Quantū ad primū dicit̃ venit mulier
7c. vbi circa excitatiōez istaz quattuor: pos
sumus cōsiderare. s.

Causam sufficientem.

Modum puenientem.

Temporis cōgruentiam.

Excusationis apparentiam.

¶ Quantū ad p̃mum venit mulier 7c.
per istam enim mulierem alienigenam 7
incredulam venientem ad Ch̃istū a quo
crudiri meruit 7 p̃uerti intelligitur gene

raliter eccl̃a militās de alienigenis 7 infi
delibz p̃us ex̃tibus postmodū vero con
uersio ē general^r constituta vel sp̃etial^r
vel ex̃tis in p̃ccō mortali veniēs ad verā
penitentiā 7 reuertēs ad xp̃m vt verificetur
illud Jh̃. 55. Ecce gētez quē nesciebas
vocab. 7 gētes q̃ non nouerūt te ad te cur
rent. ¶ Quantū ad modū cōuenientē dicit̃.
dicit̃ ei ys̃s da mihi bibere 7c. xp̃s q̃dem
q̃ n̄ras passiōes volūtariē sumpserat ad
l̄ram sitiebat 7 ideo petebat a muliere po
tum: sitis aut̃ xp̃i 7 postulatio pot̃is fuit.
modus pueniens excitādi istam mulierē
ad gr̃am. quia p̃ ipsius siti datur intelligi
eius ardēs desiderii q̃ hēbat ad salutem
omniū saluādoz. Nam iuxta. i. Th̃y. 2. Ipse
vlt̃ omnes hoies saluos fieri 7 ad agnitō
nem veritat̃ vēire. ¶ Ista postulatio po
tus fuit figurata Gen. 24. vbi finaliter d̃r
q̃ cum seru⁹ habraā q̃reret sp̃sām ys̃aac
filio suo 7 veniss̃ in regionem mesopota
mie ad quēdaz fontem. dixit ego sto. ppe
fontem aq̃ 7 filie habitatoz huius ciuitat̃
egredient̃ ad hauriēduz aq̃z igitur puella
cui dixero inclina ydriā tuam vt bibam. 7
illa responderit bibe dñe 7 camelis tuis
potum tribuā ipsa ē quem p̃parasti seruo
tuo ys̃aac. ¶ Ubi sciendum q̃ in xp̃o fue
runt due nature. s. humanitas 7 diuina ra
tione humanitatis dici poterat seru⁹ dei
ratiōe vero deitatis erat filius animā igitur
hominis inquantū xp̃s erat homo po
terat dici eius soror: quia simul in natura
inquantū vero deus dicitur eius sponsa
sub quo duplici significato ipsam alloquit̃
Ch̃istus Cant. 5. d. Vēi in hortum meuz
soror mea sponsa mea quo viso dicere pos
sumus q̃ per habraā p̃ multarū gentiū
dicitur: intelligit̃ deus p̃r. qui p̃r est oīū.
¶ Per ys̃aac autē qui interpretat̃ risus
filium habrae intelligit̃ Ch̃istus quantū
ad deitatem qui fec̃ nob̃ risum 7 gaudiū
quando venit in mūdum 7 nos a seruitu
te dyaboli liberauit per seruū autem ha

brae intelligit xps quantū ad humilitatē
cui deus p̄r dicit **Is. 49.** Seru⁹ me⁹ es tu
Isrl' quia in te glābo: per mesopotamiaz
etiaz que interpretat ellevata voce quadā
intelligit hic mundus in quo fuit tunc el
levatio vocis quando xps in ipso p̄sonali
ter p̄dicavit cūi p̄dixit deus p̄r **Is. 59.**
Clama ne cesses exalta vocem tuā: et an
nūcia poplō meo scelera eorū et domui Ja
cob peccā eorum. **¶** Per filias autem re
gionis illius intelligunt omnes anime ho
minum p̄versantius in h̄ mundo quas dō
virtute sua creatur p̄ fontem autem p̄pe
q̄z sterisse dicitur quia de rebus mundāis
quantū necessitas requirebat accipere vo
luit: volens igitur xps inquantū probat
que anima sit sponsa eius inquantū deus
petit potum ab eis. Nam per potum aq̄
fici extringentem intelligit opera miseri
cordie facta s̄ rebus tēporalibus sublevā
tia inopiā egenorū igitur qui xps petē
ti bibere se liberalit̄ offert dicendo sibi q̄
non solum ipse bibat sed potam dabit ca
mel. i. fidelibus indigentib⁹ talis est quē
deus pater filio suo p̄paravit in sponsam.
Nam de talibus dicitur **Mat. 25.** Sitiui
et dedistis mihi bibere. **¶** Quantū ad tē
poris congruentiā dicit discipuli autem
eius. quia enim discipuli non erant p̄sen
tes a quibus posset petere. et superuenit
mulier Christo sitiēte haurire aq̄z ideo
fuit tempus congruū q̄ ab ip̄a potum pe
teret. **¶** Quantum ad excusatiōis appa
rentiam dicit. dicit illi mulier et. ubi pon
tur primo excusatio. secundo excusatiōis
ratio. **¶** Quantum ad primum dicit: dic
ei mulier. secundum enim **Criso.** h̄ mul
Christum iudeuz existimavit. et figura p̄
pter symbriam et locutio. et ideo dicit quo
modo tu cum iudens sis et. **¶** Quantū
ad excusationis rationem dicit non enim
cōtinentur iudei et. Nam samaritani se
cundum **Criso.** semper infesti fuerunt iu
deis reuertētib⁹ de captivitate. et sicut dī

in esdra impediēbant eos hēdificare tētu
plum. et ideo licet iudei vitarent omnes
alias nationes specialiter istos vitabant.
et ideo quo vitabantur cū eis. **¶** Quantū
ad secundum dicit respondens **Is. 7c.** ad
h̄ enim q̄ veritas doceatur oīz q̄ amoveā
tur dubia opposita veritati q̄ vt amoveā
tur debet doctōri veritatis proponi. secū
dum h̄ igitur hic duo possumus cōside. s.
Eruditionem viridicam.

Dubitationem propositam.

¶ Quantum ad primum dicit respondit
Is. 7c. In qualibet enim ordinata petitiō
ne que debet effectum habere tria debēt
concurrere. s.

Ex pte illius a quo petitur po^a.

Ex pte petentis indigentia.

Ex parte petiti sufficientia.

¶ Quod tria tāgit xps i ista sua doctri
na. **¶** Primo enim tāgit Christi dantia
potentiam cum dicit si scires donum dei
et. Nam ipse est ille de quo dicitur **Ecl. 43.**
Ipse enim ē op̄s super omnia opera
sua terribilis domin⁹ et magnus vehemē
ter et mirabilis potentia eius. **¶** Secun
do tangit petentis indigentia cum dicit
forsitā petisses ab eo. Nam nullus petit
q̄ possidet sed q̄ non habz. et ideo omnis
petens inquantū petens indigēs dici po
test. **¶** Tercio tangit petiti sufficientia
cum dicit. et dedisset tibi aq̄z vivam per
istam aq̄z vivam intelligit gratia spirit⁹
sancti. que animā mortificatā per culpam
vivificare. que gratia in scriptura alh̄ dici
tur aqua. alh̄ ignis. Nam aqua dicitur. qz
instar aq̄ sufficit ad purgandum. refrige
randum. et cōtinuandum. **¶** Ad purgan
dum inq̄z quia est purgativa culpe de q̄
dicit **Eze. 36.** Effundam super vos aq̄z mū
dam et mūdabimini ab omnibus inquina
mentis vestris. **¶** Ad refrigerādū etiā.
qz refrigerat ab estu cōcupi⁹ de q̄ p̄ner.
25. Aqua frigida anime sitiēti nūciva bo
nus de terra longinqua. **¶** Ad cōtinuan

dum nihilominus q: per ipsam homo ple
uerat opib⁹ vir tuosis. 7 ideo d^r aqua vi
ua. **T** Dicitur etia ignis q: instar ignis.
qui h³ illuminare inflamare 7 molia forti
ficare. **H**abet illuminat^m inte^m ad cogno
scendum inflamare affectu ad diligendu
robore affectu ad operandu. **D**e p
ps. Expandit nubem in protectionem eoru. 7
ignez vt luceret eis p noctem. de 2° Ero.
24. Erat sps gl^e dⁱni quasi ignis ardens
sup verticez montis. De 3° Luc. 12. Ignem
veni mittere in terram. 7 qd volo nisi vt ar
deat. q. d. diuina gra in hoie no oiaf. sed
semp fac ipm meritorie operari. **Q**ua
tum ad dubitacoem ppositam dicit. dicit
ei mulier 7c. vbi Aug. Videte quo intel
xit mulier aq³ viuam. sc³ erat in illo fon
te. q. d. tu mihi vis dare aq³ viuam 7 ego
fero vti hauria. 7 tu n^o fers. d^r hac ergo aq³
viua mihi dare no potes. q: adiutoriu no
hes. nec etia alio fonte dare no potes q:
tu no es maior patre nostro Jacob qui de
dit nob istum puteu. **S**piritualiter at
loquedo per istum puteum vel fonte Ja
cob intelligit sacra scriptura na sacra scri
ptura instar putei alti est.

Alta profunditate.

Agna auctoritate.

Delectabil⁹ suauitate.

Fecundissima vbertate.

Pro primo dicitur. d^r ipsa illd Eccli. 7.
Alta profunditas quis inueniet eam. De
secundo Eccli. 2. Fons sapi^e. verbu dei in
excelsis. **P**ro 3° ps. Inebriebut ab vber
tate domus tue. 7 torrete voluptatis tue
potab eos. **P**ro quarto dicitur Gen. 29.
Quod Jacob vidit in agro puteum tres
q³ greges ouium acubantes vbi Orige.
Adistice aut fons Jacob scripture sunt
si quid instructi in scripturis bibunt vt
Jacob 7 filij eius. simplices aut 7 rudes
bibunt more peccatorum Jacob. **Q**ua
tum ad tertiu dicit respondit ysa 7c. **N**a
illa res est comendabilis que satiat appe

titum hominis 7 ipsum reddit securum.
7 secundum h³ aqua q³ xps huic mulieri
promisit dupliciter commendatur. s.

Satiat habundanter.

Collocat excellenter.

Quanto ad p^{ri}mu dicit respondit ysa
7c. **N**am per istam duplicem aq³ quarum
vna sitim affert. alia vero non: intelligu
tur temporalis diuitie que no faciunt. sed
potius maiorem sitim inducunt. **N**a Eccli.
5. Avarus non implebitur p^{ri}cia. 7 q amat
diuitias no capiet fructu ex eis. **P**er
aq³ autez que sitim aufert intelligit diui
na gratia. pducens ad gloriā vbi perfe
cta satietas reperit de qua ps. Satiabor
cu apparuerit gla tua. **Q**u^o ad excelle
tem collocatioez dic^r. s. aq³ q³ ego dabo ei
fiet in eo fons aq³ salientis in vitaz eterna
ex predictis igitur p³ q³ aqua spual⁹ habz.

Singularem effectum.

Singularem ortum.

Singularem motum.

Singularem scitum.

Singularem fructum.

Primo h³ singularem effectuz. 7 ideo
dicit. qui biberit ex ea no sitiet in eternu.
eius effectū cognoscens ps. d. Super aq³
refectōis mee educavit me animā meam
conuertit. **S**ecundo h³ singularem ortū.
7 ideo dicit aqua q³ ego dabo ei. **N**am h³
aqua h³ ortū a xpo de q³ sap. sitierūt 7 in
uocauerūt te. 7 data ē ill⁹ aq³ d^r petra altissi
ma aq³ 7 reges sitis de lapide duro. **T**3°
h³ singulare motū. 7 iō dicit q³ fiet i eo fōs
aq³ salient⁹. nā aq³ spual⁹ d^r supius ascēde
re. q: hoiez supius ascēdere fac. vt iuxta
illd gn. sit sps q³ ascēdbat d^r terra. **T**4° h³
singulare scitū iō dic^r fiet i eo. nā aq³ spual⁹
satiā i hoie. iuxta illd nūeri. 5. Sit aq³ scā i
uase fictili. i. i hoie terrēo. **T**5° h³ singla
re fructū. 7 iō dic^r q³ ē aq³ salient⁹ i vitā eter
nā. **N**a p istā hō mundat⁹ 7 sic mūdāt⁹ in
gredit⁹ vitā eternā. q³ **B**at. 5. **B**ti mūde
corde qm ipsi deum videbūt.

Tertia para.

Equi⁹ dñe. Dicit autē mulier ad eum 2c. vbi tangit largitatez liberalitatē imense: q⁹ probat exhibitio curialis. q⁹ enim xps huic mulieri cum aqua peteret non negavit. sed sibi dixit q⁹ solum virum vocaret vt sic debito modo aquam acciperet. hunc est q⁹ nobis ostenditur liberalis. hic autem quattuor considera. s.

Deitionē sufficientem.

Adonitionem convenientem.

Excusatōem appentem.

Expressionem euidentem.

Quantum ad primum dicit. dicit ei mulier 2c. Illa enim mulier cum audisset a xpo q⁹ si petisset dedisset sibi aquam 7 q⁹ bibisset ex illa non finiret in eternum. volēs pēas corporales vitas fm Augu. Istam aquam petebat. **Quantum** ad secundum dñe. Dicit ei yhs. vade 2c. Mā fm illud .i. cor. ij. Caput mulieris est vir 7 ideo ad virum pertinet mulierem instruere. vt igit xps ostenderet q⁹ vir non erat docendus per mulierem sed econtra. iō dñe fm Augu. Vade 7 voca virum tuum 7 veni huc. **Quantum** ad 3^m dñe. rñdit mulier 2c. Nam illa mlier q⁹ ad vītatem: tunc non hēbat vix legitimū: hēret amā suū. 7 iō fm appent se voluit excusare. **Quantum** ad 4^m rñdet yhs bene dixisti 2c. xps qdē audies excusatōem hui⁹ mulieris 7 cognoscēs q⁹ loqbat ipaz redarguit sz Criso. ostēdēs ei⁹ turpitudinē 7 suos enumerās viros. **Sciē.** ē loqndo spūalr q⁹ vir 7 spōsus pncipal⁹ aīe ē xps. amāsi⁹ aut ei⁹ ē dyabol⁹. s. at viri q⁹ illa mlier dñe hūis se. s. sensus corp⁹is. vñ Aug. vñ at mibi. s. viros pōres aīe nos posse accipe. s. sensus corp⁹is. an ei q⁹ q⁹ possit vti rōe nō regit nisi sensib⁹ carnis. **Isti** pñt figurari p qnqz talēta d q⁹ dñe dñs qdaz dñt seruo suo. s. talēta vt lucrare d iphis vt sic qñ dñs faciet rōnē cū ipō possit dñe

dñe. s. talēta tradidisti mibi. ecce alia. s. superlucratus sum. 7 sibi possit dñe dñs eius q⁹ segtur. euge serue bone 7 fidelis: q⁹ in pauca fuisti fidelis: supra milia te pstitutam intra in gaudium dñi tui. **Ista** autem. s. talenta. i. s. sensus corp⁹is: lucratur ipōs domando 7 subiciendo rōni: si at homo nolit ipōs domat. sed sequi dñe tōes ipōrum post istos. s. viros sequitur vnus amāsi⁹. s. dyabolus ipm in infernu deducens. nam h⁹ in iuuentute regnat sensus in homine. tamen cum ad senectutez peruenit incipiunt ad debilitatem venire. post quos relinquuntur aīe peccatrici vir illegitimus. s. dyabolus. cū quo eterna liter copulabit in inferno.

Quarta para.

Egitur. dñe ei mlier. dñe vt viro pphā 2c. vbi tāgit dubietatem claritatē dñse. q⁹ pbat eruditio spūal⁹. Mā illa mlier vidēs q⁹ xps ocula sibi paderat credēs ex h⁹ ipm sapientē. iō tanqz sapiētī vnā dubitatōem pponit vt ipsam declarat. In oī at dubitatōe si solui p se te debeat. q⁹tuor reguntur. s. q⁹ dubitatio debito mō pponat. q⁹ clare dissoluat q⁹ solo acceptetur vel reproberetur. q⁹ si re probat vltērius declaratur. fm h⁹ igit hic q⁹tuor: possum⁹ pphāre. s.

Ordinatā ppositōem.

Explicatā solōnem.

Impfectā adhesionem.

Ratificatā pfirmatōem.

Quantum ab p^m dñe. Dicit ei mulier 2c. Si elz aliq⁹ dubitatō dñe ordiate pponi inter alia duo regunt. s. sciētī dissoluē pponatur. 7 q⁹ morium vtriusqz partis fideliter adducatur. 7 fm hoc hic duo possumus pphāre. s.

Dissoluentis sufficientem habitum.

Pponētis cōuententē modum.

Quantum ad p^m dñe. Dicit ei mulier 2c. De ratione ei pphē ē hōe habitū cognitiū cui⁹ p priū est ocula 7 secreta nunciare. Unde

propheta olim dicebat videns. **¶** Quia igitur xps isti mulieri aliqua secreta nunciauerat. scilicet de viris quos habuerat. et quem habebat ad presens ideo ipsum dixit esse prophetam. **¶** Quantum ad proponentis conuenientem modum dicit presens nri et inter iudeos et samaritanos erat disceptatio de loco in quo deus adorari deberet. hi autem interrogando primo arguit pro samaritanis. d. presens nri in monte hi adorauerunt ex quo sic arguit ille est acceptio: ad adorandum in quo adorauerunt presens nri sed ipsi adorauerunt in monte gariti in quo samaritani adorant ergo per presens illos intelligunt secundum Crisostomum. Qui fuerunt circa habitationem in quo. etiam dicitur habitationem ymolasse filium suum ysaac. **¶** Secundo arguit per iudeos. d. vos dicitis quod iherosolimis est locus in quo adorare oportet. ex quo sic arguit ille locus vnde aptior ad adorandum in quo iudei adorant qui se dunt illuminatos a deo. sed huius est mons syon in quo est templum. quod est in iherosolymis ergo. **¶** Quantum ad secundum dicit. Sic et ysaac et hic enim illa mulier solemus mentionem fecerit de duplici adoratione scilicet samaritanorum et iudeorum. tamen loquendo generaliter tres sunt adorationes. scilicet tria genera hominum adorantium. Nam quidam sunt gentiles signati per samaritanos quidam iudei legem moysaycam obseruantes. Qui dam christiani legem euangelicam profitentes. **¶** Adoratio igitur samaritanorum erat in monte gariti. adoratio iudeorum in loco digniori. Adoratio vero Christianorum loci corporale non querit et hi est nobilissima quod quidem tres modis adorandi xps hic insinuat ubi tria possumus considerare. scilicet. **¶** Argumentorum interrogationem. **¶** Populorum comparationem. **¶** Quæstorum declarationem. **¶** Quantum ad primum dicit respondit ei ysaac et. Nam hi mulier fecerat mentionem de adoratione samaritanorum in gariti et iudeorum in iherosolymis quare neutra erat perfecta adoratio non autem fecit mentionem de adoratione christianorum

que inter omnes est perfectissima. et ideo argumenta sua non tangebant questionem quantum ad illud quod conueniebat perfectam veritatem propter quod xps interimit ipsa. d. quia nec in monte et. et per presens inuit alium tertium modum. **¶** Quantum ad populorum comparationem dicit vos adoratis et. Quia illa mulier in argumentis suis inuerat duos populos diuersimode adorantes quorum comparationem xps ad inuicem faciens iudeos samaritanos prebeminet quorum prebeminentiam rationem tali deducit. cognoscetes perfectius quam ignorantes sed nos iudei adoramus quod scimus. vos autem samaritani adoratis quod nescitis ergo nescitis in qua re deum ab ydolis non discernitis. **¶** Quantum ad quæstorum declarationem dicit sed venit hora et. postquam enim xps ostendit quod oratio illorum duorum populorum non erat perfecta. licet melior esset oratio iudeorum secundum Crisostomum. hic declarat orationem christianorum esse perfectissimam. qui locus corporalem non querunt. ideo veri adoratores dicuntur. homo autem in adorando oportet quod sit. **¶** Ordinatur in affectu. Illustratur in intellectu. Affectus ordinatur caritate. Illustratur intellectu veritate. **¶** Quantum ad ordinationem affectus quod caritate dicitur quod adorant in spiritu. Nam licet duo trinitas essentialiter sit amor et caritas iuxta illud 1° 4. Deus caritas est et qui manet in caritate in deo manet et duo in eo. tamen spiritui sancto caritas applicat et amor vnde Apostolus Caritas dei diffusa est in cordibus vestris per spiritum sanctum qui datus est vobis. **¶** Cum igitur ista caritate spiritus sanctus debemus adorare. **¶** Quantum ad illustrationem intellectus per veritatem dicit. et qui adorant in veritate ista autem veritas que requiritur in adoranda potest quadrupliciter impediri. scilicet. **¶** Per errorem deprauatum. **¶** Per figuram occultam. **¶** Per oppositum deficientem. **¶** Per intentionem obliquam. **¶** Per errorem deprauatum vnde theologus. **¶** Multi putant scire

spūm. i. anīmā adorā nō rectā de deo opi
 tionem habētes vt heretici. pp q addit
 1 in veritate. **E** 2° impedit p figurā ocul
 tantem vñ Criso. In veritate o3 adorare
 q: p:iora fig^a erant. s. circōcisio holocausta
 nunc aut to^m est veritas. **E** 3° ipeditur p
 operatiōem deficiētem vñ Criso. dicit ve
 ros aut adoratores q vltra h q orant age
 re n cessant vñ Criso. dicit aut veros ado
 ratores ad differentiā falso:ū. quontā qui
 dem sunt falsi adoratores qui tēporalia 7
 caduca querunt in oratiōe. vera aut adora
 tio pōt per adoratiōem dñi. de quo finalr
 dñ Bañ. 6. Quod cū vellet orare igressus
 est domū suā. 7 fenestris aptis i cenaculo
 suo cōtra ier^m tribus temporibus in die
 flectebat genua 7 cōstebatur corā dō suo.
E Ubi sciēdū q per dñi. q ab angelo vir
 dñiderioz est dicit⁹ Bañ. 9. intell^r quilibz
 xpianus duotus q totis visceribz o3 desi
 derare xpm. d. cū pō. Quemadmodū desi
 derat ceru⁹ ad fontes aquay ita dñiderat
 ania mea ad te dñ: iste igit volens adora
 re dōm. domū suay. i. examinare pscientiā
 7 tēporali strepitu elongari. iuxta illd xpi
 Abat. 6. Tu autē cum oraueris intra in
 cubiculū tuū. 7 clauso hostio ora pñez tuū
 in abscedito o3 autem cōtra ier^m aperire
 fenestras. i. vires anime p quas ad aniaz
 mors vel vita intrat. istas aperire o3 con
 tra ier^m que visio pacis dñ. i. ad pacem dñ
 que exupat omnez sensus. qua pducimur
 ad visionem beatā. debent aut aperiri tri
 bus in die. s. mane dum nascitur meridie
 dum pñenditur. 7 vespere dum morit. vt
 dicat cum pō. Benedicam dōm in omni
 tempore semper laus eius in ore meo.
E Quantū ad tertium dicit. dicit ei mu
 lier scio 7c. mulier enim illa vel quia xps
 non determinauit questionem ad placitū
 eius pro samaritanis. vel quia xps alte lo
 cutus fuit per respectū ad intellectū mu
 lieris que nūdum erat exercitata in spiri
 tualibus. non fuit cōfēta totaliter de ra

tionem xpi sed solutiōem qstionis alteri. s.
 messie reseruauerit. **E** Quantū ad quartū
 dicit. Dñe ei yhs ego sum q loquor tecum
 7c. Nam xps vidēs hāc mulierē de aduē
 tu messie certā. d seipso vere dubiā seipz
 familiariter sm Criso. Manifestat se. d.
 fore messiam.

Quinta pars.

Equit. 7 pñino venerūt discipu
 li 7c. vbi tāgit sedulitatē carita
 te intense q pbat affcō singula
 rto. Quia igit xps in mūdum venerat vt
 deuos reuocaret ad pñiam pccōres. hinc
 ē q ex caritate qz ad genus hūanū hēbat
 omniū desiderabat 7 pcurabat salut. in cō
 uersione autem aliquorū distantū a veri
 tatis via inter alia qttuor requirunt. s.

Magister erudiens.

Mūtius deferens.

Populus audiēs.

Minister exequens.

E Magister fuit xps nūtius mulier po
 pulus samaritani minister cer⁹ apostolo
 rum. sm h igitur l3 nō eodez ordine quat
 tuor possum⁹ pñiderare. s.

Ministrū humilitatis pfunde.

Populum capacitaz digne.

Magistrū veritatis clare.

Mūtium celeritatis pmpre.

E Quantū ad primum dicit 7 pñino ve
 nerunt discipuli. Discipuli quidem xpi
 dici possunt mistri xpi pñcipal^r magistri
 qz illd q xps illos docuit alios fideliter
 docuerūt hic aut quantū ad istos duo pos
 sumus pñiderare. s.

Estuporem vehemētem.

Timorem reuerentem.

E 2° ad p^m diē. 7 pñino 7c. Nam cū disci
 puli q ierāt ad ciuitatē. vt cibos emerēt
 fuissent ad xpm reuerfi 7 inuenissent se
 loquētem cū sola q facere nō cōsueuerat
 admira i fuerūt non aut malum suspican
 tes vñ Criso. Admirabant quide3 sup hā
 bundantem xpi māsfuetudinem. 7 būilita

tem quoniam ita pspicu⁹ existens sustinuit loqui cum tanta humilitate mulieri inopi.

Quantū ad timorem reuerentem dicit Nemo tñ dixit et discipuli ex timore reuerentie h mirati fuerint ei⁹ humilitate tamē ipm de verb⁹ q mulieri dixerat noluerūt interrogare. vt verificatum de ipis illud **Bar. 12.** Et nemo iā audebat interrogā.

Quantū ad fm relit ergo ydriaz et. vbi tria possumus pſiderare. s. Actum cōgruentem.

Affectum illustrātem.

Abom⁹ excitantez.

Quantū ad p^m diē relit ergo et. act⁹ enim pueniens alicui⁹ nūcū xpi ē vt ipi⁹ exēplo tēporalia contēnat. iuxta quem discipulis dixit Luc. x. Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculū neq; perā. hanc igit mulierē aplis assimilās in hī facto fm Criso. dicit et sic apli vocati dimiserūt retia. ita hī dimisit ydriā repit autē qdruplex ydriā. s.

Voluptatis et concupiscentie. et hī est relinquenda.

Claritaz et sapi⁹. et hī ē inclināda.

Capacitatis rationalis anime. et hī est dilatanda.

Venustatē adornāz grē. et hī ē effundēda.

De p^{ma} Eccli. 18. post cōcupiscentias tuas non eas et a voluptate tua auerte.

De cōda dicit se declinare ad alios docendum vt possit sapi⁹ sua dñe illud Sap. 7.

Quā fine fictōe didici et fine inuidia cōico et honestatē illius nō abscondo. **De 3^a** dicit dilata os tuū. i. animā tuam. et implebo illd in p^a. **De quarta** diē beat⁹ Jaco. in ca. sua. 4. vnusquisq; sicut accepit grāz in alterutruz illam administrantes sicut boni dispensatores multiformis grē dei.

Quantū ad effectum illustrātem dicit et abiit in ciuitatem et. Nam illa mulier aqualiter illuminata a xpo voluit etiaz alios huius illuminatōis esse participes quos scdm Criso. generalr dicit iuitasse.

Quantū ad modum excitantem dicit. Nunquid non ipse est xpo. Nam cū xps expectaret etiam samaritanis habentes libros **Abom⁹** in quib⁹ saluatoris expectabant aduentus hinc est q mulier opinonem de xpo fecit poplō vt ipso secundū.

ad eundum ad ipsum fortius animaret. **Quantū** ad tertium dicit exierunt de ciuitate et. postq; enim ciues sychar audierunt a muliere magna de xpo et sub dubio ponentem vtrum esset xps venerunt ad ipsum vt cognoscerent veritatem.

Quantū ad quartum dicit interea rogabant eum discipuli et. quia enim discipuli de aliquo q xps dixerat significatiuo et caritatem ipsius circa salutem hominū ne ipso:um animus in suspensō maneret hic eis dicit explicare scdm hī igitur hic quatuor possumus pſiderare. s.

Ardentis desiderij ppalationem.

Audiētis collegij dubitatōem.

Figuratōis elloquij expositōem.

Promerentis exercitij temeratōem.

Quantū ad primū dicit interea rogabant eum et. vbi duo pſidera. s.

Propalationis occasionem.

Dilectionis expressionem.

Quantū ad primum dicit interea rogabant et. Nam discipuli volebant dare Christo cibos coram alienigenis. et quia recesserat i⁹. et credebant q. ppter dictum mulieris ad ipsum illi de ciuitate venirēt rogabant vt in illo tempore intermedio manducaret. **Quantū** ad dilectōis expressionē dicit ille autem dixit eis ego cibum et. sicut enim homo exuriens cibū corporalem desiderat sic Christus humani generis salutem desiderabat. Nam ipse vult omnes homines saluos fieri **Ty. 2.** **Quantū** ad audientis collegij dubitatōem dicit dicebant ergo discipuli et. Nam discipuli nūdum pfecte illuminati illd q xps dixerat d cibo nō intellexerant nisi d cibo corporali. et pp hī dubi

tabant si aliquo ei talem cibū portassz. Ad ipse alii recipe cibos oblato solebat cui⁹ triplex ratio fm Theo^m assignatur pmo ppter meritū afferentiū. 2° ppter discipulorum ex^m. 3° propter extollens magisterium. ¶ Quantū ad figurantē elloquij expressionem dicit. Dñe eis yhs cib⁹ &c. xps quidem cognoscēs q^d discipuli illud q^d de cibo intelligebāt de cibo corporali ne ipso anim⁹ remaneret dubius expōit eis q^d intelligebat de cibo spūali qui cibū ē cōuersio & salus humāi generis. ppter q^d p^r mīsit in mundū. ¶ Quantū ad pgruētis indicij manu ductōez dñe. Non ne vos dicitis &c. Nam xps volens p corporalia dare int^m de spūalibus ipso sensibilibiter manu dūc. vbi duo p^r sidera. s.

Æthaphore ppositionez. d. lenate. Ipsius applicatōez. d. Ecce dico vob^s. ¶ Lenate oculos v^ros & videte regiōes i. samaritanos. q^z albe sunt. i. q^z fm Cris. Quia ppinqui sunt vt cōuertantur spūaliter aut homo d^z leuare oculos suos ad quattuor. s. Ad seipz p internā considerationem. Ad deū per deuotā orationez. Ad prox^m per largā subuentiōem. Ad ce^m p optatam puentiōem. ¶ De pmo Jere. 2. Vide vias tuas in cōualle scito quid feceris. De scdo ps. Ad te leuaui oculos meos q^z habi. in celis. ¶ De tertio Jere. 21. Leuate oculos vestros & videte qui veniunt ab aglone. i. ab aduersitate. q^z Prover. 18. Frater qui iuuat a fratre quasi ciuitas firma. ¶ De quarto Is. 51. Leuate oculos in ce^m. & videte. ¶ Quantū ad 5^m dicit q^d metit mercedez accipit &c. vbi duo considera. s.

Repromissionem p^rmij.

Verificatiōem prouerbij.

¶ Quantū ad primū dicit qui metit &c. vbi duplex p^rmij possum⁹ cōsiderare. s.

Datum meritis p^rijz.

Acceptū ex cōsortijs mutuis.

¶ Quantū ad primū dicit. & q^d metit &c.

Nam ds de pgruo remunerat holos fm opera sua & vltra vñ. i. Cor. 3. Unusq^z p^riam mercedem accipiet fm suuz laborum. ¶ Quantū ad fructuz acceptū ex cōsortijs mutuis dicit. & qui seminat simul & gaudet & q^d metit. ¶ Metēs q^z spūaliter gaudet nō solus sed fil⁹ cum eo q^d seminauit vt apoli cūz p^rhis vnde Criso. p^rhe enim sunt q^d seminant sed nō illi mesuerūt sed apli. ¶ Quantū ad verificatiōem prouerbij dñe in hoc enim ē verbum verū &c. vbi. Primo pōit p^rerbij rememoratōem d. In li &c. Secundo ipsius verificatōez. d. ego misi vos metere &c. vbi Criso. sed & h^o secundo iste h^o maxime veritatez. quia p^rhe laborauerūt sed fructus eozum laboribus messimus.

Sexta paro.

Equit ex ciuitate aut illa &c. vbi tangit vniuersalitatez ciuitatis cōuerse. q^z pbat duorio populo. q^z enim samaritani fidē verāpentius ignorabāt iō fuit necessariuz q^d ab aliquo docerent. fuerūt autem docti a muliere in strumetalr nūciāte. & a xpo principal⁹ p^rdicante. & fm h^o hic duo possum⁹ p^rsideraf. s. Huncij deserētis loquellā inducētis. Xpi p^rdicantis doctrinā excellētis.

¶ Quantū ad primū dicit ex ciuitate &c. i^o &c. vbi tria possum⁹ cōsiderare. s.

Habitū fidei generatū.

Signū euidens demonstratū.

Xpm do^m inclinatum.

¶ Quantū ad primū dicit ex ciuitate &c. i^o. Nam samaritani audientes huius mulieris testio^m p^rsertim cūz rep^rensa fuissz ab ipso de cōcubinario credētes secunduz Aug. q^d ipm nō cōmēdassz nisi esset dignitas & excellētie magne cum natural⁹ que reprehendunt ab aliquo ipm nō consueverunt cōmēdare ipso dicitis firmi⁹ crediderunt. & iō d^r q^d crediderūt in euz. ¶ Quantū ad signū euidens demonstratū dicit. Cū ergo venissz &c. vbi duplex sig^m fidei

oñderunt. vñm quia venerunt. aliud qz
rogauerūt vt apud eos maneret. **¶** **Q^m**
ad dominum inclinantem dicit. Et māsīt
ibi duos dies. Nam Christus tanqz pius
et benignus videns samaritanorū duosqz
et fidem assensite eis d. morā. **¶** **Q^m** ad 2^m
et multo plēs 7c. Nam sicut adueniēte ma
iori lumine minus obscurari videtur vt fi
cut adueniente sole nō apparet lux stella
rum. Sic xpo docente q est lux et veritas
quelibz at doctrina in eius comparōne vi
lescit. Igitur pp dictum mulieris multi
crediderunt: tñ xpo predicante credide
runt qz plures. vnde subd. et multū dice
bant qz non pp tuam loquellam credim⁹:
ipsi enim audiuiimus et scimus qz hic ē ve
re ppheta vel saluator mundi. vbi Sama
ritāi in ista pfessōe oñdunt in xpo tria. s.
Entitatē vigo:osam.
Dignitatē generosam.
Universalitatem fructuosam.
¶ **Q^m** ad p^m dicunt li 7c. Nam ipse ē d
quo d. Baruch. 3. Sic est dñs noster et nō
estimabim⁹ ali⁹ ad eum. **¶** **Q^m** ad entita
tem vigo:osam. dicunt est vere. Nam ip
se realiter et veraciter habz perfectissimaz
entitatē. qz cognoscēs cēturio dixit mārth.
27. Vere filius dī erat homo iste. **¶** **Q^m**
ad vniuersalitem fructuosam. dñt salua
tor mundi. Nam xps yhs non tñ fuit sal
uator: vñm⁹ ppli: sed totius generis hūanī
iuxta illud q angelus nunciauit pasto:ī
bus Luc. 2. d. Euangelizo vobz gaudiū ma
gnūm qz erit omni pplō: qz natus est nob
saluator: qui est xps dñs in ciuitate dd. de
quo beatus Johan. in cañ. sua. d. Mos in
quit vidimus et testificamur. quoniam pa
ter misit filium suum saluatorem mundi.
Nam nō solum tēporaneam salutē nobis
tribuit sed eternam. qz cognoscēs apls di
cit phy. 3. Saluatorē expectam⁹ dñz yhm
xpm qz refo:madit cor: p⁹ humilitatē nre p
figuratū cor: pī claritatē sue. Ad qz pfo:ma
tōem ille nos 7c.

¶ Sabbato dñice tertie in qdragesima.

p Errexit yhs in montē Oli
ueti et diliculo iterum vēit
in templū 7c. 30. **¶** In
ter alia enim que requirun
tur in aliquo bono magis

sunt tria. s. qz sit sollicitus in docendo. Sa
gax in respondendo et rectus in determi
nando. **¶** **P^m** requirit diligētiā. Sedz
prudētiā. 3^m iusticiā. Quā vero iniuste
sentētiando dñz anecti mia pp cōnectōnem
iparum: qz iuxta illd ps. Misericordia et
veritas obuauerunt sibi. iusticia et par
osculare sunt. Doctoz exemplo xpi dñz per
misericordiam qz per iusticiā. Nam sic
d. Jaco. 2. Iudiciū sine misericordia fiet
ei q nō fecit misericordiā. Misericordia ac
pōt alicui qdrupl^r exhiberi. **¶** **P^{mo}**
piem pene dñte dimittendo. et de hoc h^r
Luc. 6. De vilico qz debito:bus dñi sui di
misit debitum. **¶** 2° p reo aliquo preces
porrigendo. vt habet de Moab. ad dd p
Absalon. 2. R. 14. **¶** 3° innocentē accusatū
defendendo. vt habet Dan. 12. de Dan. ex
cusantem Susannam. **¶** 4° vnam totaz pe
nam relaxando: vt habetur Mat. 18. de
seruo qui debebat domino. 10. talentorū.
et iste minus magis perfectissimus pecca
tori qz xps largiter circa mulierem adul
teram tenuisse in hoc euangelio in q euā
gelista qttuor tangit. s.

Sedulitatem erudiantem veratius.
Perueritatem exploratē malignius.
Sagacitatem rñdētē solertius.
Precipitatem indulgētē beignius.
¶ **P^m** pbat istructō pmutua. 2^m petitō
tēpratiua. 3^m solō cōfusiua. 4^m rñlio pple
tiua. p^m i pñ. 2^m ibi. adducit at scribe 7c.
3^m ibi. p⁹ at iclīnās 7c. 4^m ibi. erigēs at
se yhs.

¶ Prima paro.
Clārum ad p^m vbi tāgit 7c. qz p
bat 7c. dñt prexit yhs 7c. mor qd
xpi erat stat d die in templo vs

pplm vētēte doceret sūm Alciū. **Q**uo in ciuitate ista nō iniebat hoies duores recipiētes eū hospitio ibat in bethaniam ad Lazarū 7 sorores ei⁹ q̄ sita erat in monte Oliueti. h̄ it. s. considera .s.

Magistrū sufficiētem.

Locū pyenientem.

Hoia congruentem.

Letum audientem.

Actū euidentem.

Quo ad p^m dī q̄ qdē yhs fuit magī sufficiēs iuxta q̄ d̄ seipso dīc̄ Jo. 12. Vos vocas me magī 7 dñe 7 bñ dicitis sum 7 cim. **Q**uo ad 2^m dīc̄ q̄ fuit mons Oliueti. q̄ quidem locus conueniens xpo vt ibi predicaret. q̄ ille mons dīc̄ oliueti. q̄ ibi erant multe oliue d̄ quibus fiebat oleum vinctōis: 7 q̄ xps grece. latine dicitur vinctus vt conuenientia esset inter doctore 7 locū. ita in monte oliueti dīc̄ docuisse.

Quo ad 3^m dīc̄ q̄ fuit diluculo. i. mane. q̄ hora fuit congrua predicatori xpi vt esset audientib⁹ fructuosa. q̄ cognoscens Jh̄. dīc̄ Jh̄. s. Dñs mane ierigit mihi aurem vt audiam q̄m magī. **Q**uo ad 4^m dīc̄ q̄ ois ppl⁹ vēiebat ad eū. vñ Luc. 21. Omnia ppl⁹ diluculo ad eū i tēplo audire illum. **Q**uo ad 5^m dīc̄ q̄ sedēs docebat eos. vt ei xps suam doctrinā ostenderet magis autēticam: sedēs docebat ppl⁹ qui dicit Jh̄. 48. Ego sum dñs deus tuus docēs te vtilia 7 gubernās te i via q̄ ambulat. **Q**uo Sciē. ē at loquēdo moralr q̄ xps dedit nob̄ pfectū modū viuēdi. Itā loquēdo generalr duplex ē mod⁹ viuēdi. s. actiuis 7 ptemplatiuis. **Q**uo ad 6^m at viuēdi cōtemplatiuis daf̄ intllr in ascensu ipsius in monte. q̄ montem altum intllr contemplatio p quam homo leuatur in altum. dīc̄ at mōs oliuay vt sup̄a ad dsignādum spūalem pinguedinem: q̄ aia recipit i cōtēplādo. s. vñ ier^m. q̄ vñ p tēplādo visionē mētalē 7 pacē icludit. **Q**uo Ad vacat at q̄ mōs ille ad oriētē dīc̄ vbi ois sol: q̄ p pte

plati⁹ xps i nob̄ ois sol iusticie. **Q**uo ad 7^m actiuis daf̄ intllr in h̄ q̄ xps docebat. nā p doctrinā i q̄ exercitiū ē edificatō proximi intllr acti⁹ in q̄ ex^o xpi ad edificatōez proximi dōem⁹ laborat. **Q**uo Iste duplex modus viuēdi figurat⁹ fuit gen. 28. Abi dīc̄ snialr q̄ Jacob vidit scalam: 7 āgelos dñi ascēdētes 7 dscēdētes p ipam 7 dñs in nēxu scale. **Q**uo Abi sciē. q̄ p āgeloz ascensuz intllr ptemplatio. p descensum xpo opatio q̄ inclinamur vt pximo succurramus. huic autem dominus inixus dīc̄: q̄ siue per contēplatiōem ascendamus ad ipm. siue p actōem descendamus ad proximum ipse semper nos viriliter sustentat. **Q**uo In hoc autem q̄ populus dicitur iuisse ad ipm 7 datur intllr q̄ debemus esse solliciti vēiēdi ad ipm tanq̄ ad nostrū refugiū i oibus scis nris. ad q̄ nos dulciter inuitat i ps. 137. Venite filij audite me timorem dñi docebo vos. pmittēs vob̄ suum auxiliū dīcit **Q**uo Abi. ij. Venite ad me oēs q̄ laboratis 7 onerati estis 7 ego reficiam vos: pmittens vero nobis regnū eternum dicit **Q**uo Abi. 25. Venite benedicti p̄ris mei possidete vob̄ regnū parū a p̄stōne mundi.

Secūda pars.

Equitur adducunt at scribe. 7c.

Quo In xpo qdē fuerūt veritas doctrine. māfuetudo misericordie. rectitudo iusticie. q̄ cognoscens ps. dicit **Q**uo Propter veritatē 7 māfuetudinē 7 iusticiā deducet te mirabiliter dextera tua. veritatē doctrine explorauerūt. **Q**uo Abi. 21. i tributo dādo cesari dicētes magister scum⁹ q̄: verax es 7 via 7c. **Q**uo māfuetudinē misericordie explorauerūt. **Q**uo Abi. 19. dicētes discipulis suis q̄ cū publicāis 7 peccōibus māducat 7c. q̄bus xps rñdit. **Q**uo Discite qd est miam volo 7 nō sacrificiū rectitudinez iusticie explorāt in enāgelio hodierno in p̄ntatōe adultere mulieris. dixerūt itra se phiei aut ipse dicit q̄ ista mulier debz lapidari aut non. aut oio tacebit. Si dicat q̄

hic. derid ebrius enim: q non habz māsue
tudinem qz ipe predicat. 7 pp qz ēē pplō
amat eum. Si autem dixerit q non. tunc
dicemus q non habet rectitudinem iusti
cie. 7 eum accusabimus q est transgressor
7 contrarius Moy. 7 deo qui dedit lege
q cum ipa est lapidandus. si vero tacue
rit tunc dicemus q non habet veritatem
doctrine: sed propter timorem humanaz
veritatem predicare formidat. ex quibus
p3 q illa petitio fuit tota temptatio. 7 fm
h hic duo pñdera. s.

Intentionis expressionem.

Questionis ppositiōem.

Q^m ad p^m dicit. Adducunt at 7c. Ubi
quattuor possum⁹ cōsiderare. s.

Materia sibiicitur.

Q^o ppositur.

Argumentum adducit.

Solutio queritur.

Q^m ad p^m dicit. Adducunt autem 7c.

Q^m ad 2^m dicit. 7 dixerunt magister.

hec mulier. Q^m ad tertiu dicit. In le

ge at moy. mādavit h⁹i lapidā. Q^m

ad 4^m dicit. Tu ergo qd dicit. rex⁹ clar⁹

Quātū ad irētionis expressionē dicit

h autē dicebāt rēptātes eū. 7c. vbi Augu.

loquēs de istis tēptantibus dicit hic nos

inuenimus ad accusandū occasionē 7 reū

faciem⁹ tāquā legis puaricatorē. Scie

dū est autē hic loquēdo moraliter q per

istā mulierē adulterā intelligitur aia quēli

bet existens in peccato mortali. Nam dī

citur spūaliter sponsa xpi qz qdē sponsat

in baptismo. vnde dicit Osee. 2. Spōsabo

te mihi in fide 7 scies qz ego dominus lz

autē anima sic despōsetur p fidē 7 gratiaz

tām fit adultera quādo mortaliter peccat

vt sit de numero illoz d quibus Osee. 4.

Fornicabūt filie vfe 7 spōse vfe adulte

re erūt. lz autē aia misera sic adultera sue

rit tamē debet ad ipsum reuerti. qz nō so

lum ē parare ipsam recōcilīādo recipe

h ad h inuitat Jer. 3. tu at fornicata es cū

amatorib⁹ mltis. tām reuertere ad me 7
ego suscipiā te: que est igitur illa misera
bilis anima tam dulcem imitationē pñde
rans que nō dicat illud Osee. 2. vadā 7 re
uertar ad vix meū pñorem qz bene erat
mihi tūc magis qz nūc. Signāter autē dī
citur. q pharisei mulierem adulterā ad
duxerunt ad Christum. vt de ipsa profer
ret sententiam vt detur intelligi q Chri
stus habet de peccatoribus iudiciū. Mā
Jo. Pater dedit ei potestatem iudiciū
facere qz filius hominis est.

Tertia pars.

Equitur. Iesus autem inclinās

se 7c. vbi tangit sagacitatem re

spondentem solertius: q probat

solutio confusiva. Nam lz pharisei mali

riose Christum interrogarent vt ipsum

crederent mansuetudinem derelinquere

vel a iusticia dentare. ipse tamen sic sapi

enter respondit q neutrum obtinuerunt

h at duo possumus pñdere. s.

Christi rñsionē rōabilem.

Phariseoz detractionē cōfusibilem.

Quantum ad primum dicit. xps autē

7c. Nam quando aliquis dare vult aliqz

sententiam non debet preces sed propo

sitam prius diligenter discutere: 7 discussaz

proferre. 7 prolatam stabiliter confirmā.

qz quidem fecit in illa responsione. 7 iō h

c^m ad xpm tria possum⁹ cōsiderare. s.

Discretā discussionē.

Apptam prolationem.

Ratā cōfirmationē.

Quantum ad primum dicit. Iesus au

tem 7c. Nam per scripturam que sit cum

diligentia intelligitur discreta discussio q

Christus obseruauit. quid autem scripse

dicit Augu. q scripsit postea promittit. d.

Qui sine peccato est vestrum.

Quantum ad apertam prolationē dicit. cū at p

seuerarent 7c. Licet at mala puniri debe

ant: non tamen rōnābiliter a quocunqz: h

b ij

qui malum idcat puniendum. non dicitur esse malus sed bonus sicut Gregorius in moralibus. Qui prius semetipsum non iudicat quoniam in alio iudicet ignorat. et si nouerit etiam per aditum recte. tamen aliena merita iudicare non valet cuius innocentie. cui conscientia propria nullam inditum prebet regulam. Christus igitur plebis respondens non dixit quod lapidaret vel dimitteret. quorum alterum exprobebant: sed inuit sicut Augustinus. Et quo quis sit cum malus est puniendus. quod non a malo sed a bonis. Quod ad ratam confirmationem dicitur. Et iterum se inclinans scribebat etc. Ideo enim Christus suam responsionem per iter ratam scripturam voluit confirmare ut ipsam verius approbaret. Sciendum est autem loquendo allegorice quod per istam terram in qua Christus se inclinans scribebat intelligitur beata virgo Maria que fuit terra portans fructum saluationis humane. de qua per Dominum dabit benignitatem et terra nostra dabit fructum suum. In istam autem terram se inclinavit quando dei filius in uterum eius descendit. unde per Inclinauit celos et descendit. Descendens autem dei filius in uterum virginis. inclinavit se infra divinitatis. Nam inter alia entia natura divina obtinet summum gradum infra quem est natura angelica. postquam est humana natura in qua est pena et infra penam est culpam. infra quam nihil aliud. quod peccatum infimum gradum tenet. imo potest et inter nihilum reputare. quod sicut Augustinus. peccatum nihil est et nihil fuit homines cum peccant. Inclinauit autem se dei filius descendens in uterum virginis. Per se infra naturam divinam. per se. Cum in forma dei esset non rapinam arbitratum est esse se equalem deo sed semetipsus exinanivit formam servi accipiens in similitudinem hominum factus et habitu inuentus ut homo. Secundo inclinavit se infra naturam angelicam. unde per. Minus ut cum paulominus ab angelis. Ter-

tio inclinavit se infra naturam humanam de seipso illud per. Ego autem sum vermis et non homo obprobrium hominum et abiectio plebis. Quarto inclinavit se usque ad penam. Unde per. Ego lan-gores nostros ipse tulit et dolores nostros ipse portavit. ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras et attritus est propter scelera nostra. usque vero ad culpam non inclinavit se: quod deus esset peccare non poterat. In ista autem terra. id est beata virgine dicitur Christus scriptum esse. Nam in ipsa tota trinitas scripta est. Nam pater in eam scripsit suam potentiam. et sic fecit eam potentem ad adiuuandum. unde de ipsa per. Generatio et generatio laudabit opera tua et potentiam tuam pronuntiabunt figurata per Judith probissimam: de qua sententialiter dicitur Judith. 13. quod interfecit Olophernem et civitatem betulie ab exilio liberauit. Filius in eam scripsit suam sapientiam: et sic fecit eam sapientem ad advocandum. unde Ecclesi. 29. Collaudabunt multi sapientiam eius. Figurata per Elzabet per sapientiam suam. ut habetur. 1. Regum. 19. Procuravit clementiam David irati contra virum suum Abal. Spiritus sanctus in eam scripsit suam bonitatem et sic fecit eam clementem ad miserandum. unde de ipsa per. 16. Clementia eius quasi ymber serotinus. Vel scripturam factam in beata virgine intelligitur multiplex donorum collatio quo fuit mirabiliter adornata. Nam ipsa fuit in utero a deo sanctificata. ab angelo salutata. a spiritu sancto secundata misericordia cum virginitatis honore parturiens sine dolore mater dei et filia domina et ancilla. Unde ad eius laudem cantat ecclesia. Quod nec primam similem visa est nec habere sequentem. Vel possumus dicere loquendo moraliter quod per istam terram in qua Christus se inclinavit et scripsit intelligitur cor hominis qui instar terre fertiliter debet

bonum fructum portare. cui dicitur gen.
1. Germinet terra herbam virentem & af-
ferentem fructum iuxta gen⁹ suum. In ista
autem terram se inclinare xps dicit. quando
per gratiam suam in cor hominis descen-
dit. ut homo dicere possit illud Esdre .7.
In me inclinavit misericordiam suam. & tunc
facere fructum per bona opera virtuosa
¶ In ista vero terra. i. in cor hominis in-
ter alia duo scribit precepta decalogi ut
ipsa si saluari volumus inviolabiliter obser-
vemus. Unde Math. 9. Si vis ad vitam
ingredi serva mandata. ¶ Secundo scri-
bit virtutes & dona sanctus sps quibus spi-
ritualiter resplendemus. unde 1^a 9. San-
ctus vocabitur omnis qui inuentus fuerit
scriptus in libro vite. i. in ier^m. ¶ Quan-
tum ad secundum dicit. audientes at h^{ic} 2c. ubi
duo possumus considerare. s.

Phycorum absentiam puderosam.

Mulieris presentiam timorofam.

¶ Quantum ad primum dicit. audientes
autem 2c. Isti enim phyci habuerunt ve-
recundiam specialiter seniores. & ideo pri-
mi in ceperunt exire. cuius rationem assi-
gnans Glo. q² forte magis erant rei. vel
magis alias culpas cognoscebant. ¶ 2^a
ad mulieris presentiam timorofam dicit. Et re-
mansit solus yhs & mulier in medio stans
q² enim xps fuerat petitor a phycis ut iu-
dex. mulier autem ut rea sibi erat presenta
ta. Christus autem dixerat q² sine peccato
esset ipsa prius inciperet lapidare terrestris po-
tuit me a xpo qui non habebat peccatum
dicererur propter adulterium puniendus.
¶ 3^a m Augu.

Quarta pars.

¶ Equitur. Erigens autem se Je-
sus 2c. Ubi tangit pietatem in-
dignentem benignius. quod pro-
bat remissio completiva. in qualibz qdem
diffinitiva sententia duo debent attendi
i. misericordia compatiens & iusticia pu-
niens. quia igitur Christus de muliere
adultera finalem sententiam protulit. 3°

ut prudens iudex. hic duo observavit. & 3°

hoc si duo possumus considerare. s.

Christi misericordiam compassivam.

Ipsi iusticia punitivam.

¶ Quantum ad p^m dicit. erigens autem
se Jesus 2c. ubi tria possumus considerare. s.
Sufficiētem examinatōem.

Conuenientē responfionem.

Absoluentē determinatōem.

¶ 2^a ad p^m dicit. Erigens autem se yhs
2c. ubi xps dupl^r examinat istā mulierem
s. q^m ad aliorum testimonium. & quantum ad
alienorum iudiciū. ¶ 2^a ad aliorum testimo-
nium dicit. erigens se yhs 2c. & dixit muli-
er ubi sunt qui te accusant. q. d. nō hēs te-
stem contra te quia recesserant. ¶ Quan-
tum ad alienum iudiciū dicit. Nemo te
condemnavit. Ubi Augu. Ille autem qui
adversarios repulerat lingua iusticie le-
uans in illam oculos mansuetudinis iter-
rogauit eam. d. 2c. ¶ Quantum ad conue-
nientē responfionē dicit. que dixit nemo
domine. Nam h^{ic} yhs duas consolationes
mulieri. s. de accusantibz ubi essent & vtrū-
q² fuissent ab alio condemnata. Ipsa tamē
non respondet ad primam. s. de accusanti-
bus ubi essent q² timuit deprehendi. q²
Christus omnes audierat: sed quia ei nō
constabat q² contra ipsam prolata senten-
tia. Ideo respondet ad illam. d. q² nemo
condemnaverat eam. ¶ Quantum ad ab-
soluentem declarationem dicit. dicit ei Je-
sus nec ego te condemnabo. Ubi Augu.
Audiuimus supra voces iusticie. audiam⁹
misericordie & mansuetudinis. Nam di-
xit ei Jesus. nec ego te condemnabo. a q²
condemnari timuisti: quia in me peccatū nō
inuenisti. ¶ Quantum ad secundum dicit.
Vade & amplius noli peccare. Nam quia
secundum Ambrosium. Penitentia est p^r-
terita mala plangere & plangenda de ce-
tero non committere. in quibus duobus
seruatur peccantis iusticia punitiva. hinc
est q² Christus huius mulieris contritio

h. ij

nē cognoscens sibi rectiduum indicit .d.
Jam aplius noli .q. d. Si hoc feceris non
te derelinquam. vnde ps. Dñs amat iudi
cium ⁊ non derelinquet sanctos suos i eter
num pferuabunt. iniusti pument. ⁊ semen
impiorum peribit. Iusti aut hereditabūt
terram ⁊ habitabūt in seculum seculi sup
eas terr. i in qz. d. qua ps. Portio mea do
mine sit in terra viuentium. Ad qz frā ⁊c.

Feria secunda dominice quarte in .xl^a.

Prope erat pascha iudeorū
⁊ asce dit yhs iero^m ⁊c. Jo.
2. Sunt in dño alia q̄tuor
que debz habet quilibz rex
vel dñs q̄ digne ⁊ alijs do

minari vel principari. **1°** Primum est q̄ sit
iustus in iudicio. vnde Sap. primo. Dili
gite iusticias qui iudicaz terrā. Nam pro
uer. 29. Rex iustus eriget terram. **2°** ē
q̄ sit potens in gubernando que dñc. Is.
19. Rex fortis dominabit. **3°** Tertius est
q̄ sit sollicitus in augmentando. qz. puer.
14. In multitudie populi dignitas regio.
4° Quartum est q̄ sit prudens in ordinā
do. Nam Sap. 6. Rex sapiens populi sta
bilimētū est. vt igit bñs Jo. oñdat nobis
xpm yhm vez regē ⁊ dñz. ei⁹ iusticiā mo
bligabilē. potētā i supabilē. diligētā com
mēdabilē. ⁊ sapiētā i fallibilē. i h euāgelio
euidētē oñdit in q̄ iuxta p̄dca. 4. tāgit. s.
Egātē iusticie virtuose.

Potestatē efficacie vigoiose.

Amuerfaliatē familie gratiose.

Claritatē sapiētie luminoso.

1° pbat expulsio general. 2° resum
ptio corpalis. 3° adhesio pplaris. 4° co
gnitio specularis. p^m in pñ. 2^m ibi. Rñde
rūt ergo iudei ⁊c. 3^m ibi cū at essz ierosoli
mis ⁊c. 4^m ibi. Ipe at yhs nō credebāt se
metipm eis ⁊c.

Prima paro.

2° ad p^m vbi tāgit ⁊c. q̄ p
bat ⁊c. dñc prope erat ⁊c. vbi dñc
possum⁹ q̄ ē dupl^x iusticia. vna
pōt dici redditua qñ. s. reddit⁹ cuiusqz q̄
sibi debet. vt puta honor dñi : s. uentō pō
ximo. ⁊ sibi pñi carnis castigatō. **3°** Alia
pōt dici pūitiua qñ. s. pūit publice dliquē
tes. fm hoc igit hic duo pñdera s.
Obseruatōem legalium q^m ad iusticiam
reddituam.

Expulsionē aialiu q^m ad iusticiā pūitiuā.
4° ad p^m dñc. ppe erat ⁊c. iudei qdē
fm legē tres inf alias solēnitates hebāt
in quas oē masculinū. dbebat in loco sta
tuto se pñtare dño. q̄ loc⁹ hedicato tem
plo ierosolis erat. yhs igit exñs i caphar
naum : qz vt dñc imediate qñ istō euāgelio
post miraculum fcti de aq̄ in vinū cōuer
sa in nuptijs : ⁊ mñ eius ⁊ fres ei⁹ descen
derunt in capharnaum. ⁊ ibi manserūt nō
multis dieb⁹. qz vt deo pñi redderent iu
sticiā sibi dbitā ipm i obseruatōe legaliu
honorādo voluit sic ⁊ ceteri asceder ier^m
in solēnitāte paschali in quoz dedit noli
exēplū fm Alciuiū q̄ dñm⁹ i oib⁹ dum
adorare. ⁊ ipsi⁹ mōita plēius iplēf. **5°** Scī
endū ē at loquendo moral^r q̄ h quattuor
possum⁹ pñdera s.

Locum infectiuū q̄ relingitur.

Terminū getariū q̄ acqritur.

Tēpus mēluratū quo p̄greditur.

Modū executiuū quo p̄cipitur.

6° locū infectiuū q̄ relingitur qz. Ca
phar. q̄ ager pinguedinis interpretat. siue
villa cōsolōnis : intell^r h mundus in q̄ vo
lunt hoies mundani viuere in p̄solōnibus
⁊ delitijs carnis non aduertēs : qz iuxta il
lud thy. 2. Elidua que i delitijs est viuēs
mōtua ē. vñ est alia ciuitas Caphar. i q̄
homines sepius infirmanur. de qua dñc
Jo. 4. Erat qdā regul⁹ cui⁹ fili⁹ firmabat
Caphar. Nam p̄ filiū reguli q̄ nobilerat ge
nerat^r ill^r q̄libz hō. quē sic dñs nobilit^r q̄ fec
eū ad ymaginē suā. p̄as sibi isrl^m mēorū

Voluntate dedit ei dñi oium creaturarū
corporaliū dedit i ei⁹ seruitiū oia supēle
stia corpora. scēlū. stellas &c. dedit insuper
ei milites āgelos scōs. pavit ē ei ex sua
libalitate q̄ maius est oibus celestem he
reditatē. **¶** 2° dñs creauerit hoīem ita
nobilē. tñ iuxta iud p̄a. **¶** 3° cui in hono
re esset nō intellexit p̄patus ē iūmēris infi
piētibus & filio factus est ill. viuendo. s.
fm desideria carnis. & tūc instar filij regu
li infirmatur. Sic autē in Caphar. exiti
bus cominat xps **¶** 4° dñs. Et tu caphar.
nunqd vsqz ad celum exaltaberis vsqz in
infernum descēdes. **¶** 2° contra terminū
quietatiuum qui acqritur i ier^m. **¶** 3° p
ter^m que visio pacis dicitur: intellr illa su
perna ier^m in qua beati quiete. pacifice &
clare deum contēplantur. volentes autē
ad illam ciuitatem ier^m perueir debz Ca
phar. dimitte. s. carnis dñideria relinque
do: q̄bus dñs Apoc 18. Erite de illa pplā
meus & ne particeps sitis delictorū eius &
de plagis eius non aspiciatis: qm̄ puen
iunt peccata eius vsqz ad celū & recorda
tua est dñs iniquitatum eius. **¶** 3° confi
derat possum⁹ ip̄a mēsuratū q̄ p̄gredit.
q̄ p̄pe pasca. Nam pasca it̄p̄tatur vno
mō transitus ip̄a q̄ reliquēdo caphar. i. d
litū corporale vadimus in ier^m. i. ad ce
lestē p̄fiam est ip̄a pasce. i. transitus quo
transimus de vitij ad virtutes. vnde cui
libz dñs numeri. 21. Omnis vir bellator &
armatus Jordanem transeat donec s̄buer
at dominus inimicos suos. Nam donec
subersi & deuicti fuerint inimici domini. i.
vicia & peccata: q̄libz dñs armat⁹ cē domis
& virtutibus. & sic for: bellator mūdū istū
signatū p Jordanē q̄ vno mō it̄p̄tat de
scēsus. q̄ mūd⁹ dñcēdit & dñuit priue dñz
trāsire vicia dñerēdo vt tādē pūciat ad vi
sionē xpi i glia paradisi. **¶** 4° p̄siderat pos
sum⁹ modū executiū q̄ p̄cipit: q̄ ascēdē
do. Nam p̄ ascēsus q̄ q̄s eleuat i altum dñs
itelli p̄fect⁹ i opib⁹ virtuosis. hoies igit

qui volunt in supernam ier^m pergere nō
dñz ad mundana peccando dñcēdere: s̄ po
tius in altum ascēdēt celestia contēplan
do. dicēdo illud **¶** 2. **¶** 3. **¶** 4. **¶** 5. **¶** 6. **¶** 7. **¶** 8. **¶** 9. **¶** 10. **¶** 11. **¶** 12. **¶** 13. **¶** 14. **¶** 15. **¶** 16. **¶** 17. **¶** 18. **¶** 19. **¶** 20. **¶** 21. **¶** 22. **¶** 23. **¶** 24. **¶** 25. **¶** 26. **¶** 27. **¶** 28. **¶** 29. **¶** 30. **¶** 31. **¶** 32. **¶** 33. **¶** 34. **¶** 35. **¶** 36. **¶** 37. **¶** 38. **¶** 39. **¶** 40. **¶** 41. **¶** 42. **¶** 43. **¶** 44. **¶** 45. **¶** 46. **¶** 47. **¶** 48. **¶** 49. **¶** 50. **¶** 51. **¶** 52. **¶** 53. **¶** 54. **¶** 55. **¶** 56. **¶** 57. **¶** 58. **¶** 59. **¶** 60. **¶** 61. **¶** 62. **¶** 63. **¶** 64. **¶** 65. **¶** 66. **¶** 67. **¶** 68. **¶** 69. **¶** 70. **¶** 71. **¶** 72. **¶** 73. **¶** 74. **¶** 75. **¶** 76. **¶** 77. **¶** 78. **¶** 79. **¶** 80. **¶** 81. **¶** 82. **¶** 83. **¶** 84. **¶** 85. **¶** 86. **¶** 87. **¶** 88. **¶** 89. **¶** 90. **¶** 91. **¶** 92. **¶** 93. **¶** 94. **¶** 95. **¶** 96. **¶** 97. **¶** 98. **¶** 99. **¶** 100. **¶** 101. **¶** 102. **¶** 103. **¶** 104. **¶** 105. **¶** 106. **¶** 107. **¶** 108. **¶** 109. **¶** 110. **¶** 111. **¶** 112. **¶** 113. **¶** 114. **¶** 115. **¶** 116. **¶** 117. **¶** 118. **¶** 119. **¶** 120. **¶** 121. **¶** 122. **¶** 123. **¶** 124. **¶** 125. **¶** 126. **¶** 127. **¶** 128. **¶** 129. **¶** 130. **¶** 131. **¶** 132. **¶** 133. **¶** 134. **¶** 135. **¶** 136. **¶** 137. **¶** 138. **¶** 139. **¶** 140. **¶** 141. **¶** 142. **¶** 143. **¶** 144. **¶** 145. **¶** 146. **¶** 147. **¶** 148. **¶** 149. **¶** 150. **¶** 151. **¶** 152. **¶** 153. **¶** 154. **¶** 155. **¶** 156. **¶** 157. **¶** 158. **¶** 159. **¶** 160. **¶** 161. **¶** 162. **¶** 163. **¶** 164. **¶** 165. **¶** 166. **¶** 167. **¶** 168. **¶** 169. **¶** 170. **¶** 171. **¶** 172. **¶** 173. **¶** 174. **¶** 175. **¶** 176. **¶** 177. **¶** 178. **¶** 179. **¶** 180. **¶** 181. **¶** 182. **¶** 183. **¶** 184. **¶** 185. **¶** 186. **¶** 187. **¶** 188. **¶** 189. **¶** 190. **¶** 191. **¶** 192. **¶** 193. **¶** 194. **¶** 195. **¶** 196. **¶** 197. **¶** 198. **¶** 199. **¶** 200. **¶** 201. **¶** 202. **¶** 203. **¶** 204. **¶** 205. **¶** 206. **¶** 207. **¶** 208. **¶** 209. **¶** 210. **¶** 211. **¶** 212. **¶** 213. **¶** 214. **¶** 215. **¶** 216. **¶** 217. **¶** 218. **¶** 219. **¶** 220. **¶** 221. **¶** 222. **¶** 223. **¶** 224. **¶** 225. **¶** 226. **¶** 227. **¶** 228. **¶** 229. **¶** 230. **¶** 231. **¶** 232. **¶** 233. **¶** 234. **¶** 235. **¶** 236. **¶** 237. **¶** 238. **¶** 239. **¶** 240. **¶** 241. **¶** 242. **¶** 243. **¶** 244. **¶** 245. **¶** 246. **¶** 247. **¶** 248. **¶** 249. **¶** 250. **¶** 251. **¶** 252. **¶** 253. **¶** 254. **¶** 255. **¶** 256. **¶** 257. **¶** 258. **¶** 259. **¶** 260. **¶** 261. **¶** 262. **¶** 263. **¶** 264. **¶** 265. **¶** 266. **¶** 267. **¶** 268. **¶** 269. **¶** 270. **¶** 271. **¶** 272. **¶** 273. **¶** 274. **¶** 275. **¶** 276. **¶** 277. **¶** 278. **¶** 279. **¶** 280. **¶** 281. **¶** 282. **¶** 283. **¶** 284. **¶** 285. **¶** 286. **¶** 287. **¶** 288. **¶** 289. **¶** 290. **¶** 291. **¶** 292. **¶** 293. **¶** 294. **¶** 295. **¶** 296. **¶** 297. **¶** 298. **¶** 299. **¶** 300. **¶** 301. **¶** 302. **¶** 303. **¶** 304. **¶** 305. **¶** 306. **¶** 307. **¶** 308. **¶** 309. **¶** 310. **¶** 311. **¶** 312. **¶** 313. **¶** 314. **¶** 315. **¶** 316. **¶** 317. **¶** 318. **¶** 319. **¶** 320. **¶** 321. **¶** 322. **¶** 323. **¶** 324. **¶** 325. **¶** 326. **¶** 327. **¶** 328. **¶** 329. **¶** 330. **¶** 331. **¶** 332. **¶** 333. **¶** 334. **¶** 335. **¶** 336. **¶** 337. **¶** 338. **¶** 339. **¶** 340. **¶** 341. **¶** 342. **¶** 343. **¶** 344. **¶** 345. **¶** 346. **¶** 347. **¶** 348. **¶** 349. **¶** 350. **¶** 351. **¶** 352. **¶** 353. **¶** 354. **¶** 355. **¶** 356. **¶** 357. **¶** 358. **¶** 359. **¶** 360. **¶** 361. **¶** 362. **¶** 363. **¶** 364. **¶** 365. **¶** 366. **¶** 367. **¶** 368. **¶** 369. **¶** 370. **¶** 371. **¶** 372. **¶** 373. **¶** 374. **¶** 375. **¶** 376. **¶** 377. **¶** 378. **¶** 379. **¶** 380. **¶** 381. **¶** 382. **¶** 383. **¶** 384. **¶** 385. **¶** 386. **¶** 387. **¶** 388. **¶** 389. **¶** 390. **¶** 391. **¶** 392. **¶** 393. **¶** 394. **¶** 395. **¶** 396. **¶** 397. **¶** 398. **¶** 399. **¶** 400. **¶** 401. **¶** 402. **¶** 403. **¶** 404. **¶** 405. **¶** 406. **¶** 407. **¶** 408. **¶** 409. **¶** 410. **¶** 411. **¶** 412. **¶** 413. **¶** 414. **¶** 415. **¶** 416. **¶** 417. **¶** 418. **¶** 419. **¶** 420. **¶** 421. **¶** 422. **¶** 423. **¶** 424. **¶** 425. **¶** 426. **¶** 427. **¶** 428. **¶** 429. **¶** 430. **¶** 431. **¶** 432. **¶** 433. **¶** 434. **¶** 435. **¶** 436. **¶** 437. **¶** 438. **¶** 439. **¶** 440. **¶** 441. **¶** 442. **¶** 443. **¶** 444. **¶** 445. **¶** 446. **¶** 447. **¶** 448. **¶** 449. **¶** 450. **¶** 451. **¶** 452. **¶** 453. **¶** 454. **¶** 455. **¶** 456. **¶** 457. **¶** 458. **¶** 459. **¶** 460. **¶** 461. **¶** 462. **¶** 463. **¶** 464. **¶** 465. **¶** 466. **¶** 467. **¶** 468. **¶** 469. **¶** 470. **¶** 471. **¶** 472. **¶** 473. **¶** 474. **¶** 475. **¶** 476. **¶** 477. **¶** 478. **¶** 479. **¶** 480. **¶** 481. **¶** 482. **¶** 483. **¶** 484. **¶** 485. **¶** 486. **¶** 487. **¶** 488. **¶** 489. **¶** 490. **¶** 491. **¶** 492. **¶** 493. **¶** 494. **¶** 495. **¶** 496. **¶** 497. **¶** 498. **¶** 499. **¶** 500. **¶** 501. **¶** 502. **¶** 503. **¶** 504. **¶** 505. **¶** 506. **¶** 507. **¶** 508. **¶** 509. **¶** 510. **¶** 511. **¶** 512. **¶** 513. **¶** 514. **¶** 515. **¶** 516. **¶** 517. **¶** 518. **¶** 519. **¶** 520. **¶** 521. **¶** 522. **¶** 523. **¶** 524. **¶** 525. **¶** 526. **¶** 527. **¶** 528. **¶** 529. **¶** 530. **¶** 531. **¶** 532. **¶** 533. **¶** 534. **¶** 535. **¶** 536. **¶** 537. **¶** 538. **¶** 539. **¶** 540. **¶** 541. **¶** 542. **¶** 543. **¶** 544. **¶** 545. **¶** 546. **¶** 547. **¶** 548. **¶** 549. **¶** 550. **¶** 551. **¶** 552. **¶** 553. **¶** 554. **¶** 555. **¶** 556. **¶** 557. **¶** 558. **¶** 559. **¶** 560. **¶** 561. **¶** 562. **¶** 563. **¶** 564. **¶** 565. **¶** 566. **¶** 567. **¶** 568. **¶** 569. **¶** 570. **¶** 571. **¶** 572. **¶** 573. **¶** 574. **¶** 575. **¶** 576. **¶** 577. **¶** 578. **¶** 579. **¶** 580. **¶** 581. **¶** 582. **¶** 583. **¶** 584. **¶** 585. **¶** 586. **¶** 587. **¶** 588. **¶** 589. **¶** 590. **¶** 591. **¶** 592. **¶** 593. **¶** 594. **¶** 595. **¶** 596. **¶** 597. **¶** 598. **¶** 599. **¶** 600. **¶** 601. **¶** 602. **¶** 603. **¶** 604. **¶** 605. **¶** 606. **¶** 607. **¶** 608. **¶** 609. **¶** 610. **¶** 611. **¶** 612. **¶** 613. **¶** 614. **¶** 615. **¶** 616. **¶** 617. **¶** 618. **¶** 619. **¶** 620. **¶** 621. **¶** 622. **¶** 623. **¶** 624. **¶** 625. **¶** 626. **¶** 627. **¶** 628. **¶** 629. **¶** 630. **¶** 631. **¶** 632. **¶** 633. **¶** 634. **¶** 635. **¶** 636. **¶** 637. **¶** 638. **¶** 639. **¶** 640. **¶** 641. **¶** 642. **¶** 643. **¶** 644. **¶** 645. **¶** 646. **¶** 647. **¶** 648. **¶** 649. **¶** 650. **¶** 651. **¶** 652. **¶** 653. **¶** 654. **¶** 655. **¶** 656. **¶** 657. **¶** 658. **¶** 659. **¶** 660. **¶** 661. **¶** 662. **¶** 663. **¶** 664. **¶** 665. **¶** 666. **¶** 667. **¶** 668. **¶** 669. **¶** 670. **¶** 671. **¶** 672. **¶** 673. **¶** 674. **¶** 675. **¶** 676. **¶** 677. **¶** 678. **¶** 679. **¶** 680. **¶** 681. **¶** 682. **¶** 683. **¶** 684. **¶** 685. **¶** 686. **¶** 687. **¶** 688. **¶** 689. **¶** 690. **¶** 691. **¶** 692. **¶** 693. **¶** 694. **¶** 695. **¶** 696. **¶** 697. **¶** 698. **¶** 699. **¶** 700. **¶** 701. **¶** 702. **¶** 703. **¶** 704. **¶** 705. **¶** 706. **¶** 707. **¶** 708. **¶** 709. **¶** 710. **¶** 711. **¶** 712. **¶** 713. **¶** 714. **¶** 715. **¶** 716. **¶** 717. **¶** 718. **¶** 719. **¶** 720. **¶** 721. **¶** 722. **¶** 723. **¶** 724. **¶** 725. **¶** 726. **¶** 727. **¶** 728. **¶** 729. **¶** 730. **¶** 731. **¶** 732. **¶** 733. **¶** 734. **¶** 735. **¶** 736. **¶** 737. **¶** 738. **¶** 739. **¶** 740. **¶** 741. **¶** 742. **¶** 743. **¶** 744. **¶** 745. **¶** 746. **¶** 747. **¶** 748. **¶** 749. **¶** 750. **¶** 751. **¶** 752. **¶** 753. **¶** 754. **¶** 755. **¶** 756. **¶** 757. **¶** 758. **¶** 759. **¶** 760. **¶** 761. **¶** 762. **¶** 763. **¶** 764. **¶** 765. **¶** 766. **¶** 767. **¶** 768. **¶** 769. **¶** 770. **¶** 771. **¶** 772. **¶** 773. **¶** 774. **¶** 775. **¶** 776. **¶** 777. **¶** 778. **¶** 779. **¶** 780. **¶** 781. **¶** 782. **¶** 783. **¶** 784. **¶** 785. **¶** 786. **¶** 787. **¶** 788. **¶** 789. **¶** 790. **¶** 791. **¶** 792. **¶** 793. **¶** 794. **¶** 795. **¶** 796. **¶** 797. **¶** 798. **¶** 799. **¶** 800. **¶** 801. **¶** 802. **¶** 803. **¶** 804. **¶** 805. **¶** 806. **¶** 807. **¶** 808. **¶** 809. **¶** 810. **¶** 811. **¶** 812. **¶** 813. **¶** 814. **¶** 815. **¶** 816. **¶** 817. **¶** 818. **¶** 819. **¶** 820. **¶** 821. **¶** 822. **¶** 823. **¶** 824. **¶** 825. **¶** 826. **¶** 827. **¶** 828. **¶** 829. **¶** 830. **¶** 831. **¶** 832. **¶** 833. **¶** 834. **¶** 835. **¶** 836. **¶** 837. **¶** 838. **¶** 839. **¶** 840. **¶** 841. **¶** 842. **¶** 843. **¶** 844. **¶** 845. **¶** 846. **¶** 847. **¶** 848. **¶** 849. **¶** 850. **¶** 851. **¶** 852. **¶** 853. **¶** 854. **¶** 855. **¶** 856. **¶** 857. **¶** 858. **¶** 859. **¶** 860. **¶** 861. **¶** 862. **¶** 863. **¶** 864. **¶** 865. **¶** 866. **¶** 867. **¶** 868. **¶** 869. **¶** 870. **¶** 871. **¶** 872. **¶** 873. **¶** 874. **¶** 875. **¶** 876. **¶** 877. **¶** 878. **¶** 879. **¶** 880. **¶** 881. **¶** 882. **¶** 883. **¶** 884. **¶** 885. **¶** 886. **¶** 887. **¶** 888. **¶** 889. **¶** 890. **¶** 891. **¶** 892. **¶** 893. **¶** 894. **¶** 895. **¶** 896. **¶** 897. **¶** 898. **¶** 899. **¶** 900. **¶** 901. **¶** 902. **¶** 903. **¶** 904. **¶** 905. **¶** 906. **¶** 907. **¶** 908. **¶** 909. **¶** 910. **¶** 911. **¶** 912. **¶** 913. **¶** 914. **¶** 915. **¶** 916. **¶** 917. **¶** 918. **¶** 919. **¶** 920. **¶** 921. **¶** 922. **¶** 923. **¶** 924. **¶** 925. **¶** 926. **¶** 927. **¶** 928. **¶** 929. **¶** 930. **¶** 931. **¶** 932. **¶** 933. **¶** 934. **¶** 935. **¶** 936. **¶** 937. **¶** 938. **¶** 939. **¶** 940. **¶** 941. **¶** 942. **¶** 943. **¶** 94

Quantū ad primū dicit et inuenit in tēplo et. in hī enim qd dicitur qd xps inuenit in tēplo daf intelligi qd ipse tēplum intrauit vñ hic duo possumus cōsiderare. s. Ex pte xpi exēplaritate act^o virtuosī. Ex parte sacerdotū cupiditatem lucri pernitiōsi.

Quantū ad primū dicit qd yhs xps venit i tēplo et. vbi Beda. Bñs ter^m adueniens cōtinuo tēplū moraturus adijt nobis dāns ex^m vt quocūqz domū dei pmo igre diamur dñm deprecaturi. **Q**uantū ad cupiditatem lucri pñitiōsi dicit qd inuēit in tēplo vendētes et. in lege qdez moſayca cōcessum erat iudeis ne cōuerterent ad ydola sicut ceterē natiōes qd offerebāt animalia: sacerdotes aut illius tēporis cupiditate ducti fauebāt ea vendi in tēplo et ibi numularios accomodat pecuniā vt de oblatione nullus possit excusare se hī secundum bedā. **S**ciendū est autem moraliter loquēdo qd p illud tēplū intelligitur quilibz xpianus. qui tēplum dei ideo dicitur. quia dñs in ipso dicitur habitare p gratiam vnde. 2. Cor. 6. Vos estis tēplū dei viui. **L**icet autem istud tēplū deberet esse sanctū vt esset tēplum domini tamen aliquādo efficitur tēplum dyaboli per culpā deſormatē. hic autē datur nobis intelligi in ill' que in tēplo fuisse in quo inuēta fuerūt quattuor genera signātia multitudinem vitiōū vbi enim inuenta fuerūt boues oues columbas et numularij. **N**am per boues cornutos intelligitur peccatus superbie. quia sicut erigit cornua sic superbus in altum erigit alio cōtēnēdo. per columbas autem intelligitur peccatum luxurie. quia sicut colūba est animal multoē. pulificans qd esse non potest nisi multiplici coitu. propter qd et columba. q. coleno lūdos dicitur: sic luxuriosi semper appetunt delicias carnis.

Per numularios vero intelligitur peccatum auaritiē. qz sicut numularij sedent

ad bāchum vt lucentur. sic auari sunt soliti qualiter possint in hī mundo ditari. quia Eccli. 5. Auarus non implebitur pecunia. **P**er oues autem animalia māsueta intelligit peccatum ypocrisis quia ypocrite hūiles apparere volunt exteri^o et tamen interius pleni omni malo d quo dicit domin⁹ Mat. 7. Attēdite a falsis pphīs qui veniunt ad vos in vestimentis ouium intrinsecus autem sunt lupi rapaces a fru. eorū co. eos. **Q**uantū ad purgationem pualidam dicit et cum fecisset quasi flagellum i volente quidem corrigere debite tria inter alia regrunt. s.

Quod sit seuer⁹ quātū ad duos.

Abasuetus quātū ad dociles.

Discretus quātū ad omnes.

Sed hī igitur quātū ad xpm homies corrigētem et tēplum expurgātem tria possumus cōsiderare. s.

Sagacitatem discretiōis.

Seueritatem punitiōis.

Leuitatem monitiōis.

Quantū ad primū dicit et cum fecisset et. actus enim discretiōis est vt corripies aliquem teneat modū puenientem offēse. cum aliquis peccat facit sibi quasi quedam funem fortissimū quo ligantur quia 36. s. Iniquitates sue capiunt ipsum a funibus peccatorum suorum cōstringuntur dum aut cōtinuat tunc cōuoluit funem vt fortior fiat talibus cominas dominus Iudic. 16. Quod philistij ligauerunt Sansonem duobus funibus nouis et tulerunt eum de petra ethā. **U**bi sciendum qd p Sanson qui interpretat sol fortis intelligitur quilibz homo. quē deus instar solis creauit clarum per int^m fortē per liberum arbitrium. qd cogi nō potest per philistij qui interpretant cadentes intelligunt demones qui propter peccatum superbie ceciderunt de celo per duos autē funes intelliguntur peccā pñitiōis. peccā omisiōis quibus demones ligant boies et tunc ipm af

feruntur de petra ethiopia. **C**hristo q fuerat primo per caritatez cōiunct⁹. **Q**uā tum ad seueritatez punitiōis dicit omnes vendentes eiecit etc. Nam secundum **B**edam. Dominus nolens aliquid in domuz suam terrene esse negociatiōis neqz eius que inhonesta putarent negociatores vero omnes expellit foras et eorum res.

Quā tū ad leuitatem monitiōis dicit q qui vendebant columbas dixit afferite ista hinc. Quia enim columbe non inficiebant tantum tēplum sicut oues et boues hinc est qz facilius monet istos tamē nec h erat licitum ideo precepit vt afferant inde. **P**er ista autē quattuor genera animalium que **C**hristus eiecit d templo intelliguntur quattuor vicia supradicta q homo debet expellere a seipso signato per tēplum et h facit debz dupliciter. **P**ri mo considerando pnam istis vicijs dputatam. Nam existens in peccato superbie signato per boues cornutos debet cōsiderare qualiter pñatur quia **I**sa. 2. Dico domini exercitū super omnem superbū et excelsū et arrogantē et hūiliabitur.

Existens in peccato luxurie signato per columbas vacantes libidini. debet cōsiderare qualiter pñatur qz **A**poc. 16. Quoniam glorificauit se et in delitijs fuit tantū date illi tormentū et luctum. **E**xistens in peccō avaritiz signato per numularios deditos lucro terreno debet considerare qualiter pñatur quia **I**ere. 22. Oculi tui vero et cor ad avaritiam. et ad sanguinez innocentem fundendū et ad calūniam et ad eursū mali operis. ppter ea h dicit dñs sepultura asini sepelietur putrefact⁹ et pfectus extra portas ier^m. **E**xistens et in peccato ypocrisis signato per oues qz talis ostendit pellem ouinam et intus habet lupinā debet considerare qualiter pñatur. quia **I**ob. 3. Non veniet in conspectu eius. scilicet omnia ypocrita. et quare qz receperunt mercedem suam. et ideo **I**ob.

8. spes ypocrite peribit. **S**ecundo debz homo illa quattuor peccata expellere a se ipso cū flagello de funiculis. Nam in flagello de funiculis duo possumus considerare. scilicet ipsas cordulas que sunt d canepo. qz habet ortum a terra. et lignum aliquod cui cordule alligantur per cordulas autē debet a se peccatū superbie remouere cōsiderando qz in istar cordularū de terra est et iterum cōuertetur in terram et sic nō superbire sed magis humiliari. **P**er lignum autem debet alia tria remouere vicia. Nam per lignum: crux siue passio xpi potest intelligi: per cuius consideratiōem debet homo a se remouere peccatū luxurie considerādo xpm tot pēis et dolorib⁹ pro ipso fuisse passum. debet etiam remouere peccatū avaritiz considerādo qz xps in cruce pro ipso voluit denudari et liberaliter dare suū sanguinem pretiosū. **D**ebet etiam amouere peccatū ypocrisis considerādo qz xps in cruce non fuit ypocrita aliud pretendens exterius et aliud existens interius sed pro ipso voluit in dextero latere lancea aperiri.

Quā tū ad rationem viridicam dicit et nolite facere etc. Ratio enim quare xps expulit supradicta de templo fuit quia p h fiebat iniuriā patri suo. dum templū qz dedicatum sibi fuerat et orationis loc⁹ erat. erat mercatorib⁹ propter qz dixisse legitur **M**at. 21. Scriptū est domus mea domus orationis vocabitur. vos autē se cistis illam spelūcam latronum. **Q**uā tum ad consecutiōem propheticam dicit recordati vero sunt discipuli etc. Nam dñs p phia h factum qz xps fecit in emendatiōe templi qz dicebatur domus dei videns in spiritu et cognoscens istud procedere ex zelo iusticie dixit zelus domus tue comedit cuius prophie adimpletionem recordati sunt discipuli audiuisse vt sic potuerint dicere illud **I**sa. 9. Zelus domus dñi exercitū faciet h. **M**oraliter autem loqn

do per domū istā intelligit anima cuius
libet hominis. que debet esse domus dei
per sanctitatis decorem unde ps. Domū
tuam domine decet sanctitudo hanc autē
si xps yhs maculatam inueniet peccatis
ex dilectōe q̄z habet ad ipsam lauat et mū
dificat suo sanguine precioso unde Apo. 1.
pmo. Dilexit nos et lauit nos a peccatis
nostris in sanguine suo. Tunc licet autē sic
deus nos dilexit. propter q̄ et nos ipsum
versa vice debemus diligere. iuxta illud
Jo. 1. Nos ergo diligamus deum quoniam
ipse prior dilexit nos pauci tamen sunt q̄
eum diligant sed magis opera vitiosa. de
quibus Jo. 3. Lux venit in mundum et di
lexerunt homines magis tenebras q̄ lu
cem. et quare subdit quia eorum erant ma
la opera.

Secunda pars.

Equif. Responderunt ergo iudei
et. vbi tangit potestatem effica
cie vigo:ose q̄ pbat resumptio
corporalis quando enim aliquis videt ali
quod opus magnū et insolitum esse factū
ab aliquo cuius ignorat potentiam. q̄ si
fecerit et signum potestatis ipsius q̄ qui
dem dari debet. si rationabiliter queritur
secundum exigentiam questionis. q̄ qui
dem datum si sit ad intelligendum diffici
le debet intelligibiliter declarare. Quia
igitur xps fecerat op⁹ valde mirabile po
testatiue de templo numularios et. expel
lendo eius potentiam iudei ignorabant q̄
runt per aliquod signum eos certificet d̄
opere facto cū tanta potentia. et s̄m h̄ hic
s. possumus cōsiderare. s.

Questionem rationabilem.

Solōnem mirabilem.

Subitationem notabilem.

Explicatiōem intelligibilem.

Cōsecutionem vniuersalem.

Quantū ad primū dicit responderunt
ergo et. vbi Theo. q̄ iudei videbāt dñm
alia facere cū ptate mīta. et dicētes nolite

facere domū patris mei domū negociatōis
nisi signū ab eo petūt. Tunc quantū ad s̄m
dicit respondit yhs et. iudei enim signū
querēbāt a xpo ut si daret eos possent in
eo aliqd oppinari de minū. v̄ si nō daret
q̄ salte: ab hīs que faciebat cessaret. xps
autē cognoscens eorum malitiā noluit eis
dare signum deitatis sue sed hūanitatis.
et mortis sic alias fecit dāns signum de iō
na. Mat. 22. Tunc quantū ad tertium dicit
dixerūt ergo iudei et. Nam xps dederat
signum de corpore suo q̄ erat tēplum spī
rituale iudei autem intelligebāt de mate
riali et ideo deridentes secundū Theo^m
ip̄s reprehēdebant. Tunc quantū ad quar
tum dicit ille autem dicebat de tēplo cor
poris sui. quia enim iudei illud q̄ xps di
xerat de tēplo intelligebant d̄ materiali
d̄ quo xps nō intelligebat. hinc est q̄ euā
gelista volens explicare intentōes xpi di
cit q̄ loquebat de templo corporis sui. naz
corpus xpi dicitur tēplum corporis sui. naz
corpus xpi dicitur tēplum. Tunc primo ra
tiōe diuine inhabitatiōis. q̄ sicut diuini
tas p̄ vniōem p̄pasticam hitat in hūanita
te. iuxta illd. 2. Coll. 2. In quo hitat oīs ple
nitudo gr̄e diuinitat̄ corporali sic corp⁹
xpi replētās eccl̄a: vniūgenitū ptinet q̄ ē
ymago dī et gl̄a. Tunc 2° dicit tēplū ratōe re
cōciliatiōis. nam sic in tēplū recōciliatio
fiebat hoīs euz deo. ita p̄ xpm recōciliati
sum⁹ euz dō. iuxta illd. 2. Cor. 5. De⁹ erat
i xpo mūdū recōciliā sibi. Tunc 3° dicit tē
plū ratōe exauditiōis. Nam sicut i tēplo hāt
oratiōes ut exaudiant a deo sic oēs p̄ces
n̄ras ad dñm ponim⁹ ut exaudiat p̄ xpm
in cui⁹ sig^m oēs oratiōes q̄s fac̄ eccl̄a dō
mediatore accipit. d. p̄ dñm nostrū yhm
xpm. Tunc 4° ad quintū dicit. Cū surrexiss̄
a mortuis et. vbi duo possum⁹ p̄sidera. s.

Temporis p̄gruitatem.

Cognitiōis claritatem.

Quantū ad p^m dicit Cū ergo surrexiss̄
a mortuis. Nam discipuli aū resurrectionem

xpi multa ignoꝛabat q̃ postea cognouit.
Quantu ad cognitiõis claritatem dic̃
 recordati sunt. et postq̃ enim xps surre
 xiss; a mortuis dedit discipulis suis intel
 ligentiã vt cognosceret que erant scripta
 de xpo. iuxta illud Luc. ultimo. Quia tũc
 aperuit eis sensus vt intelligeret scriptu
 ras duo aut erant fm̃ Criso. q̃ discipuli
 nõ intelligebat vnũ erat q̃ xps esset de⁹
 q̃ occulte dederat intelligere qñ se vocauit
 tẽpluz de itaq̃. d. soluite tẽpluz si aliud erat
 q̃ debebat resurgere q̃ dedit intelligere
 qñ dixit excitabo illud ita enim añ resur
 rectionem nõ intellexerit. tñ post resurre
 ctionem clari⁹ intellexerunt.

Tertia pars.

Equif. Cũ aut esset ierosolim̃is
 • 7c. vbi tangit vniuersalitatez fa
 milie gfose. q̃ pbat adhesio po
 pularis fructus qdem ⁊ vtilitatẽ illoꝝ q̃
 fec̃ xps fuit puerfio ppli adherẽtis sibi p
 fidẽ ⁊ h̃ e q̃ hic d̃r. Cum aut esset ierosoli
 mis i pasca mlti crediderũt i noie ei⁹ vidẽ
 tes signa q̃ faciebat.

Quarta pars.

Equif. Ipe aut yhs nõ credebat
 • seipm̃ eis 7c. vbi tãgit claritatẽ
 sapi⁹ lūinose q̃ pbat cognitõ sp̃i
 ritual' vlt̃ specularis xps qdẽ q̃ m̃tes oĩuz
 cognoscebat. h̃ aliq̃ de iudeis i ipm̃ crede
 rent. tñ ipse nõ credebat se eis. ⁊ fm̃ h̃ hic
 duo possumus p̃sidera. s.
 Effectum xpi mirabilem.
 Causam dicti rationabilem.
Quantu ad primũ dic̃. Ipe autez yhs
 7c. vbi Augu. admirãdo dic̃. Qui igit vlt̃
 h̃ illi credebãt i noie eius ⁊ ipse yhs post
 nõ credebat semetipm̃ eis cui p̃t rñderi
 fm̃ Criso. vt sic sit s̃us illoꝝ verborũ q̃
 xps nõ credebat eis semetipm̃. q̃ ipse cre
 debat. ⁊ sic nõ attingebat ad p̃fectã no
 ticiã xpi. ⁊ iõ nõ reuelabat eis sua secre
 ta sic faciebat suis discipulis q̃ p̃fecte cre
 debat in ipm̃. **Quantu** ad fm̃ dic̃ eo q̃

nosceret oēs 7c. vbi. quantu ad xpi sapien
 tiam duo p̃sidera. s.

Ipsi⁹ vniuersalitatẽ oĩa ambiẽtem.

Ipsi⁹ p̃funditatẽ intima penetrãtem.

Quantu ad primũ dic̃ eo q̃ ipse nosce
 ret oēs. Nam sapi⁹ xpi nõ erat p̃ticularis
 vt e sciẽtia. s; erat vniuersal' q̃ oĩa cogno
 scebat vñ de ipso Eccli. 23. Oĩa vidit ocul⁹
 ei⁹. **Quantu** ad p̃funditatẽ intima pe
 netrãtem dic̃. ⁊ q̃ opus ei nõ erat 7c. vbi
 Criso. Nõ indigebat ergo testib⁹ nõ pro
 p̃ioꝝ plasmatũ mentez adificat. vt det oĩa
 illa intelligere ⁊ deducet me in operib⁹
 meis sobrie. ⁊ custodiet me i sua potẽtia.
 ⁊ erunt accepta opera mea ⁊ disponaz po
 pulum iuste ⁊ ero dignus sedium patris
 mei iuste. Ad quas sedes.

Feria tertia om̃ice quarte in. xl^a.

Am̃ die festo mediãte ascẽ
 dit yhs in tẽplũ. ⁊ docebat
 7c. Jo. 7. Ratiõabile vñ vt
 ille q̃ h̃ aliquos regere vlt̃
 gubernare. sit sapiẽtior in

cognitiõẽ virtuosior in puerfatiõẽ potẽtior
 in opatiõẽ nobilior i generatiõẽ. **Quia**
 igit xps respectu deoꝝ h̃ q̃ttuo: h̃ũt. Qz
 fuit sapiẽtior 7c. Luc. Hinc e q̃ ipos
 potuit amore regere rephẽdere ⁊ guber
 nare p̃gruenter q̃ q̃ttuo: euãgelista in h̃
 euã⁹ fuisse testas i xpo i q̃ q̃ttuo: tãgit. s.
 Cognitiõẽ sapi⁹ lūinose.
 Oĩtensiõẽ po⁹ virtuose.
 Operatiõẽ potẽtie vigorose.
 Cõdictionẽ exñtie generose.

Primũ pbat pplõꝝ eruditio. 2^m ob p
 b̃ioꝝ sup̃. 3^m miraculoꝝ p̃petratio. 4^m
 fastigioꝝ explicatio. **Pr̃m** in p̃n. 2^m ibi tñ
 ne a Moy. 7c. 3^m ibi rñdit yhs 7c. 4^m ibi
 dicebat ergo qdam 7c.

Pr̃ima pars.

Quantu ad primũ. vbi tangit
 7c. q̃ probat 7c. dicit. Jam die fe
 sto mediãte 7c. Nam qñ aliquis
 facit aliquem actum magnificũ ⁊ insolitũ

videntes vt plimū admirant. cui⁹ admira-
 ratiois d³ asferre materia ne anim⁹ vidē-
 tium remaneat in suspensio. 7 fm hoc hic
 qnq³ possum⁹ p³siderare. s.
 Instructōez magisalem.
 Suspensionē popularē.
 Declaratōez realē.
 Admonitionē salutarē.
 Probatoez rōnalē.
Ead^m ad p^m dñe. 3ª die 7c. Mā istū se-
 stū fuit scenophagia q³ idēz q³ fixio taber-
 naculoz 7 fiebat. is. mēsis septimi. i. septē-
 brio. 7 quia tēplū erat locus sacrū. 7 quia
 ad ipsuz conueniebat multitudo populi.
 Ideo Christus ascendit vt doceret i tem-
 plo ad euitandaz suspicionē. ad suadendaz
 deuotionē. 7 significadā nostrā redemptō-
 nem. vnde potest figurari per Esdras: de
 quo dicitur. 2. Esdras. 7. Quod Esdras ma-
 gnam disciplinā obinebat ne preteriret
 quicunq³ eorum que essent ex lege domi-
 ni 7 preceptis docendo vniuersum Israhel
 oēm iusticiā 7 iudiciū. **E**bi sciendū q³
 per Esdrā qui interpretat adiutor: intell^r
 Christus qui est noster adiutor: Iste curā
 habuit seruadi legē. iuxta q³ dicit **Mat.**
 5. Nolite putare quoniam veni soluere le-
 ges sed adimplere. 7 non solū ipsa obser-
 uauit: sed alios docuit obseruandam. Mā
 docuit vniuersum Israhel. i. totū gen⁹ hu-
 manū oēm iusticiā 7 iudiciū obseruare. d.
Matth. 6. Primum querite regnū dei 7 iu-
 sticiā eius. 7 hec omnia adicientur vobis
 ad hanc audiendam inuitat Christus qui
 liber fidelis. d. prouer. 22. Appone cor tu-
 um ad doctrinam meam que pulchra erit
 tibi cum seruaueris eam in corde tuo. 7
 redundabit in labijs tuis: vt sit in deo fi-
 ducia tua. **E** Sed licet Christus sic ho-
 mines ad suam doctrinam inuitat. tamen
 multi ipsam non audientes. sed magis se-
 quuntur doctrinam dyabolicā 7 carnalē
 de quibus reprehendendo dicit dominus
 figuratiue Apo. 2. **H**abes inquit angelo

.i. epō peregrinantē doctrinam Balayn
 qui docebat Balath mittere scandaluz co-
 ram filiis israhel edere 7 fornicari. **E**bi
 sciendū q³ per Balayn qui interpretat
 vanus intelligitur dyabolus qui van⁹ di-
 ci potuit: quando diuinā excellentiā ap-
 petuit. 7 Balath qui iterpretat absorbeas
 fratrem. intelligit sensualitas in homine
 cuius frater dici potest rationalis anima
 propter coniunctionē quā habuit quaz ab-
 sorbere dicitur duz ipsa ad se trahit. per fi-
 lios autē Israhel qui videns deuz dicitur: i
 telligitur rationalis anima. cuius est pro-
 priū clare rem contēplari. Balayn igitur
 i. dyabolus docet Balath. i. sensualitas ip-
 sam alliciendo suis malis suggestionib⁹
 vt mittat scandaluz coraz filiis israhel. i. ani-
 mā rationalē. ipsaz ad se trahendo vt sibi
 in delectationis carnis consentiat per qd
 a domino spiritualiter aduertatur oīo.
E Quantum ad secundū dñe. 7 mirabant
 iudei 7c. **E**bi Aug. 7 vnde admiratō 7
 dñs respondet. q³ multi nouerant vbi na-
 tus. quemadmodū erat educatus nunq³
 viderant eum lras discēte. audiebant ta-
 men de lege disputantē legis testimonia
 proferentēz que nemo posset nisi litteras
 legisset. 7 ideo admirabantur: sed nō om-
 nes conuertebantur. ex quo apparet eoz
 obstinatio mala. **E** Quantum ad terciū
 dicit. Respondit xps 7c. Christus qdēz
 videns iudeos mirantes qualiter sic do-
 cebat cum litteras non didicisset. determi-
 nat eis qualiter istud erat. ostendens q³
 doctrina sua erat a deo patre. **E** Licet au-
 tem videatur repugnantia in verbis ch^ri-
 sti. quia dicit mea doctrina non est mea.
 tamen ibi nulla est contradictio. quia se-
 cundum Augustinum p³mo de trinitate.
 secundum aliud suam dixit. sed aliud non
 suam secundum formam dei suam secun-
 dum formam hominis non suaz. **E** Quā-
 tum ad quartum dicit. Si q³ voluerit vo-
 lūtate ei⁹ facit 7c. xps enim h³ dat p³liū

qualiter possunt intelligi verba p̄dicta.
Quantū ad quintū dicit q̄ a semetip̄so loquit̄. gloriā p̄p̄iam querit x̄p̄s q̄dēz volens oñdere doctrinā suā a seip̄o nō h̄re sed a p̄re probat h̄ per ratōez ab hūa na cōsuetudine sumptā. Nam p̄suetudo ē inter homines qui volunt aliquā doctri nam docere tanq̄z suā querūt glām p̄o p̄iam ⁊ se inaniter ostentare. qui aut̄ alte rius doctrinā recitat nō querit glām p̄o p̄iam s̄ illius cui⁹ est talis doctrina h̄is igit̄ suppositio x̄p̄s sic arguit q̄ doctrināz p̄p̄iaz instruit quasi ex semetip̄so loquēdo querit glām p̄p̄iaz sed ego nō quero glo riam p̄p̄iaz sed eius q̄ misit me ergo nō docco doctrinā meā tanq̄z p̄p̄iaz. s̄ tāq̄z doctrinā originem habētem a p̄re ⁊ ex h̄ duo secunf̄ vnum est q̄ ipse est docto: ve rax aliud ē q̄ doctrinā suā est verissima.

Secunda pars.

Equif. nonne **A**boy. 7c. vbi tan git ostensione patientie virtuo se. q̄. pbat obprobrioy suppoita rio vbi tria possumus p̄siderare. s̄. Responſionem displicibilem. Probationem rationabilem. Obiurgatōem detestabilem.
Quantū ad primū dicit nōne **A**boy. 7c. Iudei enim iponebant duo x̄p̄o. vnam q̄ se faciebat equalēz dō. ⁊ ad istud respō dit x̄p̄s superius quādo dīc̄ doctrinā suāz esse doctrinā dei. Aliud q̄ nō observabat lege: violādo sabb̄m ad istud respondēs. ⁊ h̄c ostendens q̄ ipsi sunt p̄uaticatores legis non ipse. ⁊ per p̄sequens non debēt ipsum arguē. ⁊ potest esse talis ratio. ad trāsgressores legis non p̄tinet alios rep̄ hēdēs de legis transgressionē q̄z dicūtis me facere. **Q**uantū ad secundū quid me queritis interficere. in lege quidem scriptum erat a dño q̄ nullus innocens in terficeretur. iuxta q̄ dicitur Exo. 23. In nocentem ⁊ iustum non interficias cui⁹ igit̄ sur innocētem ⁊ quererēt x̄p̄m interficere

iudei. Hinc est q̄ legē non observabant vbi Augu. Si legem facerent in ipsialit teris x̄p̄m agnoscerēt ⁊ presentēz nō occi derent. **Q**uantū ad tertū dicit r̄ndit turba ⁊ dixit oēmōm h̄c 7c. turba enim audiens rep̄hensionem x̄p̄i nō respondit p̄ ordinez ad illud q̄ x̄p̄s dicebat arguēs ip̄s q̄ legem non observabāt. sed turba statim ad iniuriā se cōuertit vt verificatū fuerit illud **P**rouer. 9. Qui arguit ipiūz grauat maculāz sibi. q̄ta vero fuerit ista iniuria audi. Aug. d. ei dictū est q̄ demo^m haberet qui demones expellebat magis x̄p̄i demonstrat pati^a. dum iniuriāibus noluit respondere iniurias ynde Augu. Dominus autem nō turbatus sed in sua veritate trāquillus nō reddit maledictūz pro maledicto. **I**stam autēz patientiāz exemplo x̄p̄i yhu debet quibz fidelis x̄p̄ia nus h̄re. iuxta illud. i. **T**hy. ij. **P**atientes estote ad oēs cui⁹ causam assignās beat⁹ Iacobus in ca. sua. i. d. pati^a autem opus p̄fectum habz. ⁊ h̄c est q̄ dicit x̄p̄s Luc. 21. In pati^a vestra possidebitis anias ve stras pati^a autem secundum Grego. est aliena mala equanimiter p̄peti contra eū quocūqz q̄ mala irrogat nullo dolore mor deri. **S**ciendūz est autem circa illatas iniurias quadruplex remediūz reperit se cundam senecam. **P**rimū est q̄ iniu ria conuertatur in ludum ⁊ solatium. **S**ecundo est q̄ homo multa videt̄ ois silet. ⁊ audire. **T**ertium est negare se iniuriā p̄cepisse. magnanimus enim ni hil debet sibi iniuriā reputare. **Q**uar tum est iniurias obliuioni tradere. nam vt ipse dīc̄ iniuriāz remediū ē obliuio. ⁊ ad h̄ admōet gl̄z celi. 10. Abi dī omnes iniurie p̄xi tui ne mēineris. ⁊ nihil agas iniurie in operibus.

Tertia pars.

Equitur respondit yho 7c. vbi tangit operatiōem potentie vi gorose: q̄ probat miraculorum

pertratio xps quidem qui suam infinitam
potentia multa faciebat quorum aliqua fa-
ciens in sabbo reprehendebatur a iudeis i-
videntibus qd sicut transgressor legis sabbi
violabat ipse vero tanqz bonus magister
et scientificus eos instruendo demonstrabat
se legem non transgredi nec sabbum violat
fm h igit hic tria possumus phiderat. s.

Medicamentum ostensum potetie

Argumentum reprehensum mali.

Documentum assecutum prudentie.

Quantum ad primum dicit respondit yho-
re. yhs ei sanauerat unum hominem parali-
cum de quo hic non specialiter fit mentio
quis fuerit sed forte fuit ille qui longo te-
pore facuerat ad piscinam quem xps ut ha-
betur Jo. 5. Sanauit in sabbo. qd videntes
iudei mirati sunt fil' et turbati vñ Augu.
Fecit bonam rem et turbati sunt. qd saluuz
fecit hominem in sabbo. **Q**uantum ad secun-
dum dicit propterea Moyses dedit vobis circu-
cisionem. Nam iudei videntes qd xps sana-
bat homines sabbis dicebant eum legem
soluere et esse contrarium deo iuxta qd dixe-
runt Jo. 9. Non est hic homo a deo qd sabbi
non custodit. et ideo xps ostendit. ex h qd
sanabat sabbis non erat legis transgressor
et intendit talem rationem circūcidere ho-
minem in sabbo legem non soluit igitur
multo magis sanare totum hominem in sabbo
legem non soluit. s. sabbo circūciditis ho-
minem igitur quare mihi indignamini
quia totum hominem sanum feci in sabbo.

Spiritualiter autem loquendo dicere
possumus qd circūcisio in veteri testamē-
to filia fuit illius qd est postmodum factum
in nouo. **U**bi primo sciendum est qd cir-
cūcisio fiebat in illo membro per qd transun-
ditur originale peccatum qd in membro viri-
li per quem homines propagant. **S**ecun-
do fiebat cum lapidis cuticulis. **T**ertio fie-
bat die octaua. significant autem ista.

Primo qd homo cōcipitur cum peccō
vnde ps. Ecce enim in iniquitatibus con-

ceptus sum et in peccatis cōcepit me mater
mea. **S**ecundo signat qd ab originali
peccato et ab alijs vitijs mūdatur p xpm
quia iuxta illud. i. Cor. 10. Petra autem
erat xps instar cuticuli petri cum quo fie-
bat circūcisio vñ Augu. Nam mūdatur de
cū quo nascimur a vitio que male viuēdo
addimur nisi p xpm cuticulis enim petrinis
circūcidēbāt et petra noīe xpi significabāt.

Tertio signabat resurrectionem nostram
qd xps resurrexit octaua die qd prima p
sabbum instar octaua die in quo fiebat cir-
cūcisio cor. 10. al. quia tūc a nobis amouebat
omne malum et habebimur omne bonum vñ
Augu. Ideo et octaua. qd post qntū sabbi
dñs die dñico resurrexit ipsa autem resurre-
ctio nostra circūcidit. i. abstulit desideria car-
nalis. **Q**uarto signat moraliter qd debe-
mus vitia a nostris cordibus amputare. iuxta
illud qd dixit Moyses. filijs Isrl. Deutero.
10. Circūcidite spiritum cordis vñ et cerui-
cem vñam ne induretis amplius tāto au-
tem maior cura vobis deesse debet circūcisione
et sanatione mentis qz corporis qz anima

nobilior est corpe cuius pheminētia cogno-
sci potest ex tribus. **P**rimo ratione digni-
tatis nam corpus fabricatum est de terra s.
anima ad ymaginem dei facta. **S**ecun-
do ratione nobilitatis. Nam anima est causa
omnium bonorum et malorum. corpus autem
de se nullum bonum potest velle nec ma-
lum etiam facere plusqz lapide vel ligno.

Tertio ratione felicitatis. Nam in ce-
lesti patria redundabit gloria et anime in
corpus et non e contrario. Unde dicit Eccli.
14. Fili in mansuetudine posside animam
tuam. et da illi honorem secundum meritum
suum. **Q**uantum ad tertium dicit nolite
iudicare secundum faciem. Iudicium au-
tem secundum faciem potest duobus mo-
dis accipi vno modo pro iudicio precipi-
tij et istud prohibetur. Nam homo non de-
bet esse preceptor iudicando. ita qd stari si-
ne examinatione debita sententia proferre

sed causam facti inueſtigat vt eſt poſſibile. ¶ Alio modo per pſonarū acceptio nem ⁊ h̄ prohibet. Nam homo non debet in iudicio pſonam cōſiderare ſed cauſam iuxta q̄ dicitur *Leuitici. 19.* Nō facies q̄ iniquū eſt nec iniuſte iudicabis. nō conſideret perſonaz paupertis nec honora mul tum. ſed iuſte iudica proximo tuo. q̄ licet autem horū prohibet a domino. d. nolite iudicare ⁊c. Iudei igit pſerebant Moy. xpo quia reputabāt ipſum digniorem ſe cundum extimatiōem ſuam. q̄uis xps eſ ſet ei dignior ſicut opera demōſtrabant. ⁊ h̄ iudicium xps prohibet cum dicit nolite ſecundum faciem iudicare. i. ſecundū opi nionem veſtraz falſam ſed ex rebus ipſis que ſec̄ Moy. ⁊ ex ill̄ que facio que ſunt factis maiora.

Quarta pars.

Equit. Dicebant quidam ex ill̄ ⁊c. vbi tangit p̄dictiōem exiſtē tie generoſe q̄ probat faſtigioꝝ explicatio. Nam xps non vt timidus. ſed vt potens domin⁹ p̄dicabat q̄ iuxta ill̄ *Mar. 7.* Erat docēs ſicut poteſtatem ha bens ſi q̄ turba doctri naz eius audiens. ſciens q̄ principes ſacerdotum quere bant eum interficere mirabatur ⁊ dubita bat ex cuius doctrina fuit effectus diffe rens cōſecutum ſecundum ſi igitur hic. 3. poſſumus cōſiderare. ſ.

Subietatem exhibitōis.

Dignitatem proceſſionis.

Diuerſitatem cōſecutionis.

¶ Quantum ad primum dicit. Vixerūt ergo quidam ⁊c. Nam aliqui cognoscētes malitiam principum ⁊ ſacerdotum cōtra Chriſtum ⁊ ipſum nō tenentes. nō cognos centes igitur potentiam dubitabāt vtrū cognoviſſent ipſum eſſe Chriſtum ſecun dum Augu. ⁊ propter h̄ dimitterēt ipſum ⁊ quia non cognoscebant ipſum dicebant ſed hunc vnde ſit. xps autem cum vene rit nemo ſcit vnde ſit. ¶ Quantum ad ſecū

dum dicit. Clamat igitur ybs ⁊c. ſicut enī erat duplex natura. Sic i po erat duplex natiuitas vna temporalis ſecundum natu ram humanam alia eternalis quantū ad naturam diuinam. ¶ Quantū igitur ad temporalem ſecundum naturam humanā poterant aliqua ſcire iudei. ¶ Quantum ad originem eternalem ſecundum naturā diuinā incōprehēſibilis erat. ⁊ ſm h̄ hic duo poſſum⁹ cōſiderare. ſ.

Exp̄ſionem natiuitatis temporalis ſecū dum humanitatem.

Et eternal ſecundū deitatem.

¶ Quantum ad primum dicit. Clamabat ergo ybs ⁊c. licet enim iudei ignorarent partum virginis tamen ſciebant q̄ xps fuerat in bethleem natus. ⁊ i nazaret edu catus. ⁊ ideo dicit ybs ⁊ nescitis. ⁊ vnde ſim ſcitis. ¶ Quantum ad exp̄ſionem natiuitatis eternalis dicit ⁊ a meipſo nō veni. Nam natiuitas xpi ſecundum deita tem erat iudeis ignota nec ipſum cogno ſcebant vñ yllari. 6. De trinitate. Quod ipſe ſit nescitur dum ignorat a quo ſit nō enim filium conſitetur qui negat natum. nec natum intelligit qui putabit eſſe ex nihilo. q. d. q̄ filius nō ex ſeipſo eſt nec ex nihilo ſed a patre. ¶ Quantum ad tertiu dicit. Querebant ergo eum apprehende re ⁊c. vbi duo poſſumus cōſiderare. ſ.

Inuidioꝝ malitiam pſequentem.

Deuotoꝝ reuerentiam adherētem.

¶ Quantum ad primum dicit querebāt ergo ⁊c. textus eſt clarus. ¶ Quantum ad deuotoꝝ reuerentiam adherentem dicit de turba autem multi crediderunt in eū vbi Auguſti. ¶ Humiles ⁊ pauperes ſaluos faciebat dñs. turba enim que ſuaz egritudinem cito vidit etiam ill̄ medici nam ſiue dilatiōez cognouit. ⁊ quia cognouit. i. credidit ⁊ ipſi firmiter adheſit. ideo meruit ab ipſo premiari. quia ipſe dicit *Jo. 3.* Qui credit in filium habet vitam eternam. Ad q̄ ⁊c.

¶ Scrla 4ª cñlec 4^a in. xl^a.

Proteriens yhs vidit cecus
a natiuitate &c. Jo. 9. Filius
quidem habz tria a patre. s.
Esse. Nutrimētū. Et docu
mentūz. ppter qd filius pfi

tria d3. Nam ppter esse d3 sibi honorem &
reuerentiā vñ Ecclī. 3. Honora pñem tuuz
vt pueniat tibi benedictio. pp nutrimentū
d3 sibi beneficiū & subuentōem vñ Ecclī.
3. Qui timet do^m honorat pñes & quasi
dñs serui. & his qui se generaueſt in ope
& sermone. ¶ Propter documentū. debz
sibi timorez & obiaz vñ Ecclī. 3. Filij obe
dite pñibus p omnia. Quia igit xps ē
pf spūal' humani generis ab eo habem⁹.
Esse gratie.

Nutrimētū eucha^a.

Documentū sapi^a.

¶ Sic in isto ceco nato ostendit istar hu
mani generis dedit esse grē illuminatōe.
Nutrimētū eucharistie in sui manifesta
tione & documentū sapi^a in salubri exorta
tione hinc est qd instar huius ceci qui ipz
adorauit d3 sibi reuerentiāz. qz excusauit.
bñficiā. Qui ipm obtēperauerit obiaz
de quo ceco fit mentōez in eua^o hodierno
in quo euāgelista. 6. tangit. s.

Potestatem operātem celleri⁹.

Dubietatem anxietatem incerti⁹.

Abalignitatez calūniantem inuidius.

Sedulitatem ingrentem solerti⁹.

Duplicitem simulātem sagati⁹.

Pietatem miserātem benigni⁹.

¶ 1° probat restitū⁹ organoz. Scdm
admiratio primozum. Tertiū repñensio
detractoz. Quartū inuestigatio cognato
rum. Quintum psuasio debitorz. Sextum
reuelatio secretoz. Primum in prin^o. Se
cunduz ibi itaqz vicini &c. Tertiū ibi & di
xerunt ei vbi est &c. Quartū ibi nō enim
crediderūt ergo &c. Quintū ibi vocauerūt
ergo rursuz &c. 6° ibi audiuit yhs qz &c.

Prima pars.

Quantū ad primū. vbi tangit &c.

q pbat &c. dicit pñiens yhs &c.

Ad viz qdem prudentem & mā

suetū quantū est in se pñet malitiā mitti
gare xps igitur dñ virtus & sapi^a. videns
indeosū seuitiam qz volebāt in ipm irruere
cū lapidibus vt habet in pñedēti eua^o
vbi dicit yhs aut abscondit se & exiuit d tē
plo. vt aut eorum emoliret duritiā sicut
hic dicitur cecum illuminauit. hic igit qz
tuoz possumus pñdere. s.

Inspectionem macule deformatis.

Requisitōem cñe demerētis.

Declaratōem materiē inducētis.

Ostensionem po^o excellētis.

¶ Quantū ad primū dicit pñiens yhs
&c. qz enim multimōis cecitas inesse pñ
hoibz vt sciam⁹ qualiter isti acciderat
dicit euāgelista qd erat a sua natiuitate ce
cus & vt xps daret disciplis materiā inq
rendi eum inspexit diligēter. ¶ Quantū
ad scdm dicit & interrogauerūt eum disci
puli &c. Nam discipuli mori fuerūt vt hāc
questiōem facerent qz vt dñ Jo. 5. q post
xps sanauerat paliticū tacentez ad piscinā
dixit ei ecce iam san⁹ factus es iam noli
peccare ne deterius tibi cōtingat. & ex h
oppinabant discipuli qd cecitas inesset ho
mini ppter alicuius peccm & ideo querūt
si h peccauit an pñes eius nō hic quia
a natiuitate cecus sed neqz filius p pñem
d3 sustinet penā. ¶ Quantū ad tertiū dñ
respondit yhs &c. Nam q sufficiēter vñ
respondere d3 sue respōsionis cāz sufficiē
tem petentib⁹ assignat. & scdm si hic duo
possumus cōsiderare. s.

Cōclusionis ppositae verā solutōez.

Solutiōis date claram pñationem.

¶ Quantū ad primū dicit respōdit yhs
&c. licet enim qlz homo de cōi lege nascat
cū originali peccō. propter qd ps. Ecce eniz
in iniquitatibus cōceptus sum. & in peccatib⁹
cōcepit me mater mea. similiter ēt duiz in

hoc mundo vñit multa cōmittit peccata
qz iuxta illud ecclci. 7. Non est hō iustus
in terra qui faciet bonum et non peccet. et
sic nec cecus nec parentes eius excusari
poterant a peccatō. tamē non propter hoc
scm̄ est vt nasceretur cecus. et subdit cām
d. s. vt manifestent opa dei in illo. **¶** **Q**^m
ad solōis date claram pbatōem dic. me
oz operari. vbi xps itendit talem rōnem
vnuqzqz d. operari dum tempus est ope
randi. Sed nunc cū dies est tēpus ē aprū
oparōi p qz māifestetur ille qui misit me.
cuiusmodi sunt opera miraculosa. igitur
nunc debeo facere miracula et sic cecus il
luminare vt manifestetur opa dei in illo.
per diem aut de quo dic hic intelligit se
ipsum. per talem rōnem. dies est ex p̄sen
tia lucis. sed ego sum lux. qz dum sum in
mundo lux sum mundi. ergo dies est ex
p̄ntia mea. **¶** Quātum ad quartū dic. h
cum dixisset ec. vbi tria possumus con fi
derare. s. **¶** **A**ctum singlaritaz misericordie.
¶ Preceptū auctoritaz sūme.
¶ Effectum vniuersalitaz magne.
¶ Quantum ad primū dic. Hic euz dixit
et ec. In prima quidē creatōe. vt p3 gñ.
2. d. s. formauit hoīem de limo terre. vt igi
tur xps se creatorem p̄mū ostenderet in
curatōe ceci voluit vti luto: sed sine mate
ria s̄m Criso. potuissz oculos reformare.
¶ Quantum ad preceptum auctoritatis
sūme dicit. et dic ei vade ec. Syloe est qui
dam fons ad radicem montis syon. vbi n̄
longe est in quo quoddā stagnum recipit
aqua d fonte. et istud stagnum aliquando
vocatur natatoria sicut hic. aliquando vo
catur piscina. **¶** Quantum ad effectum
vniuersalitatis magne dicit. abiit ergo et
lauit ec. magnam quidem vtilitatem con
sequutus est hic cecus. quia visum quē n̄
habebat recepit. quia quidem d congruo
promeruit: quia fuit obediens Christo.
¶ Nam s̄m ps. Preceptum domini lucidū

illuminans oculos. **¶** Sciendū est autē
circa istam partem loquēdo moralr qz p
istum cecum generaliter potest intelligi
totum genus humanum. et singulariter q
libet existēs in peccato mortali. nam quili
bz existens in peccato mortali cecus d̄r.
qz lumen gratie amisit. **¶** Instar autē ce
citatis corporalis causate diuersimode re
perio multiplicem cecitatem spūalem.
¶ Nam cecitas corporalis primo causat
per nimium fumū. vnde. 10. Sic acce
tum dēribus et fumus oculis: sic pugil ill
hīs qui miserunt eum. et instar huius ceci
tatis est cecitas in anima spiritalis per
peccatum superbie per qz homo instar fu
mi semper eleuatur in altum. Sed re s̄a
sicut fumus post modicum tempus eni
scit. Sic superbus deicitur in infernum. et
talīs cecitas potest figurari per Elymas
magi arroganz superbi. d quo d̄r Act. 13.
Ad cum tanqz superbus resisteret Pau
lo et Barnabe dixit sibi Paulus. O ple
ne oi dolo et omni fallacia filij dyaboli ini
mice omnis iusticie non desinis subverte
re vias domini rectas. et nunc ecce māus
domini super te et ertis cecus non videns
solem vsqz ad temp⁹. et confestim cecidit
super eū caligo et tenebre. **¶** Ubi sciēduz
qz per Elymas magum resistentem apls
intelligūtur superbi qz semper veritati re
sistunt: quibus potest dici illud Act. 7. du
ra ceruice et incircuncis cordibus et aurib
us vos semper spiritui sancto resististis
tales autem excecatur d̄s suam grām sub
trahēdo. qz Jacobi. 4. superbia d̄s resistit
humilibus dat grām suam. **¶** 2° causatur
cecitas corporal' pp nimīū splēdorē vel lu
cē. istar at hui⁹ ē cecitas i aīa spūal' ppter
peccm̄ vanaglorie pp qz hō vult corā alijs
appet: d talibz d̄r Eph. 4. Aliēati sūt a vīa
dī p ignorātiā q ē i ill' pp cecitatē cordis
ipoz. **¶** 3° catur pp nimīā tenebrā. Nam hō
rāto tpe possz stare i tenebris qz amitteret
visum instar huius est cecitas in aīa spūal'

tualis pp peccm inuidie. Nam inuid⁹ semper est obscurus et tenebrosus: nec aliquē respicit oculo recto. iuxta illud ecclesi. Ne qz est oculus et aduertens faciem et respiciens aiam suam: et per pñs cecus. **¶** Quarta causa cecitas corporal' pp nimium calorem. Sicut pñs illis qui est vase ferreo vel eneo bacilantur. instar at huius ē cecitas spūalis in anima pp peccm iracūdie. qz quidem catur ex eo qz sanguis accedit circa cor: ut de ipsa dicatur illud Ro. 5. Ceteri vero cecati sunt. **¶** 5ª causatur cecitas corporalis pp nimium frigus. Nam qz pupila est nature aque sicut aqua d frigore magno cogelaf. sic et pupila ex frigore leditur. instar aut huius est cecitas i aia spūalis pp peccm accidie: qz quidem qd dā pigritia circa spūalia bona. Nam quia sicut dñs Ecclesi. 33. Multam malitiam docuit. ociositas ideo p h anima excecatur. **¶** Sexto causatur cecitas corporalis pp nimium puluerē generatū in oculo pruritum. Instar huius est cecitas in aia pp peccm auaritie. Nam sicut dñs Ecclesi. 20. Exenia et dona excecant oculos iudicium. **¶** 7ª causatur cecitas corporalis pp nimium vaporē vel famositatem ascēdentem ad caput. qz tūc debilitatur visus. Instar autem huius est cecitas spūalis in anima pp peccm gule qz huius cominando dñs Job. 5. Ne qz potentes estis ad bibendum vinum et viri fortes ad miscēdū ebrietatē. **¶** 8ª catur cecitas corporalis nimium humorē destruēs organū oculi. Instar at huius ē cecitas in aia propter peccm luxurie qz catur ex humorē habūdina et delitij carnalis. d talib⁹ dñs 2. pe. 2. Sūt in delitij affluentes. In cōiuijs sunt luxuriantes. et oculos hñtes plenos adulterij. **¶** Isti excecari ex diuersa vi rior pñt figurari p Sāsonē. d quo finalit dñs Iudic. 6. Ad cū ad suggestionē Balib am sisset capillos pp quos habebat fortitudinem et factus fuisset debilis apprehēderunt eum Philistiū et eruerunt oculos

eius. et duxerunt gazā victus cathenis: et clausum i carcere molere fecerūt. **¶** Abi sciendum qz p Sāsonē q interpretat sol fortis intelligit quilibz homo qm ad rōnem qz istar solis dñs habere claram intelligētiā. ut d ipso dicat illud. 3. 12. 2. Cōfortat et esto vir fortis et obserua custodias dñi ut abules in vjs eius. **¶** Per Salidam at q interpretatur paupercula intelligitur hō quātum ad sensualitatē que paupercula dicitur qz non est capax grē. sine qua dñs hō pauper capillos autem in quibus consistebat fortitudo Sansonis diuina grā que facit hominem fortem: propter qz dñs de beato Stephano Act. 6. Stephanus plenus gratia et fortitudine faciebat signa magna in populo. Sicut autēz Sanson capillos amittit fortitudinem ad suggestionem. sic multotiens accidit qz anima rationalis dum a sensualitate seducitur: et suis consentit blanditijs amittit gratiam diuinā et efficitur debilis ad resistendum peccatis. Sic autem homie debilitato gratia amissa capitur a philistiū qui interpretatur cadentes intelliguntur demones qui propter peccatum superbie ceciderunt de celo. p gazā autem qui interpretatur fortitudo et potentia: intelligitur fortitudo et potentia dyaboli. de quo dicitur Job in collo eius morabitur fortitudo. sicut igitur philistiū ceperunt Sansonem et duxerunt in gazā. ita demones hominem sequentem sensualitatem capiunt et ipsum detinēt in sua potentia tanqz suum seruū. cui oculos erunt. dum eum considerare celestia nec continentia ad salutem. ligant vero cathenis dum ipsum non permittūt meritorie operari. Sic autem homine captiuato eius officium est molere. Nam qui moler aliquid: molam rotundam mouet vel voluit per quam datur intelligi qz dyabolus hominem iam captiuatum facit orare d peccato in peccatum donec ipsum perducatur in infernum. **¶** Licet autem homo sic dica

for multipliciter excecatus: tamen mult
pliciter reperitur collirium sanatum se
cundum q^d Christus possumus intueri. s.
Natum. Passum. 2 ymolatum. 7 in celis
coronatum vel glorificatum. **P**rimo
Christum possumus considerare natum.
Jo. primo. ubi dicitur. Verbum caro factum
est. 7 habitavit in nobis: 7 vi. gloriam ei⁹.
gloriam quasi unigeniti a patre plenam gra
tie 7 veritatis. **I**stud collirium illumi
nans oculos designatur per collirium: de
quo dicitur Jo. 9. q^d fecit x^{ps} ad illumina
dum oculos cecorum nati ex salua 7 terra fa
ctum fuit collirium. Nam per salua que
defluit a capite: intelligitur dei filius qui
procedit a patre. per terram intelligit hu
manitas. tunc igitur ex salua 7 terra fa
ctum fuit collirium quando dei filius as
sumpsit humanam. qui dicit de seipso Jo.
16. Exiui a patre 7 veni in mundum. **I**stud
collirium debet homo cecus propter pec
catum superbie super oculos suos menta
les ponere considerando tantum benefici
um q^d deus fecit humano generi qui pro
pter dilectionem q^{am} habuit ad ipsum filium
suum misit in mundum ut vitam recupe
raret 7 visum. **I**stud est colliriū d quo
figurative admonet nos Apo. 3. Suadeo
tibi emere aurum ignitum ut locuples fi
as 7 vestimentis albis induaris ut non
appareat confusio nuditatis tue 7 collirio
vnges oculos tuos ut videas. **N**am ho
mo qui vult ut non appareat in ipso pec
macula per quam denudabitur diuina gra
tia indui vestimentis albis per nitorem pu
ritatis. 7 collirio vngere oculos ut contem
plari possint assumptionem humanitatis.
ut de ipso verificetur illud Jo. 19. De te
nebris 7 caligine oculi cecorum videbunt
Secundo Christum considerare possu
mus passum 7 ymolatum. p^{ma} pe. 2. ubi
dicitur. Christus passus est pro nobis: no
bis relinquens exemplum ut sequamini

vestigia eius. **I**stud collirium illumi
nans oculos fuit figuratum p collirium
de quo sententialiter dicitur Tob. ij. Quod
sumens Tob. de felle piscis linuit oculos
patris sui 7 visum recepit. **U**bi sciendū
q^d per piscem dulcem 7 delectabilem gu
stui intelligitur Christus totus sapor
suis 7 dulcis de quo psalmista. Magna
multitudo dulcedinis tue domine quam
abscondisti timentibus te. Per sel autem
amarum intelligitur dolor: 7 amaritudo
passionis eius quam pro nobis posuit
qui dicit de seipso Treno. um. Vos om
nes qui transitis per viam attendite 7 vi
dete si est dolor: sicut dolor meus. **I**stud
igitur collirium debet homo cecus per
peccatum super oculos mentales ponere
passionem Christi iugiter meditando: iux
ta illud p^{ma} pe. 4. Christo igitur pas
so in carne 7 nos eadem cogitatione ar
mamini. q^d si fecerit visum recuperabit. iux
ta illud Isaye. 35. Tunc aperientur oculi
cecorum 7 aures sardonum patebunt.

Tertio Christum considerare possu
mus in celis glorificatum. Mat. 16. ubi
dicitur. Dominus Iesus Christus post q^{am}
locutus est eis. s. discipulis assumptus est
in celum 7 sedet a dextris dei. **I**stud
collirium illuminans oculos fuit figura
tum per collirium. de quo sententialit^r d^r
p^{ma} pe. 14. Quod cum Jonathas sati
gatus existeret gustato fauo mel' illumi
nati sunt oculi eius. **U**bi sciendum q^d
per fauum mel' dulcissimum: intelligitur
illa suauitas q^{am} Christus Iesus glorifica
tum habet in celis cuius facit participes
omnes suos fideles quos ipse alloquitur
ecclesiastici. 24. Transite ad me omnes q^{ui}
concupiscitis me 7 a generatōibus meis
adimplemini. sps enim meus super mel
dulcis. 7 hereditas mea super mel 7 fauū.
Per Jonatham autem qui interpretatur
columba vⁿⁱ. intelligitur quolibet aia dno
ta q^{am} xpo alloquitur Cant. 2. d. Surge ppa
i h

amica mea :columba mea:formosa mea :
 ⁊ veni. iam ei yempo transijt:ymbre abiit
 ⁊ recessit. Nam ania cuiuslibz fidelis ami
 ca xpi dñi per caritatez. columba p simpli
 citatem:formosa p puritatem. ⁊ hanc xps
 inuitat vt ad se veniat. allegans transituz
 afflictionum teporalium q per ymbrez ⁊ ye
 mem designat. ¶ Si igitur contingat
 animā designatam p Jonatam in his tem
 poralibus laboribz. qz et aliqn merito:ijs
 fatigari gustet suauitatem illius celestis
 patrie ⁊ glorie qz expectare dz cum xpo .
 signatam per melem. ⁊ statim illuminabi
 tur mentaliter vt clare possit videre.

¶ Per istas at illuminatōes quas ha
 bemus per xpm allogitur dñs pñr Jf .42.
 Vedi te in sed ppli mei in lucem gentiuz
 vt apies oculos cecoz ⁊ deduceres d con
 clusione victum d domo carceris sedentez
 in tenebris. ⁊ iō ps. Deus noster refugiu
 ⁊ virtus. adiutor i tribulatiōibus q inue
 nos nimis. **Secunda pars.**

Equitur itaqz vicini ⁊c. vbi tan
 git dubietatem/anxiātem incer
 tius. qz pbat admiratō. primoz

Nā vidētes aliquod scñ mirabile multo
 tius dubitant. Ex qua dubitatōe donec sit
 veritas inter aliquos Implex opio ge
 neratur :qz igitur vicini illum cecum illu
 minatam videbant mirabantur nō modū
 eum. ⁊ scñ vertebant in dubium: dñec fue
 rūt certificati per ipsum. fm hoc igitur h
 tria possumus cōsiderare. s.

Admiratōem dubiū ingerētē.

Disputatōem collegiū distinguētē.

Declaratōem aimū getantem.

¶ Q^m ad p^m diē. Itaqz vicini ⁊c. Nam
 vicini huius cecū qz cognoscebāt eum cer
 titudinalr fuisse cecū: ⁊ videbāt qz recepe
 rat visum :modū ignorabāt ⁊ admiraban
 tur. vñ Ciso. inopinabilitas sci miraculi
 incredulitatē inducebat. ¶ Q^m ad 2^m di
 eū. Alij dicebant ⁊c. Aliq. n. de vicino hu
 ius cecū considerantes figuram ⁊ staturaz

co:pis quoz hēbant longā noticiā hz Crī
 so. illum esse negare nō poterāt. hz in ipso
 viderēt effectū mirabilē qz claros hēbat
 oculos. sed aliqui asserēbāt. aliqui xō fm
 Aug. considerantes imutatōem co:poralē
 in ipso scām per visum negabant illum q
 cecus prius fuerat ⁊ aliuz sibi similem af
 firmabant. ¶ Spūaliter aut loquēdo per
 vicini huius cecū. i. peccatoris intelligunt
 demones: qui iō dicunt eius vicini qz so
 cietatem habent cum eo ⁊ ad infernū pa
 riter. vt sic miser peccator dicere possit il
 lud Job. Frater sum draconum ⁊ socius
 scorpionum. Sicut igit vicini huius cecū
 cognoscebant ipsum dum erat visu prius
 tus. cum autem visum receperat ipm nō
 cognoscebāt. sic demones exntem in pec
 cato mortali cognoscunt qz factus est sub
 ditus. postqz autem est illuminatus per
 grām ipm non cognoscunt qz ereptus de
 manibus ipsorum factus deo filius adop
 titiū. ¶ Q^m ad 3^m diē. Ille at dicebat
 ⁊c. Vicini qdē hoīs huius duobz specialr
 dubitabant. s. De persona vtrum esset ille
 qui prius fuerat cecus. ⁊ de modo quō rece
 perat visum. de quibus duobus certifica
 tur per ipsum. De primo. d. Ego sum. De
 secundo ille hō q dñs yhs lutū fecit ⁊ lini
 uit oculos ⁊c.

Tertia pars.

¶ Equitur. Et dixerunt ei vbi tūc
 ⁊c. qz pbat ⁊c. Nā pphetas inui
 doz est bōa que videt ab alijs fieri appa
 rētē reprehēdet saltē cāz aliqz adducēdo
 fm h igit h tria possumus cōsiderare. s.

Interrogatōem sollicitam.

Occasionē sophisticam.

Discussionē xidicam.

¶ Q^m ad p^m diē. ⁊ dixerūt ei ⁊c. Nā x
 luti qñ pñt qz irēdūt asseq nitunt p alioo
 implere quē admodū dñtur h tenuisse iu
 dei. ⁊ fm h hic duo pñdera. s.

Propriam interrogatōem.

Alioz responsionē.

Q^m ad p^m dic. Et dixerunt ei 7c. vbi Criso. dicebat at h meditates occasione. ita ei aduersus ipm cospirauerant. **Q**^m ad alioz rñsione dic. Adducit eū ad phieos fm Criso. Iudei qñtes vbi est ille: volebant ipm inuenire vt ipm ducerēt ad phieos. q: vñ nō hūerunt eum ducunt ceum: vt. s. eum vehementer interrogarent. **Q**^m ad 2^m dicit. Erat sabbatum qñ lutum sec^o yho 7c. vt. s. eoz malā mentē dñm straret 7 eām pp qñ eū querebant. vt. s. cōtra eum inuenirent 7 vt detraherent miraculo p exterminatam legis preuaricatōnem. **Q**^m ad 3^m dic. Itēz interrogaerunt eum 7c. vbi tria pñdera. s. Sedulitatē inquisitiōis. Diuersitatē opinionis. Veritatē inquisitiōis. **Q**^m ad p^m dic. itēz 7c. phiey qdem vt fortius xpm possent qui miraculum fecerat repēbendere non fuerunt contenti d relatiōe qñ fecerant illi qui cecum adduxerant. Sed per dñm cecū voluerunt melius informari. 7 iō ipz interrogauerūt. **Q**^m ad diuersitatē opinionis dic. dicebat ergo ex phieis. aliq ei audientes miraculū q: cecum referebat aliquatū inuncti sps scitigra cōmēdabāt auctorē miraculi. alieui vero vt lapides duri detrahebāt. **Q**^m ad veritatē inquisitiōis. dicūt ergo ceco 7c. vbi p pōitur interrogatō rēptatiua. 1° re sponso declaratiua. **Q**^m ad p^m dicit ergo 7c. iudei qdem tribus de cāis cecū potuerūt interrogare. **P**rimo rēptatiue. volebāt eim ipm rēptare quid d Chriſto sentiret vtrū bene vel male: vt sic ipm male facerēt negare miraculū xpi. Si aut bñ nō vt credāt sibi s; vt rēphēdāt. **2°** vt itelligam⁹ fm Theo. Ista interrogatiō nē fuisse illoz q dicebāt xps peccatōre nō eē s; signa facer. 7 sic interrogatō fuit pbatio. **3°** fm Aug. vt ex rñsiōe sua calūniaret eū 7 d synagoga eoz eicerēt. **Q**^m ad re spōsiōne declaratiua dic. Ille at dixit. q

ppheta ē. Māz cec⁹ fm Aug. pfecte non est illuminat⁹ in fide: q: tunc dixiss⁹ ipm filium dei esse. tñ non est mēritus ipm dī cēdo ppham. q: de ipo dī Math. 21. Hic est yho pphā a nazareth galilee.

Quarta pars.

Egitur non crediderunt 7c. vbi tangit sedulitatem ingrentem solertius. q: probat inuestigatō cognatorum. phiey enim non contenti d dīcto vicinorum quātum ad cecum illumiatum a xpo: q: inter eos diuersitas erat. voluerunt per parentes proprios veritatem scire. s; h igitur hic quatuor possum⁹ cōsiderare. s.

Phieorum duritiam adherendū.

Ipsoz diligētiā ad inquirendum.

Alioz solertiam ad euadēdum.

Victoz appentiam ad excusandū.

Q^m ad p^m dic. Non crediderunt 7c. vbi Criso. q: phiey cecū atonitum non valuerāt. sed videbant eū omni patione benefactorē suum predicantem p pentes putabāt anihilat⁹ miraculū xpi. s; tñ fm Criso. psecuti sunt oppo^m. q: p dñm pentum fuit magis vitas miraculi ppleta. **Q**^m ad 2^m dic. 7 interrogauerūt eos 7c. In ista interrogatōe triplicē implicat qñc. p^a ē d psona cū dicūt ē fili⁹ vñ. s; ē d mutatiōne cū dicūt. quō ergo nūc videt. 3^a cū dicunt quē dicitis q: cec⁹ nat⁹ ē. p h at volebant fm eos inducere vt negarēt ipm non fuisse cecū. 7 per pñs q: nunc miraculose non recepiss⁹ visus. **Q**^m ad 3^m dic. Respōderūt ergo eis 7c. pentes qdē huius cecū d trib⁹ fuissent interrogati. vt sup: a nō responderūt nisi ad duo. ex q p3 fm Criso. eoz igratitudo: q: nō pñter rñderunt. **Q**^m ei iudei xpo inuidentes videbant q: multi sequebant eum 7 incuserūt timore: p pñs q: si aliq pñteret xpm eē messiam. 7 ipm sequeret: expelleret d synagoga 7 consortio iudeorum: 7 ideo parentes hui⁹ cecū timuerunt bene loqui de Chriſto. iō

dñi si dixerunt pntes eius etc. et sicut cāz.
Ia enim pspirauerant iudei etc.

Quinta pars.

Equi. Vocauerunt ergo rursus
etc. vbi tangit dupliciter simulā
tem sagatius. q. pbat persuasio
debitoꝝ. Nam iudei vidētes cecus illumi
natum constanter asserere se beneficiu a
xpo recepiſſe. et q. debitum erat de benefi
cijs grās agere voluerunt ipsum inducē
vt miraculum in xpo non attribueret: sed
solum deo. vt sic in isto miraculo xps nō
hēretur auctor: in qua persuasione magnā
disputatōem fecerunt. h. at tria possumus
considerare sūm q. ipm tripl̄r voluerunt
auertere vt veritatē negaret. s.

Bladitijā adulando.

Conuictijā insultādo.

Iniurijs improporando.

¶ 1^a ad p^m dic. vocauerunt etc. vbi cō
sidera allocutōem blādicam. q. vocaue
rūt eū p̄suasione sophistica. q. da glām dō
vbi Augu. dñe nega q. accepisti h. plane.
nam glām deo dare sed deum potius bla
sphemare. et rñsionem viridicaz. cum dic:
dicit ergo ille: si peccator: est nescio. vnum
scio cum cecus essem modo video. q. d. h.
Criso. nihil ad me de hoc q. dicitis q. est
peccō. q. d. h. nolo nunc disputare vobis scū:
sed dico vobis scū: q. cum cecus essem:
mō video. ¶ 2^a ad 2^m dic. Dixerūt er
go illi quid fecit tibi etc. Nā. qñ aliq. vult i
sultare alicui ipm iducit ad aliqd dicēdū
ex quo deo infert sibi puitiū assignāo cāz
aliq. cui ille d. rōnabiliter obuiare. Scōz
h. igit hīc q̄tuo: p̄sidera. s.

Loquēdi occasionem.

Conuictij illatōem.

Cāe assignatōem.

Dicri reprobatōem.

¶ 3^a ad p^m dic. Dixerunt etc. Qui re
spōdet eis. dixi vobis iā etc. Nā cec⁹ i p^{no}.
sūm Criso. q. res nūdū erat plene manife
sta vicinis loquebat. nūc at q. iaz euidēs

erat audactius p̄fert dñā. ¶ 4^a ad cō
uictij illatōem dic. Apsalē dixerunt ei etc.
Nā h. p. conuictio dixerunt ceco q. esset xpi
discipulus. tñ reali non fuit cōuictum sūm
Aug. 2. h. non est malum sed bonum: qñ
tum ad intentōem dicentiū fuit puitium.
q. puitio h. sibi dixerunt. ¶ 5^a ad causē
assignatōem dic. nos scimus q. Apsalē. lo
cutus est dñs etc. Nam q. p̄ley dixerāt se
fore discipulos Apsalē. inuendo q. nolebāt
esse discipuli xpi. allāt causam p̄ponēdo
Apsalē. xpo. et h. monebat eos: q. dñs locu
tus fuerat facie ad faciem. vt habet exo.
23. ¶ 6^a ad dicri reprobatōem dic. Re
spōdit ille etc. 2. cim p̄ley se xpm nesci
re p̄ferētes ei Apsalē. iō eos reprehēdit et
cōfundit p. miracula que fecit xps. q. d. ad
miranda ē opio v̄ra que dic xpm non cē
auctis h. non cognoscat eum: tñ apuit oca
los meos: vñ Criso. v̄z signū inducit: q. d.
h. deprauare nō poterant h. ab eo p̄uince
bant. et h. probat. d. scimus at etc. vbi tripl̄r
xpm ostendit fuisse potentie excellentis. s.

Ex diuina acceptatōe.

Ex insolita opatōe.

Ex magnifica conditōe.

¶ 7^a ad p^m dic. scimus etc. vbi intēdit
talem rationem. Ille quem deus exaudir
iustus et bonus est et non peccator. Sed d
us exaudir xpm: q. me illuminauit. igitur
est iustus et bonus et non peccator. et per p
sequens potentie excellentis. ¶ 8^a Quāru
ad insolitam opatōem dicri. a sculo nō
est auditum etc. vbi sic arguit. Ille qui fa
cit opera inaudita et insolita est potentie
excellētis: sed Chastus est h. qui ape
ruit mihi oculos cum natus essem cecus
q. nunq. auditum fuit de aliquo. igit etc.
¶ 9^a Quantum ad magnificam conditōem
dicri: nisi esset h. a deo etc. vbi sic arguit:
nullus potest facere opera sup̄a naturaz.
quia me illuminauit. igitur hoc fecit pro
pter diuinam virtutem. et sic patet q. est
condictionis magnifice et p̄o sentie exce

lentis. **Quantum** ad tertium dicit. **Re**
sponderunt &c. vbi primo iniuriatur &
bis. quia dixerant in peccatis natus es to-
tus & tu doces nos. 2° factis quia eiece-
runt foras.

Sexta pars.

Equitur. **auduit yho &c.** vbi ta-
git pietatem miserantem bent-
gnius. q^{uod} probat reuelatō secre-
toy. Nam magna pietas & misericordia
fuit in xpo qñ istum a iudeis expulsus sus-
cepit & reuelavit ei filium dei esse. h^{ic} autē
tria considera. s.

Obuiatō: m saluificam.

Interrogatōem mirificam.

Adhesionē firmissimam.

Ad 1^{am} ad p^{ri}mū dicit. **auduit yho &c.** Nā xps
obuias hōi quē illūinauerat bēig^{is} ip̄s susce-
pit. vbi Criso. Qui pp vitatē & xpi p̄fessio-
nē iniuria opprimunt. hū maxie honorant
q^{uod} in ceco scñ est. eiecerunt eum extra tē-
plo iudei. & inuenit eum dñs templi & euz
suscepit. **Ad** 2^{am} dicit. **dixit tu credis**
vbi p xps interrogat si credit in filium dei
nō at dicit. Si credit in xpm. q^{uod} fm yllariū
non q̄liscunq^{ue} cōfessio de xpo sufficit. vt
scum credere solum creaturam. 2° cec^o re-
spondit. d. quia es dñe vt credam. in quo
deco fm Criso. Innuif desiderium huius
ceci q^{uod} habebat ad xpm. **Ad** 3^{am} xps scipm
manifestat. s. vidisti eum & qui loquitur
tecum ip̄s est. In ista responsione xpi ce-
cus prius illuminatus corporaliter nunc
illuminatur mentaliter dum ip̄m instruit
d^e sua potentia mirabiliter operante. & de
sua doctrina intelligibilis illustrante. cum
dicit. & qui loquitur tecum ip̄s est. s. qui te
instruit in salutari doctrina. vnde Augu.
Modo lauat faciem suam. s. cordis eius:
cum dicit. vidisti eum. s. mirabilia faciētes
Quantum ad tertium dicit. **At ille ait**
credo domine. Nam ad veram fidei tria
spālter reguntur. s.

O:is confessio.

Operis adimpletio.

Cordis contritio.

Propter primi duo dicit Apo. Ro. 10.
Corde enim creditur ad iusticiam. ore at
confessio fit ad salutem. **Propter** terti-
um dicitur Math. x. Dñm deum tuum
adorabis & illi soli seruias. hic autem tria
habuit iste cec^o. Nāz dñs q^{uod} ait q^{uod} ad p̄fes-
sionē oris q^{uod} dixit credo dñe q^{uod} ad adhe-
sionem cordis q^{uod} prociens adorauit. q^{uod}
ad exhibitōem op̄is. sciens illud Math.
vltimo. Qui crediderit & baptizatus fue-
rit saluus erit. Ad q̄z salutem &c.

ſeria. 6^a. dominice quartæ in .xl^o.

Rat quidaz languens La-
zarus. Jo. ij. Bonus p̄f &
dñs debet. 6. conditiones
habere. **Primo** esse p̄f
in effectū exēplo David. 2.

R. 14. q^{uod} cum vidisset angelum cadentem
populū sibi compassus dixit ad dominū
ego sum qui peccaui. **Secundo** debet
esse mittis in aspectu ad non terrendum
exemplo Moy. de quo Numeri. 12. Erat
eniz Moy. vir mitissimus super omnes
homines qui habitabant in terra. **Ter-**
tio debet esse prudens in intellectu ad co-
gnosendum. exemplo Salomons d^e quo
3. R. 4. Dedit deus sapientiam Salomo-
ni & prudentiam multam. & latitudinē cor-
dis quasi arenaz que est in litore maris.
Ad 4° d^e esse placibilis in affatu ad cōso-
landū. exemplo Aaron. de quo dixit dñs
Moy. Exo. 4. Aaron fr tu^s leites scio q^{uod}
eloquēs sit ip̄s loquat^{ur} p̄ te ad pplz & erit
os tuū. **Ad** 5° d^e esse potens in effectū ad
opandum. exēplo Iheremy. de quo eccl̄i.
41. In diebus suis non pertimuit p̄ncipes
& potentia nemo vicit eum: nec superauit
illum verbum aliquod. **Sexto** debz eē
vniuersal^{is} in p̄fectu ad augmentandū. exē-
plo Ioseph q^{uod} d^e dñe gen. 41. Crescet me

fecit dñs in terra paupertatis. vt at ista ex-
ceptioni mandent. 6. requirunt. q̄ tagit in
beua^o beatus Iohānes v3.

Calamitatē piculi affligētis.

Securitatem animi p̄fidentis.

Claritatem radij ostendens.

Affabilitatez eloquij demlcentis.

Celebritatez miraculi excellentis.

Quiritatem ppli adherētis.

¶ Prīmū probat morbo aggrauatus.

Scdm nūtiū destinat^o. Tertiū mod^o de

monstrat^o. Quarto effect^o nūtiatus. Qui

tū mortu^o suscitatur. Sextū cet^o aggrega-

tus. Prīmū i pñ^o. 1^m ibi miserūt ergo so-

rores 7c. 3^m ibi vt aut audiuit 7c. 4^m ibi

venit itaqz yhs 7c. 5^m ibi yhs at vt vidit

7c. 6^m ibi mlti ergo ex iudeis 7c.

¶ Prīma pars.

Quantū ad primū vbi tangit 7c.

q̄ pbat 7c. dicit erat qdā languēs

Lazarus 7c. vbi circa istum lan-

guidum. quattuor possum^o p̄siderare. s.

Propriam notationem.

Cōgruam habitationem.

Mobilem cognatiōem.

Intelligibilem declaratiōem.

¶ Quantū ad p^m dicit erat qdā languēs

7c. vbi Beda. Lazarus interpretat^o adiut^o

inter cui^o oēs mortuos quos dñs suscitatur

hic magis ab eo adiuuat quem nō solum

mortuum sed quatrīduanū suscitauit.

¶ Quantū ad scdm dicit bethania du-

plex enim fuit bethania vna trāsiordanez

vbi baptizabat Iohānes cñ iudei miserūt

ad euz. d. tu quis es alia prope ier^m quasi

p duo miliaria de qua dñs hic. **¶** Quantū

ad 3^m dicit de castello Marie et Marthe

sororum eius. Nam ille sorores erant val-

de nobilis et habebat sub se castra ex quo

sequit^o q̄ Lazarus frater earū nobil^o erat.

¶ Quantū ad quartū dicit Maria autē

erat que vnixerat dñm 7c. volens euāgeli-

sta nos certificare q̄ fuerit hī maria. quia

multe femine tunc tēporis hoc noīe voca-

bantur ipsam nobis determinat p̄fectum
notū q̄ fecit vñ alimus. ex noīe ne errare
mus ostendit ex totissima actiōe.

¶ Secundapars.

Eg^o. Miserūt ergo sorores 7c.

vbi tangit securitatē animi cōfi-

dentis. q̄ probat nūtiū destina-

tus inter alia enim q̄ dant securitatem vt

vnus succurrat ad alium ē dilectio. p̄pter

q̄ dicit Eccli. 22. Ad amicū etiāz produxe-

ris gladiū ne disces ē enim regressus ad

amicū. quia igit^o inter xpm et istas duas

sorores et Lazarū erat vera dilectio. hinc

est q̄ i suis necessitatib^o secur^o recurrerāt

ad xpm. hic igit^o tria possum^o p̄siderare. s.

Infirmatōez afflictiois dure.

Exp̄ssionez r̄fionis mirē.

Allegatiōem p̄fortationis magne.

¶ Quantū ad p̄mū dicit miserūt 7c. Ille

due sorores vidētes fratrem infirmū gra-

uiter affligebant non modicē timentes ne

subtraheret ab eis p̄ mortem fm Aug. de

verbis dñi. et ideo miserūt nūciū ad xpm

q̄ diligebat eas et Lazarū. vt pietate mot^o

ipsum Lazarū liberaret vbi insup Aug. de

sup Iohānem nō dixerūt veni et sana. nō

fuerūt auct^o dñe ibi iube et hic fiet. sed tan-

tū ecce quem amas infirmū. q. d. suffic^o vt

noueris nō amas et deseris dat ēt itellige

re fm theo^m magnā eaz fidē et deuotiōez.

¶ Quantū ad 2^m dicit audiēs autē yhs 7c.

Nā qñ aliqd ordinat ad aliq̄ez finēz vlti-

mū vt ibi sistat. lz añ finem illū aliqd acci-

dat nō tñ dñs ad illud q̄ accidit ordinari

sz ad vlti^m finem. q̄ igit^o infirmitas Laza-

ri vltimate determinabat ad resurrectio-

nez vt sic dñs glorificaret. licet interuenerit

mors nālis q̄ hī fuit termin^o. iō dñs q̄

hec infirmitas nō fuit ad mortē sz p̄ glo-

ria dei vñ Theo^m. Ipsa mors nō erat ad

mortem. sed poti^o ad miraculū quo facto

crederent hoīes in xpm et vitarēt eternāz

mortem vñ sequit^o. sed pro glā dī. **¶** Qua-

tum ad tertū dicit diligebat autem yhs

re. magna qdem pfortatio erat sororibus Lazari et securitas ad ipetrandum p Lazaro dilecto quem habebant ad xpm q ipsas similiter diligebat. iuxta q sub noie sum pro die Prover. 8. Ego diligentes me diligam et mane vigilat me inueniet.

Tertia pars.

Eg^o ut aut audiuit re. vbi tagit claritate radij ostendit. q pbat modum demonstratus. h enim discipuli audissent infirmitatem Lazari tñ grauedinem infirmitatig igneabant et mortem et io xps q nouerat oia ipos illuinauit. ut veritatez cognoscat. ostendens aut veritatez se iterum inuit ad visitandum Lazarum. h non sine ca aliquatulus differerat. hic igitur quantum ad aduentum xpi p quem illuminatur discipuli. s. p. sidera. s.

Tarditatem congruentem.

Securitatem confortantem.

Necessitatem iminentem.

Utilitatem psequentem.

Probitatem animatam.

Quantum ad primū dicit ut aut audiuit re. iudeis qdem volentes apprehenderet et lapidare xpm sicut d^r Jo. 10. Ipe exiuit de manib⁹ eorum et abiit transiordanem in eum locum vbi erat Iohannes baptizans. si emō iuxta Salym. xps igit postqz sibi nūciata fuit infirmitas Lazari quē sciebat esse de functuz duobus diebus māsit in hoc loco et h fecit ppter triplicem cam. Primo secundū alciuiū propter miraculi magnitudinem. nam magis fuit mortuū suscitare qz infirmū curare. Secūdo propter miraculi certitudinem. Nam maior certitudo fuit suscitare sepultum et quatridentum qz immediate defunctum. Quantum ad secundum dicit deinde post h dicit discipulis re. xps enim ad Lazarum volens ire alloquit discipulos et ipsos titubantes confortat. et scdm h m ista pñcula tria possumus considerare. s.

Amorolam disputatiōem.

Amorolam dubitatiōem.

Animosam confortationem.

Quantū ad primū dīc deinde post hec re. Nam viscerosus amor hic ostēdit xpi ad Lazarū. quia ppter ipsum voluit in iudeam redire. vbi voluerūt ipsum lapidare iudei a quib⁹ fm Flug. discessit ut homo sed reuertit ad eos ut dñs. Quantum ad timorolam dubitatiōem dicit dñs ei discipuli re. Nam discipuli nūdum plene illūinati nec adhuc per spūs sancti grā cōfirmati xpm deum nō nouerant. et ideo fm Flug. tam de ipso dubitabāt qz etiam d seiphs.

Quantū ad animosam cōfortationem dīc respōdit yhs nōne. 12. hore re. Ista qdem pñcula pōt multipliciter introduci.

Primo ut xps se ostēdat diem et aplos 12. horas. Sed ego sum dies. et vos hore igit debetis me sequi nō ego vos hui⁹ aut seqle rationem subiūgit. d. si quis ambulauerit in die re. vbi talem ratiōem intendit. sicut se h3 dies materialis ad ambulantes cum ipso. sic et dies spūalis ambulantes cum ipso. sed q ambulat in die materiali nō offendit quia videt lucem materiale igit qui ambulat mecum qui sum dies spūalis non offendit. et sic nō o3 vos timere me sequi.

Secūdo modo potest introduci inueniendō rationes duas prima sumit ex iudeoz imutatione. secunda ex lucis illustratiōe.

Ex iudeoz imutatione sic arguit. 12. hore diei potest aliqsa a proposito suo imutari h igitur iudei aln lapidare me voluerint tñ possunt esse mutati. et sic nō o3 timere nā de mutatiōe cordium hominuz dicitur Exo. 24. Immutatum est cor pharis in seruoū eius super populo Israel.

Ex lucis illustratiōe sic arguit vbi est presentia lucis non debet esse timor quia lux confortat et letificat. sed nunc in mea presentia est presentia lucis. ergo nos nō debemus timere. Quantum ad tertium dicit. h ait yhs post h dixit Lazarus re. necessitas enim itineris xpi fuit ut suscita

ret amicu dicit autem ipm dormire lz
esset mortu⁹. quia scdm Augu. licet esset
naturaliter mortu⁹ xpo. tamē dormiebat
qui facilius ē suscitare mortuū. q̄s homini
dormiētem aliquem excitare. ¶ Quantū
ad quartū diē. Dixerūt ergo discipuli 7c. vti
litas quidem discipulorū fuit moro Laza
ri. quia per resuscitatōem ipsius fuerunt
in fide fortius confirmati que moro ip̄s
ignoratibus māifestat a xpo vnde hic. s.
possumus p̄siderare. s.

Dubietatis insinuatōem.

Veritatis declaratōem.

Abortualitatis exp̄sionem.

Utilitatis consecutōem.

Voluntatis determinatōem.

¶ Quantū ad primū diē. Dixerunt ergo
7c. vbi Criso. solet enim somn⁹ egrotatūz
esse causa salutis inditiūz. dixerunt ergo
xpo. si dormit salu⁹ erit. q. d. fm Criso. si
dormit nō igitur est vtile q̄ tu vadas ad
excitādum eū q̄ qdem scdm Criso. Dice
bant volentes impedire eius aduentū in lu
deam. ¶ Quantū ad veritatis declaratō
nem dicit dixerat autez dñs de morte 7c.
Quanta quidem dubitatōem q̄s habuerūt
discipuli d̄ verb dñi hic declarat ostēdens
de quo somn⁹ dixerat. ¶ Quantū ad mor
talitatis exp̄sionem dicit tunc. dicit ergo
eis yhs māifeste 7c. vbi Aug. Quia dixe
rat obscur māifestat q̄ dixerat. ¶ Quan
tum ad utilitatis p̄secutionez dicit. 7 gau
deo propter vos. ex duobus enim potuit
crescere fides discipulorū. quia Christus
non erat presens Lazaro 7 tamen ipsum
mortuū nūciavit. secundo quia ip̄s tam
fetidum resuscitavit. ¶ Quantum ad vo
luntatis determinatōem dicit sed eamua
ad eum. Nam videns xps oportunitatez
temporis quo poterat clare miraculū fa
cere cōpatiēdo sororibus Lazari determi
navit adeundum. ¶ Quantū ad quintū
dicit. dicit ergo Thomax cognoscēs volū
tatem qua se determinauerat ad eundum

licet dubitaret ne iudei xpm offenderent
tamen fortificat⁹ spiritu 7 alios vt sequā
tur Christum vsqz ad mortis periculum
ortabat. de quo Beda. Sicut enim loque
batur quasi posset facer que alios oraba
tur immemor sue fragilitatis sicut petr⁹.

Quarta paro.

Equit. venit itaqz yhs 7c. vbi tā

git affabilitatem eloquij demul
centis. q̄ pbat effectus nūciat⁹

vbi tria p̄sidera. s.

Aduentū xpi benignissimū.

Ocursum Barthae sedulissimū.

Accessum Barthae deuotissimū.

¶ Quantū ad primum dicit venit itaqz
yhs 7c. vbi tria possumus p̄siderare. s.

Temporis p̄gruitatem.

Loci opportunitatem.

Populi numerositatem.

¶ Quantū ad primū diē venit itaqz yhs
7c. Nam xps quarta die accessit. fm alci
miū. vt quatrduanū impleret 7 Lazarus
gloriosius resuscitaret. ¶ Quantū ad lo
ci opportunitatem dicit erat autem betha
nia iuxta ier^m quasi stadijs. 15. Nam octo
stadia faciūt vnum miliare. 7 sic distabat
a ier^m per duo miliaria min⁹ vno stadio
7 ideo secundum Criso. Erat locus opor
tunus vt possent sorores Lazari facilius
visitari. ¶ Quantū ad populi numerosita
tem dicit multi autem ex iudeis 7c. Quia
sorores Lazari erant valde nobiles ideo
multi iudei venerūt de ier^m ad consolā
dum eas de fratre mortuo. ¶ Quantum
ad secundū dicit Barthae autem vt at
diuit 7c. vbi tria possumus p̄siderare. s.

Barthae p̄mptam acceleratōez.

Eiusdem fidelem confessionem.

Xpi vtilem instructōem.

¶ Quantū ad primū dicit Barthae autē
7c. Nam Barthae tanqz de xpo multū so
licita. vt audiuit aduentū eius vl⁹ xps iussit
ad ipm cur aut nō vocauit sororem suam

Mariam qñ primo tuit ad ipm assignat
duplex ratio. **P**rima fuit fm Theo^m
q: voluit iudeos q erant pñtes latere ad
uentu xpi. q: ipsum hēbant exosum. q nō
credbat posse fieri si vocass; mariā. **S**e
cunda rō fuit scdm vt audita respō
sione xpi **M**arthā pñlantem aduentum
Marie gaudiosius nūciaret. **Q**uantū
ad **M**arthē fidelem pñfessionē dīc. dixit
aut **M**arthā zc. vbi duo pñterur de xpo.
Primū ē q i sua pñsentia potuiss; mor
tez Lazari pñuenire z ideo dixit dñe si fuiss
es hic zc. **S**cdm ē q xps iā **M**arthē
pñuentum poterat suis pñibus suscitare.
Quantū ad xpi vtilem instructōē dīc:
dicit ei yhs resurget frater zc. in q instru
ctione ad resuscitaciōem Lazari quattuor
confidera. s.
Actum euidentēz.
Causam sufficiētem.
Abodum cōuenientem.
Accessum pñmerentem.
Quantū ad primū dīc. dixit ei yhs zc.
vbi primo ponit resurrectōis securitas. se
cundo **M**arthē credulitas. **Q**uantū
ad primū dīc. dicit ei yhs zc. In ista certi
ficatiōe resurrectōis xpi iplicite certificat
Martham d duplici impñfeciōe creduli
tatis qz supius pñtendebat in verb; suis. s.
q poterat pñsens miracula facere. z q si h
faceret nisi i virtute alteri⁹ faciebat. ideo
xps fm **C**riso. prudēter dixit resurget fr
tu⁹ non at dixit rogabo nec dixit nō indi
geo alterius adiutorio. **Q**u^m ad **M**ar
thē credulitatem dīc. scio q: resurget i no
uissimo die. Nam q: dominus absolute dī
xit resurget nō determinādo tēpus retu
lit **M**arthā secundum Augu. Illud fore
dēz pro resurrectōe generali qz credebat
futuraz nō pro resurrectōe pñsenti. resur
rectōez aut generalēz scdm **C**riso. certitu
dinalr credebat. q: sepe xpm docētem au
dierat. **Q**uantū ad cām sufficiētez dīc.

Dicit ei yhs zc. Ego suz resurrectio z vita
zc. vbi xps duplicem impñfeciōem creduli
tatis **M**arthē. qz supius iplicite insinua
uerat hic clariuz māifestat vñ Aug. **S**o
minus aut māifestius suam ondit auctori
tatem. Nam subdit dicit ei yhs zc. ego sum
resurrectio z vita. quoniā nō indiget alio
adiutorio qualr erit resurrectio. si xps ipe
vita nō loco sed vbiqz exñs potest sanar.
Quantū ad modum pñuenientem dicit
qui credit i me zc. Nam sic duplex ē mor
ita duplex ē resurrectio. **E**st enī pmo
mors anime quādo per peccatū separaf a
deo de qua Apo^c. 3. Nomen hēo q: viuas
z mortu⁹ es. z ab ista per gratiā resurget
z fidem quia Abacuch. 2. Iustus autēz ex
fide viuut. **S**ecundo est mors corporal.
de qua. 2. pñ. 14. Omnes morimur z quasi
aqua dilabimur que non reuertunt. z ab
ista resurget corpus in resurrectōe finali.
si autem duplex resurrectio se habet per
ordinem. quia prior est resurrectio anime
ad qz secuta est resurrectio corporis pmo
igitur fit mentio de resurrectione anime.
secundum August. Cum dicit. Qui cre
dit in me zc. secundo de resurrectione cor
poris cum dicit. z omnis qui viuut. s. in
carne z credit in me per fidem formatam
etiam si moriatur ad tempus per mortēz
carnis. non morietur in eternum. i. sem
per quia aliquando resurget. **Q**uan
tum ad ascensum pñmerentem dicit cre
dis h. cui respondet vtiqz domine zc. vbi
licet **M**arthā non videatur ad questio
nem explicite respondere. quia questio
fuit de credulitate resurrectionis. de qua
mentionem non facit. tamen implicite re
spondet z realiter secundum Aug. Cum
Christum confitetur dei filium in cuius
virtute est resurrectio. z vita. z quicquid
potest perfectionis z operis cogitari.
Quantū ad tertium dicit z cuz h dixit
set zc vbi quattuor confidera. s.

Barthe secretam insinuatōem.

Barie sedulā acceleratōez.

Judeoz piā cōpassionē.

Barie amarā expressiōē.

¶ Q^m ad p^m dic. Et cum hoc dixisset &c.

Ubi Criso. Ideo autem occulte sororez vocat q: si sciissent iudei xpm aduenire recessissent & non fuissent testes miraculi.

¶ Q^m ad Barie sedulam acceleratōez dicit. Illa autēz ut audiuit &c. vbi duo possumus considerare. s.

Barie actū sollicitum.

Christi locū cōgruum.

¶ Q^m ad p^m dicit. Illa autēz ut audiuit &c. Nam Baria tm diligebat q: statim cucurrit ad ipsum quando ipse audiuit aduētum.

¶ Q^m ad xpi locum pgruum dicit. Mundum enim venerat &c. vbi Criso. Cautius enim stat ut non videat ingerere seipsuz miraculo sed rogari ab alijs.

¶ Q^m ad iudeoz piā cōpassiōem, dic. Iudei igitur qui erant &c. Nam iudei videntes q: Baria subito surrexerat & exierat ignorātes cām sui exitus crediderunt q: iret ad monumentuz ut ibi ploraret frēm suum & sibi compassi secuti sunt eam. **¶** Q^m ad Barie amarā expsiōē dic. Baria ergo cum venisset &c. vbi duo tangit. s. honoris exhibitōem. cum dic. Et cecidit ad pedes eius & doloris expressiōem: cum dic. dñe si fuisses hic frater meus nō esz mortuus &c.

Quinta pars.

Equitur. Iesus vidit eam plorā

tem &c. vbi tangit celebritatem

miraculi excellentij. q: pbat mor

tu⁹ suscitā⁹. vbi q^m ad miraculū s. resurrectōē Lazari i q: xpo s. uēit sorozib⁹ tria p. sidera. s.

Affectū misericorditer inclinantē.

Affectū familiariter p. solantē.

Effectum mirabiliter p. sequentem.

¶ Q^m ad p^m dic. yho at &c. Nam magnus effect⁹ oñdiz fuisse xpi ad sororez Lazari

qñ lachrimatus est. vbi tria p. sidera. s.

Ortiōē euidētē.

Opiniōē differentem.

Dispositiōē p. firmantem.

¶ Q^m ad p^m dic. yho at &c. vbi p. sidera s. xpi imutatōem: loci interrogatōem.

¶ Q^m ad p^m dic. Iesus ergo &c. Nam iste fremitus & ista turbatio xpi ipm imutantes exterius fuerūt signū afflictionis q: habebat ad Baria & Barthā plorātes fm Criso. Iudiciū hūanitatz assūpte fuit.

¶ Q^m ad loci interrogatōem dicit. & dixit vbi posuistis eū. cui rñderunt veni

& vide. & sequitur q: itez lachrimatus est. vbi Alim^m. Q: fons pietatis erat fulgebatur pte hūmāitatis quē resuscitat p potētiam diuinitatz.

¶ Q^m ad opiniōē differentē dic. Dixerunt ergo iudei &c. Inter iudeos eim q: venerant ad visitandū istas sororez aliqui erant diligentes Christum aliqui odientes. inter quos fuit duplex opiniō. Nam Christum diligentes ex pietate dicebant. Ecce quomodo amabat illū

Odientes autem Christum ex emulatione & malignitate. dicebant nōne poterat hī qui aperuit oculos cecī nati facere ut nō hī moreret.

¶ Q^m ad dispositiōē p. firmantē dic. yho ergo fremēs. ex hī enī q: xps fremuit: & in se dispōēs varias sentire voluit p. firmavit intrinsecū quē hēbat effectuz

¶ Q^m ad 2^m dic. erat at spelūcha &c. xps ei volēs actōez q. rere ut p. solabilr loqrer sororez aliqd p. cepit. q: vñ Barthe icongruū pp ipa rñdit. p. cui⁹ rñsiōez xps ipaz instruēs p. solat. s. hī igit hī q. tuoz p. sidera. s.

Iussione impantem.

Trāsiōē appentē.

Instructiōem dirigentem.

Deuotōem exequentem.

¶ Quantum ad primum dicit. erat spelūcha &c. Nam in partib⁹ illis p. sepulturis hominum. habebant cavernas ad modum spelunche. In caverna autem erat foramen vnū per quod imponebat corp⁹

q^{uod} foramen lapide clauderat. hunc lapidē
x^pus p^{re}cepit amoueri. licet potuiss^{et} manen
te lapide vel solo verbo h^{ic} facere. tamen
facere noluit. sed iussit amoueri lapidem
vt sic^{ut} secundum Criso. Accessus ad spelū
chā et amorio lapidis ostenderet esse La
zarum et nō alium qui resuscitabat a x^po.
Quantū ad responsionem apparētē
dicit. Sic ei Barthā et. vbi Theo^{phylactus} h^{ic} autē
Barthā tanq^{uam} diffidens dicit veluti im
possibile credens posse resuscitari ob die
rum diuturnitate. scōm autem Bedam
hec verba non fuerunt desperationis sed
admiratiōis. Quantū ad instructiōem
dirigētē dicit. Dicit ei y^hes et. vbi theo.
Christus autem rememorat mulieri ea
dem verba de quibus cōtulerat et pene et
obliuiscēti loquit^{ur} in verbis que x^pus hic
dicit inuitur q^{uod} eade^m est gl^{ori}a patris et filij.
Nam sup^{er} adixerat discipulis. q^{uod} infirmi
tas Lazari nō erat ad mortem. sed vt glo
rificet filius p^{ropter} eam. h^{ic} autem dicit Barthe
videbis gloriā dei. s. p^{ropter}is. q. d. s. m. Cris.
Non glorificet filius nisi p^{ropter} glorificetur.
Quantū ad deuotiōem exequētē di
cit tulerunt ergo lapidem. Nam astātes
volentes iperū x^pi p^{ro}ficere velud deuoti
lapidem amouerūt. Quantū ad tertiū
dicit y^hes autem elleuatis et. x^pus enī exi
stens dū et homo orat et grātiās agit. vt
deus autem vocat et resuscitat et liberum i
perat dimittēdum. et secundū h^{ic} hic. s. pos
sumus p^{ro}siderare. s.
Modum cōuenientem.
Causam inducentem.
Vocem excitantem.
Hominem resurgentem.
Dominum iperantem.
Quantū ad primū dicit y^hes autē et.
Nam per orationem et gratiarum actiōē
x^pi dat nob^{is} intelligere q^{uod} beneficia debe
mus a deo petere cum gratiarū actione et
oratione deuota. Quantū ad causā in
ducentē dicit. ego autem sciebam et. Naz

x^pus quia deus erat non indigebat sed ea
que induxit eum adorādum fuit vt popu
lus videns cōuerteretur ad fide^m. ideo di
cit ego autem sciebam et. Quantū ad
vocem excitantem dicit h^{ic} cum dixiss^{et} et.
x^pus enī sua virtuosa voce Lazarū de mo
numēto vocauit. et ip^sus resuscitauit vt sic il
la fuerit vox d^e qua ps. Vox domini i vir
tute vox domini i magnificētia. Quantū
ad hominem resurgentem dicit et sta
tim prodijt et. exijt autem ligatus vt dicit
Criso. vt nō puteretur esse fantasma sed
h^{ic} exhibat ligatus non minus videbatur
esse q^{uam} suscitare. Quantū ad dominum
imperantem dicit. Dicit enim y^hes solui
te et. vbi Criso. dicit soluite eum vt. stan
gentes et ei appropinquātes videāt quia
vere est ille. Sciendum est autē circa
totum istud miraculum loquendo morali
ter q^{uod} in isto miraculo tangunt^{ur} q^{uatuor}. s.
Lazarus indigenus.
X^pus cōpatiēdo.
Socios deprecantes.
Discipuli obsequētes.
Quantū ad Lazarum indigētē. scien
dum est q^{uod} per Lazarū peccator intelligi
tur cuius ratio est quia Lazarus interpre
tatur adiutus a domino et licet d^e se possit
cadere tamen de se nō potest a peccato re
surgere nisi specialiter a domino adiuue^{re}
vnde ps. In persona peccatoris dicit. Na
si quia dominus adiuuit me paulominus
habitass^{et} in inferno anima mea. De la
zaro autem significātem peccatorem mul
ta dicuntur videlicet. Quod languidus.
Quod erat infirmus. Quod dormiebat.
Quod fuit mortuus. Quod fuit sepult^{us}.
Quod erat quatrīduanus. Quod erat fe
tidus. Quod fuit sub lapide clausus. Quod
erat ligatus manus. Quod erat ligatus
pedes. Quod facies erat sudario velata.
in peccatore autem possumus considera
re scilicet.

Temptationem inducentem.
 Delectationem demulcentem.
 Assensum interpretatiuum detinentem.
 Consensum debilitatum adherentem.
 Exteriores actum consequentem.
 Consuetudinem malam inclinantem.

Propter Primum dicitur peccator infirmus. Propter secundum dicitur languidus. Propter tertium dicitur dormiens. Propter quartum dicitur mortuus. Propter quintum dicitur sepultus. Propter sextum dicitur quadrivium. **P**rimo igitur in peccatore considera temptationem inducentem, propter quod dicitur peccator infirmus, quia sicut infirmus est debilis in viribus naturalibus sic peccator per peccatum fit debilis ad resistendum temptationibus ideo dicitur cum psalmo. Misere mei domine quoniam infirmus sum. **S**ecundo considera delectationem demulcentem propter quod peccator dicitur languidus. Nam sicut languidus cogitat habere aliqua in quibus delectari possit ut languorem contemperet sic peccator amissionis temptationibus delectatur, ut consulendo dicitur peccatori Ecclesiastes 18. An languorem propara medicinam, id est delectationem resiste fortiter temptationibus vitiosis. **T**ertio considera assensum interpretatiuum detinentem, propter quod dicitur peccator dormiens. Nam sicut dormiens a somno detinetur sic peccator a se detinetur in delectatione sensuali peccati licet nudus perveniat ad opus per deliberatum consensum et talis dicitur sensus interpretativus. **Q**uarto considera consensum deliberatum adherentem, propter quod dicitur peccator mortuus. Nam sicut homo dicitur mortuus quando vitam amittit sic peccator deliberative consentiens peccato amittit gratiam divinam que dicitur vita spiritualis anime mortuus dici potest ut verificet de ipso illud. 4. Regum 4. Ecce puer mortuus iacebat in lectulo. scilicet cor poris. **Q**uinto considera exteriores actum consequentem propter quod peccator dicitur sepultus. Nam sicut sepultus tenetur in sepulchro sic peccator postquam consumma-

vit peccatum in opere captivus a dyabolo detinetur de talibus dicitur Ecclesiastes. Audi ipios sepultos qui etiam cum adhuc viverent in loco sancto. **S**exto considera consuetudinem malam inclinantem, propter quod peccator dicitur quadrivium. Nam per quattuor dies quibus dicitur peccator mortuus intelligitur consuetudo peccandi, vel per quattuor dies intelliguntur quattuor de quibus Augustinus 8. confessio dicit ex voluntate perversa facta est libido, et dum servit libidini facta est consuetudo et dum consuetudini non resistit facta est necessitas. **P**eccatorem autem sic profundatum in vitiis quinquaginta secuntur dispendia. Primum est quod est fetidus per infamiam. Secundum est quod est lapide clausus per ipenitentiam. Tertium quod habet ligatas manus per defectum operationis virtuosae. Quartum quod habet ligatos pedes per defectum dilectionis amorosae. Quintum quod habet velatam faciem per defectum visionis gloriose. **P**rimo est fetidus per infamiam. Nam sicut res fetida malum odorem emittit sic peccator publicus malam famam infundit et etiam in aliquos alios a se suis malis exemplis corrumpit Cor. 15. Corrupti bonos mores colloquia prava sic etiam mala fama multos corrumpit audientes. **S**ecundo est lapide clausus per ipenitentiam: nam sicut ille qui est lapide tumulatus non potest prodire exterius, sic peccator consuetudinarius impenitens efficitur quia sua peccata deprime re per confessionem continet non advertens cominationem sibi factam ab apostolo ad Romanos 2. secundum duritiam tuam et impenitens cor tuum thaurizas tibi ipsi in die ire et revelationis iusti iudicii dei qui reddet unicuique secundum opera sua. **T**ertio habet ligatas manus per defectum operationis virtuosae, nam per manus intelliguntur opera igitur sicut homo habens ligatas manus facere non potest aliquod opus: sic peccator consuetudinarius non potest meritorie operari et ideo sibi dicitur ve et ve duplici corde et labijs celestis et manus male

facientibus et peccatori terram ingredienti
duabus viis. **¶** Quarto ligatus pedes
per defectum dilectionis amorose: nam per
pedes quibus homo mouet se loco ad lo-
cum intelligitur dilectio qua quis spiritua-
liter in altum tendit pedes dicitur quis
habere ligatos qui nec deus nec proximum
diligere meritoze potest ut sic verificet
de ipso illud Job. 18. Immisit in rete pe-
des suos et in maculis eius ambulat tenebi-
tur planta eius laqueo et exardescet contra
eum sitis. **¶** Quinto habet faciem vella-
tam per defectum visionis gloriose. nam
per faciem in qua principaliter viget sen-
sus intelligitur visio vel cognitio quam
habemus de deo per fidem dum in hoc
mundo vivimus et clara contemplatio quam
in futuro expectamus sicut igitur habens
vellatam faciem non potest videre clare
sic peccator impenitens nunquam diuinam
gratiam vel faciem poterit intueri iuxta
illud 1^a Jo. 3. Iniquitates vestre diuiserunt
inter vos et deum vestrum. et peccata ve-
stra absconderunt faciem eius a vobis.
¶ Quantum ad quartum copatentem
sciendum est quod circa compassionem quam Christus
ostendit Lazaro et sororibus. 7. possumus
considerare. scilicet.
Primo venientem ex bonitate.
Se turbatorem ex voluntate.
Plorantem ex pietate.
Precipientem ex auctoritate.
Rogantem ex humilitate.
Clamantem ex viuacitate.
Resuscitatem ex potestate.
¶ Primo venientem ex bonitate quia
dicitur quod venit Christus ex quo aduentu datur
nobis intelligi aduentum suum benignissimum
quo dignetur quantum est ex se ad pecca-
torem venire. Nam ipse dicit Luc. 5. Non ei
venis iustos vocare sed peccatores ad pe-
nitentiam. **¶** Secundo considera Christum se
turbantem ex voluntate quia infremuit

spiritu et turbavit seipsum per quod debet
intelligi invitatio interior que debet esse
in peccatore volente per gratiam suscita-
ri: nam debet turbari voluntarie non co-
acte de peccatis preteritis preterendo ut di-
cere possit illud ps. Anxiatus est super me
spiritus meus et in me turbatum est cor
meum. **¶** Tertio considera Christum lachriman-
tem ex pietate quia lachrimatus est per
quod potest intelligi planctus quem pec-
cator debet habere de sua consideratione pec-
cati iuxta quod anime peccatrici dicit Iere.
6. Filia populi mei accingere cilicio et asp-
gere cinere luctum vniuenti fac tibi pla-
ctum amarum. **¶** Quarto considera Christum
precipientem ex auctoritate. quia dixit tol-
lite lapides. Nam duplex est lapis tenens
peccatorem clausum ne exeat a peccato.
primus est inordinata spes de diuina mi-
sericordia que potest vocari presumptio.
Secundus est confitendi verecundia que
est indiscretio. Primo debet amouere
considerando diuinam iusticiam in malos
puniendo. Secundo considerando fina-
lem verecundiam. **¶** Quinto conside-
ra Christum rogantem ex humilitate
quia orauit. et gratias egit deo patri ad
ostendendum quod si aliquid volumus a do-
mino impetrare debemus ipsum humili-
ter exorare. post receptum vero benefi-
cium sibi gratias referre. **¶** Sexto con-
sidera Christum clamantem ex viuacita-
te. quia clamauit voce magna Lazare ve-
ni foras. Nam per istum clamorem vno
modo intelligitur clamor ipsius quo pec-
catores vocat ad penitentiam. Alio modo
clamor peccatoris quo debet clamare ad
dominum misericordiam postulando. d.
cum ps. Domine exaudi orationem meam
et clamor meus ad te veniat. **¶** Septimo
considera Christum resuscitatem ex prate
quia statim prodijt qui fuerat mortuus. Nam
vox clamoris Christi fuit tante potencie quod ad

ipsum statim Lazarus resurrexit p q daf
intelligi q peccator: vocat⁹ a dñs non d³
esse piger nec negligēs. sed sollicitus vt a
peccato resurgat. d. illud. i. 32. 3. Ecce ego
q: vocasti me. **E** Licet aut deus pius sic
vocat peccatore vt exeat d monuito pec
cati tñ multi sunt qui contēnunt exire de
qbus pqueritur per sp. Non audiuit po
pulus meus vocem meā 7 Isrl' nō intēdit
mihi 7. 2. **P**rouer. i. Vocauit uos 7 renui
istis. extendi manū meam 7 nō fuit q aspi
ceret. sed qualem vltiōem faciet d talib⁹
dñs fuit figuratū Job. 10. vbi dicit Isrl'.
Quod quque reges pugnaverūt contra
Job. 7 fugientes abscondissent se in spelū
cha fec eos educi quos postmodū suspen
dio interfecit. **E** Abi sciendū. q p Job. q
saluator: interpretat intelligit xps hūani
generis saluator: p quque aut reges intel
ligunt hoies regētes se. s. sensibus co:po
ris fm delectatōes ipsoz viuentes vt sic
s. sensus sint. s. iuga bouū propter q excu
savit se ille ne iret ad cenam magnā Luc.
14. Quia tñ a cena celestis pñe penitus
excludent tñ dicunt ptra Job. i. xpm pu
gnare q: sibi in suis opibz cōtradicunt:
dicunt etiam fugere a facie Job. plequen
tis quia secunt dñdria sensuū propter q
xps plequitur h: autem peccatores se cre
dant abscondere tñ veniet tēpus in die iu
ditij. q xps de spelūchio. i. de sepulchris
extrahit faciet qñ mortui resuscitabunt re
dituri d factis ppñs rationez quos xps
instar Job. ppter eorum scelera cōdēna
bit ad ppetuam mortem vt sic cuilibet tñ
dici possit illud Job. 14. Tu at proiec⁹ es
de sepulchro tuo quasi stirps inutilis sic
sane volutus 7 inuolutus cū his qui iter
fecti sunt gladio 7 descēderunt ad funda
menta laci. **C**ōsiderans punitiōez tam
terribilē mis peccator d: dum h: peniten
di spaciū ad dñm se cōuertere dicendo cū
sp. Eripe me de luto vt nō infingar: libe
ra me. ab his qui odert me 7 de pfundis

aquarū non me demergat tēpestas aque
neq: absorbeat pfundus neq: vrgeat sup
me puteus os suū vnde Aug. Si cecidisti
o homo nō claudet sup te puteū os suū si
tu nō clauderis os tuū sed cōfiteri 7 dic d
profundis clamaui ad te dñe. dñe exaudi
vocem meā. **Q**uantū ad sorores depre
cantes quattuor possumus pñderare. s.
Nā nūciant festinater.
Occurrūt reuerenter.
Exprimūt diligenter.
Plorant euidenter.
Nam primo nūciant festinater q: stat
miserunt. d. ecce quem amas infirmas. nā
per istas duas sorores mittentes ad xpm
per Lazarū intelligunt duo q debent esse
in peccatore si vlt perfectaz recipere sanī
tatem. s. de cōmissis pñctis de futuris p
uifio. Nam maria vno modo interpreat
amara 7 signat cōtrictionem 7 amaritudi
nem qz d cōmissis d: habere peccator vt
sic dicat illud Job. x. Loquar in amaritu
dine anime mee dicā deo noli me cōdēna
re. **M**aria vero vno modo interpreat
tatur dñs 7 signat pñctionem qz peccator
d: habere qz ad peccata futura vt pos
sit solertius euitare q qdez fit principalr
quādo sensualitati ratio dominat si ergo
peccator: penitens cōrictus 7 p:ouidus d
futuris habeat recursū ad xpm merebī
tur liberari iuxta q figuratiue dñ. 4. 14.
14. Vidit dñs afflictōem Isrl' amaram 7
saluabit eos. **S**ecūdo occurrūt reuerē
ter quia vt audierūt aduentū xpi occur re
runt illi p quarum occursum sollicitū daf
intelligi. q homo qñ xps venit ad ipm p
inspirationē internā vel admonitiōem ex
ternā debet sollicitē sibi occurrere. 7 si sen
tiat se offendisse in aliquo d: hūiliter cul
pā cognoscat 7 veniam postulare. **T**ertio
exprimūt diligenter. Nam ambe dixerūt
dñe si fuisses hic 7c. Nam in pñtētia null⁹
spīritualiter moritur. q: cuz ipse sit via ve
ritas 7 vita Jo. 14. In pñtēti vita nullus

Sabbato dñice quarte.

Moritur. pñte xpo nullus pōt mori. sed si
xps recedit statim moritur q: caret vita.
vnde Maximus in quodā sermone. dicit
enim Apo. In interiorē hōiem hitarem
xpm per fidem in cordibus vestris. pma
nente itaq; fide permanet in homie xps
discedente fide discedit ab homine xpo.
discedente xps viscedit ab homine vita.
¶ 4° plorant euidenter. q: Christus vi
dit eam plorantem. s. Mariam. per plan
ctum at istarum intllr planctus quem hō
debz hñe vel assumere qñ se sentit peccas
se. vnde ps. Venite adoremus et procida
mus ante deum. ploremus coram domino
qui fecit nos. ¶ Quantum ad disciplos
obsequētes dicit. q: yhs dixit eis. q: solue
rent ligatum Lazarum. et sinerent abire p
q: datur intelligi xpi bonitas et liberali
tas qui non solum sibi retinuit ministeri
um. hñe absoluat principaliter. et suis mi
sterijs concessit. vnde Aleimi⁹. xps ergo
suscitat. q: interi⁹ per seipsuz viuificat sol
tunt discipuli. q: per misterij sacerdotū
absolunt viuificati. et hoc est q: xps dicit
discipulis Marth. 18. Amē dico vob quod
cunq; ligaueritis super terram erūt liga
ta et in celo. et quecunq; solueritis sup ter
ram erunt soluta in celo.

Sexta pars.

Equitur. Multi autē ex iudeis
qui venerant etc. vbi tñgit etc. q:
pbat etc. xps enim superius qñ
gras egit patri dixerat propter populum
qui circūstat dixi vt credant: quia tu me
misisti. et illis euangelista sñm Aug. vt ve
rum ostendat verbum Christi dicit. mul
tos credidisse in Christum. quante autē
utilitatis sit in Christum credere. audi
quid dicitur Marth. 16. Qui crediderit et
baptizatus fuerit saluus erit. Unde Jo.
20. Multa quidem et alia signa fecit yhs
in conspectu discipulorum suorum que nō
sunt scripta in libro hoc. hec autē scripta
sunt vt credentes vitam eternam hñatis

in nomine eius. Ad qñ etc.

Sabbato dominice quarte in. xl^o.

Bo sum lux mundi. Jo. 8.
Quattuor sunt inter alia p
pter que alijs preponitur
alijs imitandus. ¶ 1° E
exemplaritas virtuosa et si
modo senex pponunt iuuenibus: q: rōne
senectutis debent et magis virtuesi esse
et per consequēs exemplares. et de hoc dñ
pma pe. 2. xps passus est pro nobis. nobis
relinquens exemplum: vt sequamini ve
stigia eius. ¶ Secundum est veritas lu
minosa: et hoc modo proponunt magistri
et iudices et ceteri litterati nescientibus:
q: ratione sapientie debet melius cogno
scere veritatem. et sñm hoc dicitur Marth.
8. q: quidam dixit xpo. magister sequar q
cunq; ieris. ¶ Tertium est nobilitas ge
nerosa. et hoc mō proponunt nobiles igno
bilibus. et per pñs sñs omnibus. et sñm hoc
dñ Deutero. 13. Sñm deum vñm sequimini
et eum timere. ¶ 4° est pñs vigorosa. et
hoc mō pponunt rectores sñdis. et sñ hoc
dñ Deutero. 17. Facies quecunq; dixerint
qui presunt in loco quem elegerit deus se
querisq; sñiam eoz: nec declinabis ad dex
teram vel ad sinistram. Christus sibi vt
oñdat nob q: ipm sñem⁹ seq et ipe pcedet
In hoc eua⁹ sñ seipo tñgit pñca. 4. s.
Claritatē oia illustratē.
Veritatē oia discernētem.
Dignitatē oia pcedētem.
Potatē oia disponētem.
¶ Primum probat refulgētia specularis
Secundum sapiētia magistral. Tertium
prosapia supernalis. Quartum presiden
tia virtualis. Primum in principio. Se
cundum ibi dixerunt ergo pharisey etc.
Tertium ibi dicebat ergo ei etc. Quartuz
ibi vbi est pñ tuus etc.

Prima pars.

Quantū ad primū ubi tangit 7c.

q q probat 7c. dicit. Ego sum lux mundi 7c. Ubi Christus sic ar

guit. Lux que tenebras fugat. 7 lumen vi te prebet est utilis toti mundo. Sed ego fugo generaliter tenebras 7 lumen vite prebeo. ergo 7c. Adic autem tria possum⁹ considerare .i.

Lux essentialis intensiue.

Lux generalis extensiue.

Lux utilis effectiue.

Quantum ad primum dicit. Ego sum 7c. Nam q: ipse lux per essentialiam 7 p pri cipatōem dic. Ego sum lux mundi. non at dic in me habitat lux. Quantum ad se cundū dic mudi. Nam xps nō est missus ad vnā patriā solū: sed generalr ad totum mundū saluandū. iuxta q: dixerat Sama ritani Jo. 4. Ipsi enim audiuimus 7 scim⁹ q: hic est vere saluator mundi. vt sic dici possit de ipso illud Ecclē. 43. Spēs celi glia stellaz mundū illuminās in excelsis dñs. Quantum ad tertiū dic. q sequitur me 7c. Nam utilitas huius lucis est q q sequit illam habz vitam eternam: que dī lumen vite. vnde Augu. hec verba domi ni cum verbis ps. concordant. In lumine tuo videbimus lumen quoniam apud te est fons vite. Sciendum est autēz cir ca istā prē loquēdo spūalr q lux est.

Letificatiua merentium.

Directiua errantium.

Secundatiua terrestrium.

Conciliatiua distantium.

Sic Christus instar lucis letificat me stos. Dirigit deuios. Secundat aridos. Conciliat dispersos. Primo lux est le tificatiua merentium. Nam videmus q hoies ex tēas in tenebris sunt rīdes i lu ce 7o letant. pp q dī Ecclē. ii. Dulce lumī 7 delectabile ē oculis vidē solē. Instar cu ius xps letificat mēstos. i cui⁹ signū dixit āgel⁹ in nat. eius. 7 āgel: 3o vob gaudiū

magnū q erit omni pplb. Luc. 2. 2° lux est directiua errantium. Nam videmus q hoies de nocte errant: d die vero nō: quia luce melius diriguntur: propter q dic dō minus Jo. 5. Si quis ambulat in die non offendit: q: lucem huius mundi videt. si autem ambulat in nocte offendit. q: lux nō est in eo. Instar cuius xps dirigit d uios. vnde cūlibz dī puer. 3. In omnibz vīs tuis cogita illum 7 ipse dirigit gres sus tuos. q cognoscēs ps. dic. gressus me os dirige fm elo. tuum 7 non dominent mei omnis iniusticia. 3° lux ē secunda tiua terrestriū. Nam videmus terre expos te magis radijs solarib⁹ sunt maiores fer tilitatis. Instar cui⁹ xps fecundat aridos In cuius signum ipse dicit. Jo. 3. Ego suz vitis vos palmites q manet in me 7 ego in eo h fert fructum multū: q: sine me nī bil potestis facere. 4° lux est p̄ciliati ua distantium. Nam videmus q l3oia cor pora mixta sint ex quattuor elementj con trarijs. quorum ignis est calidus: 7 aqua frigida. aer humidus. 7 terra sicca. in vir tute lucis 7 influentia corporum celestiu manent simul. Instar cuius Christus cō ciliat dispersos. in cuius signum dī coll. 1. In ipso complacuit deo patri omnem ple nitudinem habitare 7 per eum reconcilia re omnia in ipso pacificans per sanguinē crucis eius. siue q in celis siue q in terris sunt. Nam cum hominibus terrenis sit pugna perualida. quia secundum Apō. galat. 5. Caro concupiscit aduersus spiri tum. 7 spiritus aduersus carnem. h enim sibi inuicem aduersantur vt non quecūqz vultis faciat. quia vero fm sententiam Christi Matth. 26. Spiritus quidem p̄m ptus est. caro autem infirma. hinc est q caro inclinat hominem ad luxuriam 7 q libet sensus corporis ad suum obiectum delectabile. vt visus ad pulchra 7c. 7 hoc est q: plorans apostolus Ro. 7. d. Video aliam legem in membris meis repugnant

dem legi mentio meæ. et captiuantem me
in lege peccati que est in membris meis.
Infelix ego homo quis liberabit me de
corpore mortis huius. et subdit soluendo.
gratia Christi per Iesum Christum dominum
nostrum. ¶ Ultra vero istum hostem ha
bet homo mundum inclinatum ipsius ad auari
tiam. et dyabolus ipsum inclinantem ad sup
biam. et sic homo dum vivit est in continua
pugna. nec in alio quam in Christo potest ha
bere pacem. Unde Christus Iohan. 17.
Hec loquutus sum vobis ut in me pacez
habeatis. De hac igitur luce sic proficua
s. Christo. deus pater dedit Jo. 40. De
di te in lucem gentium ut sis salus mea
usque ad extremum terre. ¶ Licet autem
deus filium suum in mundum tanquam lucem
miserit audi quid ipse Christus dicat Jo.
13. Lux inquit venit in mundum et dilexe
runt homines magis tenebras quam lucem
cuius causas assignans subdit. Erant enim
opera eorum mala. Omnis enim qui male
agit odit lucem. et non venit ad lucem ut
arguantur opera eius. Quattuor enim sunt
inter alia que oculum corporalem impediunt
ne possit clare videre. s.
Vaporum eleuatio.
Mediorum alteratio.
Nervorum separatio.
Humorum congregatio.
¶ Sic animam impediunt ne possit spiritus
uales lucez videre. Superbia tumens.
Vanagloria complacens. Avaritia distra
bens Luxuria inficiens.
¶ Primo oculum corporalem spedit ne
possit clare videre vaporum eleuatio.
Nam multotiens propter nimiam comestio
nem et potum vel alia causa vaporis ascen
dunt ad oculum: et ipsum obumbrant:
ita quod bene videre non potest. Instar cu
ius animam impedit ne possit lucem spi
ritualem videre. superbia tumens. Nam
quia nullus potest Christum videre nisi

sit in gratia quam superbi non habent
qui ad modum vaporum volunt semper in al
tius ascendere. deus videre non possunt.
sed tantum humiles et deuoti. Nam iuxta
illud Iaco. 4. superbus deus resistit humi
libus dat gratiam. Unde Tob. filio suo
Tob. 3. vel quarto. superbiam in tuo sensu
nunquam aut in tuo verbo dominari permit
tas. In ipsa enim initium sumpsit omnis
perditio. Unde Ila. 2. Dieo domini super
omnem superbum et arrogantem et humi
liabitur. ¶ Secundo oculum corporalem
impedit mediorum alteratio. Nam si in
ter oculum et rem visam albam interpō
tur vitrum rubeum vel viride vel alteri
us coloris res illa videbitur eiusdem co
loris cum vitro. Instar cuius animam im
pedit vanagloria complacens. Nam quis
nullus potest deum videre nisi sit deo ac
ceptus quod non sunt vanagloriosi qui ad
modum diuersorum mediorum in diuersis
rebus mundanis diuersimode gloriantur
de quibus Iudith. 6. Presumentes de se
et de virtute sua gloriantes humilias. ideo
vanagloriosi deum videre non possunt.
¶ Tercio oculum corporalem impedit ner
uorum separatio. Nam quilibet oculus
habet unum nerviculum deferentem spe
ciem receptam in oculo usque ad sensum
communem. et isti nerviculi se tanguntur in
medio duorum oculorum. Et ideo propter
istum contactum licet in quolibet oculo re
cipiatur species ita quod in duobus ocu
lis sunt due species tamen sensum commu
ni representantur ut una: Si tamen unus
illorum nerviculorum in loco contactus
separetur ab alio tunc quilibet illorum re
presentat speciem sui oculi et representat
due species: et tunc una res videtur esse
due. ¶ Instar cuius animam impedit
avaritiam distrabens per quam homo sepa
tur a deo: et ideo dixit Christus Luc. 12. Videte et
caute ab omni avaritia. quoniam in habundantia car
m

q̄ vita est que possidet. Istud aut̄ consili-
um male tenent homines non aduer-
tes illud domini. d. 36. 47. Propter in-
iquitatem auaritie eius iratus sum ⁊ per-
cussi eum. ¶ 4° oculum corporalem ipe-
dit humoꝝ cōgregatō. Nā qñ aliq̄ humo-
res cōgregant̄ circa pupilam oculi: tunc
impediunt oculum ad vidēdum. Instar
cuius aiam impedit luxuria inficiens per
q̄ homo bestialis efficit ⁊ imundus. ⁊ ta-
lis non potest deum videre. q: a talibus
blasphematur. q: iuxta illud. 2. pe. 2. Mul-
ti sequunt̄ eorum luxurias per quos via
veritat̄ blasphematur. quibus iudicium iaz
olim non cessat ⁊ perditio eorum non dor-
mitat. ¶ 2° sciendum est quantum ad te-
nebras q̄ triplicem inuenio tenebras. s.
Culpe inficientis spūalr.
Ignorantie excecant̄ mentaliter.
Bene affligent̄ eternaliter.
Ab istis at̄ tenebris xps q̄ est lux edu-
cit reformando per suam gratiā. Illustrā-
do per suam sapientiam. Quierando per
suam gloriā. ¶ Primo inuenio tenebras
culpe inficientis spūalr. Nam culpa est que
dam macula in anima ipsam faciens tene-
brosam. vnde de peccōribus dicit̄ p̄ouer. 2.
Dereliquerunt iter rectum ⁊ ambulāt vi-
as tenebrosas. Ab istis tenebris de⁹ pec-
catorum educit per suam gr̄am reformā-
do. vt sic reformatus possit dicere Illud
Jo. 13. Tenebre transierunt ⁊ lumen verū
iam lucet. ¶ Secundo inuenio tenebras
ignorantie excecant̄ mentalr: in qua ho-
mo cadit per peccatum. vnde ps. Nescie-
runt neq; intellexerunt in tenebris abdu-
lant. Ab istis tenebris Christus peccato-
rem educit ad lucem. Illustrando per su-
am sapientiam. Unde Ephe. 6. Eratis eiꝝ
aliquando tenebre: nunc autem lux in do-
mino vt filij lucis ambulate. ¶ Tercio in-
uenio tenebras pene affligentis eternali-
ter. quia propter peccatum acquirit penā

eternam. vbi sunt tenebre sine luce. Unde
in persona peccatorum dicit psalmista.
Posuerunt me i lacu inferiori in tenebris
suis ⁊ in vmbra mortis. ¶ De istis Chri-
stus ne illuc hominem vadat: liberat si
vult conuerri ad penitentiam quietando
per suam gloriā. ⁊ hoc est q̄ alloquens
nos fideles beatus Pe. in canonica sua
dicit. Vos autem genus electum regale
sacerdotium. gens sancta populus acqui-
sitionis vt virtutes eius narretis qui d̄ te-
nebris vos vocauit in admirabilem nom̄
suum. s. glorie. ¶ Tercio sciendum est q̄
ad sequi Christum tripliciter debem⁹ eū
sequi. s.
Per paupertatem: mundum despiciēdo.
Per humilitatem: prompte obediendo.
Per puritatem: honeste puerfando.
¶ Primo per paupertatem mundum d̄-
spiciendo. Exemplo apostolorum in quo-
rum persona dixit Petrus decio mari.
Ecce nos reliquimus omnia ⁊ sequuti su-
mus te. ¶ Secundo per humilitatem
prompte obediendo. In cuius signum di-
citur Johan. 21. quod Christus dixit Pe-
tro sequere me. ¶ Tercio per puritatem
honeste conuersando. In cuius signuꝝ di-
citur Apoc. 14. Hi sunt qui cum mulier-
bus non sunt coinquinati. virgines enī
sunt ⁊ sequuntur agnum quocunq; ierit.
¶ Unde ad ista tria siml' dicit Christus
Luc. 9. Si quis vult post me venire abne-
get semetipsum per humilitatem. s. ⁊ obe-
dierit t̄m. tollat crucem suam. carnem ma-
cerando per castitatem ⁊ pudicitiam ⁊ se-
quatur me per paupertatem ⁊ penuriam.
¶ Ista sequella q̄ Christum debemus
sequi fuit figurata Iudic. 9. Ubi sentētia
liter dicitur. Quod cum Abimelech va-
dens ad pugnam cōtra suos aduersarios
ascendit in montem Selmō. ⁊ ibi abscisus
ramum arboris portabat in humeris su-
is. d. populo q̄ me videritis facere cito

facile. quia preidentes ramos de arbori-
bus imponentes que suis humeris seque-
bantur ducem. **¶** Ubi sciendum qd per
Abimelech qui interpretatur pater me-
us rex intelligitur Christus Iesus deus
et homo qui pater noster dicitur. quia per
ipsum sumus creati. quia iuxta illud Jo.
primo. Omnia per ipsum facta sunt et si
ne ipso factus est nihil. Qui est pater mi-
sericordiarum et deus totius consolationis
qui consolatur nos in omni tribulatione
nostra. 2. cor. ij. Iste dicitur iuisse ad pu-
gnam quando voluit contra dyabolum
inimicum humani generis in ligno crucis
pugnare. Per montem autem Selmon
qui interpretatur pax: intelligitur ciuitas
Ierusalem. Ad quam Christus ascendit.
iuxta illud quod Christus predixit Luc.
18. Ecce ascendimus Ierolimam et consu-
mabuntur omnia que scripta sunt per pro-
phetas de filio hominis. Per ramm au-
tem arboris intelligitur crux qua Chri-
stus suis proprijs humeris deportauit.
iuxta qd de ipso dicitur Johan. 19. Quod
baulans sibi crucem exiuit in eum qui di-
citur caluarie locus. **¶** Portans autem
sic crucem Iesus instar Abimelech horta-
tur nos. d. Sicut me videtis facere cito
facite. quasi dicat. Sicut me videtis cru-
cem portare significantem penitentiam:
ita et vos exhortor ad penitentiam. Exem-
plum enim dedi vobis vt quemadmodum
ego feci ita et vos faciatis. Jo. 25. Ad eu-
ius admonitionem debet quilibet assume-
re: et ipsum sequi vt ducem. exemplo ppli
sequentis Abimelech.

Secunda pars.

Equitur. Dixerunt ergo phari-
sey et. Ubi tangit veritatez om-
nia discernentem. quod probat
sapientia magistralis. Quia enim phari-

sey Christum ex malitia reprehendebant
Ideo Christus tanquam prudens ipso-
rum insinuans ignorantiam dictum suum cui-
dentius manifestat. Secundum hoc igitur h
quattuor: psidera. s.

¶ Abilitiam reprehendentem.

¶ Sapientiam declarantem.

¶ Ignorantiam excecantem.

¶ Sufficiantiam euidentem.

¶ Quantum ad primum dicit. Dixerunt
ergo pharisey et. Nam pharisey existi-
mantes Christum solum hominem qui se
dixerat lucem mundi. et qui sequebantur
eum non ambulabat in tenebris: sed habe-
bat lumen vite. tanquam maligni et inui-
di secundum Criso. Dictum suum calum-
niari volebat. Ex hoc qd de seipso dicebat
Quod responsio videbatur aliquem celo-
rem habere ex illo qd dicitur prouer. 27.
Laudet te os alienum et non os tuum.

¶ Quantum ad secundum dicit. Respo-
dit Iesus et. vbi primo explicat intentio-
nem suam. d. eis. Et si ego testimonium perhi-
beo de meipso. Secundo probat h dicere:
scio vnde venio et quo vado. Nam Chri-
stus erat dei filius missus in mundum p
redemptionem humani generis et redditu-
rus ad ipsum: iuxta qd ipse dicit Johan.
16. Exiui a patre et veni in mundum. Tre-
rum relinquo mundum et vado ad patrem
et filius dei patris sit sapientia et virtus. p
ma cor. 1. et de ratione sapientie sit omnia
certitudinaliter cognoscere. hinc est quod
Christus certitudinaliter omnia nouit. ex
his autem potest sic formari prima ratio
Ille qui perfecte nouit deum a quo est et
ad quem vadit potest vere testificari de
seipso: quia cum deus sit veritas. de ve-
ritate venit: et ad veritatem vadit. Si ego
scio vnde venio. quia a deo qui misit me.
et a quo vado. quia ad ipsum redeo. ergo
possum de meipso testificari. **¶** Secundo
sic. Ille vero potest testificari de seipso q
m ij

perfecte nouit seipsum . sed ego perfecte me noui sciendo me principium . unde uenio . et medium finem a quo uado . ergo possum vere testificari de meipso . **T**ertio sic . Deus est sibiipso sufficiens testis : quia deus est lumen . luminis est autem mani festare se et alia . Sed ego sum deus et dei filius : quia scio unde uenio . quia a deo patre . tanquam a principio originante : et a quo uado : quia ad ipsum et tanquam ad finem per tantem . ergo possum de meipso testificari . **Q**uantum ad tertium dicit . Vos nescitis et . ubi tria considera . scilicet .
 Cognitionis carentia .
 Probationis euidencia .
 Condictiois excellentia .
Quantum ad primum dicit . Vos nescitis et . Licet iudei Christum lucem ueram presentem haberent tamen non illuminabantur ab ipso propter eorum malitiam . Et ideo secundum Augustinum . Non cognoscebant ipsum dei filium : sed tantum purum hominem reputabant . **Q**uantum ad probationis euidenciam dicit . vos secundum carnem iudicatis et . Ubi secundum Augustinum . Vos inquit secundum carnem iudicatis ac si obiciat vos quoniam in carne sum . carnem me solam putantes : non autem deum sed carnem infallibiliter iudicatis . **Q**uantum ad conditionis excellentiam dicit . Ego non iudico quoniam et . Nam quia Christus sciebat se uerum deum et hominem non solum loquebatur : nec iudicabat de se ut de puro homine faciebant iudei . Et ideo secundum Augustinum . dicit non iudico quoniam . scilicet . solum secundum carnem . et ideo addidit . et si iudico ego . **S**ciendum est autem moraliter loquendo quod iudicium secundum carnem iudicare quod sit uiuendum secundum desideria carnis et mundi . Exemplo illorum impiorum de quibus dicitur Sapientia . 2 . Si perunt impij apud se non recte iudican

tes . Venite et fruamur bonis que sunt . et utamur creatura tanquam in iuuentute celeriter uio pretioso et vinguetis nos repleamus et non pretereant flos temporis . coronemus nos rosis antequam marcescant . nullum pratum sit quod non pertranseat luxuria nostra et huiusmodi . **O**pprimamur pauperem iustum . et non parcemus uidue nec reuerentur canes multi temporis . **Q**ue omnia reduci possunt ad diuitias . delicias et excellentias mundi . Sed tamen considera diuitias . Nam quantum valent patet . tam in morte quam post mortem in morte remanet homo diuitijs expoliatus . Unde Iob . 5 . Nudus egressus sum de utero matris mee et nudus reuertar illuc . Post mortem autem deducunt hominem ad extremam penam et penuriam . sicut patet de diuite Epulone . de quo dicitur Luc . 16 . Quod petijt ardens in flama aque guttam a Lazaro habere non potuit . **Q**uantum autem valent carnales delicie patet . Nam in morte corpus delictijs nutritum deducitur ad vermium conuersionem . Unde Iob . 21 . In puluere dormient et vermes operient eos . et quid post mortem dicitur Apocalypsis . 18 . Quoniam glorificauit se et in delictijs fuit . tantum date illi tormentum et luctum . **Q**uantum vero valent mundane excellentie patet : quoniam in morte qui volebant alijs dominari et ab alijs honorari : et ceteros per superbiam pedibus suis subicere ab omnibus conculcatur post mortem in infernum deducuntur . Unde omnes dicturi sunt illi Sapiencie quinto . Quid nobis profuit superbia . aut quid diuitiarum iactantia contulit nobis . transierunt omnia illa tanquam umbra . In malignitate autem nostra consumpsimus . **C**hristus autem qui non secundum carnem iudicat dat iudicium iustum et uerum . Unde quantum ad temporales diuitias dicit Mattheus . sexto . Nolite

te thesaurizare vobis thesauros in terra
vbi erugo ⁊ tinea demolitur. ⁊ vbi fures
effodiunt ⁊ furantur. **Quantum** ad
carnales delicias dicit Luc. 21. Attendite
autem vobis ne grauentur corda vestra
in crapula ⁊ ebrietate ⁊ curis huius vite
⁊ superueniat in vos repentina dies illa.
Quantum ad mundanas excellentias
dicit discipulis Luc. 22. Qui maior est vo-
bis fiat sicut minor. ⁊ qui precessor est si-
cut ministrator. ⁊ seipsum in exemplum ad-
ducens. subdit. Ego autem in medio ve-
strum sum sicut qui ministrat. **Quan-**
tum ad quartum dicit. ⁊ in lege vestra
⁊c. vbi primo adducit legis testimonium
d. in lege vestra scriptum est. quia duorum
hominum testimonium verum est. **Ubi**
Crisostomus. In hominibus quidem p-
pter hoc determinatum est qd in ore duo-
rum vel trium testimonium stet omne ve-
rum. quia vnus solus non est fide dignus.
Secundo applicat ad propositum lex
vestra approbat duorum hominum testi-
monium qui decipi possunt. multo ergo
magis. debet approbare testimonium me-
um ⁊ patris qui non possumus decipi.
Nam sicut dicitur Numert. 23. Non e do-
minus qd sit homo vt mentiatur. nec vt fi-
lius hominis vt mutetur.

Tertia pars.

Equitur. Dicebant ergo ei
vbi est pater tuus ⁊c. **Ubi**
tangit dignitatem omnia
precedentem: quod probat
sapientia supernalis. Nam

iudeis querentibus a Christo de suo ge-
nere. Respondet eis implicite se filium
dei ⁊ vnum substantialiter cum pre. ⁊ h-
ic hic tria considera. s.

Interrogationem malitie inuidens.
Expressionem ignorantie execrans.
Offensionem noticie declarans.

Quantum ad primum dicit. Dicebant
ergo ei ⁊c. Nam quia Christus crebro no-
minabat patrem quem ignorabant esse de-
um. sed credebant purum hominem. ⁊ qd
ipsum non videbant esse cum Christo.
Ideo secundum Augustinum. Querebat
vt ostenderet eis patrem. Vel secundum
aliquos. illa iudeorum interrogatio fuit
despectiva. quia reputabant eum filium sa-
bi. **Quantum** ad secundum dicit. Ne-
g me scitis neq patrem meum. qd Chri-
stus erat deus habens patrem deum. It-
cet iudei Christum cognoscerent quantum
ad humanitatem. non tamen quantum ad
deitatem. ⁊ per consequens nec patrem
qui deus est cognoscebant. **Quantum**
ad tertium dicit. A me sciretis forsitan ⁊
patrem meum sciretis. vbi Augustinus
Quid est enim si me sciretis ⁊ patrem
meum sciretis. nisi quia ego ⁊ pater vnus
sumus.

Quarta pars.

Equitur. Hec verba loqu-
tus est ⁊c. vbi tangit pote-
statem omnia disponentem
quod probat presidia vir-
tutis. Nam potentia ali-

cuius in duobus cognoscitur. s. in opere ⁊
sermone. Unde hic duo possumus consi-
derare. s.

Christi affabilitate in ieruendo.

Ipsiua vigorositate in resistendo.

Quantum ad primum dicit. hec verba
⁊c. Christus enim tanqz bonus magister
⁊ pius ⁊ affabilis in loco magis compe-
tenti ⁊ decenti docebat turbas. s. i templo
qui locus erat diuinis laudibus dedica-
tus. Unde de ipso dicebat Luce nono.
Erat docens quotidie i templo. gazophi-
lius erat locus in q generaliter ferebant
oblaciones. ⁊ dicitur a gaza qd est diuitijs ⁊
m iij

phylase q^d est seruare quasi seruatio diuitiarum. ¶ Spiritualiter autem secundum Bedam. In gazophilatio x^ps loquitur quonia parabol. ad indeos sermone p^rferbat tunc autem gazophilatiū aperiri cepit quādo discipulis suis celestia reseruauit unde in gazophilatiū templo adhibebat. q^d que lex et prophete figuraliter p^redixerat ad deum sp^ritinebant. ¶ Quāto ad secundum dicit. et nemo apprehendit eū etc. Nam tantus est vigor et potentia x^pi q^d nullus nisi uellet p^rtra ip^sus aliqd potuiss^{et} quia igitur nudum uenerat eius hora in qua disposuerat pati ideo nullus apprehendit. Inuenio autem quadruplicem horaz Christi.

Laboriose exercitatio.

Doloreose afflictio.

Formidolose discussio.

Gaudiose refectionis.

¶ Primo laboriose exercitatio et illa dum Christus fuit in mundo. Nam x^ps penalitates et dolores nostros sine peccato. ideo exuriuit situit. et lassus fuit. ¶ Secundo inuenio horam doloreose afflictio et illa fuit in qua pro nob^{is} uoluit pati et mori et qua **Abat. 1.** Erat autem hora tertia et crucifixerunt eum. ¶ Tercio inuenio horam formidolose discussio. et illa erit in die iudicii et est cuilibet homini quando transibit de h^{ic} mundo per mortem de qua **Abat. 14.** Vigilate quia nescitis qua hora domin^{us} uester uenturus sit. ¶ Quarto inuenio horam gaudiose refectionis et illa erit in patria de qua p^{ro}. Satiabor cu^m apparuerit gloria tua. Nam si hora non potest perfecte haberi in hoc mundo. sed in futuro ubi erit perfecta refectionis et sacietas de quolibet fidei dici possit illud **Abat. 10.** Dedit illi dominus claritatem. Ad q^{uod} claritatem etc.

¶ Feria secunda dominice quinte in qua dragessima.

Transierunt principes et pharyseos ministros ut apprehenderet y^him etc. Jo. 7. Proprietates enim inuidorum est de bono alterius contristari et quāto

plura bona vident in alio tanto p^{ro} inuidia molestat. et omnia bona que dicuntur vel sunt ab aliquo semp in malum p^{er}uertunt. ¶ Sufficiētia uero alicuius habentis alios regere vel instruere requirit ut habeat sapientiā. per q^{uod} possit obuiare s^{ibi} datorum et p^{er}secutorum malitijs. unde dicitur Prover. 20. Dissipat impios rex sapiens et incuruat super eos fornicem. Requirit etiam ut habeat prouidentiaz per q^{uod} possit disponere de futuris periculis. Requirit nihilominus munificentiaz per q^{uod} velit subuenire indigentibus in necessarijs. ¶ X^ps autem per suam sapientiā malitie et fatuitati iudeorum obstitit. per suam prouidentia d^e futuris disponit. per suam munificentiaz sua magna dona promittit. secundum h^{ic} igitur in h^{ic} euangelio quattuor tangit.

Malignitatem inuidetem crudelis.

Sagacitatem prouidentem prudentius.

Fatuitatem oppinatam simplicius.

Largitatem exhibentem comunius.

¶ Primum probat persecutio personalis.

Secundum responsio scientialis. Tertius

suspicio bestialis. Quartum promissio li

beralis. Primum in principio. Secundum

ibi. Dixit ergo y^his etc. Tertium ibi dix

runt ergo iudei etc. Quartum ibi in nouis

simo autem die etc.

¶ Prima pars.

Quantum ad primum ubi tangit

et q^{uod} probat etc. dicit miserunt

principes etc. principes enim sa

cerdotū et phari^{seos} videntes q^d Christus per

suam p^redicationem maximum cōuertebat

populum et q^d gloriabatur et cōmendabatur

a turbis dicentibus Christus cum uene

rit nunquā plura signa q^{uod} hic facit. moti

Feria secunda dominice quinte.

Inuidia voluerunt eum capere sed timue-
runt turbam. 7 ideo consilio habito cōdu-
xerunt ministros 7 forte illius secundum
Criso^m. Qui dominabat ibi pro romanis
quia tales multo. per lucrum temporale
periculis se exponit ad que se principes
nec etiā phry exponere vt xpm caperent
puniendū ex quibus appareret secundū
Criso. qd non solum propter violationem
sabbati phry 7 principes sacerdotum per
sequebantur xpm. sed propter inuidiam
quia cōmendabatur a turbis. Et ista ap-
prehensio Christi facta fuit figurata in pa-
rabola qd xps dixit iudeis Mat. 21. De
agricolis 7 vinea vbi dicitur sententiali-
ter qd quidam homo paterfamilias loca-
set vineam suam agricolis. 7 nouissime fi-
lium misit vt perciperet fructus agrico-
le apprehensum filium proiecerunt extra
vineam 7 occiderunt eum. Tūc qd per
istum patremfamilias intelligit deus p-
p-ter qd est pater omnium hominum huius mundi per
creationem epl. 3. Ipse est ex quo omnis
pateritas in celis 7 in terra nominatur
per vineam autem intelligit lex moysaica
que tunc reposita instar vinee dicitur por-
tasse fructum quia viuentes poterant me-
rito operari. Per agricolas huius
vinee intelligantur iudei quibus lex spe-
cialiter erat data per filium autem patri-
familias intelligitur Christus yhs cui di-
xit Petrus Mat. 26. Tu es Christus fi-
lius dei viui. pater igitur famil. i. deus
pater misit filium suum. i. Christum ad
agricolas. i. ad iudeos quibus fuit specia-
liter missus iuxta qd ipse dicit Mat. 25.
Non sum missus nisi ad oues que perire
runt domus Isrl. Tūc autem deus
pater sic misericorditer filium suum mise-
rit ad iudeos velud ad agricolas vt ab
eis fructum reciperet bonorum operum.
tamen ipsi tanquā peruersi 7 obstinati in
suis malitijs eum apprehendisse dicitur
7 extra vineam eiecisse dicuntur dum ipm

calūniabantur qd lege moysaica non ob-
seruabat iuxta qd dixerunt Jo. 9. Non est
hic homo a deo qui sabbatum non custodit.
vnde dicitur Luc. 4. Quod eiecerunt eum
extra ciuitatem 7 duxerunt eum vsqz ad
supercilium montis. super quem ciuitas illo-
rum erat edificata vt precipitarent eum.
sic igitur tanqz legis transgressor eiec-
tū occidisse dicuntur. dum eum tradiderunt
pontio pylato vt crucifigeret iuxta qd dicit
Jo. 19. Apprehendit pylatus xpm 7 fla. 7
infra. tunc tradidit eis illum vt crucifi-
geretur.

Secūda pars.

Equitur. Dixit ergo yhs 7c. vbi
tangit sagacitatem prouidentem
prudentius. qd probat responsio
sententialis proprietatis quidem sagacis est
suos aduersarios verbis blandis alloqui vt
sic possit eorum malitiam mitigare. Ma-
th. 23. 15. Responsio molis frangit irā
sermo durus suscitāt furorem Christus
igitur sagax suis persecutoribus non arro-
ganter respondet sed dulciter eos debent
nihilominus salubriter instruendo. 7 secu-
dum h igitur hic duo possumus confide-
rare scilicet.

Breuitatem presentie ad moriendum.

Calamitatem indigentie ad habendum.

Quantū ad primum dicit. Adhuc mo-
dicum tempus vobiscum sum 7c. Christus
enim volens satisfacere suis persecutoribus
respondit eis benigne. Adhuc modicum
tempus vobiscum 7c. q. d. secundū Augusti.
Quod modo vltis facere estis facturi s;
non modo. quia enim volo implere dispō-
sitionem meam. 7 sic peruenire ad pas-
sionem meam signanter autem dicit vo-
biscum 7 non hic sum. q. d. secundum Au-
gusti. 7 si persequimini me tamen non cessa-
bo que sunt pro vobis dispensans 7 ea que
sunt ad salutem docens 7 monens vos.

Sciendum est autem super illo verbo

vado ad eum qui misit me. q^d deus pater
filium suum misit in mundum ut nos a
peccatis redimeret et donaret heredita-
tem eternam. iuxta illud Gal. 4. Et ubi
venit plenitudo temporis in quo misit de-
us filium suum factum ex muliere factum sub
lege ut omnes qui sub lege erant redime-
ret. ut adoptionem filiorum reciperem⁹
unde potest figurari per Ioseph de quo
sententialiter dicitur Gen. 45. Quod cum
esset in egypto et fratres eius haberent
maximam penuriam victualium et iussent
ad ipsum licet eum non cognosceret fra-
trem suum esse ipse tamen consolatus est
eos. d. ego sum Ioseph nolite timere pro
salute enim vestra misit me dominus an-
te vos in egyptum. **E**t ubi sciendum q^d per
Ioseph qui dictus est filius accrescens et
decolor⁹ aspectu intelligitur Christus ysa-
qui pulcher aspectu dicitur quia sine pec-
cato. accrescens autem quia in ipso tantum
creavit humanitas q^d fuit divinitati con-
iuncta. qui instar Ioseph dicitur fuisse in
egyptum quando fuit missus in utero de
quo Baruch. 3. In terris visus est et cum
hominibus conuersatus est. **P**er fra-
tres autem Ioseph. i. xpi intelliguntur
omnes homines huius mundi. qui quan-
tum ad humanitatem Christo consimi-
les fratres aliquoties dici possunt ut dⁱ ipso
dicat illis Gen. tredecimoseptimo. Frater
enim et caro nostra est. **I**sti fratres s^o di-
cunt fuisse in magna penuria. anteq^m Ios. fra-
tres sui cognouissent. q^d genus humanum
anteq^m dei filius in mundum istum per in-
carnationem venisset fuit in magna penu-
ria gratie spiritus sancti quia nudus fue-
rat habundanter effusa. Cur autem sic voluit
ut haberent penuriam audi quid dixit po-
pulo Moy. Deutero. 8. Afflixit inquit te
dominus penuria et dedit tibi manum cibum
quem ignorabas tu et patres tui ut osten-

deret tibi q^d non in solo pane vivit homo
sed in omni verbo q^d egreditur de ore di.
Nam re vera verbum dei ex ore eius
proveniens est Christus dei filius a pa-
tre genitus ab eterno unde Iohannis pri-
mo. In principio erat verbum et verbum
erat apud deum et deus erat verbum. ut
igitur in isto verbo cognosceremus ha-
bundantiam gratie. nos resicientis spiri-
tualiter ante ipsius adventum erat penu-
ria in mundo sed per ipsum in omnes fi-
deles volentes se disponere liberaliter
est diffusa eius gratia nam Iohannis pri-
mo. Audimus gloriam eius gloriam qua
si unigeniti a patre plenum gratie et ve-
ritatis. de cuius plenitudine omnes nos
accepimus gratiam pro gratia. **I**ste
igitur instar Ios. confortat nos omnes. d.
Ego sum Ioseph nolite timere vel pave-
re. in cuius signum dixit angelus pasto-
ribus Luce secundo. Nolite timere euan-
geli⁹ vobis gaudium magnum q^d erit om-
ni populo quia natus est etc. **C**ausam
autem huius confortationis assignans
Christo subiungit. pro salute vestra mi-
sit me dominus in egyptum. **N**am in egy-
ptum id est in mundum istum obscurum
misit dominus filium suum salvatorem
ad quem recipiendum cum reuerentia
nos admovet beatus Iacobus in canonicis
suis dicens. Abicientes omnem imundi-
ciam et habundantiam malitie in mansue-
tudine susceperite incitum verbum q^d po-
test salutare animas vestras. **Q**uan-
tum ad secundum dicit queritis me etc.
Nam iudei habentes presentem despexe-
runt et in ipsum noluerunt credere qui
postmodum absente volentes quere^re nul-
latenus potuerunt invenire ut de quolibet
dici potuerit illud Proverborum
decimoquarto. Querit derisor sapientiam
et non invenit. **M**oraliter autem lo-

quando sciendum est qd illud qd Christus tunc dixit iudeis. id est qd ipsum quererēt tamen nō inuenirēt. pōt et nūc dicere multis. **E**tiam aliqui sunt qui Christum volunt in delictis corporalibus. Aliqui in diuitijs temporalibus et aliqui in honoribus secularibus. sed licet in talibus querant Christum tamen non inueniunt. **H**oc autem fuit figuratus Job. vigesimo octauo. vbi dicitur. Sapientia non inuenitur. et quis est locus intelligentie ne scit homo pretium suum nec inuenitur in terra suauiter videntium abissus dicit nō est in me. et mare loquitur non est mecum. **E**t ubi sciendum qd homines suauiter videntes intelliguntur homines dediti carnalibus desiderijs. per abissum vero profundum intelligitur dediti diuitijs temporalibus per peccatum auaritie qui in istar abissi nunquā possunt repleri. iuxta illud Ecclesiastici nono. Auarus non implebitur pecunia. nō aduertens miser peccator et avarus. qd non congregabit tot diuitias quin veniat ad mortem. et sic d abisso diuitiarum profundabit in infernum. **P**er mare vero tempestuosum. et timidum intelliguntur dediti honoribus secularibus per superbiam. qui in istar mare semper sunt tempestuosi. iuxta illud Proverbiorum decimotertio. Inter superbos semper iurgia sunt non aduertens qd superbia in istar maris finaliter tradet in mortem vt verificetur illud Apoc. 2. Dedit mare mortuos qui in eo erant. **E**t ubi autem Christus inueniatur dixit angelus figuratiue Luc. 2. Inuenietis infantem pannis involutum et positum in presepio. **E**t ubi considera infantem: humilitatem contra superbiam in pannis vilibus: paupertatem contra auaritiam in repositione presepij. austeritatem contra luxuriam vnde volentibus Christum querere dicitur Sap.

primo. Sentite de domino in bonitate et simplicitate cordis querite illum quantum ad mundiciā quoniam inuenitur ab his qui non temptant illum. s. per superbiam apparet autem illi qui spem habent in illum licet sint pauperes rebus propter suam munificentia.

Tertia pars.

Equitur. Dixerunt ergo iudei et c. vbi tangit fatuitatem oppinantem simplicius qd probat suspicio bestial'. iudei quidem velud arrogantes quia legem habebant a deo se collectos vocabant. gentiles vero despectiue vocabant dispersos quia legem moysaycam non habebant. quos tamen deus puniuit quia hodie per vniuersum mundum dispersi. gentiles vero ad unitatem fidei congregati fatue autem oppinantes dixerunt ad semetipsos quo hic iturus est quia nō inueniemus eum nunquid in dispersione gentium iturus est et docturus gentes licet autem fatue oppinarentur tamen salutem gentium predixerunt docuit autem gentes dominus siue Christus et si non per seipsum personaliter sicut iudeos tamen docuit per omnes discipulos quibus dixit Mat. 28. Euntes docete omnes gentes baptizantes eos in nomine patris et filij et spiritus sancti. **E**t sciendum est autem hic vbi fit mentio de doctrina et euangelizatione Christi facta per discipulos qd ipsi nobis euangelizauerunt illud figuratiue qd dicitur Apoc. 14. vbi sententialiter dicitur. Quod Iohānes vidit tres Angelos predicantes quorum primus volabat per medium celi. habens eternum vt euangelizaret sedentibus super omnem terram et super omnem gentem. d. voce magna time deum et date

illi honorem. et adorare eum qui fecit celum
et terram et omnia que in eis sunt. **E** Lu-
tus rationem assignans dicit quod venit ho-
ra iudicii eius. **E** Secundus angelus se-
quutus est primum. d. cecidit Babilon il-
la magna quea vino fornicationis sue po-
tauit omnes gentes. **E** Tertius angelus
sequutus est illos. d. voce magna si quis
adorauerit bestiam et eius ymaginem re-
ceperit characterem in fronte sua vel ma-
nu. bibet de vino ire dei. et cruciabitur igne
et sulphure. et fumus tormentorum suorum
ascendet in secula seculorum. nec habunt
requiem die ac nocte. **E** Tbi sciendum quod
homo potest in tribus ponere spem suam
scilicet.

In Christo: h est bonum.

In mundo: h est malum.

In dyabolo: h est periculum.

E Et secundum hoc sunt tres predicator
res indicantes nobis proprietates illorum:
trium in quibus sperare possumus et quod
agere debeamus. **E** Primus igitur an-
gelus annunciat nobis de Christo quod ipse
fecit celum et terram propter est maxime
potestatis. Et ideo ipsum debemus time-
re: et sic expellere a nobis omne peccatum:
quia ecclesiasticus. 1. Timor domini expellit
peccatum. **E** Secundo ipsum honorare
faciendo opera virtuosa: quia talis honor
est verus. **Ande.** ps. 3. Honora dominum de-
tua substantia et de premitijs omnium fru-
gum tuarum da pauperibus. **E** Tertio ip-
sum adorare faciendo sibi reuerentiam: co-
gnoscendo ipsum esse redemptorem om-
nium et glorificatorem iustorum. **E** Ratio
autem quare debemus ista facere redditur
quia venit dies iudicii. ubi Christus veni-
et iudicare vivos et mortuos et rationem
a nobis exiget qualiter ipsius timuerimus
peccata cauendo ipsum honorauerimus:
bona opera faciendo. Ipsum adoraueri-
mus reuerentiam exhibendo. d. illud Luc.

15. Redde rationem villicationis tue.

E Secundus angelus annunciat de mun-
do duo. **E** Primo eius placibilitatem ap-
parentem quia de vino consolationis sue
apparentis potat omnes gentes. dum. s.
omnibus proponit seipsum. et quicquid ip-
so consolatorio et leticie signate per vinum
inebrians et delectans. **E** Secundo no-
bis annunciat eius labilitatem deficientem.
Nam quia iuxta illud Joban. 2. **A**bi-
dus transibit et concupiscentia eius in ip-
so confidere non debemus. Ideo dicit quod
cecidit Babilon. i. mundus omni confu-
sione plenus dicit. Cecidit in preterito
ad maiorem certitudinem veritatis. ut si
ipso dici possit illud ps. 21. Cecidit Babi-
lon et omnia sculptilia eius contrita sunt in
terra. **E** Tertius angelus annunciat de
dyabolo. **E** Primo eius naturam impu-
gnantem quia vocat eum bestiam quod cru-
delis instar bestie est hominibus ipsos
impugnando graviter ut sit illa quarta
bestia de qua Dan. 7. Bestia quarta terri-
bilis atque mirabilis et fortis nimis. Ven-
tes ferreos habens magnos. Comedens
atque cominuens et reliqua pedibus con-
culcans. **E** Secundo tangit eius cul-
pam deformantem qua in se habet et in alios
si potest inducit quod vocat ymaginem et
characterem bestie. **E** Nam culpam in dia-
bolo dici potest character indebitus. in ho-
mine vero ymago potest per penitentiam
aboleri. **E** Tertio tangit eius penam
affligentem quam in se patitur ex qua
peccatores patientur. quia dicit. et bibent
de vino ire dei. quando. s. Christus dicit
ill. Mat. 25. Discedite a me maledicti in
ignem eternum qui paratus est dyabolo
et angelis eius. Quantum vero sit horri-
bilis audi illud ps. 34. Ascendet fumus ei-
us generatione in generationem. et desolabitur
in secula seculorum.

Quarta pars.

Equitur. In nouissimo autem die 2c. ubi tangit largitatē exhibentem communia q^{uod} probat promissio liberalis xps enim tanq^{uam} liberalis dignos. et tempore congruo inuitat ad dona sua liberaliter subsequēda vellato siue figurato sermone que nob^{is} beatus Johānes huius historie clarius demonstrauit. et secundum h^{oc} hic. s. possumus considerā. s. Temporis p^{ro}gruitatem. Inuitantis curialitatem. Recipientis facultatem. Muneris largitatem. Teguminis claritatem. **Q**uantum ad primum dicit in nouissimo autem die 2c. Quia enim multi ad festiuitatem cōuenerant fuit tempus congruum ut eos Christus liberaliter inuitaret ut sic ab ipso recederent recreati. Nam secundum Criso. Cum recessuri essent domum celebrate festiuitate domin^{us} dat eis viatica ad salutem. Istud festum secundum Augu. appellatur scenophegia i. tabernaculorū constructio. **Q**uantum ad secundum dicit. si quis sitit veniat ad me et bibat inter alia enim que desideret et appetit homo est bibere quando sitit. cuius est ratio. quia homo inter alia que desiderat est viuere, quia vero sitis accidit ex h^{oc} q^{uod} calor nimis consumit humidū nutrimentum quo consumpto mors sequitur. hinc est q^{uod} homo desiderat et appetit bibere. ut sic per potum frigidū et humidum nutrietur calor nimis et nutrimentum humidum augeatur. **E**t Christus desiderium magnum ostenderet. q^{uod} debemus habere de nostra salute. et de habendo diuinam gratiam. ideo nos inuitando sitiendo vocat quos ad spirituale potū inuitat 36. ss. Ne quis autem possit se excusare dicit Apo^{stolus}. Ego sitienti dabo de fonte aque viue gratis. si quis sitit ve

niat ad me et bibat. **A**d istum possunt omnes homines accedere dum in h^{oc} mundo uiuit. siue peccatores sint siue iusti siue sint peccatores ut indulta culpa recipiant gratiam iustis autem ut in ipso gratia que inerant augmentetur. et sic fons ille vel potus omnibus uiatoribus pater de quo figuratiue dicitur Zach. 12. In die illa erit fons patens domui Dauid. et habitatibus Ierusalem in ablutionem peccatoris et menstruare. **E**t ubi sciendum. q^{uod} per Dauid. qui manu fortis interpretatur intelliguntur acitui qui fortes debent esse in aggrediendo difficilia et sustinendo aduersa quorum cuilibet dicitur. 3. Re. 2. Confortare et esto robustus. vir fortis et obserua custodias domini tui. per ierusalem autem que visio pacis dicitur. intelliguntur illis qui dimissis temporalibus in quibus multiplex reperitur distinctio. mentem suam cum deo spiritualiter viuunt celestia contēplando ut de ipsis dici possit illud 1. Cor. 13. Leuantes oculos suos nemine viderunt nisi solum Iesum per peccatores autem intelliguntur peccantes in spiritualibus de quorū qui libet dicitur Ecclesiastici. 15. Co. neq^{ue} grauiabitur in doloribus. et peccator addiciet ad peccandum. **E**t per menstruatam vero immundam intelliguntur peccantes peccatis carnalibus quantum ad corpus et animam maculantur de quibus dominus 36. 37. Iuxta mensuram menstruare facta est viam illorū coram me. **Q**uārum ad tertium dicit. Qui credit in me 2c. Nam fides siue credulitas quadam facultatem dat homini ut Christo potum spiritualem accipiat gratie. salutaris unde Christus dicit 1. Cor. 12. Discipulis. Omnia quecumq^{ue} petieritis in oratione credentes accipietis. fides siue credulitas per q^{uam} habemus facultatem recipiendi gratie potum spiritualem est.

Purgatiuam victorū.
Contēptiuam mundanorū.
Spētiuam tormentorū.
Adeptiuam supernorū.

Primo est purgatiua victorū. Nam qualiter per fidem purgantur in homine patet per illud quod dicitur Prover. 15. Per misericordiam et fidem purgantur peccata per timorem domini declinat omnis homo a malo. si autem patet in Magdarena. cui Chabitus dicitur Luc. 7. Fides tua te saluam fecit vade in pace. **S**ecundo est contēptiuam mundanorū. et si patet in Mat. de quo dicitur Mat. 9. Quod cum Chabitus vidisset eum sedentem in throno et dixisset sibi sequere me. surgens secutus est eum. si etiam in alijs discipulis unde Mat. 19. Ecce nos relinquimus omnia et secuti sumus te. quorum exemplo debemus et nos sequi Chabitus.

Tertio est spētiua tormentorū. quod patet in Andrea qui iudicat⁹ cruci dicebat. O bona crux que decorem et pulchritudinem de membris domini suscepisti. suscipe me discipulum eius ut per te me recipiat qui per te me redemit si etiam patet in Stephano Laurentio. et multis alijs de quibus Cor. ij. Sancti per fidem vicerunt regna operati sunt iusticiam. adepti sunt repromissiones. **Q**uarto est adeptiuam supernorū. Nam qualiter patriarche et prophete apostoli. et martires doc. virgines confels. adepti sunt bona patet per illud. quod in laudibus verorum gloriosorum dicitur Ecclesiastici. 44. Omnes isti in generationibus gentis sue gloriam sunt adepti et in diebus suis habentur in laudibus unde ad commendationem fidei dicit Augustinus. de verbis domini. Nulle maiores diuitie. nulli thesauri. nul-

li honores. nulla huius mundi maiora est substantia quam fides catholica. que peccatores homines saluat cecos illuminat infirmos curat cathecuminos baptizat. fideles iustificat penitētes reparat iustos augmenat martires coronat. virgines et virgines casto pudore conseruat. clericos ordinat sacerdotes consecrat. in eternam hereditatem cum sanctis Angelis collocat. **Q**uantum ad quartum dicit. Flumina de ventre eius fluent aque viue. Nam tunc munus aliquod large donatum dicitur quando illum cui datur replet interius et in alios caritative redundat. ut igitur munus quod Chabitus dat suis fidelibus ostendet liberaliter datum inuit qualiter hominem replet interius et qualiter possit in alios redundare. et secundum hoc hic tria possumus phiderare. scilicet.

Ebertatem magnificā.

Sacietatem intrinsecā.

Utilitatem extrinsecā.

Quantum ad primum dicit flumina pluraliter non flumine singulariter unde Criso. dicit autem flumina et non flumē copiositatem occulte insinuans. **Q**uantum ad sacietatem intrinsecam dicit. De ventre eius ubi Augustinus. venter autem interioris hominis est conscientia cordis cui bibito illo liquore vescit. vescit purgata conscientia et auriens fontem etiam ipsa fons erit. **Q**uantum ad utilitatem extrinsecam dicit. Fluent aque viue. Nam per fluxum illorum fluminum fluentium aquas viuas intelligitur utilitas que venit ad proximos exterius ab illo qui in seipso habet gratiam habundanter ut dicere possit illud Deutero. 22. Concresecat ut pluuis doctrina mea. fluat ut ros eloquium meum. **Q**uantum ad quintum

Dicit hoc autem dixit de spiritu et. euan-
gelista quidem sciens Christum fuisse lo-
cutum de aqua et flumine figuratiter sub
tegmine nobis ipsius dictum declarat ostē-
dens quod per hunc spiritus sanctus gratia di-
citur aqua vel fluuius quia lauat maculam
deformantem refrigerat concupiscentiam.
ardescētem. viuificat animam morientem.

Primo lauat maculam deformantem
et hunc dedit vobis intelligere quando dixit
Ezechielis. 36. Effundam super vos aquam
mundam et mundabimini ab omnibus in-
quinamentis vestris et ab vniuersis ydo-
lis vestris mundabo vos. et dabo vobis cor
nouum. et spiritum nouum ponam in medio
vestri. **S**ecundo refrigerat concupiscentiam
ardescētem vnde Ecclesiastici. 18.
Nonne ardore refrigerabit ros. quod. ymo
ut hunc ardore refrigerato dicant homines
cum patre. Transiimus per ignem et aquam et
eduxisti nos in refrigerium. **T**ertio
viuificat animam morientem vnde Io. 6.
Spiritus est qui viuificat caro autem non
prodest quicquid. hunc est 1us de qua Christus
dixit samaritane Io. 4. Qui biberit
ex aqua quam ego dabo ei non sitiet in eter-
num sed aqua quam ego dabo ei fiet in eo
fons aque salientis in vitam eternam.

Gratia spiritus sancti dicitur fluuius
quia instar fluuii habet.

Amaritudinem in ortu.

Longitudinem in fluxu.

Cōtatem in usu.

Circularitatem in reditu.

Primo habet amaritudinem in ortu.
Nam sicut flumina oriuntur a mare quod
dem est amarum sic gratia spiritus sancti
ori in homine se disponente ad ipsam
per amaritudinem doloris in cōtione

pudoris in confessione. sudoris in satisfac-
tione ut dicere possit illud Ps. 38. Re-
cogitabo tibi omnes annos meos in ama-
ritudine anime mee. **S**ecundo habet
longitudinem in fluxu. Nam sicut fluuius
longe pretenditur sic gratia spiritus sancti
facit quod homo non solum amicos dis-
funditur diligendo etiam diligit inimicos.
ad quod Christus nos admonet Mat. 5.
Itebeis quinto dicens. Diligite inimicos
vestros benefacite his qui vos oderunt.
Tertio habet cōmunitatem in usu. vnde
de ipsa Mat. 23. Septimo Omnis enim
qui petit accipit. et qui querit inuenit et
pulsanti aperietur. in cuius signum dicitur
Actuum decimo. Quod in natione
gratia spiritus sancti effusa est. **Q**uarto
habet circularitatem in reditu. Nam
sicut flumen a mare exit et in mare re-
uertitur sic spiritus sancti gratia que ha-
bet ortum a deo. nos iterum reducit in
deum ut talis reductus possit dicere il-
lud Ezechielis trigesimoquarto. Re-
uocauit me spiritus et introduxit me in atrium
interius. et ecce repleta erat gloria domus
dei. **I**nuenio autem secundum dupli-
cem statum hominum iustorum scilicet via-
torum et comprehensorum duplicem aquam
scilicet torrentis et fluminis. **N**am
per torrentem que aliquando desiccat
et deficit intelligitur status viatorum que
finitur in morte. **P**er fluuium autem
perpetuum et durabilem intelligitur sta-
tus comprehensorum qui permanet in
eternum. viatores autem habent aquam
torrentis. quia sic se habent gratiam
spiritus sancti. quia quod ipsam possunt
amittere. comprehensores autem habent aquam
fluminis. quia sic habent spiritus sancti

grām. q̄ ipsam nō possunt vltius p̄der.
¶ Alq̄ torētis viatorū fuit figurata per
aq̄ torētis quē vidit Ezechiel. Ezechiel.
47. vbi sentētiā dī. Quod vidit quēdā
virū q̄ habebat in manu sua quādam mē
surā. 7 mēsus est inq̄ cubitos mille. 7 tra
duxit me per aq̄ vsq̄ ad talos. rursusq̄
mensus ē mille 7 traduxit me p̄ aq̄ vsq̄
ad gēua. 7 rursus mēsus est mille. 7 tra
duxit me per aq̄ vsq̄ ad renes. 7 mēsus
est mille 7 traduxit me vsq̄ ad torētem
q̄ nō potuit trāsuadere. **¶** Ubi sciendū
q̄ p̄ istum virum quem vidit Ezechiel. in
telligitur xp̄s qui vir a virtute dī d̄ quo
Zach. 6. dī. Ecce vir oriens nomen eius.
Iste dicitur h̄c mensurā in manu q̄ nob̄
pedit regulam modū 7 mensurā viuendi
d̄ illud Abat. 19. Si vis ad vitā ingredi
serua mādāta de quo Jb. 40. Quis men
sus est pugilus aquas. 7 celos palme pō
deravit. q̄. d̄. nullus nisi d̄. 7 xp̄s est d̄. 7
sic p̄ omnia mensurare. **¶** Signāter autē
dic. tur q̄ mensus sup̄ mille. Nam nume
rus millenarius cōstat ex decem centena
rijs. centenarij ex. x. denarijs. denarij ex
metallo est autē milenarij q̄ centēa
rius q̄ etiam denarij dicunt numerū per
fecti. **¶** In milenario sunt tres denarij p̄
mus est decies centū que faciūt mille. se
cundus. x. que faciūt centum. tercius est de
cies nūerū que faciūt. x. in qua igif nume
rus supradictis p̄tinetur denarij dānt in
telligi p̄cepta. x. debem⁹ obseruare p̄fecto
corde p̄ mundam cogitatōem in ore p̄ ho
nestam puerlationem 7 locutōem. in op̄e
p̄ virtuosam exercitatōem. **¶** Qualr autē
per aq̄ istam sub eadem mensura tradu
ct⁹ fuit Ezechiel. dī. Ipmo q̄ traduct⁹
fuit vsq̄ ad talos. secundo vsq̄ ad gēua
7c. Nam p̄ talos in q̄bus est corporis sū
portatio. q̄ semp pedes 7 talos totū cor
pus firmat intelligunt qui exñtes in grā
spūs sancti. p̄ ipsa efficiunt ad aggredien
dum difficilia 7 sustinendū aduersa vnde

Ro. 8. Ipse enim spūs adiuuat infirmīa
tem nr̄am p̄ gēua vero q̄ est itineris am
bulatio. quia p̄pter iuncturam gēuū p̄
q̄ tibia pōt extrēdi 7 retrahi ambulat hō
recte intelligunt q̄ sunt expediti 7 p̄mpti
ad opera meritoria. de q̄bus Ezechiel. 1.
Ubi erat spūs illuc gradiebant nec reuer
tebant euz ambularēt. s. ad vicia. **¶** Per
renes at vbi est carnis infestatio. q̄ in re
nibus viget p̄cupi⁹ carnis que hoībus ē
infesta intelligunt illi q̄ vicia carnalia do
mant q̄bus dīc Apostolus Ro. 8. Si enī
s̄m carnem vixeritis moriemini. Si autē
spiritu facta carnis mortificaueritis viue
tis. **¶** Per torrentem autē quē nō potuit
trāsuadere p̄pter suam pfunditatē 7 aq̄
rum habūdantiā dānt intelligi. q̄ postq̄ spi
ritus sanctus hoīs talos tetigit 7 sec⁹ euz
fortem ad aggrediendū difficulta 7 susti
nendū aduersa. tetigit gēua. 7 sec⁹ ipsam
p̄mptū ad opera meritoria tetigit renes
7 sec⁹ eum castum domādo vicia carnalia
si p̄seuerauerit in istis illa grā creffet in
tantum q̄ amplius radere nō poterit q̄
terminabit in glā que pōt dici grā consu
mata q̄ ideo irradibilis dī quia nūquam
illa transibit aliq̄. sed ipsa p̄petuo rema
nebit. Alq̄ fluuij quantū ad p̄prehensores
fuit figurata p̄ aq̄ fluuij q̄ vidit Iohā
nes Apoc. 21. vbi dīc ostēdit mihi anḡl⁹
fluuiū aq̄ viue splēdide tanq̄ cristallum
p̄cedentē de sede dei 7 agni i medio pla
tee ier⁹. 7 ex vtraq̄ p̄te flumina lignū
vite afferens fructū. 12. **¶** Ubi sciendum.
q̄ per fluuiū in quo ē aquarū habūdantiā.
intelligit plēitudo 7 habūdantiā glē q̄ i
padiso p̄cipiant p̄prehensores. Nam sic
dī Cor. 1. Oculis nō vidit nec auris audi
uit nec in cor hoīs ascendit que p̄parauit
d̄s hoīs qui diligūt eum. 7 ideo p̄o. Satis
bor cum apparuerit glā tua. **¶** Vici⁹ autē
iste fluui⁹ aq̄ viue p̄pter emanatiōem in
deficiētem vt sic iuxta illd̄ Jb. 38. Sit illa
glā quasi ortus irrigu⁹ 7 sic fons aquarū

Seria tertia dñice quinte.

casus non deficiunt aque. dñ. vero splendi-
 dus sicut cristallus per claritatem reful-
 gentem. unde Apoc. 21. Dicitur q̄ illa ci-
 uitas non eget sole neq; luna vt luceant
 in ea. nam claritas dei illuminat eam ⁊ lu-
 cerna eius est agnus. **¶** Dñ. aut pceder
 de sede dei ⁊ agni. propter eius dignita-
 tem excellentem. dicitur vero q̄ pcedit
 i medio platee ier^m. propter eius largita-
 re diffundente: vt dici possit illud Hume-
 ri. 20. Egreffe sunt aque largissime ita vt
 populus biberet ⁊ iumenta: dicitur etiam
 q̄ ex vtraq; fluminis erat lignum vite af-
 ferens fructū. 12. propter vbertatem habū-
 dantem vt de ipsa dici possit illud Dan.
 4. Fructus ei⁹ nimis. ad quem qdem fru-
 ctum xps nos inuitat s̄b nomine sapiētie
 Ecclesiastici. 24. Transite ad me omnes qui
 concupiscitis me ⁊ a generatōibus meis
 adimplemini. spiritus me⁹ super mel dul-
 cis ⁊ hereditas mea super mel ⁊ fauim.
 Ad q̄ hēditatē ⁊c.

¶ Seria tertia dñice quinte in. xl^o.

¶ Ambulabat yhs in gallile
 am ⁊c. Jo. 7. Videmus in
 naturalibus q̄ si aliquis i
 firmatur grauitatē ⁊ nō po-
 test sanitatem recipere nisi

aliqua pars in ipso sit sana: qua mediāte
 virtus naturalis operatur ad expellēduz
 morbum. cooperante multotiens artio s̄b
 fidio. **¶** Sic loquendo spiritualiter acci-
 dit q̄ homines defectuosos simul ⁊ vitio-
 si moraliter nō possunt reformari vl' cor-
 rigi nisi per aliquem potentē: sapientem
 ⁊ bonum. **¶** Quia igitur totum gen⁹ hu-
 manum anteq̄ incarnaretur dei filius spi-
 ritualiter erat infirmum. per seipsum sal-
 uari non poterat: donec venit in munduz
 Christus Iesus qui peccatum non fecit
 nec inuētus ē dolus i ore eius prima pe-
 2. per quem totū genus humanū sanitatē

⁊ vitā spiritualement recepit de quo ps. **¶** **¶**
 sit verbū suū ⁊ sanauit eos ⁊ eripuit eos
 de interiectionibus corū. Inter iudeos autē
 ad quos spāliter missus fuit xps: aliqui
 erant malitiosi. ⁊ isti erant vitandi. aliqui
 erant vanagloriosi. ⁊ isti erant corrigendi
 Nam iuxta illud prouer. 27. **¶** Melior est
 manifesta correctio q̄ amor absconditus.
 Aliqui vero erant timorosi: ⁊ isti erāt cō-
 fortandi dicendo eis illud Eph. Conforta-
 mini in domino ⁊ in potentia virtutis ei⁹
 s̄m hoc hic beatus Johānes quattuor tā-
 git. s.

¶ Prauitatē inuidentem crudelius.

¶ Sanitatem appetentē sublimius.

¶ Potestatem declinantē humilius.

¶ Debilitatē formidantē timidius.

¶ Primum probat persecutio bonitatis.
 Secundum indiscretio affinitatis. Tertiū
 dispensatio tarditatis. Quartū hesitatio
 veritatis. Primum in principio. Scdm ibi.
 Erat at in proximo ⁊c. Tertium ibi. dicit
 ergo yhs ⁊c. Quartum ibi. Querebant
 eum iudei ⁊c.

¶ Prima pars.

¶ Quantum ad primū vbi tangit

¶ q̄ ⁊c. q̄ probat ⁊c. dicit. Ambula-
 bat yhs ⁊c. Quia iudei propter

inuidiā Christum persequēbantur ipso
 consortio aliquando declinabat. Nam sicut
 dicit Boetius. A multis bonis actibus
 homo se retrahit videns se ex hoc alijs
 displicere. dicit igitur euangelista q̄ am-
 bulabat yhs ⁊c. **¶** Sciendum est q̄ xps
 verā informatōem morālē in gallileā dñ
 ambulasse. Nam gallileā vno mō interpretat
 trāsmigratō: ⁊ signat trāsmigratōez q̄ hō
 dñ facit d vitij ad virtutib⁹ de qua dicit
 ps. Transmigre in montem sicut passer.
 Nam ex nō i pfundo victor dñ i mōre trans-
 migrat qñ trāsit ad opa virtuosa d vitij.
 Et pass erepta ē d laqo venātū. vt at hāc
 trāsmigratōem daret nob itelliger i galli-
 leā dñ ābulasse. postq̄ dñm ābulare. vt

glib; nrm dicere possit illud ecclesi. s. Am-
bulauit pes meus iter rectum a iuuetute
mea. talis figurari potest per Noe. s. quo
dicitur Gen. 6. Noe vir iustus atq; perse-
ctus fuit in generatōibus suis. cum deo
ābulauit et genuit tres filios. Sem. Chā.
et Japhet: quem dñs pp bonitatem suam
in diluuiō liberauit. **¶** Ubi sciendum q
homo qui vult liberari ne submergatur
in profundū inferni d; esse.

Noe p misaetudinē et tempanciam.
Iustus p rectitudinem et iusticiam.
Perfectus p claritate et prudentiam.
Debet ābulare cū deo p rectam itentōem.
Debet filios gignere p rectam opatōem.
¶ Noe eiz interpretat regescēs et signat
hominē q per virtutem temperantie est
quiescens a passionibus. getans et pñens
in affectōib; vt dicere possit illud ecclesi
24. In his omnibus requiem quesui et in
hereditate dñi morabor. **¶** Secundo d;
esse vir. Nam vir a virore dñ. q signat in
quo d; esse vigor et fortitudo. virijs resistē-
do: difficilia aggrediēdo: et aduersa viri-
liter sustinendo. cui dñ. i. 18. Ego vir
fortis et preliare bella domini. **¶** Tertio
debet esse iustus per rectitudinē et iustici-
am. Nam teste Ber. Iusticia est reddere
vnicuiq; q suum est. tribue i q suū est. su-
piori. equali et inferiori. Redde reuerenti-
am prelato et obediētia. quorū altera cor-
dis. altera corporis ē reddere equali con-
scilium quo ignorantia erudiatur et auxili-
um quo infirmitas iuuat. tribue subiecto
custodiam vt possit cauere peccatum et di-
sciplinam vt q minus cauit minime ma-
neat impunitum. **¶** Quarto d; esse perse-
ctus p claritatē prudentie. Nam teste Se-
neca. Qui nihil s preteritis cogitat vitā
pdit: q nihil de futuris pmeditat in oia i
cautus incedit. Sic at ordinatus virtutū
bus cardinalibus debet ābulare cū deo
¶ Debet etiam filios gignere per bōam
operationem. Nam homo sic virtutibus

adornatus d; in virtuosis actibus exerce-
ri q datur intelligi in secunditate filio:ū.
signanter aut dñ q Noe tres filios genu-
it propter tria que pñdere possumus i
actibus virtuosis. **¶** Primo famā corū
significatam p Sem qui interpretat famo-
sus. Nam p bōa opera efficitur homo fa-
mosus et est alijs in exemplum. Nam puer.
is. fama bona impinguat ossa. **¶** Secun-
do pñdere possumus cautelā periculo-
rum signatam per Chā qui interpretatur
calidus. Nam hō in suis operibus debet
esse cauteosus ne decipiatur per aliquas
circunstancias malas. vnde virtuosos ho-
mines admonens apls. dicit Eph. 5. Vide-
te fratres quomodo caute ambuletis nō
quasi insipientes sed vt sapientes. **¶** 3° p-
ñdere possumus magnitudinem pñio:ū
signatam per Japhet qui interpretat lati-
tudo. Nam homo ex suis bonis operib;
acquit de congruo gloriam paradisi q acce-
pta potest dicere cum ps. Eduxit me in
latitudinem. saluum me fecit quoniā vo-
luit me.

Secunda pars.

Equitur. Erat aut in proximo
et. vbi tangit vanitatem appe-
tentem sublimius. quod probat
indiscretio affinitatis. Nam parētes xpī
attingentes sibi ex parte matris eius:
nundum adhuc persuadebāt sibi q festū
ascēderet. vt i scis suis corā ppo oñderet
et fm hīc qtuor possumus pñdere. s.
Tēporis dispositōem pgruētē.
Itineris psuasionē indicantē.
Persuasiōis rōnem iducentē.
Gregis dubitatōem hesitantē.
¶ Quantū ad p^m dicit. Erat at et. Nam
scenophegia erat vnū s solēnibus festis
iudeor et fiebat. is. mēsis septēbris. diceba-
tur at scenophegia a fixiōe tabernaculo:ū:
q i illo festo iudei septē dieb; habitabāt in
tabernaculis in memoriā q 40. ānis hīta-
uerāt in deserto. **¶** 2^m ad 2^m dñ. Dixit

Punt at ad eum fies eius re. xpo qdē ex parte mris sue hēbat aliquos p sanguine os q tñ non erant de numero. 12. aplos: am nec adhuc pfecte in ipm credebant. q dñr h fratres more scripture: q ppinquos cō sāguineos multoties fies appllat. **¶** Isti igit persuadebant xpo q irer in iudeam ad festum dicētes transi hinc ⁊ vade i iudeam ac si dicant fm Bedam: tu signa facis ⁊ pauci vident ea. transi ergo ad vrbem regiam vbi sunt principes vt visis signis laudem cōsequeris ab eis. **¶** 2^m ad 3^m dic. vt discipuli tui re. vbi cōsāguinei xpi tribus rōnib⁹ vt xps ad festum ascendere inducebant. **¶** Primo pp gre gis confortatōem. **¶** 2° pp honoris acqsi tōem. **¶** 3° pp opis publicatōem. **¶** Propt p^m dicūt vt discipuli tui videāt opa tua que tu facis. **¶** Propter 2^m dicūt. Nemo i oculto aliqd facit ⁊ querit ipe in palā eē. **¶** Propter 3^m dicūt. si hoc facis manifesta teipsum mundo. **¶** Sciendum ē aut alr exponēdo lram q consanguinei xpi videbant xps trā imponere. **¶** Primo formidinem ⁊ imbecilitatem. 2° anēgloriam ⁊ vanitātē. 3° arrogantiam ⁊ falsitatem facti. **¶** In hoc q dicunt in oculū facere ostē dunt ipm timorofum. ⁊ q pp formidinez nō audebat facer publice. **¶** In h q inuunt ipz appere publicari hoibus ostē dunt ipm vanagloriosum. **¶** In h xō mundo q dubi tatiue loquunt dicētes. si hoc facis: ostē dūt ipm mōdofuz: q si multa dicat. ⁊ ostē dat se facere que non facit. **¶** 2^m ad 4^m dic. neqz eim fies eius credebant in eum. vbi Aug. loquēs d cōsanguineis xpi dic xpm esse p sanguineum poterūt hfc. creder at in eū ipa ppingtate fastidierunt.

Tertia pars.

Egitur dicit ei Iesus re. vbi tan git ptāre declinantem humili⁹: q pbat disceptatō tarditāz. licz ei xps possz ad festū p libito volūtāz: tñ ex dispēlatōe tardat voluit: nec cū suis as

cendere p sanguineis. Sed postmodū si ne ipis ascēdit pbens nob humilitāz exē plū ne nob ostētatōem suadētib⁹ aures de mus. h igit qtuor possum⁹ p siderare. s. **¶** Responsonē mitigantē.

Rōnem cōgruentem.

Expressionē euidentem.

Conclusionē pntem.

¶ Quantum ad primū dic. dic ergo eis xps re. **¶** Circa xpm triplex tps possu mus cōsiderare. s. tps natiuitāz sue. d quo nō loquit h. tps passiōis sue d quo dixit iudeis Jo. 7. Adhuc modicū tps vobiscū sum ⁊ vado ad eum qui misit me. tps glorificatōis ⁊ istud includit. tps resurrectionis. ascensionis ⁊ finalis discussionis. ⁊ d isto tempore loquitur hic xps. **¶** Unde Beda. Ne autem videatur h dñm ei q dic apostol⁹. At vbi venit plenitudo temporis misit deus filium suum. referēdum ē h q h dic: non ad tps natiuitāz: s; ad ipso glificatōis. **¶** Istud aut tempus fm Criso. pōt referri ad tempus passiōis. **¶** Unde Criso. Videtur autēz mihi oculte insinuari fortassis enim volebant p:oder ⁊ tradere iudeis. ⁊ ideo dicit tempus meum nū dum aduenit. hoc ē tempus crucis ⁊ mortis. tempus autem vestrum semper ē paratum. q: ⁊ si vos semper sitis cum iudeis non interficient vos eadem cum ipso zelantes. **¶** Quantum ad secundū dic. Non potest mundus odisse vos re. **¶** Ratō quare tempus cōsanguineoz xpi semper dī esse paratum: est q: sicut mundani nō odiebant mundum. tempus autem xpi nō paratum q: cum mundana reprehēderet odiebat a mundo. ex quo pz q odium can satur ex maloz opum redargutōne. vult igitur xps dicere q mundus eos nō odiet: q: eadem cum ipso volunt. cuiusmodi erant consanguinei sui. ipsum autem odiebant: quia ipsius opera reprehēdebat. **¶** Quantum ad 3° rtiū dic. Vos aut as cēdete re. vbi xps euident exprimit suos

cōsanguineos ascensores ad festū cū qui
bus tñ nō ascendit vt nobis daret exem
plum s; Theo. vitādi vanāgloriā. Sciē
duz est autē q; xp̄s nob inuit hic duplex
festum. s.

Temporalis letitie.

Solēnitatis eterne.

Primū querebāt cōsanguinei xp̄i 7 h
festū nō est acceptū deo iuxta q; ipse dicit
Jh. primo Mcomeniā 7 sabbatū 7 festiui
tates. alias nō ferā. iniqui sunt cetus ve
stri. calendas vestras 7 solemnitates ue
stras odiuit anima mea. **E**t istud festū
fuit figuratū per festū Amalechitarū de
quibus dicitur sententialiter primo. ps. 3.
Quod postquā acceperāt magnā predā
discumbebāt super faciem terre comeden
tes 7 bibentes 7 quasi festum diē celebra
tes s; cuncta predā 7 spolijs que ceperant
tamen inuadens David percussit 7 ipsos
interfecit. **E**t ubi sciendum q; per Ama
lechitas qui interpretantur gens bruta i
telliguntur peccatores qui turpes 7 bru
ti dicuntur propter peccati maculam de
formantem. de quibus dicitur Ezech. 10.
Viri isti posuerunt imundicias suas i cor
dibus. 7 scandalum iniquitatis sue statue
runt contra faciem suam. Isti dicuntur ac
cipere predictā predā 7 spolia. super qui
bus festum faciunt 7 letantur. cum dita
ti sunt rebus temporalibus luxuriantur i
ipsis. quibus dicitur Amos. 6. Ne q; dor
mitis in lectis eburneis 7 laxiuitis i stra
tis vestris: qui comeditis agnum s; gre
ge 7 vitulos de medio armenti: qui cani
tis ad vocem psalterij. **E**t per David
autem qui manu fortis dicitur intelligit
Christus. De quo Job. 9. Si fortitudo q;
ritur: robustissimus est. Iste igitur istar
David inuadit Amalechitas i. peccato
res imundos 7 ipsos interfecit: auferen
do predā 7 spolia: quando superuenien
te mortis sententia ipsos expoliat rebus
temporalibus 7 tradidit eos in infernū

cruciandos: iuxta illud. 2. pe. 2. Mouit do
minus pios de temptatione eripere. in
quos vero in diem iudicij cruciandos re
seruare. magis autem eos qui post carnē
concupiscencias imundicie ambulant.

Et Aliud est festum solēnitatis eterne: 7
istud est festum Christi 7 bonorum 7 bea
torum omnium. 7 h festum fuit figuratū
per festum iudeorum. de quo sinialiter dī
Nester. 8. Quod cum iudei mediāte Ne
ster 7 procurante cum rege assuero euasit
sent mortis periculum q; Amā hostis eo
rum pcurauerat leticia magna fuit in po
pulo. epulantq; faciebant conuiuia 7 festi
dies. **E**t ubi sciendum q; per iudeos qui
interpretantur confidentes siue glorifican
tes intelliguntur omnes homines huius
mundi qui Christum confiteri debent cō
stanter 7 ipsum glorificare: iuxta q; de cō
fessione dicitur ph. 2. Omnis lingua cō
fiteatur quia dominus Iesus Christus i
gloria est dei p̄ris. de glorificatiōe x̄o dī
prima cor. 6. Empti enim estis pretio ma
gno. glorificate 7 portate deum in cor: ve
stro. **E**t per Aman autē q; interpretatur
iniquus: intellr dyabol⁹ q; est inimic⁹ hu
mano generi: q; sicut Aman procurauit
mortem iudayei populi: sic ipse mortē hu
mani generis suis tēptatōib⁹ 7 versutijs
pcurauit: iuxta illd sap. 2. Inuidia dyabo
li introiuit in orbem terrarum. **E**t per
Nester qui interpretatur preparata vel
ellevata in populis intelligit virgo Ma
ria que p̄pata interpretatur. dicitur q;
inter omnes feminas se disposuit vt inuē
ret a deo gratiam: vt de ipsa carnem as
sumens humanam: temporaliter nasceret
ellevata vero in populis dicitur q; super
omnes feminas predicatur beata.
Et per Assuerum autem regem qui in
terpretatur beatitudo. intelligitur deus
qui est beatitudo nostra: beatificans nos
in gloria paradisi. Unde ps. Beatus po
pulus cui⁹ dominus de⁹ ei⁹ ppl's quē ele

git i hereditatē sibi. **T** Sicut igit hester regina procuravit eū; Assuero rege ne moreret populus sicut Aman procuravit: sic virgo Maria suis precibus et fructibus quos portavit in utero .s. xpo xhu procuravit a dño ut a morte nos eriperet grām donaret et vitam. ut sibi dicere possumus cum ps. Eripuisti animam meā de morte et pedes meos de lapsu ut placeam coram te in lumine viventium. **T** Sic igitur liberati debemus instar iudeorum diē festum peragere et cum eplis spūalib⁹ cum leticia gratulari. **Q**uantum ad 4^m diē. hoc cū dixisset et. ubi tria pñsidera. s. **A**moram detinentem. **A**ctum deducentem. **A**ctum pgruentem. **Q**uod ad p^m diē. h. eū dixisset et. xps enim cognoscens qd cum suis consanguineis ascendisset ad festum concitasset iram p sequentium iudeorū fm Theod. noluit cū ipso ascendere: sed in gallilea remansit. **Q**uantum ad actum deducentem diē. ut ascēderunt. h. enim h. videatur pñari illi qd xps dixit superius. s. qd nō ascēderet ad festū diē. tñ ut fm veritatem non sunt pñia. pñmo qd xps dixit superius con sanguineis suis qd non ascēderet cū eis qd nec fecit. 2° qd xps nō ascēdit eo modo quo suadebant ut ascēderet. s. ut sibi et ipso mundanam gloriam querēt fm Aug. Sed ascēdit vtilr ut turbam doceret. **Q**uod ad modū pgruentem dicit. nō tñ manifeste sed quali in oculo. h. enim xps solo velle possi inordinatum motum expmere. tñ h. noluit pñ ne ipsius deitas manifestaretur ut eius incarnatio certi⁹ apperetur. **2°** ut nobis daret exemplum ut p cultu imminentib⁹ sciam⁹ quid sit agendum: quia nec quibuscunqz picul expōere nos debem⁹. S. aliquñ licitū ē declinare. et iō xps h. fecit dispēlatiue: ad qd designandum: nō dñ qd simplr ascēdit in oculo fm Criso. S. qd si i oculo. **U**t iō xps occulte ascēde

voluit ut fm Alciūm ut nos doceret pñam declinare mūdānam. **S**ciendum ē autem hic ubi fit mentio de ascensu xpi. qd loquendo allegorice iuenio xpm triplr ascendisse. s.

In montem ad erudiendum veraciter.

In crucem ad redimendum vtiliter.

In celū ad regnandū feliciter.

Primo in montem ad docendum veraciter. Nam xps qui dicit d seipso Jo. 14. Ego sum via veritas et vita. Nam veritatem potuit docere ut merito sibi dici potuerit illud Jo. 17. sermo tuus veritas ē.

2° ascendit in crucem ad redimendum vtiliter. Nam xps ut gen⁹ humanum redimeret voluit crucifigi. et h. ē qd pñdixerat discipulis Mat h. 10. Ecce ascēdimus Jero^m. et fili⁹ hōis tradetur pñcipibus sacerdotum et scribis et condēnabūt eū morte. et tradēt eum gentib⁹ ad illudendum et flagellandum et crucifigendum. vnde pñt figurari per David. de quo sententialiter dr. 2. R. 15. Quod cū persequeretur ab Absalon filius ei⁹ ascēdebat culmē oliuarū scandens et flens opto capite et nudis pedib⁹ incedens. **T**ibi sciendum qd pñdauid qui interpretatur manu fortis et decorus aspectu. intellr xps qui fortis est per potentiam insuperabilem. et decorus aspectu per sanctitatem admirabilem. de quo dicitur primo. R. 2. Non est sanctus ut ē domin⁹ neqz est ali⁹ extra te. et non ē foris sicut de⁹ noster. **P**er Absalon autē qui interpretat pñis amaritudo filium David intellr popul⁹ iudaycus: quem xps quasi in filium adoptauerat. et cum quo xps fuit corporalr conuersatus. qui pñis amaritudo dici potuit. dum xps procurauit amaritudinē passiōis. sic igit Absalon psequutus fuit David pñem suū. sic et iudei xpm sunt psecuti. ut d ipso xps dñe potuerit illud Jo. 8. Filios enutriui ipsi at sp̄euerūt me. xps at psecut⁹ ascēdebat culmē oliuarū qd ē ascēsus mōtuosus i ē sunt oliue: illr

ascēsus xp̄i i mōrē caluarie qui erat iuxta
ciuitatem ier^m vicinam montis oliueti. i
quo monte caluarie xp̄s crucifixus fuit.
dñr autem q̄ instar Dauid ascendeat scā
dens ⁊ flens. q̄ xp̄s in passiōe sua clamās
⁊ lachrimans sp̄m tradidit deo p̄ri. Nam
iuxta illud Jo. 27. Clamans voce magna
emisit sp̄m. dñr q̄ ascendebat apto capite.
q̄ xp̄s in sua passiōe fuit a iudeis vela
tus. Nam Luc. 21. Velauerunt eū ⁊ pcutie
bant faciem ei⁹: dñr ēt q̄ incedebat nudis
pedib⁹ q̄ ad lram iuit. T³o xp̄s ascēdit
in celū ad regnādum feliciter. Nam xp̄s
post mortē ⁊ passiōē suam a mortuis re
surrexit vt in eternū regnaret super oēs
celos ascēdit. vñ pōt figurari p̄ Belyam:
de quo dñr snialr. 4. R. 2. Quod cū in celū
dberet ascēdere iuit p̄ in bethel. 2° in ieri
cho. 3° ad flumen iordāia ⁊ inde fuit in ce
lum. i. in aeris altitudinē vt portaret i pa
radisum terrestrem. T⁴o sciendum q̄
per Belyam qui interpretat dñs dñs: intel
ligitur xp̄s quē post resurrectiōē suā co
gnoscēs Thomas. Jo. 20. Dominus me⁹
⁊ deus meus. sicut autem Belyas antequā
ascēderet in celum. p̄ fuit in bethel ⁊c. sic
sp̄ualiter fecit xp̄s. Nam bet. interpretatur
domus dei. ⁊ signat beatā virginē in cui⁹
vtero velud in domo dei xp̄s conceptus
fuit. Jericho at̄ interpretat luna ⁊ signat
istum mundum. instar lune mutabilem ⁊
defectibilē in quē venit xp̄s quando d vir
gine maris fuit natus. Jordani⁹ autem
interpretat fluuius iudicant. ⁊ signat pas
siōē xp̄i q̄ debz iudicā mūdū. cui⁹ fluui⁹
fuit ei⁹ sanguis p̄iosissim⁹ quē p nob re
dimēdis effudit. xp̄s igit p vēit i bethel:
qn̄ d virgine carnē assumpsit. 2° vēit i ieri
cho qn̄ fuit visibilr nat⁹. 3° vēit ad iorda
niē qn̄ p nob oibus fuit passus. postmodū
i celum ascendit quando in ascēsiōe sua
celum triūphaliter ascendit. T⁵o moralit̄
autem loquendo dicere possumus q̄ hō
tripliciter d̄ ascendere. s.

De statu culpe ad statum gr̄osum.

De statu gr̄e ad statum oposum.

De statu op̄is ad statum gl̄osum.

T¹imo inq̄ de statu culpe ad statum
gr̄osum. Nā hō sentiēs se in culpa. de cul
pa d̄ surgere ⁊ ascēdere vt p diuinā gr̄az
illustretur: iuxta admonitiōem apostoli di
centi Eph. 5. Surge qui dormis ⁊ exurge
a mortuis ⁊ illuminabit te xp̄s. Sic autē
ascendentes alloq̄ xp̄s figuratiue Amos
2. Ego sum qui ascendere vos feci de ter
ra egypti: ⁊ eduxi vos in deserto. 40^a. an
nis vt possideretis terrā Amorei. T²o
sciendum q̄ per terram egypti q̄ interp̄ta
tur obscuritas intellr status culpabilis q̄
fac hōiem tenebrosū. Unde Ro. 13. Eua
nuerunt in cogitatōibus suis. ⁊ obscuratū
est insipiens cor eorū. T³o per terram autē
Amorei que interpretatur ppl̄s illumina
tus: intellr status gr̄e per quam homo il
luminatur. quam illuminatiōem petebat
ps. 118. Illumina oculos meos ne vnq̄ ob
dormiam in morte: ne qn̄ dicat inimicus
meus pualui aduersus eum. xp̄s igit d̄
terra egypti. ⁊ de statu culpe facit hōiem
ascendere ad terram Amorei. i. ad statum
gr̄e. ⁊ si per desertum austeritatis ⁊ peni
tentie de cōmissis. T⁴o homo d̄ ascēde
re de statu gratie ad statum oposum. Nā
homo postq̄ recepit gr̄am non d̄ oclat
sed meritorie operari. tales p̄nt figurari
per Jonatham. de quo snialiter dicitur p̄
R. 14. Quod pugnans contra philisteos
inimicos populi israelitici. ei⁹ ascendit Jo
nathas reptas māib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊ armiger.
ei⁹ post eum. ⁊ aggressus phylisteos glo
riose triūphauit de ip̄sio. T⁵o sciendū
q̄ per philistiū qui interpretatur caden
tes siue ceciderunt. intelligunt d̄mōes q̄
pp̄ peccm̄ supbie ceciderūt d̄ celo. p pplm̄
at̄ israeliticū q̄ vidēs deū dñr: intllr totum
gen⁹ hūanū q̄ d̄s creauit ad suā ymaginē
⁊ vt ip̄s possit videre: si fecerit opa i gl̄ia
p aradisi. T⁶o per Jonathā vero ⁊ armig

hū ipm sequētē : intellr quilibz hō in quo
sunt principalr due partes. s. cor⁹ & aīam
quay aīa signat p Jonatham q dī colūba
veni qz xps alloquit Cant. 2. d. Surge p
pera amica mea: columba mea & veni.

Corpus autem signat per armigerum
qz sicut armiger dī obedit suo dīo: sic cor
pus aīe. & sensualitas rōni. Sicut igit Jo
nathas cum suo armigero reptās pedibz
& manibus ascendit & pugnas p phyliste
os suos aduersarios victoriam obrinuit:
sic homo ex anima consistens & corpore d
bet pugnare contra demones ipsum idu
centes ad vitia affectu reptando signato
per pedes. & effectū signato per man⁹ vi
riliter debet ascendere & pugnando victo
riam obtinendo allectu s promissione xpi
d. Apoc. 2. Vincenti dabo edere de ligno
vite q est in paradiso dei mei. **T**ertio d
bet homo ascendere de statu opis ad sta
tum glosū. Nam postqz homo dimisit
vitia & adeptus gām in qua meritorie
fructificauit p opera satis cōgruū est vt
sibi tribuatur premium in glā Nam sicut
dicit xps Luc. x. Dignus est mercenari⁹
mercede sua. h autem fuit figuratuz gen.
35. Vbi dominus dixit Jacob. Surge &
ascende in bethel & habita ibi. **U**bi sci
endum q per Jacob qui interpretatur lu
crato: siue supplantator: intellr homo qui
luctando contra vitia non supplantantur
sed potius supplantat & vincit. hunc autē
alloquitur xps. d. q surgat & ascendat in
bethel & habitet ibi. Nam per Bethel q
domus dei dī intelligi potest celum ēpy
reum in quo deus lz ubiqz sit. tamen ato
nomatice dicitur habitare: iuxta illud ps.
Ad te domine leuavi oculos meos q ha
bitas in celis. **A**d hanc igitur domum
inuitat dominus hominem exercitatum
in bonis operibus. vt surgat ab isto mun
do miserrimo & ascendat ad habitandum
cum ipso.

Quarta pars.

Equitur. Iudei ergo querebant
eum &c. vbi tangit debilitatē for
midantem timidius: qz pbat be
sitatio veritatis. Nam iudei qui conuene
rant ad festum xpm querebant lz diuersi
mode. qz turba deuota cuz reuerentia: p
cipue enim & pharisey ex inuidia. & ideo i
ter ipos erat de xpo opinio diuersa. quia
quidam dicebant bene. quidam male. S
propter timorem illi qui bene dicebāt loq
publice non audebant. & per pñā succūbe
bant. & hū hoc h duo pñidera. s.

Congruam tēpā in postulando.
Diuersitatem multitudinis in opinando
Ad p^m dīc. Iudei ergo &c. Nam
dies festus fuit tēpus congruum vt xps
quereretur: qz tunc hominum multitudo
conueniebat ad festum ad q xps ascende
bat. & h at dñt vbi est ille & non vbi ē xps
possumus auertere hū Criso. Quod isti
malitiose cum querebant. **Q**uantuz ad
secundum dicit. & murmur multos &c. licz
autem aliqui in corde crederent & puate
dicerent ipm esse bonum. tamen timētes
principes sacerdotum & scribas h dicere
publice nō audebant. nō aduertentes q
scriptū ē. ecclci. 4. Usqz ad mortem certa
p iusticia. & dō expugnabit p te inimicos
tuos. Nam sicut dixit xps Jo. 8. Si man
seritis in sermone meo vere discipuli mei
eritis. s. veritatem viriliter defendendo.
& vere discipuli mei eritis & cognoscetis
veritatē & veritas liberabit vos. Nā tunc
xps qui ē via veritas & vita. Jo. 14. Vos
liberat. Ad qz &c.

Seria quarta dominice ante in .xl^o.

Acta sunt encenia in ieroso
limis & yēps erat &c. Jo. x.
ppietas iudoy est tempra
re verbaliter cum simula
tione illuz cui propter suas
n uij

sufficiētiās inuident. et si quādo verba nō
valeat si possunt procedunt ad opera pso
nales iniurias inferēdo sicut p3 de fratri
b^o ioseph. Gen. 37. Proprietās autē prudē
tīs et fortis viri ē iniurijs verbalib⁹ respō
dere rationabiliter. psonalibus vero non
deici sed habere pstantiā et vt motus pra
uos nos psequentiūz mittiget eis ad me
moriā collata beneficia reuocare sicut dī
Abichē. 6. Quia dixit dñs populo trans
gressori et ipsum psequenti sua operib⁹
malis. popule meus quid feci tibi aut qd
molestus fui tibi responde mihi. q3 eduxi
te de terra egypti. et dō domo seruitutis li
beravi te. **I**udei ergo inuidentes xpo
et verb⁹ adulatorijs eum inclinare volebāt
et psecutiōibus psonalibus detrahēre tūc
xps tanq3 prudens magister et bonus nec
fuit verbis eorū affectus nec perturbatus pse
cutionibus qñ ymo verb⁹ respondit ratio
biliter. et reducēdo eis ad memoriā colla
ta beneficia eorū impetū benigne voluit
mitigare et h est q3 in euāgelio nob inuit
in quo euāgelista qñtuor tangit. s.
Questiōez malignitatis inuidētis.
Solutiōez veritatis declarātis.
Psecutiōez pueritatis furētis.
Repñhēsiōez sagacitatis negligētis.
Primū probat locutō venenosa. Secū
dum dductio seriosa. Tertiū inuasiō anio
sa. Quartū expñsiō fructuosa. Primū in
principio. Secundū ibi Respondit autēz
yhs loquor. 7c. Tertiū ibi sustulerunt la
pides 7c. 4^m ibi respondit eis yhs 7c.

Prima para.

Quantū ad primum vbi tangit
q 7c. q3 probat 7c. dicit. Facta sunt
encēia 7c. Iudei ergo inuidētes
xpo. et nō credentes ipsum esse messiā nec
filium dei. q3 ipse et verb⁹ et factis multoē.
asserēbat. libenter insidiabant ei et ipsum
interrogabāt coram multitudine vt ipsūz
in populo diffamare. et quia xps secundūz
ritum iudeorū ibat ad festiuitates eorū

ad quas cōueniebat multitudo ppli qui q
stiones multoē. pponebant. et scdm hīc
duo possum⁹ pñsiderare. s.

Opportunitatem inquisitiōis.

Pravtatem intentiōis.

Quantū ad primū dīc scā sunt encēia i
ierosolimis 7c. vbi tria pñsidera. s.

Festum celebratū.

Tempus ordinatū.

Locum designatū.

Quantum ad primum dicit facta sunt
encēia 7c. vbi Augu. grece enim cenō dicit
tur nouū. quandoquēz enim nouū aliquod
fuerit dedicatūz encēia vocabat. et idem
Augu. encēia festiuitas erat dedicatiōis
templi. **Q**uantū ad tēpus ordinatum
dicit. et yēpa erat vbi sciendum secundum
Jero^m. Quod tres fuerunt dedicatiōes
tēpli prima facta fuit a salomone rege d
mense Septēbris vt habet. 2. Paral. 7. se
cunda facta fuit a zozebabel et yhu sacer
dotem post reuerfionez de captiuitate ba
bilonica tēpore veris et de mēse Abartij.
vt habetur primo Esēc. 6. Tertia scā fuit
a iuda huius tempore yemali et de mense
Nouembriis vt habetur primo Abach.
4. Tēpore igitur tertiē dedicatiōis xps
ierat ad festiuitatem solēnem secundum
Criso^m. Quia proximū erat passionis tē
pus ideo Ierosolimis conuersabatur.

Quantum ad locum designatum dicit
et ambulabat yhs in templo 7c. Nam Sa
lomon fecerat vnam porticum ante tem
plum vbi stabat ad orandum. vt habetur
primo R. 6. Que porticus extensio nomi
ne templum aliquando dicebatur. et ideo
secundum Alcimū. dicitur q3 ambulabat
yhs in templo salomonis. **M**oraliter
autem loquendo per illud tēplum in quo
Christus dicitur ambulasse intelligitur
quilibz homo in quo Christus velud in
spirituali templo. dicitur per gratiam ha
bitare vnde Apostolus. Vos estis tem
plum dei viui sicut dicit dominus quonid

inhabitabo i ill' ⁊ ambulabo iter omnes
⁊ ero illorum deus. ⁊ ipsi erunt mihi i po-
pulus. **E** Istud autem tēplum. i. seipsum
debet domino consecrare vt de ipso dici
possit illud. 3. Reg. 8. Dedicauerūt templū
domini. rex ⁊ filij Isrl'. Dicitur autem hī
festiuitas dedicationis fieri ierosolimis
que visio pacis dicitur. quia tunc fit illa dī-
dicatio quando pacem habet homo cum
seipso sensualitatem rationi subiciendo.
cum proximo sibi subueniēdo vt dici pos-
sit illud. 2. Paral. 4. Facta est grandis ce-
lebritas in ier^m. **E** Dicitur autem Chri-
stus ambulare in porticu ipsius templi.
que dicitur porticu salomonis. Nam per
illam porticum que foris templum erat
intelliguntur. 5. sensus corporis apparen-
tes exterioris in quibus Christus ambula-
re dicitur quādo sensus hominis excitat
vt actus suos habeat ordinatos vt. s. vi-
tent illicita. ⁊ licita operentur. vt quilibet
illoū dicat cum ps. Auerte oculos meos
ne videant vanitatem in via tua viuifica
me: ambulat etiam in porticu xps cum ex
istis sensibilibus mouet homines ad con-
siderationem beneficiorū dei per q̄s dispo-
nitur vt xps animā ingrediatur per gra-
tiam. ⁊ cōiuiuium faciat amorosum. iuxta
q̄ xps dicit. Elpō. 2. Ego sto ad hostium
⁊ pulso si quis audierit vocem meā ⁊ ape-
ruerit ianuā intrabo ad illum ⁊ cenabo cū
illo. s. per grām. ⁊ ipse mecū. s. per gloriā.
E Sciendū est autē scdm magistrū histo-
riarum in tēplo salomonis inter alia erāt
x. Primū erat quidam locus qui vocaba-
tur sancta. Scdm autem qui vocabatur
sancta sanctorū in quem sacerdos semel in-
trabat in anno. Tertiū erat velum distin-
guens sacerdos a pplō. Quartū erat alta-
re holocaustorū super quem fiebant sacri-
ficia. Quintum erat altare tynnamatis
vbi adolebat incensum. Sextū erant duo
cherubin. Septimū erat mā in quo sacer-
dotes se lavabant man⁹ ⁊ pedes. Octauū

erat mensa ppositionis super q̄s ponebā-
tur panes. Nonum ibi erant due colūne
principales in porticu tēpli Christus erat
candelabrum cum lucernis. **E** Abi sciendū
q̄ in homine signato per tēplum. **E** Pri-
mo debet esse locus qui dicitur sancta. i.
corpus sanctificat⁹ ⁊ purus. de qua sancti-
ficatione dicitur prima Thesa. Nec est vo-
luntas dei sanctificatio vestra vt abstinea-
tis vos ab omni fornicatione vt sciat vn⁹
quisq̄ vestrum vas suū possideri in sancti-
ficatione. ⁊ honore. **E** Secundo in homine
debet esse locus qui dicitur sancta sancto-
rum. i. anima vltra corpus sanctificata. nā
sicut sancta sanctorum erat locus dignior
in templo. sic anima pars nobilior in ho-
mine que principaliter debet sanctificari
donis ⁊ virtutibus adornari sicut autem
in sancta sanctorum semel intrabat sacer-
dos in anno sic quilibet homo saltem se-
mel in anno debet animam suam ingredi
examinando suam conscientia ⁊ ab omni
peccati macula abluendo. Non vocat au-
tem a ministerio q̄ dicitur sacerdotem
sancta sanctorum non ingredi sine sangui-
ne quia non potest purgari anima homi-
nis nisi virtute passionis xpi in qua pro
vob effudit suū sanguinem pretiosum vn-
de Eph. i. Ipse est in quo habemus redē-
ptionem per sanguinem ipsius remissio-
nem peccatorum secundum diuitias gra-
tie eius que super habundauit in nobis.
E Tercio debet esse in homine vellus dis-
tinguens sacerdotem a populo per q̄ in-
telligis discretio per q̄ homo distinguit
bonum a malo ⁊ intra se tam bona q̄
mala vt sic possit dimittere malum ⁊ bo-
num operari iuxta q̄ sibi dicitur per ps.
Declina a malo ⁊ fac bonum inquire pa-
cem ⁊ psequere eam. **E** Quarto debz esse
in homine altare holocaustorū super quē
offerebant sacrificia per q̄ intelligitur vi-
ta actiua ⁊ laboriosa. per q̄ homo seipsum
sacrificat holocaustū vt hostiam salutare

earnem suā per penitentia macerando iuxta amonitionem apli. d. Ro. 12. Obsecro vos fratres per misericordia dei vt exhibeatis corda vstra hostiam viuentez sanctā deo placētem rationabile obsequiū vrm.

¶ Quinto dicitur esse i homine altare tyrua maris vbi adolebat incensum per q̄ intelligitur vita contēplativa per quem eleuatur in deum orando. d. 7 petens cum ps. Dirigat oratio mea sicut incensum in conspectu tuo.

¶ Sexto debet esse in homine duo cherubin p̄ quos intelliguntur timor 7 amor. Nam cherubin interpretat plenitudo sapiētie timor autem 7 amor sapientia pmerentur. Nam de timore dicit ps. Initium sapientie timor domini d̄ amore vero dicit Christus Jo. 15. Discipulis. Jam non dicam vos seruos quia seru⁹ nescit q̄ faciat dominus equo vos autem dixi amici eos quia quecūqz audiui a patre meo nota feci vob. h̄ duo quilibet debet habere. vnde de timore dicitur cuilibet Eccl̄. 12. Deum time 7 mādata ei⁹ obserua. d̄ amore vero dicitur. deuter. 5. Ama dominuz deuz tuū. 7 obserua p̄cepta ei⁹.

¶ Septimo debet esse in homine mare in quo sacerdotes lauabant manus 7 pedes. per q̄ intelligitur amarum lauacrum lachrimarum in quo de cōmissis debz peccator penitens lauare quantum ad affectus illicitos signatos per pedes. 7 opera vitiosa signata per manus. vt possit dicere. cum ps. Laboraui in gemitu meo laua bo per singulas noctes lectum meum lachrimis meis stratum meum rigabo.

¶ Octauo debet esse in homine mensa propositiōis sup̄ q̄z ponebant panes. per q̄z intelligit pietas 7 misericordia per q̄z homo subuenit alteri in necessarijs iuxta possibilitatem suā. ad q̄z habendaz admonet tob. filiū suū Tob. 4. Quō poteris ita esto misericors. si multū tibi fuerit habūdanter tribue. si exigū tibi fuerit etiam exigū libēter impartiri stude.

¶ Nono

debet esse in hoīe due p̄ncipales colūne p̄ quas intelliguntur due p̄s fortitudinis signate p̄ colūnam firmaz 7 fortem. scilicet audaciam in aggrediēdo difficilia 7 patientiaz i sustinēdo aduersa 7 sic quantū ad primū figuret per leonem fortissimū de quo dicitur Prover. 30. Leo fortissim⁹ bestiarum ad nullius pauebit occursum.

¶ Quantū ad secundū figuret per Tob. cecitate percussus cui dixit Raphael Tob. 5. Fortis anio esto. i. p̄ximo erit vt curreis a dō.

¶ Decimo debet esse in homine candelabru⁹ cuius lucernis. p̄ q̄ intelligit intentio recta hominis in suis operibus instar candelabr⁹ 7 aliorū edificatio signata per lucernas ardentes vt sic alios inducat ad simile 7 ad diuinā laudem iuxta q̄ dicit Christus discipulis Mat. 5. Sic luceat lux vestra coram hominibus vt videant vestra bōa opera 7 glorificent patrem vestrum qui in celis est.

¶ Signanter fit mentio de tempore q̄ dicitur. q̄ temp⁹ erat 7 Christus ambulabat.

¶ Primo ad designandum q̄ dum homo viuit in h̄ mundo pleno illecebris signato per remē turbidam 7 pluuijs 7 niuib⁹ 7 glaciibus expositas debet sic seipsum exponere vt recipiēdo diuinā gratiam tēplum domino consecratur vt sic expleto tempore pegrinationis vocando ipsum. Ad se habitandum i paradisi gloria vt possit sibi dicere illud q̄ dicitur anime sancte Cant. 2. Surge inquit propera amica mea columba mea formosa mea 7 veni. Iam enim temp⁹ transiit ymber abiit 7 recessit.

¶ Secundo ad designandum in dispositionem hominū nolentium se templum domino cōsecrare vnde per remem frigidam intelliguntur homines nō calefacti caritate diuina sed frigidi per peccatum nō aduertens miser peccator coninationem sibi factam a domino Amos. 5. d. Percutiam domum yemalem.

¶ Quantū ad secundū dicitur Circūdederunt ergo cum 7c. Nam iudei

peruersam intentiōez habentes circūderunt Christum interrogantes vt sibi possent nocere dicentes aut si tu es xp̄s dic nob palam. volebāt xp̄m in verbis suis cōprehendere cogitabāt enim in cordib⁹ suis dicentes xp̄s nob respondebit dubie vel certitudinaliter. si dubie tunc dicem⁹ sibi. q̄ est duplex in verbo ⁊ timens dicere veritatem. si certitudinalr̄ dicet se non esse xp̄m vt sic habeamus n̄m propositū aut dicet se esse xp̄m. ⁊ tūc poterim⁹ ip̄m arguere de arrogātia quasi scdm̄ Augu. sibi arroget regīā potestates vel dignitatem ⁊ quasi scdm̄ Alcimiū cōtra augustuz imperiū vsurparet.

Secunda pars.

Equi⁹ respondit eis yhs ⁊c. vbi

q tangit solutiōem veritatis dclatantia. q̄ probat dductio hiosa.

Ad aliquod questuz dupliciter potest responderi. s. verb⁹ vl' factis responsio vero que fit per opera est efficatio: q̄ que fit p verba. Christus igitur iudeis petentib⁹ ⁊ indispositis ad sua verb⁹ credendum facta rememorat vt ex ipsis cognoscant q̄ petunt dāns differētiā inter incredulos ⁊ suos fideles. hic igitur duo p̄sidera. s. Petitiōia veritatem euidentem.

Cognitiōis diuersitatez differētez.

Quantū ad primū dicit respondit eis yhs ⁊c. Licet enim Christus verba diceret propter que iudei poterant credere ipsum esse ⁊ filium dei verum licet etiam faceret opera per que si idem cognoscere poterant. tamen nec operibus credebant nec verb⁹ ⁊ ideo Christus eis querentib⁹ q̄ diceret si erat xp̄s r̄ndit. q̄ non oportebat q̄ si eis diceret quia q̄ istud non crederent cum facta essent manifestā ⁊ patentiā. ⁊ tamen operibus nō credebant vnde Christus hic sic arguit. Ille qui facit opera que nulla pura creatura potest facere est plusq̄ creatura ⁊ per cōsequens creator. quia creator ⁊ creatura imeditate

diuidunt totum ambitū entis. cum igitur propria virtute. ego faciam opera que nulla creatura pura potest facere sicut eos illuminare leprosos mundare mortuos suscitare. ⁊ omnes langores curare igitur sum creator ⁊ per cōsequens deus. quia solus est omnium rerum creator. secundum h̄ dicit Christus opera que ego facio in nomine patris mei. i. ad honorem patris mei qui misit me saluare mūdum que nulla pura creatura potest facere testimonium phibent de me quia su⁹ deus. ⁊ per cōsequens messias promissus in lege. Quantum ad secundum dicit sed vos non creditis ⁊c. licet enim omnes homines debeant esse grex Christi tanquaz suo sanguine pretioso redēpti. tamen aliqui fugiunt ipsum pastorem. aliqui vero secuntur ex quo distinctio gregum subsequitur. hic duo possumus considerare scilicet.

Discedentiū conditiōez p̄ntiosam.

Adherentiū discriptiōez gr̄osam.

Quantū ad primū dicit h̄ vos non creditis ⁊c. Nam q̄ iudei non erant de grege Christi nec ad eternā gloriā p̄destinati nec credebant verb⁹ nec operibus vñ Augu. dixit: sed quia non creditis vos. quando non estis de ouibus meis. quia videbat eos ad sempiternū interituz p̄e destinatos. Nam ad vitam eternam sui sanguinis pretiosi cōparatos Oues enim sunt credendo pastores sequēdo. Quantū ad adherentium discriptionem gratiosam dicit. Oues mee vocem meam ⁊c. Nos videmus q̄ oues pastorem suū audiunt ⁊ ipsi vocantem secuntur. pastor suas oues cognoscit ⁊ ipsas adducit ad pascua ⁊ defendit a lupis sic spiritualiter omnes fideles signati per oues. Primo debent Christum suum pastorem audire ipsius precepta inuolabiliter obseruando. Nam quia iuxta illud Ro. 10. Fides est ex auditu. auditus autem per verbum

xpi. Nunc ē q̄ fideles oēs debēt xp̄i audi
re: vt q̄libz possit dicere vel audire illud
Jf. 5. Dñs erigit mihi aurem: audiam eū
quasi magistrū. ¶ 2° debēt seipsum sequi
vestigia indeclinabilr imitando: vt q̄libz
dicere possit illud Job. 23. Vestigia eius
sequutus est pes me⁹. viam eius custodi
ui ⁊ non declinaui ex ea. ¶ Pastor autē
xp̄s oues suas. ¶ Primo cognoscit per
eternam predestinatōem. iuxta illud q̄ ip
se dicit Jo. x. Ego sum pastor bonus ⁊ co
gnosco oues meas. ¶ 2° deducit eas ad
pascua per eternam retributōem: q̄ dat
eis vitam eternam: iuxta q̄ ipse dicit Jo.
x. Ego veni vt vitam hēant ⁊ habūdanti
us habeant. ¶ 3° defendit eas ab hostib⁹
per securā mansionem: q̄ non peribunt in
eternū: iuxta q̄ ipse dicit Jf. 56. Dabo eis
in domo mea ⁊ muris meis locū. ⁊ nomē
meū a filiis ⁊ filiabus. nomen sempiternū
dabo eis: q̄ non peribunt. ¶ Istud autē
dñi non peribunt in eternum declarat. d.
⁊ nemo capiet eas ⁊c. Abi sciendū: q̄ oues
possunt intelligi perire dupliciter. vel q̄
possent amittere suū premium: vel pro
pter debilitatem pastoris: neutro autē mō
oues xp̄i possent perire. ⁊ h̄ xp̄s sic pbat.
¶ Primo quantum ad premium sicut il
lud quod est eternum: quia vitam eternā
do eis. ergo premium non potest perire.
¶ Secundo quantum ad pastorem. Sic
oues pastoris qui non potest pati violen
tiam perire non possunt. Sed tales sunt
oues mee quia capiet eas quisq̄ de mā
mea. i. de potestate mea. ergo perire non
possunt. ¶ Secundo probat minorem sic.
Ille q̄ est maior omnibus non potest pa
ti violentia. Sed pater nascendo dedit
mihi essentiam qui maior est. igitur non
possunt pati violentia. ⁊ hoc est q̄ dicit pa
ter meus q̄ maior ē omnibus. ¶ Tertio
sic. quando sunt aliqui duo habentes ean
dem essentiam ⁊ potentiam. si vni non
potest fieri violentia nec alteri. Sed ego

⁊ pater habem⁹ eandem essentiam ⁊ potē
tiam: ego ⁊ pater vnum sum⁹. igitur si
non potest fieri violentia patri nec mihi.
¶ Sed patri nemo potest fieri violentia:
quia nemo pōt rapere oues dē manu. i. d.
potestate patris mei. ergo nec de mēa: ⁊ h̄
est q̄ dicit. ⁊ nemo pōt rapere de mānu
patris mei. Ego enim ⁊ p̄r vnum sumus.
¶ Sciē. ē at loq̄n⁹ spūalr q̄ h̄ inuunt nob̄
oues d̄ duplici grege: ⁊ per p̄ns duplex. s.
oues bone q̄ru: pastor ē xp̄s ⁊ oues male
q̄ru pastor ē dyabol⁹. ¶ Primo igit dicen
dum ē de bono pastore xp̄o ⁊ ouib⁹ bōis.
¶ 2° de malis ⁊ dyabolo. pastore regente
ip̄as. ¶ Quantum ad oues bonas scien
dum est q̄ per eas intelliguntur omnes
deuoti fideles qui sunt xp̄i pastores. i. ou
bus aut naturaliter intellectis inuēio q̄
tuos: que suo modo debent esse in omnib⁹
ouibus spiritualiter intellectis. Nā oues
sumpte naturaliter habent.
Innocentiā ⁊ simplicitatē.
Patientiā ⁊ taciturnitatem.
Beniuolentiā ⁊ societatem.
Affluentiam ⁊ utilitatem.
¶ Instar igitur ouū d̄bent esse veri fide
les xp̄iani significati p̄ ouibus d̄bēt esse.
Innocētes neminē offendēdo.
Patientes aduersa tollerādo.
Benigni humiliter cōuersando.
Fructiferi vtiliter opando.
¶ Primo instar ouium veri fideles de
bent esse innocētes neminem offendēdo
vt quilibet dicere possit illud Job. vigesi
mo quinto. Donec deficiam non recedam
ab innocentia mea ad quam seruandam
debent inducere tam vitatio mali quam
adeptio boni. Nam qualiter vitatur per
ipsam ⁊ periculum. audi quid dicitur
Augusti. Recordare obsecro te quā
vnquam innocens perijt. aut quando
recti delati sunt: quasi dicat nunquam.
¶ Quantum autem bonum adipiscitur
⁊ premium audi quid dicitur. Job. 23

Saluabit. saluabit imunditia manuū suarū
vnde ps. Non priuabit bonis q̄ ambulāt
in innocentia beatus hō qui sperat in te.

¶ Secūdo instar ouiu tacentiu ppter q̄
xps cōparatur Jb. 5. Ubi dicitur. Sicut
ouis ad occisionem ducet et quasi agnus
coram tondente se obmutescet et non ape
ruit os suū. debent veri fideles esse paciē
tes aduersa sustinēdo. Nam q̄ iuxta illd
Jacobi pmo pacientia opus pfectum h̄z
hinc est q̄ oēs fideles debent esse pacien
tes in oibus iuxta illud. i. Thes. 5. Paciē
tes estote ad oēs videte ne q̄ malū pro
malo alicui reddat sed semp q̄ bonū est
sectamini inuicem et in oēs vnde pfortando
aplos xps dicit Luc. 21. In patientia v̄sa
possidetis animas v̄sas. **¶** Tercio instar
ouiu beniuolentiā et societatem habentiu
fidelis debet esse benigni humiliter puer
sando ad q̄ admonet nos apl's Eph. 4. d.
Estote aut vobis benigni inuicēz misericor
des donātes inuicēz sic et deus in xpo do
nauit sic aut exītes benigni debet ad iui
cem hūiliter cōuersari. iuxta illd Eccl. 3.
Quāto maior es hūilia te in oibus et corā
deo gratia inuenies vñ Petrus. i. Cañt.
sua. 5. Hūiliamini sub potēte manu dei vt
vos exaltet i tempore visitatōis. **¶** Quar
to instar ouium habentiu affluentiā et vri
litem fideles debent esse fructiferi vri
liter operādo vt quilibet possit dicere cū
ps. Ego at̄ sicut oliua fructifera in domo
dei. ad quem nos admonet sapiēs Eccl. 29.
Quasi rosa plantata sup riuos aquarū
fructificāte vt iuxta illud Coll. 1. d. primo.
Sint in omni opere bono fructificātes. ad
q̄ nos admonemur Eccl. 9. Ubi dicitur.
Quantūcūq̄ potest manus tua instanter
operare. quia nec opus nec ratio nec sciē
tia nec sapientia erunt as inferos quo tu
properas ergo iuxta illud Gal. 6. Dum
tempus habemus operemur bonum ad
omnes maxime ad domesticos fidei.

¶ Loquēdo at̄ mō de bono pastore bono

pastor ē xps qui dicit d̄ seipso Jo. 10. Ego
sum pastor bonus vñ potest figurari per
Abel de quo dicit Gen. 4. Fuit aut Abel
pastor ouiu. **¶** Ubi sciendū. q̄ per Abel
iustum de quo apl's Cor. ij. Fide plurima
hostiā Abel. q̄z Caym obtulit deo p quē
testimoniū cōsecutus est iustus esse intel
ligitur xps qui pro nob oibus se obtulit
deo patri hostiā. q̄ nob reducens ad me
morā apl's. et vt ipm sequamur in operi
bus dicit apl's. Estote imitatores dei sic
filij karissimi et ambulate in dilectiōe sic
et xps dilexit nos et tradidit semetipsum
pro nob hostiā et oblatiōem deo in odore
suauitatis. **¶** Iste aut instar Abel dicit
pastor ouiu. i. totius generis hūani signa
ti p oues de quo loquit Ezechiel. 37. Erit
mibi ppl's et ego ero eis d's et seru' meus
d's rex super eos et pastor vnus erit ouiu
earum. **¶** Oues iste. i. veri fidelis debent
primo suum pastorem. i. xpm audire per
obiam et subiectiōem vt possit quilibet eorū
dñe illud Abach. 3. Domine audui audī
tum tuū. et timui timore filialite cuz reue
rentia honorādo. **¶** Talis autem sic au
diens potest figurari per Samuelem q̄ vo
catus a dño respondit pmo. R. 3. Loquet
dñe quia audit seru' tu'. **¶** Ubi sciendū
q̄ per Samuelem qui interpretat audicē
deum de quo dñs primo. R. 2. Samuel aut
ministrabat añ faciem dñi puer accinctus
ephod lineo intelligit quilibet fidel' qui d̄
bet esse puer per castitatem nitefcētem. et
accinctus ephod lineo per honestatem cō
placentem. vt de ipso dici possit illd Ro.
13. Dei enim minister est iste igitur istar
Samuel cum obia et pmpitudine debet
dicere loquere dñe quia audit seru' tu'.
vt sic in amore ipsius spiritualiter trāfscē
matus dicat illud Cañt. 5. Anima lique
facta est vt locutus est dilectus. **¶** Secū
do debet ipsum sequi per diligentia et im
itationem vt quilibet possit sibi dicere
illud Abat. 8. Abagister seq̄r te quocūq̄

ieris. qualiter autem ipm sequi debeat ipse
met dicit **Mat. 8.** Si quis inquit vlt post
me venire denegat semetipm. s. per pprie
voluntatis abdicatōem. et tollat crucem suā
per carnis maceratiōem. et sequat me per
mundane hereditas despectōem. **¶** Hoc
autem fuit figuratum **Iudic. 9.** vbi sen
tentia liter dicitur. Quod cum abimelech
iret ad pugnandum contra seicimitas et.
require euangelio. 26. parte pma iuxta fi
nem. **¶** Secundo inueniuntur oues ma
le quarum pastorem dyabolus et isti sunt
peccatores a via veritatis errantes vt la
chrymabiliter possint dicere illud **36. 3.**
Omnes nos errauimus vnusquisqz i via
suam declinauit. et tales **Christum** nō au
diunt eius seruādo madata de quibus cō
queritur per **ps. 8.** Non audiuit populus
meus vocem meam et **Isrl** non intendit
mibi. **¶** Quia isti nec xpm audiunt nec
ipsum secuntur recto dei iudicio cōgruit
vt contra tales iretur quia **ps. dicit.** Ira
tus est furor tuus super oues pascue tue.
quia vero exigente iusticia malum debz
puniri hinc est qd tales de operibus suis
mal' puniuntur quorum penam dicit **ps.**
Benūtiāns dicit. Sicut oues in inferno
positi sunt mors depascet eos. et ideo iu
xta illud **Apo. 9.** In diebus illis querēt
homines mortem et non inuenient eam et
cupient mori et fugiet mors ab eis. nam si
cut dicitur **36. 66.** Vermis eorum nō mo
rietur. et ignis eorum non extinguet: pastor
autem animarū erit dyabolus. quin ymo
multitudo demo^m d'apienitū homines
vt in infernum deducant de quibus dicit
dominus **Iere. 50.** Rex perditus factus
est populus meus et pastores eos deduxerunt.
et h. pastores eorum non pdebat eis.

Tertia pars.

¶ Equit. sustulerūt lapides indei
et. vbi tangit persecutiōem per
uersitatis furientis. qd probat
inuasio animosa. Nam iudei tanqz duri et

infragibiles de qb⁹ dominus **Exo. 12.** **¶** Cer
no qd populus iste dure cervicis sit in pse
quendo xpm current ad lapides vt per
duritiem lapidum secundum **Chriso^m.** et
Augu. Ostendent duritiā. cordis vnde
dicitur sustulerūt lapides et vt sic domi
nus dicere potuerit illud qd dixit **Moys.**
Exo. 17. Quid faciam populo huic adhuc
pusillum et lapidabit me. tales lapides nō
debemus nos sumere vt lapidemus xpm
sed potius lapides quos assumpsit dñs ad
vincendum goliam de quibus dicitur **ps.**
118. 17. Quod cum. 5. Lapidibus de tor
rente cum mortuū proiecit ad terram sic
re vera dyabolum signatum per goliam
debemus deuincere cum. 5. lapidibus. i.
s. plagas xpi quas pro nob in corpore suo
portauit in cruce moriens acceptis de tor
rente sui sanguinis pretiosis.

Quarta pars.

¶ Equit respondit eis **ysa. 42. vbi**
tangit reprehensionem societatis
negligentis qd probat expsio fru
ctuosa. Nam valde sunt homines repbēsi
biles quādo nō recognoscūt collata bene
ficia. sed etiam qd peius est ipa cōferentēz
psecūt. quibus tamen ad ipsorū verecū
diam debet ad memoriā reduci beneficia
cum debita ratione. et fm h hic quattuor
possumus p'fiderare. s.

¶ Beneficioz rememoratōez.

¶ Iudeoz excusatōem.

¶ Detractoroz confutatōez.

¶ Predictoz confirmatōez.

¶ Quātū ad primū dicit respondit eis
ysa. 42. Receprū quidez beneficiū nō me
retur iniuriā nec vituperiū. s. magis lau
dem et pconiu et ideo dicit scdm **Theo^m.**
Dñs aut ostendens qd nullā iustā hnt occa
sionez faciēdi aduersus eū ante signa que
fecerat. d. mltā bōa opa oñdi vob ex p're
s. fm **Alcimū.** In sanitatibus infirmoz in
exhibitiōe doctrine et miraculoz qd ex p're
oñdi quia gloriā per oia q'sui. igit qd p'p

eorū opus me lapidatio. **¶** Quantū ad secundū dicit responderūt ei iudei 7c. **¶** Nam blasphemia ē peccatū in deum qñ. s. aliquid qd est propriū deo attribuit creature. vt si quis qd creatura pōt creare beatificare 7c. vel qñ aliqd attribuit deo qd sibi non cōpetit. vt si dīet qd deus pōt peccare vel qñ dicat cōtra reuerentiā diuine maiestatis. 7 sic blasphemās deberet lapidari iuxta illd̄ **Leuit. 24.** Qui blasphemauerit nomē dñi morte morietur lapidibus obiectur cum oīs multitudo ppli iudei ergo l3 nō possent pp̄ euidētiā facti negare xpm̄ fuisse inter eos opa mltā bona tñ fm̄ Alciuium iponebant ei blasphemā qd dixerat se deum. d. ego 7 p̄r vnum sumus. **¶** Quantū ad tertiū dicit respondit eis xps̄ 7c. nōne scriptū est xps̄ enim prope rat opinionem illoz qui credebant qd illa ppositio ego 7 p̄r vnu sumus vt pōt verificare d̄ creatura 7 deo qd nō verificat nisi de illi qui sunt vni⁹ nature. sed sōm̄ oñdit qd non est blasphem⁹ ex h̄ qd dixit se deus esse. 7 pōt esse ratio talis. si de quo magis videt in esse 7 nō in ē nec illud de quo minus s̄ magis blasphemare qui vocat homines deos solum quia ad eos factus est sermo dei q̄ ego. quem p̄r sanctificauit 7 misit in mundum. sed lex siue scriptura qd solui nō potest nec per psequens blasphemare vocat hoies deos sine blasphemā. qd autem lex sine scriptura vocet homines deos p̄per illud ps̄. Ego dixi dñi estis 7 filij excelsi omnes. qd at scriptura blasphemare possit. p̄ quia scriptura non potest solui iuxta qd dixit **Christ⁹ Abat. s. Am̄** qppe dico vob̄ donec trāseat cē^m. 7 terra tota vnū aut vnus apes non p̄teribit a lege donec omnia fiāt. Ex his igit talis formari rō. blasphemās dicit qd sibi vel alijs attribuit qd nō est sui sed dī. sed scriptura non potest mentiri. qd non pōt solui ergo nec blasphemare. 7 si est qd dīc̄ euāgelista respōdit xps̄ nōne scriptū est 7c. **¶** Quā

tum ad quartū dicit si nō facio opera 7c. xps̄ enim dixerat superius qd erat idēz cū deo 7 qd istud dicēdo nō blasphemabat. 7 si cōfirmat hic. vbi talem rationem intendit Ille qui facit opera qd non p̄t facere nisi deus nō blasphemat. d. se deū esse. s̄ ego facio huius opera igitur non blasphemō. dicendo me deū esse ex quo sequit qd cum ex operibus possim cognosci d̄s. 7 deus nō est diuisus qd vos potestatis cognoscere qd ego sum in p̄re 7 p̄r in me ē. **¶** Sciēdum est fm̄ Augu. Quod aliter dicūt hoies esse in deo 7 aliter xps̄. Nam hoies dicuntur esse in deo per gratiā xps̄ autēz quia dei filius p̄ vnitatē nature. ad q̄z mōtionem cum deo per gratiā admonet xps̄ suos discipulos **Jo. 15. d. Abanete in me 7 ego in vob̄** cuius vtilitatem assignans. d. Qui m̄iet i me 7 ego i eo hic fert fructū multū illū inq̄z fructū de q̄ **Ro. 6. Libera** ti a peccato fui facti deo hētis in sanctificationē sinez vō vitā eternā. Ad q̄z vitā 7c.

¶ Feria quinta dñice. 5^a in. xl^a.

¶ Ogar xps̄ qdaz phēus vt māducaret cū illo 7c. **Luc. 7.** Sic enim i corporalibus inter alia tria debēt inducere infirmū vt sanitatez. p̄curat. s. qñ cognoscit medicū piū prudētē 7 scñ. exhibētez 7 largū. sic suo mō in spūa libus. qd igitur sic p̄fectus medicus 7 p̄s 7 clemēs iuxta illud. **2. Gall. 30.** P̄s cū 7 clemēs est dñs deus n̄r 7 nō auertēt faciem suā a nob̄ si reuerſi fueritis ad eum. quia ē est sanctus 7 prudēs. qd ipse ē dei virtus 7 sapi^a. xps̄. **1. Cor. 1.** **¶** Quia m̄h̄ lomin⁹ est largus 7 exhibēs qd ipse qd p̄piciatur oibus iniquitatibus tuis 7 sanat omnes infirmitates tuas in ps̄. **¶** Hinc est qd ad ipsū peccatores infirmi spūaliter debent accedere cum fiducia 7 spe certissima recuperāde salutem. qd si nō accedant

possunt & negligentiar ephendi. Nam te
ste Criso. super Mat. petentis negligen
tia reprehenditur cum de dantis misericor
dia non dubitatur. Et igitur secure ad
xpm camus vt sanitatem recuperemus &
gratiam beatus Luc. in euan^o. h dat nob
mulieris exemplum peccatrici que ve
niens ad xpm humiliter spirituale me
ruit ab ipso sanitatem in quo eua^o quinqz
tangit. s.

Benignitatē familiariter anuētez.
Sedulitatem psonaliter inquirētem.
Temeritatem mendaciter iudicantem.
Sagacitatem veraciter dirigētez.
Liberalitatez misericorditer indulgētez.
Et istū probat cōdensio amorosa. Se
cunduz exp̄ssio dolorosa. Tertiū cogitatio
vitiosa. Quartū cognitio luminosa. Quin
tuz remissio copiosa. Primū in prin^o. Se
cundum ibi & ecce mulier &c. Tertium ibi
videns autem plieus &c. Quartū ibi & re
spondens yhs &c. Quintū ibi. Dixit autez
ad illam &c.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit &c.

q q probat &c. dicit rogabat yhm
quidam &c. signum quidem ma
gne benignitatis est quādo p̄r vel domin⁹
filius vel seruo amicablr p̄descendit. Quia
igitur n̄ p̄r & dñs & medic⁹ spiritualiter
cōdescendit plieo ipm feliciter inuitanti
signū fuit benignitatis in ipso. hic aut duo
possumus cōsiderare. s.

Affectū inuitātis cordialiter.

Effectū approbātis realiter.

Quantū ad primū dicit rogabat yhm
&c. signū qd aliq⁹ ex affectu & cordialiter
inuitat aliū. est qd oretenus ipsum rogat
obnixe. vt autem intelligam⁹ hunc plieuz
xpm inuitasse cordialiter dicif qd ipm ro
gauit vt de xpo dei sapi^a dicere potuerit
illud Sap. 8. Apposui hanc sapientiaz ad
ducere mibi ad cōuiuandū sciens quoniā
cōicabit meuz d bonis suis xps cōicauit

isti plieo ipm inuitanti quādo ipm cōuer
tit ad viam veritatis. Quantū ad 2^m
dic & ingressus domū &c. in hoc eniz xps
in effectū approbavit pliei desideriu qd
domū intrans realiter māducauit euz ipso
vt impletum fuerit illd Apo. 3. Ego sto ad
hostium & pulso si qd audierit vocez meā
& aperuerit ianuam intrabo ad illum &
cenabo cum illo & ipse meuz. Et Aborali
ter aut loquēdo per istum aut plieum qui
interpretat diuinus intelligit peccator qui
ppter peccata sua d̄r diuinus a deo iuxta
illud qd d̄r Is. 50. Iniquitates vestre diuise
runt inter vos & dum vestrū. lz aut pecca
to: sit diuinus a deo tamen d̄r visionem p
curare p posse qd qdem facit xpm ad suū
hospitium inuitando vt de ipso figuratiue
dici possit illud qd d̄r d labā Gen. 24. vbi
d̄r qd venit eleazar pcuratorē & dispēsa
tozem domus habrae stantem extra do
mū suam. d. ingredi benedicte dñi cur
foris stas parauit locum & domū camell⁹
& introduxit eū in hospitium ac distrauit ca
mellos. Et vbi qd p habraā qui interpreta
tur. p̄r multaruz gentium intelligit deus
p̄r. qui p̄r omniū est per creatōem ipso: ū
per eleazar aut qui interpretat deus me⁹
adiutor intelligit xps d quo ps. Domin⁹
meus adiutor meus & sperabo in eum.

Iste d̄r procurator & dispēsator dom⁹
habrae. i. d̄i p̄ris. q. re^m celeste qd ē dom⁹
dei nob pcurant suo sanguine p̄ioso. & d̄i
spensat fm exigentiā meritorū iuxta qd d̄i
xit aplis Luc. 21. Vos inqt estis qui p̄mā
sistis meuz in rēptationibus meis. & ego
dispono vob sicut dispōsui mibi p̄r me⁹
regnū vt edatis & bibatis super mensam
meā in re^o meo. Et per labā vero qd can
didus interpretat intell̄t peccator: qui lz
sit indignatus p culpā tamen desiderat p
gratiā candari. cui d̄r Eccl̄. 9. Omni tem
pore sint vestimēta tua cādida. & oleum d
capite tuo nō descendat sicut igitur labā
exiuit obuiā eleazar & ipz inuitauit libera

liter ad hospitium. Sic qlibz homo p gratiam volens esse candidus, o3 obuiat xpo 7 ipm ad suum hospitium, i. ad inhabitatōem anime sue inuitare dicendo illd apoē. 22. Veni dñe yhu, cui inuitatōi anuens dic ibidem. Ecce venio velociter. ex h autem aduētū xpi in aiam fit q homo non remanet plus diuisus sed magia vnitus p gratia 7 coniunctus: ad q3 cōiunctōnem nos hortatur apostolus Eph. 4. Solliciti sci3 seruare vnitatē spiritus in vinculo pacis vnum corpus 7 vnus spiritus sicut vocati estis in vna spe vocatōis vre. ¶ Ista vnitās q3 o3 habet homo cum xpo fuit figurata gen. 15. vbi finaliter dī. Quod cum dñs precepiss3 abrahe q offerret sibi sacrificium de aialib3 quadrupedibus 7 volatilibus diuisit abraam aialia s3 aues nō diuisit. ¶ Vbi sciēdū q per animalia quadrupedia super terrā gradiētia: intelliguntur oēs homines dediti rebus temporalibus. 7 isti merito dicuntur a xpo diuisi. q: iuxta illd xpi Math. 6. Nemo p̄t duobus seruiſ. 7 ideo dic ibidē. Non potestis deo seruiſ 7 mamōe. i. diuitijs 7 rebus mundanis. Quia igitur homo nō p̄t seruiſ dō 7 mundo. psequēs est q qui seruit mundo fit diuisus a deo. Unde de talibus dī Osee. x. Diuisus ē cor eorum: nec iteribunt. ¶ Per aues vero volantes in altū 7 terram dimittētes intelligunt homines diuina altius contemplando: q q si nihil sp̄etis temporalibus superna cogitant 7 inquirunt. 7 isti instar auium nō dicuntur diuisi: sed dō per gratiam vniuntur plēius: vt d talibus dici possit illud Galat. 3. Omnes enim vos vnum estis in xpo yhu.

Secunda pars.

Equitur. Et ecce mlti 7c. vbi tangit sedulitatē psonalr inquirētē q pbat exp̄ssio dolorosa. Nam loquēdo spūalis peccō: ē cōmēdandus qñ cognoscēs sua facinora 7 sibi cōstat d bōita

te spūalis medici recurrit ad ipsuz fructus dignos pnie s3 dlictoz genera veraciter ostēdēdo. ¶ Quia igitur illa peccatrix mulier peccata sua cognouit 7 sciuit bēignitatē xpi aiaz spūalis medici 7 cum actibus ostendētibz veram pniām sollicitē vēit ad ipm pōt merito cōmēdari. qa igitur fm Grego. in omel. hec mulier turpitudinis sue aspexit maculas lauāda ad fōrē misericordie cucurrit. h igit tria possumus consideraf. s.

Conditionē calamitatis magne.

Inspectionē bēignitatj sūme.

Exp̄ssionē sedulitatis digne.

¶ Qm ad p^m dicit. 7 h mulier 7c. Nam mulier d qua fit hic mētio sicut t3 sancta m^r ecclia. fuit Maria Magdalēa figurans animam peccatricē d qua dsignatur conditio calamitatis magne 7 miserie qñ vocat peccatrix 7 fornicaria. vnde ecclē. 9. Omnis mlier fornicaria quasi steruas in via conculcabitur. 7 q dicitur in ciuitate fuisse ad dsignandum q suum peccatū erat publicuz: vt sibi dici potuerit illd Iere. 3. Poluisti terram i fornicatōibus tuis 7 in malitijs tuis. Inter alia autē tria fuerunt Magd. 7 sunt alijs mulieribus occasio dlinquēdi. v3.

Corporalis allegantia.

Temporalis affluētia.

Libertatis eminētia.

¶ Primo corporalis allegantia. Nam mulier qñ se pulchram 7 ellegatē cognoscit vanagloriatur in sua pulchritudine. 7 se mltoties per peccatū maculat 7 alios ad peccandū inducit 7 q seipsam maculet audi puer. ij. Circul⁹ aureus in naribus suis mulier pulchra 7 fatua. Nam sus hñs in naribus circulū aureū imergit se in lutum 7 fedat sic mlier pulchra si fit fatua seipsam maculat per imundicias suas q ēt alliciat alios audi ecclē. 15. Propter spēm mulieris multi pierunt 7 ex h cōcū piscētia qñ ignis exardescet. 7 iō ibidem

noſ dñ. Auerte faciem tuam a muliere cum
cta ⁊ non circūſpicias ſpēm alienam. hāc
autem pulchritudinem habuit **Magd.** q̄
fuiſſe dñ formoſa. de qua tñ pulchritudie
dñ. puer. 31. Falax grā ⁊ vana eſt pulchri
tudo: mulier timena deum ipſa laudabit.

2^m q̄ fuit magdalena ⁊ eſt alijs mulie
ribus cauſa delinquendi eſt temporal' af
fluencia. Nam cū mulier affluit in tempo
ralibus tunc vititur illis ad luxuriaz ⁊ diſ
ſoluitur in delitijs carnis. vnde p̄ma thy.
5. Adua que in delitijs eſt: viuēs mortua
eſt. **3^m** Hanc aut' affluentiam temporalez.
habuit **Magd.** q̄ multum fuit diues qui
bus diuitijs multotiens fuit abuſa: nō ad
uerteno illud q̄ dñ in p̄s. Nolite ſperare
in iniquitate ⁊ rapinas nolite concupiſcere
diuitie ſi affluant nolite cor apponere.

4^m Tertius q̄ fuit **Magd.** ⁊ eſt alijs mu
lieribus cā delinquēdi eſt liberalitaſ emi
nentia. Nam q̄ mulier de ſua natura mo
lis eſt ⁊ inſtabilis ſi dimittatur libera va
dit per illicita ⁊ ſria eſt viro ſuo. ⁊ iō dñ
de muliere. Si nō ambulauerit ad manū
tuam. confundet te in conſpectu inimico
rum tuorū. hanc autēz habuit **Magd.** Na
cum eſſ; nobil' ſcā diuiſione cum Lazaro
fr̄e ſuo ⁊ **Bartha** ſorore ſua ſibi caſtrum
magdallū venit ſibi in ſorē a q̄ **Magda**
lena fuit deinceps nominata: vt ſic iuxta
illud **Tob.** primo. Fuit hñs libertatem
quecunq; facere voluiſſet. **5^m** ad 2^m
dicit vt cognouit q̄ yhs ⁊c. vt ei **Magd.**
cognouit q̄ yhs ex ſua benignitate accu
buerat in domo phariſey. l; cum pſequerē
tur de eius benignitate p̄fixa venit ad ip̄z
humiliter vt miſericordiam inueniret: vt
ſic dicere potuerit illud p̄s. Cognouit do
mine q̄ equitas iudicia tua ⁊ in veritate
tua humiliasti me. fiat miſericordia tua
vt conſoletur me. **6^m** Nam quia mulier
cognouit Chriſtum iuſtum iudicem. q̄a
iuſtus dominus ⁊ iuſticiam dilexit: equi
tatez vidit vultus eius. ⁊ ipſa humiliasti

vt eſſet obediens vt dicere potuerit cum
p̄s. Bonum mihi q̄ humiliasti me vt dñ
ſcam iuſtificationes tuas. hinc eſt q̄ petit
ſuam miſericordiam conſolantem. d. Fiat
miſericordia tua vt conſoletur me. q̄ igit
illa mulier confixa fuit de Chriſti miſeri
cordia ſecure venit ad ip̄m non erubeſcēs
puiuas. d. illud p̄s. Ad te dñe leuauit ani
mam meam deus meus in te conſido nō
erubeſcam. vnde **Grego.** in omel. Lōuua
tes non erubuit. Nam q̄ ſeipſam grauē
erubeſcebat itus nihil eſſe credidit q̄ ve
recundaretur foris. **7^m** ad tertiu; di
cit. attulit alabaſtrum vnguenti ⁊c. Nam
in peccatore cuius figuram hec miſer pec
catrix gerit typum. ſi vult ad perfectum
ſtatum p̄uie v̄ire generaliter duo requi
runt. Primo q̄ habeat interius pectū mo
tum. Secundo q̄ habeat exterius bonum
actum. ⁊ ſm hoc ſi duo p̄ſideraſ.

Abotū interiorē: aimū molietē.
Actū exteriorē: dñm inclinante.

8^m ad primū dic. attulit alabaſtrum
⁊c. Alabaſtrum enīz eſt aliquod gen⁹ mar
moris q̄ habet vnguēta incorrupta ſerua
re ſm **Bedā.** De quo **Baria** habuit vnā
vas ſiue piſcidē q̄ ⁊ impleuit vnguento. ⁊
ſic venit ad xpm in domo phariſey vt ci
bum caperet recubentem. **9^m** **Abotū** ali
autem loquendo p̄ illud vnguentūz latēs
in marmore candido ⁊ diuerſis coloribus
intericco intellit interior: corporis conſi
deratio q̄z ipſius aiām inſtar vnguenti
molis ⁊ odoriferi molitur ad p̄niam cum
deuotōis ⁊ ſuauitatis odore. q̄z xps alloq
tur **Lant.** 4. d. Odo: vnguentorum tuorū
ſuper omnia aromata. Nam nulla ſūt aro
mata ita ſuauia ſicut eſt bona conſideratō
qua peccator deteſtando vitia rectum ha
bet propoſitum penitendi q̄ vnguentum
dicitur eſſe in marmore candido diuerſo
rum coloris candidi ⁊ cum diuerſis virtu
tibus inſtar diuerſorum colorū. **10^m** Del p
alabaſtrum q̄ eſt candidum firmū ⁊ pla

hūm datur intelligi q^d verus penitens d
bet esse.

Candidus p pulchritudinē 2 p^rinētiā .
Firmus p fortitudinē 2 constantiam .

Planū per māsfuetudinē 2 modestiam .

Primo debz esse candidus p pulchri
tudinem 2 continētiā . Nam iuxta illud
ecclēi. 3. Qui diligit deum exorabit p pec
catis 2 continebit se ab alijs: 2 ideo in ora
tōe rōne diez exaudietur . **T** 3° d3 esse fir
mus per fortitudinem 2 cōstantiaz vt di
cere possit illud Ecdre. 9. Ego constās alo
factus sum fm opitulatōem dñi dei mei.

T 3° d3 esse planus p māsfuetudinē 2 mo
destiam: iuxta illud q^d sibi d^r ecclēi. x. Si
is in mansuetudine obseruatiā tuā . 2

da illi honorem fm meritū suū . 2 Apoc.
phyl. 5. Modestia v^ra nota sit omnib⁹ ho
minibus . **T** Alio sic afferēs xpo vnguē
ta armonica pōt figurari p reginā Sabba

de q^d d^r 3. R. 4. Quod non sunt alata aro
mata tam multa q^d ea que dedit regina
Sabba Salomoni regi . **T** Abi scendum

q^d per reginā Sabba que interpretatur
captiua vel cōuersio intelligitur peccato:
cui⁹ anima p^rimo captiua dicitur . dū exti
tit in mortali peccato q^d reprehēdēdo do
minus admonet 3. 53. Solue vincula co

li tui captiua filia syon . **T** Secundum
inquantum interpretatur conuersio intel
ligitur anima peccatoris que seipsum cō
siderans ad lamenta pnie se conuertit vt

dicat illud ps. Am̄ die ac nocte grauata
est super me manus tua . conuersus sum i
erumna dum confringitur spina . delictuz
meum cognituz tibi feci 2 iniustitias me

as non abscondi . **T** Quantum ad actum
exteriorē dñm inclinātem dic. 2 stans
retro secus pedes 2c. fm Grego. in q^daz
omel. Contraria p^rio curantur . hinc ē q^d

peccō: volēs fruct⁹ dignos pnie facit . d3
pp opp^rita illoz i q^b offendit dum ip^so
irā placat: vt sic ex his i q^bus ē dlectat⁹

culpabil^r p pniā affligat . **N**ā sic d^r sap.

ij. per q^d peccat p h 2 torquet . **H** autem scē
peccatrix volens reconciliari deo de vitijs

ppetratis . **U**nde Grego. in omel. quod in
se habuit oblectamenta tot de se inuenit
holocausta . solent autem peccatrices mu
lieres in . 6. deum offendere . s.

In dissoluto gestu p inerecūdiā .

In altiori situ per superbiam .

In vagabundo aspectu p luxuriā .

In curioso ornatu p vanāgloriā .

In illicito tactu p incōtinentiā .

In suauī olphatu p carnis diligētiā .

Primo inq³ in dissoluto gestu p iuerecū
diam cui d^r Jere. 3. Fronis mulieris mere
trici scā est tibi noluit erubescere .

Secundo solent offendere in altiori si
tu per superbiam . **U**nde prouer. 9. **A**bul
er stulta 2 clamorosa plenaq³ illecebris 2

nihil oino nesciens . sedit in forib⁹ domus
sue super scella i excelso vrbis loco vt vo
caret transeuntes per viā 2 pergentes

in itinere suo . **T** Tertio solent offendere
in vagabundo aspectu per laxiutā . vñb
ecclesiastici. 26. Fornicatō mlieris inextol
lentis oculorum 2 palpebris suis agnosce
tur . **Q**uarto solent offendere in curio

so ornatu per vanāgloriā . **U**nde puer.
7. **A**bulier occurrit vecordi iuueni orna
tu meretrico prepaata ad capiendās ani
mas . **Q**uinto solent offendere in illicito

tactu per incōtinentiā . s. nunc ample
xando . nunc osculando 2c . **U**nde prouer .
septimo . Apprehensum deosculabatur iu
uenem procaci vultu blanditur . d. Veni

inebriemur vberibus 2 fruamur cupitis
amplexibus donec illucescat dies .

Sexto solent offendere in suauī olpha
tu per carnis diligētiā . scilicet cum
vnguentis 2 speciebus varijs vt su
am occultent possētēus feditatē . 2

carnem nutriat delicate . vt sibi dicit pos
sit illud **I**saie quinquagesimo sexto .

Didisti te vnguento regio ⁊ multiplica
sti vnguenta tua. **S**ed quid talib⁹ acci
dat audi **I**sayaz dicentē **I**sa. 2. Pro eo q^d
ellevate sunt filie syon ⁊ ambulauerunt ex
tento collo ⁊ nutibus oculorū ibāt ⁊ plau
debant ⁊ ambulabant collo ⁊ pedibus su
is composito gradu incedebant. decalua
bit dominus verticē filiarū syon ⁊ crinem
earū nudabit. ⁊ erit p^r suavi odore fetor.
⁊ pro zona funiculum ⁊ p^r crispante crine
caluitium ⁊ p^r facia pectorali cilitium.

Nāq^{ue} mulieres vane instar filiarū sy
on ellevantur per superbiā extēto collo
per iuerēdūdiā. nutibus oculorū respici
unt per laxitiam. plaudunt manibus per
incontinentiam. pedibus gradu composito
incedunt per vanāgloriā. hinc est q^d dñs
decaluabit eas auferendo ab eis suā gra
tiā ornamētū anime sicut capill⁹ sunt orna
mentū capitis: crinem ēi earū nudabit. q^{ia}
sicut crines ex superfluitate nascuntur: sic
deus earum peccā que dicuntur superflua
coram oib⁹ hominibus in die iuditij de
nudabit iuxta q^d dñs **Ma**u. 3. Reuelabo in
quit pudenda tua in facie tua ⁊ ostendam
gentibus nuditatem tuam. ⁊ tunc p^r suavi
odore fetor intollerabil⁹ ⁊ que cingebāt^{ur}
zonis aureis sericis ⁊ argenteis. ligabunt
gressis funiculis ⁊ sic explicādum de sin
gulis. Nam tunc implebitur illud dictū
Christi **Mat**h. 22. Ligatis manibus ⁊ pe
dibus mittite eū in tenebras exteriores
ibi erit fletus ⁊ stridor dentium. **C**on
siderans igit^{ur} h^{ec} mulier peccatrix **Mat**h. 23.
typum gerens hominis penitētis dāna
q^{ue} proueniunt de offensis in cuius satisfā
ctione. 6. considero illis opposita p^r q^{ue} dñs
offendit. s.

Pudorem erubescētie.

Timorem reuerētie.

Dolorem pnie.

Dolorem curiositatis.

Ardorem caritatis.

Ardorem spūitatis.

Primo considero pudorem erubescen
tie ⁊ iuerēdūdiā. cum dñs stans retro.
nos videmus q^d quādo aliquis homo of
fendit aliquem dñm tanq^{am} verecundū nō
audet appere in conspectu eius sed stat a
longe vel retro. Quia igitur ista mulier
verecundabatur q^{ia} dñs offenderat sta
bat retro. Unde **G**rego. **A**licēsenus in di
gnitatem at suam ostendens stabat retro
post tergum delectis liminibus ⁊ effusa
coma. **S**ecūdo considero timorem re
uerētie ⁊ superbiā. cum dñs sec^{us} pedes
eius. **Q**uoniam enim illa mulier timebat deum
offenderat. iō tanq^{am} humilis ⁊ reuerens
Non ad caput sed ad pedes dñi se piecit
Unde **G**rego. in omel. **S**ecus pedes dñi
stetit. ⁊ pedes enim dñi steterunt cum in
peccatis positi. Sed si ad veram pniā
post peccata conuertimur iam retro pe
des stamus. q^{ia} eius vestigia sequimur q^{ue}
impugnabamus. **T**ertio considero do
lorem pnie ⁊ laxitiam eū dicit lachrimis
cepit rigare pedes eius. Nam signum do
loris ⁊ pnie est producere lachrimas ⁊ plo
rare. Unde homo penitenti dicit^{ur} trenorū
2. **B**educ q^{ui} si torquentem lachrimas per di
em. ⁊ noctem non des requiem tibi. neq^{ue}
taceat pupila oculi tui. **Q**uia igitur ista
mulier dolebat q^{ia} deus offenderat. Ideo
tanq^{am} penitens lachrimas effundebat vt
dici potuerit illud de illa trenorū p^r. **P**lo
rans plorauit in nocte ⁊ lachryme eius in
maxill⁹ eius. **M**aria **Mat**h. 23. legi⁹ quater
plorasse ⁊ habuisse q^{atuor} genera lachry
marum. s.

Compunctōis dolorose.

Cōpassionis viscerose.

Doloris intensiui.

Almoris suauissimi.

Primo inq^{ue} cōpunctōis dolorose ha
buit lachrimas quas effudit ex cōsidera
tione peccatorum suorum. de quibus dici
tur h^{ec} lachrimis cepit rigare pedes x^pi.
Iste fuerunt tante virtutis q^{ue} impetraue

tunt remissionem omnium peccatorum: iuxta q[uod] inferius d[icitu]r q[uod] x[p]s dixit sibi remittunt tibi peccata tua. **C**2° h[ab]uit lachrimas viscerose cōpassionis. 7 h[ic] in morte Lazari fratris sui. iuxta q[uod] ip[s]e dicit Jo. ij. Ch[ri]stus ergo vt vidit eam. s. Maria p[ro]p[ri]a plorantem 7 iudeos q[ui] venerant euz ea p[ro]p[ri]a infremuit sp[iritu]s. 7 dixit. vbi posuistis eum. 7 iste fuerunt tante virtutis q[uod] induxerūt x[p]m ad resuscitandum Lazarum. vbi dicitur ibidem q[uod] y[es]us veniens ad monūmentum. Clamauit. Lazare veni foras: 7 statim p[ro]dijt qui fuerat mortuus. **T**ertio h[ab]uit lachrimas doloris int[er]i[us]. 7 temp[or]e passionis Ch[ri]sti. Ma[ria] d[icitu]r Luc. 23. quādo x[p]s ducebatur ad crucem sequebatur euz multitudo populi 7 mulieres que plangebant eum int[er] quas credendum est q[uod] maria mag[is] fuit p[ri]ncipal[is]. 7 iste fuerunt tante virtutis q[uod] induxerunt x[p]m ad maximā cōpassionem. Unde d[icitu]r ibidem. Conuersus ad eas y[es]us dixit filie ier[osolimitane] nolite flere super me. sed super vos ip[s]as flete 7 super filios v[ost]ros. q[ui]m ecce dies venient in q[ui]bus dicent beate steriles 7 vētres que nō genuerunt 7 vbera que non lactauerunt. **Q**uarto habuit lachrimas amoris suauissimi. 7 h[ic] temp[or]e quo x[p]s fuit sibi s[ol]atus per mortem. Nam sicut d[icitu]r Jo. 20. maria stabat ad monūmentū foris plorans. 7 iste fuerunt tante virtutis q[uod] p[ri]mo meruerunt visionem angelorum. Unde dicitur ibidem. Cum ergo fletet inclinauit se 7 prospexit in monūmento. 7 vidit ibi angelos in albis sedentes. **S**ecundo meruit visionem x[p]i. Ma[ria] sicut ibidem d[icitu]r Conuersa Maria retrosum vidit x[p]m stantē 7 sic q[uod] petebat obtinuit. **Q**uarto cōsidera h[ab]ere curiositatis p[er] vānā gl[ori]ā. cū d[icitu]r q[uod] capill[is] cap[iti] sui tergebat. Ma[ria] q[ui] mulieres solēt multū gl[ori]ari i[n] pulchritudine capilloz. iuxta illud. i. cor. ij. Mulieres in comā nutrietur gl[ori]a ei[us] q[ui]m capilli p[er] v[er]amine dati sunt ei. signū despectus cu

riofitatis est de capill[is] p[er] p[ro]p[ri]as curas. Unde Grego. in omel. Capillos ad cōpositiōem vultus exhibuit. Sed iam capillis lachrimas tergebat. 7 ad nostram instructiōem subdit capill[is] pedes tergimus q[ui]m scis ei[us] q[ui]bus ex caritate compatimur. ex his que nobis superfluum int[er]feremus. Sed multi sunt q[ui] habēt capillos recuruos ad cap[ut] pauperib[us]. s. non s[ub]uenientes: quibus tam d[icitu]r Jb. 4. Erit p[er] crispante crine caluitium i. p[ri]uatio vite eterne. **Q**uinto cōsidero ardorem caritatis p[er] incontinentia[m] euz d[icitu]r 7 osculabatur pedes ei[us]. Nam signum dilectiōis 7 pacis est osculum. q[ui] igit ista mulier iam amore caritatis ardebat. ideo ch[ri]sti pedes osculabatur os suum p[ro]n[us] in obsequium x[p]i. quo multo[rum] v[er]ba fuit illi cite. Unde Grego. in omel. Quod sup[er]ba dixerat si pedes d[omi]ni osculans h[ic] in redemptiōis sui vestigia figebat. 7 subdit osculabatur mulier pedes quos terfit q[uod] nos q[ui] cūq[ue] plene agimus si studiosē diligim[us] quos ex largitate p[ro]nem[us]. **S**exto cōsidero odorem suauitatis p[er] carnis diligētiā. cum d[icitu]r 7 vnguento vnguebat. Nam p[er] vnguentum odoriferū quo iam mulier vngit pedes y[es]u int[er]it odor bone fame p[er] q[uod] q[uod] famosus efficitur vt sibi dici possit illud Cant. p[ri]mo. Trahe me post te in odorem vnguentoz tuoz currim[us]. An d[icitu]r hac Grego. in omel. Vnguentū sibi p[er] odore sue carnis adhibuit. q[uod] ergo si turpiter exhibuerat. h[ic] iam deo offerebat. **C**ōsidero beatus Grego. modū q[uod] tenuit magdalena vt de peccatis suis misericordia inueniret dicit in omel. Cogitanti mihi de Maria p[ro]p[ri]a flere magis lib[er] q[uam] aliqd dicere cui[us] ei vel saxeus pectus etc. **A**doraliter autem loquendo vnguentum ē molificatiuum sanatiuum 7 odoriferum. 7 si gnat deuotiōem quā debemus ad Ch[ri]stum habere vt sic eius pedes vngamus ipsius humanitatem deuotius cōtēplan-do. per quam molificatur homo interius:

per mentis contritionē sanat a vitijs per
grē receptōem. redolet exteriora per bōe
fame diuulgatōnem. Nam sicut dñr ecclēi
7. **A**gli⁹ est nomen bonum q̄z vnguenta
pretiosa. **Q**ualr̄ at̄ istud vnguentum
quo debemus yhesum ungere fuit figu
raturum Exo. 30. vbi finaliter dñr. Quod do
minus dixit **A**boy. q̄ acciperet quattuor
spēs aromaticas. s. miram primā ⁊ ciamo
mum ⁊ calamū ⁊ cassiam. ⁊ ista debēt ter
rere ⁊ miscere cum oleo oliuarū ⁊ inde fa
cere vnguentum ⁊ ex ipso ungere taber
naculum. **U**bi sciendū q̄ per taberna
culum loquendo spiritualr̄ intell^r ch̄ist⁹
q̄m ad humanitatē in qua velud taberna
culo dici possit deitas habitare. vnguen
tum autem q̄ **C**hr̄istus debet ungi vt fi
at nobis placabilia. **P**rimo conficitur
ex mira per carnis mortificationem. **M**ira
quia mira est amara carnis mortificatio
nem signat qui multotiens hominū vide
tur amara ad q̄z nos inducit **A**postolus
coll. 3. **M**ortificate mēbra vestra que sūt
super fornicatōem: imundiciā libidinē
concupiscētiāz malā avaritiā que est ydo
lorū seruitus. **C**2° conficit de cinamomo
per mentis humiliationē. **M**az q̄z cinamo
mū quanto est de minori virgula tanto ē
nobilius humilitatē signat per quam ho
mo seipsum despicit ⁊ reputat se minores.
Ad quā habendā inducitur ecclēi. 30. vbi
dicitur. Quanto maior es humilia te in
oibus ⁊ corā deo inuenies grām vt diceŕ
possit illud ecclēi. 24. In plateis sicut cina
momū ⁊ balsamū aromatizans odores de
di. **T**ertio conficitur de calamo p̄ ple
bis edificatōem. **N**am q̄z calamus fluus
⁊ multorū nodorū ⁊ de calamo potest sibi
hum fieri potest significare edificatōem
populi q̄z homo d̄z facere per publicā ⁊
honestā p̄uersatōem d̄signatam in colore
fluo p̄ bōz ⁊ multiplicē opatōem signatā
in nodorū multiplicatōem ⁊ p̄ grōsam ⁊
fructiferā p̄dicatōez signatā p̄ sibilum: ad

q̄z inducit **I**h̄. vbi dicit. **C**lama ne cesses.
exalta vocē tuā quasi tuba. ⁊ annuncia po
pulo meo scelera eorū ⁊ domui **J**acob pec
cata eorū. **Q**uarto conficitur de cassia.
p̄ opis cōtinuatōem. **N**am q̄z cassia habz
corticē durū ⁊ fortē signare pōt perseverā
tiā in bonis operibus. de qua dñr **M**atthi.
x. Qui at̄ perseverauerit vsqz in finem s̄
saluus erit. **S**upradicta post q̄z territa
sunt. i. perfecte habita fuerit rōbent misce
ri cū oleo oliuarū. i. euz misericordia: ⁊ ex
his omnibus fieri vnguentum. rigorem
diuine iusticie placantem. vt d̄ tali vnguē
to facienti dici possit illud **E**cclēi. 30. **U**n
guentarius faciet pigmenta suauitatis.
Sciendū est q̄ **A**bagdalena tribus vi
cibus dñr vnguentum portasse ad vngendū
xp̄m. **P**rimo s̄ vbi dñr pedes domini
rigasse lachrimis ⁊ vnxisse vnguento: ⁊
istud fuit contritiōis dolorose. rōne culpe
cōmisse. **C**onsolōis gaudiose rōne venie
promisse: vt sic iuxta illud **C**ant. 4. in ista
unctione fuerit mira ⁊ aloe euz oibus vn
guentibus p̄mis. **C**2° portauit vnguen
tum ad vngendum caput ⁊ corpus yhu
ante. 6. dies pasce in bethania. vbi h̄etur
Io. 12. ⁊ **M**atthi. 26. **M**ar. 14. **E**t istud fu
it vnguentum deuotiōis amorose ratione
caritatis intense. compassionis viscerose. ra
tione mortalitatis ostēse. vt sic fuerit vn
guentum de quo dicitur primo **Exo**. 27.
Quod **A**boy. cōposuit oleū ad sc̄ificatōis
vnguētū. **C**3° portauit ad vngendū corp⁹
dñi in sepulchro vt h̄r **M**ar. 16. ⁊ istud fuit
vnguētū sedulitatis virtuose. rōe inq̄sitōis
solicite. h̄onestatis grōse. rōe opimōis bone.
vt sic sibi potuerit dñe illud **C**ant. 5. **M**e
liora sūt vbera tua vino fragrantia vnguē
tis optimis. oleum effusum nomē tuū.

Tertia pars.

Equit. **A**ideno at̄ p̄licus ⁊c. vbi
tangit temeritatem mendaciter
de trahērem. q̄ p̄bat cogitatio
vitiosa. **Q**uia cum iste p̄licus vidit pecca

tricem mulierem ad xpm accedere statim
ut malus cepit cogitare malum in aio ⁊
xpo suscipienti ipam detrahente ⁊ mulierē
despicere ut maximā peccatricem s; Gre
go. in omel. ⁊ fm hoc si quātum ad istum
pheum q̄tuo: possumus p̄siderare. s.

Exteriorē cognitōem.

Interiorē cogitatōem.

Suspitiōem p̄mittentē.

Despectōem obsequenti.

Quam ad p^m dicit. videns at̄ pheus qui
vocaueat eum. Nam illa mulier venit ad
xpm non occulte sed publice. ⁊ iste pheus
vidit ipam xpi pedes tangentem ⁊ ipos
lavantem. osculante. ⁊ vngentem. nō ta
mē ista vidit oculo simplici sed maligno
de quo dī Ezech. 31. Admemento qm̄ mal⁹
est oculus neq̄. **Q**uam ad fm dīc. ait in
tra se. d. Ex his enim que videt homo vl'
sentit exterius for̄ma: exterior cogitatio
siue bona siue mala. Quia igit̄ iste pheus
ex his que viderat d muliere peccatrice
solūmodo iudicabat fm faciem. statim in
animo malū cogitare cepit. ⁊ dicere illud
Ezech. In die illa ascēdent sermones cogi
tatos super cor tuum ⁊ cogitabis cogita
tōem p̄xtimam. **Q**uam ad 3^m dicit si eēt
ppheta sciret ⁊c. Nam pp̄ietas pphere
est cognoscere et̄ occulta. ⁊ q; xps ut vi
bat p̄heo non cognoscebat istā mulierem
fore peccatricem. suspicatus fuit ipm nō
esse propham. Nam fm Grego. in omel.
Si ad pedes p̄hey talis mulier accessisset
dicturus erat q; dī Jh̄. recede a me noli
me tangere qm̄ mundus sum. ⁊ ideo cogi
tabat sic se xpm debere dicere. **Q**uam ad
quartum dīc. q; peccatrix est. Nam ille
pheus mulierē istā despiciēbat tanq̄ pec
catricem ut ip̄ius obsequiū q; circa xps
faciebat deuote. cū tñ debuisset ip̄ius po
tius cōmēdare. utpote sicut prudens ⁊ sa
piens egrotantem se sentiens venit ad me
dicū ut recipet s̄itatē q; dīc d seip̄o Luc.
5. Nō egēt q; sani sunt medico s; q; male

habēt. nō eim̄ veni vocare iustos ad pen
tētiā sed peccatores.

Quarta para.

Equitur ⁊ rñdēa yhs ⁊c. vbi tā
git sagacitatez veraciter dirigē
tem. q; pbat cognitio lumino

sa. q; entm̄ iste pheus ingratus adhuc erat
⁊ deuus. xps bonus magister ⁊ pastor ip
sum reducere voluit. ut non amplius in
errorem maneret. q; vero multo. hoies
per exēpla parabolica p̄suadent ⁊ reducū
tur magis q̄ rōnib⁹. q; modus persuasio
nis apud palestinos sepius erat in vsu.
hinc est q; xps ipm phariseū volens ad
viam veritatis reducere ipm excitando
p̄ponit sibi parabolā. ⁊ fm hoc hic quat
tuo: possumus considerare. s.

Excitatōem ad accedendum.

Propositōem ad māducēdum.

Applicatōem ad cōmēdandū.

Cōclusiōē ad determinādum.

Quantum ad p^m dīc. Et rñdēa yhs
⁊c. qm̄ enim magister excitat discipulū
ad cognoscendum aliquid. tunc discipul⁹
debet esse attentus. q; igitur xps excita
bat pheum ut intelligeret. hinc est q; attē
tus esse debuit. hic duo p̄sidera. s.

Excitatōem ad cognoscēdum.

Attentōem ad audiendum.

Quam ad p^m dīc. ⁊ rñdēa yhs ⁊c. h; eis
pheus nihil dixerit q; mouerit xpm ad si
bi rñdēdū tñ cor̄s cogitauerat ad cui xps
rñdēns se nō solū esse p̄phetam s; Tyru
s; dñm pphaz ofidit. ⁊ sic fm Greg. Co
gitatio rñdet. **Q**uam ad attētiōem ad au
diendum dicit at ille ait. Magister dic.
vbi in illo suo dicto phariseus profitetur
in xpo sapientiam. euz vocat eū magistrū
⁊ exposuit doctrinā cū dīc. dic ut sic ista
faciendo possit dicere illud Barth. 22.
Magister scimus quia verax es ⁊ viam
dei in veritate doces. **Q**uantum ad
secundum dicit. duo debitores ⁊c. Ebi
confidera.

o nū

Primo padigma pponitur.

Secundo solutio querit.

Tertio quesitū soluitur.

Quarto dictū asserit.

Quantū ad primū dīc duo debi. 7c. vbi duo cōsidera. s.

Obligatiōem aggrauātes.

Responsiōem p̄solantem.

Quantū ad primū dicit. Erāt duo 7c.

Nam p̄ feneratorēz: intellr deus q̄ instar feneratoris vel lucri. vlt q̄ de suis dōtō datis hoibus. siue naturalib⁹ siue gratui tis lucrent sollicitē p̄ opera bona sicut in parabola q̄ dixit xps **Mat. 25.** Vbi dicit q̄ homo qdam tradidit bona sua seruis suis vt lucrati sunt in eis. 7 laudauit. d. euge serue bone 7c. 7 nō lucrantem resp̄hē dīr per debitores aut duos intelliguntur omnes hoies huius mūdi duobus sexib⁹ virili 7 muliebri q̄ omnes sunt debitores dei specialiter in duobus. s. in gratiarum actione p̄o beneficijs receptis. 7 in venie postulatōe p̄o delictis cōmissis vñ **Ro. 8.** Debitores sum⁹ nō carni vt fm carnez viuam⁹. signāter autem dīr. q̄ vnus debe bat denarios qngētos. 7 alius qnquagin ta. ad designādum q̄ tam in beneficijs re ceptis. q̄ in delictis p̄missis. nō oēs sunt equalē. sed quantū ad beneficia vn⁹ rece pit pl⁹ 7 alius minus. 7 ideo vnus pl⁹ te netur q̄ alius. 7 quantū ad delicta vnus pl⁹ offendit q̄ alius. 7 ideo vn⁹ alio pl⁹ tenet vnde **Greg. in omel. de duobus aut debitoribus** padigma opponit quoz vn⁹ min⁹ 7 alius pl⁹ dīr. Quantū ad respō sionem p̄solantem dīc. Non hñtibus aut 7c. Nā magna p̄solatio ē debitori siue mul tuz siue parū debeat qñ sentit a debito pe nit⁹ absolutū. 7 maxime qñ ad satisfaciē dum se sentit totalr ipotentem. Quia igit peccator nō potest p̄ se satisfacere do magna ē sibi p̄solatio qñ sentit se a debito p̄ diuinam misericordiā absolutū. 7 hī ē q̄ cognoscēs tob. 7 regratiās deo dīc **Tob.**

3. **Benedictū ē nomen tuū dō p̄m nroz.** qui cū iratus fueris misericordiā facis. 7 in tēpore tribulatōis peccā dimittis his q̄ inuocāt te. **Secdo solutio querit.** cū dicit q̄ ergo eum pl⁹ diligit. q. d. q̄s istozum duoz secundum **Greg. i omel. pl⁹ diligit illum q̄ debitū dimisit.** **Tertio quesitū soluit** cum dicit rñdens **Symon dixit 7c.** Cū enīz xps **Mat. 26.** q̄ p̄heus reputabat maximam peccatricem pl⁹ donauerit q̄ p̄heo q̄ reputabat se iustū. ex sua respōsio ne p̄uincitur q̄ minus diligebat xpm q̄ ipsa **Mat. 26.** Nam hī ip̄e etiam foret debi tor. q̄ iuxta illud **Ecclesi. 7.** Non ē enīz hō iustus i terra q̄ faciat bo⁹ 7 nō peccet. tñ **Mat. 26.** reputabat amplius obligatā etiā forte erat in veritate 7 ideo p̄ debitore m qngento: 7 denarioz **Mat. 26.** datur intel ligi. p̄ debitorez vero. 50. denarioz potest intelligi p̄heus. **Quarto dictū asserit.** cui dicit at ille dīc recte iudicasti 7c. vbi sciendum quantū ad istā questioēz 7 ip̄s solutioēz q̄ tria possumus p̄siderare. s.

Affectus intensiōem.

Effectus ip̄ensionem.

Actus executōem.

Intensio affectus ē dilectio. Impensio effectus ē remissio. Executio actus ē opa tio dilectio igitur xpi cū cāde p̄gruo hui⁹ effectus q̄ est remissio cuius dilectiōis si gnū est actus vel operatio. cū ergo querit quis duoz pl⁹ diligit vtrū cui pl⁹ dimit titur vel cui minus p̄ quos xps dedit in telligere nob̄ **Mat. 26.** que pl⁹ diligebat. 7 p̄heus q̄ minus fm opinionem suā dici pōt. q̄ si loquamur de dilectōe in se certū ē q̄ maria **Mat. 26.** pl⁹ dilexit q̄ p̄ ex acti bus suis q̄ aliter nō possem⁹ cognoscere interiorem effectū nisi p̄ actus exteriores interiores que fuerunt signa dilectionis interne que fuerunt plures i **Mat. 26.** q̄ in p̄heo. **Si aut loquamur de remissio ne** que fuit effect⁹ dilectiōis. patet etiam q̄ **Mat. 26.** plus dilexit quia pl⁹ fuit sibi

omissum nec p h intelligendum est q ap
probetur ille. q plus peccauit. **Q**uod
do simpliciter sed ostendit q quantu est
ratione obligatiois q est ppter peccatum
omissum amplius obligat. sed multi sunt
qui multo. recipiunt magna beneficia. qui
no recognoscunt a deo nec sibi regratiatur
z qui magna remissionem psecuntur suo:u
peccatoru z tn nolunt deum perfecte dilige
re. sed ad petendu similia post tepus mo
dicu reuertunt isti sunt d quib⁹ dicit **Ro.**
pmo. Cum cognouissent deum no sic deum
glorificauerunt neqz gram egerunt. sed eua
nuerunt in vanitatib⁹ suis. z obscuratu est
inscipientes cor eorum dnica enim se esse sa
pientes stulti facti sunt. **Q**uantu ad ter
tium dicit z puerus ad mulierez dixit ad
illaz **zc.** **Ma** post qz xps pposuit padigma
pheo de duob⁹ debitorib⁹ cofirmauit ei⁹
sententia. nunc applicat ad ppositu come
dans **Abag.** q plura signa dilectiois qz
phe⁹ ostenderat vbi tria possum⁹ pside. s.
Copassionem inclinatem.
Attentionem excitarem.
Applicationem euidentem.
Quantu ad primu dicit. z puerus ad
mulierez **zc.** magna eniz fuit copassio xpi
qn voluit ad mulierez penite. couerti. z ta
men hui⁹ erat necessariu vt sibi deberet
mulier penitere pfecte qz xps couerteret
ad ipsam vñ **Trénoy. s.** Couerte nos de⁹
ad te z couertermur. xps igit vt maria p
fecte couerteretur ad ipsum. fuit ad eam
couersus cum benignitate vt sibi dici po
tuerit illd dñi ps. **M**ultiplicasti magni
ficentia tuam. z puerus cosolatus es me
z h q ipse pmittit volentibus ad ipsum
couerti **z acti. pmo. d.** Couertimini ad me
z ego couertar ad vos. **Q**uantu ad at
tentioez excitare dicit. dixit simoni video
hanc mulierem **zc.** h enim symon illaz mu
lierem videret corporaliter. z i^a que facie
bat quia eius intentioem non videbat. ei⁹
opera reprobat. z ideo xps ipz excitat ad

ipsam z ei⁹ opera intuentu. d. video hac
mulierem. q. d. si pfecte cognosceres ipaz
non despiceres sed potius comedares.

Quantu ad applicatioem euidentem di
cit. Intraui domu tua **zc.** **U**bi xps enume
rans bona q fecit **Abag.** quem tn phe⁹
no fecit ipsa que sunt pferret in tribus si
gnis dilectiois. s.

In pedum ablutione.

In osculum datione.

In vngueti vnctione.

Und **Greg.** in omel. enumerant enim
bona peccatrici enumerant aut z mala
falsi iusti. **Q**uantu igit ad signuz dile
ctiois in pedu ablutoe dicit intraui domu
tua **zc.** **Ma** iste pheus non lauado pedes
xpi aqua q habetur comunitur. non exter
gendos linteos cōtra morem antiquoz fecit
Ma dñ de habiaa **Ben. 18.** Quod dixit tri
bus viris apparentib⁹ sibi lauent pedes
vñ z requiescite sub arbore. q aut pheus
non fecit de rebus comunibus. illa mulier
fecit de reb⁹ specialib⁹ quia lachrimis pe
des rigauit. z capill⁹ suis terfit quasi mun
di despiciens vanitatem. z ideo fm **Tibur**
tium venata est sanctitatem. **S**cienduz
est at q ad capillos qbus **Abag.** terfit
pedes dñi q ppter illa q dicta sunt superi⁹
de capill⁹. q per capillos ornates caput
intelligunt cogitationes que spirituali me
tem ornant. nam cogitationes hois triplici
ter diuidunt quedam sunt cogitationes bo
ne z de habentib⁹ tales cogitationes dicit
Sap. 5. Iusti aut in perpetuu viuunt z ap
dñm est merces eoz. z cogitatio eoz ap al
tissimu. **A**lie sunt cogitationes male z iste
a nob totaliter expellende. q: sicut dicitur
sap. primo puerse cogitationes separant a
deo. **A**lie sunt indifferentes que nec tota
liter sunt boe nec male s; vñ q sunt circa
temporalia. z iste sunt moderade z inciden
de vt. **sho** de ipso non pls cogitat necessi
tas ipsa requirit de qb⁹ ps. **Dñs** scit cogita
tioes hoiz. q^m vñe sunt. **Q**u^m ad sig^m

dilectiois in osculū dñtōe dicit. Osculum
mibi 7c. Nam phieus nō osculando xpm.
fecit ptra morem antiquoz nam dñr Deu
tero. 18. Quod Aboy. egressus in occur
suz ietro cognati sui osculatus est eū salu
tauerūqz mutuo verb pacificis. qz autem
phieus nō fecit qz caritate carebat. h mlt
fecit ergo caritatis accēsa. nam sicut dicit
Greg. Amore eius. f. xpm igne succēsa ar
debat desiderio dñr autem qz non cessauit
osculari pedes yhu ad designādum pseue
rantia. nam sic dicit Greg. in omel. Amor
dei nunqz est ociosus operat enī magna
si est si aut operari negligit amor nō est.
Quantū ad signum dilectōis vñctōis
vnguēti dñc oleo cap meū 7c. Nam phieus
neqz pro se neqz p xpo legis vsus vnguē
to fuisse. qz aut phieus non fecit suppleuit
Abagō. vnguēs xpi pedes vnguēto naz
sicut dñc Jo. 12. Maria accepit libraz vn
guenti nardi pistici pētofi 7 vnxit pedes
yhu. **Quantū** ad quartū dñc pp qz dico
tibi 7c. Nam qñtionem qz xps supius fec
symoni d qua eius rñsionem approbavit
nec cōcludendo determinat. d. dilectōem
esse causam de pgruo remissionis debiti
peccati 7 hz h hic dñc pñsidera. f. Determi
natōez quantū ad debitōre maiorē. Scdm
quantū ad minorem. **Quantū** ad pma
determinatōez dñc pp qz dico tibi 7c. Lū
enī xps debitōre maiorē itelligeret pecca
tricem hñc ē qz ipsa loquit symoni. sibi d
terminatōez pblematis applicādo. Nam qz
p multa signa oñderat magnitudinē dñe
ctōis pcludit xps ex hoc remissioez oīuz
peccatorū. d. remittunt ei peccā multa cui
cām assignāo. subdit qñ dilexit mltū. Nam
fm Glo. Ardo: caritatē in ea rubiginem
peccōz psumpsit vñ Greg. tanto ergo peci
rubigo psumit. qñto peccōria cor mag^e ca
ritatis igne peremas. **Quantū** ad scdm d
terminatōez dñc. cui at min⁹ dimittit min⁹
diligat. sic enim magna dilectio ē cā remis
siois maioris debiti sic mino: minoris. qz

igit phieus min⁹ diligebat qz mlier vñ
patuit p signa min⁹ meruit. qz sibi dñm
teret qz illa vñ Tytus. Cuz tetigit aut se
pius eum. qz multum peccauit p confess.
purgari paucō vero peccāte ex arrogātia
nō venire ad pñfessionis remediū.

Quinta pars.

Equit. Dixit aut ad illam venit
7c. vbi tāgit liberalitatem mise
ricorditer indulgētem qz probat
remissio copiosa. Nam xps cōcluso phieo
ad mulierem se cōuertit vt ad eius pñola
tionem remissioem istam amūciat ipsius
fidei pñstantia comēdando. 7 ex dictis xpi
alij humātus sapiētes murmurauerunt.
7 fm h hic tria possumus pñsiderare.

Diuine bonitatē donū plenariū.

Hūane prauitatē iudi^m temerariū.

Deuote credulitatē actū meritoriū.

Quantū dñc ad illā 7c. Nam tanta hūa
nitas xpi. vt isti mulieri. nō so^m ad culpā
peccā dimitteret. h etiam quantū ad penā
vnde Greg. in omel. Ecce qz ad medicum
egressa sanata ē. **Quantū** ad fm dñc.
7 cepunt qz sil 7c. Nam dimittere peccā solū
ē dñi iuxta qz dñc dñc Jo. 43. Ego sup ipe qz
dñc iniquitates tuas. **Quantū** igit xps quē pu
tabat so^m hoīez dixit mlt^r remittunt tibi
peccā tua ceperūt mala cogitare vl iudica
re dñc ipso. d. qz pqueri poterat. d. cuilz illō
ps. Si hñs qz oderāt me sup me mala locu
t⁹ fuissz hz sustinissz. tu xps hō vnanim⁹
dux me⁹ 7 nor⁹ me⁹ qz sil meū dulces ca
picbas cibos. **Quantū** ad 3^m dñc. Dixit at
ad mulierē fides 7c. xps enī vt istā mulie
rē oñdat fidē hñe pñfectā. **Primo** mūdat
habitū virtuosuz. **Secdo** pñmendat actū
fructuosuz. **Quantū** ad primū dñc fides
tua. te saluā fec. Fides ē habit⁹ i hoīe vir
tuosus. qz sic dñc Abach. 2. Iust⁹ i fide sua
viuit sō p fidem meruit mlt ista saluari.
Quantū ad cōmendationem fructus
virtuosi dñc. vade in pace. fides enim qz
est in anima dñc ostendi p opera virtuosā

p que pacificat homo euz deo. vnde theo. loquēs de hac muliere dicit postq̄ aut ei peccā dimisit nō sūtit remissioēz peccī. s; ad ducit operatōez bñi. d. vade i pace. i. in iusticia. iusticia ē pax hoīs ad deū. sic peccm ē inimicitia inter deū ⁊ hoīem. Mā sic dīc aplūs Ro. 2. Glā honor ⁊ pax omni opanti bonū. Ad q̄ gloriā.

Feria sexta dñice s^a in. xl^a.

Collegerūt pōrifices ⁊ phiei
psilium ⁊c. Jo. ij. In iudicio
agit vt procedat ad sniaz de
bem⁹ iter alia. s. phiderat. s.
psonaz d qua agit. si sit rea

Inquisitionez q̄ discutit si sit debita. Allega
tionem q̄ adducit si sit vera. Determina
tionem q̄ producit si sit recta. Sniam q̄ cō
cludit si sit iusta. **S** tñ si phiderem⁹ cō
silium ⁊ iudi^m illoz principū sacerdotū ⁊
phēoz iuueniem⁹ cō^m oppositū illi⁹ q̄ d; in
iudi^o ⁊ psilio iustoz. **Mā** pmo psona
d quo agit qui fuit xp̄s nō fuit rea. q; de
ipso dī scda Pe. 2. Quod peccm non fecit
nec inuētus ē dolus in ore eius. **S**ecū
do q; inquisitio nō fuit debita. tū q; subi
to. Nam audito q; ppter resuscitatōez la
zari multi credebant in xp̄o statiz festinā
ter collegerūt vt de ipso verificatū fuerit
illud Prover. pmo. Pedes enim illoz
ad malum currūt. ⁊ festināt vt effundant
sanguinem. tū quia cum ira. vt verificatū
fuerit de ipso illd Ecclī. 26. In synagoga
peccantiū exardebat ignis. ⁊ in gente in
credibili exardescet ira. tū quia cum inui
dia. vt verificatū fuerit d ipso illud Ecclī.
45. Propter inuidiā circūdederunt illuz.
Tertio quia allegatio nō fuit vera q;
propter miracula q̄ faciebat xp̄s. non fuit
submersa. Sed magis q; xp̄m
interfecerūt vt de ipso dici poruerit illd
ps. Non est in ore eorum veritas cor eo
rum vanum est. **Q**uarto q; determinā

tionem nō fuit recta vt fuerint impij de
qbus dicit Sap. Dixerūt impij ap se non
recte cogitātes circūueniam⁹ iustum qm
cōtrarius est operib⁹ nris morte turpissi
ma condēnem⁹ eū. **Q**uinto q; sentētia
nō fuit iusta. sed iniqua q; sententiauerūt
dignū morte quib⁹ potuit dīe illud Job.
22. Ecce noni cogitatōes vestras ⁊ senten
tias cōtra me iniquas. ⁊ scd; h euāgelista
in h euāgelio. s. tangit. s.

Saliguitatez adunātem celerius.
Sagacitatem arguētem q̄z forti⁹.
Dignitatem rudentem audati⁹.
Pravtatem psequentem crudeli⁹.
Bonitatem declinātez pudentius.

T Primū probat pncipal pgregatio. Se
cundum general p̄olocutio. Tertū psula
ria cōsulatō. Quartū moral⁹ machinatio
s^m doctrinal⁹ absentatio. p^m in pñ. 2^m ibi
⁊ dicebāt qd facimus ⁊c. 3^m ibi vnus aut
ex ipso ⁊c. 4^m ibi ab illo ergo dic ⁊c. 5^m
ibi yhs at tā nō palā ⁊c.

Prima ps.
Quantū ad primū. vbi tangit ⁊c.
q; pbat ⁊c. dīc. Collegerunt ⁊c.
Mā bon⁹ rector alicui⁹ ciuitatē qñ
videt vl⁹ dubitat imminere ciuitati piculū
cōgregat sapiētes ad habēdum psilium.
qd sup hoc sit agendū. q; qdē ē comēda
bile qñ subē cā ratiōalis. qñ vō nō sbeſt
cā ratiōalis tle psiliū poti⁹ arguit inscipiē
tiā. q̄z prudentiā. **T** Be futuris pncipes
sacerdotū ⁊ phiei audiētes q; xp̄m mlti se
q̄bant q; videbāt eū resuscitasse Lazarū tñ
muerūt ne ipsi⁹ augmentaret sequella ⁊
eorū decreſceret ⁊ ideo cōcitati inuidia ⁊
etiā ira turbati pgregauerunt psilium cō
tra xp̄m. q; qdem cōsiliū. q; ratiōalez cām
nō habuit magis fuit ispiēs q̄z ex prudē
tia bona hic aut duo possum⁹ phiderat. s.

Salitiam psecutam.
Innocētiā psecutam.
Quantum ad primum dicit. Colle
gunt ⁊c. In hoc enim apparuit eorum ma
litia. quia statim audita fama Christi

diuulgatõe n l'aculi facti de Lazaro. ex q
bus xp̃m venerari d̃ebant. tamen statim
p̃cati sunt suam malitiam contra ipsum
consilium facientes vt de ip̃s xp̃s dices
potuerit illud p̃s. In eo dum contēnirēt
simul accipere animam meam consiliati
sunt. ¶ Quātū ad secūdū dicit. aduersus
yp̃m. Nam xp̃m innocentem et sine peccato
pontifices et pharisey p̃sequebant ad mor
tem. vnde cōpleta est p̃phetia p̃s. d. Asti
terūt reges terre et p̃cipes conuenerunt
in vnum aduersus dñm et aduersus xp̃m
ei⁹. non aduertētes miseri qd dñs dissipat
consilia gentium. reprobat aut cogitatio
nes populorū reprobat consilia p̃ncipū.

Secunda pars.

Egitur. Et dicebant qd facimus

s. et. vbi tangit sagacitatem argu
entem q̃s forti⁹. qd probat gene

ralis p̃elocutō. vbi duo considera. s.

Sollicitatōem negotij.

Allegatōem periculi.

¶ Quantum ad p^m dicit. et dicebant quid
facim⁹ et. Nam p̃cipes et pharisey vidē
tes signa que faciebat xp̃s sollicitabant se
ad inuicem vt contra xp̃m remedium in
uenirent. vñd Criso. Reprehendēs istos
dicentes. qd hic et. hominē adhuc vocant
qui tantam susceperunt eius deitatis de
monstratōem. ¶ Quantum ad secundū
dicit. Si dimittimus eum sic et. Vbi du
plex allegat piculum. s.

Firmitatis adhesionis.

Calamitatis destructōis.

¶ Quantum ad primū dicit. Si dimitti
mus et. Quia enim Christus multa mi
racula faciebat multi credebant in ipsum
iuxta qd de seipso dicitur Johan. 2. Quod
cum esset Ierosolimis in pascha die festo
multi crediderunt in nomine eius viden
es signa que faciebat. ¶ Quantum ad
calamitatem destructōis dicit. et veniēt
romani et. Quia enim templum habeba
tur in maxima reuerentia. Christus aut

predicabat aliqua que videbantur cōtra
templum et contra paternas leges. quia
predicabat sacramentalia ceremonia que
in aduentu ipsius inceperant deficere et
tra iudicialia. dicebant iudei qd si Christū
permitterent viuere et signa que faciebat
omnes in ipsum crederent. et sic null⁹ re
maneret qui defenderet ciuitatem nec tē
plum sed potius templum haberetur in
despectū. et tunc venirent romani s; Aug.
et Criso. dicebant vt incuterent populum
templum expoliantes et ciuitatem destrue
tes. ¶ Sciendum est autem hic vbi fir
mentio de signis. quod inuenio quattuor
signa. s.

Austeritatis et p̃cētē tle.

Pietatis et clementie.

Caritatis et amicitie.

Securitatis et confidentie.

¶ Primo in q̃s austeritatis et p̃nie. Nam
homo qui cognoscit se offendisse deū pec
cando debet assumere lamenta p̃nie p au
steritatem durius corpus macerando: ad
q nos admonet Apo. ro. 6. d. Sic exhibui
stis membra ṽra seruire inmundicie et ini
quitati ad iniquitatem. ita nūc exhibere
mēbra ṽra seruire iusticie et sanctificatiōi.

¶ Istud fuit figuratum Ezech. 9. Vbi dñs
inialr qd dñs dixit Ezechieli qd videret al
hominatōes filioꝝ israel p̃mo vidit qd se
niores domus israel offerebāt thura ydo
lis et adorabant ea. 2° mulieres plāgebant
adonidē. 3° viri alig habebant dōsa x̃sa
p̃ templū et faciem ad orientē. et adorabant
ad ortum solis. Vidēs at dñs abhomina
tōes istas et nolens eas sustinere misit. 6.
viros qui eos interficerent. In medio au
tem. 6. istorum apparuit vnus indutus
lineis habens atramentarium scripto
ris ad renes eius. cui dixit dominus qd
transiret per mediam ciuitatem Ierusa
lem et signaret signum thau super frōtes
viroꝝ dolentium et gementium: de abho
minatiōibus q̃ fiebāt in ciuitate. 6. at viri

Precepit qd sequeret eum. et sup quos inuenirent signū thau. non offenderet sup quos autem nō inueniret omnes interficeret et factū ē ita. ¶ Abi sciendū. qd omnia peccā loquēdo generalit̃ reducunt ad tria. scilicet ad luxuriā. auariciā. et superbiā. per tres igitur abhōiationes hūc vias ab Ezechiele intelligunt tria predicta peccata. et per cōsequens vniuersitas peccatorū. Nam per p̃s. abhominatōem intelligit peccatū auaricie. qd Coll. 3. Auaricia est ydolorū seruitus. que auaricia quantū regnet audi qd dicitur 3r. 6. Al minore qppe vsq ad maiorem a uaricie. student et tñ sicut dñr Eccli 10. Avaro nihil ē celestis. et nihil ē iniquū qd amare pecuniā. ¶ Per secundā abhominatōem intelligit peccatū luxurie. Nam sic fabulose dñr. adonix fuit amaxius mulierū quo mortuo i signū displicētie mortis sue mulieres semel in anno cōgregabantur et ipsius mortem plāgebant sic luxuriosi qñ occurrit oportunitas qd possint vti carnalibus dñtīs delectant in ipso. qñ vero nō possunt d talibus pquerendo dominū loquit̃ Jere. 5. d. Saturauī eos et mesati sunt in domo meretricij luxuriabātur. ¶ Per tertiā abhominatōem intelligit peccatū supbie. Nam tēplum sic erat dispositum qd ingrediētes tēplū hēbant faciē versus occidentē et dorsum ad orientē. Isti autem faciēbant oppo. supbi igitur hoies quasi despiciētes deum q adorabāt in tēplo vertūt sibi dorsum nec se moriētes cōsiderāt. et ideo ad occidentē nō respiciūt sed solum ad orientem cōsiderando semp viuere in p̃speritatibus mundi vt d quo libz tali dici possit illud Job. ij. Air inanus erigitur in supbiam. et quasi pulum onagri se liberum natum putat. Nam sic dicitur Job. 15. Lūctis diebus suis ipius superbit. quia vero peccatorū abhominatōibz dediti sunt abhominabiles. iuxta illud Prover. 16. Abhominabilis deo qui agunt ipie hinc est qd istas abhōiationes

non p̃mittit impunitas p̃transire nec p̃t aliquis effugere manus eius. et ideo dicit qd misit. 6. viros etc. Nam ciuitatem ier. intelligit hic mundus in quo instat ier. q visio dñi. debz esse pax et p̃cordia q̃suis in ipso magis sint discensiones et guerre. ¶ Per. 6. aut viros intelligit iusticia. p qd deus punit hoies de peccis. Nam d ratione iusticie ē vnicuiqz reddere qd suū ē. quia igitur numerus senarius p̃stat ex suis p̃tibus aliquotis quarū vna si ducatur in aliam reddit sōm senariū. et nō plus neq minus. ideo p senariū numez potest iusticia designari. deus igitur videns homines peccatores et nolēs qd malum remaneat i punitum qd scdm Augu. Nullum malum impunitū et nullum bonū irremuneratū. dō mandat scdm suam iusticiā qd de suis abhōiationibus puniant de quo 2p̃oc. 19. Vera et iusta iudicia ei. Non vacat autē qd in medio. 6. viroū significantiū iusticiā stabat vir indutus lineis. Nam p istuz vrum intelligit xps qui vir dicitur. quia sunt omnes hoies virtuosus vt sibi dicere possumus illud Gen. 41. Nunqd inuenire poterimus talem virū qui spū dei plenus sit q. d. qd iuxta illud Job. 36. Ecce dō excelsum in fortitudine sua et nullus ei similis in lege latitibus. ¶ Dicit etia vestitus lineis p humanitatem purissimā coopiente deitate dñi nihilomin⁹ qd hēbat atramētariū scriptoris ad renes eius ad designandum qd ipse dei virtus et sapientia xps vñ Eccli. 1. Fons sapiētie verbum dñi in excelso. et hz per suam sapientiā scribere noia omnīū saluandorū qd cognoscens p̃s. dicit Imp̃fectum meum viderunt oculi tui et in libro tuo omnes scribent in medio igitur. 6. viroū p̃dictorum visus est xps pius et misericors in cuius signum dicit Abat. Abisereor super turbam quia iam triduo etc. vt mediator inter deū et hoies mittigaret rigorem iusticie diuine vt per ipsum verificatum fuerit illud Abat. Luz

tratus fueris misericordie recordaberis
hunc viro. i. xpo dixit dñs qz trāfret per
mediā ciuitatem. Nam thau ē figura tri
angularis et signat verāz penitentiā habē
tem tres angulos. scōtctionem amarāz
confess. claram satisfactōem plenā.

Per viros at dolentes sup ablatio
nibus intelligunt hoies dolētes de peccis
suis super quoz frontem signauit thau p
suam pdicationem ipso ad penitentiā vo
cauit. d. Mat. 4. Penitentiā agite appo
pinquabit regnū celozum aduertēdum ēt
autem et metuēdū qz dñs in figura. qz post
illum virū ibant. 6. pdicti viri et sup quos
nō inuenirent signū thau occiderēt. Nam
sicut dñs Eccli. 2. Impius si egerit peniten
tiam ab oibus suis q operatus ē. et custo
dierit omnia pcepta mea. et fecerit iudi
cia iusticiam vita viuet et nō moriet. **S**e
cundo inuenio sigm. pietatis et clementie.
Nam si hō postqz peccauerit velit ad pe
nitentiāz cōuerti deus pius et clemens ei
omnia peccā dimittit vt sibi dñe possit illō
Job. 3. In tempore tribulationis peccata
dimittit his qui inuocāt te. 2. Sap. 11. Mi
sereris omniū quoniā omnia potes et dissi
mulas peccata hoium ppter penitentiāz.
Istud signū fuit figuratūz Jf. 18. Tbi
sententialr dicit. Quod cū ezechias egro
tassz misit ad euz dñs Jf. prophaz. q dice
ret dispōe domui tue qz morieris tu et nō
viues. quo audito vertit faciez suā ad pie
tem. et orauit ad dñm petēs misericordiā
et fleuit fletu magno. qz vidēs dñs miseri
cordiā motus misit iteruz Isayā qui dñet
ex pte domini audiui oratiōem et vidi la
chrymas tuas ecce additā sup dies tuos
15. annos et de manu regis assirioz eruam
te. in cuius rei dedit sibi signūz. qz vmbra
que descenderat in orologio achaz p. 10.
gradus. **A**bi sciendum qz per ezechiaz
egrotum intelligit homo existens in pec
cato mortali. qz est in anima quedam infir
mitas spiritalis. et h est qz dicit apostol⁹

Cor. 11. Inter vos sunt multi infirmi et ibe
cilli et dormiūt multi huic igitur sic egro
ti dñs Jf. pphetaz mortem annūciantez.
et qz disponat domui sue. i. aliqz bonam in
spiratōem internam vel pdicationem ex
ternam qua admonet peccatoz vt a peccō
resurgat et suz disponat domui. i. conscien
tie pproprie alias eternalr moriet. Nam Eze
chiel. 8. Anima que peccauerit ipsa morie
tur. qz at ezechias audita cominatōe mor
tis qz egerit sequit. qz vertit faciem suā
ad pietem. **N**am p versionem faciei ad
pietem intelligi pōt despectus oīum hoīūz
mundanoz. quia sicut ille qui faciem suāz
vertit ad pietem nō multa videre pōt sic
homo munda⁹ despiciēs pauca videre di
citur. qz appetitus rerum tēporaliū oīu
lozū cupiscentia nominat. **P**er ora
tionem qz petebat misericordiā intelligit
honor et reuerentiā qz peccatoz dñs exhibe
re et suozum recognitiō delictoz. d. cū ps.
Misere mei dñe quoniā infirmus sum
p fletum intelligit dolo et pñctio cōmis
sarū qz dñs peccatoz habere. d. illud. 22. Re
cedite a me qz amare flebo. **A**d cōsola
tionem aut talis penitētiā dñs vt hic
sequitur per Jf. audiui et. per qz datur in
telligi acceptatio penitētiā peccatoz vo
lentis ad deū cōuerti. et ipsius dei magna
misericordia ad sibi dimittendum vt dice
re possit illud ps. Audiuit dominus et mi
seratus est mei domin⁹ factus est adiutor
meus cōuertisti planctum meum in gau
dium mihi. et non solum autem dimittit
peccatoz peccatum. sed addit vītam sicut
addit Ezechiel. i. gratia et vltra h eruit eū
de manibus regis assirioz. i. demo⁹. et
omniū vitiozū. et h est qz in persona
peccatoz peti ps. d. Eripe me de inim
cis meis deus meus. et ab insurgētibz
in me libera me. Istozum autem omniūz
signum fuit qz vmbra et. Nam per orolo
gium iudicantiū hoīūz intelligitur
scriptura diuina que nob ostendit rectum

modum penitendi unde Ro. 15. Quaecūq;
scripta sunt ad nostram doctrinā scripta
sunt ut per patientiā. et consolatōem spēz
habeamus. ¶ Per vmbra; autem que
est similitudo alicuius corporis. licet non
sit corpus et non habet substantiā intelli
gitur homo qui factus est ad similitudi
nem dei nec tamen ē deus et etiam firm⁹
non persistit ut dicet possit illud ps. Sic
vmbra cum declinat ablatu; sum. ista vmb
ra. i. homo aliquando descendit in orolo
gio. 10. lineis quādo facit contra. x. pree
pta diuina. si igitur peccato; vlt̄ perfecte
curari o; q; sicut descendit trāsgrediendo
rursum ascendat seruando et si vult vitāz
eternam possidere unde xps Mat. 9. Si
vis ad vitam ingredi serua mandata.
¶ Tertio inuenio signū caritatis et amici
tię. q; fuit. quādo dei filius ut nos recōci
liaret patri voluit carne; assumere et mor
tem crucis sibi; unde Jo. 3. Sic deus di
lexit mundum ut filium suū vnigenitum
daret. ut omnis qui credit in eum non pe
reat sed habeat vitam eternā. ¶ Istud
signum fuit figuratum Gen. Ebi snia
liter dicitur. Quod cum noe cu; filijs suis
euassent diluuiū in signum paci; huma
ni generis cu; deo. dixit sibi dominus ar
chum meūz ponam in nubibus celi. et erit
signum federis inter me et inter terram.
¶ Ebi sciendum q; per noe et filios suos
qui euaserūt diluuium intelligitur totum
genus humanum. quia ab ipsis fuit post
modum deriuatus q; tunc euasit diluuiū
quando ipsūz perire noluit. sed ipse mī
sereri qui dicit Ezechiel. 8. Nolo mortem
peccato;is sed ut magis cōuertatur et vi
uat in cuius dilectionis signum posuit ar
chum in nubibus. Nam per archum ar
maturam belantium intelligitur dei fili⁹
qui venit ad pugnandum pro nob quādo
fuit in vtero virginis factus homo. que
fuit nubes splendidissima sicut autē in ar
chu celesti sūt quattuor colores possum⁹

reperire. ¶ Nam primo fuit in spō color
viridis in incarnatione nascens de virgi
ne tota per gratiam virescētem. ¶ Secū
do fuit in eo color niger in morte super li
gnum crucis de quo Apoc. 6. Sol factus
est niger tanq; sacus cilicinus. ¶ Tertio
fuit in eo color croceus in resurrectione.
¶ Quarto fuit in eo color rubens in sua
ascensione ascendens in celūz instar ignis
ascendentis super alia elemēta ut sic pro
pter istos colores varios iuxta illud Eccli.
30. Fuit quasi archus refulgēs inter ne
bulas glorie. ¶ Iste igitur archus in nu
bibus. i. in virgine positus fuit in signum
paci; et federis inter genus humanū. et
deum. quia iuxta illud. Eph. 3. Ipse est pax
nostra qui fecit utraq; vnum. ¶ Quarto
inuenio signum securitatis. et confidentie.
Nam magnū securitatis est quando xps
i pericul⁹ nos gubernet qui dicit de se ipso
Jh. 18. Ego sum dñs deus tuus docens te
vtilia. et gubernans te i via qua ambulas.
¶ Istud signū fuit figuratū Exo. 12. Ebi
sententia; dicitur. Quod quando voluit
educere pplm suū de egypto. et egyptios
interficere dixit eis q; acciperēt sanguinē
agni et domos suas signaret illo sanguine
et quando angelus puniens egyptios vi
derit illum sanguinem in signum super
domos transiens et nullus existentem in
domo lederet alios vero in quorūz domi
bus nō erat sanguis puniebat ad morte;. ¶ Ebi
sciendum. q; per egyptios qui in
terpretantur obscūri intelliguntur pecca
tores in tenebris vitiōū existentes de q
bus ps. Nescierūt neq; intellexerūt in te
nebris ambulant. ¶ Per pplm autē dñi
quem dñs eduxit de egypto intelliguntur
penitentes quos dñs eduxit de tenebris
peccato;ū ut ipsos pducas postmodū ad
patriā paradisi. q; nob reducens ad memo
riam dixit Moy. ppls. Deutero. 4. Vos
autē tulit dñs et eduxit de fornace ferrea
egypti. ut haberet populum hereditariū

Fecit est in presenti die. **P**er angeluz autem interficiētem heies intelligit diuina iusticia puniens peccatores de quibus ps. Sic fluit cera a facie ignis sic peat peccatores a facie dei. sed aduertendum qd licet angelus egyptios. i. peccatores interfecerit tam filios Isrl non tangit. i. penitētes ipso dño ptegente. vt quilibet eorum dñe potuerit illud ps. Tu autem eruisi animā et nō pīrer pīecisti post tergum tuū omnia peccata mea. **P**roterit autem nunc dō pplm suū per sanguinem agni quo domus erat signata. Nam p illum agnum intellr yhs de q dicit Baptista Iohānes. Ecce agn⁹ dei ecce qui to. peccata mūdi. p domū autem intelligit quilibet homo instar domus debet yhs per grāz habitare vñ. i. Cor. 2. Nescitis quia tēplum dī estis vos et spūs dī habitat in vob. homines igitur qui volunt iusticia dei punitiua euadere debent seipos signare xpī sanguine ipsius passionem iugiter meditādo vt dicat quilibet cum aplo illud galli. 2. xpo crucifixus sum cruci. Nam ipse in quo. et de quo habem⁹ redēptionez p sanguinem ipsius remissionem peccatoz secunduz diuicias gratie eius que super abundauit in nob.

Tertia pars.

Equit. vnus autem ex ipso et. vbi tangit dignitatem respondētez audactius qd probat pularis cōsulatio. Quia enim cayphas erat i gradu digno qz pontifex et pīnceps. hinc est qd inter cōsularios dedit responsum hic autem tria cōsidera. s.

Personalem pditionem.

Prophetalem expssionem.

Realem declaratōem.

Quantū ad primum dicit vnus autem ex ipso et. Iste pontifex vidēs se in sublimi gradu posituz arrogāter prim⁹ inter oēs respondit xpo fortius inuidens de cuius tamen arrogātia dicit Chuso. Cum autem illi hesitabāt et in ordine cōsiliū pponebāt

dicētes qd facimus. hic nimis inuerecū de et euz crudelitate clamauit. **Q**uantū ad scdm dicit. Dixit eis vos nescitis et. quādo enim aliqui vlt auctēticare suū cōsiliū conat aliorum dicta infringere vel ipsos de negligētia rephendere. et fm hīc duo cōsidera. s.

Reprehensionem negligentis pñlij.

Responssionem pñdentis epi.

Quantū ad primum dicit. dixit eis et. pñtices qdem et pñci qui pñlijz college: ut aduersus yhm nesciebant inuenire cōtra ipm cōsiliū. et ideo dixit eis vos nescitis.

Quantū ad responssionē pñdentis epi dicit. Quia expedit nob et. cayphas qdem pferens ista verba et dans suū pñlij vnam intentionē habuit. et aliam vero habuit spūs sanctus: q voluit. qd ista l3 ignoreret pferret. Nam intentio chayphe loquendo. scdm dubitatōem ppositam erat qd expeditius eant qd yhs q erat vnus solus homo scdm opinionem suāz moreret. qz qd romani venirēt ad ciuitatez destruedā et pplm captiuaret vnde sic arguit vbi bonum priuatū pīudicat boni cōi. bonum priuatū est dimittēdum et bonum cōmune pelligendum. sed bonum q est vna singularis psona pīudicat bono cōi. quia si vixerit tota gens pñt igitur expedit qd moriatur. **I**ntentio autem spiritus s. fuit qd expediebat qd yhs moreret pro salute humani generis ne totuz genus pīret vnde Theo. Loquēs de verb chaype dicit aut ipse qdem praua dixit intentione tñ spūs s. gratia eius ore vsa est ad futuri pñlagiū.

Quantū ad tertiū dicit. hīc autem a seipso et. vbi tria pñdere possum⁹. s.

Locationis modum.

Redēptionis actum.

Supplectōis fructum.

Quantū ad primum dicit. hīc autem et. homo enim loquit alii aliqua instinctu suo pprio naturali. alii vero motus supiori virtute qzuis nō intelligat nec psequatur qd dicit

fm intentionem virtutis mōentis. et isto secundo modo locutus est hayphas fm dñg. Ignorans quid significaret i^a q^upse rebat. rōne autem officij fuit sibi pcessa illa pphetia et non alij. vnde Criso. Unde quanta est pontificalis virtus peccantis pontifex enim est effectus et sibi indign⁹ exñs pphauit nesciens quid diceret.

¶ 2^a ad redemptōis actum dñc q^u yhs moriturus p gente. vbi Criso. Unde quanta spiritus sancti virtus est et mente eim mala voluit proferre verba prophetie.

¶ 3^a ad supplectōis fructū dñc. et nō tm p gente et. h^{ic} eim cayphas solum loquere tur de gente iudayca q^u non perirer. expe diebat q^u moreretur xps: tamen fm intē cōm. s. mouentis xps non solum mortu rus p iudayco pplō erat sed p toto gene re humano vniuersaliter sumpto vt sicut totum genus humanū per adā fuit mor tuus: ita per mortem xpi recuperaret vi tam. q^u cognoscēs apl's dñc. prima cor. 15. Qm qdem p hominem mors. et p hoiem resurrectō mortuorū. et sicut in Adam oēs moriuntur: ita et in xpo omnes viuificabū tur. Sciēdum est autem hic vbi fit mē tio de morte xpi loquendo spūaliter. Chri stus dñc pōt mortuus p humano genere multipl^r. s. sicut.

Pastor: diligēs p suis ouibus.

Iustus inocēs pro peccatoribus.

Pater ppatēs p suis filiis.

Dñs ptegēs p suis seruulis.

¶ 4ª sic pastor: diligēs p suis ouib⁹. Hā xps q^u dñc d seipso Jo. x. Ego sum pastor: bon⁹ p suo grege sustinuit passionē. d q^u p phetauit zach. 13. d. Percute pastore et dis pergent oues. Hā tē xps pastor: pcutus ē qñ capt⁹ vicular⁹ fuit. d q^u Jo. 18. Choro et tribunus et ministri iudeorū pphēderūt yhm et ligauerūt eū et duxerūt ad Anā p^m tē at disp^{le} sunt oues qñ sicut dñc Abath. 26. Discipuli eo relicto fugierūt oēs qz qui dē mortē spemet pdixit. d. Jo. x. Ego sum

pastor: bonus et cognosco oues meas et eo gnoscunt me mee. sicut nouit me pater. et ego agnosco p^{re}m: et aiaz meā pono p ou bus meis. **¶** 2° xps mortu⁹ est p hūano genere sic iustus et inocēs p peccatib⁹. Hā yhs q^u de seipso dñc Jere. 2. Ab qz peccō et inocēs ego sum. p toto hūano genere exi stente in tenebris peccōz mori voluit redi mendo. Unde beatus Pe. in canf. sua. 3. dicit. Xps semel p peccatj nostris mortu⁹ est iustus p iniustis vt nos offerret deo mortificatos qdem carne viuificatos aut spiritu. sed tamen considerans Jb. ingra titudinem hominum dicit Jb. 7. Qd ad pcuratōem impijssime Jezabel fuit mor tuus Nabot sine culpa quo mortuo misse runt ad jezabel dicentes mortuus est Na bot et lapidatus. **¶** Vbi sciēdū q^u per Na bot qui interpretat^r pphā vel pphetia in tellr xps q^u fuit verus ppheta. de quo dñc Abath. 21. h^{ic} est yhs pphā a nazareth gal lilee. per Jezabel at qui interpretatur flu rus vanus. intelligunt pontifices et pha risey qui vani diei potuerunt. q^u xpm nō cognouerunt saluatorem suum. cum tamē viderent eius opa que null⁹ solus homo facere potuisset. vt sic in eis verificatum fuerit illud Sap. 3. Vanī sunt oēs hoies in quibus non subest scia dei. et de his q^u vident bona non poterunt intelligere eū qui est neqz opibus attrēdētes agnouerūt qz essz artifex. Sic igit jezabel pcurauit mortē nabot inocētis. Sic pōtīfices et pha risey xpi mortē qñ pgregati sunt pncipes sacerdotū et seniores ppli in atriū pncipis sacerdotū q^u dicebat cayphas et psciliuz fe cerūt quō yhm dolo tenerēt et occiderent. Abath. 26. **¶** 3° xps mortu⁹ ē p gñe hūa no sic p^{re} ppatēs p suis filiis. Hā xps d q^u pphice dñc Jb. 9. Daruul⁹ ei nat⁹ ē nobis et fili⁹ dat⁹ ē nob. et fact⁹ ē pncipat⁹ sup hu mey ei⁹. et vocabit nomē ei⁹ admirabil⁹ psc liari⁹. dñs for. p^{re} futuri seclī. pnceps pa cis p nobis filijs suis qbus ppassus fuit

voluit mori vt salutē cōsequeremur eter
nam vt verificetur illud p^oimo Thymo.
5. Non enim posuit nos deus in iram sed
in acq̄sitōnem salutis p dñm nrm̄ yēsum
Christum, mortuus est p nobis, vnde po
tuit figurari per Danid, de quo sententia
liter dñ. 2. R. 18. Qd cum audiss̄ mortem
filij sui Absalon l; psequeretur ipm̄ cōpati
ens sibi dicebat quis mihi det vt moriar
p te fili mi Absalon. ¶ Abi sciendum q
p dō regem intllr̄ xps̄ q iuxta illd̄ Apoc.
19. Habz in vestimēto ⁊ in femore suo scri
ptum rex regum ⁊ dñs̄ dominantium. p
Absalon aut̄ qui interpretatur p̄fio ama
ricatio psequentem p̄rem suum. ⁊ fuit val
de formosus, intllr̄ totum genus hūanuz
q̄ deus fecit pulchrum sibi rōnalem aiaz
tribuendo, q̄ tunc p̄rem suum p̄secut⁹ fu
isse dñ: qñ p̄mi parentes fecerūt p̄ p̄ce
ptum dei nostri, ex quo secuta fuit patris
amaricatio, q̄ incarnatus dei filius fuit, q
p redemptiōe humani generis sustinuit
amaritudinem passionis: q̄ vt ostendat
voluntaria videns humanuz genus mor
tuum vt sibi vitam redderet dicebat in
star David: q̄ mihi det vt moriar p te
fili mi Absalon q̄ beatus De. reducens
nob̄ ad memoriā, d. in cas. sua. Sciētes
q̄ non corruptilibus auro vel argēto re
dempti estis de vana vestre conuersatiōe
p̄ne traditionis, sed pretioso sanguine q̄
si agni incōtaminati ⁊ imaculati yhu xpi.
¶ 4° xps̄ mortuus p humano genere ē
sicut dñs̄ p̄tegēs p suis seruulis. Nam
xps̄ de quo dñ Deutero. x. Ipse est deus
deorum ⁊ dñs̄ dominatū nos p̄tegēs p
nobis mori voluit, fuit figuratus p iacob
regem israel: de quo finaliter dñ. 3. R. 22.
Qd cū stans in curru suo pugnaret cōtra
regem syrie ⁊ suum exercituz p̄cussus fu
it de sagitta in pulmōē ⁊ stomacū ⁊ mor
tu⁹ ē vesp̄e. ¶ Abi sciēdū q̄ p regē acab
q̄ interpretatur p̄nitās f̄nitatē potent̄: itel
ligit xps̄ q̄ f̄nitatē nobiscū h̄uit rōe b̄na

nitatē, p̄nitatē at̄ rōe deitatis cui possum⁹
dicere illud Jh. 63. Tu dñe p̄r noster es ⁊
redemptor noster a seculo nomen tuum.
Iste est rex israel qui interpretatur vidēs
deum, q̄ ipse rex oīum sanctorū in patria
deum p̄templantium clara luce. ¶ Per
regem aut̄ Syrie qui interpretatur sublimi
tas intllr̄ dyabolus d̄ quo dñ Job. 41. Ip
se est rex super oēs filios superbie, cuius
exercitus est p̄geries peccōrum, rex igitur
israel, i. xps̄ stās in suo curru pugnauit p̄
dyabolum. Nam per curru lignum ha
bentem rotas q̄tuor intllr̄ crux xpi que
fuit lignea in qua cū tabula superius po
sita fuerunt quattuor anguli q̄ possunt p̄
quattuor rotas mystice designari. ¶ In
isto igitur curru stās xps̄ pugnauit con
tra dyabolum quem moriendo deuicit. ⁊
tunc vicit leo de tribu iuda radix David
Apoc. 5. ¶ Dicitur aut̄ q̄ mortuus ē ve
sp̄e rex israel, i. xps̄ q̄ circa horam no
nam tendentem iam sole ad vesp̄erā mor
tuus est, dñ aut̄ q̄ rex percussus ē, quia
xps̄ in cruce p̄cussus fuit vsq̄ ad cor in
dextro latere lance, vt habetur Jo. 19. per
quattuor aut̄ angulos crucis intelliigi pos
sunt q̄tuor virtutes quas nob̄ xps̄ i cru
ce p̄dēs oñdit, s. patiētia, obediētia, hu
militas ⁊ caritas, de q̄bus loquens Ber.
sup Cant. sermōe. 65. dñ. xps̄ in passione
patiētiā exhibet, humilitatem comen
dat, obediētia implet, caritatem perficit
his virtutū quattuor gēmis corōa crucis
ornat, est ei supeminens caritas, a dextris
obediētia, a sinistris patiētia, i. p̄fundo ra
dix virtutū humilitas.

Quarta pars.

Egitur ab illo ergo die ⁊c. Abi
tangit prauitatē p̄sequētē crude
lius. q̄ pbat mor̄g machinatio
pōtiffes qdē ⁊ p̄bet audito a cayphe con
scilio diffinitiuā dederūt siniam b̄m Criso.
¶ Ista at̄ sinia data ē xpm̄ fuit iniqua ⁊ i
usta, Ex aio, Ex cā, Ex ordine. ¶ P^o ex

quo qd eam dederunt pp inuidiam. unde
Abh. ij. sciebat enim qd pp inuidiam tra
 didissent eum sumi sacerdotes. **Secun**
 do ex ca. qd nulla causa iusta erat mortis
 sue. unde dicit **Pillat** **Luc.** 23. Ecce ego
 coram vobis interrogans nullam inuenio
 eam in homine isto. ex his in quibus euz
 accusatio. **3°** ex ordine qd ipm non con
 demnauerunt sponte confessus nec tetib⁹
 deuctum. unde **Abh.** 14. **Multi** eim fal
 sum testimonium dicebant aduersus euz
 et conuenientia testimonia non erant. **Q**
 igitur isti 3 **Christum** dederunt iniustaz
 iniam: in die iudicii dicet illud **Abh.** 15.
 Discedite a me maledicti in ignem eter
 num qd paratus est dyabolo et angelis ei⁹.

Quinta pars.

Equitur. **Yhs** ergo iam in pala
 te. vbi tangit bonitatem declara
 rem prudentis. qd probat doctri
 nalis absentatio. **xps** sicut bon⁹ magister
 et pastor: sciens suos discipulos persecutio
 nem passuros. vt habetur **Luc.** 21. **Ipso**
 ne dispent dat eis exempluz qd ipse absen
 tauit a suis psecutoribus ita et ipsi tpe. p
 tpe suos persecutores vitare. hic igit tria
 considera. s.

Diffugiū exēplartatis pfo: tang.

Terminū securitaz ptegent.

Collegiū societatis cōdescen.

Q^{da} ad p^m dicit. **Yhs** ergo ita et. **Ubi**
Crisostomus. Cum consilium congrega
 uerunt principes et pharisey vt occideret
Iesum. ipse cautius se obseruans non vl
 tra cum fiducia conuersabatur cum iude
 is. **Quantum** ad secundum dicit. Sed
 abiit et. **Christus** igitur absentans se a iu
 deis iuit ad locum desertum. non ad locū
 populosum ne forte et ipsi materiā accipe
 rent vt ipsum persequerentur. et sic i loco
 deserto geti⁹ moreref. vñ **Orig.** nō ad aliā
 ciuitatē abiit populatā s; ad quēdā reorā
Q^{da} ad 3^m dicit. et ibi morabaf cū disci
 pulis suis. discipuli enim sicut obediētes

et reuerentes **xpo** erant societas pdesce
 ad habitandum cum eo: et id **xps** libenter
 habitabat cum illi. **Ideo** d^r **Jo.** 6. Abiit er
 go **Yhs** in montem. et ibi sedebat cū disci
 pulis suis. **Abh.** aut loquendo d^re
 possumus qd p iudeos **xpm** persequentes
 intelligi possunt mali homines bonos p
 sequentes siue vicia et peccata q incensant
 hoies persequuntur: vt quilibz dicit pos
 sit cum p^o. **Multiplicati** sunt q tribulat
 me a testimonijs tuis nō declinaui. vidēo
 aut homo se fortiter psequi d; fugere ad
 desertum pnie et inimicos p viribus deuī
 tando. **Signanter** at d^r q vadens i de
 sertum morabatur iū ciuitate effrē qui in
 terpretat fertilitas. qd l; status pnie istar
 deserti sit asper tamen re vā est fertilis:
 qd per pniā regnū acqrit sempiternum
 iuxta qd **xps** dicit **Abh.** 9. pniāz agite ap
 propinquabit regnū celoz. Ad quē regnū.

Sabbato dominice qnte in. xl^o.

Agitauerūt autem princi
 pes sacerdotum vt et **Laza**
 rum interficerent et. **Jo.** ij.
Quia sū **Augu.** inuisa dils
 gere possumus incognita

nequaqz. ex quo appet qd nihil amat nisi
 cognitum: pueniens est vt res pretiosa et
 utilis cognoscatur: vt sic cognita si sit ab
 sens desideretur. si vero presens honore
 l; aliqui maliuoli ex his accendatur inui
 diam quibus displicet oē bonum. **Q^{da}**
 igitur **xps** pretiosus fuit in se qd teste cē
 turiōe. Vere fili⁹ deierat iste. **Abh.** 27.
 fuit et nobis utilis qd noster saluator pue
 niēs fuit qd manifestaretur hoibus vt desi
 derij possz interius et exterius honorari.
Hanc autem manifestationem pater
 et spiritus sanctus fecerunt in baptismo.
 vt habetur **Abh.** secundo. **In** hoc etiaz
 euangelio d^r q vox patris venit de celo
 dicens. et clarificauit et iterum clarificabo.

p ij

hanc autem manifestationem fecerūt opera miraculosa que fecit sicut mundare leprosos curare alias infirmitates varias resuscitare mortuos et specialiter quatuor duanum Lazarum. cuius memoria in hoc euangelio recolitur quod fuit materia iudie malis et impijs. bonis autem tam iudeis quam gentilibus reuerentie et honoris. Unde ipse dicebat Jo. x. Opera que ego facio in nomine patris huius testimonium perhibent de me. ut secundum Augustinum. Vult christus testimonium facta non verba. In hoc igitur euangelio beatus Iohannes quatuor tangit. scilicet. Persequentiū malignitatē inuidiosam. Obsequentiū festiuitatē gaudiosam. Adherentiū sedulitatē amorosam. Contēplantiū veritatē luminosam. **P**rimū probat alius concitatus. 2^m occur sus adunatus. 3^m affectus demonstratus. 4^m effectus nunciatus. Primum in pñ. 2^m in crastinum at 7c. 3^m ibi. Erant autē gentiles 7c. 4^m ibi. nūc aia mea 7c.

Prima pars.

Quantum ad p^m ubi tangit 7c.

q^d probat 7c. dñc. Cogitauerunt

7c. Nam homines inuidi alium

prosperare videntes deiciuntur in animo. et querunt possitenuis ipsius famam extirguere ipsum et alios qui sue fame causa malignius persequendo. Quia igitur principes sacerdotum videbant quod per Lazarum suscitatum christus erat famosus in populo determinauerunt Lazarum interficere inuidia peritatis. hic igitur duo psidera. scilicet.

Intentioem deprauatam.

Occasionē allegatam.

T 2^m ad p^m dñc. Cogitauerunt 7c. Cū ei principes sacerdotum ex resuscitatione Lazari debuissent christum extollere. tñ sic maligni persecuti nō solū ipsum sed et Lazarum resuscitatum a mortuis ut sic fama miraculi deleret: sed quibus dñs Jere. ij. Cogitauerunt super me scelera. dñtes venite mittam lignū in panē eius. et credamus eū de terra viuētū. et nōm eius nō memoretur apli. Sed quod hic cogit a

uerūt et errauerūt et excecauerūt ei illos malitia eorum sap. 2. **T** 3^m ad 2^m dñc. Multi per illum 7c. Nam homines vidētes miracula que faciebat christus et spāliter quā viderūt quod resuscitauit Lazarum quatuor duanum crediderunt in christum. quod tñ displicebat principibus sacerdotum. Unde Jo. ij. Multi ex iudeis qui venerant ad Mariam et martham et viderant que fecit crediderunt in eum.

Secunda pars.

Equit. In crastinum at 7c. ubi

o tangit obsequium: festiuitatem

gaudiosam. quod probat occur sus adu

natus: per opera indicantia magne potentie et operantibus honor exhiberi. Quia igitur christus Lazarum resuscitauit a mortuis. quod quidem diuulgabat a turbis. hinc est quod vltimo tanto miraculo maximā potētiam declarantem: christus merito debuit honorari. Quia inuidi de bono alterius inuidēt. Iohannes enim vident honorem exhiberi alicui fortius contristant. et secundum hoc tria possumus psiderare. scilicet.

Deuotoꝝ pcessionē.

Populoꝝ comēdatōem.

Inuidioꝝ obstinatōem.

T 3^m ad p^m dñc. In crastinū 7c. i. pcessionē

ne quā scā yhu vel christo fuerunt tria. scilicet. po

pulus occurrēs. christus suscipiēs. et apli ce

rus hoc vidēs: secundum huiusmodi hic tria psidera. scilicet.

Ex pte ppli modū festinalē.

Ex pte xpi actū exēplarē.

Ex pte cetis apli obsectū sciētialē.

T 4^m ad p^m dñc. In crastinum 7c. quā ei dñs aliquis dignus reuerētia vēit ad locum aliquē homines illius loci occurrūt ei solēnter ipsi faciē magnificis et verbis pacificis honorando. et secundum huiusmodi hic tria psidera. scilicet.

Aduētum nunciatum.

Obsequium demonstratum.

Preconium proclamatum.

T 5^m ad p^m dñc. In crastinū 7c. Sic eijs dñs Jo. 22. añ. 6. dies pasce vēit yhu in bethania ubi fecerūt sibi cēam et Bartholomaeus ministrabat. et Lazarus quē suscitauerat

erat vnus ex discumbentibus cum xpo in
 crastinum at venit yhs Ierosolimá & no
 tum fñi fuit turbis que venerūt ad diem
 festum. vt sic dicere potuerint illud Iob.
 Audiuimus famam potētie tue. **¶** Quā
 tum ad obsequium demonstratum dic. Ac
 ceperunt ramos arborū & palmarū & pces
 ferunt obuiam ei. signum qdēz demonstra
 rum & reuerentiē qñ quis vadit pacifice
 obuiam alicui venienti. **¶** Quia igit tur
 ba qñ cognouit xpm venientem ier. soli
 mam exiit obuiam sibi demonstrauerūt
 honorem & reuerentiā qñ habebant ad
 ipsū: vt de ipso dici potuerit illd Eccli.
 25. Domines sensati obuiauunt xpo. dñ at
 qñ cū ramis palmarum obuiauunt xpo.
 vbi multice loquendo dic Augu. Rami
 palmarum laudes sunt significātes victo
 riam que erat dñs mortem moriēdo supa
 turus in triūpho crucis de dyabolo moriē
 pñcipe triūphaturus. **¶** Loquendo vero
 moraliter possumus dicere qñ si volumus
 xpo digne obuare debemus ramos pal
 marum portare per victoriā oīz vitio
 rum. vt quilibz possit dicere illud Iob.
 Sicut palma multiplicabo dies. i. in ope
 ritibus virtuosus. **¶** Ad pconium p
 elamatum dicit. et clamabant osana. Nam
 homo petens ab alio beneficia. debet sibi
 honorem debitū exhibere. vnde hic duo
 considera. .f.
Suffragium necessarium postulatū.
Honorem debitum ānūciatū.
¶ Ad p^m dic osana. Nam osana idē
 est salua obsecro q idem est q saluifica. &
 sic est verbū. h aut salua erat suffragium
 necessariū hōi. postulare debemus dicēdo
 cum ps. Salua me fac dñs qm̄ intrauerūt
 aque vsqz ad aiām meā. **¶** Ad hono
 re obuī ānūciatū dic. bñdict⁹ q vēit i no
 mine dñi &c. vbi ānūciat honore duplicē .f.
 Sanctit⁹ emment⁹.
 Dignitat⁹ excellētis.
¶ Ad p^m dic. bñdictus q venit in no

mine dñi &c. Nam nulli pprie puenit be
 neditō nisi rōne sanctitat⁹ & bonitatis in
 ipo. Quia vō xps erat bonus & sanctus:
 iō puenienter benedici debuit & laudari: d
 quo dixit Helisabet virgini Marie Luc.
 primo. Benedictus fructus ventris tui.
¶ Ad honorez dignitat⁹ excellētis di
 cit. rex israel. Nam iudei a romanis op
 pressi & solūmodo sensum accipientes scri
 pturarum sñi lram legentes in diuersis
 locis scripture pmissum fuisse saluatorez
 & regem iuxta illud q prophetauit Jf. d.
 Jf. 38. Dñs enim iudex noster dñs rex
 noster. dñs legifer noster ipse veniet & sal
 uabit nos. crediderunt istum regem secū
 dum Theo. Absissus esse magne dignita
 tis & excellentie & aliud hñe cōmūem vsū
 qui liberaret eos de manibus romanorū
¶ Nam q: videbant xpm multa facere
 q cōem naturam hoīum videbantur ex
 cedere credebant ipm esse regem illum p
 missum in lege. vt sic dicere potuerit eis
 qñ ierunt obuiam xpo illd pmi. Jf. 12. Ec
 ce nunc rex gradietur ante nos. **¶** Ad
 ad actum exemplarem respectu xpi dic.
 inuenit yhs asellum &c. qñ eis actus alig
 confirmatur p scripturam autēticā tūc
 hz auctoritatē maiorem. & iō xps i actu
 suo dāns nobis exemplum ipm pfirmat p
 pphetiam. vnde hic duo pñsidera. .f.
 Humilitat⁹ oñsionem magīalem.
 Veritat⁹ confirmatōem pphetālē.
¶ Ad p^m dic. & inuenit &c. Exemplū
 qdem magne humilitat⁹ fuit qñ xps rex
 magnus & dñs non venit in equis & curri
 bus nec egare voluit: sed asinare. Vnde
 Theo. Quō dominus venerit ostēdit euā
 gelista. subdens & inuenit Iesus asellum
 & sedit super eum. **¶** Spiritualiter autēz
 loquendo Christus super asinū sedit &
 pulum ad designandū q ad saluandū oēs
 venerat tam iudeos q h legi portauerāt si
 gnatos per asinam q diu portauerat ba
 stum: qñ ēt gentiles q nullum iugum scri
 p iū

pture legis hēbant. p pullum indomitum designatos. 7 fm hoc videtur q prius super asinam sederit: 7 postmodum super pullum. q: prius iudeis legem habētib⁹ vitam salutis. pponit postmodum gentilib⁹ d quibus loquens apl⁹ Act. 13. dicit vobis primum oportebat loqui verbum dei. sed qm̄ repulistis illd. indignos vos iudicatis eterne vite 7 ecce pvertimur ad gentes. **¶** Quantum ad veritatis confirmatōem pphetalem dicit. Sicut scriptum est. **N**oli timere 7c. Nam cōfirmandū pplm dñi legit dñm fuisse Zach. 9. Exulta filia syon. i. Ierusalem. **J**ubila filia Jer^m. Ecce rex tuus venit tibi mansuetus iustus 7 saluator. ipse pauper 7 ascēdēs super asinā 7 super pulum asine. sed euāgelista magis curans de verborū similitudine dicit. **N**oli timere: vbi ille dixit exulta filia. euāgelista at dicit. Ecce rex tuus vēit tibi spiritalit̄ tria tangit. s.

Excellentiam nobilitat⁹ sūme.

Benivolentiam familiaritat⁹ carē.

Diligētiā sedulitat⁹ magne.

¶ Primo tangit excellentiam nobilitat⁹ sūme. cum dicit rex. Nam q: rex grad⁹ nobilitatis est 7 excellentie. 7 xps rex nominatur datur nobis intelligi q ipse est nobilis 7 excellentie sūme. Nam ipse rex sūmus est cui militant exercitus angelorū in celo. 7 ceterus electorū in mundo: de quo admiratiue dicitur Tob. 25. Nunquid est numerum militum cūus. q. d. non. Nam si cut solūmodo de angelis dicitur Dan. 7. **A**ngeli milium ministrabant ei. vt merito dici possit de ipso illud Ecclesiastici p. **¶** Unus est altissimus creator: omniū. op⁹ rex potens 7 metuendus nimis. sedēs super thronum ill⁹ 7 dñans dñs. **¶** 2º tangit bēniolētiā familiaritat⁹ carē. cū subdit tu⁹. **N**ā q: rex iste dñs tu⁹. i. hūmāo genere dat⁹: hic ē q datur nob intell⁹ q ipse familiaris est 7 bēniolētiē carē: q cognoscens beatus Iohānes dicit Jo. 3. Sic dñs

dilexit mundum vt filium suum vnigenitum daret vt omnis qui credit in eum n̄ pereat s; hēat vitam eternam. **¶** 3º tangit diligentiam sedulitat⁹ magne. cum dicit. venit. Nam iste rex sic magnificus 7 nobis familiaris factus ad nos vēisse dñi in sedulitatis 7 diligētiē magne. vnde ipse venit.

¶ Et lux intellectū illuminans sua claritate Et ignis affectū inflammas sua caritate. **¶** Et virt⁹ effectū corrobōans sua viuacitate

¶ Primo venit vt lux intellectū illuminans sua claritate. Nam de ipso dñs Jo. 1. Erat lux vera que illuminat omne hoīem venientem in hunc mundū. q cognoscēs p⁹. Dicebat da mihi intellectum 7 scrutabor legem tuam 7 custodiam illā in toto corde meo. cui rñdet xps i p⁹. Intellectū tibi dabo 7 instruam te. **¶** 2º vt ignis affectum inflammas sua caritate. Nam de ipso dicit **A**boy. populo Beutero. 4. **D**ominus deus tuus ignis consumens ē dñs emulator. 7 ideo **R**o. 5. Caritas dei diffusa est in cordibus vris per spiritum scñi qui datus est vobis. **¶** Tercio venit vt virtus effectum corrobōans sua viuacitate vnde de ipso p⁹. Deus noster refugium 7 virtus adiutor in tribulatōibus que inuenerunt nos nimis. q cognoscens **I**h. dicit **I**h. 12. Ecce dñs saluator: meus fiducia liter agaz 7 non timebo. q: fortitudo mea 7 laus mea dñs. 7 factus est mihi in salutem. q: igitur sic xps ad nos venit instar iudeorū debem⁹ ipm laudare dicentes benedictus q venit in nomine dñi. Nam ipz debemus benedicere. **¶** **¶** Primo in oibus locis pp̄ imensam potentiam maiestatis d. cum p⁹. In omni loco dominatōis ei⁹ benedic anima mea dñs. **¶** 2º in oib⁹ honoris pp̄ otinua influentiā potestatis pp̄ qd̄ cūlibz dñs rob. **¶** **¶** Omni tpe bñdic dñm 7 pete ab eo vt vias tuas dirigat 7 oia consciētia tua in ipso pmāeat. **¶** 3º in oib⁹ modis pp̄ infinitā influentiā bonitat⁹. iuxta illd

endo pñaliter iformãdo vt dñcipossit pe
tẽtib⁹ illd pñ. Accedite ad eũ ⁊ illumiñami
ni ⁊ facies vře nõ confundent. ⁊ pñ h̄ hic
q̄ttuo: possum⁹ pñderare .s.
¶ Deutõem deuotõis digne .
Intercessiõẽ curialitat⁹ magne .
Cõdescẽsiõẽ bẽignitat⁹ sũnie .
Informatõem vilitatis bone .
¶ T^Q^m ad p^m dic. erat at gẽtiles ⁊c. Ubi
duo pñdera. s. Deuotõis obsequium. Inter
cessiõis suffragiũ. ¶ T^Q^m ad p^m dic. Erat
at ⁊c. tẽplũ qđẽ Salomõis q̄ erat in ier^m
Famosus ⁊ in magna reuerẽtia toti mun
do i tñ q̄ in festiuitatib⁹ iudeoz ñ tñ ip
si. sed et multi de gẽtilib⁹ vẽiebãt. ¶ Im
mẽre igit̃ festo pascat̃is multi gentiles
venerant ier^m vt adorarent in templo .
Aliqui igitur de istis gentilibus deside
rabant xp̄; videre q̄ ipsi fama audierãt
d̄ suis magnis miracul⁹ sp̄alĩ d̄ Lazaro su
scitato vt completum fuerit figuratiue il
lud q̄ de Salomõẽ d̄r. 2. paral. 9. Qđ om
nes reges terre desiderabant videre faci
em Salomõis vt audirent sapientiaz qđ
dederat deus in corde suo. ¶ T^Q^m ad in
tercessiõis suffragiũ dic. hi ergo accessse
rũt ad phylipũ ⁊c. Ubi fecẽũ h̄; aliquos
q̄ qđ desiderabãt xp̄m vidẽt̃ erat p̄scliti cõ
uersi ad ritũ iudeoz de q̄bus dic̃ Criso .
¶ Prope erũtes de cetero vt p̄scliti fierẽt
fama isq̄ xp̄i audita volũt eum videre .
¶ T^Q^m ad 2^m dicit. vẽit phylipus ⁊c. bea
tus igitur Andreas primus fuit vocatus
a xp̄o ad gradũ apostolatus q̄ vocatus i
dicauit Symoni fr̄i suo adduxit ad xp̄m
in crastinũ. iuenit ȳsa phyl. pri⁹ ⁊ vocauit
eum: vt habet̃ Io. 1. Quia igit̃ Andreas
fuit p̄mus vocatus qđ phylipus. fecit sibi
phylipus reuerẽtiam notificãdo sibi pe
titõem qđ perebãt gẽtiles. q̄ sũt a xp̄o au
dierat̃ Mat. h̄. in v. ẽ gentium ne abye
rũtis ad ignarre sermẽnis. d. Quidẽa q̄
ignorantes ipsum erant gentiles noluit
apud Christum solus introducere s̄; suũ

consultus Andree et tunc pater rogauerunt
vñ Cri. o. Philipp⁹ dixit Andree quasi
prior existēti audierat enim in viā gentiū
ne abieritis ppterca cum discipulus cōi
tans cum magistro refert. ¶ Quantū ad
terciū dicit yhs autem Rñdit ꝛc. xps qui
dem sciens imminere tēpus sue passionis.
resurrectiōis ascensiōis in qb⁹ clarificat⁹
est. i. clarus factus. ad q̄ glorificatiōem se
quebatur cōuersio gentiliū. occasione acce
pta de deuotiōe gentiliū querentiū vide
re ipsum tēpus sue glorificatiōis primū
futurum anūciat dans intelligere. q̄ si tē
ipsum gentilis querebāt amplius ip̄m q̄
rerent cū esset glorificatus secundū Aug.
Quia igitur tunc ipsum gentilis videre
querebant sed quia erant in posterū cre
dituri. ¶ Quantū ad quartū dicit. Amē
amen dico vob⁹ ꝛc. aliq̄s enim volens aliū
inducere vt ip̄m in actibus suis sequat. d̄
sibi modum suū quem habz ostendere vt
sic videat si potest ipsum cum difficultate
vel facilitate imitari. xps igitur volens
discipulos suos inducere vt ipsum seque
rentur p̄dicat eis modum sue mortalitatis
vt sciant qualiter habeant eū sequi quez
etiam modū ostendit eis Luc. 9. Qui vlt
post me venire abneget semetipsum et tol
lat crucem suā et sequatur me. hic igitur
duo considera. s.

Actum passionis oñsum.

Actum imitationis suasum.

¶ Quantū ad primū dicit. Amen amen
ꝛc. Nam quia xps dixerat se clarificatur⁹
ne forte aliq̄s dubitaret de modo. hinc ē
q̄ istum modū sub typo rei tēporal⁹ osten
dit. d. q̄ sicut granū trimenti non fructifi
cat nisi mort⁹ sic nec filius clarificabitur
nisi post mortem suā. nam scdm Bedā
Ipse ex semine patriarcharū in agro hui⁹
mundi seminatus. i. incarnatus vt cū mo
riēdo cum multiplicatōe resurgeret. sol⁹
mortu⁹ est cū multis surrexit. xps autē p
mortē suā q̄druplicē attulit nob⁹ fructū. s.

Destructiōez potēte ipugnantis.

Deletōem macule deformatis.

Infusionem gratie viuificatis.

Collōnem glē quietatis.

¶ Primo p mortem xpi habem⁹ fructū
destructiōis potēte ipugnantis. Nam dya
bolus tanq̄ hostis hūani generis nos i
pugnat assidue volens nos inducere ad
peccatū vnde. i. Ps. 2. Aduersari⁹ vñ dya
bolus tanq̄ leo ꝛc. de cuius potētia d̄r
Job. 41. Non ē potestas sup terram q̄ cō
paretur ei q̄ factus est vt nullum timeret
istam autē ipugnatē potētiā xps per
suā mortem destruxit vt sic iuxta 1. Cor.
2. p mortē destrueret eū q̄ habebat mor
tis imperium. i. dyabolum. et liberaret eos
qui timore mortis p totā vitam obnexi.

¶ Secundo habemus p mortem xpi fru
ctum deletiōis macule deformatis. Nam
culpa maculat animā hoīs et eam deo exo
sa. vnde anime peccatrici dicit dñs Jer.
2. Abaculata es iniquitate tua coram me
hanc autem maculam siue culpam Chri
stus nob⁹ per mortem suā remisit. nam
iuxta illud Ep̄i. primo. Ipse ē in quo ha
bemus redēptionem per sanguinem ip̄i⁹
remissionem peccatorū vnde. i. Ps. 2. xps
semel pro peccatis nostris mortu⁹ est. iu
stus pro iniustis vt nos offerret deo mor
tificatos quidem carne viuificatos autē
spiritu. ¶ Tertio per mortem Christi ha
bemus fructum infusionis gratie viuifica
tis. Nam sicut homo propter peccatū dicit
ur spiritualiter mortu⁹ iuxta illud Iaco.
2. Lōcupiscentia cum cōceperit parit pec
catum. peccatū vero cum cōsumatum fue
rit generat mortē sic propter spūs sancti
gratia dicitur homo viu⁹ iuxta illud Jo.
6. Spiritus est qui viuificat caro autem
non prodest quicq̄. ¶ Hanc autem viuī
ficantē gratiam habemus per mortem
ip̄ius vnde Gal. 2. Vivo ego iam non
ego. viuit ergo in me Christus. q̄ autē nūc
vivo in carne in fide vivo filij dei qui dile

xit me et tradidit semetipsum pro me. **¶** Quare
to pro mortem christi habemus. fructum glorie
quietantis. Nam in hoc mundo quam per se
habe non possumus. unde Augustinus. **¶** Secundo
dñe ad te venire et inquietus est cor nostrum.
quiescat in te. Sed quando in gloria paradisi deus
videbimus et sibi perfecti coniuncti erimus. tunc
erit desiderium vestrum completum unde per
Satiabo: cum apparuerit gloria tua. **¶** Hanc
autem quietem et gloriam habemus pro mortem
christi. et hoc est quod confortatio nostra apostolus dicit Cor.
habentes itaque fratres fiduciam in introitu
sanctorum in sanguine christi. iniciavit nobis
viam novam et viuentem per velamen et car
nem suam ut de eo possimus dicere illud
Theb. 2. vocavit nos in re suam et gloriam.
¶ Propter igitur istos multiplices fru
ctus quos consequimur ex morte et passione
christi potest ipse dicere illud Eccli. 24. Ego
quasi vitis fructificavi suavitatem odoris
et flores mei fructus honoris et honestatis.
¶ Quantum ad actum imitationis suavitatis.
qui animam suam et. duo enim sunt inter
alia que inducunt aliquem ut alius solite
imittetur. scilicet.
Amor inclinans.
Premium aliciens.
¶ Et secundum hoc inter alia pericula tria
considera. scilicet.
Affectum viscerosum.
Obsequium virtuosum.
Premium gloriosum.
¶ Quantum ad primum dicit qui amat et.
Nam per animam intelligitur vita. amor et odium
vita hominis dupliciter potest considerare.
¶ Primo quod homo amet vitam suam in
tantum quod nolit eam exponere morti pro christo
sed potius vitam suam servare. talis amor
est malus et contrarius. quod homo sic vitam suam
odiat quod pro christo non timeret morti sibi
re istud odium est bonum. **¶** Alio modo
quod homo amet vitam suam ita quod non curet de vi
ta eterna. et iste male amat et contrarius. quod
vitam istam temporalem odit et despiciit pro

vitam eternam iste bene odit. et sic istius
duobus modis. amando perdit. et odiendo
custodit. **¶** Signanter autem dixit christus quod
odit animam suam in hoc mundo non autem odit
qui odit simpliciter sine additione. quia
vita hominis in hoc mundo. signata per animam
est plena multis miserijs et diversis peri
culis et hinc est quod prius homo deberet eli
geri dissolutionem anime a corpore. quam in ipso
vivere exemplo apostoli dñtis Eph. 1. Cupio dis
solvui et esse cum christo. Nam sic ibidem dicit
mihi vivere christus est mori lucrū. cuius causam
assignat dicit 1 Ro. 7. Video aliam legem in
membris meis repugnare legi mentis mee
et captivare me in lege peccati quod est in me
bris meis. et suspirans subdit. Infelix ego
homo quis me liberabit de corpore mortis hu
ius. **¶** Moraliter autem dicit Crisostomus. Amat autem
animam suam in hoc mundo quod desideria eius
inconvenientia facit. odit autem eam qui non
concedit ei noxia concupiscentie. **¶** Quantum ad
obsequium virtuosum dicit quod mihi ministrat
et. Nam de ratione boni servitoris et mini
stri est. quod sit sollicitus fidelis et assiduus. **¶** Quod
ad primum dicit quod mihi ministrat. quantum ad
secundum dicit me sequatur. quantum ad ter
tium dicit. et ubi ego sum ibi sit. et minister
meus. sed qua utilitate fiat dicit Augustinus.
Sed quo fructu qua mercede sequatur et ubi
sum ego illic et minister meus erit gratus
enim amatur et operis quo ministrat. Illi
precium sit esse cum illo. quod intelligendum
est non quantum ad localem habitationem
sed quantum ad glorie participationem. et ideo
his verbis christus tria tangit. scilicet.
Sedulitatem obsequij complacentis.
Accerbitatem supplicij premerentis.
Iocunditatem premij quietantis.
¶ Quantum ad primum dicit qui mihi
ministrat ministrare christo est facere si
bi obsequium complacens ad istud autem
obsequium hortatur nos apostolus 1 Ro. 12.
Obsecro vos per misericordiam dei ut ex
hibeatis corda vestra hostiam viventem

tenetā deo placētem ratioabile obsequium
vrm verus aut minister dñi esse.

Innocēs sine malicia.

Cōstans sine falatā.

Obediens sine pigrītā.

Primo dñi esse innocēs sine mali⁹ vt

sir i⁹ de quo dicit ps. Innocēs manibus et

mundo corde. vt dñs ipso illud dicat ps. Am-

bulans i via imaculata hic mihi ministra-

bat. **S**ecundo dñi esse cōstans sine fala-

cia vt possit dñe illud qd dicit Esdra. 2.

Esdre. 9. Ego cōstans anio factus sum fm

opitula idem dñi dei mei. **T**ertio debz

esse obediens sine pigrītā vt de ipso pos-

sit dicere dñs illud ps. In auditu auris

obediuit mihi talez ministrū instruit apo-

stolus. 1. Thy. 4. Tu vero vigila in cibis

labora opus fac euāgeliste ministeriū tuū

imple sobrius esto. **E**bi primo psidera

attentā circōspectionem cū dicit. tu vero

vigila vt sic dñe possit minister xpi et pla-

tus illud Jere. 3. Vigiliabo super eos vt

hedicem et plātem. **S**ecundo psidera

virtuosam operationem. cum dñs in oibus

labora. vñ tali dñs. 2. Thy. 2. Labora sic bo-

nus miles xpi yhu. **T**ertio psidera sa-

lubrez exortatōez. cum dñs opus fac euāge-

liste cui dñs Jh. 40. Sup montem excelsū

ascende tu qui euāgelizas tñō exalta i for-

titudine vocem tuā qui euāgelizas ier^m.

Quarto considera sollicitam governa-

tionem cum dicitur ministeriū tuū imple.

vt sic sit istar Barthē Luc. x. Barthē

autem satagebat circa frequens ministe-

rium. **Q**uinto considera tēperataz cō-

solationem cum dicitur sobrius esto vnde

apostolus. 1. Thes. 5. Non dormiam⁹ sicut

et ceteri. sed vigilemus et sobrii seamus.

Secundo tangit accerbitatez supplitiū

pmerentis cum dicitur. me s⁹ quatur. Mā

per istam sequellam intelligitur austeri-

tas et passio Christi in qua ipsum imitari

debemus si volumus eternaz p⁹mereri.

vt quilibet dicere possit illud Job. 23. Ne

stigia eius secutus ē p⁹ meo viaz elus⁹
custodui et nō declinaui ex ea dñs homo
aut tripliciter seq xpm. s.

Per paupertatem altiss⁹ mā p⁹ra avaritiaz.

Per puritatez mūdissimā p⁹ra luxuriā.

Per hūilitatem pfundissimā p⁹ra supbiaz.

Primo inqz per paupertatem altissimā

cōtra avariciam dicendo cum ps. Paup-

sum ego et in laborib⁹ a iuventute mea.

Per puritatem mūdissimā cōtra luxu-

riam dicendo xpo illud Job. purus ē ser-

mo meus et mūdus sum in p⁹spectu tuo.

Tertio p hūilitatem pfundissimā con-

tra superbiā dicendo cum dñs illud. 2. R. 6.

Ludā et vilis: sū plusqz fact⁹ sū et ero hu-

mil in oculis meis. **T**ertio xps tangit

iocūditatem p⁹mij quietatis cum dñs et vbi

sum ego illic et minister meus erit. Nam

p illud esse cum xpo intelligit illud iocū

de p⁹mum qd cum ipso p⁹ticipabimus in

gloria. vñ dicebat Christus ad p⁹tem Jo.

17. P⁹ quos dedisti mihi volo vt vbi sūz

ego et illi sint mecum et videant deitatem

meam qz dediisti mihi xps aut sūz mihi

stis ipm sequētib⁹ suam p⁹sentia tripli-

citer rep⁹mittit. s.

Et quierent⁹ feliciter.

Et epulent⁹ suauiter.

Et exaltent⁹ solēniter.

Primo vt quierent⁹ feliciter. de qbus

dñs Luc. ij. pueri mei mecum sunt in cubili.

Secundo vt epulent⁹ suauiter d qbus

Luc. dicit. 22. Vos estis qui p⁹māstis me

cū in tēp⁹rationib⁹ meis et ego dispono vbi

sicut disposuit mihi p⁹ me⁹ reg^m. vt eda-

tis et bibatis sup mēsam meā in re⁹ meo.

Tertio vt exaltent⁹ solēniter. de qbus

dicit. i. Ps. 5. hūiliamini sub potenti māz

dei vt vos exaltet in tēp⁹re visitationis.

Quantū ad premiū glōsum dicit. si qd

mihi ministra. ho. e^m p⁹ meus et c. Mā ho-

norari a deo idē est qd ab ipso eternall⁹ p⁹e-

miari qd qdē p⁹mittit oib⁹ honoratib⁹ i h⁹

mūdo suis obrēperādo mādag. iuxta illd

q̄ ip̄e dicit p̄mo. **R. i.** Quicūq; inq̄t hono-
rificabit me honorificabo eū. qui q̄stus sit
ille p̄z ex h̄i q̄ d̄ fuit fac̄ suos filios. et her̄
des regni sui et coheredes xp̄i. vt habet
Ro. 4.

Quarta pars.

**Equif. modo anima mea turbata ē et vbi tāgit cōplacentiū ve-
ritatem luminosā. q̄. pbat effe-
ctus nūciatus inter alia enim q̄ placet de
uotis hoibz ē gl̄ificatio xp̄i p̄ q̄z fuit
clarificatus mūdo. que clarificatio fuit et
noīa p̄ris sui in cuius noīe dicit in mūdo
venisse et ip̄m māifestasse vñ dicit Jo. 17.
P̄r māifestauit nomen tuū hoibz quos
dedisti mihi de mundo. hāc aut̄ claritate
petebat xp̄s vt et ip̄e clarificet p̄rem Jo.
17. P̄r venit hora clarifica filium tuū. vt
et filius tuus clarificet te et hanc clarificatio-
nem p̄mittit filio. sub admiratōe turbaz
quas xp̄s instruit. h̄z ex q̄busdā dictis in-
cipiant dubitare. et secundū h̄ hic q̄ttuor
possumus p̄siderare. s.**

**Promissionem sup̄nalem.
Opinionem popularem.
Declaratōem magistralem.
Dubitatōem litteralem.**

**Quantū ad p̄m dicit nūc anīa mea et.
Quare enī p̄r clarificare filiū fuit filij po-
stulatio. vñ hic duo p̄sideras.**

**Petitionem salutarem.
Rñsionem liberalem.**

**Quantū ad p̄m dicit nūc anīa mea et.
Nam clarificatio q̄z xp̄s petit fuit passio-
nem suā p̄ q̄z exaltatus fuit a p̄re et nomē
eius p̄ totum mūduz solēniter diuulgatū
Phy. 2. Hūiliauit semetip̄z fac̄ obediēs
vsq; ad mortē. mortē at̄ crucis. pp̄ q̄ et d̄
exaltauit illū. et dedit illi nomē. q̄ ē sup̄ oē
nomē vt in noīe yhu. oē gēu flectet celestiu
terrestriu et infernoy. et oīs linḡa p̄stet q̄
dñs yhs xp̄s in gl̄a ē dī p̄ris. **Et hāc aut̄
sensualitas respuebat. h̄z eam acceptabat
ex q̄ placebat patri. et scdm̄ h̄ hic tria pos-
sumus p̄siderare. s.****

**Passibil' sensualitaz timorē.
Intelligibil' p̄sonalitatē amorē.
Appetibil' sup̄nalitatē honore.**

**Quantū ad p̄m dicit. nūc anīa mea et. xp̄s
enī ex nō ver⁹ hō p̄mittebat alii naturaz
hūanā tiere mortē et d̄ ip̄a dolet. s. tpe pas-
siois sue. sic alias exurire et sitire et. et iō
q̄c nūc anīa mea turbata ē vt d̄re potuerit
illō p̄r. Anxiat⁹ est i me sp̄s me⁹ et i me
turbatū ē cor meū. **Quantū ad intelligibil'
p̄sonalitatē amorē dicit. et qd̄ dicā p̄r saluti-
ca ex hac hora. Nam q̄z diu intellectual' anīa ē
sensualitaz p̄iuncta sibi p̄federat amorē nāli.
sibi q̄z p̄patit. et ip̄az appetit a p̄ris et p̄icul' li-
berit ex isto amorē xp̄s nē dicit qd̄ dicit. q. d.
qd̄ p̄ sensualitate nisi vt libet a p̄ris. et iō p̄r
salutē ficit ex hac hora penaz. s. subtrahēdo.****

**Quantū ad appetibil' sup̄nalitatē honore
dicit. S. p̄pterea venit in hora hāc. p̄r clari-
fica nomē tuū. Nam appetit⁹ rationalis pl⁹
d̄ honore q̄ est sup̄a naturaz. q̄z amare
sensualitatē ad q̄z naturalr̄ inclināt. et h̄z fa-
cit qñ neglecto sensualitaz amore volūta-
ti diuine i oibz se p̄format. iuxta q̄ cum
xp̄s dixisset ad p̄res Luc. 22. P̄r si vis tra-
sire a me calicē istū sibiūgit vextū nō mea
volūtas s̄ tua fiat. et p̄m h̄ dicit xp̄s p̄p̄a
vēi i hora hāc. q. d. n̄ cū iustū vt liberē ex
hac hora passiois et morē. s. p̄pterea hāc
vt. s. mouar. et iō volo mori ex q̄ morte. et
passione tu p̄r clarifica nomē tuū diffundē-
do notitiā tui noīa p̄ passionē meā i gēti-
bus q̄ qd̄z fuit sc̄m̄ fm̄ Criso. **Quantū ad pas-
sionē xp̄i nō sōm̄ nomē p̄ris diuulgatū fuit
p̄ mundū sed et nomē xp̄i vt verificatū fue-
rit illō **Malach. i.** Ab ortu solis vsq; ad
occasum magnū est nomē tuū i gentibus.
**Quantū ad rñsionē liberale dicit ve-
nit ergo vox de ce⁹ et. Nam sic in xp̄o erat
deitas et hūanitas sic p̄r eum clarificauit
q̄stū ad vtrāq; naturā. Nam quantū ad dīta-
tem ip̄m clarificauit. q̄z ab eterno ipsum
clarū genuit. iuxta illud Sap. 7. Ip̄e can-
do et lucis eterne et speculum sine macula.******

Quantum ad humanitatē clarificauit
ipm quando victor a mortuis resurrexit :
de qua claritate dixit xps discipulis imi-
nente sua passione. Jo. 12. Nunc clarificat⁹
ē fili⁹ hoīs et de⁹ clarificat⁹ ē ieo. Si dō cla-
rificat⁹ i eo: et de⁹ clarificabit eū i semetipso
et continuo clarificabit eum. **Q**uantum
ad secundum dicit. turba autē que et. cau-
sa enim diuersitatis opiniois fuit dō vo-
ce ista in populo sūm Aug. Fuitq; licz illa
vox esset dearticulata et significatiua tam
modicū durauit. ita q; aliqui non intelle-
xerunt significatum vocis sed nec articu-
latōem aliqz. sed solum sonum pcepunt: et
isti dicebant tonitruum scū esse. **A**liq;
vero perceperunt dearticulatōem vocis.
sed tñ significatum vocis penitus ignora-
bant. et isti dicebant q; angelus fuerat si-
bi locutus. **Q**uantum ad tertium dicit
Rūdit Iesus et. Quia enim vox patris
ad xpm scā de celis: significans grām di-
uinam pp aliquos venit ad vtilitatem ip-
sorum debuerunt et illi propter quos vēit
et significatum ipsius clarius explicari. h
igit q̄ttuor possumus p̄siderare. s.
Necessitatē incūbētē.

Utilitatem p̄ntem.

Claritatem influentem.

Veritatē euidentem.

Quantum ad primum dicit. Respon-
dit xps et. Non enim fuit necessarium q;
i⁹ vox pp xpm veniret q; ipse sciebat om-
nia. Unde Ebr. 4. Omnia autem nuda et
aperta sunt oculis eius. sed fuit necessa-
ria pp turbam ignorantem xpm h; Aug.
et fructus sue sacratissime passioni. fuit et
necessaria propter aliquos qui dicebant
Christum a deo non esse: iuxta q; phari-
sei dixerunt Jo. 9. Non est hic homo a dō
qui sabbatum non custodit. Unde Criso.
ad illum enim instat vox patris. ipsi dice-
bant quoniam est ex deo. q. d. imo ex deo
est. **Q**uantum ad vtilitatem p̄ntem di-
cit. nunc iudicium est mundi et. Utilitas

quidem que fuit sequuta ad signatum vo-
cis audite fuit q; dyabolus qui p̄nceps
mundi dicitur. per passionem expelleret
de cordibus hominum: in quibus habita-
bat per infidelitatem quando Christo co-
gnito adhererent sibi per fidem. ad quod
sequitur clarificatio Christi sibi p vocem
promissam. Unde Aug. P̄: euidebat eim
dominus per passionem et glorificatōem
suam per vniuersum mundum multos po-
pulos credituros. in quorum cordib⁹ dy-
abolus intus erat. cui quando ex fide renū-
ciant eicietur foras. **Q**uantum ad cla-
ritatem influentem dicit. Et ego si exalta-
tus fuero omnia traham ad meipm.

Passio quidem Christi cā eiectionis
dyaboli ab hominibus. sed etiam a cōgre-
gatione fidelium ad salutē. quod quidem
prophetarum fuit Jf. 5. Ubi dicit. Leua-
bit dominus signum in nationes et cōgre-
gabit profugos israel et dispersos iuda col-
liget a quattuor plagis terre. Et ideo di-
cit se omnia ad seipsum tracturum ut ve-
rificatum de ipso fuerit illud J re. 31. In
caritate perpetua dilexi te. Ideo attraxi
te miserans tui. **Q**uantum ad verita-
tem euidentem dicit. h autem dicebat et.
Nam quia Christus aliquantulum obscure
dixerat suam passionem et mortem vocā
exaltationem a terra secundum Augusti.
Quia tunc fuit eleuatus in cruce. clarius
exprimit euangelista. d. quod suam p̄si-
gnificabat passionem et mortem. **Q**uā-
tum ad quartum dicit. Respondit ei tur-
ba. Iudei quidem ex verbis que Christus
multoties dixerat. et specialiter quia hīc
dicit se exaltaturum per quam exaltatio-
nem intellexerunt non passionem ipsius
credentes secundum litteralem sensum
scripture Christum non posse pati. dubi-
tant et querunt ab ipso. Quia vero de rōe
bōi magistri est discipulos vel auditores
in dubitatōibus suis erigere et veritatem
eis ostendere. Jo xps p̄dicēdo eis ipsoz

Ignorantiā instruit. sequacib⁹ suis dat exē
plum hic quattuor: possum⁹ p̃siderare. s.

Questionem testualem.

Diffinitioem scientialem.

Instructionez salutarem.

Absentatiōem exēplarem.

Quantū ad primū dicit rñdit ei turba
zc. Nam iudei accipiūt hic legem p̃ toto
veteri testam̃to in quo multis locis habet
q̃ x̃p̃s siue messias d̃bebat semp̃ manerē.
Nam dicitur J̃h. 9. Multiplicabit̃ eius
ip̃eriu⁹ z pacis nō erit finis z Sā. 7. Ido
testas ei⁹ potestas eterna que nō aufere
tur. z re^m eius q̃ n̄ corūp̃et. Quia igitur
iudei solū intelligebāt s̃m litteralem scri
pturę z nō spūalem ideo ex solo textu in
tellecto litteraliter mouent questioez x̃p̃o
p̃pter 1° que dixit de exaltatōe ipsius.

Quantū ad diffinitioez scientialez dicit
Dixit ergo eis ỹhs. x. Illi enim deficiūt
sciētia qui habēt modicū lūm. q̃ p̃ ex eo
q̃ omne q̃ manifestat̃ aliquid est lumen.
scientia autem māifestat̃ seibile ergo est
lumen. Sed iudei modicum lumen habe
bant z ideo dicit eis ỹhs adhuc modicu⁹
lumen in vob̃ est ergo claru⁹ est. sed ver
bum x̃p̃i q̃ deficiebant in scientia q̃ etiā
p̃ ex his que x̃p̃o dixerunt. q̃ habebant
ex lege q̃ manet x̃p̃s in eternum. Quia
lex non solum dicit. q̃ x̃p̃s manet in eter
num. sed etiam dicit. q̃ x̃p̃s debet mori.
nam J̃h. 9. dicitur de Ch̃risto. Sicut ouis
ad occisione⁹ duc̃tur z quasi agnus corā
zondentē se obmutescet z non aperuit.
os suū. z J̃ere. ij. dicit. Ego quasi agnus
mansuetus qui portatur ad victimā. z in
ps̃. Ego dormiui z soporatus su⁹ z resurre
xi quia dominus suscepit me. patet igitur
q̃ in iudeis erat modicum lumen scientie
quantū ad inte^m scripturę. **Q^m** ad in
structioez salutarem dicit. ambulate dum lu
cem hētis zc. vbi duo p̃sidera. s.

Veritatem admonētem.

Utilitatem cōsequentem.

Quantū ad primū dicit ambulate zc.
Cum enim iudei vt dictū est modicū lūm
haberēt scientie scripturaz quia sō^m cre
debant x̃p̃m in eternu⁹ mansurū z nunq̃
mōitūrum admonet eos x̃p̃s secundum
Augu. At lumen in eis proficiat vel q̃ co
gnoscant ipsum non solum in eternu⁹. mā
surum. sed mōitūrum resurrecturū z ascen
surum in celum z ad iudiciādum venturū
z q̃ non se permittant a tenebris cōprehē
di sic credendo ipsius eternitatem vt ne
gent mortis humilitatem. **Quantū** ad
utilitatem p̃sequentem dicit. z q̃ ambulat
in tenebris vbi p̃sidera hui⁹ admonitio
nis duplicem utilitatez. s.

Euitationem periculi.

Collōnez premij.

Quantū ad primū dicit z qui ambulat i
tenebris zc. vbi Cris. Quāta iudei dñiq̃
nunc agunt z nesciunt qd̃ agant. sed vt in
tenebris ambulātes putant qdem rectam
incedere viam cōtrariā. **Quantū** ad
collatōez premij dicit. dum lucem habetis
zc. Nam filiatio spiritalis per assimila
tionem filij spiritalis ad patres spirita
lem. p̃r autem noster spiritalis est x̃p̃s
inquantū deus qui ē lux vera que illumi
nat omnem hominem veniētem in hunc
mundum J̃o. p̃mo. Cui luci tunc aliq̃s as
similatur quādo habet de ip̃o perfectam
cognitionem z non semiplenā. Quia igit̃
iudei habebant semiplenam cognitionem
de x̃p̃o dicentes ipsum semp̃ mansurū nō
autem mōitūrum ideo orat̃ eos vt ad per
fectam cognitionem ipsius veniant conse
quentes misericordiā magnā. z utilitatez
quia filiationem ipsius vt eis dici possit
illud Eph. 5. Eratis enīz aliquādo tenebre
nunc autem lux in dño. vt filij lucis ambu
late. **Q^m** ad absentatiōem exēplarem
dicit. h̃ locutus est zc. vbi Aug. Abscōdit
se ab eis ne ab eis qui credet̃ z diliget̃ cu
piunt. Sed ab eis qui videbāt z iudebāt
z subdit Augu. Cum autem se abscondit

ipse in futurum p̄sultat nō sue potestati s̄
rogauit ex q̄b⁹ p̄ q̄ x̄p̄s se abscondit a pec
catoribus de q̄bus dicit. Deutero.22. Ab
scondā faciem meā ab eis ⁊ p̄siderabo no
uissima cor. Abāifestat autē se bōis iuxta
q̄ ip̄e dicit Jo.14. Qui diligit me dilige
tur a patre meo ⁊ ego diligā eum ⁊ mani
festabo me ei. s̄ in h̄ mundo per gratiam.
⁊ in futuro per gloriam.

¶ Feria secda dñice 6^a in .xl^a.

¶ Ante sex dies pasce vēit yē
sus in bethania ⁊c. Jo.12.

¶ Tria enim sunt inter alia si
gna dilectōis. s̄. Familiaris
receptio. Liberalis exhibi

tio. Corporalis visitatio explicata de quol.
Quia vero p̄ naturā corruptā multi sunt
mali q̄bus displicēt bona multo. accidit
q̄ de bonis q̄ vident murmurāt ⁊ ēt indi
gnant. s̄. filii filij Isrl̄. de q̄bus dicitur Is.
Abur murauerunt in tabernaculis suis ⁊
nō exaudierūt vocem dñi. ¶ Quia igit̄
x̄p̄s in bethania fuit familiariter recept⁹
ad cenā cui Abagō. fuit liberali obsecuta
ad quem videndū simul ⁊ Lazarū puenit
multa turba signū fuit curialitatis. ⁊ dilectō
nis ad x̄p̄m h̄ iudas p̄dītor mal⁹ ⁊ inui
dus s̄ aliqb⁹ x̄p̄s reuerēter exhibij mur
murauerit ⁊ h̄m h̄ euāgelista in euāgelio
hic quatuor tangit. s̄.

Solēnitatem refectōis recreantis.

Pietatem deuotiōis reuerētis.

Prauitatem detractōis murmurātis.

Sedulitatem cōgregationis inquirētis.

¶ Primum probat cōuiuium gratiosū.
Secundum obsequium amorosū. Ter
tium iudiciū viciōsum. Quartum colle
gium curiosū. Primum in p̄ncipio.
Secundum ibi Abaria ergo accepit ⁊c.
Tertium ibi. dicit ergo vnus ex discipu
lis ⁊c. Quartum ibi. Cognouit ergo tur
ba ⁊c.

Prima pars.

Quantū ad primū vbi tangit ⁊c.
q̄ p̄bat ⁊c. dicit añ. 6. dies pasce
⁊c. Ad festiuitatem alicuius cō

uiui. s̄. requirunt. s̄.

Temporis cōuenientia.

Loci cōgruentia.

Pabuli sufficiētia.

Bōicelli diligentia.

Collegij excellētia.

¶ Et h̄m h̄ hic. s̄. possum⁹ p̄siderare. s̄.

Collegij claritudinem

Tēporis iminētis ap̄itudinem.

Loci cōtinentis pulchritudinem.

Pabuli faciantis magnitudinem.

Bōicelli seruientis p̄mptitudinem.

¶ Quantū ad p^m dicit. Añ. 6. dies pasce

iudei enim pueniebant solēnitatem pasce
lez nā scdm Theo. decima die p̄mi mēsis

accepto agro ymolādo i festo pasce sequē
ti die. s̄. nona mēsis faciebant cōuiuiū ⁊ tē

icipiebāt exordia festiuitatis pasce. ⁊ isto
die fecerūt x̄p̄o cenam in bethania q̄ dies

fuit ante sextū diez pasce. ¶ Quantū ad

secundum dicit venit ȳs in bethania. be

thania q̄dem interpretat̄ domus obediē
tie appropinquāte igitur tempore passio

nis sue x̄p̄s in bethania venit secundum

Alciuiū. Ad designādum q̄ ip̄e fuit deo

patri obediens vsq̄ ad mortem. ¶ Quā

tum ad tertiu⁹ dicit. Fecerūt autem ei ce

nam ibi. ad istam cenam vocant omnes s̄

uoti Apoc̄. x. Quibus d̄f venite cōgrega

mini ad cenā magnā dei. ¶ Quantū ad

4^m dic̄. ⁊ Abartha ministrabat: martha

eniz tanq̄ s̄ x̄p̄o quē diligebat sollicita no

luit officiū alteri cōmitterē. s̄. solcite mini

strat̄ vñ de ipsa Luc̄. 4. Martha at̄ satha

gebat circa frequē ministeriū. ¶ Q^m

ad quintū dic̄ Lazar⁹ vero erat vn⁹ ex di

scipulis cū eo. ¶ Innuet̄ at̄ volēs euā

gelista de resurrectōe Lazari sig^m s̄ dicit

Lazar⁹ s̄o vn⁹ ⁊c. ¶ Spirituali at̄ loqn

do circa istā p̄tem s̄ possum⁹ p̄siderat̄. s̄.

Contuitum copiosum.

Locum gratiosum.

Tempus numerosum.

Adistrum virtuosum.

Collegium amorosum.

Quantū ad primū dicit fecerunt xpo cenam. p. cenaz in qua reficit homo corpore aliter intellr spiritual' refectio qz se dic nobiscū refici cōferendo nob suam grām. per qz nobiscū habitat in h mundo. 7 qua nos cum ipso reficimur in glā. iuxta illud qz figuratiue dicit Apoc. 2. Ecce sto ad ostium 7 pulso. si qd audierit vocez meam 7 aperuerit ianuā intrabo ad i. 7 cenabo cū illo 7 ipse mecū quo audito d; statim si delis ania esse sollicita vt aperiat. d. Cant. 5. Surgā 7 aperiam dilecto meo. Nam p pefulum siue serā lignēā tenens clausum hostiūz intelligi pōr. quodcūqz obstaculū phibens introitū xpi qd; totaliter amouere qd si factum fuerit tunc xps intrabit ad illū 7 cenabit cū i. 7 ipse secū. **Q**uā tum ad locū gratiosum dicit. qz ista cena facta fuit in bethania. bethāia interpretatur domus obediētie per qd datur intelli gi qd qui vlt xpo facere cenā o; qd sit obediens suis mandatis vt dicere possit illd Deutero 26. Obediui voci dñi dei mei 7 feci omnia que pcepisti mihi. 7 talis vere obediens potest figurari per Graditas quibus dixit Job. 33. Fecistis omnia vobis Aboy. in quoqz in omnibus obedistis.

Abi sciendum. qd per rubēitas qui interpretant videntes 7 graditas qui interpretant accincti intelligunt veri obediētes 7 humiles. qui instar rubēitarum debent videre quantū sit accepta a deo obediētia de qua dicitur primo. 12. 15. **A**bili or est obediētia qz victime vt quilibet vere obediēs dici possit illud Job. 30. Erūt oculi tui videntes pceptorem tuum 7 aures tue audientes verbum post tergum monentis. **I**lle dñi pceptore suū videt qd sibi obedit in p'sentia. Ille vō audire vba

monentis post tergum qd obedit in absentia. Qui etiam instar graditaz debent accincti esse. per pmpititudinem ad exequē dum madata quibus dicit primo Abach. 3. Accingimini 7 estote filij potētes 7 esto te parati in mane vt pugnetis aduersus nationes has que cōuenerūt dissipare nos 7 sancta nra. **P**er Aboy. aut qui interpretatur assumptus de aquis intellr deus p' qui de aquis assumptus dicitur qd nulli passioni 7 mutabilitati subiectus est qui dicit de seipso Abalach. Ego dominus 7 nō mutor. per Job. aut qui interpretatur saluator intelligit xps saluator humani generis. Comēdando igit Job. 1. Christus suos si deles dicit fecistis omnia que pcepit vobis Aboy. i. p' meus celestis mihi quocūqz in oibus obedistis vt d quol; illoz possit dicere illud xps ps. In auditu auris obediuit mihi. **Q**uantū ad tēpus numerosum dñi qd i. cena fuit añ. 6. dies pasce. pasca enim idēz ēq phasē 7 interpretatur trāsitus. p. quē intellr trāsitus quēz hō facit in mortem. añ igit istum trāsitū duz tēp habem⁹ merēdi dñi. s. viuum⁹ in h mūdo debem⁹ xpo cenā facere ipz recipiēdo p suā grām nos virtuosia opib⁹ disponēdo d q tpe dñi apla Cor. 6. Ecce nūc tps acceptabile. Ecce nē dies salutis nemini dātes vllā offēdiōez vt nō vitupet ministeriū nrm. Sed in oibus exhibeamus nos metipsoz sicut dei ministros in multa paciētia nec o; diffidere quia dicit dñs Job. 49. In tpe placito exaudiuit te 7 in die salutis suz tui. **I**sti autem tempori additur senarius quia dicitur añ. 6. dies pasce ad designandum tempus nob datum ad merendum. Nam cū septem dies totūz tēpus vertat 6. dies. s. ante mortem sunt opabil's. septimus vero getus. Nam sicut dñi Apoc. 14. Beati mortui qd i dño moriunt amodo iaz dicit spūs vt requiescant a laboribus suis. **I**de at fuit figuratū Exo. 23. vbi dñi qd dñs dixit pplo isrlitico. 6. dies opaberis

Septima die cessabis. **U**bi sciendum qd per pplm Israeliticu qui videns deu dñ. intelligi pot ppl's xpianus. nunc e videns deum in enigmate p speculum fidei expectans visionem postmodu facialez cui pr dici illd. Deutero. 26. En dñs elegit te vt sis ei ppl's peculiaris. dñ q. 6. dieb⁹ opes l. duz in hoc mudo viuit. q. postea nō erit cōpūs operandi 7 ideo dñ cuilibz Eccli. 9. Quodcūqz pot manus tua instanter opare. q. nec opus nec ratio nec sciētia nec sapientia erunt ap inferos quo tu pperas. **Q**uantū ad ministeriū virtuosum dic. qd Bartha ministrabat. Nam p Bartha que syro sermone interpretat dominas. vel dominatrix intellr in hoie ratio que dbz ceteris potentis dñari. vt de ipa dici possit illud. qd de Ioseph dictum fuit Iacob Gen. 45. Ioseph fili⁹ tu⁹ viuit 7 dñat i vni vsa tra egypti. Nam p fra egypti q interpretat renebrōsa intellr sensualitas a q originaliter vicia pululant 7 faciūt animā obscurā 7 tenebrōsam. tunc Ioseph. i. ratio i terra egypti dominat quādo pēst oibus potentis. **S**ecundo instar Barthe dñ xpo sollicitē ministrare vt possit figurari p abi satan de quo dñ. 4. R. pmo. Quod dormiebat cum rege dñ 7 ministrabat ei rex xpo nō cognouit eam. **U**bi sciēdū. qd p abi satā que interpretat patris mei incensum vel holocaustuz intellr deuota anima. q se dñ offerre holocaustū dño vt dicat cū ps. Holocauista medulata offerāz tibi cuz incenso arietuz. Que signāter dñ sunātia que interpretat mortificāo siue mortificata quia debet ppter xpm mortificari vicijs 7 peccatis vt possit dñe cuz ps. Propter te mortificamur toa die. ad q admonet aplo Coll. 3. d. Mortificate mēbra vestra que sunt sup terram abisatan igif. i. ratio dñ ministrare regi dñ. i. xpo vt dñe possit illud Eldre. 24. In habitatioe sancta coraz ipso ministravi. **S**ignāter at dicitur. qd rex nō cognouit ad designādū castū mini

sterium qd est inter animā ministratē. 7 xpm. Nam dñ Prover. 22. Qui diligit cor dis mundiciāz habebit amicu regem. **Q**uantū ad collegiū amozosum dic. qd Lazarus erat vn⁹ ex discubentib⁹ cū yhu. Nam per Lazarū qui interpretat adiut⁹ a dño q mortu⁹ fuit. 7 a dño resuscitat⁹. itellr homo qui ppter peccm. existēs mortu⁹ a dño per suam misericordiā suscitaf. qui signāter adiut⁹ a dño dñ. quia nisi dñ ipz iuuaret nō possz peccator. a peccato resurget vñ Jo. 5. Sic enim p suscitaf mortuos 7 viuificat. sic 7 filius quos vlt viuificat. Non vacat aut qd dñ Lazarū post resuscitatiōem suam. 7 nō ante discubuisse cuz xpo. q. duz aliqu exiit mortu⁹ 7 p peccm non potest cum xpo discubere. nisi pūo p gratiam suscitetur.

Secunda pars.

Equif. Baria ergo accepit 7c.

vbi rāgit pietatē deuotōis reuerentis qd pbat obsequiū amozosuz. Nam in quol3 actu pfecto. requirunt quattuor: cāe. 7 fm h in obsego qd legitur magd. fecisse xpo qdrupliciter psidea. i. Causam efficientem. Materiam cōgruentem. Formam euidentem. Finem cōplacentem.

Quantū ad primū dicit. Baria ergo 7c. Nam cā efficiēs in isto actu fuit Baria Magd. Nam Bartha existente solī cita de oibus discubentibus Lazaro discubente cum xpo intēto ad refectōez ppiā. Baria de solo yhu 7 ipsius obsego deuotius cogitabat vñ Criso. Baria aut nō faciebat cōem famulatū. sed ad soluz dom^o cōstituit honorem. 7 nō vt ad hoiem accedat sed vt ad deum. **Q**uantū ad scdm dicit accepit. libram 7c. Nam nardus fm yfidoz. 13. Ethimol. est herba aromatica fragili radice sed vigera. 7 folijs densis quoz sumitate cōsurgunt in spicas. tūc dñ esse pciōsus 7 ideo ad designādū pciōsi

latem vnguenti. de quo hic mentio. dñ
q erat nardi pistici. ¶ Quantum ad ter
tium dicit vñxit pedes yēsu etc. Nam q
vngere et extergere actus quosdam ipor
tat. et ois actus est forma: ideo in istis ac
tibus pōt formalitas designari. Duplicū
igitur actum hī pñdera. s.unctionem et ex
tertionem. de primo dñc dñs Luc. 7. Hoc
vnguentum vñxit pedes meos. et de secu
do ibid. pedes meos capill' terfit. ¶ Q^m
ad 4^m dicit. et domus impleta ex odore
vnguenti. Nam q vnguentum illud erat
odo:ferum. qñ fuit effusum dedit com
placentem odorem: vt merito Magd. di
cere potuerit illud Cant. primo. Dum eēt
rex in acubitu suo nardus mea dedit odo
rē suū. ¶ Spūalr at loquēdo hī quattuor
possumus pñdere. s.
Personā opantem.
Materia pgruētem.
Actum liniētem.
Effectum consequentem.
¶ Q^m ad p^m dñc Maria magd. Nā vno
modo interpretatur amara. et signat statū
penitentium qui debent de peccatis suis
cum amaritudine cordis dolere dicendo
illud Job. x. Loquar in amaritudine ani
me mee. s. veniam et misericordiam postu
lando. ¶ Secundo Maria interpretat il
luminata. et signat statum profitentium q
postqz veniam perceperunt de suis offen
sionibus debent per bona opera proficē
quam illuminatōnem petebat ps. Illumi
na oculos meos ne vnqz dormiam i mor
te. i. in peccato mortali: ne quando dicat
inimicus meus. i. dyabolus. pñcualui ad
uersus eum. s. in infernum deducendo cru
ciandum. ¶ Tercio Maria interpretat
stella maris. et signat statum perfectorum
qui instar stelle debent in alios influere
per doctrinam viridicam et vitam exteri
us exemplarem: vt sint ille stelle de qui
bus Baruch. 3. Stelle dederunt lumen in
custodijs suis et letate sunt. vt de talibus

dicatur illud q de Magd. dicitur Luc.
x. Maria optimam partem elegit que nō
auferetur ab ea. ¶ Signanter hī Maria
dñc Magd. que interpretatur magnifica.
q magnificum est hominibus et cōmēda
bile quando de peccatoribus efficiuntur
penitentes. et de penitentibus proficiētes.
et pñficiētibz autem ad apicem perfe
ctōis attingunt: de quoruz quolibet admi
ratiue dñc Aldre. x. Nōne magnificus ē q
hoc fecit. q. d. sic. ¶ Q^m ad materiam cō
gruentem dicitur q fuit libra vnguenti
nardi pistici. Nam hī triplicem statum
hominum predictorum. s. penitentium. p
ficientium: et perfectorum. dicuntur tria s
isto vnguento. s. q fuit de nardo q fuit pi
sticum et q fuit pretiosum. Nardus enim
est herba amara: parua et aspera. ¶ Per
vnguentū igitur de nardo q portauit ma
ria datur intelligi q penitentes. ¶ Pñmo
debēt esse amari p anxietatem in pñtione.
Nam debent pñeri de peccis vt dicat po
mino illud Jh. 38. Recogitabo tibi omnes
ānos meos in amaritudine aie mee. ¶ 2°
qz esse pua per humilitatem pñfessionis.
Nā pñtētes in pñfessione pñficat istar nar
di. et humiliare corā sacerdote. sua pñfēdo
peccata. et tunc talem vocat ad se Sap.
Si quis paruulus veniat ad me. ¶ 3° in
star nardi qz est asper p austeritatem sa
tisfactionis. Nam qui in delitijs carnis et
alijs peccatis fuerunt nutriti debent per
opera deo satisfacere. seipsos aspere affli
gere vt de ipsis dicere possit dominus il
lud Baruch. 4. Delicati mei ambulauerunt
per vias asperas. ¶ Secundo dicitur q
fuit pisticum. i. fidele fidelitatis in tribus
consistit. s.
In adhesionē.
Obsecutionē.
Dispensationē.
¶ Per vnguentum pisticum. i. fidele q
portauit Maria. datur nob intelligi q p
ficientes. ¶ Pñmo debēt esse fideles in

adherendo xpo cū reuerentia. iuxta quod
culibz dic̃t **Abay.** Deutero. x. Dñm deuz
tuū timebīs. ⁊ illi soli serues ipi adhibeb
⁊ intrabis in nomine illius. cū⁹ eām affi
gnās subdit. Ipse enim ē laus tua. ⁊ de⁹
tu⁹ qui fec̃ tibi magnalia. ¶ Secundo de
bet esse fideles in obsequēdo xpo. cū⁹ di
ligentia. p̃siderantes qz sic dic̃t Eccli. 46.
Bonū sancto deo. ⁊ ad qz admonet apl's
Ro. 5. 2. Obsecro vos p̃ misericordiā dei
vt exhibeatis corda ṽra hostiā ṽrētem
sancti deo plēctem rationabile obsequiū
ṽrm. ¶ Tertiū debet esse fideles xpo in
dispensando cum pudentia. Nam homo
bona que xps prulit siue temporalia siue
spiritualia oꝝ cum pudentia dispensare.
iuxta admonitōem beati **Pe. d. i. Caſit.**
sua. 4. Quisqz sicut accepit gratiam in
alterutrū illā administrātes sic bōi dispē
satores multiformis gratie dei. ¶ Tertiū
dicitur qz fuit p̃ciosum p̃ciositas autē in
tribus cōsistit. s.
In claritate sapiē.
In formositate gr̃e.
In caritate amicitie.
¶ Per vnguentū igit̃ illū p̃ciosū. qz porta
uit **Abay** dat̃ intelli qz p̃fecti. ¶ Priū
debet esse p̃ciosi p̃ claritatē sapiē illustrā
tio. Nam sic d̃t **Sap. 6.** Clara ē ⁊ nūqz mar
cessit sapiē. s. cui⁹ p̃ciositate d̃t **prover. 8.**
Abay. hōi ē sapiē. p̃cios opib⁹ p̃ciosissimis.
⁊ oē desiderabile n̄ pōt ei p̃pari. ⁊ iō cui⁹
d̃t **Prover. 16.** Posside sapientiā. qz auro
melior ē. acgre prudētiā qz melior ē argē
to vñ **Prover. 3.** Beat⁹ bō qz sapientiā in
uenit. ⁊ affluit prudētia. ¶ 2⁹ debet esse p̃
ciosi p̃ venustatē gr̃e decoratā p̃ qz debet
esse tā dō qz hōib⁹ gr̃osi. de qb⁹ d̃t **Eccli. 29.**
Florete flores q̃li liliū date odorem ⁊
frōdere i gr̃a. ¶ 3⁹ debet esse p̃ciosi p̃ cari
tatē amicitie p̃iungē qz ē p̃fco alioꝝ ṽr
surū. Nam iuxta illū. 1. **Cor. 13.** Nē at manēt
fidei spes caritas. maior ē at hōꝝ ē caritas
⁊ iō. 1. **Jo. 9.** De⁹ caritas ē ⁊ qz māci i cari

tate i deo māci ⁊ d̃s i eo. ¶ 2⁹ ad actū
lūmēsem. d̃t qz vixit pedes x̃li ⁊ extersit
capill' suis. vbi duplicē actū t̃git. s. vnctō
nis ⁊ extersōis. vnctio at ē triplex. s.
Austeritatis ⁊ penitentie.
Pietatis ⁊ clemētie.
Dignitatis ⁊ sanctimonie.
¶ Prima p̃petit penitentib⁹. 2⁹ p̃ficiēt
b⁹. 3⁹ p̃fectis exhibē. ¶ Priū ē vnctio
austeritatis. ⁊ p̃nie ⁊ ista p̃petit penitentib⁹.
vt d̃ quolqz dici possit illū qz de dō d̃t. 2. **Re.**
12. Quod surrexit dō de terra ⁊ locus ṽn
ctusqz ē. Nam d̃ terra p̃ccō d̃t surgere qñ
de statu culpe p̃sternentis hōiem. ad sta
tū venit penitētie. in qua lauat per lachri
marū effusionem ⁊ vngit per austeritatez
carnis maceratiōem. ¶ Secūdo est vnctio
pietatis ⁊ clemētie. ⁊ ista cōpetit p̃ficiēt
tibus quoz cui⁹ dicitur **Eccli. 9.** Omni tē
pore sint vestimēta tua cādida. ⁊ oleum d̃
capite tuo nō d̃ficiat vel d̃scēdat. ¶ Ter
tio ē vnctio dignitatis. ⁊ sanctimonie. vñ dic̃
dñs figuratiue **Exo. 29.** Cū laueris aaron
cū aq̃ inducas eū vestimēta sua. ⁊
oleo vnctōis fundes sup̃ cap̃ ei⁹. ¶ Vbi
qz p̃ aaron summū sacerdotē qz d̃t esse p̃fe
ct⁹ i virtutib⁹ itell' stat⁹ p̃fectoꝝ ⁊ digni
tate magna polentiū. isti vel d̃ aarō debet
exui vestimēta carnalib⁹ ⁊ lauari aq̃ spiri
tual' gr̃e. ⁊ sic vestimēta idui spūalib⁹ p̃
diuersitatē virtutū vt sic vngi oleo scitāz
vt d̃ quolqz dic̃t illud p̃a. Inuēi dō seruū
meū oleo scō mco ṽnxi eū. ¶ Quantū ad
actū extersōis fec̃ circa pedes dñi sciēdū
ē qz pedes dñi itelligunt̃ paupes ⁊ hūil's
p̃p̃ xpm. qz pedes sunt infimiores i corpe.
¶ Per capillos qz ex sup̃fluitate nascunt̃
intelligunt̃ sup̃flua que h̃z homo p̃ter sibi
necessaria. tunc igitur aliqz tergit capill'
suis pedes dñi. quādo subuēit paupibus
indigētibus d̃ sup̃flua facultatibus suis
quibus dicitur est **Christus** in die iudī
cij illud **Abay. 25.** Quod vñ ex minimis
meis fecistis mihi fecistis. ¶ Quantū a

Effectū consequentem dicitur qd dem^o p^{le} ta ē ex odore vnguētū. Nam sicut sunt tres status hoīū vt supradictū est. sic in quolibz statu d^o odorem dare vt penitētes odorem dant. p^o sensitiuū maceratiōem. p^o ficientes per pauperū subleuatōem pfecti per celestiuū contēplatiōem. Et p^omi dī cant illud Ecclī. 24. Quasi mirra electa dī suauitatem odoris. De his dicat illud Cant. 2. Quasi vinee florētes dedit odorem suū. Tertiū autē dicant illud Ecclī. 24. Sic cynamomū et balsamū aromatizis odorem dedi. Nam p^o odorem balsamī qd est suauissim^o contēplatio celestium diuinorum pōt intelligi in qua summa suauitas reperit. Supradicti igitur statuū diuersorū dantes diuersitatem odorū posunt dīe eūz ap^o illud. 2. Cor. 3. Xpi bon^o odor sum^o deo i his q^o salui sunt et in his qui peiunt. Alijs qdem odor mortis i mortez. Alijs odor vite in vitā. Nam d^o bono odore hoīs aliqui viuūt. s. boni qbus placeat bōa q^o facit. Alij vero moriunt. s. mali qbus displicet boni q^o quicūq^o facit illud displicuit iude d^o vinctōe dñi.

Tertia pars.

Equitur. Dixit ex discipulis suis iudas et. vbi tangit praunitatem detractionis murmuratis qd pbat iudicium viciosum. Quia enim iudas de vinctōe facta Christo per Mariam idebite murmurauit: euāgelista ipsius iude malam intentionem exponit et Christus cōmendat opus qd circa ipsum exercuit Mat. 23. et secundum h^o hic tria possumus cōsiderare. s.

Murmuratiōez indebita.

Explicatiōem viridicā.

Applicatiōem deificā.

Quantū ad primum dicit. dicit ergo vnus ex et. Vbi Augusti. hinc audies ex vnguento illo quomodo erat alijs odor: bonus et vitam. alijs bonus et mortem.

Naz sequitur dicit ergo vnus ex offi

pulis suis iudas et. Iudas enim sub specie subleuatōis pauperum q^o furtū optabat voluit suam maliciā per apparentez misericordiā palliā vt de ipso dici poterit illud Prover. 29. Homo qui blandio fietisq^o sermomb^o loquitur amico sugre te expandit gressibus. et tamen odor iste fuit ei in mortem. quia abiens laqueo se suspendit Mat. 27. Quantū ad secundū dicit vt autem h^o non qd de egenis et. cui cōcordat Alciūm. d. portabat mini sterio. et asportabat furto. et ideo eūz esset fur ideo auarus et per consequens impi^o pauperibus etiam crudelis. et ideo non intendebat pauperes subleuare sed potius defraudare contra consiliū Ecclesiastici. d. Filij elemosinā pauperis non defraudes. et oculos tuos non transueras a paupere. Quantū ad tertium dicit. Dixit ergo yhs et. Nam quia iudas calumniabat opus misericordie. pretendens misericordiā pauperum. hic est qd Christus Mariam sufficienter excusat et causam remouet tanq^o nullam. et scdm h^o hic duo possumus p^osiderare. s.

Mariam legiprimā excusatiōem.

Causē rationalem remotiōem.

Quantū ad primum dicit. dicit ergo yhs et. Nam cōsuetudo fuit ap^o iudeos in ungere corpora defunctorū. Christus igit sciebat se in proximo moriturū. et ideo ad designādum se fore mortalem voluit ante mortē inungi. et h^o est Mariā figuratiue excusando dicit Mat. 26. Mittens enim vnguentū h^o in corpus meum ad sepeliendum me fecit. vnde Alciūm signat se moriturum et ad sepeliendum de aromatib^o esse vngendum. Quantū ad causē rationālē excusatiōem. dicit paupes enim semper et. Nam q^o iudas cām sue murmuratiōis assignabat subleuatōez pauperum ideo xps eam excludit. d. paupes et. et tō ap^o vinctōis propter paupes non est dimittendum dum h^o scdm Augusti.

In cena dñi.

Quarta pars.

Equitur. Cognouit ergo turba
a 7c. vbi tangit sedulitatem pgre
garoia inquirentis: q pbat col
legium curiosum. Nam illo tempore quo
scā fuit xpo cena in bethāia, q: prope erat
pascalis solēnitas multa turba venerat
pp festum q: nouiter erat scā miraculum
de suscitatioe Lazari qui erat in bethania
cum xpo que modicum distabat a Jer^m
mori quadam curiositate. ibant ad viden
dum ipm. 7 hoc est q dicit euangelista.
Cognouit turba 7c. ex quo pz fm Augu.
q curiositas eos duxit non caritas q: ca
ritas non cyrassent de xpo. ¶ Hos igit
veri fideles caritate moti non curiositate
superflua. queramus solum xpm dicētes
illud Judith. 4. Nos alium deuz nescim⁹
pāter ipm. Nam sicut dī Act. 4. Non ē
in aliquo alio salus q dedit ipe nobis itel
ligere illud Jo. 17. d. Ad pātem. Nec est
vīsa eterna vt cognoscant te solum deum
7 quē misisti ybm xpm 7c. Ad qz vitā.

In cena domini.

¶ Ante diem festum pasce 7c.
Jo. 13. Quartuor sunt inter
alia que reddunt aliquem
rectorez dñm vel magistrū
cōmēdabilē. s. sinceritas in
amādo. Familiaritas i puerisido. Benero
firas i effendo. Sagacitas i dirigendo.
¶ Explicata s qlibz. ¶ Q: igit xps erat i
ter suos. rector dñs 7 magi. hic ē q euā
gelista volēo ipz nob redder cōmēdabilē
ōndit in hoc euāgelio pdicta in ipso fuisse
in q euāgelio qrtuor tangit. s.
Caritatē ad amātē intimi⁹.
Humilitatē inclinātem infimius.
Benignitatē instruetē vtilius.
Dignitatē vel nobilitatē sblimius.
¶ P^m pbat affectō viscerosa. 2^m opatō
virtuosa. 3^m pdirō generosa. 4^m mōitio

fructuosa. P^m i pñ. 2^m ibi. 7 cena scā 7c.
3^m ibi. vēit ergo ad symonē 7c. 4^m ibi post
qz ergo lauit 7c.

Prima pars.

¶ Tātū ad p^m vbi tangit 7c. q p
q bat 7c. diē an diē festū 7c. ¶ Haz i
oi diligēte aliū requir cognitio
7 cōgruitas ipis: q: iuxta illud ecclē. 3.
Dia tps hñt 7 suis spātjs trāseūt vniver
sa. 7 iō ibi dī dīe q ē tps dilectōis. 7 tēp⁹
odij. h tria considera. s.
Tēpus determinatum.
Intellectum illustratū.
Affectū demonstratū.

¶ Quantū ad primū dicit ante diē festū
pasce. tps quidem pascale q h dterminat
fuit tēpus cōgruū passioni xpi qz pcessit
cena qz fecit cū discipulis suis cuius ratō
ē. q: illo tēpore comedebat azima 7 ymo
labat agnus. Quia igit xps sine fremēto
peccī velud agnus pro nob voluit ymolari
q fuit maximū beneficiū cōueniens scdm
Bedaz. vt illud fieret pascale tēpore que
fuit solēnitas inter omnes alias principa
lis de quo tēpore dicitur Luc. 22. Quod
approximabat dies festus azimoz qui di
citur pasca. ¶ Quantū ad scdm diē sciē
yhs quia 7c. xps enim sciebat p mortem
7 passionem suā qz intelligit p horā se trā
siturū de h mūdo ad patrem. iuxta q ipe
dixit discipulis Jo. 16. Exiui a pāe 7 veni
in mūdū. iterū relinquo mūdū 7 vado
ad patrem. ¶ Quantū ad tertiū diē. Luz
dilexissz suos 7c. ¶ Hā vera dilectō. ¶ P^m
mo dī esse pfectam 7 tal' fuit dilectio xpi
respectu discipulorū. Illa enim pōt dici p
fecta dilectō cui nihil dēst ex parte diligē
tis. ¶ Ex pte igitur xpi nihil fuit in dile
ctione qua discipulos dilexit q dedit nob
intelligere Jo. 15. d. Sicut dilexit me pā. 7
ego dilexi vos. ¶ Cōstat at q dilectio pa
tris ad filiū fuit 7 ē pscā igit 7 dilectō q
dilexit discipulos silitur fuit pscā. ¶ Scdo
dilectō dī esse ordinata 7 tlio fuit dilectō

xpi respectu discipulos. Nam illa dilectio
prout dicitur ordinata q̄ ad finē agbitū ordinat.
finis at̄ debitus ē xps p̄ qd̄ vitā eternam
hēmus. Nam sicut dicit Jo. 5. Vitam eternam
dedit nob̄ dñs. et h̄ vita in filio eius. qui h̄z
filium h̄z vitam. et sicut ibidem dicit. si est ve
rus dñs et vita eterna. Tercio dilectio dicitur esse
p̄petua q̄ sicut dicitur puer. 18. Omni tempo
re diligit q̄ amicus ē. et fuit dilectio xpi ad
discipulos q̄ dedit intelligere Jo. 14. d. Si
q̄s diligit me sermonē meum seruabit. et
pater meus diliget eum et ad eū veniem⁹
et mansionē apud eum faciemus: per quā
quidē mansionem intell̄t firmitas et p̄pe
tuitas dilectōis sue. Unde Aug. Nemo ei
am. 10 et deseris.

Secunda pars.

Equitur. Et cena facta. vbi tangit
humilitatem inclinātem infimi
us. q̄ probat operatio virtuosa:
tunc enim actus humilitatis magis ē com
mēdandus q̄n sit a digniori persona et ho
ra competenti et modo conuenienti. tunc
igitur xps rex regum et dominus domi
nantium hora debita et modo conuenienti.
pedes discipulorum lauerit. implens illud
Ecclesi. 3. Quanto maior es. tanto humilia
re in omnib⁹: hinc est q̄ actus iste merito
pōt commēdari. et s̄m h̄ h̄ q̄ttuo: possum⁹ cō
fidere. s.

Tēpus congruentissimum.

Ministrū dignissimū.

Modū aptissimū.

Actum humilimum.

Quarto ad p̄m dicit. Et cena facta. Vbi scēdū
q̄ p̄ actū lotōis d̄ q̄ sit hic mētio q̄ tunc
act⁹ aliquis magis ē necessarius q̄n ei⁹ op
po^m alicubi repit. Q: igit iudas iā rēpta
tus erat a dyabolo q̄ miserat in cor suum
vt xpm pderet: et sic p̄ peccatū erat obnoxio⁹
hic s̄m Aug. Qd̄ magis indigebat laua
ri. Nam an̄ hoc tps nō fuit oportū pedes
discipulorum lauari a x̄p̄u. inf̄ hos at̄ plus i
digebat iudas d̄ q̄ dixit dñs Jo. 6. Nōne

ego vos. 12. elegi et vni⁹ ex vob⁹ dyabol⁹
est. Nam sic dicit p̄ma Jo. 3. Qui fac peccatū
ex dyabolo est. Quarto ad 2^m dicit. sciens
q̄ omnia dedit ei p̄r et. vt ei⁹ aduertam⁹
actum humilitatis quē xps fecit pedes
discipulorum lauando: hinc est q̄ euangeli
sta ip̄ius dignitatem ostendit: et h̄ quantum
ad duplicē intelligētiam. s.

Potestas in durando.

Nobilitas in nascendo.

Quinto ad p̄mā excellentiam dicit. sciens q̄
omnia dedit ei p̄r in manus. Nam dñs p̄r
est dñs oīum. et diu⁹ in oēs qui inuocant
illum Ro. 4. Unde dicit Job. 4. Omnia
q̄ sub celo sunt mea sunt. Quia igitur sic
p̄r habz omnia et sibi equalem genuit fili
um. omnia in manibus eius dedit: iuxta
q̄ ipse dicit Mat. 11. Omnia tradita sūt mi
hi a p̄re meo. Quarto ad excellentiam di
gnitatis in nascendo dicit. et q̄ a deo ext
uit et ad deum vadit. Nam maxima est in
xpo natiuitatis nobilitas: q̄ quantum ad
deitatem est dei eternalis filius. cui apo
stoli dixerunt. Jo. 16. In hoc credimus q̄
a deo existi. Quarto ad 3^m dicit. Surgit
a cena et. Xps enim volens lauare pedes
discipulorum vt eis daret humilitatē exē
plum. efficacius discipulis recumbentib⁹
solus a cena velud sollicitus minister sur
rexit vt videat que sunt necessaria minis
terio vestimenta deponit vt sit ad lauan
dum expeditior. p̄cingit se linteo. et pōit
aqua in peluim: vt sic euz aqua sit materia
et instm̄ ad lauandum pueniens: et lintēū
pan⁹ sufficiens ad tergēdum: i q̄ oībus da
tur intell̄. humilitas xpi magna ad quam
nos exhortat. d. Mat. 11. Discite a me:
q̄ mitis sum et humil⁹ corde et inuenietis
regem aiab⁹ v̄ris. Quarto ad 4^m dicit. et ce
pit lauare et. act⁹ qd̄ fuit humilitatē magē
q̄n xps dei fili⁹ nō man⁹ s̄ pedes lauit. vt
cū se sciret a deo exisse et ad deū p̄gere. n̄
dei deo: s̄ hoīs serui implet offm̄. Et Sp̄s
ritualr at̄ loquēdo p̄ vestimēta quib⁹ fuit
q̄ iij

In cena dñi.

xps indutus intllr sua magnificentia q̄z
hēbat inq̄m dei filius eternalr : in q̄ iuxta
illud ps. Amictus fuit lumine sicut vesti
mento. **I**sta vestimenta deposuit qñ d
sinu p̄ris venit i mundū: vt de ipso dici po
tuerit illud **I**ester. 15. Deposuit vestimē
ta & ornatus sui: p̄ lintheū aut̄ album & can
didum q̄ xps se p̄cinxit intllr eius hūan
tas munda & candida : q̄ sine peccati ma
cula q̄z assumpsit factus homo. de q̄ p̄by.
p̄. Cum in forma dei esset non rapinā arbi
tratus est esse se equalē deo: sed semetip
sum exinanivit formā serui accipiens in
similitudinē hoīum factus & habitu inuē
tus vt homo. Sic igitur dei filius misit
aquam in peluim qñ in isto mūdo pēdēs
i cruce sp̄it suū sanguinē p̄tiosissimū. isto
sanguine xps pedes discipulorū lauasse
dīr: q̄ totū humanū gen⁹ lauit a peccōrum
maculis suo sanguine p̄tioso. Unde apoc.
p̄. Dillexit nos & lauit a peccis n̄ris in san
guine suo. **A**bsterxisse vero pedes ipso
rum lintheo dīr : q̄ mediante humanitate
Christi d̄s lachrimas iustorū abstergit
vt semper in gaudijs & consolōnibus pse
nerent. iuxta q̄ dīr **A**poc. 21. Absterget d̄s
oēm lachrimā ab oculis eorū & mors ultra
nō erit: neq̄ luctus: neq̄ clamor: neq̄ do
lor erit ultra. **S**ciēdū ē ēt h̄ vbi sit mē
tio d̄ cēa q̄z fecit xps discipulis q̄ ip̄s: cor
pus suū & sanguinē sibi sp̄ibus panis & vi
ni tradidit instituēs eucharistie sacramē
tum: vbi inter alia p̄siderare possumus q̄
cōmuniū p̄ficiunt septē q̄ septem oīa fuerūt
in ista cena p̄tiosa. **R**egre dīca b̄a post
pens.

Tertia pars.

Equitur. Venit ergo ad Symo
nem Petrum &c. **A**bi tangit di
gnitatem nobilitatem solumino.
q̄ p̄bat p̄ditio generosa. **A**ñ ei seruus q̄
naturaliter debet seruire & obsequi dño.
videt dñm volentem sibi seruire sci causa
ignorans & extollens eius magnificentiā.

obsequium primitus debet totaliter recti
sare. videns autem voluntatem domini
sui oīo volentis h̄ facere q̄ si non faceret
sibi societate negaret. debz voluntatē sui
domini cum humilitate familiariter assē
tire. **Q**uia igitur xps dñs & magister
circa petrum seruum & discipulum igno
rantem ministerium officium humilitatē
maxime voluit exercere: dum. s. pedes ip
sius lauare voluit. **A**birum non est si pe
trus xpm extollens h̄ ipsum renuit. qui
tandem ipsius voluntatem cognoscens p
misit facere q̄ volebat. h̄ igitur quantum
ad Petrum tria p̄sidera. s.

Admiratōem fastigiū inuentē.

Regatōem obsequij renuentem.

Obiectōem b̄placitū acceptatē.

Quā ad p̄m dicit. venit ergo ad Symo
nem Petrum. Christus quidem lauans
pedes discipulorum & veniens ad Petrū
ignorantem causam quare hoc faceret fu
it miratus: eius admirationem & ignorā
tiam Christus aliquat̄ remouet, & b̄m h̄
hic tria considera. s.

Humiliationis accessum.

Admiratōis excessum.

Cognitionis successum.

Quā ad p̄m dicit. venit ergo ad Symo
nem Petrū. **A**bi xps exercens istū hūil
tatis actū vtrū Petrus fuerit p̄mus: fue
runt opiones tñ Aug. attēdens dignitatē
Petri inter ap̄los dīc. q̄ Petrus fuit p̄
mus: & q̄ null⁹ ali⁹ p̄sumpisset lauari aū
ip̄m. & b̄m h̄ si sensus l̄re q̄ xps lauit pe
des discipulorū suorū quo ordine sc̄m ē q̄
p̄mo venit ad Symonem Petrum tan
q̄ ad verticem apostolorū. vñ Aug. **N**ō
enim ita intelligēdum est q̄ si pedes alicu
ius itz lauasset & post eos venisse ad Pe
trum. **Q**uantū ad admiratōis excessū
dicit. & dicit ei Petrus. Petrus quidem
considerans dignitatem & excellentiā xpi
q̄ si filius eternalis: iuxta q̄ sibi p̄dixit
Abat̄. 6. Tu es xps fili⁹ dī viui. & p̄side

rans vilitatem ppriam q: homo putrid⁹
 ⁊ fili⁹ hois vermis Job. 25. Admirari po-
 tuit de actu tam hūili xpi. ⁊ ideo dicit. tu
 mihi ⁊c. vñ Criso. tu mihi lauas pedes.
 manib⁹ qbus oculos aperuisti: leproso
 mūdasti. mortuos suscitasti. q. d. h. nullo
 modo debeo sustinere. **Quantū** ad co-
 gnitionis successuz dicit rñdit yho ⁊c. **Mā**
Petro ignorāti cur xps pedes discipulo-
 rum lauabat xps cognitiōem faciendaz p-
 mittit que pmissio fuit adimpleta triplici-
 ter. **P**rimo p operis significatiōez. **Mā**
 lotio pedū exterior: signat interiorē lo-
 tionem affectuū. Quis igit discipuli indi-
 gebant lotiōe affectuū vt purgarent a vi-
 tiis. vel si aliq purgati erant vt puriores
 existerent. iō xps eoz pedes lauit. ⁊ hui⁹
 significatiōis operis cognitiōem Petrus
 habuit qñ xps postea dixit q lotus ē nō
 indiget nisi vt pedes lauet h scdm origē.
Secūdo scdm Augu. Fuit adimpleta p-
 gregis exortatiōez. **Mā** lauās xps pedes
 discipuloz qui fuit actus hūilitatis maxi-
 me dedit eis exēplum. q debebant in cōsi-
 milib⁹ actib⁹ exerceri. ⁊ hui⁹ exortatiōis
 gregis cognitiōem Petrus hūit quādo
 xps postmodū sibi dixit exēplum enim d-
 di vob vt quēadmodū ego feci ita ⁊ vos
 faciatis. **T**ertio scdm origē. Fuit iplera
 per tēporis insinuatōez. **Mā** q: discipli
 indigebāt lauari vt dictū est oportebat q
 h fieret tēpore cōgruo. s. in cena q: ab illo
 tēpore vsqz ad passionem xpi nullus ali⁹
 lauare dōuit nec potuit nec tēpore passio-
 nis q: nō erat xps alius post resurrectio-
 nem ⁊ ascēensionem xpi nō indiguerūt laua-
 ri q: mundi erant per spūm sanctuz habi-
 tantes in ipis. huius aut insinuatōis tēpo-
 ris cognitiōez Petrus habuit. quādo fuit
 per pactitum omnia docentem illustrat⁹.
Quantū ad scdm dic. dicit ei ⁊c. vbi duo
 considera. s.
Recusatiōem euidentem.
Cominatiōem pterrentem.

Quantū ad p^m dic. dicit ei Petr⁹ ⁊c.
Mā Petr⁹ ignorās vtilitatem sequētez
 ad lotiōez exteriorēz pedū quasi p^rinari⁹
 obsequiū recusauit s^m Augu. **Quantū**
 ad cominatiōem pterrentem dicit rñdit ei
 yho si nō ⁊c. p istā enim ptez in q hic loq-
 tur intelligit p^ricipatio bonoz celestīz ⁊
 p^rortium yhu xpi. de qua ps. Bñs ps he-
 reditatis mee ⁊ calicis mei. tu es q resti-
 tues hereditatem meā mihi. **Q^m** ad
 tertiu dicit. Dicit ei Symon Pe. ⁊c. Quia
 enim Petrus totū exi^buit xpo. lauādū
 q nō erat necessariū supfluis resecag cui⁹
 dictū exponit euāgelista quantū ad aliqz
 sui ptem. hic igitur q^rtuor p^ridera. s.
 Exhibitiōez liberalem.
 Rñtionem magistralē.
 Applicatiōem generalem.
 Exp^ressionem psonalem.
Quantū ad p^m dic. dicit ei Pe. ⁊c. vbi
 Aug. at ille amore ⁊ timore p^rurbat⁹ p^rlo
 expauit sibi negari qz vsqz ad suos p^rps
 humiliari. **Quantū** ad rñtionem magi-
 stralez dic. Dicit ei yho ⁊c. lz enim Petr⁹
 exhibuiss^x xpo nō solum pedes lauādos.
 sed ⁊ man⁹ ⁊ cap. xps tamē nō acceptauit
 nisi de pedibus. **Mā** p Petrū intelligi-
 tur hoies q sunt in statu salutis. tales at
 non indigent lotiōe capitis cui⁹ ratō est.
 quia cap immeditate est ipsa ratio que in
 hoibus q sunt in statu salutis imeditate
 cōiunguntur cū xpo. ⁊ ideo quantū ad ra-
 tionem nō indigent lotiōe manuū p quas
 designant opera. q: ipsoz sunt opera. in-
 digent lotione pedum q: per pedes infe-
 rior pars corporis intell^r sensualitau ra-
 tione cuius est valde difficile ⁊ forte nisi
 in cōfirmatis impossibile ē q homo non
 peccet aliquādo venialiter q cognoscens
 beatus Iohānes. i. Cant. sua dicit. Si di-
 xerimus quoniā peccatum non habemus
 ipsi nos seducimus ⁊ veritas in nob non
 est. ⁊ ideo indigemus lotione pedū qz qz
 scim⁹ in statu salutis vñ Origē. Impossi-

bile aut puto nō staminari extrema anie
z infima eius q̄q̄ quo ad hoies pfectus
q̄o esse putes. **Quantū** ad applicatiōez
generalēz dicit z vos mundi estis sed nō
oēs. Inter discipulos q̄dez tūc erat iudas
p̄d̄tor: qui nō solum quantū ad sensualita
tem erat infect⁹ peccatis venialib⁹. s̄ quā
tū ad rationem peccis mortalib⁹ xpm ma
gistrū suū prodēd⁹. caste mūdus nō erat.
z ideo indigebat maiori lotiōe q̄ peduz.
Quantū ad exp̄ssionem psonalem dīc
sciebat enim q̄o nam esset zc. Quia enim
xps dixerat discipulis suis generalibus
verb⁹ q̄ erant mundi s̄ nō omnes nullum
explicādo specialr. facto vel nomine secū
dum Augu. z Orige. Quia euāgelista p
sonam explicat iude. z si nō nomine tamē
pditionis facto.

Quarta pars.

Equitur. postq̄z aut lauit pedes
zc. vbi tāgit benignitatē iſinuā
tem vtili⁹. q̄ pbat monitiō fru
ctuosa. **Eni** xps dñs z magister pedes
discipuloz lauerat q̄ fuit sc̄m mirabile. c⁹
significatiōez ignorabāt discipuli. nūc eis q̄
liter fec̄ h̄ ostendit. q̄ vt daret hūilitatis
exm. q̄ qdē p̄i⁹ Petro. d. q̄. zgo facio tu
nescis modo scies at postea hic igit tria
possumus cōsiderare. s̄.

Diligentiā pietatis.
Excellentiam dignitatis.
Doctrinam hūilitatis.

Quantū ad p^m dicit. postq̄z ergo lauit
zc. signum qdē pietatis maxime fuit q̄
xps ita diligēs fuit q̄ ignorātes discipulos
voluit erudire z redder̄ at̄ctissimos vt
adiscant. s̄ duo p̄sidera. s̄.

Maḡi opatōem mirificā.

Collegij excitatiōem sollicitam.

Quantū ad p^m dīc. postq̄z ergo lauit zc.
Christus qdē lauare pedes discipulorum
voluit. surrexit a cēa. op̄suis vestimenta

pleto x̄o obsego lotionis vestimenta re
sumpsit. z iterato recubuit. z h̄m maḡm
ystoniarum tunc instituit sacramentū eu
charistie. z dedit seipsum discipulis ad
manducandum sub speciebus panis z bi
bendum sub speciebus vini. **Quantū**
ad collegium excitatiōem sollicitam dīc.
Dicit eis sc̄itis quid fecerim vob̄ zc. vbi
Orige. vel interrogatiue p̄fertur vt ostē
dat facti magnitudinem vel imperatiue
vt eorum erigat intellectum. **Quantū**
ad secundū dicit. vos vocatis me zc. Hic
grad⁹ magisterij z domini est gradus di
gnitatis z excellentie magne quem gra
dus Christus habebat. z sic a discipulis
vocabatur. **Sciendum** est etiam q̄ ali
qui dicunt Christum dominū solum ver
bo z non opere. de quibus Christus di
xit **Abat. 7.** Multi dicent mibi in illa
die domine nonne in nomine tuo prophe
tauimus. z in nomine tuo demonia eieci
mus. z in nomine tuo virtutes multas fe
cimus. z tunc cōfitebor illi quia nunq̄ no
ui eos. **Discedite** a me omnes q̄ operam̄
ni. **Aliq̄** vero dicunt xpm magistrū z
dñm nō solum verbaliter s̄ se sibi confor
mant in operib⁹ bonis z isti vitā adipiscē
tur eternā q̄ nob̄ iſinuat xps **Abat. 7. d.**
Non oīs qui dicit mibi dñe dñe intrabit
in regnū celorum. **Quantū** ad teriū di
cit. si ergo ego laui zc. Quia enim xps di
cebat discipulis. lauare alterutruz q̄ ipse
iam fecerat iam cām assignat que fuit. vt
eis p̄beret humilitatis exēplum. est aut
aliud lauerū q̄ est spiritual' significatio
nis. z istud est multiplex. **Primo** entz
est lauerū sufficientis satisfactionis quo
sc̄licet Christus nos lauit suo sanguine
precioso s̄ quo **Apoc. p̄mo.** Dilex̄ nos
z lauit nos a peccatis nostris in sangui
ne suo. **Secundo** est lauerum bapti
smalis regniatōis quos lauat xps p̄ncipa
liter. z hō baptizāo ministerialr. **d. Thy. 3.**

Secundū suam misericordiā saluos nos fecit. per lauacrum regeneratiōis ⁊ renouatiōis spūs sancti quem effudit in nob per Yhm xpm saluatōrem nrm. **T**ertio est lauacrum penitential' renouatiōis quādo aliquis peccator in virū alterum per penitentiam renouat hac lotione lauat seipm peccator: vel se disponēdo ad penitentiam vel satisfaciēdo d peccatis cōmissis vt dicere possit cum ps. Laboraui in gemitu meo. lauabo p singlas noctes lectū meū. lacrimis meis stratu meum rigabo.

Quarto est lauacrum virtualis exercitatiōis. quādo quis per virtutū exercitiū lauat affectus cōtagiis terrenis: quo lauacro debent omnes fideles lauati quib' dicitur **1p**. primo. Lauamini mūdi estote afferte cogitatiōis vestrarum ab oculis meis gescite peruerse agere discite bene facere. **Q**uinto est lauacrum liberalis remissionis quādo. s. quis remittit alteri v' iniuriam sibi factam ad q omnes fideles tenent. Nam sicut dicit xps **Mat. 6**. Si dimiseritis hoibus peccata eorum dimittet ⁊ vob p' v' celestia peccata vestra. si autem nō dimiseritis hominibus nec p' v' dimittet vob peccata vestra. **S**exto est lauacrum doctrinalis eruditōis quādo quis aliū instruit vere in lege diuina. Nā sermo diuinus inde lauacrum habet virtutem iuxta q xps dixit **Jo. 15**. Vos mūdi estis propter sermonem quem locutus sum vob. **S**eptimo est lauacrum tēporalis elargitiōis quādo quis subuenit de rebus suis tēporalibus indigēti ad q omnes tēporis necessitatis secundum suā possibilitatem tenent. vnde dicitur **Luc. 7**. Date elymosinas ⁊ ecce omnia munda sunt vob. nāz sicut dicitur **Tob. 12**. Elymosina a morte liberat ⁊ fac inuenire vitam eternam ipsa est que purgat peccata.

Secundum est etiam q propter illatiōnem cōclusiuam qz Christus fecit dicēdo si ergo laui pedes vestros ⁊ vos debe

tis ad inuicem lauare pedes. q illud ergo in scriptura multas infert bonas cōclusiōnes. **P**rimo. cōclusiōnem prudentes per peccati detestationem de qua **Mat. 4**. Estote ergo prudentes sicut serpentes ⁊ simplices sicut colūbe. **S**ecundo diligētem per ad deum cōuersionem d qua **Tob. 13**. Cōuertimini ergo prudentes ⁊ facite iusticiāz. coram deo credentes q faciet vobiscū misericordiā suā. **T**ertio prouidentem ab hoste per circūpectionem d qua dicitur **Mat. 24**. Vigilate ergo q nescitis qua hora dominus vester vēturus sit. **Q**uarto sufficientem per penitētie satisfactiōem de qua **Luc. 1**. Facite fructus dignos penitētie. **Q**uinto pmerentes ⁊ longitudinem tempore executionem de qua **Mat. 6**. Querite ergo primū regnū dei ⁊ iusticiā eius. ⁊ post h omnia addicientur vob. **S**exto per terrentem per peccatorū austeram cōminatiōem de qua **Luc. 13**. Sub arboris non facientis fructū dicit dominus de homine peccatore. Accidite ergo illam vt quid etiam terram occupat. **S**eptimo per cōsolatiōem per iustorum eternam repromissiōem de qua dicit dominus **Mat. x**. Omnis ergo qui confitebitur me corāz hominibus confitebor ⁊ ego eum corāz patre meo qui in celis est. **S**ciendum est ergo q descendēdo ad exempla que hodie dedit nob xps dicere possumus q inter alia tangunt se prem q in hoc ena nob dedit. s.

Cōsiderande mortalitatis.
Cōsiderande caritatis.
Tollerande aduersitatis.
Contēnende p'speritatis.
Cōseruande castitatis.
Exercende hūilitatis.
Desiderāde sanctitatis.

Primo i hoc ena dedit nob ex^m. p' considerāde mortalitatis q dat nob intelli cum dī. q sciens q venit hora eius vt trāseat de h mūdo ad patrem. Nam p istum trā

litum intell^r mōs Ch^risti. De qua p^rma
cor. 15. Ch^ristus pro nobis mortuus est.
hanc autem mortem exemplo Ch^risti at
tente considerare debemus mortem iugi
ter meditando. iuxta q^d cuilibet dicitur
Ecclⁱ. 14. Memor esto quoniam mors nō
targat. Nam dicitur Heb^r. 9. statutum ē
hominibus semel mori. & sic dicere possūt
homines in hoc mundo viuentes illud
Sap. 2. transiet v^{ra} vestra tanq^m vestigi
um nubis & sicut nebula dissoluetur. vnde
Ber. de morte. Quicquid in rebus hūa
nis certius morte. q^d incertius hora mor
tis inuenitur. non miseretur inopiam. nō
reueretur diuitias. non sapientie. non eta
ti demq^z parcat. senibus mors est i ianuis
iuuenibus in insidijs: ideo negligentem
hominem nō cogitantem de morte. Idem
Ber. in quodam sermone reprehendit. d.
Miser homo quare omni hora nō dispo
nis cogita te iam mortuum quem scis de
necessitate esse mortuum. distinguo q^d
lites oculi vertentur in capite vene rum
pentur in corpore. & cor scindetur dolore.
¶ Secundo dedit nobis exemplum con
siderande caritatis: quod datur intelligi
cum dicitur. Cum dilexisset suos qui erāt
in mundo in finem dilexit eos. de quo se
cundo Theb. 2. Ch^ristus dilexit nos &
dedit nobis consolationem eternam & spē
bonam in gratia sua. hanc autem dilectio
nem. Exemplo Ch^risti debemus habere
deum & proximum diligendo: iuxta illud
Roma. 13. Plenitudo legis est dilectio &
qualis debeat esse dicitur p^rima Johan.
3. Filioli mei non diligamus verbo neq^z
lingua sed opere & veritate. de ista carita
te dicit Augusti. De doctrina christiana.
Sola caritas est que vincit omnia & sine
qua nihil valent omnia & que vbiq^z fue
rit trahit ad se omnia. amate scientiam:
sed antepōnite caritatem. scientia si sola
se inflat. quia vero caritas edificat scien

tiam non permittit inflari. ¶ Tercio de
dit nobis exemplum tollerande aduersi
tatis. quod datur intelligi in eo q^d iudam
proditorem sustinuit & sibi pedes lavit &
corpus suum tradidit. vnde dicere possū
mus illud Sap. 15. Tu autem deus noster
suavis & mitis es patiens & in misericor
dia disponens omnia. hanc autem patien
tiam exemplo Ch^risti debemus habere
equanimiter tollerando. ad quod nos ad
mouet beatus Iaco. in cant. sua. 5. d. Pa
tientes estote inter vos & firmate corda
vestra quoniam aduentus domini appo
pinquabit. Quarto dedit nobis exemplū
contemnende prosperitatis: quod datur i
telligi cum dicitur quod deposuit vestimen
ta sua. Unde ps. Nolite sperare i iniquita
te & rapina: nolite concupiscere diuitie si
affluant nolite cor apponere. ¶ Quinto
dedit nobis exemplum conseruande casti
tatis. quod datur intelligi cum dicitur q^d
luteo precinxit se. Nam per cincturaz lin
tei albi & candidi puritas & castitas intel
liguntur que perfectissime fuerunt i ch^ri
sto. ¶ Quam castitatem exemplo Ch^ri
sti debemus habere. ad quod nos admo
net Ch^ristus Luc. 15. d. Sit lumbi vestri
precincti & lucerne ardentes in manibus
vestris. Vbi Grego. Lumbos enim preci
gimus cum carnis luxuriam per continē
tiam cohartamus. Lucernas autem ardē
tes in manibus tenemus: cum per bona
opera proximis nostris lucis exēpla mon
stramus. ¶ Sexto dedit nobis exemplū
exercende humilitatis. quod datur intel
ligi cum dicitur q^d lavit pedes discipulo
rum suorum qui fuit actus humilimus.
Hanc humilationem exemplo Ch^risti o
bemus habere: superbiam deponendo v^t
deprimendo. Unde cuilibet dicitur Ecclⁱ
siastici. 7. Humilia valde cor tuum quōi
am vindicta carnis impij ignis & vermis
¶ Septimo dedit nobis exemplum defi

In cena dñi.

derande sanctitatis: quod datur intelligi
quando dixit Petro si non lauro te te .
de quo dicitur Luc. 4. Scio id q̄ sanctus
dei sis. ¶ Hanc autem sanctitatem exem
plo Christi debemus habere: vitia depo
nendo: ad quam sanctitatem nos inducit
Exo. 12. d. Viri sancti eritis mihi. De tali
bus sanctis dicitur Bas. Tempus ad
venit: et regnum obtinuerunt sancti. Nam
cum venit transitus sanctorum de hoc mū
do: tunc regnum obtinent sempiternum.
Ad quem regnum. Ille nos perducatur.
Qui est benedictus Amen.

¶ Iste liber composuitur fuit a Fratre
Philippo de monte Calerio ordinis mi
norum viro in p̄dicationibus doctissimo.

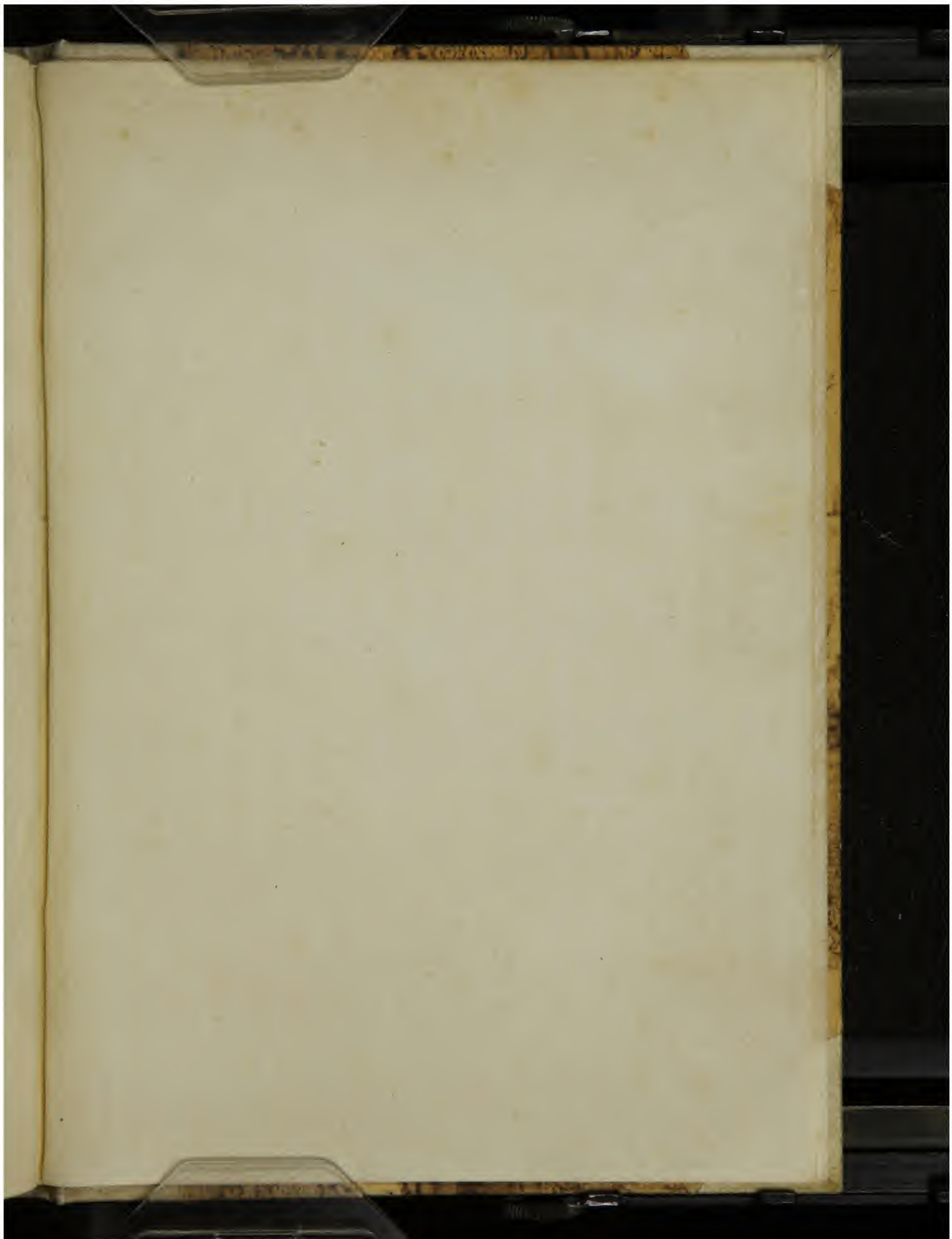
¶ Impressum Mediolani p̄ Magistru
Aldericum scinzenzeler. Anno domini
MCCCCLXXXV. die. xij. mensis Julij.

Registrum.

a b c d e f g h i k l m n o p q
Omnes sunt q̄terni p̄ter q̄ ē ternus.

2994550 A

550 A

